

Δ Η Μ Ο Σ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ 2011-2014

Α΄ Φάση - Σχέδιο Στρατηγικού
Σχεδιασμού

ΙΟΥΛΙΟΣ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	10
1.1	Θεσμικό πλαίσιο Επιχειρησιακών προγραμμάτων	10
1.2	Σκοποί των τετραετών Επιχειρησιακών προγραμμάτων.....	10
1.2.1	Πρωώθηση της τοπικής ανάπτυξης.....	11
1.2.2	Εσωτερική ανάπτυξη του ΟΤΑ ως οργανισμού.....	13
1.2.3	Ανάπτυξη των συνεργασιών του ΟΤΑ και της επιρροής άλλων φορέων	13
1.3	Πλαίσιο και Στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	14
1.3.1	Διαδικασία Κατάρτισης και Δομή του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	14
1.3.2	Μεθοδολογική Προσέγγιση	16
1.3.3	Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	19
1.3.4	Πηγές Δεδομένων	20
2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	23
2.1	Το ευρύτερο περιβάλλον του νομού.....	23
2.2	Διοικητική Οργάνωση και Βασικά Χαρακτηριστικά	27
2.3	Ιστορική Εξέλιξη της Περιοχής.....	39
2.3.1	Ιστορικά Μνημεία-Αρχαιολογικοί Χώροι.....	47
2.4	Κλιματολογικά Στοιχεία	50
2.4.1	Θερμοκρασίες	50
2.4.2	Βροχόπτωση	50
2.4.3	Άνεμος.....	53
2.4.4	Λοιπά μετεωρολογικά στοιχεία	53
2.4.4.1	Προσδιορισμός υγρής και ξηρής περιόδου	54
2.4.4.2	Μέθοδος των Emberger - Sauvage	55
2.4.4.3	Μέθοδος Διάκρισης των Χαρακτήρων του Μεσογειακού Βιοκλίματος	57
2.5	Γεωλογικά Χαρακτηριστικά	58
2.5.1	Αλπικοί Σχηματισμοί και Εξωτερικές Ζώνες.....	59
2.5.1.1	Ενότητα Μάνης (PlattenKalk).....	59
2.5.1.2	Φυλλιτική – Χαλαζιτική Σειρά (Άρνας).....	59
2.5.1.3	Ζώνη Γαβρόβου – Τρίπολης.....	59
2.5.1.4	Ζώνη Πίνδου	60
2.5.1.5	Μεταλπικοί Σχηματισμοί	60
2.5.2	Γεωλογική δομή	63
2.5.2.1	Τεκτονική.....	66
2.5.2.2	Φαράγγια	66
2.5.2.3	Γεωλογική καταλληλότητα.....	67
2.6	Σεισμικότητα.....	68
2.7	Υδατα.....	70
2.7.1	Υπόγειοι Υδατικοί Πόροι	75
2.7.2	Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου	76
2.7.2.1	Επιφανειακοί Υδατικοί Πόροι	76
2.7.2.2	Υπόγειοι Υδατικοί Πόροι.....	77
2.7.2.3	Πηγές.....	79
2.7.2.4	Προτάσεις ΥΠΑΝ – Σχέδιο Προγράμματος Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων της Χώρας	79
2.7.2.5	Κοινοτικοί στόχοι – προτεινόμενες πολιτικές.....	80

2.7.3	Ύδρευση	81
2.7.3.1	Ανεπάρκεια νερού κατά τους θερινούς μήνες	81
2.7.3.2	Μη ορθολογική κατανομή νερού σε οικισμούς	81
2.8	Αέρας	84
2.8.1	Πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης	84
2.8.2	Υφιστάμενη Κατάσταση Ρύπανσης	87
2.9	Περιβάλλον	87
2.9.1	Τύποι Οικότοπων	87
2.9.2	Περιοχές προστασίας του δικτύου Natura 2000	90
2.9.3	Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους	91
2.9.4	Σημαντικές Περιοχές για τα πουλιά	91
2.9.5	Το Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4	93
2.9.6	Κατάσταση Περιβάλλοντος	94
2.9.6.1	Ζώνες βλάστησης	94
2.9.6.2	Φυτοκοινωνίες – Διαδοχή - Τοπίο	96
2.9.6.3	Περιγραφή χλωρίδας	96
2.9.6.4	Ορνιθοπανίδα	97
2.9.6.5	Θηλαστικά	99
2.9.6.6	Ερπετά - Αμφίβια	99
2.10	Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων	100
2.11	Δημογραφικές και κοινωνικές εξελίξεις	104
2.11.1	Πληθυσμός	104
2.11.2	Κατανομή Πληθυσμού ανά Δημοτικό Διαμέρισμα	104
2.11.3	Δημογραφική Φυσιογνωμία	107
2.11.4	Μέγεθος Νοικοκυριών	107
2.11.5	Μορφωτικό Επίπεδο	108
2.11.6	Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες	109
2.12	Πολεοδομία – Χωροταξία – Θεσμικό Περιβάλλον – Χωροθέτηση σε Σχέση με την Ευρύτερη Περιοχή	112
2.12.1	Μορφολογικά Χαρακτηριστικά	112
2.12.2	Κατανομή Χρήσεων Γης	116
2.12.3	Μεταβολή στις χρήσεις γης	121
2.12.4	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου	125
2.12.5	Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) Σφάλμα!	
	Δεν έχει οριστεί σελιδοδείκτης.	
2.12.6	Θεσμοθετημένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.)	132
2.13	Υποδομές Δήμου Ανατολικής Μάνης	133
2.13.1	Κτιριακές Εγκαταστάσεις	133
2.13.1.1	Κτίρια Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης	133
2.13.1.2	Κτίρια Τέως Δήμου Γυθείου	133
2.13.1.3	Κτίρια Τέως Δήμου Οιτύλου	135
2.13.1.4	Κτίρια Τέως Δήμου Σμύνους	137
2.13.1	Οχήματα	138
2.13.2	Δίκτυο Ύδρευσης	141
2.13.3	Αποχέτευση Ομβρίων – Ακαθάρτων	142
2.13.4	Τηλεπικοινωνίες	143
2.13.1	Υποδομές Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών	143
2.13.2	Υποδομές για τον Πολιτισμό	145
2.13.3	Υποδομές στον Αθλητισμό	145
2.13.4	Υποδομές στην Παιδεία	146
2.13.5	Υποδομές Υγείας – Πρόνοιας	147

2.13.6	Λοιπές υποδομές	148
2.14	Ενέργεια – Χρήση ΑΠΕ	150
2.15	Χρήση Νέων Τεχνολογιών – Κοινωνία της Γνώσης.....	155
2.15.1	Ιστοσελίδα του Δήμου	155
2.16	Διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας	156
2.16.1	Οικονομική Φυσιογνωμία.....	156
2.16.2	Διάρθρωση απασχόλησης.....	162
2.16.3	Ποσοστό ανεργίας.....	164
2.16.4	Επίπεδο Εισοδημάτων	164
2.16.5	Πρωτογενής Τομέας.....	165
2.16.5.1	Φυτική Παραγωγή	165
2.16.5.2	Ζωϊκή Παραγωγή.....	169
2.16.5.3	Αλιεία	170
2.16.5.4	Συμπεράσματα – Εντοπισμός προβλημάτων.....	170
2.16.6	Δευτερογενής Τομέας	172
2.16.7	Τριτογενής Τομέας	175
2.17	Τουρισμός.....	176
3	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	187
3.1	Υπηρεσίες του Δήμου.....	187
3.1.1	Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών.....	187
3.1.2	Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών.....	188
3.1.3	Στελέχωση Υπηρεσιών	189
3.3	Εσωτερική Οργάνωση του Δήμου – Οργανόγραμμα.....	195
3.4	Νομικά Πρόσωπα	196
3.4.1	ΝΠΔΔ 1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	196
3.4.2	ΝΠΔΔ 2: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	198
3.4.3	Στελέχωση Νομικών Προσώπων	199
4	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	202
4.1	Μεθοδολογία οικονομικής ανάλυσης.....	202
4.2	Ανάλυση Εσόδων	204
4.2.1	Η πραγματική οικονομική κατάσταση βάση εισπραχθέντων εσόδων	204
4.2.1.1	Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης.....	204
4.2.1.2	Τέως Δήμος Γυθείου	212
4.2.1.3	Τέως Δήμος Οιτύλου	219
4.2.1.4	Τέως Δήμος Σμύνους.....	227
4.2.2	Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού και Αποτελεσματική οικονομική διαχείριση.....	235
4.2.2.1	Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης.....	235
4.2.2.2	Τέως Δήμος Γυθείου	246
4.2.2.3	Τέως Δήμος Οιτύλου	258
4.2.2.4	Τέως Δήμος Σμύνους.....	270
4.3	Ανάλυση Εξόδων.....	281
4.3.1	Η πραγματική οικονομική κατάσταση του Δήμου βάση πληρωθέντων εξόδων.....	281
4.3.2	Δείκτης Κόστους Ανθρώπινου Δυναμικού	293
4.3.3	Οι δραστηριότητες του Δήμου : κατανομή εξόδων ανά υπηρεσία	293
4.3.4	Ποσοστιαία μεταβολή πραγματοποιηθέντων εξόδων 2009 και 2010 σε σχέση με το έτος βάσης 2008.....	301
4.3.4.1	Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης.....	301

4.3.4.2	Τέως Δήμος Γυθείου	303
4.3.4.3	Τέως Δήμος Οιτύλου	305
4.3.4.4	Τέως Δήμος Σμύνους.....	308
4.3.5	Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού: πληρωθέντα / προϋπολογισθέντα έξοδα ..	311
4.3.5.1	Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης.....	311
4.3.5.2	Τέως Δήμος Γυθείου	318
4.3.5.3	Τέως Δήμος Οιτύλου	324
4.3.5.4	Τέως Δήμος Σμύνους.....	330
5	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	337
5.1	Ανάλυση Συγκριτικών Πλεονεκτημάτων και Μειονεκτημάτων της Περιοχής Εφαρμογής (S.W.O.T. Analysis)	337
5.2	PESTEL ANALYSIS.....	341
5.3	Επιμέρους Διαπιστώσεις της SWOT Analysis.....	343
5.4	Ιεράρχηση κρίσιμων ζητημάτων ανάπτυξης	346
6	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣΕΩΝ	350
6.1	Θέση του Δήμου στην Ευρώπη και την Μεσόγειο	350
6.2	Θεσμικό Πλαίσιο Εξωαστικού Χώρου	352
6.3	Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος	353
7	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	357
7.1	Σκοπός της Διατύπωσης Εναλλακτικών Προτάσεων	357
7.2	Ποιότητα και Ποσοτική Προσέγγιση	358
7.3	Παράγοντες που Επιδρούν στη Διαμόρφωση Σεναρίων	359
7.3.1	Πληθυσμός.....	359
7.3.2	Απασχόληση και αναπτυξιακό πρότυπο	360
7.3.3	Δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις	361
7.3.4	Φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.....	363
7.3.5	Οικοδομική δραστηριότητα	365
7.3.6	Οι ρυθμίσεις προστασίας.....	366
7.4	ΣΕΝΑΡΙΑ	366
8	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Δ΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (2007-2013).....	373
8.1	Βασικές Προτεραιότητες Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς ΕΣΠΑ 2007 – 2013	373
8.2	Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.....	376
8.2.1	Οι Αναπτυξιακοί Στόχοι στη Χωρική Ενότητα Προγραμματισμού της Περιφέρειας .	378
8.2.2	Εξειδίκευση της στρατηγικής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	379
8.2.3	Οι Χωρικές Προτεραιότητες της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του ΠΕΠ	382
8.2.3.1	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη	382
8.2.3.2	Ανάπτυξη του Ορεινού Χώρου.....	383
8.2.3.3	Ανάπτυξη των Αγροτικών Περιοχών	385
8.3	Βασικές Προτεραιότητες Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων Περιόδου 2007 – 2013.....	387
8.3.1	Οι Βασικές Προτεραιότητες Ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την Περίοδο 2007-2013	388

8.3.2	Εξειδίκευση της στρατηγικής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	392
8.3.3	Άξονες Προτεραιότητας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων 2007-2013.....	395
8.3.4	Οι Βασικές Προτεραιότητες Ανάπτυξης της Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων για την Περίοδο 2007-2013	397
8.3.4.1	Κατευθύνσεις για την Περιφέρεια Πελοποννήσου	397
8.3.4.1.1	Νομός Λακωνίας	399
8.4	Βασικές Προτεραιότητες και Μέτρα Ανάπτυξης στον Τομέα της Αγροτικής Ανάπτυξης Περιόδου 2007 - 2013	400
8.4.1	Βασικές Προτεραιότητες και Μέτρα Ανάπτυξης στον Τομέα της Αλιείας Περιόδου 2007 – 2013	404
9	ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ του Δήμου	408
9.1	Σκοπός	408
9.2	Καθορισμός της Στρατηγικής	409
9.3	Καθορισμός των Προτεραιοτήτων	414
9.3.1	Ομαδοποίηση των Γενικών Στόχων σε Μέτρα και Άξονες.....	414
9.3.2	Καθορισμός Αρμοδίων Υπηρεσιών για κάθε Γενικό Στόχο	420
9.4	Διατύπωση του Οράματος και των Αρχών Λειτουργίας και Διακυβέρνησης	427
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΔΙΑΡΚΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΗΡΥΓΜΕΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....		429
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ii: ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		448
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ iii: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ		469
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ iv: ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ		474
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ v: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ		497

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εισαγωγή

ΕΙΣΑΓΩΓΗ¹

1.1 Θεσμικό πλαίσιο Επιχειρησιακών προγραμμάτων

Με τα άρθρα 203-207 του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α..

Με την Υπουργική απόφαση 18183, ΦΕΚ 534, Β, 13/4/2007, όπως τροποποιήθηκε με την Α.Π. 5694/3-2-2011 Υπουργική Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α.

Με το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Οι προηγούμενες θεσμικές ρυθμίσεις αποσκοπούν στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στους ΟΤΑ. Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων των Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό τους.

1.2 Σκοποί των τετραετών Επιχειρησιακών προγραμμάτων

Η διεθνής εμπειρία καταδεικνύει συνεχώς, μέσα από μελέτες και πρακτικές εφαρμογές, ότι η έννοια και η πρακτική της «ανάπτυξης» στηρίζεται πλέον στον σχεδιασμό, στην έρευνα, στην αναζήτηση της καινοτομίας και στον προσδιορισμό του είδους της ανάπτυξης που επιδιώκει να πετύχει η κάθε πόλη ή περιοχή. Ο σχεδιασμός προσδιορίζεται με βάση τρεις αλληλένδετες παραμέτρους: οργανωμένη προσπάθεια, διερεύνηση εναλλακτικών σεναρίων και επίτευξη συγκεκριμένων στόχων.

¹ Οδηγός κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α. – ΕΕΤΑΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007 διαθέσιμο στο <http://www.eetaa.gr/meletes/epixeirisiaka-ota.doc>

Αποτελεί μια διαδικασία καθορισμού μακροπρόθεσμων στόχων και επιλογής στρατηγικών και πολιτικών υλοποίησης, η οποία βασίζεται στην επιστημονική ανάλυση, τη διεθνή εμπειρία, τις συμμετοχικές διαδικασίες και τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν στην οικονομία, στην κοινωνία και τις υποδομές κάθε περιοχής.

Αξιοποιείται η ανάλυση SWOT² που αφορά μεθοδολογικό εργαλείο αξιολόγησης τόσο στο εσωτερικό (internal situation audit) όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον (external situation audit).

Βασική αποστολή του επιχειρησιακού είναι να αποτελέσει επιχειρησιακό εργαλείο σχεδιασμού, ανάλυσης, αξιολόγησης και υλοποίησης δράσεων και πολιτικών που να συμβάλλουν στη βιώσιμη και μακροχρόνια ανάπτυξη του Δήμου Ανατολικής Μάνης. Ταυτόχρονα, το επιχειρησιακό πρόγραμμα καθίσταται αναγκαίο για τη χρηματοδότηση όλων των προτεινόμενων - σε Κοινοτικά ή Εθνικά Προγράμματα- παρεμβάσεων για την ανάπτυξη της περιοχής, καθώς και για την προετοιμασία του Δήμου Ανατολικής Μάνης με στόχο την διαμόρφωση της αναπτυξιακής του στρατηγικής στην νέα προγραμματική περίοδο που προσδιορίζεται από το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013.

Οι γενικοί σκοποί των τετραετών Επιχειρησιακών προγραμμάτων είναι η προώθηση της τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης των ΟΤΑ, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

1.2.1 Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα κατά κύριο λόγο θα προσδιορίζει τις νέες δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, με απώτερους σκοπούς:

α] Η προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος συνεπάγεται την ενεργοποίηση του Δήμου στους τομείς

- Της προστασίας και της αειφόρου διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος
- Της βελτίωσης του οικιστικού περιβάλλοντος
- Των τεχνικών υποδομών και των δικτύων εξυπηρέτησης

² SWOT: Strengths (Δυνατότητες), Weaknesses (Αδυναμίες), Opportunities (Ευκαιρίες), Threats (Απειλές). Είναι ανάλυση που λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό περιβάλλον του αντικείμενου που εξετάζεται με τη διάγνωση των δυνατοτήτων και αδυναμιών, ενώ στο άμεσο εξωτερικό περιβάλλον εντοπίζονται οι ευκαιρίες και οι απειλές-κίνδυνοι. Είναι ανάλυση μικροοικονομικού επιπέδου.

Η δραστηριοποίηση των ΟΤΑ στους προηγούμενους τομείς γίνεται κυρίως μέσω της κατασκευής τεχνικών έργων, της παροχής υπηρεσιών συντήρησης των τεχνικών υποδομών και της θέσπισης κανονιστικών όρων και ρυθμίσεων.

Οι αποδέκτες των δράσεων αυτών είναι οι διάφορες γεωγραφικές ενότητες του ΟΤΑ (Δημοτικά ή τοπικά διαμερίσματα, συνοικίες ή γειτονιές)

β] Η βελτίωση της ευημερίας των κατοίκων συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών στους τομείς

- Κοινωνικής πολιτικής
- Παιδείας / Πολιτισμού / Αθλητισμού
- Οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης

Οι αποδέκτες των δράσεων αυτών είναι οι διάφορες κοινωνικο-οικονομικές ομάδες των κατοίκων της περιοχής του ΟΤΑ (πχ νέοι, παιδιά, ηλικιωμένοι, αγρότες, άνεργοι κλπ).

Τα τρία στρατηγικά ερωτήματα στα οποία θα πρέπει να δοθούν απαντήσεις είναι τα εξής:

- Πρώτο: Προσδιορισμός των χαρακτηριστικών και του επιπέδου ανάπτυξης στο οποίο βρίσκεται ο Δήμος Ανατολικής Μάνης κατά την συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- Δεύτερο: Προσδιορισμός του στόχου, δηλαδή σε ποιό τύπο ή επίπεδο ανάπτυξης επιδιώκει να φτάσει ο Δήμος Ανατολικής Μάνης.
- Τρίτο: Προσδιορισμός του τρόπου, δηλαδή ποια μέσα θα χρησιμοποιήσει ο Δήμος Ανατολικής Μάνης για να φτάσει στο επίπεδο ανάπτυξης που επιδιώκει.

Βασικός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι να δώσει απαντήσεις στα τρία ανωτέρω ερωτήματα, προκειμένου να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι κατευθύνσεις και οι αντίστοιχες δράσεις οι οποίες θα οδηγήσουν το Δήμο Ανατολικής Μάνης στο επιθυμητό αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

Οι επιμέρους στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος αφορούν στα εξής :

- Προσανατολισμός στο τρίπτυχο «οικονομία-κοινωνία-περιβάλλον», βασικές κατευθύνσεις της βιώσιμης ανάπτυξης
- Προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού ρόλου του Δήμου Ανατολικής Μάνης
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας του Δήμου Ανατολικής Μάνης
- Αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων

- Αναζήτηση και προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων
- Περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων
- Ενίσχυση της συνεργασίας όλων των δημιουργικών δυνάμεων και φορέων του Δήμου Ανατολικής Μάνης (Επιχειρήσεις-Δημόσιοι τοπικοί Φορείς-Κάτοικοι) σε διαδικασίες σχεδιασμού και εφαρμογής δράσεων ανάπτυξης.

1.2.2 Εσωτερική ανάπτυξη του ΟΤΑ ως οργανισμού

Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιλαμβάνει υποπρογράμματα για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του ΟΤΑ ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως κοινωνικού και πολιτικού θεσμού), με σκοπούς τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης της λειτουργίας του. Ειδικότερα οι σχετικές δράσεις αποσκοπούν :

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη
- στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας των ΟΤΑ μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού προσλήψεων, της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των ΟΤΑ, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης

1.2.3 Ανάπτυξη των συνεργασιών του ΟΤΑ και της επιρροής άλλων φορέων

Πολλές τοπικές αρχές θεωρούν ότι ο ρόλος ενός ΟΤΑ δεν πρέπει να περιορίζεται στις οριοθετημένες από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητές του και ότι οι ΟΤΑ είναι υποχρεωμένοι να μεριμνούν για τη συνολική ευημερία της περιοχής τους. Η διοίκηση ενός ΟΤΑ γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση της παροχής ορισμένων πάγιων δημοτικών υπηρεσιών, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Σ' αυτή την κατεύθυνση το επιχειρησιακό πρόγραμμα ενός ΟΤΑ θα πρέπει να επισημαίνει τη συμβολή που μπορούν να έχουν στην ανάπτυξη της περιοχής του:

- Οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι και μη κυβερνητικές οργανώσεις)
- Οι γειτονικοί ΟΤΑ
- Οι λοιποί φορείς του πολιτικο-διοικητικού συστήματος της χώρας (Κεντρικοί φορείς, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια)

Επομένως, το επιχειρησιακό πρόγραμμα εκτός από τις υπηρεσίες, τα έργα και τις ρυθμίσεις για τα οποία είναι αρμόδιος ο ΟΤΑ, είναι δυνατό να εντοπίζει δραστηριότητες που ανήκουν στην αρμοδιότητα άλλων δημόσιων φορέων και να προσδιορίζει τις αναγκαίες ενέργειες συνεργασίας και επιρροής των φορέων αυτών από τον ΟΤΑ.

Το πρόγραμμα εκτός των άλλων στοχεύει επίσης, στην αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας των ΟΤΑ με φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και κοινωνικού τομέα, για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή τοπικών υπηρεσιών.

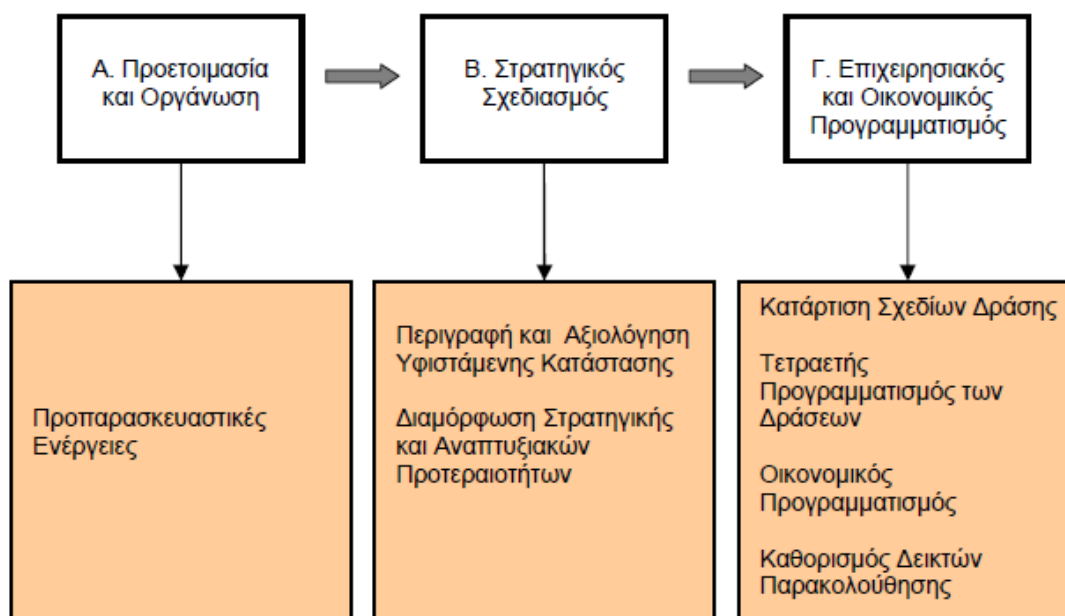
1.3 Πλαίσιο και Στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.3.1 Διαδικασία Κατάρτισης και Δομή του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Στα πλαίσια της εκπλήρωσης του στόχου αυτού, η μεθοδολογία εκπόνησης του ολοκληρωμένου Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης περιλαμβάνει την ολοκλήρωση τριών διακριτών σταδίων:

1. Προετοιμασία και Οργάνωση
2. Στρατηγικός Σχεδιασμός (**Α' ΦΑΣΗ του Επιχειρησιακού Προγράμματος**)
3. Επιχειρησιακός και Οικονομικός Προγραμματισμός (**Β' ΦΑΣΗ του Επιχειρησιακού Προγράμματος**)

Η σειρά ολοκλήρωσης και των πιο πάνω σταδίων, καθώς επίσης και το περιεχόμενό τους σε πρώτο επίπεδο ανάλυσης παρουσιάζονται στο ακόλουθο κάθετο διάγραμμα ροής (top – down flowchart).

Εικόνα 1 : Διάγραμμα Ροής Πρώτου Επιπέδου, των σταδίων Ολοκλήρωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου

Τα οφέλη από την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου εκτιμάται ότι θα είναι:

1. Προστασία και Αναβάθμιση του Φυσικού Περιβάλλοντος
2. Βελτίωση της Κοινωνικής και Οικονομικής Ευημερίας
3. Βελτίωση της Αποδοτικότητας και Αποτελεσματικότητας του Δήμου
4. Βελτίωση της Παραγωγικής Ικανότητας του Δήμου
5. Βελτίωση της Ικανοποίησης των Δημοτών
6. Βελτίωση της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου

Το παραδοτέο του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ), εκπονείται σύμφωνα με τη νομοθεσία για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως διαμορφώθηκε με το Νόμο 3463/2006 ΦΕΚ 114/Α'/2006, άρθρα 205 και 206) Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων και την εξειδίκευση που περιγράφεται στην υπ' αριθμ. απόφαση 18183/2-4-2007 (ΦΕΚ 534/β/13-4-2007), όπως αυτή τροποποιήθηκε από την 5694/3-2-2011 υπ. απόφαση. Η παρούσα εκπονείται με βάση και τις προδιαγραφές που θέτει η εγκύκλιος 46, αρ. αποφ. 58939/25-10-2006 του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Το ΕΠ του Δήμου Ανατολικής Μάνης συντάσσεται σε 2 φάσεις.

Η Α' φάση αφορά στο Στρατηγικό Σχεδιασμό και η Β' φάση στον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό και την κατάρτιση τελικά του τετραετούς σχεδίου δράσης του Δήμου.

1.3.2 Μεθοδολογική Προσέγγιση

Η μεθοδολογία που ακολουθείται για την εκπόνηση του ΕΠ, βασίζεται στην ανάγκη επίτευξης του τελικού αποτελέσματος, που αφορά στη σύνταξη και αποδοχή ενός προγραμματισμού που ανταποκρίνεται στην υφιστάμενη κατάσταση και που μπορεί να λειτουργήσει μέσα στα πλαίσια τόσο της θεσμικής κατοχύρωσης, όσο και των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων που παρέχονται.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την κατάρτιση της Α' φάσης του Επιχειρησιακού Σχεδίου περιέλαβε τα ακόλουθα:

1. Συναντήσεις στο Δήμο για την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης
2. Συμπλήρωση του αναλυτικού ερωτηματολογίου από τους υπαλλήλους του Δήμου, το οποίο επισυνάπτεται ως παράρτημα στο τέλος της Α' Φάσης του επιχειρησιακού του Δήμου.
3. Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στο Δήμο Ανατολικής Μάνης.
4. Διερεύνηση / δραστηριοτήτων εθνικού σχεδιασμού στα πλαίσια της τέταρτης προγραμματικής περιόδου
5. Καθορισμός στρατηγικής και πλαισίου προγραμματισμού για τον καθορισμό του επιχειρησιακού προγραμματισμού Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Η παρούσα υποβάλλεται στα πλαίσια της αξιολόγησης και της διαβούλευσης των δεδομένων από το Δήμο Ανατολικής Μάνης, οπότε και θα ακολουθήσει η σύνταξη και υποβολή της Β' φάσης που περιλαμβάνει τον προγραμματισμό των δράσεων, το χρονοδιάγραμμα ετοιμότητας των προτάσεων και τη σύνταξη Δελτίων Προγραμματισμού, προκειμένου να υπάρχει ετοιμότητα στα πλαίσια του επιχειρησιακού σχεδιασμού του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Για να επιτευχθούν οι επιμέρους στόχοι που τέθηκαν στην εισαγωγή, θα εφαρμοστεί μεθοδολογική προσέγγιση η οποία προσδιορίζεται από τα ακόλουθα βασικά σημεία:

- Καταγραφή και τεκμηρίωση της εικόνας και κατάστασης του Δήμου Ανατολικής Μάνης
- Αναγνώριση των ιδιαιτεροτήτων για την ανάπτυξη του Δήμου
- Αξιοποίηση της Ελληνικής και διεθνούς εμπειρίας

- Καταγραφή στοιχείων και συλλογή στοιχείων από υφιστάμενες μελέτες για την περιοχή
- Συλλογή στοιχείων για τη δημογραφική, κοινωνική, παιδαγωγική και οικονομική διάρθρωση του Δήμου Ανατολικής Μάνης και του Νομού Λακωνίας, από δημόσιες υπηρεσίες και φορείς του Δήμου και του Νομού
- Συναντήσεις εργασίας με φορείς της περιοχής, με σκοπό την καταγραφή προτάσεων για την ανάπτυξη της περιοχής μελέτης
- Χρησιμοποίηση μεθόδων συλλογικής ανάλυσης, τεκμηρίωσης και επιλογής προτάσεων

Ο Δήμαρχος Ανατολικής Μάνης με την 266/2011/28-4-2011 Απόφασή του και έχοντας υπόψη την 114/2011 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ανατολικής Μάνης συγκρότησε κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 3 του Π.Δ. 186/2007, διεπιστημονική ομάδα έργου για την σύνταξη του Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης για την δημοτική περίοδο 2011-2014, αποτελούμενους :

- Α. Λυροφώνη Γεωργία του Αναστασίου, Αντιδήμαρχο Δήμου Ανατολικής Μάνης
 - Β. Καλαντώνη Αντώνιο, Δημοτικό Σύμβουλο της μειοψηφίας σύμφωνα με την 114/2011 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου
 - Γ. Καραμπάση Ελένη του Δημητρίου, τακτικό υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομολόγου
 - Δ. Σαμιώτη Κωνσταντίνο του Νικολάου, τακτικό υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Γεωπόνων
 - Ε. Ανδρεάκου Σταματίνα του Γρηγορίου, τακτικό υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Διοικητικών.
 - ΣΤ. Τσιριβάκο Πέτρο του Κωνσταντίνου, τακτικό υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών
- και τους ειδικούς συνεργάτες:
- Ζ) Ρουμπάκο Γεώργιο του Δημητρίου, ειδικό συνεργάτη Δημάρχου Ανατολικής Μάνης σε τεχνικά θέματα

Πρόεδρος και συντονιστής των εργασιών της συνιστώμενης Ομάδας Έργου ορίστηκε η Αντιδήμαρχος του Δήμου Ανατολικής Μάνης Λυροφώνη Γεωργία.

- ✓ Η Ομάδα Έργου συνεδρίασε στις 11 Μαΐου 2011 και στις 17 Μαΐου 2011 για να διατυπωθούν οι γενικές αρχικές κατευθύνσεις για την Τοπική και Εσωτερική Ανάπτυξη του Δήμου Ανατολικής Μάνης στα πλαίσια εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης και τον Καθορισμό του Χρονοδιαγράμματος και κατανομή εργασιών στα μέλη της Ομάδας Έργου για την υλοποίηση του έργου. Η Ομάδα Έργου με το υπ' αριθμ. 1/11-5-2011 πρακτικό της ενέκρινε ομόφωνα τις γενικές αρχικές κατευθύνσεις για την Τοπική και Εσωτερική Ανάπτυξη του Δήμου Ανατολικής Μάνης στα πλαίσια εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης και το Χρονοδιάγραμμα και την κατανομή εργασιών στα μέλη της Ομάδας Έργου για την υλοποίηση του έργου.
- ✓ Ο Δήμαρχος Ανατολικής Μάνης με το με αρ. πρωτ. 8057/12-5-2011 έγγραφό του ενημέρωσε τις Υπηρεσίες για την διαδικασία κατάρτισης του Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης, δημοτικής περιόδου 2011-2014 και διαβίβασε προς απάντηση :
 1. «Ερωτηματολόγιο Περιγραφής και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Δήμου Ανατολικής Μάνης»
 2. «2^ο Ερωτηματολόγιο» για να απαντηθεί από τους Προϊσταμένους των υπηρεσιών

Η Ομάδα Έργου αξιοποίησε τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων που υποβλήθηκαν σε αυτήν.

- ✓ Η Ομάδα Έργου συνεδρίασε στις 21 Ιουλίου 2011 και με το υπ' αριθμ. 2/21-7-2011 πρακτικό της ενέκρινε ομόφωνα το Σχέδιο Α' Φάσης Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης.
- ✓ Η Αντιδήμαρχος και Πρόεδρος της Ομάδας Έργου Σύνταξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης κατέθεσε στον Δήμαρχο, με το 15787/21-7-2011 έγγραφό της το Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού (1^η Φάση) Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

- ✓ Ο Δήμαρχος Ανατολικής Μάνης με την υπ' αριθμ. 15706/21-7-2011 έγγραφη πρόσκλησή του προσκάλεσε τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Δήμου Ανατολικής Μάνης και η Εκτελεστική Επιτροπή με την υπ' αριθμ./2011 Απόφασή της ενέκρινε και εισηγήθηκε προς το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ανατολικής Μάνης, το Σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού (1^η Φάση) Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης

1.3.3 Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Σύμφωνα με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006, ΦΕΚ 114/Α/08.06.2006) και το άρθρο 266 του Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α/07.06.2010 (Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης- Πρόγραμμα Καλλικράτης) όπως αυτό αναδιατυπώθηκε και με το άρθρο 18 κα) 1. του Νόμου 3870/2010, ΦΕΚ 138/Α/09.08.2010 θεσπίζεται η υποχρέωση από τους πρωτοβάθμιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης να καταρτίζουν Πενταετές Τεχνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Τ.Ε.Π.) το οποίο εξειδικεύεται κατ' έτος σε Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης (Ε.Π.Δ.) και ετήσιο Προϋπολογισμό.

Το ΕΠ εκπονείται σε δύο φάσεις, που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου.³ Το θεσμικό πλαίσιο δομεί το ΕΠ με ενότητες και κεφάλαια που συνολικά ανταποκρίνονται στο στρατηγικό σχεδιασμό και στον επιχειρησιακό προγραμματισμό του Δήμου. Το παρόν ΕΠ εκπονείται σε δύο φάσεις που περιλαμβάνουν η μεν πρώτη το στρατηγικό σχεδιασμό και η δεύτερη τον επιχειρησιακό προγραμματισμό για το Δήμο.

Το περιεχόμενο της Πρώτης Φάσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος διαμορφώνεται συνοπτικά, ως εξής:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, αναλύονται οι σκοποί των επιχειρησιακών και εξειδικεύεται το πλαίσιο και οι στόχοι του επιχειρησιακού προγράμματος.

Γίνεται αναφορά στη διαδικασία κατάρτισης, τη μεθοδολογική προσέγγιση και τις πηγές των δεδομένων που αξιοποιήθηκαν.

³ ΦΕΚ 534/Β/13-4-2007 Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' Βαθμού

Το δεύτερο κεφάλαιο αποτελεί εκτεταμένη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Ανατολικής Μάνης. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στο ευρύτερο περιβάλλον με αναφορά σε κλιματολογικά και γεωλογικά στοιχεία, αναφορές σχετικά με το τα ύδατα, την αέρια κατάσταση, τη σεισμικότητα. Επίσης αναλύεται η διοικητική οργάνωση του δήμου, οι δημογραφικές και κοινωνικές εξελίξεις του δήμου. Τέλος, παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με τη πολεοδομία, χωροταξία, το θεσμικό περιβάλλον, τις χρήσεις γης, τις υποδομές του δήμου, τη χρήση ΑΠΕ στο Δήμο, τη χρήση νέων τεχνολογιών και τη διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου.

Το τρίτο κεφάλαιο αποτελεί μια περισσότερο αναλυτική περιγραφή των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης του Νέου Δήμου Ανατολικής Μάνης, η οποία βασίζεται στις οικονομικές καταστάσεις εσόδων και εξόδων των τεσσάρων τέως δήμων.

Με το πέμπτο κεφάλαιο, αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση με τη χρήση δύο εργαλείων, την ανάλυση SWOT και την ανάλυση PESTEL.

Το έκτο κεφάλαιο αποτελεί αξιολόγηση δεδομένων και τάσεων όσον αφορά τη θέση του Δήμου στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο, το θεσμικό πλαίσιο του εξωαστικού χώρου και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Στο κεφάλαιο επτά παρουσιάζονται εναλλακτικές προτάσεις, οι παράγοντες που επιδρούν στη διαμόρφωση σεναρίων και πιθανά σενάρια.

Στο κεφάλαιο οκτώ γίνεται αναφορά στους αναπτυξιακούς στόχους και τις προτεραιότητες της Δ' Προγραμματικής Περιόδου όσον αφορά το ΕΣΠΑ και το ΠΕΠ Πελοποννήσου.

Τέλος στο ένατο κεφάλαιο καθορίζεται η στρατηγική και οι αναπτυξιακές προτεραιότητες Δήμου για την περίοδο 2011-2014.

1.3.4 Πηγές Δεδομένων

Βασική πηγή στατιστικών στοιχείων αποτέλεσε η Ελληνική Εθνική Στατιστική Αρχή (τέως ΕΣΥΕ). Οι συγκεκριμένες πηγές κατά ΕΣΥΕ αναφέρονται στους σχετικούς πίνακες και δείκτες της μελέτης.

Στατιστικά στοιχεία συγκεντρώθηκαν, επίσης από τις Νομαρχιακές και Περιφερειακές Υπηρεσίες και τον Δήμο. Οι συγκεκριμένες πηγές αναφέρονται στα σχετικά κεφάλαια. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης στοιχεία που συγκεντρώθηκαν με το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε κατά τη διάρκεια των επισκέψεών μας στο Δήμο. Άλλα δεδομένα αντλήθηκαν από τις μελέτες που έχουν ήδη εκπονηθεί και περιείχαν στοιχεία ανάλυσης.

Ποιοτικά και περιγραφικά στοιχεία και πληροφορίες συγκεντρώθηκαν επίσης και με επιτόπια παρατήρηση και καταγραφές πεδίου.

Τα στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν οργανώθηκαν σε ψηφιακές βάσεις δεδομένων για παραπέρα επεξεργασία. Ειδική επεξεργασία έγινε και στις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν με τις αναπτυξιακές προτάσεις των Δημοτικών Διαμερισμάτων.

Αξιοποιήθηκαν επίσης τα Επιχειρησιακά Προγράμματα Δήμων: 1. Πλατέως, 2. Βοιών, 3. Ζαχάρως, 4. Σητείας, καθώς και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΔΕΠΙΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Περιγραφή της Υφιστάμενης Κατάστασης

2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Το δεύτερο κεφάλαιο αποτελεί εκτεταμένη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Ανατολικής Μάνης. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στο ευρύτερο περιβάλλον με αναφορά σε κλιματολογικά και γεωλογικά στοιχεία, αναφορές σχετικά με το τα ύδατα, την αέρια κατάσταση, τη σεισμικότητα. Επίσης αναλύεται η διοικητική οργάνωση του δήμου, οι δημογραφικές και κοινωνικές εξελίξεις του δήμου. Τέλος, παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με τη πολεοδομία, χωροταξία, το θεσμικό περιβάλλον, τις χρήσεις γης, τις υποδομές του δήμου, τη χρήση ΑΠΕ στο Δήμο, τη χρήση νέων τεχνολογιών και τη διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου.

2.1 Το ευρύτερο περιβάλλον του νομού

Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης είναι ένας από τους πέντε δήμους του Νομού Λακωνίας, και βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα του Νομού Λακωνίας.

ΧΑΡΤΗΣ 1: Θέση της Χώρας στην Ευρώπη

ΧΑΡΤΗΣ 2 : Θέση της Πελοποννήσου στην Ελλάδα

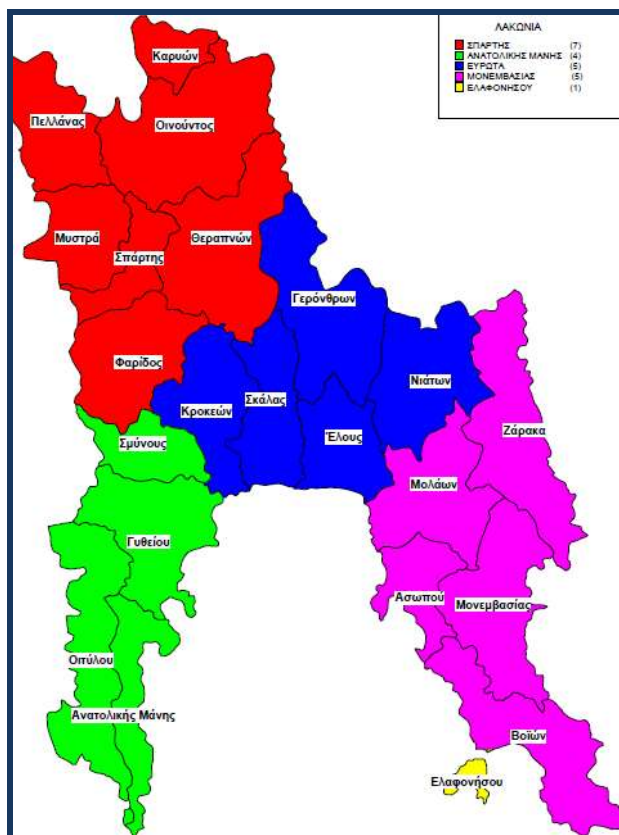
ΧΑΡΤΗΣ 3 : Θέση του Νομού Λακωνίας στην Πελοπόννησο

ΧΑΡΤΗΣ 4 : Χάρτης του Νομού Λακωνίας

ΧΑΡΤΗΣ 5 : Χάρτης του Νομού Λακωνίας όπου οριοθετούνται τα όρια του Καλλικρατικού Δήμου Ανατολικής Μάνης

ΧΑΡΤΗΣ 6 : Χάρτης Νομού Λακωνίας που απεικονίζει τους Δήμους του Νομού μετά την εφαρμογή του Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α/07.06.2010 (Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης)

Η θέση της περιοχής στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο και στο χώρο της Μεσογείου προσδιορίζεται από τη γεωγραφική της θέση κατ' απόλυτο έννοια και από την προσπελασιμότητά της.

Η γεωγραφική της θέση την καθιστά μια απομακρυσμένη περιοχή στον απώτατο σχεδόν νότο του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου.

Η προσπελασιμότητά της είναι συνάρτηση των οδικών αξόνων που συνδέουν τις πύλες εισόδου της χώρας, με διάφορα μέσα μεταφοράς, με το Γύθειο και τη Σπάρτη, την Καλαμάτα που αποτελούν και τους καθοριστικούς κόμβους πρόσβασης προς την περιοχή του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Η απόσταση αυτή, υπολογίζεται, κατά προσέγγιση, σήμερα από 30' Γύθειο-Αρεόπολη, ενώ είναι μεγαλύτερη των 80' για τη Καλαμάτα και τη Σπάρτη ανάλογα με την εποχή και την ώρα της ημέρας κατά την οποία πραγματοποιούνται οι μετακινήσεις.

Εκτός από το τελευταίο αυτό τμήμα το οποίο θα πρέπει να διανύεται επί της εθνικής οδού (από Σπάρτη και από Καλαμάτα) η προσπελασιμότητα της περιοχής συναρτάται με την προσπελασιμότητα της Καλαμάτας από την Αθήνα στο άμεσο μέλλον, μέσω του αυτοκινητοδρόμου Αθήνα-Τρίπολη-Καλαμάτα, και από την Πάτρα, μέσω του άξονα Πάτρα-Πύργος-Καλαμάτα. Στην ίδια λογική τίθεται και το ζήτημα της προσπελασιμότητας της Σπάρτης. Αν και οι άξονες αυτοί έχουν βελτιωθεί τελευταία, σημαντική αναμένεται να είναι η βελτίωση της προσπελασιμότητας της περιοχής μετά την ολοκλήρωση του τμήματος Τρίπολη-Μεγαλόπολη-Καλαμάτα και την κατασκευή του άξονα Πάτρα-Πύργος-Καλαμάτα, που αποτελεί τμήμα του Δυτικού Άξονα της χώρας, μέχρι το 2020. Η ολοκλήρωση του πρώτου άξονα μπορεί να θεωρηθεί βέβαιη εντός του χρονικού ορίζοντα της μελέτης αυτής, ενώ η κατασκευή εντός του ίδιου χρόνου και του δεύτερου άξονα μπορεί να θεωρηθεί κι αυτή πιθανή.

Οι δύο αυτοί άξονες θα επιτρέψουν, ο μιν πρώτος την πληρέστερη ένταξη της περιοχής του Δήμου Ανατολικής Μάνης ή τουλάχιστον μέρους του στο σύστημα Σαββατοκύριακου της πληθυσμιακής μητροπολιτικής συγκέντρωσης της Αθήνας-Αττικής, ο δε δεύτερος τη σύνδεση του Δήμου με μια από τις πύλες της χώρας, την Πάτρα, από την οποία μετακινείται συνδυασμένα, οδικά και με πλοία, μεγάλος αριθμός τουριστών από και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω λιμανιών της Αδριατικής της Ιταλίας.

Η ανάπτυξη των γραμμών που συνδέουν το Γύθειο με οχηματαγωγά πλοία με την Κρήτη αποτελεί έναν πρόσθετο παράγοντα δυνητικής βελτίωσης της προσπελασιμότητας της περιοχής.

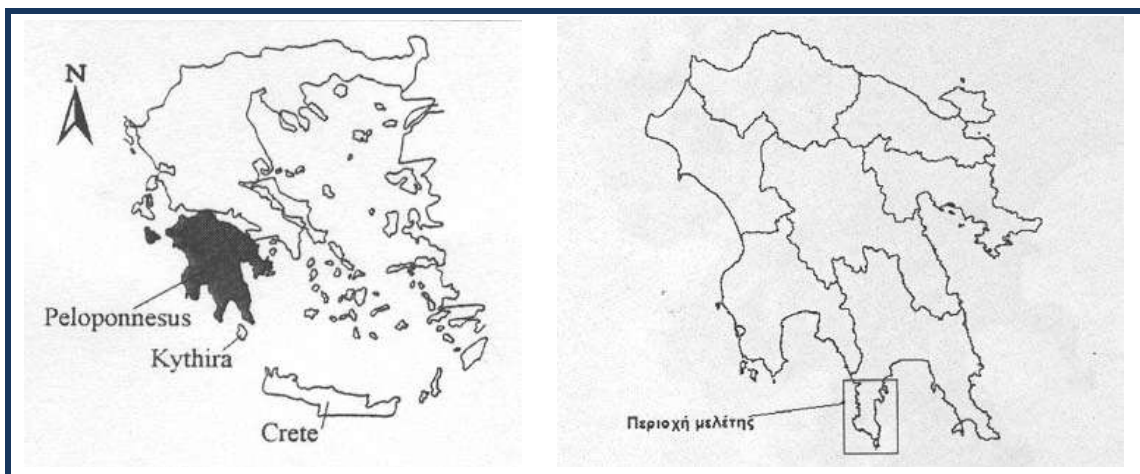
Τέλος, οι αεροπορικές συγκοινωνίες, μέσω έκτατων και, μελλοντικά, τακτικών πτήσεων προς και από το αεροδρόμιο Καλαμάτας, με τις οποίες μπορούν να διακινούνται τουρίστες προς διάφορους προορισμούς του νομού Μεσσηνίας, αλλά και προς το Δήμο Ανατολικής Μάνης, προσφέρουν μια πρόσθετη δυνατότητα η οποία μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της προσπελασιμότητας της περιοχής του δήμου, περιορίζοντας σημαντικά τον απομακρυσμένο χαρακτήρα σε Ευρωπαϊκό κυρίως επίπεδο.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τα παραπάνω συνίσταται στη διαπίστωση ότι η περιοχή, παρά τη γεωγραφικά απομακρυσμένη θέση της ως προς τις μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της χώρας και της Ευρώπης, καθίσταται όλο και πιο εύκολα προσπελάσιμη ακόμα και μέσα από τις ήδη υπάρχουσες υποδομές μεταφορών.

2.2 Διοικητική Οργάνωση και Βασικά Χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης προέκυψε από την συνένωση⁴ των τέως Δήμων: 1. Γυθείου, 2. Ανατολικής Μάνης, 3. Οιτύλου και 4. Σμύνους, και μαζί με το Δήμο Δυτικής Μάνης (Μεσσηνιακή Μάνη), αποτελούν τους νοτιότερους δήμους του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας. Βρίσκεται στο άκρο του ανατολικού τμήματος της Μάνης, εκτείνεται μέχρι το νοτιότερο άκρο της και ανήκει διοικητικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης συνορεύει προς βορρά με το Δήμο Ευρώτα, τον Δήμο Σπάρτης και τον Δήμο Δυτικής Μάνης. Προς ανατολάς βρέχεται από τον Λακωνικό Κόλπο. Προς νότο και δυτικά βρέχεται από θάλασσα από το Κρητικό Πέλαγος και τον Μεσσηνιακό Κόλπο.

Η χερσόνησος της Μάνης είναι ιστορική και γεωγραφική περιοχή της Πελοποννήσου και αποτελεί το νοτιότερο άκρο, όχι μόνον της ηπειρωτικής Ελλάδας αλλά ολόκληρης της Ευρώπης (Χάρτης 6)⁵.

ΧΑΡΤΗΣ 7 : Περιοχή Μελέτης

Υπάρχουν πολλές εκδοχές για το πότε και πώς δόθηκε το όνομα Μάνη. Μια λέει ότι προέρχεται από τη Λατινική λέξη *Manus* (χέρι), επειδή οι ναυτικοί που παρέπλεαν το ακρωτήρι Ταίναρο, καθώς αντίκριζαν το σχήμα της ξηράς, ονόμαζαν την περιοχή *Brazzo di Maina*. Άλλη εκδοχή αναφέρει ότι οι ναυτικοί που περνούσαν από την περιοχή, λόγω των ισχυρών ανέμων, έκαναν «μάνινα τα πανιά», ενώ άλλη λέει ότι οι Ρωμαίοι έλεγαν συχνά τη φράση *In Manis*, επειδή στη Μάνη ήταν η πύλη του Άδη, όπου έρχονταν οι ψυχές (Manes).

⁴ Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α΄/7-6-2010) *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*

⁵ Καμπόλης Ισίδωρος (2007)- Γεωμορφολογική μελέτη του υποθαλασίου καρστικού συστήματος του υπογείου ποταμού «Δράκος», Μεσσηνιακής Μάνης

Με το όνομα Μάνη, τα τελευταία 1.100 χρόνια, ορίζεται η περιοχή της μεσαίας από τις τρεις χερσονήσους της νότιας Πελοποννήσου⁶.

Η Μάνη καταλαμβάνει τη μεσαία ορεινή χερσόνησο της Πελοποννήσου, η οποία καταλήγει στο ακρωτήριο Ταίναρο. Περιλαμβάνει τις επαρχίες Γυθείου και Οιτύλου του νομού Λακωνίας και το ΝΑ τμήμα της επαρχίας της Καλαμάτας του νομού Μεσσηνίας. Πιο συγκεκριμένα αρχίζει από το δυτικό τμήμα της οροσειράς του Ταυγέτου από το χωριό Βέργα στην ανατολική ακτή του Μεσσηνιακού κόλπου, μέχρι το ακρωτήριο Ταίναρο κι ανατολικά της κορυφογραμμής αυτής, καταλαμβάνει τμήμα της οροσειράς μέχρι το ακρωτήριο Ταίναρο. Αρχίζει περίπου 4 χιλιόμετρα βορειοανατολικά του Γυθείου στην περιοχή Τρίνησα, πλησιάζει την πόλη της Καλαμάτας μέχρι την θέση του οικισμού Βέργα και εκτείνεται μέχρι το Ταίναρο. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η πολυσχιδής ακτογραμμή και ο σχηματισμός αλλεπάλληλων όρμων και ακρωτήρια.

Οι σημαντικότεροι όρμοι προς την πλευρά του Μεσσηνιακού κόλπου από βορρά προς νότο είναι ο όρμος Λιμενίου, Διρού, Σπαθάρι, Λαγκαδάκι, Κακούρι, Μεζάπου, Γερολιμένα, Κάπους, και Μαρμαρίου, ενώ στον Λακωνικό από νότο προς το βορρά βρίσκονται οι όρμοι : Αμπελά, Σολοτερίου, Κολοκυθιάς, Σκουταρίου, Κάτω Βαθείου και Στομίου.

Τα χαρακτηριστικότερα ακρωτήρια κατά μήκος της ακτογραμμής είναι τα : Σπηλιάρι, Αρίτζα, Τηγάνι, Δρόσος, Πούντα, Κάψαλος, Λιδώρι, Ταινάρου, Καλογριάς, Μούντες, Στρογγύλη και Μούντα. Το ανατολικό όριο του Δήμου ακολουθεί την ακτογραμμή του Λακωνικού κόλπου και το δυτικό την ακτογραμμή του Μεσσηνιακού κόλπου. Το σύνολο της περιοχής του Δήμου είναι ιδιαίτερα ορεινό με υψόμετρο που υπερβαίνουν τα 1200m στο όρος Σαγγιάς και μειώνονται προς το νότο.

Οι υψηλότερες κορυφές απαντούν στα βόρεια και ανατολικά όρια του Δήμου και είναι από το βορρά προς νότο τα εξής: Τρισκονός (1211 μ), Πλατύ Βουνί (1030μ), Αγ. Βαρβάρα (787μ), Κοντονάρας (801μ), Μακρυλάκωμα (924μ), διάφορες κορυφές στο όρος Σαγγιάς (1000-1220μ), Φαλακρό (846μ), Αγριόκαμπος (789μ), Λιακός (869μ), Νικόλακκος (866μ).

⁶ Γιάννης Σαΐτας, «Μάνη», Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική, Μέλισσα, τομ. 5, Αθήνα 1995 σελ. 45

Η μορφολογία του Δήμου είναι κατά κύριο λόγο ορεινή με περιορισμένες πεδινές-λοφώδεις εκτάσεις, που είναι συγκεντρωμένες κοντά στην παράκτια ζώνη και συνήθως αποτελούν επιφάνειες επιπέδωσης ή καρστικά βυθίσματα, κυρίως μεταξύ των ισουψών 100 και 200 m σε ασβεστολιθικό περιβάλλον. Αλλουβιακές πεδιάδες με την κλασσικά έννοια του όρου δεν είναι συνήθεις στην περιοχή, κυρίως λόγω της περιορισμένης ανάπτυξης του υδρογραφικού δικτύου (μικρές συνήθως λεκάνες με κάθετη, στον ορογραφικό άξονα διεύθυνσης Β-Ν, ανάπτυξη), με χαρακτηριστικότερη αυτή των Αιγιών-Πλατάνου.

Η περιοχή μελέτης, τμήμα της χερσονήσου του Ταυγέτου και της ιστορικής ενότητας της Μάνης, κατοικήθηκε από πολύ παλαιά και διατηρεί πολυάριθμα μνημεία όλων των εποχών. Ίχνη παλαιολιθικής και νεολιθικής κατοίκησης έχουν εντοπιστεί σε αρκετά σπήλαια των ακτών και της ενδοχώρας. Κατά την ελλαδική και μυκηναϊκή περίοδο, μεταξύ των οικισμών της χερσονήσου δέσποζε η Καρδαμύλη. Στους αιώνες της σπαρτιάτικης κυριαρχίας οι κώμες της περιοχής ανήκαν στην «περιοίκιδα» χώρα της πόλης-κράτους της Σπάρτης. Από τις αρχές του 2^{ου} π.Χ. μετείχαν στο «Κοινό των Λακεδαιμονίων» και στα ρωμαϊκά χρόνια στο «Κοινό των Ελευθερολακώνων».

Στους μεσαιωνικούς χρόνους η ζωή συνεχίστηκε στις γεωργοκτηνοτροφικές οικήσεις της ενδοχώρας. Από τον 8^ο αιώνα εγκαταστάθηκαν στο Ζυγό τα σλαβικά φύλα των νομαδικών ποιμενικών Μεληγγών, οι οποίοι μέχρι το 14^ο αι. αφομοιώθηκαν με το ντόπιο πληθυσμό. Το 13^ο αι., στα ερείπια του αρχαίου κάστρου του Λεύκτρου κοντά στη Στούπα, κτίσθηκε από τους Φράγκους κατακτητές το κάστρο Γηστερών ή Beaufort. Στη μεσοβυζαντινή και την υστεροβυζαντινή περίοδο κατασκευάστηκαν στην περιοχή δεκάδες αξιόλογες μονές και εκκλησίες, με πρωτοβουλία μεγάλων μεσαιωνικών οίκων.

Κατά την τουρκοκρατία η περιοχή, ως τμήμα της Μάνης, απολάμβανε ειδικό καθεστώς με εσωτερική αυτονομία, με άδεια οπλοφορίας και υποχρέωση καταβολής φόρου. Τον πυκνοκατοικημένο τόπο χαρακτήριζαν οι πατριαρχικές αιματοσυγγενικές μονάδες και οι εγκαταστάσεις τους. Το 17^ο αι. οι Βενετοί στερέωσαν τους μικρούς τοπάρχες, που ονομάστηκαν επίσημα «καπετάνιοι». Στη ΒΔ Μάνη διακρίνονταν ορισμένες μεγάλες «καπετανίες» και κατά καιρούς ορισμένες μικρότερες. Την περίοδο 1816-1821 ο «καπετάνιος» της Τζίμοβας Πέτρος Μαυρομιχάλης (Πετρόμπεης) τοποθετήθηκε από την οθωμανική διοίκηση ως ο όγδοος Μπέης της Μάνης. Στα χρόνια του Αγώνα του 1821 κάτω από τις διαταγές των πέντε τοπικών καπετάνιων και των μικρότερων οπλαρχηγών πολέμησαν 1.500 – 1.800 ντόπιοι ένοπλοι άνδρες.

Τη λειτουργική ένταξη της περιοχής στο νεοελληνικό κράτος χαρακτήριζαν ταραχές και απειθαρχία προς την κεντρική εξουσία. Μετά το 1870 η κατάσταση εξομαλύνθηκε, αλλά από το 1900 κ.ε. αυξήθηκε η έξοδος προς τα αστικά κέντρα και ο πληθυσμός άρχισε να μειώνεται. Ωστόσο η τοπική κοινωνικοοικονομική ζωή, βασισμένη κυρίως στην ελαιοκαλλιέργεια αλλά και στην κτηνοτροφία, τη μεταποίηση, το μικρεμπόριο, λειτουργούσε αποδοτικά μέχρι τη δεκαετία 1940-50 των πολεμικών αναστατώσεων.

Στις δεκαετίες 1951 έως 1971 σημειώθηκε δραματική μείωση του πληθυσμού και των κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων λόγω της εξόδου προς τις πόλεις και το εξωτερικό. Τις τελευταίες δεκαετίες δόθηκαν νέες δυνατότητες αναπροσαρμογής, ο τοπικός πληθυσμός συγκρατήθηκε και η οικονομική ζωή στράφηκε προς τον τουρισμό⁷.

⁷ ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου Καρανίκας κ.α. 2007

ΧΑΡΤΗΣ 8 : Χάρτης της χερσονήσου της Μάνης (Ι. Σαΐτας)

Η χαρακτηριστική τριγωνική μορφή της Μάνης, με βάση 21 χλμ. περίπου και μήκος 40 χλμ., καταλήγει στο ακρωτήριο Ταΐναρο με γεωγραφικές συντεταγμένες 26ο 23' πλάτος και 22ο 28' μήκος.

Η θέση του Δήμου σε σχέση με την πληθυσμιακή συγκέντρωση μητροπολιτικού χαρακτήρα της Αττικής, την Τρίπολη, που αποτελεί διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τη Σπάρτη, αλλά και την Καλαμάτα, καθώς και οι οδικές προσβάσεις σ' αυτόν επιτρέπουν τον προσδιορισμό του ως έναν από τους πιο απομακρυσμένους και σχετικά δύσκολα προσπελάσιμους δήμους της χώρας. Ο Δήμος συνδέεται μέσα από το Γύθειο με τη Σπάρτη και μέσα από την ιστορική έδρα του την Αρεόπολη με την Καλαμάτα, μέσω του Δήμου Δυτικής Μάνης. Το ζήτημα της απομακρυσμένης θέσης του Δήμου και της προσπελασιμότητάς του είναι σχετικό και με την έννοια αυτή θα εξακολουθήσει υφιστάμενο, παρά τη βελτίωση του βασικού οδικού δικτύου της χώρας (ΠΑΘΕ, Αθήνα-Κόρινθος, Τρίπολη και στο άμεσο μέλλον και Καλαμάτα - Σπάρτη) αν και η χρονοαπόστασή του από την Αθήνα έχει περιοριστεί θεαματικά τα τελευταία χρόνια. Η χρονοαπόσταση αυτή έχει περιοριστεί, μάλιστα, σε τέτοιο σημείο, ώστε να μην αποτελεί υπερβολή ο ισχυρισμός ότι μπορεί να θεωρείται ως τόπος προορισμού τριημέρου από την Πρωτεύουσα.

Γενικότερα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου ανέρχεται σε 638.942 άτομα, αντιπροσωπεύοντας το 5,18% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Ο ρυθμός μεταβολής του πληθυσμού της Περιφέρειας την περίοδο 1991 –2001 είναι 5,1% και υπολείπεται του αντίστοιχου εθνικού (6,8%), επιβεβαιώνοντας τη συνέχιση της πληθυσμιακής αποδυνάμωσης της Περιφέρειας. Ωστόσο, ο ρυθμός μεταβολής του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι υψηλότερος από τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ε.Ε. Με βάση στοιχεία της Eurostat, η μεταβολή του πληθυσμού στο σύνολο της Ε.Ε. των 15 για τα έτη 1991-2001 βρίσκεται στο 3,62%, ενώ στην Ε.Ε των 25 για την ίδια περίοδο ανέρχεται στο 2,94%⁸.

Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης αποτελείται από 4 Δημοτικές Ενότητες και 52 Τοπικά Διαμερίσματα, ως κατωτέρω :

A/A	ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΟ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΟ	ΜΕΣΟΣ ΣΤΑΘΜΙΚΟΣ ΥΨΟΜΕΤΡΟΥ	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
1.	ΔΡΥΜΟΥ	186	18,10	139	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝ.ΜΑΝΗΣ

⁸ Πηγή : Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδας-Πελοποννήσου-Ιονίων Προγραμματικής περιόδου 2007-2013

2.	ΕΞΩ ΝΥΜΦΙΟΥ	195			ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝ.ΜΑΝΗΣ
3.	ΚΟΚΚΑΛΑ	621	48,25	82	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝ.ΜΑΝΗΣ
4.	ΚΟΤΡΩΝΑ	616			ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝ.ΜΑΝΗΣ
5.	ΛΑΓΙΑΣ	414	12,94	245	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝ.ΜΑΝΗΣ
6.	ΠΥΡΡΙΧΟΥ	79	6,68	405	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝ.ΜΑΝΗΣ
7.	ΓΥΘΕΙΟΥ	4.876	138,76	17	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
8.	ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	180	33,17	66	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
9.	ΑΓΙΩΝ	319	43,84	57	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
10.	ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ	80	10,53	375	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
11.	ΚΑΛΥΒΙΩΝ	129	20,98	86	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
12.	ΚΑΡΒΕΛΑ	248	33,98	127	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
13.	ΚΑΡΥΟΥΠΟΛΕΩΣ	146	44,24	76	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
14.	ΚΟΝΑΚΙΩΝ	183	25,23	218	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
15.	ΚΡΗΝΗΣ	132	34,73	232	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
16.	ΛΥΓΕΡΕΑ	78	11,51	375	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
17.	ΜΑΡΑΘΕΑΣ	107	11,85	115	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
18.	ΜΥΡΣΙΝΗΣ	187	16,46	228	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
19.	ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	331	23,99	34	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
20.	ΠΛΑΤΑΝΟΥ	194	25,95	73	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
21.	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	163	4,77	574	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
22.	ΣΚΑΜΝΑΚΙΟΥ	78	6	220	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
23.	ΣΚΟΥΤΑΡΙΟΥ	324	27,77	107	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
24.	ΧΩΣΙΑΡΙΟΥ	171	25,15	30	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
25.	ΑΛΙΚΩΝ	319	51,25	82	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
26.	ΑΝΩ ΜΠΟΥΛΛΑΡΙΩΝ	112	10,69	129	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
27.	ΑΡΕΟΠΟΛΕΩΣ	988	65,13	242	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
28.	ΒΑΘΕΙΑΣ	307	40,76	167	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
29.	ΒΑΧΟΥ	211	17,52	310	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
30.	ΓΕΡΜΑΣ	51	8,26	261	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ

31.	ΓΕΡΟΛΙΜΕΝΟΣ	126	36,52	49	ΠΕΔΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
32.	ΔΡΥΑΛΟΥ	180	15,04	212	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
33.	ΚΑΡΕΑΣ	91	22,75	534	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
34.	ΚΕΛΕΦΑ	59	10,63	240	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
35.	ΚΟΙΤΑΣ	392	18,97	134	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
36.	ΚΟΥΝΟΥ	356	23,14	174	ΠΕΔΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
37.	ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	94	13,10	380	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
38.	ΜΙΝΑΣ	375	14,48	173	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
39.	ΝΕΟΥ ΟΙΤΥΛΟΥ	87	42,44	10	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
40.	ΟΙΤΥΛΟΥ	497	18,85	207	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
41.	ΠΥΡΓΟΥ ΔΙΡΟΥ	778	23,80	196	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
42.	ΤΣΙΚΚΑΛΙΩΝ	180	31,17	355	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
43.	ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	212	28,26	400	ΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
44.	ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ	102	28,94	142	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
45.	ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	91	6,84	780	ΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
46.	ΚΟΚΚΙΝΩΝ ΛΟΥΡΙΩΝ	242	37,80	360	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
47.	ΜΕΛΙΣΣΗΣ	100	17,61	300	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
48.	ΜΕΛΙΤΙΝΗΣ	242	17,79	349	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
49.	ΠΑΛΑΙΟΒΡΥΣΗΣ	200	36,06	420	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
50.	ΠΕΤΡΙΝΑΣ	450	15,29	220	ΠΕΔΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
51.	ΠΡΟΣΗΛΙΟΥ	168	37,33	295	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
52.	ΣΕΛΕΓΟΥΔΙΟΥ	110	21,99	440	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
	ΣΥΝΟΛΟ	17.157				

Πίνακας 1: Πραγματικός Πληθυσμός, Πυκνότητα Πληθυσμού, με διάκριση σε πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές. Μέσος σταθμικός υψομέτρων – Στοιχεία για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης (Πηγή : ΕΣΥΕ – Απογραφή 2001 – Πραγματικός Πληθυσμός, Πυκνότητα Πληθυσμού, με διάκριση σε πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές. Μέσος σταθμικός υψομέτρων – Στοιχεία για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης (τέως Δήμοι Ανατολικής Μάνης, Γυθείου, Οιτύλου και Σμύνους))

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.) η οποία πραγματοποιήθηκε το 2001, ο πληθυσμός του Δήμου Ανατολικής Μάνης φτάνει τους 17.157 κατοίκους. *Η πλειοψηφία του πληθυσμού και συγκεκριμένα το 28% αυτού, είναι κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος του Γυθείου, και 6% στην Αρεόπολη.*

Ο υπόλοιπος πληθυσμός είναι σχετικά ομοιόμορφα κατανομημένος στα υπόλοιπα Δημοτικά Διαμερίσματα. Εκτός από το Δημοτικό Διαμέρισμα Αρεόπολης, σημαντικό ποσοστό των κατοίκων διαμένουν στα Δημοτικά Διαμερίσματα Αγίου Νικολάου (1,1%), Πετρίνας (2,6%) και Κότρωνα (8%).

Η κατάταξη των δημοτικών διαμερισμάτων στις συγκεκριμένες κατηγορίες βρίσκεται σε αντιστοιχία με τη γεωγραφική διάταξη του Δήμου, όπως αυτή προσδιορίζεται από βορρά προς νότο, από τη συνεχώς περιοριζόμενη ως προς το ύψος της κορυφογραμμή του Ταυγέτου και από τα παράλια. Η εικόνα που ισχύει βορειότερα (Δήμος Δυτικής Μάνης) σύμφωνα με τη οποία η έκταση του Δήμου από βορρά προς νότο χωρίζεται κατά την ίδια φορά σε τρεις ενότητες, την παραθαλάσσια πεδινή, την ημιορεινή ζώνη και την ορεινή διακοπτόμενη από φαράγγια, ενώ στις Δημοτικές Ενότητες Οιτύλου και Ανατολικής Μάνης περιορίζεται στα δύο τελευταία γεωγραφικά σύνολα, την ημιορεινή ζώνη και την ορεινή ζώνη. Συνέπεια αυτής της κατάστασης είναι η περιορισμένη σχετικά έκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων και η περιορισμένη άμεση πρόσβαση προς τη θάλασσα. Ουσιαστικά άμεση πρόσβαση προς τη θάλασσα έχουν το Γύθειο, το Μαυροβούνι, το Βαθύ, η Παγανέα, ο Παρασυρός, το Σκουτάρι, ο Κότρωνας, η Κοκκάλα, το Πόρτο Κάγιο, το Μαρμάρι, οι Κάπποι, το Καραβοστάσι, το Νέο Οίτυλο, το Λιμένι, ο Μέζαπος, ο Γερολιμένας και η Κυπάρισσος.

Ο Δήμος καταλαμβάνει συνολική έκταση 621,55 τετρ. χιλιόμετρα⁹. Από τη συνολική έκταση του Δήμου, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και οι αγραναπαύσεις καταλαμβάνουν το 20,3%, ενώ το αντίστοιχο μέγεθος για το σύνολο του νομού Λακωνίας ανέρχονταν, σύμφωνα με τα στοιχεία της Απογραφής του 1991, στο 26,6%.

Οι βοσκότοποι καταλαμβάνουν συνολικά το 72,3% του εδάφους του Δήμου, εκ των οποίων οι ιδιωτικοί ανέρχονται στο 68,2%, ενώ το υπόλοιπο της έκτασης καταλαμβάνεται από εκτάσεις που καλύπτονται από νερά, από τους οικισμούς και από άλλες εκτάσεις.

⁹ <http://www.okxe.gr/kallikra/Default.aspx>

Στο σύνολο του Νομού Λακωνίας οι βοσκότοποι συνολικά καταλαμβάνουν το 63.1% της έκτασης, ενώ οι ιδιωτικοί ανέρχονται στο 47,3% του συνόλου και της συγκεκριμένης κατηγορίας. Ο Δήμος διαθέτει δασικές εκτάσεις έκτασης 256 στρέμματα, σύμφωνα πάντα με την ίδια πηγή.

Το ανάγλυφο του Δήμου και το σύστημα κατοίκησης που έχει αναπτυχθεί σ' αυτό, όπου συνολικά συμπεριλαμβάνονται 192 οικισμοί σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (Απογραφή 2001), σε συνδυασμό με συγκεκριμένους κοινωνικούς και ιστορικούς παράγοντες διαμορφώνουν ένα ευρύ σύνολο ενοτήτων και υπο-ενοτήτων το οποίο προσδιορίζει και το σύνολο των ανθρωπογενών στοιχείων που συνδέονται με το ιστορικό παραγωγικό πρότυπο και τις υποδομές μετακινήσεων (μονοπάτια, οδικό δίκτυο διαφόρων κατηγοριών). Η εικόνα αυτή συνδυάζει κατά εντυπωσιακό και ενδιαφέροντα τρόπο παραδοσιακά στοιχεία του παρελθόντος με στοιχεία του παρόντος δημιουργώντας ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον πολιτιστικό σύνολο, μεγάλο μέρος του οποίου αποτελεί και αντικείμενο θεσμικής προστασίας.

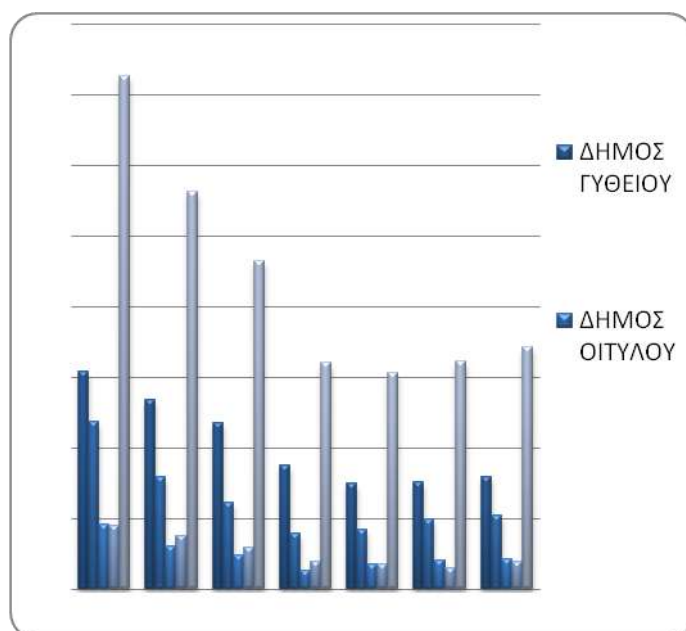
Εικόνα 2 Ποσοστιαία αναλογία έκτασης τέως Δήμων στον Δήμου Ανατολικής Μάνης

ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΟΙΤΥΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΑΝ.ΜΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΜΥΝΟΥΣ	ΝΕΟΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ	1940	15.390	11.854	4.587	4.487	36.318	144.336
	1951	13.385	7.987	3.053	3.729	28.154	130.898

	1961	11.738	6.147	2.408	2.919	23.212	118.661
	1971	8.780	3.906	1.344	1.976	16.006	95.844
	1981	7.461	4.252	1.765	1.787	15.265	93.218
	1991	7.542	4.985	2.024	1.537	16.088	95.696
	2001	7.926	5.203	2.111	1.917	17.157	99.637
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΧΙΛ.ΣΤΡ.		197,5	218,8	108,9	94,5	620	3.637
ΚΑΛΛΙΕΡ/ΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ & ΑΓΡΑΝ/ΣΕΙΣ		63,9	44	12,6	23,2	144	968
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ ΚΟΙΝ/ΚΟΙ ή ΔΗΜ/ΚΟΙ		42,8	93,6	54,2	0	191	1.086
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ ΑΛΛΟΙ ή ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ		82,1	65,9	38	30,6	217	1.208
ΔΑΣΗ		1,8	0	0	36,8	39	256
ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ		6,9	15,2	4,1	3,9	30	120

Πίνακας 2: Διαχρονική Εξέλιξη Πληθυσμού Δημοτικών Διαμερισμάτων Δήμου Ανατολικής Μάνης ανά Δημοτικό Διαμέρισμα. Περίοδος 1940-2001. Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΣΥΕ)

Γράφημα: 1: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού (έτη 1940-2001) για τους Δήμους Γυθείου, Ανατολικής Μάνης, Οιτύλου & Σμύνους (Πηγή : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ)

Όπως γίνεται φανερό από τα διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο πληθυσμός του Δήμου Ανατολικής Μάνης, έχει παρουσιάσει μικρή αύξηση από το 1991 μέχρι και το 2001 (έτος της τελευταίας απογράφης). Αναλυτικότερα, ενώ το 1991 ο πληθυσμός ήταν 16.088 κάτοικοι, το 2001, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε στους 17.157 κατοίκους, αύξηση της τάξης του 1%.

Η εξέλιξη αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία αν παρουσιασθεί σε σχέση με την αντίστοιχη εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας και του Νομού Λακωνίας. Η συνολική μεταβολή του πληθυσμού της χώρας από το 1971 ήταν αύξηση 24,68%. Στα πλαίσια της δεκαετίας 1991-2001, ο πληθυσμός της χώρας αυξήθηκε κατά 6,55%. Κρίσιμης σημασίας είναι η αντιπαράθεση με τις αντίστοιχες πληθυσμιακές μεταβολές του Νομού Λακωνίας. Όπως γίνεται φανερό από τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε., ο Νομός Λακωνίας, κατά τη δεκαετία 1991-2001, παρουσίασε μείωση της τάξης του 2,93%.

Ως συμπέρασμα μπορούμε να αναφέρουμε πως ο πληθυσμός του Δήμου Ανατολικής Μάνης φαίνεται να ακολουθεί μια μικρή αυξητική τάση, σε σχέση με το Νομό Λακωνίας.

Περιοχή	1971	1981	1991	2001
Ελλάδα	8.768.640	9.740.417	10.259.900	10.932.399
Νομός Λακωνίας	95.840	93.218	95.696	92.891
Δήμος Ανατολικής Μάνης	16.006	15.265	16.088	17.157

Πίνακας 3: Διαχρονική Εξέλιξη Πληθυσμού Ελλάδας- Νομού Λακωνίας και Δήμου Ανατολικής Μάνης (ΠΗΓΗ: Ελληνική Στατιστική Αρχή)

2.3 Ιστορική Εξέλιξη της Περιοχής

Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ανατολικής Μάνης αποτελεί το μεγαλύτερο τμήμα της χερσονήσου της Μάνης. Τα ευρήματα στην "Αλεπότρυπα" και "Βλυχάδα" (Πύργος Διρού) και στο "Απήδημα" στα "Καλαμάκια" (Αρεόπολης) δείχνουν πως αυτός ο τόπος κατοικήθηκε για πρώτη φορά στην Παλαιολιθική εποχή. Η Αρχαία Ιστορία της Χερσονήσου του Ταινάρου, συνδέεται αναπόσπαστα με την ιστορία του κράτους της Σπάρτης. Μέχρι τις αρχές του 2^{ου} π.Χ. αιώνα αποτελεί τμήμα του κράτους της Σπάρτης. Στις μετέπειτα εποχές (και κατά τον Πausανία) πρωτίστως διακρίνεται ότι κατοικήθηκε από τους **Λέλεγες**. Πιο συγκεκριμένα, το

- 1650-1100π.Χ. οι Αχαιοί εκδιώχνουν τους Λέλεγες από την Μάνη και την κατακτούν αυτοί.
- 1150π.Χ. η Μάνη και οι πόλεις της ανήκουν (όταν έγινε ο Τρωικός πόλεμος) **στο Βασίλειο του Μενελάου**. Αναφέρονται και οι πόλεις Οίτυλο, Μέσση και Λάας.
- 1100-195π.Χ. **οι Δωριείς** που κατακτούν την Μάνη από τους Αχαιούς, είναι η εποχή της Ιστορίας της Σπάρτης.
- 195-21π.Χ. ιδρύεται το «Κοινόν των Λακαιδεμονίων».
- 21π.Χ.-300μ.Χ. «**κοινόν των Ελευθερολακώνων**». Ονομάστηκε έτσι, διότι ο τύραννος της Σπάρτης Νάβης, τους εξανάγκασε (Βασιλικούς, Πολιτικούς και Θρησκευτικούς Ηγέτες) να μετακινηθούν στη Χερσόνησο του Ταινάρου.
- Έτσι ιστορικά η Μάνη ταυτίζεται με την Σπάρτη και ο διαχωρισμός της γίνεται την εποχή που ιδρύεται το « Κοινό των Ελευθερολακώνων» στην Καινήπολη (κοντά στο σημερινό κεντρικό οικισμό των Αλίκων που εξακολουθεί να είναι το Πολιτιστικό και Θρησκευτικό κέντρο των Ελευθερολακώνων) και διατηρείται μέχρι τα μέσα του 3^{ου} αιώνα μ.Χ.

Κατά την Πρώτη Βυζαντινή Περίοδο (330-1204)¹⁰, καταγράφηκαν τα παρακάτω:

- **7^{ος} –8^{ος} αιώνες**. Οι Σλάβοι Μεληγκοί εγκαθίστανται στην περιοχή της Έξω Μάνης (Μεσσηνιακής) μέχρι το Βοίτυλο. Πολεμικές συγκρούσεις με τους Βυζαντινούς μέχρι την υποταγή τους.
- **802-812μ.Χ.** Ιδρύεται το «Θέμα του Μοριά» από τον αυτοκράτορα Νικηφόρο τον Α΄. Το κάστρο της Μαΐνης υπάγεται σε αυτό.
- **886-911μ.Χ** Στην έκθεση του Λέοντος ΣΤ΄ του Σοφού μνημονεύεται για πρώτη φορά η επισκοπή Μαΐνης, ότι ήταν από τις αρχαιότερες του Μοριά και ανήκε στην Μητρόπολη Κορίνθου
- **948-952**. Ο Κωνσταντίνος Ζ΄ ο Πορφυρογέννητος αναφέρει ότι οι κάτοικοι του κάστρου της Μαΐνης δεν κατάγονται από τους Σλάβους Μηληγγούς, αλλά από τους αρχαίους Έλληνες, επίσης ότι έχουνε ελιές.
- **968-998**. Ο Όσιος Νίκων «ο Μετανοείται» εκχριστιανίζει τους κατοίκους και είναι σίγουρο ότι μέχρι το 1248 έχουν γίνει όλοι Χριστιανοί.

¹⁰ http://www.mani.org.gr/istor/istor_an/istoriki_anadromi.htm

Την περίοδο της Φραγκοκρατία (1204-1262), η περιοχή αποκτά ιδιαίτερο ιστορικό ενδιαφέρον, και συγκεκριμένα;

- **1250.** Ο Γουλιέλμος Βιλλαρδουΐνος μετά το χτίσιμο του κάστρου του Μυζηθρά (Μυστρά), χτίζει καινούργιο κάστρο, πάνω στο παλιό Βυζαντινό κάστρο της Μαΐνης και ένα τρίτο στο Λεύκτρο περιοχή της Γηστέρας (Εξω Μάνη – Μεσσηνιακή), με σκοπό να περισφίξει και να υποτάξει τους Μελληγούς. Επί Φράγκων χτίστηκε το κάστρο του Πασσαβά μάλλον στα ερείπια της αρχαίας πόλης Λας.
- **1259.** Όταν ο ηγεμόνας της, Γουλιέλμος Βιλλαρδουΐνος νικήθηκε στη Πελαγονία, τα τρία πελοποννησιακά κάστρα του Μιστρά, της Μαΐνης και της Μονεμβασιάς παραδόθηκαν στο νέο ηγεμόνα, τον αυτοκράτορα, Ιωάννη Παλαιολόγο, ενώ γρήγορα υπέκυψαν και τα υπόλοιπα κάστρα της Λακωνίας.

Η Φραγκική κατάκτηση της Πελοποννήσου φέρνει στα βουνά της Μάνης κι άλλους πρόσφυγες. Πολλοί από τους κατοίκους του Νυκλίου [Τεγέα –(Αμύκλιον -Νύκλι)] με την άλωση από τους Φράγκους το 1209 - είτε κατ' άλλους μετά την καταστροφή, από ισχυρό σεισμό, το 1296- κατέφυγαν στην Μέσα Μάνη και εκεί αποτέλεσαν τις ισχυρές οικογένειες των “Νυκλιάνων” ή “Μεγαλογεννητών”. Στο Οίτυλο και στην υπόλοιπη Μάνη οι ισχυροί συνεχίζονται και αποκαλούνται «άρχοντες». Την ίδια επίσης εποχή αλλά και τα επόμενα χρόνια οι πειρατές έβρισκαν καταφύγιο στις ακτές της Μάνης.

Κατά τη Δεύτερη Βυζαντινή Περίοδο (1262-1453), καταγράφηκαν τα παρακάτω:

- **1400. Ο Δεσπότης του Μιστρά Θεόδωρος Α΄ Παλαιολόγος(1383-1407).** Έφερε και εγκατέστησε στα κάστρα ως φρουρές, πολλούς Αλβανούς και πολέμησε του εγχώριους τοπάρχες.
- **1415.** Ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Μανουήλ Παλαιολόγος έρχεται στο Οίτυλο για να εφαρμόσουν οι κάτοικοι όλης της Μάνης τους νόμους του «περί μασχαλισμού», και της «λύσις των φρουρίων». Τότε γκρεμίζονται όλα τα κάστρα της Μάνης.
- **1447** Από τον Κυριακό τον Αγκωνίτη μαθαίνουμε ότι στο Οίτυλο εδρεύει ο Διοικητής Οιτύλου και Μεθώνης (Δηλαδή της Μάνης και της σκλαβωμένης από τους Φράγκους Μεσσηνίας), Ιωάννης Παλαιολόγος.

Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας (1453-1821):

- **1453 29 Μαΐου Η άλωση της Πόλης. Η μεγάλη όμως στιγμή τής δράσης ήρθε** μετά το **1453**, χρονιά της κατάληψης τής Κωνσταντινούπολης από τούς Τούρκους. Τότε ή Μάνη έγινε το επίκεντρο σημαντικών γεγονότων.
- Το Μάιο του 1460 ο Μωάμεθ Β' ο Πορθητής κατέλαβε ολόκληρη τη Πελοπόννησο. Γνωρίζοντας τον ιδιότυπο χαρακτήρα των Μανιατών, δεν εκστράτευσε εναντίον τους, αλλά φρόντισε να προσεταιριστεί τον αρχηγό τους, Κροκόντιλο Κλαδά, επειδή προδιαγραφόταν η σύρραξη μεταξύ Τούρκων και Ενετών. Ο Κλαδάς απόκρουσε τις προσφορές του Τούρκου κατακτητή και συμμάχησε με τούς Ενετούς.

Πρώτος Τουρκοβενετικός πόλεμος (1463-1479):

Για δεκάξι χρόνια, από το 1463 μέχρι το 1479, οι Μανιάτες υπεράσπισαν τη γη τους και αποθάρρυναν τους Τούρκους να εγκαταστήσουν φρουρές στη περιοχή. Ο Τουρκοβενετικός όμως πόλεμος, αν και σκληρός, έληξε άδοξα και οι Ενετοί εγκατέλειψαν στη τύχη τους, τους Μανιάτες. Ο Κροκόντιλος Κλαδάς δεν αναγνώρισε ποτέ τούς όρους της συνθήκης μεταξύ Τούρκων και Ενετών, απορρίπτοντας τη μια μετά την άλλη τις προσφορές των Τούρκων και άρχισε αγώνα εναντίον τους.

Σκληρές μάχες έγιναν και οι Μανιάτες πεισματικά απόκρουσαν όλες τις επιθέσεις των ασιατών κατακτητών. Όταν ξέσπασαν καινούργιες διαμάχες μεταξύ Τούρκων και Ενετών κατά τα χρόνια 1499-1502 και 1537-1540 δεν πήραν θέση, αλλά βρίσκονταν σε επιφυλακή.

Το 1571 με 1573 πήραν ενεργό μέρος υπέρ των, Ενετών με πρώτους τούς αδερφούς Μελισσηνούς, το Μητροπολίτη Μακάριο και το Δεσπότη Θεόδωρο.

Πρώτη οργανωμένη απόπειρα επανάστασης (1612):

Οι εξεγέρσεις τους ήταν συχνότερες κατά το 17ο αιώνα ενώ έγιναν και συνεννοήσεις του αρχηγού των Μανιατών Πέτρου Μέδικου με το δούκα του Νεβέρ, Κάρολο Β' Γονζάγο, πού ονειρευόταν την επανασύσταση του Βυζαντινού κράτους και είχε ανακηρύξει τον εαυτό του κληρονόμο των Παλαιολόγων. Τα σχέδια αυτά ματαιώθηκαν επειδή πρόδωσαν οι Βενετσιάνοι την κίνηση στους Τούρκους..

Σε καινούργιες περιπέτειες μπλέχτηκαν πάλι οι Μανιάτες την εποχή του Κρητικού ξεσηκωμού το 1648 με 1649 και πολέμησαν στο πλευρό των Ενετών με πειρατικά πλοία.

Με την κατάκτηση της Πελοποννήσου από τους Φράγκους συγκεντρώνονται στην περιοχή της Μάνης αρκετοί πρόσφυγες. Κατά την εποχή της τουρκοκρατίας επίσης η Μάνη δέχεται φυγάδες και από την Κρήτη όταν αυτή κατακτάται (1669).

Το άγονο έδαφος μαζί με το μεγάλο ρεύμα των φυγάδων δημιουργεί προβλήματα επιβίωσης. Έτσι αρχίζει ένας αγώνας για ζωτικό χώρο, ανάμεσα σε οικογένειες – σόγια και ολόκληρα χωριά. Ξέσπασαν αληθινοί τοπικοί πόλεμοι και οι βεντέτες που αναστάτωναν επί αιώνες την Μάνη. Το μόνο που τους ένωνε ήταν όταν γινόταν τουρκική εισβολή. Πολλοί φεύγουν και γίνονται μισθοφόροι του Δόγη. Πάντα όμως με πατριωτικά κίνητρα (έτσι έχουμε μανιάτικα πυρπολικά να καταστρέφουν μέρος του οθωμανικού στόλου στα Χανιά).

Στα μέσα του 17^{ου} αιώνα οι Τούρκοι αφήνουν την Μάνη ανενόχλητη υπό την διακυβέρνηση του Μπέη με ονομαστικό ετήσιο φόρο 4000 γρόσια.

Οι Τούρκοι, για να μπορέσουν να υποτάξουν τη Μάνη, κολάκεψαν την αλλοπρόσαλλη προσωπικότητα του Μανιάτη πειρατή Λιμπεράκη Γερακάρη, του μετέπειτα Μπέη της Μάνης, με τη βοήθεια του οποίου εγκατάστησαν στη Μάνη τρία φρούρια, του Κελεφά, της Ζαρνάτας και του Πόρτο Κάγιο.

Γρήγορα η δύναμη των μανιάτικων λιμανιών εξασθένησε και ο Γερακάρης ανέλαβε καθήκοντα γενικού αρχηγού. Μετά από λίγο όμως θυμήθηκε το μανιάτικο αίμα του, επιτέθηκε με τα πειρατικά του πλοία κατά των Τούρκων, αλλά τελικά πιάστηκε και φυλακίστηκε από τούς Ενετούς.

Αλλά το μεγάλο αυτό ρεύμα των φυγάδων δημιουργεί προβλήματα, γιατί το άγονο έδαφος της περιοχής δεν τους φτάνει για να ζήσουν κι αρχίζει ένας σκληρός αγώνας για «ζωτικό χώρο» ανάμεσα σε οικογένειες, σόγια και ολόκληρα χωριά, που κάποτε παίρνει τη μορφή αληθινού τοπικού πόλεμου.

Η βεντέτα μεταξύ των μεγαλύτερων οικογενειών της Μάνης θα αναταράσσει τη Μάνη για αιώνες (όπως των Μεδίκων - Γιατριάων και των Στεφανόπουλων). Για μεγάλο διάστημα το μόνο που θα μπορούσε να τους ενώσει ήταν μια Τουρκική εισβολή. Πολλοί φεύγουν για να υπηρετήσουν μισθοφόροι του Δόγη κι άλλοι γίνονται πειρατές, αρκετοί από τους οποίους έχουν κίνητρα πατριωτικά στις ενέργειές τους (μανιάτικα πυρπολικά κατάστρεψαν μέρος του οθωμανικού στόλου στα Χανιά).

Από τις μεταναστεύσεις Μανιατών της περιόδου αυτής χαρακτηριστικότερες είναι δύο οικογενειών από το Οίτιλο των Γιατριάων, που έφυγαν το 1670 και εγκαταστάθηκαν στο Λιβόρνο της Ιταλίας και των Στεφανόπουλων, που έφυγαν το

1675 και κατάληξαν στο Καργκέζε της Κορσικής, όπου διατήρησαν τη γλώσσα, τα ήθη και τα έθιμά τους και είναι και σήμερα ακόμα γνωστοί ως «Έλληνες».

Το 1715, μετά την απομάκρυνση των Ενετών από την Πελοπόννησο, η Μάνη συνέχισε να είναι ελεύθερη. Οι Τούρκοι αποφάσισαν ν' αφήσουν τους Μανιάτες ανενόχλητους κάτω από τη διακυβέρνηση ενός Μπέη, κατά το πρότυπο περίπου της Μολδοβλαχίας. Οι κάτοικοί της όμως, ήταν υποχρεωμένοι να πληρώνουν στην Υψηλή Πύλη 4.000 γρόσια το χρόνο, που σπάνια πλήρωναν.

Μετά το πείραμα όμως που έκαναν με τον πρώτο Μπέη της Μάνης, το δυναμικό, φιλόδοξο και αδίστακτο Λυμπεράκη Γερακάρη, που πολεμούσε άλλοτε για τους Τούρκους κι άλλοτε για τους Βενετούς, διέκοψαν για εκατό περίπου χρόνια την εφαρμογή του θεσμού, για να τον επαναφέρουν μετά τα Ορλοφικά.

Δεύτερη απόπειρα επανάστασης (1770):

Το 1770 και μετά πενήντα χρόνια ήσυχης ζωής, μπλέχτηκαν σε νέους αγώνες, παίρνοντας μέρος στα Ορλοφικά και μετά την αποτυχία τους υποχρεώθηκαν να πληρώσουν 15.000 γρόσια στο σουλτάνο.

Έτσι, από το 1776 ως το 1821 η Μάνη κυβερνήθηκε διαδοχικά από οκτώ μπέηδες: Τζανέτος Κουτήφαρης (1776-1779), Μιχαήλμπεης Τρουπάκης (1779-1782), Τζανέτμπεης Καπετανάκης Γρηγοράκης (1782-1798), Παναγιώτης Κουμουνδούρος (1798-1803), Αντώνμπεης Γρηγοράκης (1803-1810), Κωνσταντίνος Ζερβάκος ή Ζερβόμπεης (1810-1811), Θεοδωρόμπεης Γρηγοράκης (1811-1815), Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης (1815-1821), σημαντικότεροι από τους οποίους ήταν ο Τζανέτμπεης Γρηγοράκης και ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης.

Ο πρώτος σύνδεσε το όνομά του με την εξόντωση της τουρκικής φρουράς του Πασσαβά, την επέκταση της βορειοανατολικής Μάνης, το ξαναγέννημα της πόλης του Γυθείου, τις συναντήσεις με τους Έλληνες οπλαρχηγούς και το Λάμπρο Κατσώνη και με τις συνεννοήσεις που είχε, αρχικά με τους Ρώσους και μετά με το Ναπολέοντα για την απελευθέρωση της Ελλάδας.

Ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης είναι συνδεδεμένος με την ηγεσία του απελευθερωτικού αγώνα του 1821.

Πριν από την επανάσταση του 1821 η περιοχή της Μάνης είχε γίνει καταφύγιο και ορμητήριο κλεφτών και οπλαρχηγών. Εκεί κατά καιρούς έδρασαν και βρήκαν καταφύγιο ο Ζαχαριάς, ο Χρυσοσπάθης, ο Κολοκοτρώνης, ο Ανδρούτσος, ο Κατσώνης κ.α.

Οι κάτοικοί της, γνωστοί για τη φιλοπόλεμη ιδιοσυγκρασία τους, πρωτοστάτησαν στον απελευθερωτικό αγώνα του 1821. Η Φιλική Εταιρεία είχε στείλει στη περιοχή τον Περραιβό και το Χρυσοσπάθη, πού ανέλαβαν την οργάνωσή του.

Τρίτη και επιτυχημένη απόπειρα επανάστασης (17 Μαρτίου 1821):

Στις 17 Μαρτίου 1821, οκτώ ολόκληρες ημέρες πριν από την «επίσημη επέτειο», οι περίπου 12.000 Μανιάτες πολεμιστές κήρυξαν το πόλεμο στην Οθωμανική αυτοκρατορία, ξεκινώντας από τον Ιερό Ναό των Παμμεγίστων Ταξιαρχών στην Αρεόπολη.

Η σημαία των επαναστατών ήταν λευκή με γαλάζιο σταυρό στη μέση. Στην επάνω πλευρά έγραφε : <<ΝΙΚΗ Η ΘΑΝΑΤΟΣ>> ΝΙΚΗ και όχι ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, γιατί η Μάνη ήταν πάντα Ελεύθερη, ενώ στη κάτω πλευρά είχε αναγραφεί το αρχαίο και ένδοξο: <<ΤΑΝ Η ΕΠΙ ΤΑΣ>>.

Στις 22 Μαρτίου 1821 οι επαναστάτες συγκεντρώνονται στη Καρδαμύλη και μαζί με τους υπόλοιπους Έλληνες, ξεκινούν για τη Καλαμάτα.

Στις 23 Μαρτίου 1821, κατά τη κατάληψη της Καλαμάτας, οι περισσότεροι αγωνιστές ήταν Μανιάτες. Σε όλη τη διάρκεια του αγώνα η Μάνη πρόσφερε χρηματική και στρατιωτική βοήθεια, έδωσε αρχηγούς και περίφημους αγωνιστές, με επικεφαλής την οικογένεια των Μαυρομιχαλαίων.

Ιστορική είναι η μάχη της Βέργας, όπου ο Ιμπραήμ ακούγοντας το νέο «Μολών Λαβέ», από τους Μανιάτες, χάνει τα 2/3 του στρατού του, ενώ τον κατατροπώνουν και οι γυναίκες του Δυρού που με δρεπάνια και ξύλα, τον πετούν στην θάλασσα, στη προσπάθειά του για απόβαση.

Οι μάχες αυτές και η μετέπειτα ξεχασμένη μάχη του Ιστορικού Πολυαράβου, του χωριού όπου τον Αύγουστο του 1826 κατατροπώθηκαν οι στρατιές του Ιμπραήμ, διατήρησαν και έσωσαν την Επανάσταση από σίγουρο ναυάγιο...

Με τις πρώτες προσπάθειες του Καποδίστρια και αργότερα του Όθωνα να ανασυντάξουν σε ενιαίο κράτος τις απελευθερωμένες περιοχές, οι Μανιάτες αντέδρασαν στη διοικητική και οικονομική αφομοίωσή τους με το υπόλοιπο Ελληνικό κράτος.

Η Μάνη κυβερνήθηκε διαδοχικά από οκτώ μπέηδες.

- Τζανέτος Κουτήφαρης 1776-1778
- Μιχάλμπεης Τρουπάκης 1778-1781

- Τζανέτμπεης Καπετανάκης Γρηγοράκης 1782-1797
- Παναγιώτης Κουμουندούρος 1798-1802
- Αντώνμπεης Γρηγοράκης 1803-1810
- Κωνσταντίνος Ζερβάκος ή Ζερβόμπεης 1810-1811
- Θεοδωρόμπεης Γρηγοράκης 1811-1815
- Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης 1815-1821

Οι σημαντικότεροι από τους μπέηδες ήταν ο Τζανέτμπεης Γρηγοράκης και ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης. Του πρώτου το όνομα είναι συνδεδεμένο με την εξόντωση της τούρκικης φρουράς του Πασσαβά, την επέκταση της βορειοανατολικής Μάνης, την αναγέννηση της πόλεως του Γυθείου, τις συναντήσεις με τους Έλληνες οπλαρχηγούς και τον Λάμπρο Κατσώνη καθώς και με τις συνεννοήσεις, αρχικά με τους Ρώσους και μετά με τον Ναπολέοντα για την απελευθέρωση της Ελλάδος.

Ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης είναι συνδεδεμένος με την ηγεσία και την έναρξη του απελευθερωτικού αγώνα του 1821.

Η γεωγραφική θέση των χωριών του Σμήνου κατοικούνται συνεχώς από τα πρώτα βυζαντινά με τη συνεχή εναλλαγή των λοφοσειρών, με τις απότομες ρεματιές, τις κλεισούρες και τα διάσελα, τις απόκρυφες σπηλιές, τα δασωμένα σκιερά περάσματα με τις διάσπαρτες πηγές και τα βρυσούλια, σε συνδυασμό με το δυναμικό και ασυμβίβστο χαρακτήρα των κατοίκων τους, επηρέασε την ιστορική αναφορά της περιοχής. Και εδώ εγκαταστάθηκαν ομάδες Μηλιγγών Σλάβων που παρενοχλούσαν του ντόπιους κατοίκους. Γι' αυτό γύρω στο 10^ο αιώνα οι βυζαντινοί αυτοκράτορες κοντά στον Άγιο Νικόλαο σε απόκρυμνο βραχόλοφο που αρχίζει από ίδιο κάστρο χρησιμοποιήθηκε αργότερα από τους Φράγκους, τους Ενετούς και τους Τούρκους, που εγκαταστάθηκαν εκεί περί το 1750 τους περιβόητους Τουρκαλβανούς που ρήμαξαν τους ντόπιους κατοίκους. Κατά τη χρησιμοποίησή του από τους Ενετούς καθιερώθηκε η ονομασία του ως Κάστρο της Μπαρδούνιας.

Είναι το πρώτο κάστρο που απελευθερώθηκε το 1821. Στα χωριά του Σμήνου έδρασαν οι πρωτοκλέφτες της υπόδουλης Ελλάδας που με τον αγώνα τους και με τα κατορθώματά τους δυνάμωσαν την ελπίδα της λευτεριάς και προετοίμασαν τον ξεσηκωμό του 1821.

Στην περιοχή της Μέλισσας είχε το Μετερίζι του ο Καπετάν Ζαχαριάς ο Μπαρμιτσιώτης, εκεί που σήμερα λέγεται «στου Ζαχαριά τα χαλάσματα» κοντά στο μοναστήρι τη Ηρωίτσας (Ροΐτσας).

Από το ορεινό χωριό του την Καστάνια και με ορμητήριο τον απόρθητο πύργο του ο ηρωικός Καπετάν Παναγιώταρος Βενετσανάκης προάσπιζε τη λευτεριά των χωριών της Έξω Μάνης.

2.3.1 Ιστορικά Μνημεία-Αρχαιολογικοί Χώροι

Η Μάνη έχει χαρακτηριστεί από πολλούς ως ένα ανοικτό μουσείο λόγω των πάρα πολλών αρχαιολογικών χώρων.

Στον Καλλικράτειο Δήμο Ανατολικής Μάνης υπάρχουν πολλές περιοχές που τελούν υπό ειδικό καθεστώς προστασίας, όπως :

α/α	Νομοθεσία	Τίτλος	Περιγραφή
1	ΥΑ 41382/2190/13-5-58 ΦΕΚ 156/Β/58	Περί κηρύξεως ιστορικών διατηρητέων μνημείων	Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία οι υπάρχοντες ιστορικοί πύργοι καθώς και πολλά άλλα μεμονωμένα μνημεία (π.χ. τείχη, εκκλησίες κλπ.)
2	ΥΑ Α1/Φ/45/4968/2016 ΦΕΚ 49/Β/87	Κήρυξη βραχοσκεπών Απηδήματος Αρεόπολης ως αρχαιολογικού χώρου	Χαρακτηρίζονται ως αρχαιολογικοί χώροι τα βραχοσκεπή της Κοινότητας Αρεόπολης (από τα όρια του Ν. Μεσσηνίας μέχρι τον Πύργο Διρού)
3	ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ30/20186/487 ΦΕΚ 609/Β/1988	Καθορισμός ζώνης προστασίας Κάστρου Κελεφάς Οιτύλου Λακωνίας	Ορίζεται μια ζώνη προστασίας γύρω από το Κάστρο Κελεφά του Δήμου Οιτύλου
4	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ05/22154/1203 ΦΕΚ 992/Β/99	Θεσμοθέτηση ζωνών προστασίας Α' και Β' του αρχαιολογικού χώρου των σπηλαίων του Διρού Λακωνίας και της ευρύτερης περιοχής	Θεσμοθετείται Ζώνη Α' και Ζώνη Β' για την αποτελεσματικότερη προστασία και ανάδειξη του σημαντικότερου κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου των σπηλαίων του Διρού Λακωνίας και της ευρύτερης περιοχής του καθώς και της φυσιογνωμίας του (πληθώρα σπηλαίων και βραχοσκεπών με αρχαιολογικό, γεωλογικό, ιστορικό και σπηλαιολογικό ενδιαφέρον, παλαιολιθικές εναποθέσεις, μεγαλιθικές κατασκευές, βυζαντινοί ναοί καθώς και πύργοι και κοσμικά κτίρια του 18 ^{ου} και 19 ^{ου} αιώνα).
5	ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/59831/3554 ΦΕΚ 1314/30.10.2000	Συμπλήρωση κήρυξης ως αρχαιολογικού χώρου των οικισμών Άλικα και Κυπάρισσος	Χαρακτηρίζεται η ευρύτερη περιοχή των δύο οικισμών Άλικα και Κυπάρισσος «Η

		Κυπάρισσος του Δήμου Οιτύλου Νομού Λακωνίας.	Ακρόπολις της Καινιπόλεως παρά το σημερινόν χωρίον Κυπάρισσος» ως αρχαιολογικός χώρος και μνημείο επειδή αποτελεί το σχετικό Κέντρο της Καινής Πόλεως ή και Πόλεως των Ταιναρίων, κατά την περίοδο του Κοινού των Ελευθερολακώνων.
6	N. 3028 ΦΕΚ 153 / Α / 02	Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	
7	ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/14432/827/14-5-1997 ΦΕΚ 519/Β/25-6-1997	Ενάλιος αρχαιολογικός χώρος στην περιοχή Γυθείου Λακωνίας	
8	ΒΔ 25-2-1922 - ΦΕΚ 28/Α/26-2-1922	Κάστρο Πασσαβά	

ΔΙΑΡΚΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΗΡΥΓΜΕΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

<http://listedmonuments.culture.gr>

α/α	Νομός	Αρχαιολογικοί Χώροι & Μνημεία	Ποσοστό
1	Αργολίδας	319	12,87
2	Αχαΐας	595	24,01
3	Κορίνθου	198	7,99
4	Λακωνίας	576	23,24
5	Μεσσηνίας	790	31,88
Σύνολο		2478	100,00

Στο Νομό Λακωνίας υπάρχουν 576 κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, ποσοστό το οποίο ανέρχεται στο 23,24% του συνόλου της περιφέρειας. Αναλυτικός πίνακας των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων επισυνάπτεται στο παράρτημα.

ΔΙΑΡΚΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΗΡΥΓΜΕΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΝΟΜΟΥ
ΛΑΚΩΝΙΑΣ

<http://listedmonuments.culture.gr>

α/α	Καλλικρατικός Δήμος	Τέως Δήμος	Αρχαιολογικοί Χώροι & Μνημεία	Ποσοστό (%)	Ποσοστό Καλλικρατικού Δήμου (%)
1	Ανατολικής Μάνης	Ανατολικής Μάνης	41	7,12	46,70
		Γυθείου	72	12,50	
		Οιτύλου	148	25,69	
		Σμύνους	8	1,39	
2	Ευρώτα	Γερονθρών	20	3,47	9,20
		Έλους	6	1,04	
		Κροκεών	16	2,78	
		Νιάτων	3	0,52	
		Σκάλας	8	1,39	
3	Μονεμβασίας	Ασωπού	5	0,87	9,90
		Βοιών	21	3,65	
		Ζάρακα	4	0,69	
		Μονεμβασίας	20	3,47	
		Μολάων	7	1,22	
4	Σπάρτης	Σπάρτης	75	13,02	33,68
		Θεραπνών	20	3,47	
		Μυστρά	37	6,42	
		Οινούντος	17	2,95	
		Πελλάνας	27	4,69	
		Φάριδος	17	2,95	
		Καρυών	1	0,17	
5	Ελαφονήσου	Ελαφονήσου	3	0,52	0,52
Σύνολο			576	100,00	100,00

Από τον παραπάνω πίνακα τεκμηριώνεται με τον πιο περίτρανο τρόπο ο αρχαιολογικός πλούτος του Δήμου Ανατολικής Μάνης, μιας και περιλαμβάνει το 47% των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων του Ν. Λακωνίας.

2.4 Κλιματολογικά Στοιχεία

Το κλίμα της περιοχής, σύμφωνα με τα στοιχεία του Μ.Σ. Γυθείου χαρακτηρίζεται ως ήπιο μεσογειακό λόγω του θερμού και ξηρού θέρους και του ήπιου αλλά βροχερού χειμώνα, με μέσο ετήσιο θερμοκρασιακό εύρος 18,3° C.

Ο συσχετισμός του μέσου ετήσιου ύψους βροχής (790,6 χλσ) με τη μέση ετήσια θερμοκρασία (18,3° C) δίνει βροχομετρικό δείκτη Lang 43,2 που χαρακτηρίζει το κλίμα ως ύφυγρο προς Μεσογειακό σύμφωνα με την κλίμακα Gracaniņ.

Πλησιέστερος στην περιοχή του έργου Μετεωρολογικός Σταθμός (Μ.Σ.) είναι αυτός του Γυθείου, με πλήρη στοιχεία της περιόδου 1979-1997, ο οποίος βρίσκεται σε υψόμετρο 2 μέτρων. Ακολουθούν τα στοιχεία ι του Μ.Σ. Γυθείου όπως παρατίθενται στους αντίστοιχους πίνακες.

2.4.1 Θερμοκρασίες

Η μέση ετήσια θερμοκρασία αέρος ανέρχεται σε 18,3° C. Η μέση μηνιαία ελάχιστη θερμοκρασία που παρατηρείται τον Ιανουάριο, είναι 5,1° C και η μέση μηνιαία μέγιστη θερμοκρασία, που σημειώνεται τον Ιούλιο, είναι 32,4° C. Κατά τη διάρκεια των παρατηρήσεων 1979-1997 σημειώθηκε απόλυτη ελάχιστη θερμοκρασία -3,0° C κατά το μήνα Φεβρουάριο καθώς και -2,0° C τον Δεκέμβριο και απόλυτη μέγιστη θερμοκρασία 41,6° C τον Ιούλιο και 39,6° C τον Ιούνιο.

2.4.2 Βροχόπτωση

Το ετήσιο ύψος βροχής ανέρχεται σε 790,6 χιλιοστά. Η μέγιστη βροχόπτωση 24ώρου, που παρατηρήθηκε μεταξύ των ετών 1979 - 1997 είναι 240 χιλιοστά και σημειώθηκε τον μήνα Ιανουάριο.

Ο μέσος αριθμός ημερών βροχής υπολογίζεται σε 78 ημέρες το χρόνο, με μεγαλύτερους αριθμούς ημερών βροχής 11,9 και 10,1 τους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο αντίστοιχα και ελάχιστους αριθμούς ημερών βροχής 1,5 και 1,6 ημέρες τους μήνες Ιούλιο και Ιούνιο αντίστοιχα.

Η κατανομή των βροχοπτώσεων, κατά τη διάρκεια του έτους, δεν είναι ομοιόμορφη. Έτσι το 47,4% περίπου των βροχών (374,8 χιλ.) πέφτει κατά τη διάρκεια του χειμώνα, το 35,1% (277,7 χιλ.) κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου, το 15,2% (120,1 χιλ.) την Άνοιξη και τέλος το 2,3% (18 χιλ.) κατά τη θερινή περίοδο.

ΜΗΝΕΣ	ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΑΕΡΑ °C									ΗΜΕΡΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ					
	Μέση	Μέση μέγιστη	Μέση ελάχιστη	Απόλυτη μέγιστη	Απόλυτη ελάχιστη	Μέση σχετική υγρασία αέρος %	Μέση νέφωση (0-8/8)	Μέση βροχ/ση σε χιλιοστά	Μέγιστη βροχόπτωση 24ώρου σε χιλιοστά	Βροχής	Χιονιού	Χαλαζιού	Ομίχλης	Δροσιάς	Παγετού
Ιανουάριος	10,4	84,4	5,1	20,4	-1,2	71,2	3,2	820,6	240,0	10,1	0,1	0,8	0,1	0,0	0,0
Φεβρουάρ.	10,8	84,9	5,9	20,4	-3,0	70,4	3,3	74,1	72,8	9,7	0,1	0,3	0,1	0,0	0,0
Μάρτιος	12,9	17,3	7,9	25,0	-2,0	69,3	2,9	66,5	111,8	9,1	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0
Απρίλιος	15,9	20,8	10,8	28,0	4,6	67,8	2,4	38,4	41,6	7,3	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Μάιος	20,2	25,2	13,6	35,0	7,0	65,4	1,8	15,2	25,4	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ιούνιος	24,7	30,2	16,9	39,6	11,0	60,2	0,8	3,4	22,8	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ιούλιος	27,3	32,4	19,8	41,6	84,0	56,8	0,6	5,7	30,8	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Αύγουστος	27,0	32,2	19,6	37,8	84,0	58,1	0,7	8,9	40,8	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σεπτέμβριος	24,3	29,2	16,9	35,6	12,0	62,9	1,1	15,1	80,6	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Οκτώβριος	20,0	24,6	84,1	33,0	6,6	69,0	2,2	90,4	106,6	7,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Νοέμβριος	15,1	19,0	10,2	29,2	4,2	71,5	3,0	172,2	163,4	9,3	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Δεκέμβριος	11,8	15,5	6,9	23,8	-2,0	71,8	3,7	151,1	105,6	11,9	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0
ΕΤΟΥΣ	18,36	22,97	12,3	41,6	-3,0	66,2	2,05	790,6	240,0	78	0,7	2,3	0,2	0,2	0,0

Πίνακας 4: Βασικά Κλιματικά Στοιχεία Μετεωρολογικού Σταθμού Γυθείου Περίοδος 1979 – 1997. (Κωδικός Σταθμού Ε.Μ.Υ. 737. Γεωγραφικό πλάτος 36°46' Βόρεια - Γεωγραφικό μήκος 22°34' ανατολικά Greenwich)

2.4.3 Άνεμος

Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του Μ.Σ. Γυθείου, οι άνεμοι που επικρατούν στην περιοχή είναι κυρίως Νότιοι. Τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο επικρατούν οι Βόρειο-Ανατολικοί άνεμοι, ενώ τον Σεπτέμβριο οι Νότιο-Δυτικοί. Οι ημέρες έντασης ανέμου έως 6 και 8 Beaufort, κατανέμονται στο χρόνο κατά μέσο όρο, ως κατωτέρω: (Παρατηρήσεις 1979-1997)

ΜΗΝΕΣ	ΗΜΕΡΕΣ	
	έως 6 Beaufort	έως 8 Beaufort
Ιανουάριος	0,9	0,2
Φεβρουάριος	0,6	0,0
Μάρτιος	0,4	0,1
Απρίλιος	0,5	0,0
Μάιος	0,4	0,0
Ιούνιος	0,3	0,0
Ιούλιος	0,3	0,0
Αύγουστος	0,2	0,0
Σεπτέμβριος	0,2	0,0
Οκτώβριος	0,3	0,0
Νοέμβριος	0,3	0,0
Δεκέμβριος	0,8	0,1

Πίνακας 5: Μηνιαία Ένταση Ανέμων ≥ 6 & 8 Beaufort, από Στοιχεία του Μετεωρολογικού Σταθμού Γυθείου

Η ένταση των ανέμων κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου δεν είναι ιδιαίτερα δυνατοί και επίμονοι και συνεπώς δεν επηρεάζουν αρνητικά τουριστικές δραστηριότητες.

2.4.4 Λοιπά μετεωρολογικά στοιχεία

Για την περιοχή της Ανατολικής Μάνης, έχουν γίνει οι παρακάτω παρατηρήσεις:

- Ολικοί παγετοί δεν παρατηρούνται στην περιοχή.

- Χαλαζόπτωση σπανιότατα παρατηρείται. Αυτή είναι μικρής διάρκειας και με κόκκους μικρής διαμέτρου. Ημέρες χαλαζιού 2,3 το χρόνο.
- Η μέση σχετική υγρασία αέρα ανέρχεται σε 66,2% με μέγιστη 71,8% το Δεκέμβριο και ελάχιστη 56,8% τον Ιούλιο.
- Ελάχιστα έως καθόλου δεν παρατηρείται στην περιοχή το φαινόμενο της δροσιάς καθώς και της ομίχλης. Ημέρες εμφάνισης δροσιάς 0,2 το χρόνο και ομίχλης 0,2 ημέρες το χρόνο.
- Ο μέσος ετήσιος αριθμός ημερών ηλιοφάνειας ανέρχεται σε 158,1, ο δε αριθμός νεφοσκεπών ημερών σε 44,6 ημέρες.

2.4.4.1 Προσδιορισμός υγρής και ξηρής περιόδου

Για τον προσδιορισμό της υγρής και ξηρής περιόδου του έτους χρησιμοποιείται ο βροχομετρικός συντελεστής του Lang $G=P/T$, όπου P η μέση μηνιαία βροχόπτωση και T η μέση μηνιαία θερμοκρασία. Η κλίμακα κατάταξης κατά Gracani είναι εξής:

Συντελεστής Lang	<2	2-3,5	3,5-5	5-8,3	8,3-15	>15
Χαρακτηρισμός	Υπέρβαρος	Ξηρός	Υπόξηρος	Ύφυγρος	Υγρός	Υπέρυγρος

Πίνακας 6: Προσδιορισμός υγρής και ξηρής περιόδου με βάση τον συντελεστή Lang

Στον πίνακα 4 δίνεται ο χαρακτηρισμός του κλίματος της περιοχής από πλευράς υγρής και ξηρής περιόδου με βάση το βροχομετρικό συντελεστή Lang, που είναι ο λόγος της μέσης μηνιαίας βροχόπτωσης σε χιλιοστά προς την αντίστοιχη μέση μηνιαία θερμοκρασία σε βαθμούς Κελσίου.

Μήνες	Μέσο ύψος βροχής σε χιλιοστά	Μέση θερμοκρασία αέρος σε °C	Συντελεστής Lang	Χαρακτηρισμός κατά Gracani
Ιανουάριος	820,6	10,4	84,38	Υγρό
Φεβρουάριος	74,1	10,8	6,86	Ύφυγρο
Μάρτιος	66,5	12,9	5,15	Ύφυγρο
Απρίλιος	38,4	15,9	2,41	Ξηρό
Μάιος	15,2	20,2	0,75	Υπέρξηρο
Ιούνιος	3,4	24,7	0,13	Υπέρξηρο
Ιούλιος	5,7	27,3	0,2	Υπέρξηρο

Αύγουστος	8,9	27,0	0,32	Υπέρξηρο
Σεπτέμβριος	15,1	24,3	0,62	Υπέρξηρο
Οκτώβριος	90,4	20,0	4,52	Υπόξηρο
Νοέμβριος	172,2	15,1	11,4	Υγρό
Δεκέμβριος	151,1	11,8	12,8	Υγρό
Έτους	790,6	18,36	4,96	Υπόξηρο προς Ύφυγρο

Πίνακας 7: Χαρακτηρισμός του Κλίματος κατά Lang - Gracani από Στοιχεία του Μετεωρολογικού Σταθμού Γυθείου

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία η ξηροθερμική περίοδος του έτους διαρκεί από τον Απρίλιο μέχρι και τον Σεπτέμβριο¹¹ και το κλίμα της περιοχής χαρακτηρίζεται γενικώς Υπόξηρο προς Ύφυγρο.

2.4.4.2 Μέθοδος των Emberger - Sauvage¹²

Με αυτή τη μέθοδο καθορίζονται οι βιοκλιματικοί όροφοι, δηλαδή η διαδοχή του βιοκλίματος σύμφωνα με τη μεταβολή της θερμοκρασίας και της βροχοπτώσης είτε κατά ύψος, είτε κατά γεωγραφικό πλάτος. Ειδικά η κατά ύψος μεταβολή των κλιματικών αυτών στοιχείων εκφράζεται με την κατά ύψος διαδοχή της βλάστησης ή αλλιώς την διαφοροποίηση των ορόφων βλάστησης. Αρχικά για τον μετεωρολογικό σταθμό υπολογίζεται ο βροχοθερμικός δείκτης Q_2 με τον τύπο του βροχομετρικού πηλίκου του Emberger:

$$Q_2 = \frac{1000P}{\left(\frac{M+m}{2}\right) \times (M-m)}$$

- όπου:
- P** = ετήσια βροχοπτώση σε mm.
 - M** = μέσος όρος των μέγιστων θερμοκρασιών του θερμότερου μήνα σε απόλυτους βαθμούς ($T = t + 273,2$).
 - m** = μέσος όρος των ελάχιστων θερμοκρασιών του ψυχρότερου μήνα σε απόλυτους βαθμούς.

¹¹ Το ομβροθερμικό διάγραμμα δίνει περισσότερες και ακριβέστερες πληροφορίες όσον αφορά την διάρκεια της ξηροθερμικής περιόδου.

¹² Emberger, 1942.

Ακολούθως, επάνω στο κλιματικό διάγραμμα του Embarger, όπως τροποποιήθηκε το 1961 από τον Sauvage, τοποθετείται ο μετεωρολογικός σταθμός με βάση τις συντεταγμένες Q_2 και m (σε $^{\circ}C$).

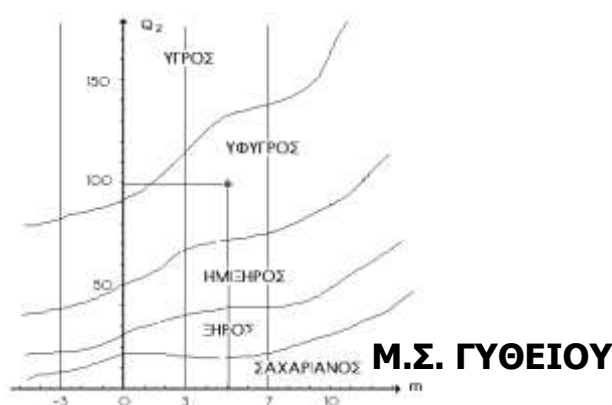
Το κλιματικό διάγραμμα του Embarger - Sauvage είναι προσαρμοσμένο στους βιοκλιματικούς τύπους της περιοχής της Μεσογείου. Σε κάθε έναν από αυτούς τους τύπους αντιστοιχεί ομάδα φυτοκοινωνιών, οι οποίες χαρακτηρίζονται από παρόμοιες οικολογικές παραμέτρους και καθορίζουν έτσι ένα βιοκλιματικό όροφο. Οι καμπύλες του διαγράμματος αποτελούν τα όρια των βιοκλιματικών ορόφων και οι κάθετες στην τετμημένη m διαιρούν περαιτέρω κάθε βιοκλιματικό όροφο σε υπο-όροφους. Έτσι διακρίνονται πέντε βιοκλιματικοί όροφοι:

α) Σαχαριανός (ερημικός) β) Ξηρός γ) Ημίξηρος δ) Ύφυγρος ε) Υγρός

Για κάθε βιοκλιματικό όροφο, ανάλογα με τις τιμές που λαμβάνει ο συντελεστής m σε 0° , διακρίνονται 4 υπο-όροφοι:

$m > 7^{\circ}C$	Χειμώνας θερμός
$3^{\circ}C < m < 7^{\circ}C$	Χειμώνας ήπιος
$0^{\circ}C < m < 3^{\circ}C$	Χειμώνας ψυχρός
$m < 0^{\circ}C$	Χειμώνας δριμύς

Με στοιχεία του Μ.Σ. Γυθείου, ($Q_2 = 99,194063$ και $m=5,1$) τοποθετώντας τα Q_2 και m στο κλιματικό διάγραμμα Embarger (Μαυρομάτης 1980), το κλίμα χαρακτηρίζεται ως Ύφυγρο με ήπιο χειμώνα.

Εικόνα 3 Χαρακτηρισμός βιοκλιματικού υποορόφου με βάση την μέθοδο των Embarger - Sauvage

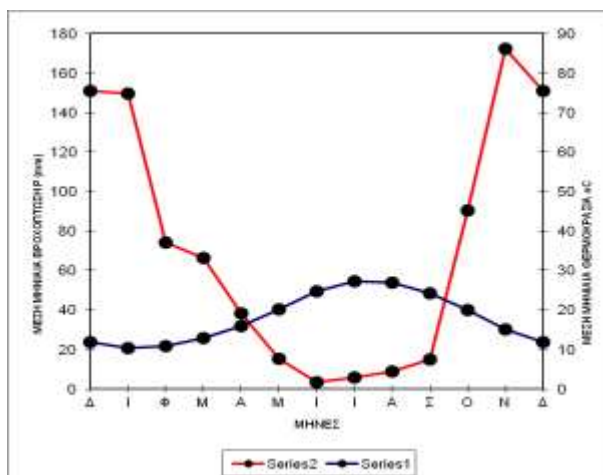

2.4.4.3 Μέθοδος Διάκρισης των Χαρακτήρων του Μεσογειακού Βιοκλίματος (Bagnouls & Gaussen)

Σύμφωνα με τους Bagnouls & Gaussen (1957), κάποιος μήνας χαρακτηρίζεται σαν "ξηρός", όταν το σύνολο των παρατηρηθέντων κατακρημνισμάτων κατά τη διάρκειά του, είναι ίσο ή μικρότερο από το διπλάσιο της μέσης θερμοκρασίας του εν λόγω μήνα. Με άλλα λόγια αν $P_{mm} \leq 2T^{\circ}C$. (Αυτή η εμπειρική σχέση έχει υιοθετηθεί και από την UNESCO-FAO).¹³

Έτσι καταρτίζονται τα ομβροθερμικά διαγράμματα των Bagnouls & Gaussen με τους μήνες του έτους στην τετμημένη, τις μέσες μηνιαίες βροχοπτώσεις P σε mm στην αριστερή τεταγμένη και τις μέσες μηνιαίες θερμοκρασίες T⁰C στην δεξιά τεταγμένη και σε κλίμακα διπλάσια από εκείνη των βροχοπτώσεων (P=2T). Με αυτόν τον τρόπο σχηματίζονται δύο καμπύλες, μία των βροχοπτώσεων και μία των θερμοκρασιών. Τα σημεία όπου αυτές τέμνονται καθορίζουν το χρονικό σημείο που ισχύει P=2T. Όπου η καμπύλη των βροχοπτώσεων διέρχεται πάνω από αυτήν των θερμοκρασιών ισχύει P>2T και όπου διέρχεται από κάτω ισχύει P<2T. Η επιφάνεια που περικλείεται από τις δύο καμπύλες μεταξύ των σημείων P=2T, αποτελεί γραφική έκφραση της διάρκειας και της έντασης της ξηρής περιόδου για την περιοχή του σταθμού.

Ακολουθεί το ομβροθερμικό διάγραμμα για τον Μ.Σ. Γυθείου.

Εικόνα 4: Ομβροθερμικό Διάγραμμα Μ.Σ. Γυθείου

(Σειρά 2 = βροχόπτωση σε χιλιοστά, Σειρά 1 = Θερμοκρασία σε °C)

¹³

UNESCO-FAO, 1963

Από το διάγραμμα ορίζεται γραφικά η ξηροθερμική περίοδος από 8 Απριλίου μέχρι 12 Σεπτεμβρίου.

Όμως, όπως γίνεται αντιληπτό, η ένταση της ξηρασίας δεν είναι αυτή κατά τη διάρκεια της ξηρής περιόδου. Γι' αυτό υπολογίζουμε και το ξηροθερμικό δείκτη (X_m) για κάθε μήνα της ξηρής περιόδου, ο οποίος χαρακτηρίζει ακριβώς την ένταση της ξηρασίας για τον εν λόγω ξηρό μήνα. Το άθροισμα των ξηροθερμικών δεικτών (ΣX_m) όλων των μηνών της ξηρής περιόδου δίνει το ξηροθερμικό δείκτη (X) ολόκληρης της περιόδου, ο οποίος ορίζει τον αριθμό των ημερών αυτής που θεωρούνται ξηρές από βιολογική άποψη.

Ο υπολογισμός του ξηροθερμικού δείκτη κάθε μήνα της ξηρής περιόδου (X_m), γίνεται με τον εμπειρικό τύπο:

$$X_m = \left[jm - \left(jp + \frac{jr, b}{2} \right) \right] \times fh$$

όπου: jm = ο συνολικός αριθμός ημερών κάθε μήνα
 jp = ημέρες βροχής του μήνα
 jr, b = ημέρες δρόσου ή ομίχλης του μήνα
 fh = συντελεστής σχετικής υγρασίας (Η% από 0,6 έως 0,9)

Για τον Μ.Σ.Γυθείου, ο ξηροθερμικός δείκτης της ξηρής περιόδου (X), αν δεχθούμε ότι αυτή διαρκεί από 8 Απριλίου έως 12 Σεπτεμβρίου, όπως συνάγεται από το ομβροθερμικό διάγραμμα, υπολογίστηκε σε 184,84.

Βάσει του ξηροθερμικού δείκτη $X=184,84$ το κλίμα της περιοχής Μ.Σ. Γυθείου χαρακτηρίζεται ως **ασθενές θερμομεσογειακό με μικρή ξηρή περίοδο**.

Συμπερασματικά, το μικροκλίμα της περιοχής είναι Μεσογειακό με λίγες βροχές και πολύ δυνατούς ανέμους.

2.5 Γεωλογικά Χαρακτηριστικά ¹⁴

Η περιοχή της Πελοποννήσου, Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και των Ιόνιων νησιών στο σύνολό της αποτελείται από πετρώματα τα οποία εντάσσονται στις Εξωτερικές ζώνες.

¹⁴ ΕΣΠΑ 2007-2013 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Μόνο στην περιοχή της Αργολίδας παρατηρούνται πετρώματα που μπορούν να ενταχθούν στις Μεταβατικές ζώνες. Μεταλλικά ιζημάτα εντοπίζονται κυρίως στις παράκτιες περιοχές και μόνο στην περιοχή της Τρίπολης συναντιούνται στα μεσόγεια. Το γεωτεκτονικό καθεστώς στην περιοχή των Ιόνιων χαρακτηρίζεται από συμπιεστικές κινήσεις που εντοπίζονται στην Ιόνια τάφρο, λόγω της υποβύθισης της Αφρικανικής πλάκας με αποτέλεσμα την έντονη σεισμικότητα που παρατηρείται στην ευρύτερη περιοχή της δυτικής Ελλάδας. Στην Πελοπόννησο παρατηρούνται στρέψεις τεκτονικών τεμαχίων, με αντίθετης φοράς κατακόρυφες κινήσεις στα άκρα τους (τεκτονικά δίπολα) με αποτέλεσμα την ανύψωση στην βόρεια Πελοπόννησο και την ταπείνωση στην νότια.

2.5.1 Αλπικοί Σχηματισμοί και Εξωτερικές Ζώνες

2.5.1.1 Ενότητα Μάνης (PlattenKalk)

Η ενότητα των Plattenkalk στην Πελοπόννησο εντοπίζεται στις περιοχές του Ταΰγετου και του Πάρνωννα και θεωρείται η σχετικά αυτόχθονη ενότητα της Πελοποννήσου. Η στρωματογραφική κολώνα της ενότητας αυτής μοιάζει με της Ιόνιας και των Παξών με την διαφορά ότι είναι ελαφρά μεταμορφωμένη. Στην βάση της συναντιόνται συμπαγή λευκά μάρμαρα (ανάλογο του σχηματισμού του Παντοκράτωρα), σχιστόλιθοι και πυριτικοί κρυσταλλικοί ασβεστόλιθοι (ανάλογο του σχηματισμού των σχιστόλιθων με Ποσειδώνιες) πλακώδεις κρυσταλλικοί ασβεστόλιθοι (ανάλογο του σχηματισμού Βίγλας), πολύχρωμα σιπολινομάρμαρα και τέλος ελαφρά μεταμορφωμένος φλύσχος.

2.5.1.2 Φυλλιτική – Χαλαζιτική Σειρά (Αρνας)

Η σειρά αυτή στην Πελοπόννησο εντοπίζεται στην περιοχή του ανατολικού Ταΰγετου. Αποτελείται από μεταμορφωμένα πετρώματα κυανοσχιστολιθικού τύπου, με ηλικία μεταμόρφωσης Ηωακινική – Κάτω Μειοκαινική. Επίσης συναντιόνται και μεταβασάλτες, μετατόφφοι, μεταπηλίτες, χαλαζίτες και κατά θέσεις υπερβασικά πετρώματα και μάρμαρα με την μορφή ολισθολίθων. Η σειρά αυτή είναι επωθημένη στην Ενότητα της Μάνης.

2.5.1.3 Ζώνη Γαβρόβου – Τρίπολης

Η ζώνη του Γαβρόβου – Τρίπολης καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της Πελοποννήσου. Στην Δυτική Πελοπόννησο δεν παρατηρείται ολόκληρη η στρωματογραφική στήλη της ενότητας αλλά τμήματα της. Στην Κεντρική και Ανατολική Πελοπόννησο εμφανίζεται ολόκληρη η ανθρακική σειρά της ζώνης Γαβρόβου – Τρίπολης, με το προαλπικό της υπόβαθρο. Η ζώνη αυτή εντοπίζεται στην Τρίπολη και στην περιοχή Ταΰγετου – Πάρνωννα. Το προαλπικό της υπόβαθρο με τα στρώματα Τυρού (πολύ ελαφρά μεταμορφωμένο σύμπλεγμα πετρωμάτων) παρατηρείται κυρίως στην ομώνυμη πόλη. Το σύνολο των σχηματισμών της Ζώνης Γαβρόβου – Τρίπολης είναι νηρητικοί ανθρακικοί σχηματισμοί από το Μέσο Τριαδικό – Άνω Ηώκαινο, και φλύσχης ηλικίας Αν. Ηωκαίνου – Μέσο Ολιγόκαινο. Οι ασβεστόλιθοι είναι έντονα καρστικοποιημένοι. Η δυτική εμφάνιση της ενότητας του Γαβρόβου – Τρίπολης είναι επωθημένη επάνω στην Ιόνια ενότητα, ενώ στην κεντρική και ανατολική Πελοπόννησο είναι επωθημένη πάνω στην σειρά των Φυλλιτών – Χαλαζιτών και στην ενότητα της Μάνης.

2.5.1.4 Ζώνη Πίνδου

Η ζώνη της Πίνδου στην Πελοπόννησο εντοπίζεται στην περιοχή του Παναχαϊκού, του Ευρύμανθου, της Αρκαδίας και της Μεσσηνίας. Οι σχηματισμοί της ζώνης αυτής λόγω της πλαστικότητας τους είναι έντονα πτυχωμένοι και λεπιωμένοι. Στην Πελοπόννησο παρατηρείται σχεδόν το σύνολο της στρωματογραφικής στήλης της ενότητας και ειδικότερα οι Τριαδικοί κλαστικοί σχηματισμοί που εναλλάσσονται με ιζήματα βαθιάς θάλασσας και των οποίων το μέγιστο πάχος συναντάτε στην περιοχή της Ιθώμης Μεσσηνίας, οι πελαγικοί ασβεστόλιθοι του Δριμού, οι ραδιολαρίτες με ηλικία Άνω Ιουρασικό – Κάτω Κρητιδικό, ο πρώτος φλύσχης, τα στρώματα ψαμμιτών του Ανώτερου Ιουρασικού – Κάτω Κρητιδικού, οι Άνω Κρητιδικοί ασβεστόλιθοι και τέλος ο δεύτερος φλύσχης του Παλαιόκαινου – Ανώτερου Ηώκαινου. Στην δυτική Πελοπόννησο η ζώνη της Πίνδου είναι επωθημένη στην ζώνη του Γαβρόβου – Τρίπολης, ενώ στην κεντρική Πελοπόννησο και ιδιαίτερα στην περιοχή της Αρκαδίας η ζώνη της Πίνδου έχει καλύψει εντελώς την ζώνη της Τρίπολης η οποία εμφανίζεται σαν τεκτονικό παράθυρο.

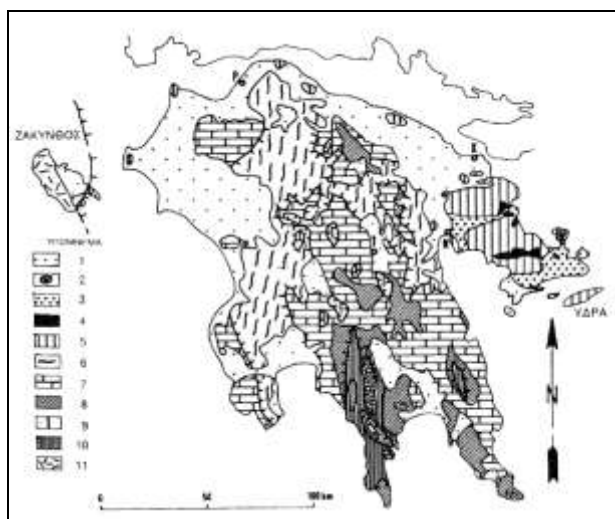
2.5.1.5 Μεταλπικοί Σχηματισμοί

Οι μεταλπικοί σχηματισμοί στην Πελοπόννησο ανήκουν στην κατηγορία των νεογενών – τεταρτογενών ιζημάτων.

Αναπτύσσονται περιμετρικά της, στην παράκτια περιοχή από την Κόρινθο έως και τα δυτικά παράλια της Μεσσηνίας, ενώ στο εσωτερικό της, στην περιοχή της Μεγαλόπολης. Επίσης αξιόλογες αποθέσεις παρατηρούνται και στις πεδιάδες της Καλαμάτας και Σπάρτης. Στην παράκτια περιοχή μεταξύ Κορίνθου και Πάτρας αναπτύσσονται αποθέσεις μεγάλου πάχους από κλαστικά ιζήματα ηλικίας Πλειο – Πλειστόκαινου. Παρατηρούνται άμμοι, άργιλοι και κροκαλοπαγή. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στην περιοχή είναι η κυριαρχία, κατά θέσεις, μεγάλου πάχους κροκαλοπάγων σχηματισμών. Στην περιοχή της δυτικής Πελοποννήσου μεταξύ Πάτρας και Μεσσηνίας αναπτύσσονται Άνω Μειοκαινικές – Πλειοκαινικές αποθέσεις θαλάσσιας, λιμναίας και χερσαίας φάσης.. Στις θαλάσσιας αποθέσεις παρατηρούνται κυρίως μάργες, ψαμμίτες και κροκαλοπαγή. Ιδιαίτερα στις αποθέσεις του Ανώτερου Μειοκαινού παρατηρούνται και αποθέσεις γύψου. Στις χερσαίες λιμναίες αποθέσεις παρατηρούνται κροκαλοπαγή, άμμοι, μάργες και κατά θέσεις μικρές εμφανίσεις λιγνίτη. Οι ίδιοι σχηματισμοί παρατηρούνται και στις λεκάνες της Καλαμάτας και Σπάρτης. Σημαντικές πλειοκαινικές εμφανίσεις λιμναίων αποθέσεων εντοπίζονται στην περιοχή της Μεγαλόπολης, όπου παρατηρούνται και σημαντικά κοιτάσματα γαιναθράκων τα οποία εκμεταλλεύονται από την Δ.Ε.Η.

Επίσης σε αρκετές θέσεις τα μεταλλικά ιζήματα εμφανίζονται με την μορφή σύγχρονων αλλουβιακών αποθέσεων. Τέλος στην περιοχή των Μεθάνων παρατηρούνται τεταρτογενείς ηφαιστειακοί σχηματισμοί οι οποίοι οφείλονται στο σύγχρονο ηφαιστειακό τόξο του Ελλαδικού χώρου.

ΧΑΡΤΗΣ 9 : Γεωλογικό – τεκτονικό σκαρίφημα Πελοποννήσου

ΠΡΟΧΩΡΑ

- Προσπουλία ζώνη
- Σειρά Πλακιωδών ασβεστολιθών (Plattenkalk)
- ΔΥΤΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ**
- Ιονία ζώνη
- Ζώνη Γαβρόβου - Τριπολής
- Φυλλιτική - Χαλαζιτική σειρά
- Ενότητα Τρυπαλι
- ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ**
- Πελαγονική και Μαλιακή ζώνη
- Ζώνη Παρνασσού
- Βοιωτική σειρά
- Ζώνη Πίνδου

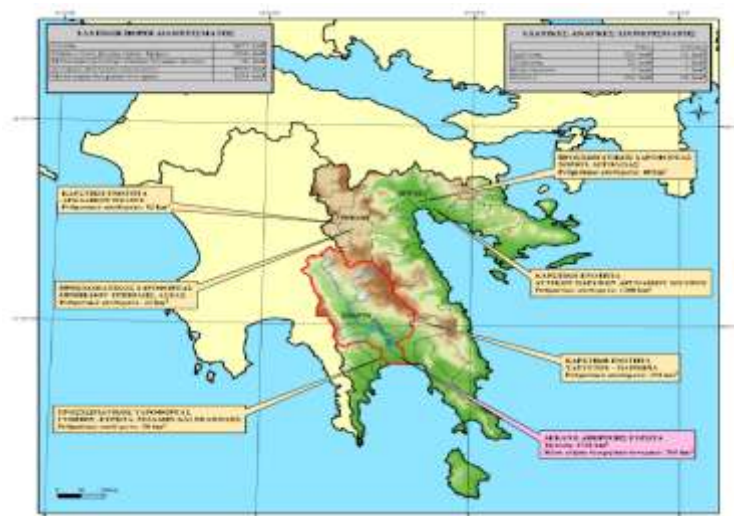
ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΚΕΣ ΜΑΖΕΣ

- Περιοχές μεταμορφωμένων πετρωμάτων
- Ενότητες κυανασχιστολιθών
- Κατώτερες Ενότητες των Κυκλάδων
- ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ**
- Οφιολίθαι και οφιολιθικά μείγματα
- Ζώνη Αξίου
- Περιοδοτική ζώνη

ΟΠΙΣΘΟΧΩΡΑ

- Σερβομακεδονική μάζα
- Μαι'α Ραδοπής

ΧΑΡΤΗΣ 10 : Γεωτεκτονικές ζώνες ελλαδικού χώρου

ΧΑΡΤΗΣ 11 Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου Πηγή ΥΠΕΚΑ ¹⁵

2.5.2 Γεωλογική δομή

Η γεωλογική δομή του Ταϊγέτου είναι αρκετά πολύπλοκη. Στη δομή τους συμμετέχει μια ποικιλία γεωλογικών σχηματισμών, άλλων υδροπερατών και άλλων αδιαπέρατων, που η μεταξύ τους σχέση διαμορφώνει τις επί μέρους υδρογεωλογικές συνθήκες. Έγινε προσπάθεια να προσδιοριστούν οι υδρογεωλογικές συνθήκες αυτές, προβαίνοντας σε επεξεργασία όλων των διαθέσιμων γεωλογικών και υδρογεωλογικών δεδομένων .

Ο γεωλογικός χάρτης που χρησιμοποιήθηκε είναι το φύλλο «ΣΠΑΡΤΗ» του ΙΓΜΕ, κλίμακας 1:50.000. Η περιοχή μελέτης απαρτίζεται ως επί το πλείστον από αλπικές ενότητες που ανήκουν στις εξωτερικές ελληνίδες. Παρουσιάζονται τόσο μεταμορφωμένοι όσο και αμεταμόρφωτοι σχηματισμοί, οι οποίοι μάλιστα αρκετές φορές βρίσκονται σε επαφή μεταξύ τους. Οι γεωτεκτονικές ενότητες που απαντώνται στην περιοχή περιέχουν ανθρακικά πετρώματα σημαντικού πάχους, τα οποία γειτνιάζουν με κλαστικούς σχηματισμούς μεταμορφωμένους ή μη, με αποτέλεσμα την δημιουργία αξιόλογων υδροφόρων οριζώντων.

Συγκεκριμένα στην ευρύτερη περιοχή ενδιαφέροντος απαντώνται οι ενότητες: «Κρήτης – Μάνης», «Τρίπολης» και «Πίνδου».

¹⁵ <http://www.minenv.gr/download/water.gr.2008/maps/water-districts/2007-map-03-v3.pdf>

Πάνω από τα πετρώματα των ενοτήτων αυτών, σε ορισμένες θέσεις κάνουν την εμφάνιση τους μεταλικοί σχηματισμοί χερσαίας και λιμναίας φάσης, οι οποίοι παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία λιθολογιών. Οι χερσαίοι σχηματισμοί αποτελούν ως επί το πλείστον κώνους κορημάτων, οι οποίοι υπέρκεινται των λιμναίων σχηματισμών και υδροφορούν.

Όπως φαίνεται και στο γεωλογικό χάρτη που είναι συνημμένος οι αλπικοί σχηματισμοί που κυριαρχούν στην περιοχή μελέτης είναι τα μάρμαρα της ενότητας «Κρήτης – Μάνης», καθώς και το φυλλιτικό υπόβαθρο της ενότητας αυτής.

Η στρωματογραφική στήλη της ενότητας «Κρήτης – Μάνης», ξεκινά με το «Φυλλιτικό Υπόβαθρο», γνωστό βιβλιογραφικά και ως «Φυλλίτες Καστάνιας» ή «Σχιστόλιθοι Καστάνιας», το οποίο αποτελείται κυρίως από μαρμαρυγιακούς, χλωριτικούς, καρφολιτικούς σχιστόλιθους και φυλλίτες, που εναλλάσσονται με χαλαζίτες, μετακροκαλοπαγή και κατά θέσεις απαντούν μεγάλοι ή μικροί όγκοι από μετα-βασάλτες.

Στρωματογραφικά, πάνω από το «Φυλλιτικό Υπόβαθρο», ξεκινά το ανθρακικό μέρος της στήλης. Στην περιοχή ενδιαφέροντος εμφανίζεται το αρχαιότερο τμήμα των μαρμάρων, ηλικίας Μέσο Τριαδικό - Κατώτερο Ιουρασικό (πιθανόν Λιάσιο). Πρόκειται για μάρμαρα και κρυσταλλικούς ασβεστολίθους, γκριζόλευκους, μεσοπλακώδεις έως παχυστρωματώδεις, με σπάνιες ενστρώσεις ή κονδύλους μαύρων ή λευκών πυριτόλιθων. Στα κατώτερα στρώματα απαντούν δολομίτες ενίοτε στρωματολιθικοί και δολομιτικοί ασβεστόλιθοι, οι οποίοι είναι βιτουμενιούχοι, δολαρενιτικοί, μέσο έως παχυστρωματώδεις. Στην συνέχεια η στρωματογραφική στήλη περιλαμβάνει ένα σχηματισμό μικρού πάχους που αποτελείται από σχιστόλιθους και πυριτικούς κρυσταλλικούς ασβεστόλιθους.

Ακολουθεί ο σχηματισμός της «Βίγλας», ο οποίος αποτελείται από τεφρά κρυσταλλικά λεπτό έως μέσοστρωματώδη μάρμαρα, σε εναλλαγές με στρώσεις ή κονδύλους πυριτιολίθων. Η ανθρακική στήλη ολοκληρώνεται με κλαστικούς πλακώδεις ασβεστόλιθους. Πρόκειται για λεπτό έως μεσοστρωματώδεις, βιτουμενιούχους ασβεστόλιθους, με κονδύλους πυριτιολίθων, οι οποίοι στα ανώτερα στρώματα εξελίσσονται σε πολύχρωμα σιπολινομάρμαρα, κοντά στη μετάβαση προς τον ελαφρά μεταμορφωμένο φλύσχη.

Η σημερινή εικόνα που εμφανίζει η ενότητα «Κρήτης – Μάνης» είναι αρκετά σύνθετη καθώς χαρακτηρίζεται από εναλλαγές μεταξύ του Φυλλιτικού Υποβάθρου και των μαρμάρων. Οι εναλλαγές αυτές είναι αποτέλεσμα του συνδυασμού των λεπιώσεων και των βαρυτικών ολισθήσεων, που έχουν ως αποτέλεσμα την εκτεταμένη εμφάνιση του «Φυλλιτικού Υποβάθρου», πάνω από το ανθρακικό τμήμα της ενότητας. Το τμήμα αυτό του «Φυλλιτικού Υποβάθρου» είναι γνωστό εμφάνισή τους οι «Φυλλίτες – Χαλαζίτες», οι κλαστικοί πλακώδεις ασβεστόλιθοι που κλείνουν την ανθρακική ακολουθία της ενότητας καθώς και ο μεταφλύσχος. Οι υπόλοιπες αλπικές ενότητες που απαντώνται στην περιοχή μελέτης δεν παίζουν ρόλο στην κατασκευή και λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.

Ωστόσο, πρόκειται για την ενότητα στην «Τρίπολης» και την ενότητα της «Πίνδου». Η στρωματογραφική στήλη της ενότητας της Τρίπολης απαρτίζεται από τρία σύνολα. Στην βάση της βρίσκεται ένα σύνολο ελαφρώς μεταμορφωμένων σχηματισμών, γνωστό ως «Στρώματα Τυρού». Τα Στρώματα Τυρού χαρακτηρίζονται από δύο σημαντικές σειρές, μία ιζηματογενή από κλαστικά και ανθρακικά πετρώματα και μία ηφαιστειοϊζηματογενή.

Πάνω από τα Στρώματα Τυρού, βρίσκεται μία ανθρακική ακολουθία, με βασικό της χαρακτηριστικό, τη συνεχόμενη νηριτική ιζηματογένεση από το Ανώτερο Τριαδικό μέχρι και το Ανώτερο Ηώκαινο. Η ακολουθία αυτή αποτελείται από βιτουμενιούχους παχυστρωματώδεις έως άστρωτους ασβεστόλιθους και δολομίτες. Πάνω από την ανθρακική ακολουθία υπάρχει ο φλύσχος, του οποίου η ιζηματογένεση αρχίζει στο ανώτερο Ηώκαινο. Στην περιοχή μελέτης βρίσκεται ένα υπολειμματικό κάλυμμα αποτελούμενο από ασβεστολίθους της ενότητας της Τρίπολης, βορείως του Δημοτικού Διαμερίσματος της Αλευρούς. Στην βάση του καλύμματος αυτού, μεταξύ των ασβεστολίθων της ενότητας της Τρίπολης που υπέρκεινται και του σχηματισμού των «Φυλλιτών – Χαλαζιτών» παρεμβάλλεται μία μικρή εμφάνιση «Στρωμάτων Τυρού», η οποία εξαιτίας της μικρής της έκτασης δεν είναι χαρτογραφήσιμη στην κλίμακα του γεωλογικού χάρτη.

Η ενότητα της Πίνδου, βρίσκεται τεκτονικά πάνω από τις προηγούμενες ενότητες. Στην περιοχή μελέτης εμφανίζεται ένα τμήμα της στρωματογραφικής στήλης της ενότητας, το οποίο αποτελεί τμήμα του «Αρκαδικού Καλύμματος» ή «Αρκαδικής Τράπεζας».

Ο κατώτερος στρωματογραφικός ορίζοντας που παρατηρείται είναι μία κλασική σειρά από εναλλαγές ψαμμιτών, πηλιτών και Ραδιολαριτών με ενδιαστρώσεις λατυποπαγών ασβεστολίθων, για την οποία έχει επικρατήσει ο όρος «Πρώτος Φλύσσης». Ακολουθούν οι «πλακώδεις ασβεστόλιθοι», οι οποίοι αποτελούν την πλέον διαδεδομένη φάση της ενότητας στην κεντρική και νότια Πελοπόννησο. Πρόκειται για μικριτικούς ασβεστόλιθους με λίγες ενδιαστρώσεις ή κονδύλους πυριτιολίθων. Πάνω από τους ασβεστόλιθους αυτούς βρίσκονται τα μεταβατικά προς το φλύσση στρώματα και ο φλύσσης της ενότητας. Από τους παραπάνω σχηματισμούς, στην περιοχή μελέτης απαντώνται μόνο ο Πρώτος Φλύσσης και οι ανωκρητιδικοί ασβεστόλιθοι.

2.5.2.1 Τεκτονική

Η περιοχή μελέτης είναι έντονα παραμορφωμένη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να παρουσιάζει πολύπλοκη τεκτονική δομή που χαρακτηρίζεται από επωθήσεις, λεπιώσεις, πτυχώσεις, και ρήγματα, τα οποία απεικονίζουν τα τεκτονικά καθεστώτα που έχουν δράσει στην περιοχή σε ολόκληρη την γεωλογική της ιστορία. Οι γεωλογικές δομές που έχουν δώσει οι φάσεις αυτές, διαδραματίζουν κυρίαρχο ρόλο στην διαμόρφωση των υδρογεωλογικών συνθηκών που επικρατούν στην περιοχή, δηλαδή καθορίζουν την παρουσία, την έκταση και την μορφή των υδρογεωλογικών λεκανών που φιλοξενούν το νερό (υδροφόροι ορίζοντες). Από την εργασία υπαίθρου προέκυψε ότι όλα τα τεκτονικά στοιχεία παίζουν σημαντικό ρόλο στην περιοχή μελέτης, καθώς οι λεπιώσεις και επωθήσεις έχουν δημιουργήσει μία αλληλουχία περατών και αδιαπέρατων σχηματισμών, ενώ οι πτυχώσεις που έχουν επηρεάσει από κοινού τα ανθρακικά πετρώματα και το «Φυλλιτικό Υπόβαθρο» της ενότητας «Κρήτης – Μάνης», ελέγχουν τη γεωμετρία του αδιαπέρατου υποβάθρου. Το σπουδαιότερο τεκτονικό στοιχείο που δεσπόζει στην περιοχή, είναι η μεγάλη ρηξιγενής ζώνη του ανατολικού Ταυγέτου, με διεύθυνση ΒΒΔ – ΝΝΑ, η οποία έχει επηρεάσει όλους του γεωλογικούς σχηματισμούς και έχει δημιουργήσει ιδιάζουσες υδρογεωλογικές συνθήκες.

2.5.2.2 Φαράγγια

Στα φαράγγια της περιοχής και του Ταυγέτου γενικότερα αναπτύσσονται αξιόλογα οικοσυστήματα, με μεγάλο επιστημονικό ενδιαφέρον, ενώ την ομορφιά του τοπίου απολαμβάνουν οι πεζοπόροι που αποφασίζουν τη διάσχισή τους. Τα σημαντικότερα της περιοχής είναι :

- Το φαράγγι της «Μπαρδούνιας» με τα πολλά νερά, τα σπάλαιο και την πλούσια ιστορία του.
- Το φαράγγι του «Βυρού» σχηματίζεται από τα ρέματα που κυλούν στις πλαγιές της κορυφής του «Χαλασμένου Βουνού» και από το σπάνιο οροπέδιο και το πανέμορφο δάσος της Βασιλικής. Ήταν η φυσική οδός επικοινωνίας των βασιλέων της Σπάρτης με την Καρσαμύλη, όπου καταλήγει το φαράγγι. Σε πολλά σημεία διατηρούνται τμήματα της Βασιλικής οδού από πελεκητές πέτρες πλάτους δύο μέτρων περίπου.

2.5.2.3 Γεωλογική καταλληλότητα

Η παρακάτω ταξινόμηση σε κατηγορίες καταλληλότητας έγινε με βάση την υπάρχουσα μορφή του ανάγλυφου του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

A) Περιοχές κατάλληλες για δόμηση

Εδώ περιλαμβάνονται οι περιοχές όπου εμφανίζονται επιφανειακά οι σχηματισμοί των πλειστοκαινικών αποθέσεων, του πλειοκαίνου και των ασβεστόλιθων.

B) Περιοχές κατάλληλες υπό προϋποθέσεις

Εδώ αναφέρονται οι περιοχές στις οποίες το πάχος των ανθρωπογενών αποθέσεων δεν θα είναι μεγαλύτερο από τρία μέτρα και στο οποίο θα μπορεί να επιτευχθεί η απαραίτητη εξυγίανση μέχρι το σχηματισμό της βραχομάζας στον οποίο θα γίνει και η έδραση των όποιων κατασκευών. Επίσης περιλαμβάνονται οι περιοχές όπου εμφανίζονται επιφανειακά οι σχηματισμοί των αλλουβιακών αποθέσεων, των σχιστόλιθων και των φυλλιτών, όπως αυτοί έχουν χαρακτηριστεί στο συνημμένο γεωλογικό χάρτη.

Γ) Περιοχές αμφίβολης καταλληλότητας για δόμηση

Εδώ περιλαμβάνονται οι περιοχές με έντονο ανάγλυφο, απότομες κλίσεις και μεγάλες υψομετρικές διαφορές, όπου παρατηρούνται πτώσεις βραχωδών μαζών, οι περιοχές όπου υφίστανται λατομεία, καθώς επίσης και οι περιοχές όπου παρατηρούνται σημαντικής έκτασης σπηλαιώσεις, όπως π.χ. το Σπήλαιο του Διρού.

Σπήλαιο Διρού

Βρίσκεται 750 m περίπου νότια του οικισμού Διρού. Πρόκειται για σπηλαιώση σημαντικής έκτασης. Στο συγκεκριμένο σπήλαιο γίνεται οργανωμένη τουριστική εκμετάλλευση από το Δήμο Οιτύλου.

Το Σπήλαιο του Διρού έχει αναπτυχθεί πάνω στο ασβεστολιθικό υπόβαθρο του Ανωτ. Σενωνίου – Ανωτ. Ηωκαίνου της Ιονίου Ζώνης, το οποίο έχει πάχος 300 m περίπου. Η περιοχή όπου βρίσκεται το Σπήλαιο του Διρού καθώς και μια ζώνη 500 m περιμετρικά αυτού θεωρείται αμφίβολη για δόμηση. Προτείνεται περαιτέρω διερεύνηση και μελέτη για τη συγκεκριμένη έκταση.

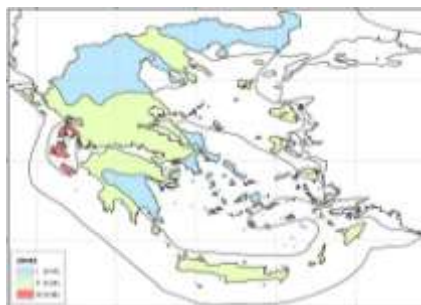
Δ) Περιοχές ακατάλληλες για δόμηση

Εδώ περιλαμβάνονται οι περιοχές που καλύπτονται από ανθρωπογενείς αποθέσεις, όπως απόρριψη απορριμμάτων – χωματερές (θέση Σπαρτέα, 20 στρέμματα) και μπάζα το πάχος των οποίων κυμαίνεται μεταξύ 3 – 25 m. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται οι περιοχές όπου εμφανίζονται έντονα ρήγματα και οι σχηματισμοί των κώνων κορημάτων, όπως αυτοί έχουν χαρακτηριστεί στο συνημμένο γεωλογικό χάρτη. Οι περιοχές αυτές είναι ακατάλληλες για δόμηση διότι οι συνθήκες θεμελίωσης είναι ιδιαίτερα δυσμενείς. Παρατηρείται ανεπαρκής αστάθεια, λόγω πιθανών κατολισθήσεων ή μετακινήσεων εδαφικών ή βραχωδών μαζών καθώς και υπερβολικά μεγάλες καθιζήσεις, που δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν ή που η αντιμετώπιση τους συνεπάγεται υπερβολικά μεγάλη δαπάνη.

2.6 Σεισμικότητα

Σύμφωνα με τον ΕΑΚ-2000 και την τροποποίηση του με την Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ Δ17α/115/9/ΦΝ275 (ΦΕΚ 1154/12-8-2003) που έχει τεθεί σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2004, η υπό μελέτη περιοχή κατατάσσεται σε τρεις διαφορετικές ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας, όπως φαίνεται και στο ακόλουθο σχήμα:

- Ζώνη σεισμικής επικινδυνότητας I με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης $\alpha=0,16$
- Ζώνη σεισμικής επικινδυνότητας II με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης $\alpha=0,24$
- Ζώνη σεισμικής επικινδυνότητας III με συντελεστή σεισμικής επιτάχυνσης $\alpha=0,36$

ΧΑΡΤΗΣ 12 : Χάρτης Σεισμικής Επικινδυνότητας

Η κυρίως περιοχή της μελέτης, καθώς και το μεγαλύτερο τμήμα του Νομού Λακωνίας δεν φιλοξενεί σεισμικές εστίες.

Η Νοτιοδυτική Πελοπόννησος σαν σύνολο αναπτύσσει μικρή έως μέτρια σεισμική δράση. Ιδιαίτερα στις περιοχές που βρίσκονται στα ανατολικά τμήματα αυτής και παρά την γειτονία τους με σειρά μικρών και μεγάλων σεισμών, κατά κανόνα επικρατεί μεγάλη σχετικά ηρεμία.

Σύμφωνα με τον χάρτη σεισμικής επικινδυνότητας η υπό μελέτη περιοχή βρίσκεται στην ζώνη 2 με επιτάχυνση σχεδιασμού 0,24g ενώ μικρό τμήμα της βρίσκεται στην ζώνη 1 με επιτάχυνση σχεδιασμού 0,16g.

Η περιοχή δεν παρουσιάζει, στην πρόσφατη σεισμική της ιστορία, σημαντικά σεισμικά γεγονότα. Οι κυριότεροι σεισμοί που έχουν επηρεάσει την ευρύτερη περιοχή μελέτης είναι.

Χρόνος	Τοποθεσία Επίκεντρου	Μικροσεισμική Κλίμακα Μεγεθών Richter	Μακροσεισμική Κλίμακα Εντάσεων Mercalli-Sieberg
1870	Αράχοβα	M=6,8	IV
1886	Φιλιατρά	M=7,5	V
1894	Μαλεσίνα	M=6,7	IV
1894	Αγ. Κων/νος	M=7,2	V
1899	Κυπαρισσία	M=6,5	IV
1927	Οίτυλο	M=7,1	VI
1928	Κόρινθος	M=6,3	IV
1947	Πύλος	M=7,0	VI
1953	Ζάκυνθος	M=6,8	V
1955	Λακωνία	M=5,9	IV
1961	Μεσσηνία	M=5,7	IV
1965	Αρκαδία	M=6,1	V

1965	Ερατεινή	M=6,3	IV
1966	Μεγαλόπολη	M=6,0	IV
1981	Αλκωνίδες	M=6,7	IV
1983	Κεφαλονιά	M=7,0	IV
1986	Καλαμάτα	M=6,0	IV

2.7 Ύδατα

Παρά την εποχιακή στενότητα που παρατηρείται σε τοπικό επίπεδο, η διαθεσιμότητα υδατικών πόρων σε εθνικό επίπεδο είναι γενικά ικανοποιητική. Πρόβλημα βιωσιμότητας όμως δημιουργεί η αύξουσα ικανοποίηση της ζήτησης νερού από την εκμετάλλευση των υπόγειων υδροφορέων.

Ικανοποιητική εμφανίζεται και η ποιότητα των υδάτινων αποδεκτών. Η παρακολούθηση παραμέτρων ποιότητας των εσωτερικών επιφανειακών υδάτων δεν έχει αναδείξει παρά μόνο σε μεμονωμένες περιπτώσεις προβλήματα ευτροφισμού. Τέλος, σε ότι αφορά την ποιότητα των κολυμβητικών νερών, η χώρα μας έχει να επιδείξει τα υψηλότερα ποσοστά συμβατότητας με τα όρια ποιότητας που θέτουν οι κοινοτικές Οδηγίες, μεταξύ όλων των χωρών της Ε.Ε. Η υλοποίηση του προγράμματος του ΥΠΕΧΩΔΕ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων θα συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των όποιων προβλημάτων επιβάρυνσης ευαίσθητων παράκτιων ή εσωτερικών υδάτινων αποδεκτών.

Σε κάθε περίπτωση, η προτεραιότητα στην ικανοποίηση της ζήτησης δεν συντελεί στη συνετή χρήση του νερού, ιδιαίτερα στο γεωργικό τομέα που αποτελεί τον μεγαλύτερο τομέα-χρήστη νερού. Τα επί μέρους προβλήματα που ήδη έχουν αρχίσει να αναδεικνύονται σε συνδυασμό με τις ετήσιες διακυμάνσεις των βροχοπτώσεων και την ανομοιόμορφη γεωγραφική κατανομή των αποθεμάτων επιβάλλουν την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού που θα διασφαλίσει σε μακροπρόθεσμη βάση την αιφορική χρήση του νερού.

Η Διαχείριση των υδατικών πόρων στην Ευρώπη διέπεται πλέον από τις αρχές της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60. Η Οδηγία εξορθολογικοποιεί και εκσυγχρονίζει την υπάρχουσα υδατική νομοθεσία θέτοντας κοινούς –Ευρωπαϊκούς και ευρείς στόχους για το νερό.

Οι στόχοι κλειδιά της Οδηγίας όπως συνοψίζονται στο άρθρο 1 αντιπροσωπεύουν μια ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση του νερού στην οποία περιλαμβάνεται το σύνολο του κύκλου του νερού επιφανειακού και υπόγειου κατά μήκος της ροής του, μέχρι στις παράκτιες ζώνες και τη θάλασσα. Αντικειμενικός στόχος όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 είναι ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να υλοποιήσουν το σύνολο των δράσεων και των ενεργειών ώστε να επιτύχουν την καλή ποιότητα του υπόγειου και επιφανειακού υδατικού δυναμικού και επί πλέον να εμποδίσουν την υποβάθμιση εκείνων των υδάτινων σωμάτων των οποίων η κατάσταση χαρακτηρίζεται ήδη ως καλή.

Σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στην Οδηγία 2000/60, η Ελλάδα εξέδωσε το Ν. 3199/9-12-2003 «Προστασία και διαχείριση των υδάτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2000» με τον οποίο (και με τις κανονιστικές του πράξεις οι οποίες προβλέπεται να εκδοθούν κατ' εξουσιοδότησή του) εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο προς τις διατάξεις της Οδηγίας. Με το Ν. 3199/2003 ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την προστασία και διαχείριση των λεκανών απορροής της χώρας σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Σε εφαρμογή του Νόμου εκδόθηκαν:

- Η υπ. αριθμ. οικ. 49139/24-11-05 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1695Β/2-12-05) «Οργάνωση της Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4, παρ. 2 του Ν. 3199/2003.
- Η υπ. αριθμ. οικ. 47630/16-11-05 ΚΥΑ (ΦΕΚ 1688Β/1-12-05) «Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υδάτων της Περιφέρειας», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5, παρ. 4 του Ν. 3199/2003.

Σύμφωνα με το Ν. 1739/87 (ΦΕΚ 201 Α/20-11-87) «Διαχείριση των υδατικών πόρων και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 1, παρ. 4, έχει θεσμοθετηθεί η διαίρεση της χώρας σε **14** μονάδες (σύνολα λεκανών απορροής) με κατά το δυνατόν όμοιες υδρολογικές - υδρογεωλογικές συνθήκες, οι οποίες αποτελούν το περιφερειακό επίπεδο στον τομέα της διαχείρισης του νερού. Οι μονάδες αυτές ονομάζονται **υδατικά διαμερίσματα** και παρουσιάζονται στο Χάρτη του σχετικού Νόμου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Ν. 1739/87 άρθρο 1, παρ. 4, «Υδατικά διαμερίσματα είναι περιοχές οριοθετημένες μεταξύ τους από υδροκρίτες ή νησιωτικές περιοχές, που περιλαμβάνουν ολοκληρωμένα υδρογραφικά δίκτυα, με υδρολογικές συνθήκες κατά το δυνατόν όμοιες.

Ο ελληνικός χώρος διαιρείται στα εξής δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα: Δυτικής Πελοποννήσου, Βόρειας Πελοποννήσου, Ανατολικής Πελοποννήσου, Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου, Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, Θεσσαλίας, Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας, Θράκης, Κρήτης και Νησιών Αιγαίου, όπως ειδικότερα παρουσιάζονται στο χάρτη που συνοδεύει το νόμο αυτόν".

ΧΑΡΤΗΣ 13 : ΧΑΡΤΗΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ¹⁶

Το **Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου (01)** έχει έκταση 7 301 km². Ο υδροκρίτης του ορίζεται βόρεια από τους ορεινούς όγκους Ερύμανθου και Αροανείων και ανατολικά από το Μαίναλο και τον Ταΰγετο. Αποτελείται από τμήματα των Περιφερειών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας.

Περιλαμβάνει το σύνολο του Νομού Μεσσηνίας, το ήμισυ περίπου των Νομών Ηλείας και Αρκαδίας καθώς και τμήματα των Νομών Αχαΐας (17.2% της έκτασης του νομού) και Λακωνίας (6.1%).

Το **Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (03)** έχει όρια προς τα δυτικά τον Ταΰγετο και το Μαίναλο, βόρεια τον ορειογραφικό άξονα Ολιγύρτου – Λυρκείων - Ονείων, ανατολικά τον Πάρνωνα, τον Αργολικό Κόλπο και τον Κόλπο της Επιδαύρου και νότια το Λακωνικό Κόλπο.

¹⁶ ΠΗΓΗ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ στο <http://titan.chi.civil.ntua.gr/website/greece/viewer.htm>

Στο διαμέρισμα υπάγονται και οι νήσοι Κύθηρα, Σπέτσες, Ύδρα και Πόρος καθώς και η χερσόνησος των Μεθάνων. Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου ανήκει διοικητικά εξ ολοκλήρου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Περιλαμβάνει το σύνολο σχεδόν των Νομών Αργολίδας και Λακωνίας, το ήμισυ περίπου του Νομού Αρκαδίας και μικρά τμήματα των Νομών Αττικής (17.9%) και Κορινθίας (4.2%).

ΧΑΡΤΗΣ 14 ΧΑΡΤΗΣ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ (ΠΗΓΗ : ΜΕΛΕΤΗ ΥΠΕΚΑ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΑΤΩΝ)

ΧΑΡΤΗΣ 15 ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ (ΠΗΓΗ : ΜΕΛΕΤΗ ΥΠΕΚΑ-ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΑΤΩΝ)

ΧΑΡΤΗΣ 16 Ανάγλυφο και κύριο υδρογραφικό δίκτυο του υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Πελοποννήσου

2.7.1 Υπόγειοι Υδατικοί Πόροι

Αναπτύσσονται δυο τύποι υδρογεωλογικών ενοτήτων: καρστικά συστήματα (πορώδες ρωγμών) και υδροφορείς κλαστικών σχηματισμών (πορώδες κόκκων). Αναλυτικότερα:

α. Κύρια καρστικά συστήματα

Καρστικό σύστημα βόρειου Ταΰγετου. Αναπτύσσεται στους ασβεστόλιθους της ζώνης Τριπόλεως και εκφορτίζεται με τις πηγές βάσης του συστήματος του Αγίου Φλώρου και Πηδήματος. Η συνολική μέση παροχή των πηγών είναι $4.5 \text{ m}^3/\text{s}$.

Καρστικό σύστημα νότιου Ταΰγετου. Αναπτύσσεται στους ασβεστόλιθους της ζώνης Τριπόλεως και των μαρμάρων Plattenkalk και εκφορτίζεται στην παραθαλάσσια καρστική πηγή Μύλων Μαντινείας. Επίσης, αναπτύσσεται στα μάρμαρα του γεωλογικού υποβάθρου και εκφορτίζεται διάσπαρτα στις παραλίες της μεσσηνιακής Μάνης, με κύριες εκφορτίσεις τις υποθαλάσσιες πηγές Στούπας, Καρδαμύλης και του Σπηλαίου Δυρού.

Η μέση παροχή της πηγής Μύλων Μαντινείας εκτιμάται σε $0.1 \text{ m}^3/\text{s}$ και η συνολικά εκτιμώμενη παροχή των παράκτιων αναβλύσεων είναι μεγαλύτερη από $1 \text{ m}^3/\text{s}$.

Ολόκληρη η περιοχή εκφόρτισης εμφανίζει υφαλμύριση ($>5 \text{ 000 mg/l Cl}^-$).

2.7.2 Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου

2.7.2.1 Επιφανειακοί Υδατικοί Πόροι

Στο υδατικό διαμέρισμα αναπτύσσονται πολλές υδρολογικές λεκάνες, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Η λεκάνη του Ευρώτα, συμπεριλαμβανομένου και του Βασιλοποτάμου.
- Η λεκάνη Βαρδούνια (Σμύνους), που τροφοδοτείται κυρίως από τις πηγές Αγίας Μαρίνας.
- Η λεκάνη Τρίπολης, που αποστραγγίζεται μέσω καταβόθρων στην παράκτια περιοχή Άστρους-Κιβερίου. Μικρές ποσότητες διακινούνται δυτικά προς τη λεκάνη του Λάδωνα.
- Η λεκάνη του Ίναχου με διαλείπουσα ροή.

Τα διαθέσιμα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ποταμού Ευρώτα τον καθιστούν καταρχήν κατάλληλο για απόληψη νερού προς πόση και τον κατατάσσουν στην κατηγορία Α2 (Οδηγία 75/440/ΕΟΚ). Εξαιρέση αποτελεί η θέση του στραγγιστικού αντλιοστασίου Τρινάσου, όπου εμφανίζονται ιδιαίτερα υψηλές τιμές χλωριόντων, θειικών και αγωγιμότητας.

Επισημαίνεται το πολύ χαμηλό επίπεδο βαρέων μετάλλων και μικροοργανικών ενώσεων, οι περισσότερες από τις οποίες βρίσκονται σε πρακτικά μη ανιχνεύσιμες συγκεντρώσεις.

2.7.2.2 Υπόγειοι Υδατικοί Πόροι

Στο υδατικό διαμέρισμα αναπτύσσονται οι ακόλουθες κύριες καρστικές ενότητες με υδρογεωλογικό ενδιαφέρον:

Η ενότητα του Ταΰγετου, στο νότιο τμήμα, που περιλαμβάνει τα καρστικά συστήματα Μάνης, κεντρικού Ταΰγετου και Πελάνας – Βιβαρίου - Κονιδίτσας με συνολικά μέσα ετήσια ρυθμιστικά αποθέματα 300 hm^3 μαζί με την παρακάτω ενότητα του Πάρνωνα.

Η ενότητα του Πάρνωνα, επίσης στο νότιο τμήμα, που περιλαμβάνει τα καρστικά συστήματα Κεντρικού Πάρνωνα, Ζάρακα, Σκουταρίου-Άρνας, Βαλτακίου, Μονεμβασιάς και Καστανιάς -Βελανιδιών.

Στο υδατικό διαμέρισμα, εκτός των καρστικών ενοτήτων, αναπτύσσονται και προσχωματικοί υδροφορείς:

- Στις λεκάνες Γυθείου, Ευρώτα, Μολάων και Νεάπολης στο νότιο τμήμα του διαμερίσματος, με μέσα ετήσια ρυθμιστικά αποθέματα της τάξης των 50 hm^3 /έτος και κύρια συστήματα τα εξής: λεκάνης Νεαπόλεως, λεκάνης Μολάων-Ασωπού- Γλυκόβρυσης, λεκάνης Απιδειάς, λεκάνης Κάτω και Μέσου Ρου Ευρώτα, λεκάνης Μονεμβασιάς-Αγιάννη, λεκάνης Γυθείου.
- Στο οροπέδιο Τρίπολης-Ασέας (κεντρικό τμήμα διαμερίσματος) με μικρή δυναμικότητα (μέσα ετήσια ρυθμιστικά αποθέματα της τάξεως των 43 hm^3 /έτος)
- Στο Νομό Αργολίδας (ανατολικό τμήμα διαμερίσματος) με τα κύρια επιμέρους συστήματα Αργολικού Πεδίου, Ερμιονίδας, Επιδαύρου, Ιρίων, Λεωνιδίου και Πελετών, μικρή συνολική δυναμικότητα (μέσα ετήσια ρυθμιστικά αποθέματα της τάξης των 40 hm^3 /έτος) και κύρια συστήματα τα εξής: σύστημα Άστρους, λεκάνης Πορτο-χελίου-Κρανιδίου και λεκάνης Αργολικού.

Το συνολικό δυναμικό και των δύο κατηγοριών των υπόγειων υδροφορέων προκύπτει, σύμφωνα με τα παραπάνω, περίπου $1\,795 \text{ hm}^3$ /έτος.

Ο επιφανειακός υδροκρίτης που καθορίζει τα όρια του διαμερίσματος δεν συμπίπτει γενικά με τον υπόγειο υδροκρίτη, και γι' αυτό υπάρχει διακίνηση υπόγειου νερού έξω από τα όρια του διαμερίσματος. Πιο αναλυτικά:

- Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου (03) δέχεται νερά από το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (02) και συγκεκριμένα από τις πόλγες Σκοτεινής και Αλέας (με μέση ετήσια παροχή 4.0 m³/s), και το 15% των νερών της λεκάνης Στυμφαλίας (με μέση ετήσια παροχή 0.4 m³/s), δηλαδή συνολικά 4.4 m³/s το έτος.
- Από τις δυτικές παρυφές του υδατικού διαμερίσματος εκρέουν νερά προς το Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου (01) και συγκεκριμένα από την πόλγη Χωτούσας προς τη λεκάνη του Λάδωνα (με μέση ετήσια παροχή 4.0 m³/s) και μέσω του καρστικού συστήματος της λεκάνης του Λούσιου (με μέση ετήσια παροχή 1.0 m³/s), δηλαδή συνολικά 5.0 m³/s το έτος.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι υπόγειες εισροές και εκροές στο διαμέρισμα περίπου ισοσταθμίζονται, και συνεπώς δεν επηρεάζουν ουσιαστικά το υδρολογικό ισοζύγιο του διαμερίσματος.

Το υδρογραφικό δίκτυο δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένο, τόσο λόγω του περιορισμένου ηπειρωτικού χώρου όσο και λόγω της επικράτησης των ιδιαίτερα υδροπερατών ασβεστολιθικών σχηματισμών. Οι υδρογραφικοί άξονες στην περιοχή έχουν χειμαρρώδη χαρακτηριστικά, χωρίς να μπορούν να διατηρήσουν μόνιμη ή περιοδική ροή. Η κύρια διεύθυνση ανάπτυξης τους είναι Α-Δ, ενώ τοπικά κάποιοι αναπτύσσονται σε ΒΔ και ΒΑ διεύθυνση.

Χαμηλότερες από άλλες περιοχές αλλά αξιόλογες συγκεντρώσεις νιτρικών (25-50 mg/l) εμφανίζονται στα υπόγεια νερά της περιοχής Σπάρτης και Γυθείου, με κύριες πηγές ρύπανσης τις πολλές διάσπαρτες γεωργικές βιομηχανίες στον άξονα Σπάρτης-Γυθείου και στις εντατικές καλλιέργειες της περιοχής.

Παρά τις εντατικές καλλιέργειες στην πεδιάδα Σκάλα Λακωνίας και τη λειτουργία ελαιοτριβείων στον κάμπο των Μολάων, τα υπόγεια νερά της περιοχής εμφανίζουν χαμηλές συγκεντρώσεις νιτρικών (κατά κανόνα <10 mg/l), γεγονός που αποδίδεται αφενός στην αραίωση που επιτυγχάνεται λόγω της μεγάλης δυναμικότητας των υδροφορέων και αφετέρου στην αδρανοποίηση λόγω της παρουσίας αργιλικών στοιχείων στους υδροφορείς του Ευρώτα.

2.7.2.3 Πηγές¹⁷

Τα ασβεστολιθικά πετρώματα του Ταΰγету είναι πορώδη και τα νερά της βροχής και του χιονιού κάθε χρόνο διαπερνούν τα έγκατα του βουνού, σχηματίζουν πολυάριθμες πηγές. Στην περιοχή μελέτης σημαντικές είναι οι πηγές Αγίας Μαρίνας πλησίον της Άρνας.

Στην Μάνη υπάρχουν τρεις κατηγορίες μεταλλικών πηγών που χρησιμοποιούνται για θεραπευτικούς σκοπούς (λουτροθεραπεία ή πόση), όλες τους μάλιστα έχουν κρύα νερά, που σημαίνει ότι έρχονται από μεγάλα βάθη¹⁸:

1. Χλωριονατριούχες πηγές. Όπως δείχνει και το όνομά τους οι πηγές αυτές περιέχουν μαγειρικό αλάτι (NaCl) πάνω από ένα γραμμάριο ανά λίτρο. Μια τέτοια πηγή είναι κοντά στο Γύθειο, στη θέση «Στερνάκλες», με θεραπευτικές ιδιότητες στο στομάχι και το κυκλοφοριακό σύστημα.
2. Σιδηρούχες πηγές. Οι πηγές αυτές περιέχουν σίδηρο, 1/100 γρ. ανά λίτρο και χρησιμοποιούνται για αναιμίες και για τα νεφρά. Επειδή το νερό αυτό αλλοιώνεται πολύ γρήγορα, πρέπει να πίνεται επιτόπου. Τέτοια πηγή είναι στο Σκουφομύτη, του τέως Δήμου Γυθείου.
3. Αλατούχες ή πικροπηγές. Οι πηγές αυτές που βρίσκονται κοντά στην θάλασσα, περιέχουν εκτός από χλωριούχο νάτριο και θειϊκό μαγνήσιο, που έχει καθαρτικές ιδιότητες. Έτσι οι πηγές αυτές είναι γνωστές ως «Τσιρλονέρια» όπως αυτήν στην Δροσοπηγή. Στην ίδια κατηγορία υπάγονται και τα γλυφά νερά στις παράκτιες και παραθαλάσσιες πηγές του Δυτικού Ταΰγету

2.7.2.4 Προτάσεις ΥΠΑΝ - Σχέδιο Προγράμματος Διαχείρισης των Υδατικών Πόρων της Χώρας

Το Υδατικό Διαμέρισμα Ανατολικής Πελοποννήσου δεν έχει στις σημερινές συνθήκες αυτάρκεια σε νερό, και στο μέλλον θα έχει σοβαρά προβλήματα επάρκειας αν δεν γίνουν μεγάλα έργα αξιοποίησης του υδατικού δυναμικού του διαμερίσματος ή και μεταφορά υδατικών πόρων από άλλο υδατικό διαμέρισμα.

¹⁷ Οικολογική αποτύπωση του Όρους Ταΰγету για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας (τελική αναφορά-κείμενο διαβούλευσης) στο http://www.ekby.gr/EEA_Taygetos/Consultation/Taygetos-consultation.pdf

¹⁸ Κισκύρας, 1988

Ο κύριος επιφανειακός υδατικός πόρος του διαμερίσματος είναι ο ποταμός Ευρώτας. Η κύρια χρήση νερού στο υδατικό διαμέρισμα είναι η άρδευση.

Η αξιοπιστία της υδρολογικής πληροφορίας στο υδατικό διαμέρισμα είναι γενικά μέτρια. Θα πρέπει όμως να ληφθεί υπόψη η δυσκολία των μετρήσεων στους εξαιρετικά εκτεταμένους καρστικούς υδροφορείς του διαμερίσματος, οι οποίοι, μάλιστα, εκφορτίζονται ως επί το πλείστον απευθείας στη θάλασσα.

Σε ό,τι αφορά την ποιότητα του νερού, το σοβαρότερο πρόβλημα είναι η υφαλμύριση των καρστικών υδροφορέων μεγάλου δυναμικού που όμως έχουν ανοικτό μέτωπο προς τη θάλασσα. Αυτό απαξιώνει μεγάλο τμήμα του υδατικού δυναμικού του διαμερίσματος.

Γενικά, οι έντονες γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην περιοχή αποτελούν την κύρια πηγή ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων.

Όσον αφορά στη διαχείριση αστικών λυμάτων, το 36% του πληθυσμού εξυπηρετείται από ΕΕΛ. Είναι όμως σκόπιμη η υλοποίηση των έργων που θα εξυπηρετούν 14 οικισμούς με συνολικό ισοδύναμο πληθυσμό 55 000 κατοίκων, έτσι ώστε να επιτευχθεί περαιτέρω μείωση του ρυπαντικού φορτίου. Ο τρόπος συλλογής και επεξεργασίας (αριθμός και μέγεθος εγκαταστάσεων) για τις περιοχές αυτές απαιτεί ειδική οικονομοτεχνική μελέτη.

2.7.2.5 Κοινοτικοί στόχοι – προτεινόμενες πολιτικές

Οι προτεραιότητες της ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής στον τομέα της διαχείρισης των υδατικών πόρων είναι:

- Η ολοκλήρωση των διαδικασιών εφαρμογής των κοινοτικών Οδηγιών 2000/60/EC για τη διαχείριση των υδατικών πόρων και 91/271/EC για τη συλλογή, επεξεργασία και διάθεση των αστικών λυμάτων και την επεξεργασία της παραγόμενης ιλύος, που ήδη έχουν προωθηθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Η αναβάθμιση και επέκταση υποδομών με στόχο α) την τροφοδοσία της ζήτησης και τη μείωση των απωλειών, β) την επέκταση και αναβάθμιση των μονάδων επεξεργασίας λυμάτων με προώθηση της ανακύκλωσης, και γ) την οργάνωση μηχανισμών και δικτύων συνεχούς παρακολούθησης της ποσότητας και της ποιότητας των υδάτων στην κλίμακα λεκανών απορροής και τη δημιουργία εθνικής τράπεζας υδατικών πληροφοριών.

2.7.3 Ύδρευση¹⁹

Προβλήματα υφιστάμενου δικτύου ύδρευσης είναι τα εξής (επιγραμματικά) είναι Ανεπάρκεια νερού τους θερινούς μήνες, Μη ορθολογική κατανομή του νερού στους οικισμούς, Έλλειψη αγωγών μεταφοράς νερού σε οικισμούς, Υπερκατανάλωση νερού, Παλαιότητα δικτύου-έλλειψη συσκευών δικτύου.

2.7.3.1 Ανεπάρκεια νερού κατά τους θερινούς μήνες

Τα εντονότερα προβλήματα έλλειψης νερού εντοπίζονται κυρίως στις αρχές του 2^{ου} εξαμήνου κάθε έτους, δηλαδή τον Ιούλιο, τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο. Αυτοί είναι και οι μήνες της αυξημένης ζήτησης, όπου υπάρχει σημαντικός αριθμός τουριστών, Ελλήνων και αλλοδαπών, στους παράλιους οικισμούς κυρίως. Σύμφωνα με εκτιμήσεις (Σύνδεσμος Ύδρευσης) η διατιθέμενη ποσότητα από τις πηγές της Αγ. Μαρίνας είναι συνήθως της τάξης των 6.000-6.500 κυβικών μέτρων νερού ημερησίως, με την ζήτηση να είναι σημαντικά μεγαλύτερη. Οι λύσεις που έχουν δοθεί είναι η ενίσχυση των ποσοτήτων νερού των πηγών με νερό από γεωτρήσεις.

2.7.3.2 Μη ορθολογική κατανομή νερού σε οικισμούς

Το σημαντικότερο πρόβλημα του δικτύου είναι η μη ορθολογική κατανομή των υπαρχουσών ποσοτήτων νερού στους διάφορους οικισμούς.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι βόρειοι οικισμοί που είναι πιο κοντά στις πηγές εξυπηρετούνται ικανοποιητικά όλο το χρόνο, με αποτέλεσμα οι νοτιότεροι οικισμοί να έχουν ελλείψεις νερού και να αναγκάζονται να θέτουν σε λειτουργία τις υπάρχουσες γεωτρήσεις. Τα σημαντικότερα προβλήματα του δικτύου είναι τα εξής :

- Στον κλάδο Κροκεών, υπάρχει περίσσεια νερού. Αυτό οφείλεται στο ότι στον αρχικό σχεδιασμό προβλεπόταν να εξυπηρετεί μεγαλύτερες ανάγκες (περιοχή). Σήμερα ο αγωγός αυτός τερματίζει στην Πετρίνα. Όμως ακόμη και αν μειωθεί η διατιθέμενη ποσότητα δεν θα εξυπηρετηθούν πλήρως οι ανάγκες των κατάντη οικισμών. Οι επιπλέον ποσότητες θα μπορούσαν να διοχετευτούν προς τον κεντρικό κλάδο στο τμήμα μέχρι το φρεάτιο διακοπής των Κόκκινων Λουριών το οποίο όμως υπερχειλίζει.

¹⁹ Κ. ΧΑΤΖΗΘΕΟΧΑΡΟΥΣ-ΜΠΕ ΕΡΓΟΥ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ Τ.Δ. ΑΛΙΚΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ Τ.Δ. ΓΕΡΟΛΙΜΕΝΑ

- Ο κεντρικός αγωγός όμως στο φρεάτιο διακοπής των Κόκκινων Λουριών παρουσιάζει σημαντική υπερχειλίση όπου μπορεί να χάνονται μέχρι και 1500 m³/ημέρα εξαιτίας μη επαρκούς παροχетеυτικότητας του κατάντη τμήματος του αγωγού. Η ποσότητα αυτή είναι σημαντική και ιδιαίτερα κρίσιμη για την υδροδότηση των κατάντη οικισμών.
- Ο κλάδος Γυθείου είχε σχεδιαστεί για να μεταφέρει 2.506 κυβικά μέτρα ημερησίως και να εξυπηρετεί όλους τους ενδιάμεσους οικισμούς επιπλέον του Γυθείου και του Μαυροβουνίου, ενώ σήμερα η μέγιστη παροχή του κλάδου δεν ξεπερνά τα 2.100 κυβικά ημερησίως. Το πρόβλημα είναι έντονο στην πόλη του Γυθείου όπου η παροχή που φτάνει στο φρεάτιο διακοπής του Ακούμαρου δεν ξεπερνά τα 700 κυβικά και μειώνεται έως και 300 κυβικά ημερησίως τους καλοκαιρινούς μήνες, ποσότητα που είναι ανεπαρκέστατη. Αυτός είναι ο λόγος που οι γεωτρήσεις του Γυθείου δουλεύουν καθημερινά και καλύπτουν το μεγαλύτερο τμήμα των αναγκών της πόλης.

Βάσει της αρχικής μελέτης Λαζαρίδη, στο φρεάτιο Σκαμνακίου θα έπρεπε να φθάνουν 3.930 κυβικά μέτρα ημερησίως, αλλά σύμφωνα με τον Σύνδεσμο οι διαθέσιμες ποσότητες μειώνονται έως και 1.800 κυβικά μέτρα ημερησίως τη θερινή περίοδο.

Στο φρεάτιο διακοπής ενέργειας του Σκαμνακίου χωρίζονται οι δύο κλάδοι Ανατολικής και Δυτικής Μάνης. Λόγω της μη ικανοποιητικής διαθέσιμης παροχής από τις πηγές της Αγ. Μαρίνας στο φρεάτιο Σκαμνακίου, οι μεγαλύτερες ποσότητες νερού διατίθενται σήμερα στο δυτικό κλάδο εις βάρος του ανατολικού.

Σε περιόδους αιχμής τίθεται σε λειτουργία η γεώτρηση Σκαμνακίου που προωθεί το νερό στο φρεάτιο του Σκαμνακίου αλλά πρακτικά εξυπηρετεί μόνο το δυτικό τμήμα. Η μέγιστη παροχетеυτικότητα του τμήματος φρεάτιο Λυγερέα-φρεάτιο Σκαμνακίου είναι σήμερα της τάξης των 195 m³/ώρα (4680 m³/ημέρα).

ΧΑΡΤΗΣ 17 Υφιστάμενο δίκτυο Ύδρευσης Μάνης (Πηγή : Μελέτη Ύδρευσης Μάνης-ADT ΩΜΕΓΑ)

2.8 Αέρας

2.8.1 Πηγές ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Η σοβαρότητα των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και η αδυναμία απόλυτης γεωγραφικής συσχέτισης μεταξύ πηγών και αποδεκτών λόγω διάχυσης και διασυνοριακής μεταφοράς των ρύπων οδήγησε την Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE) ήδη από το 1979 στην υιοθέτηση της Συνθήκης για τη Διασυνοριακή Ρύπανση (Convention on Long Range Transboundary Air Pollution - CLRTAP). Με τη διαδοχική έκδοση σχετικών Πρωτοκόλλων CLRTAP τέθηκαν στόχοι σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τη μείωση εκπομπών αέριων ρύπων, αρχικά του SO₂ (1985 και 1994), και πρόσφατα με το Πρωτόκολλο του Göteborg (1999) για περισσότερους ρύπους (SO₂, NO_x, NMVOCs και NH₃) με ορίζοντα το 2010 και έτος αναφοράς το 1990.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, προχώρησε πρόσφατα σε μία προσέγγιση πολλαπλών ρύπων/πολλαπλών επιπτώσεων εκδίδοντας το 1996 την Οδηγία Πλαίσιο για την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας (96/62/EC), και στη συνέχεια θυγατρικές οδηγίες που θεσπίζουν οριακές τιμές για τις συγκεντρώσεις των ρύπων στην ατμόσφαιρα για τα έτη 2005 και 2010 (1999/30/EC, 2000/69/EC), ενώ τελευταία υιοθετήθηκε και η αναθεώρηση των ορίων για το όζον για το 2010 (2002/3/EC).

Παράλληλα με τις οριακές τιμές συγκεντρώσεων των ρύπων, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέδωσε το 2001 την Οδηγία για τα Εθνικά Ανώτατα Όρια Εκπομπών (National Emission Ceilings Directive, 2001/81/EC). Η οδηγία 2001/81 αναφέρεται στους ρύπους του Πρωτοκόλλου CLRTAP, θέτει όμως αυστηρότερα όρια για το 2010.

Οι στόχοι της **Εθνικής μας Στρατηγικής** για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης αναφέρονται κατ' αρχήν στην τήρηση των ορίων που θέτουν οι θυγατρικές οδηγίες για την ποιότητα της ατμόσφαιρας στο αστικό περιβάλλον, καθώς και στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας 2001/81 για τη χρονική περίοδο μέχρι το 2010.

Παράλληλα, η Ελλάδα έχοντας ήδη περιορίσει δραστικά τις συγκεντρώσεις των περισσότερων αέριων ρύπων στο αστικό περιβάλλον, δεσμεύεται να προωθήσει περαιτέρω μέτρα, έτσι ώστε να μειωθεί ο αριθμός των ημερών στις οποίες ο αστικός πληθυσμός εκτίθεται σε συγκεντρώσεις υψηλότερες των ορίων που θέτουν οι σχετικές κοινοτικές οδηγίες, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα αιωρούμενα σωματίδια και το όζον.

Η ρύπανση του αέρα στην **Μείζονα Περιφέρεια** προέρχεται κυρίως από:

Την οδική κυκλοφορία στο οδικό δίκτυο. Η κύρια πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης για την περιοχή είναι η οδική κυκλοφορία με εκπομπές CO, NOx, υδρογονανθράκων για τους βενζινοκινητήρες και επιπλέον καπνού και SO₂ για τους πετρελαιοκινητήρες. Πιο συγκεκριμένα, η κυκλοφορία είναι υπεύθυνη για το σύνολο των εκπομπών του μονοξειδίου του άνθρακα, και σχεδόν των 2/3 των εκπομπών οξειδίων του αζώτου, υδρογονανθράκων και καπνού. Πρέπει, επίσης, να επισημανθεί ότι οι εκπομπές από την κυκλοφορία οχημάτων παράγονται σε μικρό σχετικά ύψος και συνεπώς δεν παρουσιάζουν καλές προοπτικές διάχυσης και αραίωσης.

Η ακριβής εκτίμηση των συνολικών εκπομπών από την κυκλοφορία των οχημάτων είναι ένα περίπλοκο πρόβλημα. Οι εκπομπές ρύπων σε ένα σημείο μιας οδικής αρτηρίας αποτελούν συνάρτηση πολλών μεταβλητών, οι οποίες μπορούν να ταξινομηθούν σε δύο κυρίως κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει τις μεταβλητές εκείνες οι οποίες συνδέονται με κυκλοφοριακά μεγέθη (κυκλοφοριακοί φόρτοι, ταχύτητα, σύνθεση κυκλοφορίας, μοντέλο οδήγησης), ενώ η δεύτερη περιλαμβάνει τις μεταβλητές που έχουν άμεση σχέση με τα ίδια τα οχήματα (κυβισμός, ηλικία του κινητήρα, κατάσταση συντήρησης) και τις συνθήκες οδήγησης (φόρτιση κινητήρα, θερμοκρασία).

Τα τελευταία χρόνια με την αύξηση του ποσοστού των αυτοκινήτων αντιρρυπαντικής τεχνολογίας παρατηρείται μείωση των εκπομπών ιδιαίτερα του CO. Επίσης με τη μείωση της περιεκτικότητας της βενζίνης σε μόλυβδο έχουν μειωθεί οι εκπομπές ενώσεων του μολύβδου

Τις κεντρικές θερμάνσεις. Οι παραγόμενοι ρύποι από τις κεντρικές θερμάνσεις είναι CO₂, CO, SO₂ και σωματίδια (κυρίως αιθάλη). Πάντως η εκπομπή SO₂ είναι ιδιαίτερα μειωμένη λόγω της χρήσης πετρελαίου με χαμηλή περιεκτικότητα σε θείο. Τα συστήματα κεντρικής θέρμανσης με καυστήρα πετρελαίου και λέβητα έχουν επικρατήσει σε μεγάλο βαθμό στα αστικά κέντρα. Αντίθετα στις αγροτικές περιοχές και σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από χαμηλά εισοδήματα και μη οργανωμένη δόμηση συνυπάρχουν σε κάποιο βαθμό και τα ατομικά συστήματα θέρμανσης (θερμάστρες πετρελαίου, θερμάστρες υγραερίου, ηλεκτρικά σώματα, κλπ). Οι συντελεστές εκπομπής εξαρτώνται κυρίως από την ποιότητα των καυσίμων και από την κατάσταση του συστήματος θέρμανσης (καλή λειτουργία, σωστή εγκατάσταση, περιοδική ρύθμιση και επαρκής συντήρηση). Η ποσότητα καυσίμου που καταναλώνεται (άρα και οι συνολικές εκπομπές) εξαρτάται από το βαθμό απόδοσης της εγκατάστασης και την ύπαρξη απωλειών

Τις βιομηχανίες. Οι πηγές βιομηχανικής αέριας ρύπανσης γενικά επιβαρύνουν είτε με εκπομπές που προέρχονται από την παραγωγική διαδικασία είτε με εκπομπές από βιομηχανικές καύσεις. Επίσης ανάλογα με την περιοχή επιρροής διακρίνονται σε τοπικής και μεγαλύτερης εμβέλειας. Οι εκπομπές από την παραγωγική διαδικασία περιλαμβάνουν κυρίως το SO₂ (που γενικά χαρακτηρίζει τη βιομηχανική ρύπανση στις αναπτυγμένες χώρες), τα σωματίδια, πτητικούς υδρογονάνθρακες, SO₃, HF και άλλα αέρια ανάλογα με την παραγωγική διαδικασία. Οι εκπομπές από βιομηχανικές καύσεις προέρχονται από την καύση μαζούτ, λιγότερο του πετρελαίου και σε ειδικές περιπτώσεις φυσικό αέριο, ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται άλλα υλικά (ξύλα, πριονίδι)

Το σιδηρόδρομο, που θα πρέπει να θεωρηθεί αμελητέα πηγή ρύπανσης

Τα πορθμεία και τη ναυσιπλοΐα. Τα καυσαέρια από τη λειτουργία των μηχανών κίνησης των πλοίων αποτελούν σημαντική πηγή ρύπανσης του αέρα δεδομένης της υψηλής κυκλοφορίας επιβατικών πλοίων στην περιοχή. Οι προερχόμενοι από τη ναυτιλία ατμοσφαιρικοί ρύποι είναι SO₂, NO_x, CO, υδρογονάνθρακες και καπνός. Ιδιαίτερα στο λιμάνι της Πάτρας με την αποκλειστική χρήση πετρελαίου diesel ως καύσιμο στα πλοία, οι εκπομπές του SO₂ και των άλλων ρύπων πλέον θεωρούνται και αυτές σημαντικές, με δεδομένα μάλιστα τη μικρή σχετικά έκταση όπου αυτές υφίστανται και τη στενή χρονική συγκέντρωση. Το πρόβλημα επιτείνεται κατά τους θερινούς μήνες σε σχέση με τους χειμερινούς, λόγω της αυξημένης κίνησης και ιδιαίτερα κατά τις ώρες αιχμής (απόπλους-κατάπλους) αφού η κίνηση των πλοίων εμφανίζεται συγκεντρωμένη σε δύο χρονικές περιόδους της ημέρας.

2.8.2 Υφιστάμενη Κατάσταση Ρύπανσης

Η ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος της περιοχής του Δήμου Ανατολικής Μάνης έχει μικρή περιβαλλοντική επιβάρυνση που εντοπίζεται κύρια στην αστική ρύπανση και αφορά τις αστικές περιοχές, με κύριες πηγές την κυκλοφορία των οχημάτων και, κατά δεύτερο λόγο, τη λειτουργία της κεντρικής θέρμανσης. Επιπλέον εκτιμάται ότι επιπρόσθετος παράγοντας επηρεασμού της ποιότητας του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος είναι και οι γεωργικές καλλιέργειες.

Οι βασικοί ρύποι που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα από τις προαναφερθείσες δραστηριότητες είναι οι εξής:

- Σωματίδια και σκόνες που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα από τις διάφορες εργασίες αναμόχλευσης του εδάφους
- Μονοξείδιο του άνθρακα (CO), υδρογονάνθρακες (HxCy) και πτητικές οργανικές ενώσεις (VOCs) που προκύπτουν από ατελή καύση κυρίως πετρελαιοειδών από τα αγροτικά μηχανήματα
- Διοξείδιο του θείου (SO₂), που οφείλεται κυρίως στην παρουσία θείου στο πετρέλαιο και σε άλλα καύσιμα

Στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ανατολικής Μάνης εκτιμάται ότι η ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος είναι αρκετά ικανοποιητική με μικρά προβλήματα τοπικού χαρακτήρα να εμφανίζονται μόνο κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου ή κατά τη διάρκεια δυσμενών ατμοσφαιρικών και κλιματικών περιόδων. Η ποιότητα του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος εντός της περιοχής είναι αντίστοιχη με αυτή της ευρύτερης περιοχής δεδομένου ότι οι αγροτικές δραστηριότητες υπερισχύουν.

2.9 Περιβάλλον

2.9.1 Τύποι Οικότοπων²⁰

²⁰ Κ. Χατζηθεοχάρους (2010)-Μ.Π.Ε. έργου Αγωγός ύδρευσης από την θέση Γεωργακαράκου προς Νέο Οίτυλο-Οίτυλο για την ΔΕΥΑ Οιτύλου

Το μεγαλύτερο ποσοστό των βραχωδών ακτογραμμών της δυτικής ακτής της χερσονήσου, σύμφωνα με το πρόγραμμα της αναγνώρισης και της χαρτογράφησης αφορά παράκτια βράχια χωρίς βλάστηση. Ο τύπος οικοτόπου «Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο - με ενδειμικά *Limonium spp*» έχει εντοπιστεί τοπικά σε ορισμένες ακτές κυρίως στην ανατολική ακτή. Στον Πίνακα που ακολουθεί περιγράφονται αναλυτικά οι τύποι οικοτόπων που αναγνωρίστηκαν και χαρτογραφήθηκαν στην περιοχή της νότιας Μάνης και του όρους Σαγγιά.

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΤΥΠΟΣ Οικοτόπου	ΚΑΛΥΨΗ (%)
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο (με ενδημικά <i>Limonium spp.</i>)	0,1
5420	Φρύγανα	39,3
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	1,7
5330	Σχηματισμοί με <i>Euphorbia dendroides</i>	1,1
9320	Δάση ελιάς και χαρουπιάς	1,0
9350	Δάση Βαλανιδιάς <i>Quercus macrolepis</i>	5,7
92C0	Δάση ανατολικής πλατάνου (<i>Platanion orientalis</i>)	0,1

I. Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο (με ενδημικά *Limonium spp.*) (1240)

Απόκρημνα βράχια με *Limonium spp.* παρουσιάζονται στις νότιες, νοτιανατολικές και νοτιοδυτικές ακτές της χερσονήσου. Η βλάστηση αυτή παρουσιάζεται φτωχή σε είδη τα οποία έχουν αναπτύξει προσαρμογές τέτοιες, ώστε να ανταπεξέρχονται στις ιδιαίτερες οικολογικές συνθήκες που επικρατούν. Η βλάστηση εντάσσεται στην κλάση *Crithmo-Statition* και στην τάξη *Crithmo-Staticetalia*. Η ευπάθεια αυτού του οικοτόπου είναι μικρή εξαιτίας της απομόνωσης εξαιτίας της απομόνωσης του και της δυσκολίας στην προσίγγισή του, μέσω ξηράς, από τον άνθρωπο. Η φυτοκάλυψη γενικά είναι μικρή (<20%). Η εμφάνιση τέτοιου τύπου βλάστησης είναι σποραδικά και η σύνδεση μεταβάλλεται.

II. Σχηματισμοί με *Euphorbia dendroides* (5330)

Οι σχηματισμοί με *Euphorbia dendroides* αποικίζουν θέσεις κοντά σε βράχους με έντονη κλίση και σε θέσεις όπου έχει αποτεθεί ασβεστολιθικό λεπτόκοκκο υλικό από τα ανάντη. Υψομετρικά απαντάται από τα 50-400 μ. περίπου. Οι εκθέσεις ποικίλουν, με κυρίαρχες τις νότιες-νοτιοανατολικές. Διακρίνεται η φυτοκοινωνία *Phlomidio fruticosae-Euphrodietum dendroides*, που εντάσσεται στην κλάση *Quercetea ilicis*, στην τάξη *Pistacio-Rhamnietalia* και στην συνένωση *Ceratonio-Rhamnion Asparagus aphyllus, Prasium majus, Rhamnus lysioides spp. oleoides, Ceratonia siliqua*. Οι σχηματισμοί αυτοί που δημιουργούν ένα ιδιαίτερο τοπίο κυρίως κατά την άνοιξη, παρουσιάζονται σε λίγες περιοχές στην Ελλάδα. Οι συστάδες αυτές αποτελούν αξιοσημείωτο λείψανο του τριτογενούς. Εκτός των παραπάνω συγκρατούν το εδαφικό υλικό τα οποίο σε περιπτώσεις έντονης κλίσης θα παρασυρόταν και σε συνδυασμό με άλλα φρυγανικά συστήματα χρησιμεύουν στην μελισσοκομία. Οι εκχερώσεις και οι πυρκαγιές είναι οι απειλές για τον σχηματισμό ενώ η εγκατάληψη καλλιεργούμενων εκτάσεων δίνει στον οικότοπο την ευκαιρία ανάπτυξής του.

III. Garrigues της Av. Μεσογείου (5340)

Τα garrigues απαντούν σε ασβεστολιθικό υπόστρωμα σε μια ποικιλία εκθέσεων και κλίσεων. Διακρίθηκαν κοινότητες με *Quercus coccifera* comm. που εντάσσονται από φυτοκοινωνιολογική άποψη στην κλάση *Quercetea ilicis*, στην τάξη *Pistacio-Rhamnietalia* και στη συνένωση

IV. Φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (5420)

Ο οικότοπος αυτός παρουσιάζει διαφορές στην σύνθεση εξαιτίας των διαφορετικών οικολογικών συνθηκών που παρουσιάζουν κάθε φορά. Ειδικότερα οι εκθέσεις και οι κλίσεις ποικίλλουν (επικρατούν κλίσεις 30-40%). Το υπόστρωμα αποτελείται από ασβεστόλιθους ή φλύσκη. Διακρίνονται στην περιοχή:

α) Η κοινότητα με *Phlomis fruticosa-Euphorbia acanthocamnos* σε θέσεις πετρώδεις, με εδαφικό υλικό σε σχισμές ή σε μικροκοιλώματα και με προσανατολισμό κυρίως προς την θάλασσα. Η κοινότητα αυτή εντάσσεται στη συνένωση *Coridothymion*.

β) Η φυτοκοινωνία *Sarcopoterio spinosi-Coridothymetum capitati* σε πιο εύθρυπτο ασβεστολιθικό έδαφος. Φυτοκοινωνιολογικά εντάσσεται στη συνένωση *Coridothymion*.

Χαρακτηριστικά φυτά και για τα δύο syntaxa είναι : *Urginea maritime*, *Teucrium capitatum*, *Micromeria Juliana*. Η φυτοκοινωνία *Cistetum salvifolio-cretici* σε φλύσκη με είδη όπως *Lavantula stoechas*, *Cistus creticus*, *Erica manipuliflora*, *Genista acanthoclada*. Φυτοκοινωνιολογικά εντάσσεται στην συνένωση *Cistion*, *Cisto-Micromerietea* και στην τάξη *Cisto-Micromerietalia*.

V. Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση (8210)

Οι βραχώδεις εξάρσεις φιλοξενούν μια εξειδικευμένη χλωρίδα, με κάποια είδη να είναι ενδημικά ή υπό ειδικό καθεστώς προστασίας. (π.χ. *Aspelura taygetea*, *Stachys canescens*, *Campanula toraliana ssp. cordifolia*). Άλλα μέλη που συμμετέχουν είναι: *Onosma frutescens*, *Carum multiflorum*, *Scrophularia heterophylla*. Εντοπίζονται σε ζώνες από 0-900 μ. και κύρια με νότια έκθεση.

2.9.2 Περιοχές προστασίας του δικτύου Natura 2000²¹

Οι περιοχές προστασίας του δικτύου Natura 2000 που υπάρχουν στη **Μάνη** παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΥΠΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΥ	Έκταση σε (ha)
GR2550006	SPA	J	ΟΡΟΣ ΤΑΪΓΕΤΟΣ	37537.00
GR2540008	SPA	J	ΝΟΤΙΑ ΜΑΝΗ, ΟΡΟΣ ΣΑΓΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΤΑΙΝΑΡΟ	

Το όρος Ταΰγετος, μήκους πάνω από 40km, είναι ένα ορεινό συγκρότημα που περιλαμβάνει τις υψηλότερες κορυφές της Πελοποννήσου (2.407m). Γεωλογικά είναι συνέχεια της ζώνης Γαβρόβου - Τρίπολης και αποτελείται από φυλλίτες, πλακώσεις ασβεστόλιθους και φλύσχεις. Μαζί με τον Πάρνωνα είναι οι παλαιότερες περιοχές της Πελοποννήσου. Τη βλάστηση της περιοχής συνθέτουν δάση από *Pinus nigra ssp. Pallasiana* και το ελληνικό ενδημικό έλατο *Abies caphallonica*.

Η περιοχή παρουσιάζει μεγάλη εναλλαγή βιοτόπων, προσφέροντας έτσι καταφύγιο σε 160 περίπου ελληνικά ενδημικά φυτά. 2 από αυτά αναφέρονται στην Οδηγία 92/43/EEC, 21 είναι αποκλειστικά ενδημικά στην περιοχή και 11 φυτικά taxa είναι βαλκανικά ενδημικά.

Η πανίδα των σπονδυλωτών, εκτός των πουλιών, είναι αρκετά αξιόλογη επειδή είναι άφθονη και ποικίλη περιλαμβάνοντας σπάνια και απειλούμενα είδη.

²¹ <http://www.minenv.gr/1/12/121/12103/g1210300.html>

5 ερπετά της Κοινοτικής Οδηγίας 92/43/ΕΕΚ και 36 άλλα είδη σπονδυλόζων, που στην πλειοψηφία τους προστατεύονται από τη Συνθήκη της Βέρνης ή/και το Π.Δ. 67/1981, αποτελούν δείκτη υψηλής βιοποικιλότητας, όσον αφορά την πανίδα της περιοχής. Μεταξύ αυτών υπάρχουν είδη απειλούμενα (αναφέρονται στο ελληνικό Red Data Book), ελληνικά ενδημικά (7 είδη) και ενδημικά της Βαλκανικής (3 είδη). Τέλος, 1 είδος περιλαμβάνεται στους καταλόγους της Συνθήκης CITES και 5 είδη στο εγχειρίδιο του προγράμματος CORINE.

Οι 10 τύποι οικοτόπων (2 σε προτεραιότητα) που απαντώνται στην περιοχή παρουσιάζουν στην πλειονότητά τους καλή αντιπροσωπευτικότητα και καλή διατήρηση. Αρνητική επίδραση στην πανίδα και τους οικοτόπους της περιοχής ασκούν οι τουριστικές δραστηριότητες, η υπερβόσκηση και οι ανεξέλεγκτες πυρκαγιές.

2.9.3 Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους²²

Στον Νομό Λακωνίας υπάρχουν 9 τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους εκ των οποίων τα 5 ανήκουν στον Δήμο Ανατολικής Μάνης.

Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους	
Όνομα Τόπου	Κωδικός
Αρέοπολη	ΑΤ1011082
Βάθεια	ΑΤ1011076
Γύθειο	ΑΤ1010008
Κεντρικός Ταύγετος	ΑΤ1010011
Κίττα	ΑΤ1011077
Λαγκάδα Ταυγέτου	ΑΤ1080121
Μίνα Μάνης	ΑΤ1011068
Μονεμβασία	ΑΤ1010010
Περιοχή Μυστρά-Παρορίου-Αγίου Ιωάννου	ΑΤ1080120

2.9.4 Σημαντικές Περιοχές για τα πουλιά²³

Στον Νομό Λακωνίας υπάρχουν 8 σημαντικές περιοχές για τα πουλιά εκ των οποίων μία ανήκει στον Δήμο Ανατολικής Μάνης.

Σημαντικές Περιοχές για τα πουλιά		
Όνομα Περιοχής	Κωδικός	Έκταση
Όρος Ταύγετος	GR120	700000.00

²² <http://www.biodiversity.gr/landscapedata.php>

²³ http://www.ornithologiki.gr/page_iba.php?alD=121

Εκβολές Ευρώτα	GR122	30000.00
Λίμνη Στυμφαλία	GR117	13090.00
Λιμνοθάλασσα Διβάρι Πύλου (Γιάλοβα)	GR119	6000.00
Νότια Μάνη, Όρος Σαγιάς και Ακρωτήριο Ταίναρο	GR121	250000.00
Όρη Ανατολικής Λακωνίας	GR123	800000.00
Όρη Αρτεμήσιο και Λύρκειο	GR118	89000.00
Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη)	GR116	194000.00

Νότια Μάνη, Όρος Σαγιάς και Ακρωτήριο Ταίναρο

Περιγραφή της περιοχής: Βραχώδης, ορεινή χερσόνησος στη νότια Πελοπόννησο. Η περιοχή καλύπτεται από φρύγανα και δρυοδάση.

Ορνιθοπανίδα: Σημαντική περιοχή για διαβατικά αρπακτικά και στρουθιόμορφα. Στα αναπαραγόμενα είδη περιλαμβάνονται επτά από τα 21 στην Ευρώπη που περιορίζονται (όταν αναπαράγονται) στη Μεσογειακή διάπλαση. Είδη παγκοσμίου ενδιαφέροντος που δεν πληρούν κριτήρια ΣΠΠ: *Aquila heliaca* (μη-αναπαραγόμενος επισκέπτης).

Ορνιθοπανίδα					
Είδος	Εποχή	Έτος	Min	Max	Εκτίμηση
<i>Alectoris graeca</i> Πετροπέρδικα	επιδημητικό	1996	Κοινό	μέτρια	A3
<i>Athene noctua</i> Κουκουβάγια	επιδημητικό	1996	Κοινό	άγνωστη	B2
<i>Monticola solitarius</i> Γαλαζοκότσουφας	επιδημητικό	1996	Κοινό	άγνωστη	B2
<i>Oenanthe hispanica</i> Ασπροκώλα	αναπαράγεται	1996	Σε αφθονία	άγνωστη	A3, B2
<i>Sitta neumayer</i> Βραχοτσιροβάνος	επιδημητικό	1996	Σε αφθονία	άγνωστη	A3, B3
<i>Sylvia rueppelli</i> Μουστακοτσιροβάκος	αναπαράγεται	1996	Μη κοινό	άγνωστη	A3
<i>Sylvia elanoccephala</i> Μαυροτσιροβάκος	επιδημητικό	1996	Σε αφθονία	άγνωστη	A3
<i>Sylvia cantillans</i> Κοκκινοτσιροβάκος	αναπαράγεται	1996	Κοινό	άγνωστη	A3
<i>Emberiza caesia</i> Σκουρόβλαχος	αναπαράγεται	1996	Σπάνιο	άγνωστη	A3

Ενδιαιτήματα: Τεχνητά τοπία (10%: Καλλιεργήσιμη γη, Πολυετείς καλλιέργειες, δενδροκαλλιέργειες), Βραχώδεις περιοχές (40%: Εσωτερικοί απόκρημνοι βράχοι, Απόκρημνες και βραχώδεις ακτές), Θαμνώνες (40%: Σκληρόφυλλοι θάμνοι, γκαρίγκ και μακί)

Χρήση γης: αγροτικές χρήσεις (70%), τουρισμός/αναψυχή (30%)

Θέματα διατήρησης: Οι κύριες απειλές είναι το κυνήγι, η εγκατάλειψη της γης στις πιο απομακρυσμένες περιοχές, το μπάζωμα των μικρών υγροτόπων για τουριστικούς σκοπούς, οι πυρκαγιές και η βόσκηση των δασών.

Απειλές: εγκατάλειψη/μείωση της διαχείρισης της γης (μέτρια), αγροτική εντατικοποίηση (μέτρια), κάψιμο βλάστησης (υψηλή), επιπτώσεις από εισαγωγές ζώων/φυτών (υψηλή), ενόχληση για τα πουλιά (υψηλή), βόσκηση δασών (μέτρια), τουρισμός/αναψυχή (υψηλή), μη αιεφορική εκμετάλλευση (υψηλή)

Έκταση: 250000.00στρ.

Καθεστώς προστασίας Εθνικό: Κανένα

Καθεστώς προστασίας Διεθνές: Κανένα

2.9.5 Το Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4

Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι μεγάλων διαδρομών E4, ξεκινώντας από τα Πυρηναία περνώντας από τις Άλπεις, την οροσειρά της Πίνδου, τα όρη της Πελοποννήσου και καταλήγοντας στη Κρήτη, είναι μια ιδέα για ένα πεζοπορικό δίκτυο βατών διαδρομών που θα επιτρέψει τη γνωριμία: με τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σημαντικούς βιοτόπους, αρχαιολογικούς - παραδοσιακούς οικισμούς και με τους ανθρώπους των ορεινών περιοχών μακριά από τις γνωστές παραμορφώσεις των ανεπτυγμένων τουριστικών περιοχών.

Το Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4, διασχίζει την Ισπανία, τη Γαλλία, την Ελβετία, την Αυστρία, τη Γερμανία, την Ουγγαρία, τη Βουλγαρία και την Ελλάδα.

Τα Ευρωπαϊκά μονοπάτια και οι χώρες που διασχίζουν		Μήκος (χλμ.)
E1	Νορβηγία - Σουηδία - Δανία - Γερμανία - Ελβετία - Ιταλία	5.000
E2	Ολλανδία - Βέλγιο - Λουξεμβούργο - Γαλλία	2.800
E3	Βουλγαρία - Ουγγαρία - Σλοβακία - Πολωνία - Τσεχία - Γερμανία - Λουξεμβούργο - Βέλγιο - Γαλλία - Ισπανία	7.200
E4	Ισπανία - Γαλλία - Ελβετία - Αυστρία - Γερμανία - Ουγγαρία - Βουλγαρία - Ελλάδα	6.300
E5	Γαλλία - Ελβετία - Γερμανία - Αυστρία - Ιταλία	3.000
E6	Σουηδία - Δανία - Γερμανία - Αυστρία - Σλοβενία - Ελλάδα	5.200
E7	Ισπανία - Ανδόρα - Γαλλία - Ιταλία - Σλοβενία - Ρουμανία	4.800
E8	Βρετανία - Ολλανδία - Γερμανία - Αυστρία - Σλοβακία - Πολωνία - Βουλγαρία	3.200
E9	Γαλλία - Βέλγιο - Ολλανδία - Γερμανία - Πολωνία	4.600
E10	Γερμανία - Τσεχία - Αυστρία - Ιταλία	2.400
E11	Γερμανία - Πολωνία	2.100
Σύνολο		46.600

Στην Ελλάδα, αφού διασχίσει τη βόρειο Λακωνία διαπερνά τον Τέως Δήμο Γυθείου από τα χωριά Κρήνη, Αχουμάτου, Πλάτανο, Άγιο Βασίλειο, Γύθειο, Βαθύ, Αγερανό, Καλύβια, Σκουτάρι, πριν καταλήξει στο ακρωτήριο Ταίναρο (το νοτιότερο ηπειρωτικό σημείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης) από τον Τέως Δήμο Σμύνους.

2.9.6 Κατάσταση Περιβάλλοντος

2.9.6.1 Ζώνες βλάστησης

Η περιοχή του έργου ανήκει στην ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης ή *Quercetalia ilicis* (παραλαική λοφώδης υποορεινή περιοχή) όπως περιγράφεται από τον Ντάφη (1976). Αυτή η ζώνη εμφανίζεται σαν μια συνεχής, ως επί το πλείστον, λωρίδα κατά μήκος των ακτών της δυτικής, νοτιοανατολικής και ανατολικής Ελλάδας (μέχρι τον Όλυμπο), στα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου πελάγους, στο νότιο τμήμα, στις ανατολικές ακτές και στα "πόδια" της Χαλκιδικής, καθώς και κατά νησίδες, στις ακτές της Μακεδονίας και Θράκης. Διαιρείται σε δύο υποζώνες, οι οποίες παρουσιάζουν σαφή χλωριστική, οικολογική και φυσιογνωμική διάκριση μεταξύ τους.²⁴

Σύμφωνα με τους χάρτες βλάστησης της Ελλάδος του Υπουργείου Γεωργίας, Γενική Διεύθυνση Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος, Ίδρυμα Δασικών Ερευνών, η περιοχή του έργου ανήκει στην θερμομεσογειακή διάπλαση της Ανατολικής Μεσογείου (*Oleo-Ceratonion*), η οποία εκτείνεται στην παραλιακή ζώνη.

Η υποζώνη *Oleo – Ceratonion* εμφανίζεται στη ξηρότερη ΝΑ. και Α. Ελλάδα (μέχρι το Πήλιο), στα νησιά του Ν. Αιγαίου, στις χαμηλότερες θέσεις της Ν. Χαλκιδικής και σε μερικά νησιά του Ιονίου πελάγους. Χαρακτηριστικά το κλίμα της υποζώνης αυτής διακρίνεται για τη μεγάλη διάρκεια (4-6 μήνες) της ξηροθερμικής περιόδου, καθώς και από ανοιξιάτικες και φθινοπωρινές βροχοπτώσεις ύψους 250-550 χιλ. ετησίως. Μπορεί να διακριθεί περαιτέρω σε δύο (ή περισσότερους) αυξητικούς χώρους. Στον κατωτέρου υψομέτρου και θερμότερο *Oleo-Ceratonietum* και στο μεγαλύτερου υψομέτρου και σχετικά ψυχρότερο *Oleo-lentiscetum*.

²⁴

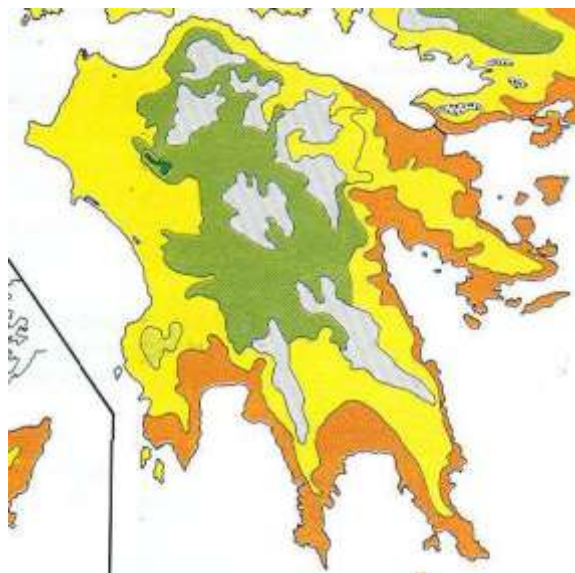
Αθανασιάδης, Ν.Η., 1982

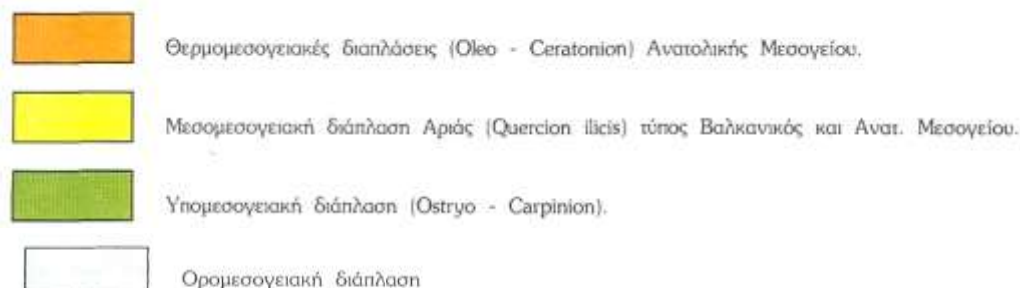

Ο πρώτος αυξητικός χώρος εκτείνεται στην χαμηλότερη περιοχή της Κρήτης και των νησιών του Ν. Αιγαίου, στην ΝΑ. Πελοπόννησο και στην Αττική. Στις περιοχές αυτές οι φυσικές φυτοκοινωνίες έχουν υποστεί μία διαρκή οικολογική υποβάθμιση και οι περισσότερες, εφ' όσον δεν καλύπτονται από καλλιέργειες, έχουν καταλήξει μέσα από τις διαδικασίες της υποβάθμισης και της διαδοχής σε φρυγανικά οικοσυστήματα, στα οποία κυριαρχούν ακανθώδεις ημίθαμνοι όπως τα *Sarcopoterium spinosum*, *Genista acanthoclada*, *Euphorbia acanthothamnus* κ.λ.π., καθώς και διάφορα χειλανθή (*Labiatae*), όπως τα *Corydanthus capitatus*, *Salvia officinalis*, *Salvia pomifera*, *Phlomis fruticosa*, *Balotta acetabulosa* κ.λ.π.

Επάνω από αυτόν τον αυξητικό χώρο, κατακόρυφα ή βορειότερα οριζόντια, εμφανίζεται ο αυξητικός χώρος του *Oleo-lentiscetum*. Αυτός παρουσιάζει τη μεγαλύτερη εξάπλωσή του στη ΝΑ. και Α. Πελοπόννησο, Αττική, Α. Ελλάδα μέχρι το Πήλιο και στα "πόδια" της Χαλκιδικής.

Αποτελεί τον κατ' εξοχή χώρο ανάπτυξης της *Olea oleaster*. Συναντάμε ακόμη εδώ τα είδη *Pistacia lentiscus*, *Erica verticillata*, *Myrtus communis* (σε υγρότερες θέσεις), *Quercus coccifera*, *Lonicera etrusca*, *Rosa sempervirens*, *Smilax aspera*, *Styrax officinalis*, *Rubia peregrina* κ.λ.π. Εδώ βρίσκεται και το άριστον (*optimum*) της ελαιοκαλλιέργειας.

ΧΑΡΤΗΣ 18 - ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (Πηγή : Γ. Μαυρομάτης)

2.9.6.2 Φυτοκοινωνίες – Διαδοχή - Τοπίο

Χαρακτηριστικό της ευρύτερης περιοχής του έργου αποτελούν τα φρυγανικά οικοσυστήματα, οι ελαιώνες και οι περιορισμένες καλλιέργειες. Τα παραπάνω φυσιογνωμικά συστατικά έχουν δώσει στην περιοχή τον χαρακτήρα του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Επί πλέον, το έργο εντοπίζεται σε περιοχή που παρατηρείται περιορισμένη οικιστική ανάπτυξη.

Η βλάστηση της ευρύτερης περιοχής μπορεί να παρομοιαστεί με μία εξελισσόμενη φυτοκοινωνία μέσα από διαδικασίες οπισθοδρομικής διαδοχής, οι οποίες λίγο-πολύ είναι αναμενόμενες σε περιπτώσεις εμφάνισης πυρκαγιάς και αλλαγής χρήσης των φυσικών εκτάσεων σε καλλιεργούμενες.

Η περιοχή της Μάνης, και ιδιαίτερα η περιοχή νότια της Αρεόπολης παρουσιάζει ιδιαίτερα έντονα σημάδια της υπερβόσκησης.

Επικρατεί το βραχώδες τοπίο με σχεδόν πλήρη απουσία της δενδρώδους βλάστησης η οποία είναι παρούσα υπό τη μορφή σποραδικών φυτεύσεων για καλλωπιστικούς λόγους μέσα στα όρια των πλησιέστερων οικισμών.

2.9.6.3 Περιγραφή χλωρίδας

Στην περιοχή παρατηρούνται είδη τυπικά για την ζώνη βλάστησης:

Χλωρίδα			
Quercus coccifera	Πουρνάρι	Arbutus adracne	Αγριοκουμαριά
Crataegus monogyna	Θαμνομουρτζιά	Arbutus unedo	Κουμαριά
Rubia peregrina	Ριζάρι	Phragmites sp.	Καλαμιές
Genista acanthoclada	Γενίστα	Erica spp	Ρείκι

Phlomis fruticosa	Ασφάκα	Caparis spinosa	Κάπαρη
Cotinus coggygria	Κότινος	Helichrysum sp.	Ελίχρυσος
Medicago arborea	Αγριομηδική	Sonchus asper	Ζοχός
Olea europaea ssp.oleaster	Αγριελιά	Taraxacum officinale	Αγριοράδικο
Olea europaea	Ελιά	Ballota acetabulosa	Φυτιλάκι
Phillyrea latifolia	Φυλλίκι	Origanum sp.	Ρίγανη
Platanus orientalis	Πλάτανος	Hypericum empetrifolium	Αγούδουρα
Tamarix spp	Αρμυρίκια	Phagnalon graecum	Φάγκναλον
Cupressus sempervirens	Κυπαρίσι	Fumana arabica	Φουμάνια
Nerium oleander	Πικροδάφνη	Smilax aspera	Αρκουδόβατος
Vitex agnus castus	Λυγαριά	Teucrium sp.	Τεύκριο
Pyrus amygdaliformis	Αγριογκορτσιά	Anthyllis hermanniane	Φρουκαλιά
Pistacia lentiscus	Σχίνος	Dactylis glomerata	Δακτυλίσ
Calycotome villosa	Ασπάλαθος	Satureja thymbra	Θρούμπι
Cistus spp	Λαδανιές	Salvia officinalis	Φασκομηλιά
Sarcopoterium spinosum	Αστοιβή	Cyclamen spp	Κυκλάμινα
Thymus capitatus	Θυμάρι	Anemone spp	Ανεμώνες
Rubus fruticosus	Βατομουριά	Juncus spp	Βούρλα
Ceratonia siliqua	Χαρουπιά	Arundo donax	Καλάμια
Spartium junceum	Σπάρτο	Ficus carica	Συκιά
Punica granatum	Ροδιά		

Από τα παρατηρηθέντα είδη χλωρίδας στην περιοχή συμπεραίνεται ότι δεν έχουν καταγραφεί σπάνια, προστατευόμενα και ενδημικά είδη σύμφωνα με το IUCN Red Data Book.

Τοπικά ενδημικά είδη είναι τα *Allium circinatum subsp. Peloponnesiacum*, *Fritilaria davisii*, *Helichrysum taenari*, *Onosma Sagiasense*, *Verbascum undulatum*.

Ενδημικά της Πελοποννήσου είναι τα *Brasica cretica subsp. Laconica*, *Campanula topaliana subsp. Cordifolia*, *Crocus goulimiy*

Ενδειμικά της Ελλάδας είναι τα *Asperyla taygetea*, *Crocus niveus*, *Scaligerea moreana*, *Toulipa goulimiy*

Άλλα σπάνια είδη : *Astragalus lusitanicus subsp. Orientalis*, *Lilium candidum*, *Vicia melanops*.

2.9.6.4 Ορνιθοπανίδα

Η ορνιθοπανίδα της περιοχής, δεν έχει καταγραφεί μέχρι σήμερα στη βιβλιογραφία. Η συνήθης ορνιθοπανίδα των χαμηλών και μέσων υψομέτρων των καλλιεργειών, της φρυγανικής και μακίας βλάστησης, αποτελείται κυρίως από τα εξής είδη :

Ορνιθοπανίδα			
Galerida cristata	Κατσουλιέρης	Parus caeruleus	Γαλαζοπαπαδίτσα
Alauda arvensis	Σταρήθρα	Parus major	Καλόγερος
Hirundo rustica	Χελιδόνι	Certhia brachydactyla	Καμποδενδροβάτης
Anthus pratensis	Λιβαδοκελάδα	Lanius collurio	Αετομάχος
Motacilla cinerea	Σταχτοσουσουράδα	Lanius senator	Κοκκινοκεφαλάς
Motacilla flava	Κιτρινοσουσουράδα	Corvus corone	Κουρούνα
Motacilla alba	Λευκοσουσουράδα	Sturnus vulgaris	Ψαρόνι
Troglodytes troglodytes	Τρυποφράχτης	Passer domesticus	Σπουργίτης
Erithacus rubecula	Κοκκινολαίμης	Passer montanus	Δενδροσπουργίτης
Luscinia megarhynchos	Αηδόνι	Fringilla coelebs	Σπίνος
Saxicola torquata	Μαυρολαίμης	Carduelis chloris	Φλώρος
Turdus merula	Κότσυφας	Carduelis carduelis	Καρδερίνα
Turdus philomelos	Τσίχλα	Carduelis cannabina	Φανέτο
Hippolais pallida	Ωχροστριτίδα	Coccothraustes coccothraustes	Χοντρομύτης
Sylvia cantillans	Κοκκινοτσιροβάκος	Emberiza cirulus	Σιρλοτσιχλονο
Sylvia melanocephala	Μαυροτσιροβάκος	Emberiza melanocephala	Αμπελουργός
Sylvia atricapilla	Μαυροσκύφης	Miliaria calandra	Τσιφτάς
Sylvia hortensis	Δενδροτσιροβάκος	Athene noctua	Κουκουβάγια
Sylvia communis	Θαμνοτσιροβάκος	Buteo buteo	Ποντικοβαρβακίνα
Phylloscopus collybita	Δενδροφυλλοσκόπος	Merops apiaster	Μελισσοφάγος
Phylloscopus trochilus	Θαμνοφυλλοσκόπος	Lullula arborea	Δενδροσταρήθρα
Regulus ignicapillus	Βασιλίσκος	Cuculus canorus	Κούκος
Muscicapa striata	Μυγοχάφτης	Passer montanus	Χωραφοσπουργίτης
Falco naumanni	Κιρκινέζι	Pica pica	Καρακάξα
Remiz pendulinus	Σακουλοπαπαδίτσα	Streptopelia turtur	Τρυγόνι
Urupa erops	Τσαλαπετεινός	Falco tinnunculus	Βραχοκιρκινέζο
Hirundo daurica	Μιλτοχελίδονο	Larus spp	Γλάρος

Η ανωτέρω ορνιθοπανίδα είναι χαρακτηριστική και για περιοχές με ελαιώνες, οι οποίες σημειωτέον χαρακτηρίζονται για την ποικιλότητα ορνιθοπανίδας που παρουσιάζουν²⁵.

Σύμφωνα με τον ορισμό της Birdlife International (Grimmett & Jones 1989) "σημαντική περιοχή για πουλιά", στην ευρύτερη περιοχή του έργου και η πλησιέστερη με την περιοχή μελέτης είναι η νότια Μάνη, ο όρος Σαγιάς και ακρωτήριο Ταίναρο.

²⁵ Θεοδωρακάκης, Μ.Χ., 1996.

Αναφέρεται σαν σημαντική περιοχή γιατί χρησιμοποιείται για την αναπαραγωγή ειδών όπως σπιζαετός *Hieraetus fasciatus*, ο πετρίτης *Falco peregrinus* και ο μπούφος *Bubo bubo*. Τον χειμώνα εμφανίζεται ο βασιλαετός *Aquila heliaca*. Το ακρωτήριο Ταίναρο αποτελεί περιοχή ανάπαυσης για τα αποδημητικά πουλιά.

2.9.6.5 Θηλαστικά

Όσον αφορά τα θηλαστικά, τα στοιχεία που υπάρχουν είναι ελάχιστα, αφορούν την ευρύτερη περιοχή και περιλαμβάνουν κοινά και ευρέως διαδεδομένα είδη του ελλαδικού χώρου. Αναφέρονται ότι υπάρχουν αλεπούδες (*Vulpes vulpes*), λαγοί (*Lepus europeus*), νυφίτσες (*Mustela nivalis*), κουνάβια (*Martes foina*), σκαντζόχοιροι (*Erinaceus europaeus*) κ.α. Δεν υπάρχει κάπρια ένδειξη για την παρουσία άλλων σπάνιων ή απειλούμενων ειδών.

2.9.6.6 Ερπετά - Αμφίβια

Όπως και παραπάνω τα στοιχεία για την περιοχή είναι ελάχιστα. Στην ευρύτερη περιοχή αναφέρονται στη βιβλιογραφία και τα παρακάτω είδη:

Ερπετά	
Hemidactylus turcicus	
Cyrtopodion kotschy	Κυρτοδάκτυλος
Lacerta trilineata	
Lacerta viridis	Πρασινόσαυρα
Typhlops vermicularis	Ανήλιαστος
Eryx jaculus turcicus	Τυφλίτης
Coluber gemonensis	Σαΐτα
Vipera ammodytes	Οχιά
Podarcis muralis albanica	
Testudo graeca	Χελώνα

Αμφίβια	
Bufo viridis	Πρασινόφρυνος
Rana balcanica	Βάτραχος
Rana graeca	

Όλα τα ανωτέρω είδη είναι σχετικά κοινά και διαδεδομένα στην Ελλάδα.

2.10 Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων

Στον τομέα διαχείρισης των στερεών αποβλήτων αντιμετωπίζουμε τα πιο έντονα και χρονίζοντα περιβαλλοντικά προβλήματα. Η υφιστάμενη κατάσταση στην χώρα αλλά πιο εντοπισμένα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο σύνολο του Νομού Λακωνίας άρα και επαγωγικά στον Δήμο Ανατολικής Μάνης πρέπει να αλλάξει.

Στον τομέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων θα εφαρμοστεί ο Περιφερειακός Σχεδιασμός και η εθνική και η νομοθεσία της Ε.Ε.

Στους παρακάτω πίνακες παρατίθενται βασικά νομοθετήματα στον τομέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΚΥΑ 50910/2727	<ul style="list-style-type: none"> Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Καθορισμός Φορέων Διαχείρισης και των υποχρεώσεών τους Τεχνικές προδιαγραφές για τη σύνταξη των περιφερειακών σχεδίων διαχείρισης στερεών αποβλήτων Στόχοι για βιοαποδομήσιμα, ελαστικά, λάσπες ΕΕΛ, κλπ. Κατάλογος Αποβλήτων Κωδικοποίηση των εργασιών διάθεσης και αξιοποίησης Υποχρεώσεις για την παρακολούθηση της προόδου και την ενημέρωση των αρμόδιων αρχών
ΚΥΑ 29407/3508	<ul style="list-style-type: none"> Κατηγορίες χώρων υγειονομικής ταφής Αποδεκτά/μη αποδεκτά απόβλητα κατά κατηγορία χώρου υγειονομικής ταφής Τεχνικές Προδιαγραφές ανά κατηγορία χώρου υγειονομικής ταφής Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτούνται για αίτηση άδειας για ΧΥΤ Δαπάνες ταφής που πρέπει να καλύπτονται από το τέλος χρήσης Διαδικασίες αποδοχής αποβλήτων Διαδικασίες ελέγχου και παρακολούθησης κατά τη φάση λειτουργίας Διαδικασία παύσης λειτουργίας και μετέπειτα φροντίδας Αναφορά στους υφιστάμενους ΧΥΤΑ, για τους οποίους ορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες λήψης μέτρων διευθέτησης Τίθενται στόχοι για τη μείωση του βιοαποδομήσιμου κλάσματος των αποβλήτων που καταλήγει σε ΧΥΤ
ΚΥΑ 114218/1997	<ul style="list-style-type: none"> Τεχνικές προδιαγραφές συλλογής, προσωρινής αποθήκευσης και μεταφοράς στερεών αποβλήτων Τεχνικές προδιαγραφές μεταφόρτωσης στερεών αποβλήτων Όρους και κριτήρια καταλληλότητας και επιλογής θέσεων εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων Τεχνικές προδιαγραφές για συστήματα διαλογής στην πηγή Τεχνικές προδιαγραφές για τους χώρους υγειονομικής ταφής

	<ul style="list-style-type: none"> αποβλήτων Τεχνικές προδιαγραφές για τους χώρους υγειονομικής ταφής αδρανών αποβλήτων Τεχνικές προδιαγραφές για τις εγκαταστάσεις μηχανικής διαλογής και κομποστοποίησης Τεχνικές προδιαγραφές θερμικής επεξεργασίας στερεών αποβλήτων Τεχνικές προδιαγραφές διαχείρισης λύων από την επεξεργασία υγρών αστικών αποβλήτων Περιγραφή γενικών προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων
ΚΥΑ 4661/232	<ul style="list-style-type: none"> Τεχνικές προδιαγραφές για χώρους υγειονομικής ταφής μικρής δυναμικότητας (σε νησιά ή απομονωμένους οικισμούς) με δυναμικότητα έως 1.000 τόνους ετησίως ή συνολική δυναμικότητα 15.000 τόνων οι οποίοι ανήκουν ταυτόχρονα στον κατάλογο του ΥΠΕΚΑ (τ. ΥΠΕΧΩΔΕ) (απόφαση της 10/11/2005) Μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνων για την επιλογή των απαιτούμενων τεχνικών μέτρων
ΚΥΑ Η.Π. 13588/725	<ul style="list-style-type: none"> Ορισμός των «επικίνδυνων» αποβλήτων Αρχές και στόχοι της διαχείρισης των Επικίνδυνων Αποβλήτων Εθνικός Σχεδιασμός και Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές Διαχείρισης Χαρακτηρισμός αποβλήτων και Σύσταση Επιστημονικής Επιτροπής για τον χαρακτηρισμό ενός αποβλήτου ως «επικίνδυνο» Εξυγίανση ή/και αποκατάσταση χώρων και Οριστική παύση λειτουργίας εγκαταστάσεων ή χώρων διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων Υποχρεώσεις του κατόχου επικίνδυνων αποβλήτων Υποχρεώσεις παραγωγών και φορέων διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων Εξυγίανση –αποκατάσταση χώρων ρυπασμένων από επικίνδυνα απόβλητα Ελέγχους από αρμόδιες υπηρεσίες Διαδικασίες ενημέρωσης του ΥΠΕΚΑ (τ. ΥΠΕΧΩΔΕ)
ΕΙΔΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> Νόμος 2939/2001, ΦΕΚ 179Α/2001, σχετικά με τις συσκευασίες και την εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων, ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) Π.Δ. 115/2004 σχετικά με τα μέτρα, όρους και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των χρησιμοποιημένων Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών Π.Δ. 109/2004 για την εναλλακτική διαχείριση των μεταχειρισμένων ελαστικών οχημάτων Π.Δ. 116/2004 (ΦΕΚ 81Α/5.3.2004) αναφορικά με τα μέτρα, τους όρους και το πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των ΟΤΚΖ, των χρησιμοποιημένων ανταλλακτικών τους και των απενεργοποιημένων καταλυτικών μετατροπέων. Π.Δ. 117/2004, σχετικά με τα μέτρα και όρους για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού και τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων

	<p>επικίνδυνων ουσιών στα είδη αυτά. Πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείρισή τους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Π.Δ. 82/2-3-2004, σχετικά με τα μέτρα για τη διαχείριση και διάθεση των απόβλητων λιπαντικών ελαίων • Η Κοινοτική Οδηγία 94/62 για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας • Η ΚΥΑ 80568/4225/1991 (ΦΕΚ 641/7.8.91) αναφορικά με τις μεθόδους, όρους και περιορισμούς για τη χρησιμοποίηση στη γεωργία της ιλύος που προέρχεται από την επεξεργασία οικιακών και αστικών λυμάτων • Η ΚΥΑ 7589/731/2000 (ΦΕΚ Β 514/11.4.00) σχετικά με τον καθορισμό μέτρων και όρων για την διαχείριση των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων (PCB/PCT) • Η ΚΥΑ 18083/1098 Ε.103/2003 (ΦΕΚ Β 606/15.5.03) αναφορικά με τα σχέδια διάθεσης/απολύμανσης συσκευών που περιέχουν PCB – Γενικές κατευθύνσεις για τη συλλογή και μετέπειτα διάθεση συσκευών και αποβλήτων με PCB, σύμφωνα με το άρθρο 7 της ΚΥΑ 7589/731/2000 (ΦΕΚ Β 514/11.4.00) • Η ΚΥΑ 37591/2031/2003 (ΦΕΚ Β 11419/1.10.03) σχετικά με τα μέτρα και όρους για τη διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες
--	---

Πίνακας 8 Θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης ΑΣΑ²⁶

Οδηγία	Τίτλος	Στόχοι
99/31/ΕΚ ²⁷	Περί υγειονομικής ταφής αποβλήτων	<p>Μείωση των ΒΑΑ που οδηγούνται στους χώρους ταφής :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μέχρι την 16 Ιουλίου του 2010, τα ΒΑΑ που προορίζονται για χώρους ταφής πρέπει να μειωθούν στο 75% της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των ΒΑΑ που είχαν παραχθεί το 1995. • Μέχρι την 16 Ιουλίου του 2013, τα ΒΑΑ που προορίζονται για χώρους ταφής πρέπει να μειωθούν στο 50% της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που είχαν παραχθεί το 1995. • Μέχρι την 16 Ιουλίου του 2020, τα ΒΑΑ που προορίζονται για χώρους ταφής πρέπει να μειωθούν στο 35% της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων αστικών

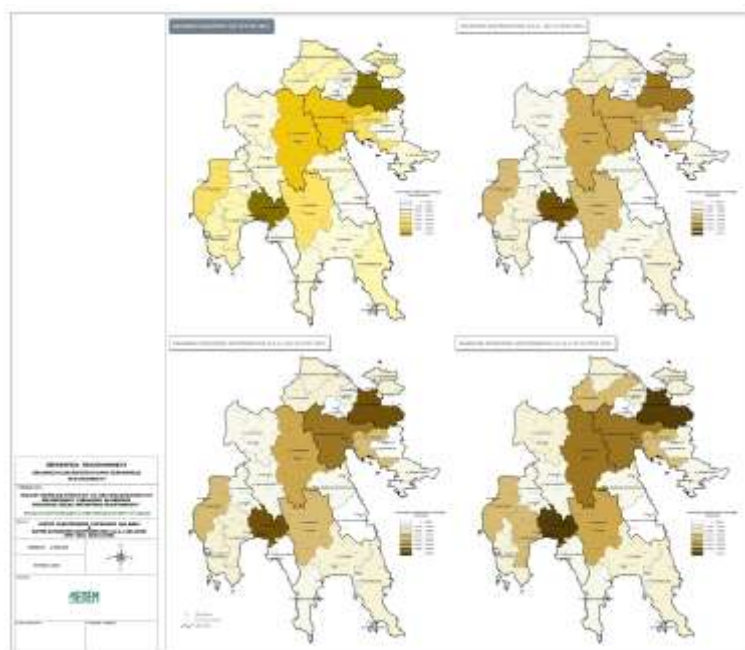
²⁶ Λάλας Δ., Γεωργοπούλου Ε., Γιαδαράκος Ε., Γκέκας Ρ., Λαζαρίδη Α., Μαυρόπουλος Α., Μοιρασθεντής Σ., Σελλάς Ν. - 2007. «Εκτίμηση των Γενικευμένων Επιπτώσεων και Κόστους Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων», Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Αθήνα. Διαθέσιμο στο <http://www.ita.org.gr/library/Downloads/docs/Final.pdf>

²⁷ Διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:182:0001:0019:EL:PDF>

<p>2004/12/ΕΚ²⁸</p>	<p>Για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας</p>	<p>αποβλήτων που είχαν παραχθεί το 1995.</p> <p>Μέχρι το 2011:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανακύκλωση του 50-80% των απορριμμάτων συσκευασίας • Ανάκτηση σε ποσοστό $\geq 60\%$ των απορριμμάτων συσκευασίας • Συγκεκριμένοι στόχοι για την ανακύκλωση ανά υλικό ($\geq 60\%$ για χαρτί και χαρτόνι)
<p>2008/98/ΕΚ²⁹</p>	<p>Για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων Οδηγιών</p>	<p>Μέχρι το 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επαναχρησιμοποίηση και/η ανακύκλωση $\geq 50\%$ χαρτιού, μετάλλων, πλαστικού, γυαλιού • Ανάκτηση υλικών σε ποσοστό $\geq 70\%$ των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων • Τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την ξεχωριστή συλλογή των βιοαποδομήσιμων

Πίνακας 9 Στόχοι και χρονικά περιθώρια που θέτει το θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης ΑΣΑ (Lasaridi 2009)³⁰

ΧΑΡΤΗΣ 19 –ΧΑΡΤΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ & ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΑΠΟΡΙΪΜΜΑΤΩΝ (Α.Σ.Α.) ΑΝΑ ΔΗΜΟ (ΕΤΗ 2010, 2020 & 2030) ΠΗΓΗ : ΠΕΣΔΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

²⁸ Διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994L0062:EL:HTML>

²⁹ Διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:312:0003:0030:EL:PDF>

³⁰ Lasaridi Katia (2009)-Implementing the Landfill Directive in Greece: problems, perspectives and lessons to be learned-The Geographical Journal, Vol. 175, No4, December 2009, pp.261-273.

2.11 Δημογραφικές και κοινωνικές εξελίξεις

2.11.1 Πληθυσμός

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος (Ε.Σ.Υ.Ε.) η οποία πραγματοποιήθηκε το 2001, ο πληθυσμός του Δήμου Ανατολικής Μάνης φτάνει τους 17.157 κατοίκους.

2.11.2 Κατανομή Πληθυσμού ανά Δημοτικό Διαμέρισμα

Η πλειοψηφία του πληθυσμού και συγκεκριμένα το 28% αυτού, είναι κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος του Γυθείου, και 6% στην Αρεόπολη. Ο υπόλοιπος πληθυσμός είναι σχετικά ομοιόμορφα κατανεμημένος στα υπόλοιπα Δημοτικά Διαμερίσματα. Εκτός από το Δημοτικό Διαμέρισμα Αρεόπολης, σημαντικό ποσοστό των κατοίκων διαμένουν στα Δημοτικά Διαμερίσματα Αγίου Νικολάου (1,1%), Πετρίνας (2,6%) και Κότρωνα (8%).

A/A	ΤΟΠΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΝΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΟ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΟ	ΜΕΣΟΣ ΣΤΑΘΜΙΚΟΣ ΥΨΟΜΕΤΡΟΥ	ΧΑΡ/ΣΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
1.	ΔΡΥΜΟΥ	186	18,10	139	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
2.	ΕΞΩ ΝΥΜΦΙΟΥ	195			ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
3.	ΚΟΚΚΑΛΑ	621	48,25	82	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
4.	ΚΟΤΡΩΝΑ	616			ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
5.	ΛΑΓΙΑΣ	414	12,94	245	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
6.	ΠΥΡΡΙΧΟΥ	79	6,68	405	ΟΡΕΙΝΟ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

7.	ΓΥΘΕΙΟΥ	4.876	138,76	17	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
8.	ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	180	33,17	66	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
9.	ΑΓΙΩΝ	319	43,84	57	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
10.	ΔΡΟΣΟΠΗΓΗΣ	80	10,53	375	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
11.	ΚΑΛΥΒΙΩΝ	129	20,98	86	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
12.	ΚΑΡΒΕΛΑ	248	33,98	127	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
13.	ΚΑΡΥΟΥΠΟΛΕΩΣ	146	44,24	76	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
14.	ΚΟΝΑΚΙΩΝ	183	25,23	218	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
15.	ΚΡΗΝΗΣ	132	34,73	232	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
16.	ΛΥΓΕΡΕΑ	78	11,51	375	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
17.	ΜΑΡΑΘΕΑΣ	107	11,85	115	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
18.	ΜΥΡΣΙΝΗΣ	187	16,46	228	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
19.	ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	331	23,99	34	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
20.	ΠΛΑΤΑΝΟΥ	194	25,95	73	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
21.	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	163	4,77	574	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
22.	ΣΚΑΜΝΑΚΙΟΥ	78	6	220	ΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
23.	ΣΚΟΥΤΑΡΙΟΥ	324	27,77	107	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
24.	ΧΩΣΙΑΡΙΟΥ	171	25,15	30	ΠΕΔΙΝΟ	ΓΥΘΕΙΟΥ
25.	ΑΛΙΚΩΝ	319	51,25	82	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
26.	ΑΝΩ ΜΠΟΥΛΑΡΙΩΝ	112	10,69	129	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
27.	ΑΡΕΟΠΟΛΕΩΣ	988	65,13	242	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
28.	ΒΑΘΕΙΑΣ	307	40,76	167	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
29.	ΒΑΧΟΥ	211	17,52	310	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
30.	ΓΕΡΜΑΣ	51	8,26	261	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
31.	ΓΕΡΟΛΙΜΕΝΟΣ	126	36,52	49	ΠΕΔΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
32.	ΔΡΥΑΛΟΥ	180	15,04	212	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
33.	ΚΑΡΕΑΣ	91	22,75	534	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
34.	ΚΕΛΕΦΑ	59	10,63	240	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
35.	ΚΟΙΤΑΣ	392	18,97	134	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
36.	ΚΟΥΝΟΥ	356	23,14	174	ΠΕΔΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
37.	ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ	94	13,10	380	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
38.	ΜΙΝΑΣ	375	14,48	173	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
39.	ΝΕΟΥ ΟΙΤΥΛΟΥ	87	42,44	10	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
40.	ΟΙΤΥΛΟΥ	497	18,85	207	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
41.	ΠΥΡΓΟΥ ΔΙΡΟΥ	778	23,80	196	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
42.	ΤΣΙΚΚΑΛΙΩΝ	180	31,17	355	ΟΡΕΙΝΟ	ΟΙΤΥΛΟΥ
43.	ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	212	28,26	400	ΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
44.	ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ	102	28,94	142	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
45.	ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ	91	6,84	780	ΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
46.	ΚΟΚΚΙΝΩΝ ΛΟΥΡΙΩΝ	242	37,80	360	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
47.	ΜΕΛΙΣΣΗΣ	100	17,61	300	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ

48.	ΜΕΛΙΤΙΝΗΣ	242	17,79	349	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
49.	ΠΑΛΑΙΟΒΡΥΣΗΣ	200	36,06	420	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
50.	ΠΕΤΡΙΝΑΣ	450	15,29	220	ΠΕΔΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
51.	ΠΡΟΣΗΛΙΟΥ	168	37,33	295	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
52.	ΣΕΛΕΓΟΥΔΙΟΥ	110	21,99	440	ΗΜΙΟΡΕΙΝΟ	ΣΜΥΝΟΥΣ
	ΣΥΝΟΛΟ	17.157				

Πίνακας 10: Κατανομή Πληθυσμού ανά Δημοτικό Διαμέρισμα (Πηγή : ΕΣΥΕ – Απογραφή 2001 – Πραγματικός Πληθυσμός, Πυκνότητα Πληθυσμού, με διάκριση σε πεδινές, ημιορεινές και ορεινές περιοχές. Μέσος σταθμικός υψομέτρων – Στοιχεία για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης (τέως Δήμοι Ανατολικής Μάνης, Γυθείου, Οιτύλου και Σμύνους))

Η κατάταξη των δημοτικών διαμερισμάτων στις συγκεκριμένες κατηγορίες βρίσκεται σε αντιστοιχία με τη γεωγραφική διάταξη του Δήμου, όπως αυτή προσδιορίζεται από βορρά προς νότο, από τη συνεχώς περιοριζόμενη ως προς το ύψος της κορυφογραμμή του Ταυγέτου και από τα παράλια. Η εικόνα που ισχύει βορειότερα (Δήμος Δυτικής Μάνης) σύμφωνα με τη οποία η έκταση του Δήμου από βορρά προς νότο χωρίζεται κατά την ίδια φορά σε τρεις ενότητες, την παραθαλάσσια πεδινή, την ημιορεινή ζώνη και την ορεινή διακοπτόμενη από φαράγγια.

Αντίθετα, στις Δημοτικές Ενότητες Οιτύλου και Ανατολικής Μάνης περιορίζεται στα δύο τελευταία γεωγραφικά σύνολα, την ημιορεινή ζώνη και την ορεινή ζώνη. Συνέπεια αυτής της κατάστασης είναι η περιορισμένη σχετικά έκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων και η περιορισμένη άμεση πρόσβαση προς τη θάλασσα. Ουσιαστικά άμεση πρόσβαση προς τη θάλασσα έχουν το Γύθειο, το Μαυροβούνι, το Βαθύ, η Παγανέα, ο Παρασυρός, το Σκουτάρι, ο Κότρωνας, η Κοκκάλα, το Πόρτο Κάγιο, το Μαρμάρι, οι Κάπποι, το Καραβοστάσι, το Νέο Οίτυλο, το Λιμένι, ο Μέζαπος, ο Γερολιμένας και η Κυπάρισσος.

Το ανάγλυφο του Δήμου και το σύστημα κατοίκησης που έχει αναπτυχθεί σ' αυτό, όπου συνολικά συμπεριλαμβάνονται 192 οικισμοί σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ (Απογραφή 2001), σε συνδυασμό με συγκεκριμένους κοινωνικούς και ιστορικούς παράγοντες διαμορφώνουν ένα ευρύ σύνολο ενοτήτων και υπο-ενοτήτων το οποίο προσδιορίζει και το σύνολο των ανθρωπογενών στοιχείων που συνδέονται με το ιστορικό παραγωγικό πρότυπο και τις υποδομές μετακινήσεων (μονοπάτια, οδικό δίκτυο διαφόρων κατηγοριών).

ΔΗΜΟΙ			ΔΗΜΟΣ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΟΙΤΥΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤ.ΜΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΜΥΝΟΥΣ	ΝΕΟΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ	1940		15.390	11.854	4.587	4.487	36.318	144.336
	1951		13.385	7.987	3.053	3.729	28.154	130.898
	1961		11.738	6.147	2.408	2.919	23.212	118.661
	1971		8.780	3.906	1.344	1.976	16.006	95.844
	1981		7.461	4.252	1.765	1.787	15.265	93.218
	1991		7.542	4.985	2.024	1.537	16.088	95.696
	2001		7.926	5.203	2.111	1.917	17.157	99.637
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΧΙΛ.ΣΤΡ.			197,5	218,8	108,9	94,5	620	3.637
ΚΑΛΛΙΕΡ/ΝΕΣ	ΕΚΤΑΣΕΙΣ &	ΑΓΡΑΝ/ΣΕΙΣ	63,9	44	12,6	23,2	144	968
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	ΚΟΙΝ/ΚΟΙ'Η	ΔΗΜ/ΚΟΙ	42,8	93,6	54,2	0	191	1.086
	ΑΛΛΟΙ'Η	ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ	82,1	65,9	38	30,6	217	1.208
	ΔΑΣΗ		1,8	0	0	36,8	39	256
ΛΟΙΠΕΣ	ΕΚΤΑΣΕΙΣ		6,9	15,2	4,1	3,9	30	120

Πίνακας 11: Πληθυσμιακή Εξέλιξη ανά Τέως Δήμο

2.11.3 Δημογραφική Φυσιογνωμία

Για την Περιφέρεια Πελοποννήσου την περασμένη δεκαετία, οι μόνιμοι κάτοικοι κυμαίνονταν γύρω από το μέσο ποσοστό του 5,4% του πληθυσμού της χώρας. Η σύνθεση ανδρών-γυναικών δείχνει διαχρονικά μια τάση να υπερτερούν κατά 9.000 οι άνδρες σε σχέση με τις γυναίκες. Οι ηλικίες 25-64 καταλαμβάνουν διαχρονικά και κατά μέσο όρο το 54,58% του πληθυσμού στην πελοπόννησο και ο «δείκτης γήρανσης του πληθυσμού»³¹ αυξάνεται κατά 61,3% για την περίοδο από το 1991 έως το 2007.

2.11.4 Μέγεθος Νοικοκυριών

Το μέγεθος των νοικοκυριών στο Δήμο Ανατολικής Μάνης, σύμφωνα με την απογραφή της ΕΣΥΕ του 2001, του πραγματικού πληθυσμού, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Σύνολο	Ζ	Κ	Α	Ν	Κ	Ο	Χ	Α	Ε	Ο	Σ	Α	Τέως Δήμοι
--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	------------

³¹ Ως «δείκτης γήρανσης του πληθυσμού» λαμβάνουμε τον λόγο του εκτιμώμενου πληθυσμού κατ' έτος από 65 ετών και άνω προς τον πληθυσμό έως 14 ετών.

Ελλάδος, νομός, δήμος/κοινότητες και δημοτικό/κοινοτικό διαμέρισμα					ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΟΙΤΥΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΗΝΟΥΣ
Συνολικός αριθμός	Νοικοκυριών	33.383	3.674.381	5.763	690	2.617	1.832	624
	Μελών	91.531	10.291.186	14.980	1.776	7.022	4.704	1.478
Μέγεθος Νοικοκυρού κατά αριθμό μελών	1	7.123	726.266	1.528	212	617	505	194
	2	10.587	1.032.749	1.954	246	818	651	239
	3	6.234	773.060	866	66	473	246	81
	4	5.539	753.961	745	73	414	209	49
	5	2.238	248.037	359	43	183	105	28
	6	1.036	92.784	162	19	63	63	17
	7	364	29.723	69	12	24	23	10
	8	135	9.932	44	10	13	19	2
	9	56	3.888	17	5	3	6	3
	10 & άνω	71	3.981	19	4	9	5	1

Στο Νέο Δήμο Ανατολικής Μάνης, έχουν απογραφεί συνολικά 5.763 νοικοκυριά, εκ των οποίων το μέγεθος 3482 νοικοκυριών προσδιορίζεται σε ένα ή δύο άτομα. Πολύ λιγότερα και συγκεκριμένα 311 βρέθηκαν τα νοικοκυριά με πολύ μεγάλο μέγεθος (περισσότερα από 6 μέλη).

2.11.5 Μορφωτικό Επίπεδο

Από την απογραφή του 2001 της ΕΣΥΕ προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος του πραγματικού πληθυσμού (11.940 άτομα), σε ποσοστό 76% είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης, τέλειωσαν την γ' τάξη γυμνασίου ή είναι απόφοιτοι της μέσης εκπαίδευσης.

Επίπεδο εκπαίδευσης και ομάδες ηλικιών του Δήμου Ανατολικής Μάνης	2001 Πραγματικός πληθυσμός		
	Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
Κάτοχοι Μεταπτυχιακού - Διδακτορικού Τίτλου	65	43	22
Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	894	476	418
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ ΚΑΤΕΕ)	254	141	113
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	590	370	220

Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης	4.059	2.425	1.634
Τελείωσαν τη Γ' τάξη Γυμνασίου	2.445	1.550	895
Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαιδύσεως	5.436	2.759	2.677
Δεν τελείωσαν το Δημοτικό αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	1.348	433	915
Αγράμματοι (μη γνωρίζοντες γραφή και ανάγνωση)	613	117	496
Σύνολο	15.704	8.314	7.390

Ο πληθυσμός που είναι αγράμματος βρέθηκε να καλύπτει πολύ μικρό ποσοστό στο σύνολο του πληθυσμού και είναι μόλις 613 άτομα, εκ των οποίων οι περισσότερες γυναίκες. Πολύ λίγα επίσης είναι τα άτομα κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου σπουδών, μόλις 65 και οι περισσότεροι άρρενες.

2.11.6 Ευαίσθητες Κοινωνικές Ομάδες

Το ποσοστό των αλλοδαπών, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΣΥΕ (απογραφή 2001) προσδιορίζεται σε επίπεδο περιφέρειας και ανέρχεται στο 4,51% του συνόλου του πληθυσμού της περιφέρειας (28.866 αλλοδαποί στο σύνολο 638.942 πληθυσμού), εκ των οποίων 61,7% είναι άντρες ενώ 38,3% είναι γυναίκες.

Γεωγραφική περιοχή	Σύνολο	Άρρεν	Θύλεις
Σύνολο χώρας	413.241	244.643	168.598
<i>Ποσοστό</i>		59,2%	40,8%
Περιφέρεια Πελοποννήσου	28.866	17.814	11.052
<i>Ποσοστό</i>	4,51%	61,7%	38,3%
Νομός Λακωνίας	3512	2004	1508
<i>Ποσοστό</i>		57,06%	42,94%
Δήμος Ανατολικής Μάνης³²	1212	732	480

³² Κ. Βαϊτσός, Β. Μισσός (2011)- Ο Οικονομικός Χώρος της Σύγχρονης Λακωνίας - Αναπτυξιακές Προκλήσεις και Συγκριτική Υστέρηση – Ερευνητικό έργο υπό την αιγίδα του Επιμελητηρίου Λακωνίας από ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ-ΑΥΜ ΛΑΚΩΝΙΑΣ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2010

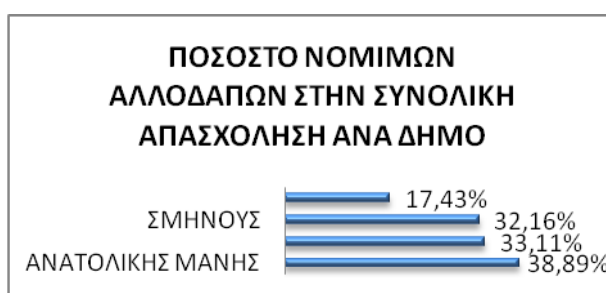
Ποσοστό επί του Ν. Λακωνίας	34,51%	36,53%	31,83%
-----------------------------	--------	--------	--------

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται, ανά τέως Καποδιστριακό Δήμο και για τον νέο Δήμο Ανατολικής Μάνης ο αριθμός των νόμιμων μεταναστών στο τέλος Σεπτεμβρίου 2007. Δεν συμπεριλαμβάνονται οι προερχόμενοι από την Βουλγαρία και την Ρουμανία, που αποτελούσαν περίπου το 42,3% του συνόλου των νόμιμων οικονομικών μεταναστών που είχαν εισέλθει στην Λακωνία από το 2003 και μετά. Σύμφωνα με τους Κ.Βαίτσο και Β. Μισσό (2010) στους Δήμους Ανατολικής Μάνης, Οιτύλου, Γυθείου και Σμήνου οι νόμιμοι εργαζόμενοι αλλοδαποί συμμετέχουν σε ποσοστό το 1/3 όλων των απασχολούμενων.

Πιο συγκεκριμένα το ποσοστό νόμιμων αλλοδαπών στη συνολική απασχόληση ανά δήμο είναι :

Α/Α	ΔΗΜΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
1	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	38,89%
2	ΟΙΤΥΛΟΥ	33,11%
3	ΣΜΗΝΟΥΣ	32,16%
4	ΓΥΘΕΙΟΥ	17,43%
ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ		30,39%

Πίνακας 12 ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΟΜΙΜΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΝΑ ΔΗΜΟ

Πίνακας 13 ΝΟΜΙΜΟΙ ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΑΝΑ ΔΗΜΟ-ΦΥΛΛΟ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 2010 (Πηγή Περιφέρεια Πελοποννήσου-ΥΑΜ Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ σε Κ. Βαίτσο-Β. Μισός 2010)

Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, γίνεται αναφορά σε νεότερα στοιχεία της ευρωπαϊκής στατιστικής υπηρεσίας, Eurostat, που δόθηκαν στις 11/9/10 στη δημοσιότητα, και αφορούν το σύνολο της ελληνικής επικράτειας.

ΔΗΜΟΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	110	58	168
ΓΥΘΕΙΟΥ	264	215	479
ΟΙΤΥΛΟΥ	246	146	392
ΣΜΗΝΟΥΣ	112	61	173
ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	732	480	1212
Ν. ΛΑΚΩΝΙΑΣ	2004	1508	3512

Πίνακας 14 ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΑΝΑ ΔΗΜΟ

Σύμφωνα με τη Eurostat, οι ξένοι υπήκοοι που διαμένουν στην Ελλάδα ήταν 929.500 την 1η Ιανουαρίου 2009, ήτοι το 8,3% του πληθυσμού της χώρας,³³. Ειδικότερα, από τους 929.500 ξένους υπηκόους, οι 161.600 προέρχονται από χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ οι 767.900 προέρχονται από τρίτες χώρες.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την 1η Ιανουαρίου 2009, οι ξένοι υπήκοοι ήταν 31,9 εκατομμύρια (6,4%), από τους οποίους τα 11,9 εκατομμύρια ήταν πολίτες κράτους-μέλους της Ε.Ε. και τα 20 εκατομμύρια πολίτες από τρίτες χώρες.

Κατά 35.000 αυξήθηκε ο πληθυσμός της Ελλάδας το 2009, φτάνοντας τους 11.295.000 κατοίκους στην αρχή του 2010, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat που δημοσιεύτηκαν στις Βρυξέλλες³⁴.

Η ενίσχυση οφείλεται κατά 77% στη μετανάστευση και κατά το υπόλοιπο ποσοστό στις νέες γεννήσεις, που ξεπέρασαν κατά 8.000 τους θανάτους πέρυσι.

Η μετανάστευση συνέβαλε κατά 77% (27.000) στην αύξηση του πληθυσμού έναντι περίπου 62% κατά μέσο όρο για την ΕΕ «27» ενώ οι γεννήσεις έφτασαν τις 118.000 και οι θάνατοι τους 110.000³⁵.

³³ Ελευθεροτυπία, 11 Σεπτεμβρίου 2010

³⁴ <http://www.tanea.gr/default.asp?pid=41&nid=1231053567>

2.12 Πολεοδομία – Χωροταξία – Θεσμικό Περιβάλλον – Χωροθέτηση σε Σχέση με την Ευρύτερη Περιοχή

2.12.1 Μορφολογικά Χαρακτηριστικά

Στη χερσόνησο της Μάνης, μια σειρά από ψηλές κορυφές μεγαλύτερες των 1000 μ., με μεγαλύτερη αυτή του Προφήτη Ηλία στο όρος Σάγιας, με υψόμετρο 1218 μ., όπως επίσης και το απότομο ανάγλυφο με την σχεδόν παντελή έλλειψη έστω και μικρών πεδιάδων καθιστά την περιοχή ορεινή, τραχιά κι άγονη. Το ορεινό αυτό περιβάλλον συνιστά τη νότια κατάληξη της οροσειράς του Ταυγέτου. Τα όρη της Μάνης είναι γενικά βραχώδη, απότομα, γυμνά και τέμνονται από βαθιές χαράδρες δια μέσω των οποίων ρέουν τα νερά των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων. Στενές, μικρές παράκτιες πεδινές εκτάσεις συναντώνται μεμονωμένα καθώς και μικρές κοιλάδες μεταξύ των ορέων, τα οποία χαρακτηρίζονται από αρκετά μεγάλες κλίσεις. Η μεγαλύτερη πεδινή έκταση συναντάται μεταξύ της περιοχής του χωριού Σκουτάρι και του Γυθείου, κατά μήκος της παραλίας που ονομάζεται πεδιάδα του Πασσαβά.

Παρά το τραχύ κι απότομο ανάγλυφο της χερσονήσου, η κλίση των δυτικών παρειών της οροσειράς του Ταυγέτου γίνεται ομαλή από την ισοϋψή των 350 μ. περίπου μέχρι αυτήν των 200 μ., όπου γίνεται αποκλειστικά η καλλιέργεια της ελιάς.

Η περιοχή αυτή, μεταξύ 350 μ. – 200 μ. έχει πλάτος που κυμαίνεται από 2 έως 4 χλμ. (Β. Γιαννόπουλος, 2000). Μετά την ισοϋψή των 200 μ. η κλίση γίνεται πάλι απότομη και σε πολλά σημεία κάθετη, για να καταλήξει στη θάλασσα. Η περιοχή του Γερολιμένα είναι η μοναδική περίπτωση, στην οποία τα πρηνή καταλήγουν σχετικά ομαλά στη θάλασσα. Στην ίδια πλευρά της ακτογραμμής δημιουργούνται έξι σχεδόν όμοιοι όρμοι : του Οίτυλου, του Δυρού, το Σπαθάρι, το Λαγκαδάκι, το Κακούρι και του Μεζάπου, οι οποίοι έχουν κύριες διευθύνσεις Α – Δ.

Ο σχηματισμός τους οφείλεται σε τεκτονικά γεγονότα. Σε αντίθεση με τις δυτικές και νότιες παρειές, οι ανατολικές έχουν μεγάλη κλίση και καταλήγουν στη θάλασσα χωρίς να δημιουργούν ανάγλυφο ανάλογο του δυτικού τμήματος της Μάνης.

³⁵ http://www.antigone.gr/en/library/files/reports_on_greece/2010/2010_REPORT_ANTIGONE.pdf

Λόγω της ευρείας εμφάνισης ασβεστολιθικών πετρωμάτων στη χερσόνησο της Μάνης και σε συνδυασμό με τις υψηλές ετήσιες τιμές ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων δημιουργείται ένα έντονο καρστικό ανάγλυφο.

Τα ασβεστολιθικά πετρώματα, είναι ευδιάλυτα και στο πέρασμα των αιώνων τα νερά της βροχής και του χιονιού που διαπερνούν τα πετρώματα του Ταυγέτου, δημιούργησαν πολλά αξιόλογα σπήλαια μεπλούσιο διάκοσμο και φυσική ομορφιά. Τα υπόγεια νερά βρίσκουν διέξοδο στη θάλασσα ως υποθαλάσσιες εκβολές κι είναι οι αποκαλούμενοι ανάβολοι. Μέχρι σήμερα έχουν καταμετρηθεί 116 ανάβολοι και 22 υπόγειοι ποταμοί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα υπόγεια ποτάμια στη Γλυφάδα των σπηλαίων του Δυρού Έχει διαπιστωθεί συσσώρευση σπηλαίων κατά μήκος των δυτικών ακτογραμμών κι ειδικότερα στα υψομετρικά διαστήματα από -30 μ. έως +50 μ. κι από 150 μ. έως 250 μ. (Β. Γιαννόπουλος, 2000). Αντίθετα, στη νότια κι ανατολική πλευρά της χερσονήσου, τα σπήλαια είναι πολύ λιγότερα. Επίσης, πολύ λιγότερα είναι τα σπήλαια σε υψόμετρα εκτός των ήδη αναφερθέντων διαστημάτων. Μια ακόμη σημαντική παρατήρηση που έγινε από τον Β. Γιαννόπουλο, κατά τη διάρκεια σπηλαιοκαταδύσεων κατά μήκος της δυτικής ακτογραμμής, είναι η διαπίστωση εκφόρτισης του υδροφόρου ορίζοντα σε βάθη από -36 μ. έως 3 μ., με μέγιστη συχνότητα από -12 μ. έως -8 μ.. Τα αποτελέσματα αυτά συλλέχθηκαν κατόπιν έρευνας που κάλυψε υποθαλάσσια απόσταση ακτογραμμών 21 χλμ., κατά την οποία εντοπίστηκαν 12 υποθαλάσσια σπήλαια (Β. Γιαννόπουλος 2000).

Συνολικά, τα σπήλαια που έχουν εντοπισθεί στη χερσόνησο της Μάνης είναι 12 υποθαλάσσια, 10 βαραθρώδη και 22 οριζόντια.

Ανάλογα δε με το επιστημονικό τους ενδιαφέρον κατατάχθηκαν σε 12 με υδρογεωλογικό ενδιαφέρον, 3 με ιστορικό, 7 με αρχαιολογικό –προϊστορικό, 8 με γενικό σπηλαιολογικό και 1 με παλαιοντολογικό. Από όλα τα μέχρι σήμερα εντοπισμένα καρστικά έγκοιλα (σπήλαια και βραχοσκεπές) πολύ λίγα είναι αυτά που δεν παρουσιάζουν επιστημονικό ενδιαφέρον.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας με τα κυριότερα σπήλαια της χερσονήσου της Μάνης³⁶.

³⁶ Β. Γιαννόπουλος 2000-Συμβολή στη μελέτη του καρστικού φαινομένου της Λακωνικής Μάνης- Δελτίο Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας, Τόμος XXI, 1993-1994-5^ο Διεθνές Συνέδριο, Αθήνα-Κρήτη, 7-11/11/1994 ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΠΗΛΑΙΩΝ- Ψηφιακή συλλογή, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ «ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ» Τμήμα Γεωλογίας Α.Π.Θ.

ΧΑΡΤΗΣ 20 : Χάρτης με τα Σπήλαια της Λακωνικής Μάνης (Πηγή Β. Γιαννόπουλος, 2000)

	ΚΑΡΣΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΗ
1.	Σπήλαιο Βύθακας	Πύργος Διρού	Καρούνα
2.	Σπήλαιο Αλεπότρυπα	Πύργος Διρού	
3.	Σπήλαιο Αγριοτσόπακας	Δρύαλος	Καφιόνα
4.	Σπήλαιο Κοραλλίων	Πύργος Διρού	Γαλούνια
5.	Σπήλαιο Ανώνυμο	Πύργος Διρού	Χαριά
6.	Σπήλαιο Ανώνυμο	Πύργος Διρού	Ξεπαπαδιάνικα
7.	Σπήλαιο-δολίνη Ανώνυμο	Πύργος Διρού	Ξεπαπαδιάνικα
8.	Δολίνη-Σπήλαιο Ανώνυμο	Αρεόπολη	Λαγουρίδιο
9.	Σπήλαιο-δολίνη Ανώνυμο	Αρεόπολη	Λαγουρίδιο
10.	Σπήλαιο Κουκουρότρυπα	Δρύαλος	Όρμος Κουκούρι
11.	Σπήλαιο Κουκούρι	Δρύαλος	Όρμος Κουκούρι
12.	Σπήλαιο Ανώνυμο	Οίτυλο	Τριψιάνα
13.	Σπήλαιο Καταφύγι	Πύργος Διρού	Κοντά στη Βλυχάδα Διρού
14.	Σπήλαιο Τσόπακας	Δρύαλος	Δίπλα στην εκκλησία του χωριού
15.	Σπήλαιο Βλυχάδα Διρού	Πύργος Διρού	
16.	Σπήλαιο Άβατο	Λάγια	Κοντά στο χωριό Αγ. Κυπριανός
17.	Βάραθρο Πρόπαντες	Οίτυλο	Γαρδενίτσα
18.	Σπήλαιο Κρεμαστό	Οίτυλο	Χοτάσια
19.	Σπήλαιο Ανώνυμο	Οίτυλο	Καραβοστάσι
20.	Σπήλαιο Χωστό	Οίτυλο	Μουτσιτζο στο Καραβοστάσι
21.	Σπήλαιο Γιατριάνικο	Οίτυλο	Καραβοστάσι
22.	Σπήλαιο Μούσκουρο	Οίτυλο	Αρφίγκια
23.	Σπήλαιο Κολομνίτσα-Ανώνυμο	Οίτυλο	Φουρναράκι-Κολομνίτσα
24.	Βάραθρο Ανώνυμο	Γερολιμένας	
25.	Σπήλαιο Σχοινί	Οίτυλο	Ακρωτήριο Σχοινί
26.	Σπήλαιο Ταξιάρχης	Οίτυλο	Όρμος Λαγκαδάκι, οικισμός Χοτάσιας
27.	Σπήλαιο Παναγίτσα	Οίτυλο	Όρμος Λαγκαδάκι, οικισμός Χοτάσιας
28.	Υποθαλάσσιο Σπήλαιο Καλόγριες	Οίτυλο	Όρμος Λαγκαδάκι
29.	Υποθαλάσσιο Σπήλαιο Καλόγριες 2	Οίτυλο	Όρμος Λαγκαδάκι
30.	Σπήλαιο Ανώνυμο	Οίτυλο	Τριψιάνα

31.	Σπήλαιο Ανώνυμο	Οίτυλο	Τριψιάνα
32.	Υποθαλάσσιο Σπήλαιο Καταφύγι Τραχήλας		400 μ. βόρεια του σπηλαιού «Στάμα» μεταξύ Χοτάσιας και Τραχήλας
33.	Σπήλαιο «Ανοικτό»	Οίτυλο	Όρμος Λαγκαδάκι
34-37	Ανώνυμα υποθαλάσσια σπήλαια	Οίτυλο	Όρμος Αρφίγγια
38.	Υποθαλάσσιο σπήλαιο Ανώνυμο	Αρεόπολη	ΝΔ από Μαστακάρια
39.	Υποθαλάσσιο σπήλαιο Ανώνυμο	Αρεόπολη	ΝΑ από Μαστακάρια
40.	Υποθαλάσσιο σπήλαιο Ανώνυμο	Αρεόπολη	Ν από Μαστακάρια
41.	Υποθαλάσσιο σπήλαιο Ανώνυμο	Δρύαλος	Όρμος Κουκούρι
42.	Υποθαλάσσιο σπήλαιο Ανώνυμο	Μίνα	Μέζαπος
43.	Ενάλιο σπήλαιο Ανώνυμο	Μίνα	Μέζαπος
44.	Βαραθρώδες σπήλαιο Ανώνυμο	Μίνα	Μέζαπος

Πίνακας 15 Σπήλαια της Λακωνικής Μάνης (Πηγή Β. Γιαννόπουλος, 2000)

2.12.2 Κατανομή Χρήσεων Γης

Οι Υψομετρικές Ζώνες κατηγοριοποιούνται σε:

Πεδινές: Εδαφική περιοχή με οριζόντιο ή ελαφρώς κεκλιμένο έδαφος και σε υψόμετρο μικρότερο των 800m.

Ημιορεινές: Εδαφική περιοχή που η έκτασή της μοιράζεται η μισή στην πεδιάδα και η άλλη μισή στο βουνό και σε υψόμετρο μικρότερο των 800m.

Ορεινές: Εδαφική περιοχή που η επιφάνειά της είναι πολύ κεκλιμένη και κατ'εξοχήν ανώμαλη, καλύπτεται από ορεινούς όγκους με υψομετρικές διαφορές μεγαλύτερες από 400 μέτρα. Επίσης όλες εκείνες οι περιοχές που βρίσκονται σε υψόμετρο πάνω από 800m από την επιφάνεια της θάλασσας.

	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΥΨΟΜΕΤΡΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ			ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΓΗ		ΚΤΗΝΟ-ΤΡΟΦΙΚΗ ΓΗ	ΔΑΣΟΚΑΛΥΨΗ		ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
		ΠΕΔΙΝΕΣ	ΗΜΙΟΡΕΙΝΕΣ	ΟΡΕΙΝΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΡΔΕΥΟ-ΜΕΝΗ		Ε.Σ.Υ.Ε	CORINE	
		1	2	3	4	5		6	7	
ΤΕΩΣ Δ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	108900			108,9	12,6	0,012	92,2	0	45,2	2,7
ΤΕΩΣ Δ.ΓΥΘΕΙΟΥ	197500	101,7	30,4	65,4	63,9	3,6	124,9	1,8	102,9	5,4

ΤΕΩΣ Δ. ΟΙΤΥΛΟΥ	218800	18,9	120,3	79,6	44	0,001	159,5	0	85,3	6,8
ΤΕΩΣ Δ. ΣΜΥΝΟΥΣ	94500	29,4	44,3	20,8	23,2	0,9	30,6	36,8	56,2	2,5
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	619700	150	195	274,7	143,7	4,513	407,2	38,6	289,6	17,4
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	3636800	849,2	1595,1	1192,5	968	271,1	2309	256	2660	79,3
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	15492300	3084,5	4644,6	7763,2	4521	946,6	7120	3001	8527	477,2
ΧΩΡΑ	131957400	37884,9	38267,6	55791,6	39442	13351	52189	29374		5304,7

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. 1991

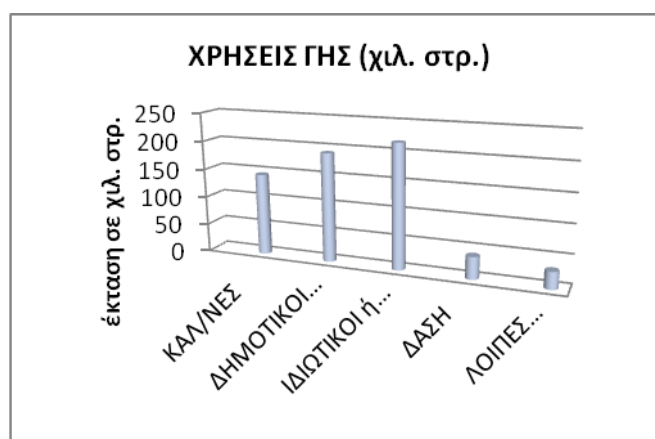
Καλλιεργούμενες Εκτάσεις : Είναι εκτάσεις οι οποίες καλλιεργήθηκαν την τελευταία πενταετία για παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

Κτηνοτροφική Γη: Ο ορεινός χώρος από οικονομική αναπτυξιακή άποψη περιλαμβάνει τους Ο.Τ.Α. που ευρίσκονται σε υψόμετρο άνω των 600m. Ανήκουν οι Δημοτικοί και οι Ιδιωτικοί Βοσκότοποι καθώς και εκτάσεις όπου η κύρια χρησιμοποίησή τους είναι η βόσκηση.

Δασοκάλυψη: Περιλαμβάνονται οι εκτάσεις που καλύπτονται ολικώς ή μερικώς από δένδρα ή θαμνώδη φυτά.

Οικιστική Χρήση: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται η έκταση που καταλαμβάνει ο οικισμός.

Άλλες εκτάσεις: Περιλαμβάνονται οι εκτάσεις που δεν έχουν συμπεριληφθεί στις προηγούμενες κατηγορίες, όπως π.χ. γυμνές βραχώδεις εκτάσεις, μεταλλεία, κ.λπ.

Εικόνα 5 Κατανομή χρήσεων γης ανά κατηγορία σε χιλ. στρ.

Από τον παρακάτω πίνακα, όσον αφορά τις Υψομετρικές Ζώνες έχουμε να παρατηρήσουμε ότι :

- Οι Πεδινές Ζώνες στο δήμο Ανατολικής Μάνης είναι το 24,20% της συνολικής έκτασης του Δήμου, ενώ αντίστοιχα ποσοστά στο Νομό είναι 23,35 % και στη Χώρα 28,70 %.
- Οι Ημιορεινές Ζώνες καταλαμβάνουν περίπου το 31,47% της συνολικής έκτασης του Δήμου, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στο Νομό είναι % και στη Χώρα %.
- Οι Ορεινές Ζώνες αποτελούν περίπου το 44,33% της συνολικής έκτασης του Δήμου, τη στιγμή που τα αντίστοιχα ποσοστά στο Νομό είναι 32,79% και στη Χώρα 42,28%.
- Όσον αφορά τις χρήσεις γης έχουμε να παρατηρήσουμε ότι :
- Οι Καλλιεργούμενες εκτάσεις του Δήμου είναι περίπου το 23,19% της συνολικής έκτασης του Δήμου, αντίστοιχα οι καλλιεργούμενες εκτάσεις στο Νομό είναι το 26,62% και στη Χώρα το 29,89%.
- Τέλος, η κτηνοτροφική γη οι οποία περιλαμβάνει βοσκότοπους είναι περίπου το 65,71% της συνολικής έκτασης του Δήμου, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στο Νομό είναι 63,49% και στη Χώρα 39,55%.
- Όπως παρατηρούμε από τον Πίνακα κυρίαρχες χρήσεις στον Δήμο Ανατολικής Μάνης είναι η γεωργική και κτηνοτροφική γη με αντίστοιχα ποσοστά 23,18% και 65,70%.

Εικόνα 6 Ποσοστιαία κατανομή χρήσεων γης (ΕΛΣΤΑΤ επεξεργασμένα)

Όσον αφορά τις χρήσεις γης έχουμε να παρατηρήσουμε ότι :

- Οι Καλλιεργούμενες εκτάσεις του Δήμου είναι περίπου το % της συνολικής έκτασης του Δήμου, αντίστοιχα οι καλλιεργούμενες εκτάσεις στο Νομό είναι το % και στη Χώρα το %.
- Τέλος, η κτηνοτροφική γη οι οποία περιλαμβάνει βοσκότοπους είναι περίπου το % της συνολικής έκτασης του Δήμου, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στο Νομό είναι % και στη Χώρα %.
- Όπως παρατηρούμε από τον Πίνακα κυρίαρχες χρήσεις στον Δήμο Ανατολικής Μάνης είναι η γεωργική και κτηνοτροφική γη με αντίστοιχα ποσοστά 23,18% και 65,70%.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ,1991		
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (ΧΙΛ.ΣΤΡΕΜ.)	% ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΓΗ	619,7	100
ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ	143,7	23,18
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	407,2	65,7
ΔΑΣΗ	38,6	6,22
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	17,4	2,8
ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	12,8	2,1

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. 1991

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. το ποσοστό κάλυψης που καταλαμβάνουν οι οικιστικές χρήσεις στην συνολική έκταση του Δήμου ανέρχεται στο 2,79% δηλαδή 17.300 στρέμματα, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στο Νομό Λακωνίας και στη Χώρα είναι 2,16% και 4,02%. Από τους πίνακες προκύπτει ότι οι πυκνότητες οίκησης είναι πολύ χαμηλές και τούτο οφείλεται:

- Στο μικρό αριθμό επιτρεπομένων ορόφων (κυρίως 2 στους οικισμούς)
- Στο υψηλό ποσοστό αδόμητων εκτάσεων
- Στα μικρά πληθυσμιακά μεγέθη.

ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΗΣ	ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (στρ.)	% ΟΙΚ.ΧΡΗΣΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΥΚΝ. ΟΙΚΗΣΗΣ ατ/στρ
	1	2	3	4	5
ΤΕΩΣ Δ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	108.879	2.700	2,48	2.111	0,78

ΤΕΩΣ Δ.ΓΥΘΕΙΟΥ	197.313	5.400	2,74	7.926	1,47
ΤΕΩΣ Δ. ΟΙΤΥΛΟΥ	218.582	6.700	3,06	5.203	0,78
ΤΕΩΣ Δ. ΣΜΥΝΟΥΣ	94.503	2.500	2,64	1.917	0,77
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	619.277	17300	2,79	17.157	0,99
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	3.636.058	78.500	2,16	99.637	1,27
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	15.489.956	470.800	3,04	638.942	1,36
ΧΩΡΑ	131.957.413	5.303.200	4,02	10.964.020	2,07

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. 1991

Παρατηρώντας τους Πίνακες διαπιστώνουμε ότι ο Δήμος Ανατολικής Μάνης έχει πυκνότητα οίκησης 0,99 άτομα/στρέμμα. Οι οικιστικές χρήσεις αναφέρονται κυρίως στην κατοικία, στις εμπορικές και βιομηχανικές χρήσεις και στις αναπτύξεις της παραθεριστικής κατοικίας η οποία ευρίσκεται διάσπαρτη στην εκτός σχεδίου περιοχή κυρίως στην Παράκτια Ζώνη. Ο πληθυσμός του Δήμου κατανέμεται σε 52 Δημοτικά Διαμερίσματα σύμφωνα με την πρόσφατη ανασυγκρότηση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ).

ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΟΙΤΥΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤ.ΜΑΝΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΣΜΥΝΟΥΣ	ΝΕΟΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΧΙΛ.ΣΤΡ.	197,5	218,8	108,9	94,5	620	3.637
ΚΑΛΛΙΕΡ/ΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ & ΑΓΡΑΝ/ΣΕΙΣ	63,9	44	12,6	23,2	144	968
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ ΚΟΙΝ/ΚΟΙ ή ΔΗΜ/ΚΟΙ	42,8	93,6	54,2	0	191	1.086
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ ΑΛΛΟΙ ή ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ	82,1	65,9	38	30,6	217	1.208
ΔΑΣΗ	1,8	0	0	36,8	39	256
ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	6,9	15,2	4,1	3,9	30	120

Πίνακας 16 Κατανομή Χρήσεων Γης ανά Δήμο και τέως Δήμους

Για τον τέως Δήμο Οιτύλου υπάρχουν επιπλέον διαθέσιμα στοιχεία, τα οποία αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί :

Είδος χρήσης γης	Κωδικός Corine	Έκταση (m ²)	Έκταση (Στρέματα)	Έκταση (Km ²)
Διακεκομμένη αστική οικοδόμηση	112	538.825	539	0,539
Οπωροφόρα δένδρα και φυτείες με σαρκώδεις καρπούς	222	15.353.294	15.353	15,353
Ελαιώνες	223	35.716.437	35.716	35,716
Γη που καλύπτεται κυρίως από τη γεωργία με σημαντικές εκτάσεις φυσικής βλάστησης	243	17.179.915	17.180	17,180
Αγροτικές δασικές περιοχές	244	2.772.625	2.773	2,773
Δάσος πλατυφύλλων	311	1.536.456	1.536	1,536
Δάσος κωνοφόρων	312	560.652	561	0,561
Φυσικοί βοσκότοποι	321	51.991.282	51.991	51,991
Θάμνοι και χερσότοποι	322	28.450.072	28.450	28,450
Σκληροφυλλική βλάστηση	323	43.599.827	43.600	43,600
Μεταβατικές δασώδεις θαμνώδεις εκτάσεις	324	9.522.606	9.523	9,523
Παραλίες αμμόλοφοι αμμουδιές	331	359.207	359	0,359
Απογυμνωμένοι βράχοι	332	3.957.407	3.957	3,957
Εκτάσεις με αραιή βλάστηση	333	6.799.822	6.800	6,800
Σύνολο		218.338.428	218.338	218

Πίνακας 17 ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΟΙΤΥΛΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ CORINE

2.12.3 Μεταβολή στις χρήσεις γης³⁷

³⁷ Ειδικό Χωροταξικό Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας- Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – Enviroplan Α.Ε. (2007) στο http://www.minenv.gr/download/SEA_RES_SPF.pdf

Οι αλλαγές της χρήσης γης αποτελούν ουσιαστική ένδειξη αφενός για τις πιέσεις που δέχεται το περιβάλλον και αφ' ετέρου για τις αναπτυξιακές τάσεις που επικρατούν σε μια γεωοικονομική ενότητα. Ειδικότερα αποτελούν εντονότερη έκφανση των ανθρωπογενών παρεμβάσεων που οδηγούν σε μεταβολές των σχέσεων μεταξύ των περιβαλλοντικών παραγόντων.

Η καταγραφή και ανάλυση της κάλυψης γης και των μεταβολών της και των μεταβολών της αποτελεί σημαντικό τμήμα της έρευνας για το περιβάλλον που διεξάγεται ή ενισχύεται από τα κεντρικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συγχρόνως, οι μεταβολές στην κάλυψη γης αποτελούν σαφείς δείκτες των τάσεων που διαμορφώνουν οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Για τη διαπίστωση των αλλαγών στη χρήση της γης στην Ελλάδα, αξιοποιήθηκε η πιο πρόσφατη έκδοση του Land Cover Accounts (LEAC 8/2005).

Συνοπτικά, η κατάταξη των χρήσεων γης στο LEAC ακολουθεί το πρότυπο του τελευταίου Corine, με την ιεράρχηση τριών επιπέδων. Στο πρώτο επίπεδο πέντε θεματικές ομάδες χρήσεων γης. Στο δεύτερο επίπεδο, κάθε μια από αυτές τις θεματικές ομάδες κατηγοριοποιούνται σε δύο, τρία ή τέσσερα είδη χρήσεων, ενώ στο τρίτο επίπεδο κάθε ένα από τα είδη χωρίζεται σε κλάσεις, των οποίων ο τελικός αριθμός ανέρχεται σε 44.

Οι μεταβολές από το 1990 έως το 2000 στις θεματικές ομάδες της κάλυψης γης παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

(Εκτάσεις σε km ²)	Ανθρωπογενείς χρήσεις	Ετήσιες και μόνιμες καλλιέργειες	Βοσκότοποι και αγροκτηνοτροφικές εκτάσεις	Δάση	Μεταβατικές ζώνες δάσους-θάμνου	Ημιφυσική βλάστηση	Ανοικτές εκτάσεις, γυμνά εδάφη	Υγρότοπου	Υδάτινα σώματα	Σύνολο
Κάλυψη γης 1990	2.385,5	29.001,3	19.910,7	22.951,8	10.839,8	30.783,5	2.111,0	602,6	13.382,8	131.968,9
Απώλεια αρχικής κάλυψης	27,3	634,4	190,7	714,3	340,6	436,5	63,3	9,6	55,5	2.472,1
Δημιουργία νέας κάλυψης	359,0	541,2	144,6	311,3	801,3	172,5	86,6	11,2	44,5	2.472,1
Καθαρή μεταβολή	331,7	-93,2	-46,0	-403,0	460,7	-264,0	23,3	1,6	-11,0	0,0

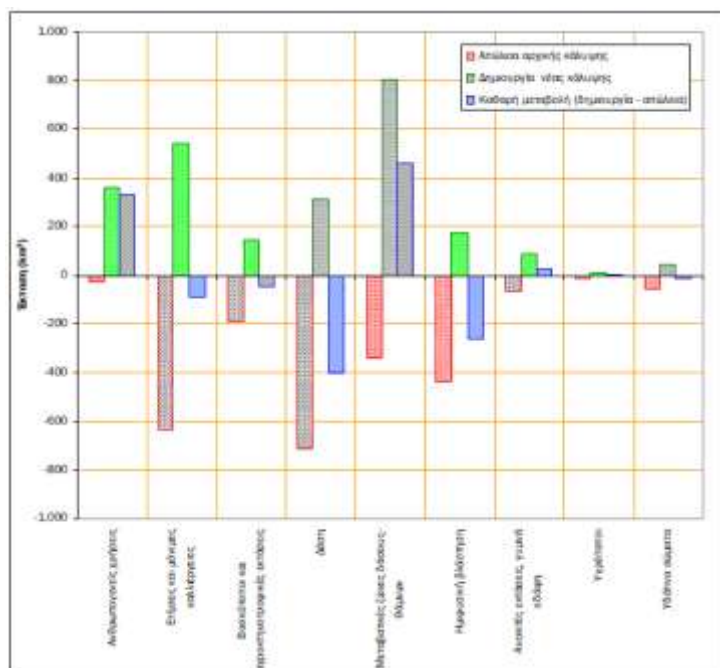

(δημιουργία-απώλεια)										
Καθαρή μεταβολή ως % της αρχικής κάλυψης	16,2	4,1	1,7	4,5	10,5	2,0	7,1	3,4	0,7	3,7
Αναλλοίωτη έκταση	2.358,2	28.366,9	19.720,0	22.237,6	10.499,2	30.347,0	2.047,7	593,0	13.327,3	129.496,8
Αναλλοίωτη έκταση ως % της αρχικής	98,9	97,8	99,0	96,9	96,9	98,6	97,0	98,4	99,6	98,1
Κάλυψη γης 2000	2.717,2	28.908,1	19.864,6	22.548,8	11.300,5	30.519,5	2.134,3	604,2	13.371,7	131.968,9

Πίνακας 18 Μεταβολές στην κάλυψη γης της Ελλάδας κατά τη δεκαετία 1990-2000.

Από τα παραπάνω στοιχεία και την απεικόνιση τους στην εικόνα 19 προκύπτει ότι²⁴

1. Η συνολική μεταβολή στην κάλυψη γης κατά τη δεκαετία 1990-2000 κυμάνθηκε στο 3,7% που είναι μεν σημαντικό αλλά δεν προϊδεάζει για ουσιαστικές περιβαλλοντικές αλλαγές εθνικής κλίμακας.
2. Το μεγαλύτερο ποσοστό μεταβολής καταγράφεται στις ανθρωπογενείς χρήσεις γης, όπου σημειώνεται μια αύξηση κατά 13,9%. Το μέγεθος της επέκτασης των ανθρωπογενών χρήσεων ανήλθε σε 331,7 km² αναδεικνύοντας την αναγκαιότητα ορθολογικότερων ρυθμίσεων στον τομέα και μεγαλύτερης περιβαλλοντικής μέριμνας.

Εικόνα 7 Μεταβολές στην κάλυψη γης της Ελλάδας κατά τη δεκαετία 1990-2000 (Πηγή ΥΠΕΚΑ)³⁸

Συγκεκριμένα, παρακάτω παρουσιάζεται η κατάσταση για τον Τέως Δήμο Οιτύλου:

Α/Α	Ο.Τ.Α. ΜΕΛΗ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΜΟΡΦΗ ΑΝΑΓ/ΦΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΧΙΛ.ΣΤΡ.	ΚΑΛΛΙΕΡ/ΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ & ΑΓΡΑΝ/ΣΕΙΣ	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ		ΔΑΣΗ	ΛΟΙΠΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ
					ΚΟΙΝ/ΚΟΙ ΉΔΗΜ/ΚΟΙ	ΑΛΛΟΙ Ή ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ		
1	ΑΛΙΚΑ	Ο	6,2	0,7	4	0,9	0	0
2	ΑΝΩ ΜΠΟΥΛΑΡΙΟΙ	Ο	10,5	1,2	5	3,2	0	0
3	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	Η	15,2	3,8	6,2	4	0	0
4	ΒΑΘΕΙΑ	Ο	7,5	0,5	1,2	5,5	0	0
5	ΒΑΧΟΣ	Ο	12	2	4	5,9	0	0
6	ΓΕΡΜΑ	Η	6,2	1,2	0,8	4,1	0	0
7	ΓΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	Π	3,5	0,3	0	2,8	0	0
8	ΔΡΥΑΛΟΣ	Η	12	4	4,9	3	0	0
9	ΚΑΡΕΑ	Ο	4	0,3	2,5	1,1	0	0
10	ΚΕΛΕΦΑ	Η	5,5	1,6	2,9	0,9	0	0

³⁸ Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας-Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων-Enviroplan Α.Ε. στο http://www.minenv.gr/download/SEA_RES_SPF.pdf

11	ΚΟΙΤΑ	Η	20,7	4,4	11,6	4,1	0	0
12	ΚΟΥΝΟΣ	Π	15,4	3,2	5,5	4,3	0	0
13	ΚΡΥΟΝΕΡΙ	Ο	7,2	1,1	0	6	0	0
14	ΜΙΝΑ	Η	25,9	4,8	18,3	2,7	0	0
15	ΝΕΟ ΟΙΤΥΛΟ	Η	2,1	0,6	0,3	1	0	0
16	ΟΙΤΥΛΟ	Ο	26,4	7	13,4	4,3	0	0
17	ΠΥΡΓΟΣ ΔΙΡΟΥ	Η	32,7	6,9	10	10,8	0	0
18	ΤΣΙΚΑΛΛΙΑ	Ο	5,8	0,4	3	1,3	0	0
18	ΣΥΝΟΛΑ		218,8	44	93,6	65,9	0	0

2.12.4 Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου

2.12.4.1 Εγκεκριμένα Ρυμοτομικά Σχέδια Δήμου

Στον Δήμο Ανατολικής Μάνης, σύμφωνα με την Υπηρεσία Πολεοδομίας του Δήμου, έχουν εγκριθεί πολεοδομικά σχέδια στους παρακάτω οικισμούς:

Α. Οικισμός Γυθείου και Μαυροβουνίου

Ιστορική αναδρομή

Η πρώτη έγκριση τμήματος του ισχύοντος ρυμοτομικού σχεδίου της πόλης του Γυθείου έγινε την από 5-7-1861 (ΦΕΚ 42/1861), το οποίο έκτοτε τροποποιήθηκε και επεκτάθηκε αρκετές φορές μέχρι τη σημερινή του μορφή. Η πόλη με τη σημερινή της μορφή ιδρύθηκε στην ίδια θέση με την αρχαία πόλη (Παληάπολη).

Η ζώνη της πόλης του Γυθείου προσδιορίστηκε με το από 23-11-1888 Β. Δ/γμα (ΦΕΚ 308/1888) (Παλιά Πόλη). Μέχρι το 1901 διαμορφώθηκε η παραλία καθώς και το σύνολο σχεδόν των πλατειών και δημόσιων κτιρίων.

Η επέκταση της πόλης στην παραλιακή οδό έγινε με το από 31-8-1901 Β. Δ/γμα (ΦΕΚ 189/1901) και θεωρείται σαν Νέα πόλη.

Με το από 10-10-1993 Β. Δ/γμα (ΦΕΚ 367/12-10-32) έγινε τροποποίηση του Σχεδίου κατά τον προσφυγικό συνοικισμό.

Με το από 28-7-72 Δ/γμα (ΦΕΚ 219/72) επεκτάθηκε το σχέδιο για τη δημιουργία χώρου για εργατικές κατοικίες.

Υφιστάμενη κατάσταση

Με την υπ' αρ. 80984/3407/26-11-86 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 209Δ/11-3-87) εγκρίθηκε το Γ.Π.Σ. της πόλης του Γυθείου το οποίο όμως ουδέποτε εφαρμόστηκε αφού η εκπονηθείσα πολεοδομική μελέτη επέκτασης – αναθεώρησης του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου της πόλης του Γυθείου και ένταξης στο σχέδιο των προϋφιστάμενων του 1923 οικισμών Γυθείου και Μαυροβουνίου δεν ολοκληρώθηκε. Η μελέτη χρήζει επικαιροποίησης καθώς με την πάροδο τόσων ετών από την σύνταξή της οι παράμετροι που λήφθηκαν υπόψη έχουν αλλάξει (όπως οι χρήσεις γης, οι ανάγκες της πόλης, οι άξονες κίνησης, κλπ.) και η πόλη έχει αναπτυχθεί με την ανοικοδόμηση πολλών νέων κτιρίων, ιδιαίτερα προς την πλευρά του Ακούμαρου και του Μαυροβουνίου με αποτέλεσμα οι δύο οικισμοί να έχουν σχεδόν συνενωθεί.

Στην περιοχή δεν υπάρχουν εγκεκριμένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου.

Πρόταση

Έχοντας υπόψη ότι η πόλη του Γυθείου έχει κηρυχθεί από το ΥΠΠΟ ως:

α) Αρχαιολογικός χώρος και ιστορικό διατηρητέο μνημείο (ΦΕΚ 267Β/70) και

β) Ιστορικός τόπος και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (ΦΕΚ 734Β/74) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τα ΦΕΚ 763Β/77 και 1249Β/77) και παράλληλα ότι η αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της πόλης, με τα αξιόλογα παραδοσιακά κτίσματα, αρκετά από τα οποία έχουν κηρυχθεί ως διατηρητέα από το ΥΠΕΧΩΔΕ με το ΦΕΚ 636Δ/24-9-91(109 κτίρια και 30 όψεις κτιρίων που βρίσκονται στο κεντρικό τμήμα της πόλης και στο μέτωπο της παραλίας) η εφαρμογή ενός επικαιροποιημένου γενικότερου πολεοδομικού σχεδίου (με την εκπόνηση νέας μελέτης επέκτασης – αναθεώρησης του υφιστάμενου πολεοδομικού σχεδίου) είναι αναγκαία προκειμένου η πόλη να αναπτυχθεί και να αναδειχθεί ο ιστορικός χαρακτήρας της.

Β. Οικισμός Γερολιμένα

Ιστορική αναδρομή

Η πρώτη έγκριση τμήματος του ισχύοντος ρυμοτομικού σχεδίου του οικισμού του Γερολιμένα έγινε με το από 26-5-1899 Β.Δ/γμα, το οποίο έκτοτε τροποποιήθηκε μερικώς με την υπ' αρ. ΟΙΚ Π-4039/20-10-87 (ΦΕΚ 1228/24-12-87) Απόφαση Νομάρχη Λακωνίας.

Υφιστάμενη κατάσταση

Το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως με αποτέλεσμα να υφίστανται ρυμοτομούμενα κτίρια εντός του πολεοδομικού ιστού.

Στην περιοχή δεν υπάρχουν εγκεκριμένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου.

Πρόταση

Έχοντας υπόψη ότι ο οικισμός του Γερολιμένα, πέραν του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, περιέχει και τμήμα οικισμού προϋφιστάμενου του 1923 και λόγω του ότι το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως απαιτείται μια γενικότερη αντιμετώπιση του οικισμού

α) με τροποποίηση του υφιστάμενου ρυμοτομικού σχεδίου λαμβάνοντας υπόψη την διαμορφωμένη κατάσταση, τις σύγχρονες ανάγκες του οικισμού και τον τρόπο που θα αναπτυχθεί, τους αδόμητους χώρους, το παραλιακό μέτωπο και τη ζώνη αιγιαλού / παραλίας η οποία απαιτεί τροποποίηση καθώς υπερβαίνει την εγκεκριμένη γραμμή δόμησης τέμνοντας τα οικοδομικά τετράγωνα κλπ.

β) την οριοθέτηση του οικισμού προϋφιστάμενου του 1923.

2.12.5 Οικισμοί

Όσον αφορά στα πολεοδομικά χαρακτηριστικά των οικισμών, αυτοί διαθέτουν όρους και περιορισμούς δόμησης με Προεδρικά Διατάγματα στην εφημερίδα της κυβερνήσεως της ελληνικής δημοκρατίας και με αποφάσεις του τμήματος πολεοδομίας και πολεοδομικών εφαρμογών της τέως νομαρχίας Λακωνίας.

Οι οικισμοί του Δήμου, με βάση τον χαρακτηρισμό τους, διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

Α. Παραδοσιακοί οικισμοί

Οι 96 παραδοσιακοί οικισμοί του Δήμου είναι:

- Με το Π.Δ (ΦΕΚ Δ' 594/13-11-1978): Αγερανός, Άγιος Αθανάσιος, Άγιος Γεώργιος, Άγιος Νικόλαος, Ακρογιάλιον (Πιόντες, Αντρογιάλι), Άλικά, Αστέριον (τα Σολά), Αχίλλειον, Βάθεια, Βαμβακά, Βάτα, Γκλέζη (Γκλέζου, Γκλέζος), Γωνέα, Διμαρίστικα Δρυμός (Δρυαλί), Δίπορον, Δρυ, Δρύαλος, Ελαία (Ελιά), Καινούργια Χώρα, Καλόνιοι (Καλλονιοι), Καλόπυργος (Άνω Δρυ), Καρυούπολις, Κατσανιά, Κάτω Γαρδενίτσα (Χώρα), Κάτω Μπουλάριοι, Καυκί, Καφιόνα (Καφιώνα), Κεχριάνικα, Κηπούλα, Κοίτα (Κίττα ή Κίτα), Κορακιάτικα (Κορακιάνικα), Κορογονιάνικα, Κοτράφιον, Κουνός, Κυπάρισσος, Λάγια (Λάγεια), Λεοντάκης, Λιμένιον (Λιμάνι), Λιμηράς, Λουκάδικα, Μαλλιαρή Συκιά, Μάραθος, Μέσα Χώρα, (Μέσα Νύφη), Μονεμβασιά, Μουτανίστικα, Μπρίκιον (Βρίκι), Νικάνδρειον, Νομιά, Ομαλαί, Οχιά, Πάγκια, Παλαιοχώρα, Παλιρός, Παχιάνικα, Πολεμίτας (Πολεμίτα), Πολύχραβος, Πύργος Δυρού, Ριγανόχωρα, Σκαλτσοτιάνικα, Σπίρα, Σταύριον, Σωτήρας (Κουσκούνι), Τσικκάλια, Τσόπακας, Φλομοχώριον (Φλομοχώρι), Φραγκουλιάς, Χάρια, Χαρούδα, Χιμάρρα (Χειμάρρα).
- Με το Π.Δ (ΦΕΚ Δ' 912/16-11-1998): Αρεόπολη, Άνω Γαρδενίτσα, Άνω Μπουλάριοι, Αργιλιά, Αφριγκιά, Βάχος, Βελούσι, Γέρμα, Δροσοπηγή, Έξω Νύμφι, Έρημος, Καλός, Καραβάς, Καρέα, Καρυνιά, Κάτω Καρέας, Κελέφα, Κεριά, Κουλουμι, Κουτρελα Λακκος, Κρυονέρι, Μεζαπος, Μινα, Οίτυλο, Ολυμπίες, Πύρριχος, Τριανταφυλλιά.

Εντός των ορίων των παραπάνω παραδοσιακών οικισμών έχουν καθοριστεί ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης, αντιθέτως όμως στους περισσότερους από αυτούς δεν έχουν καθοριστεί τα όριά τους και στερούνται ρυμοτομικού σχεδίου. Αποτέλεσμα της έλλειψης στρατηγικής του κεντρικού σχεδιασμού, διατήρησε τη φυσιογνωμία του παραδοσιακού μόνο εικονογραφικά και όχι λειτουργικά. Ο ρόλος των οικισμών δεν μπορεί να είναι μόνο διακοσμητικός.

Β. Οικισμοί με όρια

Οι 27 οικισμοί με όρια του δήμου έχοντας υπόψη το Π.Δ (ΦΕΚ Δ' 181 / 3-5-1985), το Π.Δ (ΦΕΚ Δ' 133 / 23-2-1987) και το Π.Δ (ΦΕΚ Δ' 293 / 16-5-1989) είναι:

	ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΜΕ ΟΡΙΑ	ΦΕΚ - ΗΜΕΡ/ΝΙΑ
1	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	874 / 6-12-1988
2	ΠΟΡΤΟ ΚΑΓΙΟ	959 / 2-10-1987
3	ΜΕΛΙΣΣΑ	444 / 2-10-1988
4	ΠΡΟΣΗΛΙΟΝ	444 / 29-6-1988 710 / 24-12-1990
5	ΠΕΤΡΙΝΑ	392 / 6-6-1988
6	ΚΑΣΤΑΝΙΑ	438 / 16-6-1989 700 / 15-11-1989
7	ΣΕΛΕΓΟΥΔΙ	603 / 2-10-1989
8	ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ	392 / 6-6-1988
9	ΜΕΛΙΤΙΝΗ	606 / 2-10-1989
10	ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ	604 / 2-10-1989
11	ΠΕΤΡΟΒΟΥΝΙ	710 / 24-12-1990
12	ΣΙΝΑ	707 / 4-10-1988
13	ΠΡΙΤΣΙΩΤΙΚΟ	681 / 15-7-1992
14	ΚΟΚΚΙΝΑ ΛΟΥΡΙΑ	854 / 17-8-1992
15	ΑΓΕΡΑΝΟΣ	713 / 29-6-1993
16	ΑΙΓΙΕΣ	268 / 18-3-1994
17	ΣΥΝΟΡΑ	201 / 2-3-1994
18	ΜΑΛΛΙΑΡΗ ΣΥΚΙΑ	1041 / 6-10-1994
19	ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ	1329 / 21-12-1994
20	ΜΟΝΑΧΗ ΣΥΚΙΑ	1326 / 21-12-1994
21	ΠΑΛΑΙΟΒΡΥΣΗ	711 / 29-6-1993
22	ΚΑΛΥΒΙΑ	941 / 10-11-1995
23	ΛΕΜΟΝΙΑ	719 / 7-10-1988
24	ΛΙΜΝΗ	587 / 5-6-1996
25	ΠΟΛΕΜΙΤΑ	569 / 29-5-1996
26	ΓΥΡΙΣΤΑ	936 / 30-12-1999

Σε κάθε έναν από τους παραπάνω οικισμούς έχουν δημοσιευτεί τα παραπάνω προεδρικά διατάγματα καθορίζοντας όρια και όρους και περιορισμούς δόμησης και έχουν ενταχθεί σε κατηγορίες :

- Ως προς τη θέση στο χώρο
- Ως προς τον βαθμό προστασίας
- Ως προς την δυναμικότητα
- Ως προς τον βαθμό διασποράς
- Ως προς το μέγεθος.

Γ. Οικισμοί προϋφιστάμενοι του 1923

Πρόκειται για οικισμούς χωρίς ιδιαίτερα μορφολογικά στοιχεία οι οποίοι δομούνται σύμφωνα με το Π.Δ. 2-3-1981 (ΦΕΚ 138Δ/13-3-1981).

Δ. Στάσιμοι οικισμοί

Οι 17 στάσιμοι οικισμοί του δήμου είναι: Ελαία, Καρβελάς, Κονάκια, Κρήνη, Αχουματου, Λυγερέας, Μυρσίνη, Προφήτης Ηλίας (Μαραθέας), Κουλούκα, Μαραθέα, Νεοχώρι, Πλάτανος, Ψαθάκια, Σιδηρόπκαστρο, Σκαμνίτσα, Σκυφιάνικα, Σκαμνάκι.

Οι παραπάνω στάσιμοι οικισμοί οριοθετούνται από ακτίνα 800 μέτρων από το κέντρο των οικισμών, έχουν πληθυσμό λιγότερο από 500 κατοίκους, έχουν τάσεις δημογραφικής συρρίκνωσης, δεν είναι παραδοσιακοί, ούτε παραλιακοί, ούτε πόλοι τουριστικού ενδιαφέροντος, ούτε περιαστικοί. Βάσει του Π.Δ. (ΦΕΚ Δ'588 / 23-12-1982) καθορίζονται οι όροι και περιορισμοί δόμησης αυτών.

2.12.6 Εκτός Σχεδίου Δόμηση

Όσον αφορά την εκτός σχεδίου δόμηση ισχύουν οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης του γενικού διατάγματος για γήπεδα κείμενα εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των υφιστάμενων προ του έτους 1923 οικισμών Π.Δ. 24-5-85 (ΦΕΚ 270Δ / 31-5-1985) σε συνδυασμό με το ειδικό διάταγμα 'Καθορισμός χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης στις εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών των επαρχιών Γυθείου και Οιτύλου του Νομού Λακωνίας (Λακωνική Μάνη) ΠΔ 20-9-93 (ΦΕΚ 1218Δ / 30-09-1993). Καθορίστηκαν ζώνες ειδικής προστασίας (ΖΕΠ) και όροι και περιορισμοί δόμησης με τον νόμο 3937/11 (ΦΕΚ 60Α / 31-03-2011) περί διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις στη νότια Μάνη.

2.12.7 Στόχος - Προτάσεις

Στο Δήμο υπάρχουν θεσμοθετημένοι παραδοσιακοί οικισμοί (χωρίς όμως απόφαση καθορισμού των ορίων τους), στάσιμοι οικισμοί, οροθετημένοι οικισμοί και οικισμοί που στερούνται εγκεκριμένα όρια. Επομένως οι περισσότεροι οικισμοί του Δήμου χρήζουν οριοθέτησης.

Αυτό που επιδιώκεται είναι η οριοθέτηση όλων των οικισμών του Δήμου και η θέσπιση όρων προστασίας και ανάδειξης των παραδοσιακών οικισμών. Με την θεσμοθέτηση κανονιστικών πλαισίων (αποφάσεων) ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης για έκαστο οικιστικό σύνολο αναδεικνύεται η μοναδικότητα των οικισμών, οργανώνεται το δομημένο περιβάλλον και αποθαρρύνεται η αυθαίρετη δόμηση. Διότι από τη στιγμή που το τοπίο, η αρχιτεκτονική, η φύση, οι άνθρωποι, η ιστορικότητα και η παράδοση είναι ο κύριος αναπτυξιακός πόλος του Δήμου, ο σεβασμός και η ανάδειξή τους όχι μόνο συμβάλλει, αλλά κρίνεται απαραίτητο για το τελικό αποτέλεσμα.

2.12.8 Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.)

Ο πρώην Δήμος Οιτύλου, σύμφωνα με την από 05.11.2004 σύμβαση μεταξύ του Δήμου και της σύμπραξης των αναδόχων PLUS ΕΠΕ, εκπόνησε μελέτη Σχεδίου Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ), που αφορούσε στο σύνολο της έκτασης του Δήμου Οιτύλου.

Σκοπός της μελέτης ήταν η διατύπωση εναλλακτικών προβλέψεων για το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης της περιοχής του Δήμου και η επιλογή του πλέον εφικτού και επιθυμητού πρότυπου ανάπτυξης, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων του σχεδιασμού της χώρας.

Ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός σε τοπικό επίπεδο που επιχειρεί το ΣΧΟΟΑΠ αποτελεί μόνον ένα προπαρασκευαστικό πλαίσιο για την εξέλιξη της αναπτυξιακής διαδικασίας, η οποία θα πρέπει να συμπληρωθεί από τις δράσεις δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στην περιοχή.

Οι ρυθμίσεις του ΣΧΟΟΑΠ ευνοούν τις «θετικές» δραστηριότητες και αποτρέπουν τις «αρνητικές», όπως αυτές αξιολογούνται στο πνεύμα των στόχων, που έχουν τεθεί.

Η ενεργοποίηση του ΣΧΟΟΑΠ περιλαμβάνει πολλές δράσεις, οι κυριότερες των οποίων είναι κατά προτεραιότητα

- Οριοθέτηση οικισμών
- Κήρυξη ως διατηρητέων νέων οικισμών
- Θεσμοθέτηση ειδικών υποδομών πολιτισμού (Ανοικτό Μουσείο Μάνης)
- Θεσμοθέτηση του δικτύου μονοπατιών και γενικά χρήσης των δικτύων μεταφοράς
- Ανάπτυξη και ανάδειξη του συνόλου των σπηλαίων
- Αναστύλωση μνημείων με προτεραιότητα αυτά που είναι δημοσίου συμφέροντος και ιδιοκτησίας

- Ανάπλαση όλων των «Αρνητικών» κτισμάτων και παρεμβάσεων στους οικισμούς και στον εξωαστικό χώρο με προτεραιότητα αυτά που είναι δημοσίου συμφέροντος και ιδιοκτησίας

Για να είναι δυνατή η έναρξη και η επιτυχής συνέχιση των παραπάνω δράσεων, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η λήψη πολιτικής απόφασης, που θα αφορά στη δράση των δύο κύριων φορέων του ΥΠΕΚΑ και του ΥΠΠΟ.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ίδρυση φορέα διαχείρισης, που θα αφορά σε όλη την Μάνη. Έργο του φορέα θα είναι η τελική επίλυση του θεσμικού προβλήματος που είναι μη έγκριση ενός Π.Δ. ή μιας ΚΥΑ, που θα ενοποιεί τις ισχύουσες διατάξεις και το ΣΧΟΟΑΠ.

2.12.9 Θεσμοθετημένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.)

Από τις προτάσεις Χωροταξικής Οργάνωσης των νόμων ΥΠΕΧΩΔΕ 1984 για τον Νομό Λακωνίας και πιο συγκεκριμένα για την περιοχή του Δήμου Ανατολικής Μάνης έχουν καθοριστεί Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), μετά από έγκριση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου (Γ.Π.Σ.) των οικισμών Γυθείου και Μαυροβουνίου του τέως Δήμου Γυθείου με Π.Δ (ΦΕΚ 209 Δ/11-03-1987).

2.13 Υποδομές Δήμου Ανατολικής Μάνης

2.13.1 Κτηριακές Εγκαταστάσεις

Όσον αφορά στις κτηριακές υποδομές, ο Δήμος Ανατολικής Μάνης διαθέτει κτηριακές εγκαταστάσεις συνολικής έκτασης 12.052,92 τ.μ εκ των οποίων πολύ λίγα είναι σε κακή κατάσταση. Σε αυτές τις εγκαταστάσεις στεγάζονται οι υπηρεσίες του Δήμου, των νομικών προσώπων καθώς και τα κοινοτικά γραφεία.

2.13.1.1 Κτίρια Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης

A/A Κτιρίου	Περιοχή	Καθεστώς ιδιοκτησίας (1: Ιδιόκτητο 2: Ενοικιαζόμενο 3: Παραχωρημένο)	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)	Κατάσταση κτιρίου (1:καλή 2: μέτρια 3:κακή)	Παρατηρήσεις (Τ.Κ.: Τοπική Κοινότητα)
1	ΚΟΤΡΩΝΑΣ	1	250	1	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ(ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΜΕΑ ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΙΣΟΓΕΙΟ) και ΚΕΠ
2	ΚΟΤΡΩΝΑΣ	1	70	1	ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ Δ.Σ
3	ΚΟΚΚΑΛΑ	3	25	2	ΓΡΑΦΕΙΟ Τ.Κ. ΚΟΚΚΑΛΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΟΚΚΑΛΑΣ
4	ΛΑΓΙΑ	1	100	1	ΓΡΑΦΕΙΟ Τ.Κ. ΛΑΓΙΑΣ- ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
5	ΠΥΡΡΙΧΟΣ	1	40	3	ΔΕΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ
6	ΠΥΡΡΙΧΟΣ	3	40	3	ΓΡΑΦΕΙΟ Τ.Κ. ΠΥΡΡΙΧΟΥ
7	Ε.ΝΥΜΦΙ	1	60	3	ΓΡΑΦΕΙΟ Τ.Κ. ΕΞΩ-ΝΥΜΦΙΟΥ
8	ΔΡΥΜΟΣ	3	10	2	ΓΡΑΦΕΙΟ Τ.Κ. ΔΡΥΜΟΥ
9	ΚΟΤΡΩΝΑΣ	1	50	3	ΚΛΕΙΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΧΩΡΟ

2.13.1.2 Κτίρια Τέως Δήμου Γυθείου

A/A Κτιρίου	Περιοχή	Καθεστώς ιδιοκτησίας (1: Ιδιόκτητο 2: Ενοικιαζόμενο 3: Παραχωρημένο)	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)	Κατάσταση κτιρίου (1:καλή 2: μέτρια 3:κακή)	Παρατηρήσεις
1	Αγιος Βασίλειος	1	54,00	2	Κοινοτικό γραφείο Αγ. Βασιλείου

2	Αγιος Βασίλειος	1	113,00	2	Δημοτικό σχολείο Αγ Βασιλείου
3	Αιγιές	1	20,00	1	Κοινοτικό γραφείο Αιγιών (φιλοξενείται το αγροτικό ιατρείο - τα αγροτικά ιατρεία δεν είναι υπηρεσίες του δήμου για αυτό και δεν αναγράφονται στη καρτέλα χρήση κτιρίου)
4	Καλύβια	1	41,45	2	Κοινοτικό γραφείο Καλυβίων. Τμήμα του Κ.Γ. μισθώνεται σε τρίτο για αυτό και δεν υπολογίζονται στα τετραγωνικά της στήλης 12
5	Καρβελάς	1	38,95	1	Κοινοτικό κατάστημα Καρβελά
6	Καρβελάς	1	88,00	1	Δημοτικό σχολείο Καρβελά
7	Καρουύπολη	3	48,75	3	Κοινοτικό γραφείο Καρουύπολης
8	Καρουύπολη	3	128,75	2	Δημοτικό σχολείο Καρουύπολης
9	Κονάκια	1	165,40	2	Κοινοτικό κατάστημα Κονακίων
10	Κονάκια	1	96,60	2	Δημοτικό σχολείο Κονακίων
11	Κρήνη	1	62,15	1	Κοινοτικό κατάστημα κρήνης (πρώην σχολείο) φιλοξενείται και το αγροτικό ιατρείο
12	Μαραθέα	1	30,25	2	Κοινοτικό γραφείο Μαραθέας
13	Μυρσίνης	1	174,96	3	Κοινοτικό κατάστημα Μυρσίνης
14	Μυρσίνης	1	164,50	2	Δημοτικό σχολείο Μυρσίνης
15	Νεοχώρι	1	82,49	2	Κοινοτικό γραφείο Νεοχωρίου (φιλοξενείται το αγροτικό ιατρείο)
16	Πλάτανος	1	35,90	2	Κοινοτικό γραφείο πλατάνου
17	Σιδηρόκαστρο	1	41,70	2	Κοινοτικό γραφείο Σιδηροκάστρου
18	Σιδηρόκαστρο	1	153,00	2	Δημοτικό σχολείο Σιδηροκάστρου
19	Σκαμνάκι	1	56,61	1	Κοινοτικό γραφείο Σκαμνακίου (φιλοξενείται το αγροτικό ιατρείο)
20	Σκουτάρι	1	155,00	2	Κοινοτικό κατάστημα Σκουταρίου

21	Σκουτάρι	1	121,90	2	Δημοτικό σχολείο Σκουταρίου
22	Χωσιάριο	1	29,40	2	Κοινοτικό γραφείο Χωσιαρίου
23	Λυγερέας	1	91,77	2	Δημοτικό σχολείο Λυγερέα
24	Γύθειο	1	630,29	1	Δημαρχείο(καθαρό ωφέλιμο εμβαδόν ισογείου 427,97μ2 και ορόφου 202,32μ2) Έχουν αφαιρεθεί οι διάδρομοι, εσωτερικά αίθρια, τουαλέτες) Μικτό εμβαδόν ισογείου 936,78μ2 και ορόφου 422,6μ2
25	Εκτός Γυθιου	1	168,70	3	πρώην Δημοτικά σφαγεία
26	Γύθειο	1	505,36	3	Παρθεναγωγείο (μικτό εμβαδό)
27	Γύθειο	1	347,26	2	Βιβλιοθήκη και Φιλαρμονική
28	Γύθειο	1	119,20	3	Διαμέρισμα Α ορόφου κτίριο Β, Παναγουλάκειο κληροδοτήμα
29	Γύθειο	1	46,00	3	Γραφείο ισογείου Δ κτιρίου Παναγουλάκειου κληροδοτήματος
30	Γύθειο	1	240,00	2	ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΑΣ.ΓΕΩΡΓΙΟΥ Β'
31	Γύθειο	2	200,00	1	ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΑΣ.ΠΑΥΛΟΥ
32	Γύθειο	1	450,00	1	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΛΑΚΩΝΩΝ
33	Γύθειο	2	200,00	1	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΓΥΘΕΙΟΥ ΣΤΟ " ΠΕΡΙΒΟΛΑΚΙ "

2.13.1.3 Κτίρια Τέως Δήμου Οιτύλου

Α/Α Κτιρίου	Περιοχή	Καθεστώς ιδιοκτησίας (1: Ιδιόκτητο 2: Ενοικιαζόμενο 3: Παραχωρημένο)	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)	Κατάσταση κτιρίου (1: καλή 2: μέτρια 3: κακή)	Παρατηρήσεις
1	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	1	231,64	2	1. ΟΙΚΗΜΑ ΔΙΩΡΟΦΟ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΟ – Θέση: Πλατεία 17ης Μαρτίου
2	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	1	464,03	1	2. ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ – Σύνορα: Ν.: Επαρχιακή οδός Α.: Κουράκου Β.: Γ,Θ Ψωινου Δ.: Δημοτική Οδός
3	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	1	160,00	1	3. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
4	ΓΕΡΜΑ	1	65,00	2	4. ΚΤΙΡΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΓΕΡΜΑΣ
5	Δ.Δ. ΚΕΛΕΦΑΣ	1	170,00	1	5. ΟΙΚΗΜΑ ΔΙΩΡΟΦΟ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ)
6	Δ.Δ. ΚΕΛΕΦΑΣ	1	120,00	1	6. ΟΙΚΗΜΑ ΔΙΩΡΟΦΟ (ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)
7	Δ.Δ. ΚΑΡΕΑΣ	1	30,00	2	7. ΣΧΟΛΕΙΟ – Θέση: Καρέα , Πλατεία Αγίου Βασιλείου
8	Δ.Δ. ΔΡΥΑΛΟΥ	1	96,00	3	8. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ – Θέση: Μεταξύ Δρυάλου & Τσόπακα πλησίον εκκλ. Αγίου Νικολάου
9	Δ.Δ. ΓΕΡΟΛΙΜΕΝΑ	1	120,00	3	9. ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΕΡΟΛΙΜΕΝΑ – Θέση: Γερολιμένας
10	Δ.Δ. ΚΟΙΤΑΣ	1	80,00	2	10. ΔΙΩΡΟΦΟ ΟΙΚΗΜΑ – Θέση: Εντός Κοίτας
11	Δ.Δ. ΚΟΙΤΑΣ	1	150,00	2	11. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΙΤΑΣ
12	Δ.Δ. ΒΑΧΟΥ	1	40,00	1	12. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΑΧΟΥ – Θέση: Βαχός ΣΥΝΟΡΑ: Α.: Δραμαλής Δ.: Πλατεία-κοιν. δρόμο
13	Δ.Δ. ΒΑΧΟΥ	1	180,00	2	13. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΑΧΟΥ – Θέση: Βαχός ΣΥΝΟΡΑ: Α.: κοιν. δρ. Β, Ν, Δ.: Μαρinos – Ζερβογιαννάκος
14	Δ.Δ. ΑΛΙΚΑ	1	100,00	2	14. ΟΙΚΗΜΑ/ΠΥΡΓΟΣ – Θέση: Αγ. Ανδρέας
15	Δ.Δ. ΜΙΝΑΣ	1	150,00	1	15. ΣΧΟΛΕΙΟ – Θέση: Μίνα Πυργούδια
16	Δ.Δ. ΜΙΝΑΣ	1	150,00	2	16. ΣΧΟΛΕΙΟ – Θέση: Αγγελιάδακι
17	Δ.Δ. ΚΟΥΝΟΥ	1	32,00	1	17. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΥΝΟΥ – Θέση: Κούνος

					στο κέντρο – Περιβάλλον χώρος Εκκλησίας
18	ΤΣΙΚΑΛΙΑ	1	100	1	18. ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΚΤΙΣΜΑ ΔΙΩΡΟΦΟ – Θέση: Αγ. Χαράλαμπος (ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ, ΞΕΝΩΝΑΣ, ΚΥΛΙΚΕΙΟ)
19	Δ.Δ. ΟΙΤΥΛΟ	1	285,87	3	19. ΠΑΛΑΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ “ΠΑΛΑΤΑΚΙ” - Θέση: Εντός Οιτύλου
20	Δ.Δ. ΟΙΤΥΛΟ	1	400,00	3	20. ΣΧΟΛΕΙΟ – Θέση: γύρω ή πλατεία Τσαλαφατινου
21	Δ.Δ. ΠΥΡΓΟΥ ΔΙΡΟΥ	1	120,00	2	21. ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ – Θέση: Αγ. Δημητριος
22	Δ.Δ. ΠΥΡΓΟΥ ΔΙΡΟΥ	1	80,00	3	22. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΝΙΚΑΝΔΡΙ
23	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	1	102,00	1	23. Κ.Ε.Π.
24	Δ.Δ. ΚΕΛΕΦΑΣ	1	118,94	1	24. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΕΛΕΦΑ
25	ΖΩΓΡΑΦΟΥ – ΑΘΗΝΑ	1	52,00	1	25. ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ
26	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	1	115,75	1	26. ΝΕΟ ΙΣΟΓΕΙΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ– Θέση: Αρεόπολη
27	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	1	275,00	1	27. ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ – Θέση: Αρεόπολη
28	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	2	200,00	1	28.ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ “ΣΠΗΛΙΟΥΣ”
29	ΑΡΕΟΠΟΛΗ	2	400,00	1	29.ΠΥΡΓΟΣ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΟΥ
30	ΚΡΥΟΝΕΡΙ	2		1	30.ΤΕΩΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
31	ΓΕΡΜΑ	1		3	31.ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ (ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΩ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ)

2.13.1.4 Κτίρια Τέως Δήμου Σμύνης

Α/Α Κτιρίου	Περιοχή	Καθεστώς ιδιοκτησίας (1: Ιδιόκτητο 2: Ενοικιαζόμενο 3:Παραχωρημένο)	Επιφάνεια κτιρίου (τ.μ.)	Κατάσταση κτιρίου (1:καλή 2: μέτρια 3:κακή)	Παρατηρήσεις
1	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1	204,36	1	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΣΜΥΝΟΥΣ, Διαθέτει και Υπόγειο 204,36 τ.μ.
2	ΣΕΛΕΓΟΥΔΙ	1	85,72	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

3	ΚΑΣΤΑΝΙΑ	1	36,50	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
4	ΚΑΣΤΑΝΙΑ	1	88,00	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ- Διαθέτει και Υπόγειο 88,00 τ.μ
5	ΚΟΚΚΙΝΑ ΛΟΥΡΙΑ	1	59,17	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
6	ΚΟΚΚΙΝΑ ΛΟΥΡΙΑ	2	124,43	1	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΦΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
7	ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ	1	28,70		ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
8	ΠΡΟΣΗΛΙΟ	1	110,00	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
9	ΠΕΤΡΙΝΑ	1	179,40	1	ΤΟ ΙΣΟΓΕΙΟ 89,70 τ.μ.ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΩΣ Κ.Ε.Π.
10	ΠΕΤΡΙΝΑ	1	53,56	1	Πρώην ΣΦΑΓΕΙΑ - Νυν Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων
11	ΠΕΤΡΙΝΑ	2	189,38	1	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ
12	ΜΕΛΙΤΙΝΗ	1	108,63	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
13	ΜΕΛΙΤΙΝΗ	1	87,50	1	ΠΡΩΗΝ ΣΧΟΛΑΡΧΕΙΟ - Διαθέτει και Υπόγειο 67τ.μ.
14	ΜΕΛΙΤΙΝΗ	2	124,00	1	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ
15	ΠΑΛΑΙΟΒΡΥΣΗ	1	36,00	1	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
16	ΠΑΛΑΙΟΒΡΥΣΗ	2	300,00	1	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΦΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΚΑΙ 4 ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
17	ΜΕΛΙΣΣΑ	1	103,00	1	ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

2.13.1 Οχήματα

Επίσης, ο Δήμος Ανατολικής Μάνης διαθέτει ένα στόλο 51 οχημάτων που περιλαμβάνει φορτηγά, απορριμματοφόρα, επιβατικά και μηχανήματα τεχνικών έργων, η πλειοψηφία των οποίων βρίσκονται σταθμευμένα στο Γύθειο- έδρα του Δήμου και στο δημοτικό χώρο πλησίον δημοτικού σταδίου, και εξυπηρετούν τις Δημοτικές Ενότητες Γυθείου και Σμόνους. Στην Τοπική Κοινότητα Αρεόπολης και στο δημοτικό χώρο του Διοικητηρίου θα βρίσκονται σταθμευμένα τα υπόλοιπα οχήματα που εξυπηρετούν τις Δημοτικές Ενότητες Ανατολικής Μάνης και Οιτύλου.

ΟΧΗΜΑΤΑ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΥΘΕΙΟΥ

Α.Α.	Αριθμός κυκλοφορίας Αυτοκινήτου	Μάρκα και τύπος αυτοκινήτου
1	ΚΗΙ 2346	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ
2	ΚΗΥ 2407	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ
3	ΚΗΥ 2351	ΦΟΡΤΗΓΟ
4	ΚΗΥ 2367	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ
5	ΚΗΙ 2320	ΦΟΡΤΗΓΟ
6	ΚΗΟ 3854	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ
7	ΚΗΙ 2302	ΦΟΡΤΗΓΟ
8	ΚΗΥ 2445	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ
9	ΚΗΗ 4326	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΕΩΣ 18/2/2011 ΑΠΟΡ/ΦΟΡΟ
10	ΑΚΚ 475	ΔΙΚΥΚΛΟ
11	ΚΗΗ 4301	ΙΧ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
12	ΜΕ 50305	ΤΣΑΠΑ
13	ΜΕ 33807	ΤΣΑΠΑ
14	ΜΕ 96982	ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ
15	ΜΕ 104922	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ
16	56277	ΤΡΑΚΤΕΡ

ΟΧΗΜΑΤΑ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΜΥΝΟΥΣ

Α.Α.	Αριθμός κυκλοφορίας Αυτοκινήτου	Μάρκα και τύπος αυτοκινήτου
1	ΚΗΥ 2418	ΜΑΖΔΑ ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
2	ΚΗΗ 4304	ΜΑΖΔΑ ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ
3	ΚΗΗ 4310	ΜΑΖΔΑ ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ
4	ΑΜ 56558	SAME DEUTZ-FAHR ITALIA SPA, LAMBORGHINI ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ
5	ΚΗΙ 2301	FIAT-IVECO ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ
6	ΚΗΥ 2446	FORD ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ

ΟΧΗΜΑΤΑ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΤΥΛΟΥ

Α.Α.	Αριθμός κυκλοφορίας Αυτοκινήτου	Μάρκα και τύπος αυτοκινήτου
1	ΚΗΙ2352	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ HUNDAI
2	ΚΗΙ 2380	ΦΟΡΤΗΓΟ NISSAN
3	ΚΗΙ 2375	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ MERCEDES
4	ΚΗΥ 2370	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ MERCEDES
5	ΚΗΥ 2413	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ MERCEDES
6	ΚΗΙ2319	ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ MERCEDES
7	ΚΗΙ 2384	ΑΠΪ/ΠΡΕΣΣΑ DAIMLER
8	ΚΗΙ 2382	ΦΟΡΤΗΓΟ NISSAN
9	ΜΕ84868	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ PIAGGIO
10	ΚΗΙ2388	ΑΝΑΤΡΕΠΟΜΕΝΟ MERCEDES
11	ΚΗΙ 2381	ΦΟΡΤΗΓΟ NISSAN
12	ΜΕ50412	ΕΚΣΚ-ΦΟΡΤ. FIAT-HITACHI
13	ΜΕ104923	ΕΚΣΚ-ΦΟΡΤ. CATERPILLAR
14	ΚΗΙ2385	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ MAZDA
15	ΚΗΙ2386	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ MITSUBISHI
16	ΚΗΗ4307	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ NISSAN
17	ΜΕ111923	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ IVECO

ΟΧΗΜΑΤΑ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

Α.Α.	Αριθμός κυκλοφορίας Αυτοκινήτου	Μάρκα και τύπος αυτοκινήτου
1	ΚΗΙ 2390	ΦΟΡΤΗΓΟ & ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΜΕ ΓΕΡΑΝΑΚΙ DAIMLER/MERCEDES
2	ΚΗΙ 2328	ΑΠΟΡΡ/ΦΟΡΟ MERCEDES
3	ΚΗΙ2391	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ/4Χ4 ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ MAZDA
4	ΚΗΥ 2420	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4 MAZDA
5	ΚΗΙ 2336	VOLKSWAGEN(PASSAT) ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

6	ΚΗΙ 2334	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ(ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ) HUNDAI/MATRIX
7	ΚΗΗ 4331	ΗΜΙΦΟΡΤΗΓΟ 4Χ4 ΜΑΖΔΑ
8	ΜΕ ΙΧ 119556	ΕΛΑΣΤΙΚΟΦΟΡΟΣ ΕΚΣΚΑΦΕΑΣ JCB
9	ΚΗΟ 3640	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΔΑΤΟΣ VOLVO
10	ΚΗΟ 3625	ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟ VOLKSWAGEN
11	ΚΗΟ 3619	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ /ΦΟΡΤΗΓΟ VOLVO
12	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΛΑΙΣΙΟΥ: VSA63803413095060	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ (ΤΥΠΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ) MERCEDES (VITO)

2.13.2 Δίκτυο Ύδρευσης³⁹

Στο Δήμο Ανατολικής Μάνης, λειτουργούν οι κατωτέρω γεωτρήσεις :

α/α	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΑΡΟΧΗ
1.	ΣΚΑΜΝΑΚΙ	1700 m ³ /ΗΜΕΡΑ
2.	ΝΕΟΧΩΡΙ	500 m ³ /ΗΜΕΡΑ
3.	ΠΗΓΑΔΑ	150-280 m ³ /ΗΜΕΡΑ
4.	ΕΛΙΤΣΑ	8-12 m ³ /ΗΜΕΡΑ
5.	ΕΛΑΙΑ	40 m ³ /ΗΜΕΡΑ
6.	ΒΡΩΜΟΠΗΓΑΔΟ	30 m ³ /ΗΜΕΡΑ
7.	ΚΟΤΡΩΝΑΣ	13 m ³ /ΗΜΕΡΑ
8.	ΚΟΤΡΩΝΑΣ	5 m ³ /ΗΜΕΡΑ

Οι γεωτρήσεις του Γυθείου λειτουργούν χειμώνα-καλοκαίρι, πολλές ώρες την ημέρα και ανάλογα με την ζήτηση, δεδομένου ότι οι διατιθέμενες για την πόλη του Γυθείου ποσότητες από τις πηγές της Αγ. Μαρίνας ακόμη και το χειμώνα είναι ελλειπείς. Η υδροδότηση του τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης γίνεται από τις γεωτρήσεις 5-7.

³⁹ Κ. ΧΑΤΖΗΘΕΟΧΑΡΟΥΣ-ΜΠΕ ΕΡΓΟΥ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ Τ.Δ. ΑΛΙΚΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ Τ.Δ. ΓΕΡΟΛΙΜΕΝΑ

ΧΑΡΤΗΣ 21 Υφιστάμενο δίκτυο Ύδρευσης Μάνης (Πηγή : Μελέτη Ύδρευσης Μάνης-ADT ΩΜΕΓΑ)

2.13.3 Αποχέτευση Ομβρίων - Ακαθάρτων

Το σύνολο σχεδόν των πόλεων και οικισμών αποχετεύεται με δίκτυο ομβρίων. Δίκτυο αποχέτευσης ομβρίων και σχάρες υπάρχουν στο σύνολο της πόλης του Γυθείου και της Αρεόπολης και σε μέρος των λοιπών οικισμών. Συντηρήσεις και επεκτάσεις του συστήματος αποχέτευσης ομβρίων διενεργούνται συνεχώς.

Δίκτυο ακαθάρτων την τρέχουσα χρονική περίοδο δεν έχει κατασκευαστεί. Ωστόσο, για την πόλη του Γυθείου το δίκτυο ακαθάρτων και ο Βιολογικός Καθαρισμός έχουν ήδη ενταχθεί στο Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο και αναμένεται να ολοκληρωθούν το αργότερο έως το 2015.

Αναφορικά με το δίκτυο αποχέτευσης - ακαθάρτων και το Βιολογικό Καθαρισμό της Δημοτικής Ενότητας Οιτύλου, το έργο μελετάται και αναμένεται να ωριμάσει σύντομα.

2.13.4 Τηλεπικοινωνίες

Στον τομέα των υποδομών τηλεπικοινωνιών παρουσιάζεται σημαντική ταχύτητα εκσυγχρονισμού των δικτύων κορμού και μετατροπής των κυκλωμάτων σε ψηφιακά ενώ υπάρχουν αρκετές σύγχρονες υποδομές οπτικών ινών και ασύρματων ζεύξεων. Τα προβλήματα εντοπίζονται στον εκσυγχρονισμό των δικτύων πρόσβασης και στην εισαγωγή των ευρυζωνικών δικτύων.

2.13.1 Υποδομές Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Ο εξοπλισμός των υπηρεσιών του Δήμου Ανατολικής Μάνης σε Hardware και Software παρουσιάζεται στους επόμενους πίνακες.

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ HARDWARE				
ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Η/Υ	ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ	ΠΟΛΥΜΗΧΑ ΝΗΜΑΤΑ	FAX
Γραφείο Δημάρχου	2	2	-	1
Γραφεία Αντιδημάρχων	1	-	-	-
Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής	2	1	-	-
Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	1	1	-	-
Δ/ση Διοικητικών και	25	14	3	1

Οικονομικών Υπηρεσιών				
Δ/ση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας & Τεχνικών Υπηρεσιών	10	5	-	1
Δημοτική Αστυνομία	3	-	-	-
ΚΕΠ	4	6	-	-
Σύνολο	48	29	3	3

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ SOFTWARE	
Γραφείο Δημάρχου	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection, QPrime Unisystems Ver. 4.0
Γραφεία Αντιδημάρχων	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection
Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection, QPrime Unisystems Ver. 4.0
Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection
Δ/ση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection, QPrime Unisystems Ver. 4.0
Δ/ση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας & Τεχνικών Υπηρεσιών	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection, GGCAD, ERGA NG, TAXYMETRIA, AUTOCAD 2009 Έργο XP PSystems, Εργολήπτης v.7.02.2 (AceHellas)
Δημοτική Αστυνομία	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection
ΚΕΠ	Windows, Microsoft Office, Symantec Endpoint Protection

2.13.2 Υποδομές για τον Πολιτισμό

Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης σχεδιάζει να αναπτύξει έντονη δραστηριότητα στην περιοχή, με πλήθος πολιτιστικές και άλλες εκδηλώσεις (συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις κλπ). Σημειώνεται επίσης ότι στην Αρεόπολη και το Γύθειο λειτουργούν πνευματικά κέντρα ιδιοκτησίας της Ι.Μ. Μάνης και Δημόσια βιβλιοθήκη στην Αρεόπολη με 6.500 περίπου αξιόλογα βιβλία και Δημοτική Βιβλιοθήκη στο Γύθειο με 15.000 περίπου αξιόλογα βιβλία.

Στον Δήμο Ανατολικής Μάνης και σε ετήσια βάση πραγματοποιούνται οι εορταστικές εκδηλώσεις της **17^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ και της ΜΑΧΗΣ του ΔΙΡΟΥ**.

Η επέτειος της **17^{ης} Μαρτίου 1821** γίνεται κάθε χρόνο στην Αρεόπολη, αποδίδοντας τιμή στους Μανιάτες που με αρχηγό τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη ξεκίνησαν την επανάσταση κατά των Τούρκων στις 17 Μαρτίου 1821. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΤΕΔΚ Ν. Λακωνίας αναγνωρίζοντας την εορτή αυτή το 2005 ομόφωνα αποφάσισε να καθιερωθεί η ημέρα αυτή ως Παλλακωνική αργία.

Η επέτειος της **Μάχης του Διρού** γίνεται κάθε χρόνο στον Πύργο Διρού, αποδίδοντας τιμή στις Μανιάτισσες που, ενώ οι άνδρες τους βρίσκονταν στο Αλμυρό και πολεμούσαν τους Τούρκους, απέκρουσαν μόνες τους την προσπάθεια του Ιμπραήμ πασά να κάνει απόβαση με τα καράβια του στο ακρογιάλι του Δυρού και έτσι να καταλάβει την ελεύθερη Μάνη.

Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης έχει κάνει πλέον θεσμό το «**πολιτιστικό καλοκαίρι**» με ένα αξιόλογο πρόγραμμα με συμμετοχές από σπουδαίους καλλιτέχνες στην καρδιά της Μάνης. Φιλόξενος Δήμος, πιστός στην ιστορία του και θέλοντας να κάνει γνωστές της ομορφιές της Μάνης διοργανώνει τον Αύγουστο ένα μήνα πολιτισμού και τέχνης.

2.13.3 Υποδομές στον Αθλητισμό

Η αθλητική υποδομή στην περιοχή είναι υποτυπώδης. Υπάρχει ένα γήπεδο ποδοσφαίρου με τεχνητό χλοοτάπητα και υποτυπώδη στίβο στο Γύθειο, ένα γήπεδο βόλεϊ και ένα γήπεδο μπάσκετ. Στην Αρεόπολη στον προαύλιο χώρο του Λυκείου-Γυμνασίου υπάρχει ένα γήπεδο ποδοσφαίρου 5Χ5 και ένα γήπεδο μπάσκετ και βόλεϊ. Στον Πύργο Διρού υπάρχει ανοικτό γήπεδο μπάσκετ. Στη Πετρίνα υπάρχουν ένα γήπεδο ποδοσφαίρου 11Χ11 και ένα ανοικτό γήπεδο μπάσκετ. Στον Άγιο Νικόλαο και στη Μελιτίνη υπάρχουν γήπεδα 5Χ5. Στην Καστάνια και στο Προσήλιο υπάρχουν ανοιχτά γήπεδα μπάσκετ. Εν τούτοις, πλήν εξαιρέσεων, αυτά βρίσκονται σε κακή κατάσταση και έχουν πολλές ελλείψεις. Σοβαρή προσπάθεια για την αναβάθμιση της αθλητικής υποδομής γίνεται με την δημοπράτηση της κατασκευής ενός ανοικτού γηπέδου ποδοσφαίρου στην Αρεόπολη και την δρομολόγηση κατασκευής κλειστού αθλητικού κέντρου. Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης σχεδιάζει να αναπτύξει έντονη δραστηριότητα στην περιοχή, με πλήθος πολιτιστικές και άλλες εκδηλώσεις (συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις κλπ). Σημειώνεται επίσης ότι στην Αρεόπολη και το Γύθειο λειτουργούν πνευματικά κέντρα ιδιοκτησίας της Ι.Μ. Μάνης και Δημόσια βιβλιοθήκη στην Αρεόπολη με 6.500 περίπου αξιόλογα βιβλία και Δημοτική Καψάλειος Βιβλιοθήκη στο Γύθειο με 15.000 περίπου αξιόλογα βιβλία.

Όσον αφορά τον περιπατητικό τουρισμό είναι ένας ιδιαίτερα αναπτυσσόμενος τομέας του τουρισμού τα τελευταία χρόνια. Για τα μονοπάτια της περιοχής της Μέσα Μάνης από το Οίτυλο και την Αρεόπολη μέχρι και το ακρωτήριο Ταίναρο αριθμούνται 32 πεζοπορικές διαδρομές μήκους 130χλμ. που καλύπτουν όλη την ανατολική και δυτική Μέσα Μάνη το πιο αυθεντικό τμήμα της Μανιάτικης γης.

2.13.4 Υποδομές στην Παιδεία

Η προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση παρουσιάζει τα εξής χαρακτηριστικά:

ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΘΟΥΣΩΝ
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΡΕΟΠΟΛΗΣ (2/θ)	48	2
1 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ (1/θ)	22	3
2 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ (2/θ)	42	2
3 ^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ (1/θ)	32	2
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ	33	2
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΥΡΓΟΥ ΔΙΡΟΥ (1/θ)	20	1
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΠΕΤΡΙΝΑΣ (1/θ)	8	1
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΦΛΟΜΟΧΩΡΙΟΥ (1/θ)	12	1

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΙΚΩΝ (2/θ)	9	3
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΕΟΠΟΛΗΣ (6/θ)	135	8

1 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ (6/θ)	86	8
2 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ (12/θ)	267	14
3 ^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ (6/θ)	56	6
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΤΡΙΝΑΣ (3/θ)	50	6
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΥΡΓΟΥ ΔΙΡΟΥ (5/θ)	56	6
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΦΛΟΜΟΧΩΡΙΟΥ (3/θ)	28	4
ΓΥΜΝΑΣΙΑ-ΛΥΚΕΙΑ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ		
ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΕΟΠΟΛΗΣ	111	6
1 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ	105	7
2 ^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ	125	7
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΕΟΠΟΛΗΣ	59	5
ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ	170	12
ΕΠΑΛ ΓΥΘΕΙΟΥ	42	7 (οι 5 λυόμενες)
ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ		
Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Αρεόπολης	25	2

2.13.5 Υποδομές Υγείας – Πρόνοιας

Στο Δήμο υπάρχουν δύο (2) Κέντρα Υγείας: στο Γύθειο και στην Αρεόπολη, και (12) αγροτικά ιατρεία.

Κέντρο Υγείας Γυθείου:	Στο Κέντρο Υγείας Γυθείου εντάσσονται τα Αγροτικά Ιατρεία Σκουταρίου, Χωσιαρίου, Μυρσίνης, Πλατάνου, Πετρίνας, Αγίου Νικολάου
Κέντρο Υγείας Αρεόπολης :	Στο Κέντρο Υγείας Αρεόπολης εντάσσονται τα Αγροτικά Ιατρεία Πύργου Διρού, Οιτύλου, Μίνας, Γερολιμένα, Κότρωνα, Κοκάλας

Τα Κέντρα Υγείας είναι κατάλληλα εξοπλισμένα με τεχνολογικά μέσα καθώς και ιατρικό και παραϊατρικό προσωπικό, που δεν είναι επαρκές. Υπάρχουν τέσσερα (4) ασθενοφόρα τα οποία εξυπηρετούν όλα τα Δημοτικά Διαμερίσματα των Δήμων Ανατολικής Μάνης και Ανατολικής Μάνης. Το πρόβλημα είναι ότι δεν υπάρχουν περισσότερες ειδικότητες γιατρών.

Οι ανάγκες για δευτεροβάθμιας περίθαλψη, καλύπτονται από το Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης και το Γενικό Νοσοκομείο Μολάων.

Από τα παραπάνω προκύπτει η ύπαρξη πολλών ελλείψεων στην υποδομή και στην παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών στην πρωτοβάθμια περίθαλψη. Απαιτείται στελέχωση, εξοπλισμός και συχνότερη λειτουργία των αγροτικών ιατρείων.

Στα όρια του Δήμου λειτουργούν παιδικός – βρεφονηπιακός σταθμός στην Αρεόπολη και δύο νηπιαγωγεία, ένα στην Αρεόπολη και ένα στον Πύργο Διρού.

Στον τομέα της πρόνοιας για τους ηλικιωμένους δεν υπάρχει στην περιοχή η αναγκαία υποδομή. Η ύπαρξη σημαντικού αριθμού γερόντων κάνει αναγκαία τη δημιουργία χώρων κατάλληλων για την φροντίδα αυτών των ηλικιών.

2.13.6 Λοιπές υποδομές

Παρακάτω παρουσιάζονται οι υφιστάμενες σχετικές υπηρεσίες:

Οικονομικές Υπηρεσίες		Υπηρεσίες Υπουργ. Γεωργίας:	
Δ.Ο.Υ Γυθείου & Αρεόπολης	2	Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης	1
ΤΕΛΩΝΕΙΑ ⁴⁰ (Γύθειο)	1	Κτηνιατρεία	1
		Δασαρχεία	1

⁴⁰ Κατά το έτος 2010, το τελωνείο Γυθείου είχε συνοπτικά την κατωτέρω κίνηση:

- Διενήργησε 709 εξαγωγές διαφόρων αγροτικών προϊόντων
- Προέβη στον τελωνισμό 116 αυτοκινήτων και εισέπραξε τα τέλη ταξινόμησης σε 66 αυτοκίνητα που μετασκευάστηκαν κατά κάποιο τρόπο
- Διενήργησε 77 εισαγωγές διαφόρων εμπορευμάτων
- Εξυπηρέτησε τις ανάγκες 600 Ελλήνων κατά κύριο λόγο οικονομικών μεταναστών που έχουν ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής
- Εξέδωσε 69 άδειες απόσταξης στεμφύλων στους αμπελοκαλλιεργητές της περιοχής Λακωνίας και διευθέτησε όλα τα θέματα τους που αφορούν και σχετίζονται με την έκδοση έλεγχου και μεταβίβαση των αμβύκων απόσταξης
- Εξυπηρέτησε τις ανάγκες των ποτοποιιών της περιοχής (σύσταση και παρακολούθηση φορολογικών αποθηκών, τελωνισμός αλκοολούχων ποτών, 14 δηλώσεις Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης, άδειες λειτουργίας – παραλαβές αιθυλικής αλκοόλης)
- Εξυπηρέτησε 186 παραλαβές καυσίμων από τα αλιευτικά σκάφη της περιοχής
- Εξυπηρέτησε τις ανάγκες Ε.Φ.Κ. σε 60 βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις του νομού
- Εξυπηρέτησε την άφιξη 25 αφίξεων εμπορικών και τουριστικών πλοίων
- Διαπίστωσε 25 τελωνειακές παραβάσεις και επέβαλε τα σχετικά πρόστιμα

Δικαστικές Αρχές:	
Εισαγγελίες Πρωτοδικών	1
Πρωτοδικεία	1
Ειρηνοδικεία	1

Υπηρεσίες Δημόσιας Τάξης:	
Δ/νσεις Αστ., Αστυν Σταθμοί	2
Λιμ/ρχεία - Λιμενικοί Σταθμοί	2
Πυροσβεστική	2

Πολ/μικά Γραφεία	1
Συμβολαιογραφεία	3
Υποθηκοφυλάκια	1

Δ.Ε.Κ.Ο	
Ι.Κ.Α	1
Δ.Ε.Η	1
Ο.Τ.Ε	1
Ε.Λ.Τ.Α	2

(Ανταποκριτής ΟΑΕΔ)	-
---------------------	---

Τράπεζες	4
----------	---

Στο Γύθειο εδρεύει επίσης το Εμπορικό Επιμελητήριο Λακωνίας και το Λιμενικό Ταμείο Λακωνίας, ενώ η αγροφυλακή έχει τις παρακάτω υπηρεσίες:

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ	Υπάρχουσες υπηρεσίες
Με έδρα το Γύθειο και την Αρεόπολη	2

Στην έδρα του Δήμου (Γύθειο) και στην ιστορική έδρα (Αρεόπολη) λειτουργούν Δ.Ο.Υ., Αστυνομικό Τμήμα, Πυροσβεστική Υπηρεσία, Αγροφυλακή και ΕΛ.ΤΑ.

Στα υπόλοιπα δημοτικά διαμερίσματα περνάει ταχυδρομικός διανομέας περιοδικά (3-5 φορές την εβδομάδα). Παράλληλα στην Αρεόπολη κατά τον Ιούλιο και Αύγουστο λειτουργεί, σε πενήμερη βάση παράρτημα της Εθνικής Τράπεζας ενώ λειτουργεί 3 φορές την εβδομάδα όλο τον υπόλοιπο χρόνο. Στα Σπήλαια Πύργου Διρού λειτουργεί Μουσείο με Νεολιθικά ευρήματα, ενώ επισκευάστηκε ο Πύργος Πικουλάκη και χρησιμοποιείται ως μουσείο.

2.14 Ενέργεια – Χρήση ΑΠΕ

Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) συνιστούν πηγές ενέργειας φιλικές προς το περιβάλλον και συνιστούν ειδικότερη έκφραση αλλά και βασική συνιστώσα της αειφόρου ανάπτυξης συμβάλλοντας παράλληλα στην απεξάρτηση της χώρας στον ενεργειακό τομέα και στην καλύτερη χωρική αξιοποίηση των φυσικών πόρων.

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 2773/1999, η οποία προσετέθη με την παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 2941/2001, τα έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα έργα δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, κατασκευής υποσταθμών και εν γένει κάθε κατασκευής που αφορά την υποδομή και εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., χαρακτηρίζονται ως δημόσιας ωφέλειας, ανεξάρτητα από το φορέα υλοποίησής τους.

Η ανάπτυξη των Α.Π.Ε. αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

Συγκεκριμένα, με βάση την οδηγία 2001/77/ΕΚ, έχει τεθεί ως στόχος, μέχρι το 2010, το 22,1% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα να προέρχεται από Α.Π.Ε. Παράλληλα, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 8/9 Μαρτίου 2007 έθεσε δεσμευτικό στόχο συνιστάμενο σε ίσο προς 20% μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη συνολική ενεργειακή κατανάλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2020. Για την επίτευξή του απαιτείται μαζική ανάπτυξη και των τριών τομέων εφαρμογών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: ηλεκτρισμού, βιοκαυσίμων, θέρμανσης και ψύξης. Ο στόχος συνοδεύεται από ένα ειδικότερο στόχο για 10% τουλάχιστον βιοκαύσιμα στη συνολική κατανάλωση καυσίμων μεταφορών μέχρι το 2020. Επιπλέον επαναλαμβάνεται ο στόχος για εξοικονόμηση του 20% της συνολικής κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας μέχρι το 2020. Εφόσον επιτευχθεί, αυτό θα σημαίνει ότι, μέχρι το 2020, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα χρησιμοποιεί περίπου 13% λιγότερη ενέργεια απ' ό,τι σήμερα, εξοικονομώντας ετησίως 100 δις ευρώ και περίπου 780 τόνους CO₂.

Ειδικώς για την Ελλάδα, με βάση τους εθνικούς στόχους, όπως αυτοί προσδιορίζονται στον ν. 3468/2006, το ποσοστό συμμετοχής των Α.Π.Ε. στην ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας πρέπει να ανέλθει, μέχρι το 2010, σε 20,1 % και, μέχρι το 2020, σε 29% αντιστοίχως.

Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο της ενιαίας πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου του Κυότο που έχει κυρωθεί στη χώρα μας με το ν. 3017/2002 και σύμφωνα και με το Δεύτερο Εθνικό Πρόγραμμα Μείωσης των Εκπομπών που εγκρίθηκε με την ΠΥΣ 5/27.02.2003, η Ελλάδα έχει αναλάβει για την περίοδο 2008-2012 την υποχρέωση της συγκράτησης της αύξησης των εκπομπών της στο + 25% σε σχέση με τις εκπομπές βάσης, προωθώντας, μεταξύ άλλων, για το σκοπό αυτό και τη χρήση Α.Π.Ε. για την παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας ή ψύξης.

Παράλληλα, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 8/9 Μαρτίου 2007 αποφάσισε τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% τουλάχιστον, σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, έως το 2020, απόφαση στην οποία η Ελλάδα ήδη ανταποκρίνεται με την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων που περιλαμβάνει: τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου την περίοδο 2008 – 2012 κατά 16,6%, σε 140 βιομηχανίες, την εισαγωγή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών στη βιομηχανία, την εντατικοποίηση των σχετικών ελέγχων, την εφαρμογή επιχειρησιακών σχεδίων για την αντιμετώπιση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα μεγάλα αστικά κέντρα, την ταχεία προώθηση του φυσικού αερίου, την εξοικονόμηση ενέργειας στον οικιακό και τον τριτογενή τομέα, την επέκταση του Μετρώ και των άλλων μέσων μαζικής μεταφοράς κ.ά.

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Ελλάδα οφείλει να καθορίσει μέτρα υποστήριξης των Α.Π.Ε., μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, τόσο για την απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησής τους όσο και για την προσαρμογή του κανονιστικού πλαισίου εγκατάστασής τους προς τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που αφορούν στον χωροταξικό σχεδιασμό και τις χρήσεις γης.

Κρίσιμο από της απόψεως αυτής αποδεικνύεται το ζήτημα της χωροθέτησης των έργων Α.Π.Ε. και τούτο διότι αν και τα έργα Α.Π.Ε. μπορεί να χαρακτηρισθούν κατ' αρχήν ως δραστηριότητες φιλικές προς το περιβάλλον, εν τούτοις δεν στερούνται παντελώς επιπτώσεων σε αυτό.

Οι επιπτώσεις αυτές διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της εκάστοτε χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας Α.Π.Ε. (αιολική, υδροηλεκτρική, γεωθερμική, ηλιακή ενέργεια κλπ.), ενώ μπορεί να εκτείνονται τόσο στο ανθρωπογενές (πόλεις, οικισμούς και εν γένει οικιστικές περιοχές) όσο και στο φυσικό περιβάλλον (τοπίο, χλωρίδα και πανίδα, κλπ.) των περιοχών εγκατάστασης, καθώς και στις γειτνιάζουσες παραγωγικές δραστηριότητες (τουρισμό, γεωργία κλπ.).

Για την πρόληψη, την άμβλυση και την αποτροπή των επιπτώσεων αυτών απαιτείται η καθιέρωση σαφών κανόνων χωροθέτησης των έργων Α.Π.Ε., ώστε αφενός να μειωθούν οι αβεβαιότητες και οι συγκρούσεις χρήσεων γης που συχνά αναφύονται επί του πεδίου και αφετέρου να ικανοποιηθούν οι ευρύτερες ανάγκες προστασίας του περιβάλλοντος και η αειφόρος ανάπτυξη των περιοχών υποδοχής τους.

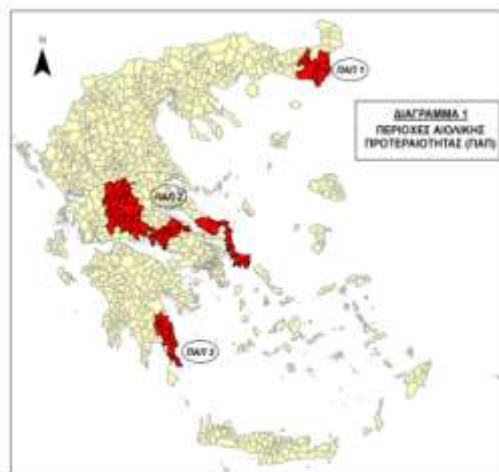
Η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. στην Ελλάδα έχει αντιμετωπισθεί σχεδόν αποκλειστικά στο πλαίσιο των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης των σχετικών έργων. Η διαδικασία αυτή, αν και επιτρέπει την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον στο επίπεδο κάθε συγκεκριμένης εγκατάστασης, εν τούτοις δεν μπορεί, λόγω του εξατομικευμένου χαρακτήρα της, να απαντήσει στην ανάγκη καθιέρωσης γενικών κριτηρίων χωροθέτησης έργων Α.Π.Ε., δηλαδή κριτηρίων που να διασφαλίζουν ένα κοινό πλαίσιο χωρικής οργάνωσης των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων ανάλογα με τη φυσιογνωμία και τις χωροταξικές ιδιαιτερότητες των επιμέρους ενοτήτων του ελληνικού χώρου, τις επιμέρους κατηγορίες έργων Α.Π.Ε. και τις ειδικές ανάγκες ανάπτυξης, προστασίας ή διαφύλαξης που απαντώνται σε συγκεκριμένες περιοχές και σε ευπαθή οικοσυστήματα της χώρας.

Απαιτείται, επομένως, να θεσπιστεί ένα ειδικό χωροταξικό πλαίσιο που να καθορίζει τις βασικές κατευθύνσεις και τους γενικούς κανόνες για τη χωροθέτηση έργων Α.Π.Ε. στο σύνολο του εθνικού χώρου, ώστε αφενός να καταστούν εκ των προτέρων γνωστές οι κατηγορίες περιοχών στις οποίες αποκλείεται εν όλω ή εν μέρει η χωροθέτηση έργων Α.Π.Ε. και αντιστοίχως οι εν δυνάμει κατάλληλες για την υποδοχή τους περιοχές και αφετέρου οι ειδικότερες, ανά κατηγορία Α.Π.Ε., χωροταξικές προϋποθέσεις εγκατάστασης ιδίως σε συνάρτηση με τη φυσιογνωμία, τη φέρουσα ικανότητα και εν γένει το περιβάλλον των περιοχών εγκατάστασης.

Η αξιοποίηση των πηγών Α.Π.Ε., πρέπει να λάβει χώρα σε όλη την επικράτεια ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν και τις δυνατότητες κάθε περιοχής. Ειδικότερα για τα νησιά να γίνει με κανόνες και αρχές που σέβονται το περιβάλλον, το χαρακτήρα και τη φέρουσα ικανότητα τους.

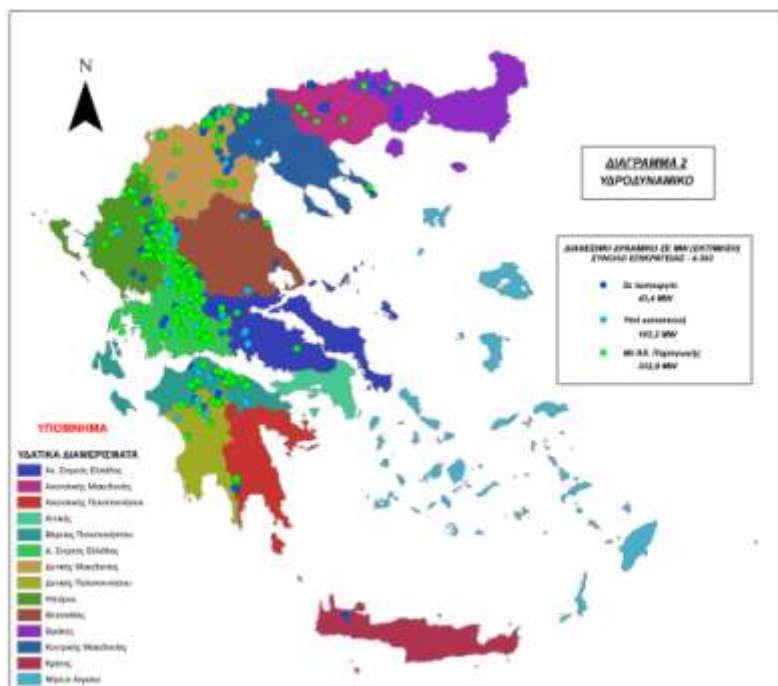

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 49828/2008 ΓΙΑ ΤΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ οι περιοχές αιολικής προτεραιότητας απεικονίζονται στον χάρτη που ακολουθεί.

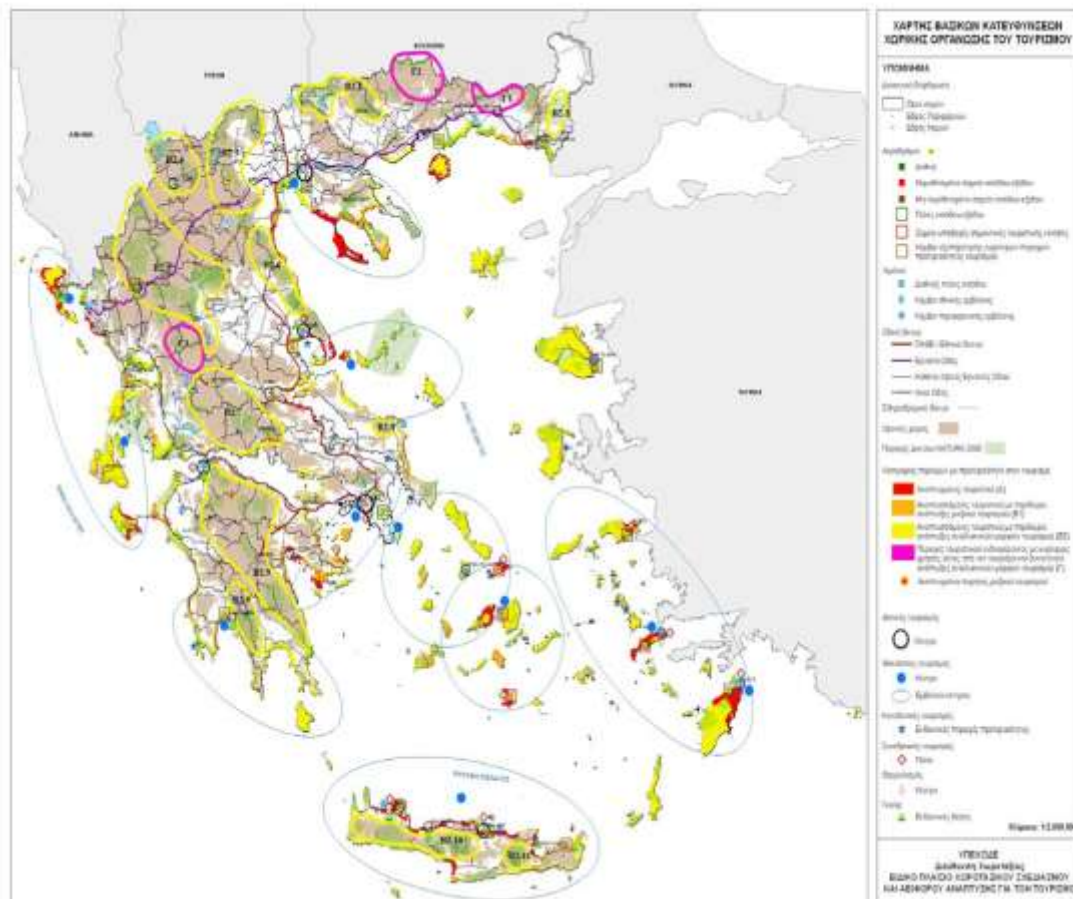
ΧΑΡΤΗΣ 22 : ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΠΑΠ) ΠΗΓΗ ΥΠΕΚΑ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ

Στον τέως Δήμο Σμήνου υπάρχουν εγκαταστάσεις παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας ισχύος 1 MW που δημιουργήθηκαν από την ΥΔΡΟΒΑΤ Α.Ε.Β.Ε. ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ενώ η υδρομάστευση έχει γίνει στις πηγές Αγίας Μαρίνας.

ΧΑΡΤΗΣ 23 : ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΜΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΥΔΡΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΗΓΗ ΥΠΕΚΑ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ

ΧΑΡΤΗΣ 24 ΧΑΡΤΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΗΝΣΕΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (Πηγή ΥΠΕΚΑ στο <http://www.minenv.gr/4/42/00/SMPE.tourismos.iounios.pdf>)

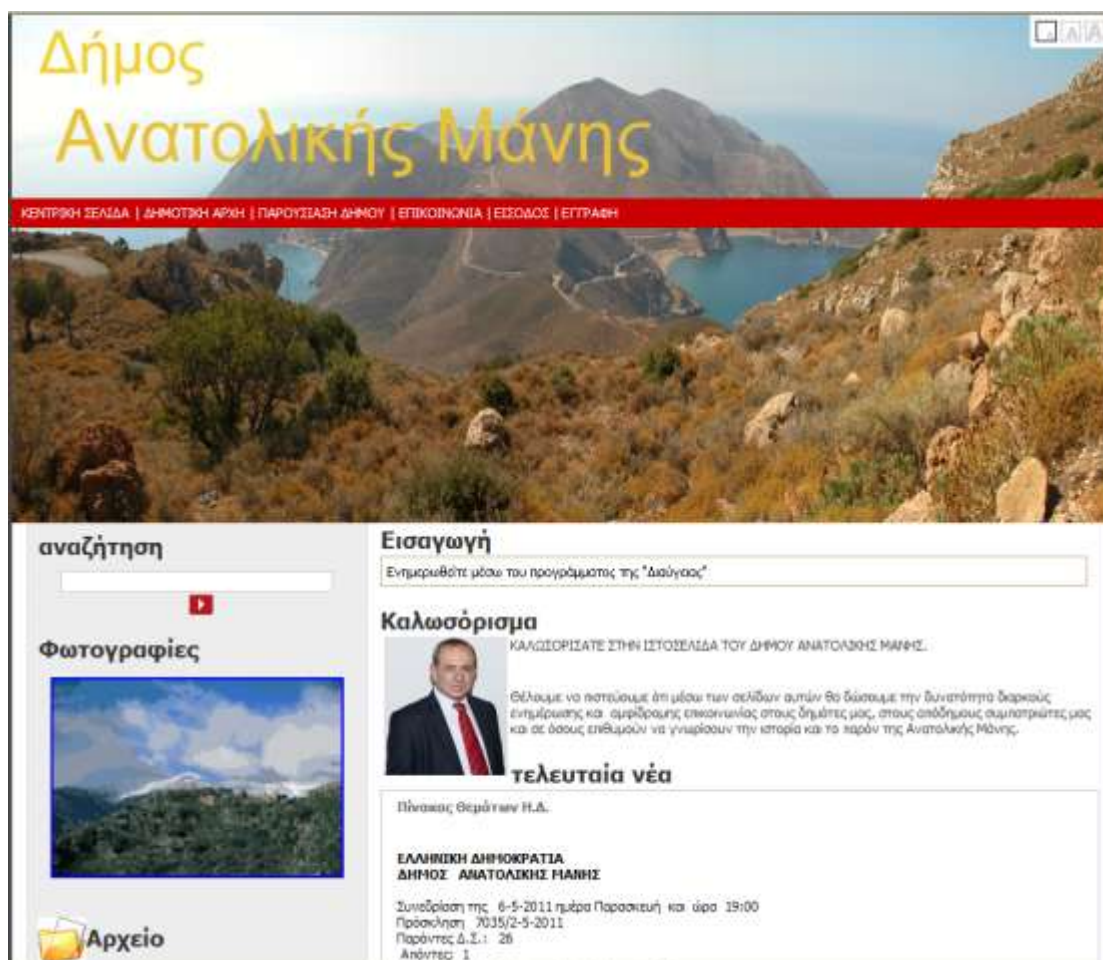

2.15 Χρήση Νέων Τεχνολογιών – Κοινωνία της Γνώσης

2.15.1 Ιστοσελίδα του Δήμου

Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης διαθέτει σήμερα την ιστοσελίδα:

- Ιστοσελίδα www.anatolikimani.gov.gr η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Δημοτικές Διαδικτυακές Πύλες» μέσω του ΕΠ «Κοινωνία της Πληροφορίας». Η ιστοσελίδα δεν καλύπτει τις ανάγκες του Δήμου Ανατολικής Μάνης και ο δήμος βρίσκεται στην διαδικασία δημιουργίας καινούργιας ιστοσελίδας που θα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών και των δημοτών καθώς και την την υπηρεσία.
- Η σημερινή ιστοσελίδα του Δήμου απεικονίζεται στην πρώτη σελίδα ως εξής:

Εικόνα 8 Ιστοσελίδα Δήμου Ανατολικής Μάνης (www.anatolikimani.gov.gr)

Ο χρήστης του διαδικτύου μπορεί να βρει πληροφορίες για το Δήμο και για την περιοχή γενικότερα.

Ο τέως Δήμος Οιτύλου είχε τις εξής ιστοσελίδες :

- Ιστοσελίδα www.oitylo.gov.gr οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Δημοτικές Διαδικτυακές Πύλες» μέσω του ΕΠ «Κοινωνία της Πληροφορίας».
- Ιστοσελίδα www.dimosoitilou.gr η οποία είχε δημιουργηθεί από τον Δήμο Οιτύλου, πρίν την δημιουργία της ανωτέρω από το Έργο «Δημοτικές Διαδικτυακές Πύλες» μέσω του ΕΠ «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Ο τέως Δήμος Γυθείου είχε την εξής ιστοσελίδα :

Ιστοσελίδα <http://www.gythio.gov.gr/> η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Έργου «Δημοτικές Διαδικτυακές Πύλες» μέσω του ΕΠ «Κοινωνία της Πληροφορίας».

2.16 Διάρθρωση της οικονομικής δραστηριότητας

2.16.1 Οικονομική Φυσιογνωμία⁴¹

⁴¹ ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου – Ι. Καρανίκας κ.α., 2007

Η οικονομική φυσιογνωμία της περιοχής μπορεί να αποδοθεί ουσιαστικά μόνο με ποιοτικά μεγέθη τα οποία περιγράφουν τις σχέσεις οι οποίες εκφράζουν τη διατήρηση των παραδοσιακών χαρακτηριστικών προτύπων στον πρωτογενή τομέα καθώς και τους μετασχηματισμούς που αντιστοιχούν σε ό,τι μπορεί να σημαίνει ένα σύγχρονο παραγωγικό πρότυπο σε μια περιοχή, όπως ο Δήμος Ανατολικής Μάνης, στο ευρύτερο πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από τη συνολική οικονομική δυναμική της χώρας. Ένα πρόσθετο στοιχείο συνδέεται με την γενικά παρατηρούμενη τάση όσο εξελίσσεται η αναπτυξιακή διαδικασία, σε άλλες περιοχές να υποχωρούν οι παραγωγικές (οικονομικές) δραστηριότητες και σε άλλες να εντατικοποιούνται. Η διαφοροποίηση αυτή ισχύει και χωρικά σε όλες τις κλίμακες του χώρου, αλλά και μεταξύ των δραστηριοτήτων των διαφόρων τομέων σε κάθε συγκεκριμένο χωρικό σύνολο, ενδεχόμενα με διαφορετική ένταση κατά περίπτωση.

Η οικονομία στο Δήμο συνδυάζει ένα παραδοσιακό παραγωγικό πρότυπο το οποίο στρέφεται κυρίως γύρω από την ελιά και την κτηνοτροφία και ορισμένες παραδοσιακές μεταποιητικές και εμπορικές δραστηριότητες, όπως η μεταποίηση της αγροτικής παραγωγής έως ένα σημείο και το λιανικό, κυρίως, εμπόριο.

Στο πρότυπο αυτό παρατηρούνται στοιχεία εκσυγχρονισμού με στόχο την παραγωγή παραδοσιακών, αλλά και ποιοτικών προϊόντων που μπορούν να διατίθενται σε θώκους των σχετικών αγορών, καθώς και η δυναμική παρουσία των θεωρούμενων ως δραστηριοτήτων εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης οι οποίες συμπυκνώνονται κατά κύριο λόγο, στον τουρισμό και στην οικιστική δραστηριότητα. Σε δύο, δηλαδή, δραστηριότητες οι οποίες συνδέονται στενά μεταξύ τους και, μάλιστα, ορισμένες φορές δεν είναι εύκολο να διαφοροποιηθούν.

Σε ότι αφορά τις δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα θα πρέπει να σημειωθούν οι σχετικά περιορισμένοι φυσικοί πόροι της περιοχής για την ανάπτυξη της παραγωγής σε μεγάλη κλίμακα. Η κατάσταση αυτή αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο της περιοχής και του τρόπου που έχει διαμορφωθεί το τοπίο της.

Βεβαίως, η ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού και οι ευρύτερες συνθήκες ανάπτυξης με κύριο στοιχείο την μετατόπιση από μια οικονομία επιβίωσης σε μια εμπορευματική οικονομία στην περιοχή η οποία και δέχεται χρηματικούς πόρους από αλλού, εκτός της περιοχής, είτε ως ιδιωτικές, είτε ως δημόσιες μεταβιβάσεις, έχουν οδηγήσει σε σημαντικό περιορισμό των καλλιεργειών σε αναβαθμούς, οι οποίοι αν και μέρος του τοπίου είναι εκτεθειμένοι στη φθορά του χρόνου. Μπορεί να υποστηριχθεί ότι καθώς κινούμεθα από βορρά προς νότο οι αγροτικές δραστηριότητες τείνουν να περιορίζονται. Το τουριστικό πρότυπο χαρακτηρίζεται από μικρές μονάδες παραμονής ξενοδοχείων και ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων και από σχετικά εκτεταμένη περίοδο με έντονη θερινή αιχμή (Ιούλιος-Αύγουστος), σύμφωνα με το γενικευμένο πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης της χώρας, και την κυνηγητική περίοδο το Σεπτέμβριο, και συνίσταται σε τουρισμό διακοπών και παραθερισμού σε δεύτερη κατοικία. Η θάλασσα αποτελεί, παρά τη διαμόρφωση των ακτών, χαρακτηριστικό στοιχείο της δραστηριότητας αυτής, αν και η φύση και το κλίμα της περιοχής επιτρέπουν και την ανάπτυξη άλλων μορφών τουρισμού (βουνά, περίπατοι, φυσιογνωσία, πολιτισμός, μνημεία, ιστορία) που μπορούν να ασκούνται και άλλους μήνες (Απρίλιος-Νοέμβριος) σε συνάρτηση πάντα με τα πρότυπα απασχόλησης κατά ηλικία και εισοδηματική τάξη των επισκεπτών και των εν δυνάμει τουριστών-επισκεπτών, Ελλήνων και ξένων. Υπάρχουν ενδείξεις ότι ένας τουρισμός αυτού του περιηγητικού τύπου (πολιτιστικός, πεζοπορικός κλπ) κάνει τα πρώτα βήματά του στην περιοχή.

Η λειτουργούσα τουριστική υποδομή συγκεντρώνεται στο μεγαλύτερο της μέρος στη βόρεια περιοχή του δήμου (Γύθειο, Βαθύ, Σκουτάρι, Νέο Οίτυλο, Αρεόπολη, Πύργος Διρού, Κότρωνας).

Η οικοδομική δραστηριότητα έχει δύο συνιστώσες. Αυτή που συνδέεται με τη συντήρηση, επισκευή και αναπαλαίωση του υφισταμένου οικιστικού αποθέματος και πραγματοποιείται κατά κανόνα εντός των οικισμών και αυτή που συνίσταται στην κατασκευή κατοικιών και κτιρίων για άλλες επαγγελματικές χρήσεις εκτός των οικισμών σύμφωνα με τις τάσεις ανάπτυξης των διαφόρων οικισμών.

Οι δύο αυτές συνιστώσες αποτελούν σημαντικό στοιχείο προώθησης της οικονομίας της περιοχής, καθώς δημιουργούν σημαντικές ροές χρηματικών πόρων στους ιδιοκτήτες της γης στην οποία πραγματοποιείται η ανάπτυξη, στο βαθμό που αυτή εξωτερικεύεται εμπορευματοποιούμενη, συμβάλλοντας στην απασχόληση και στην αγορά οικοδομικών υλικών κατά τη διάρκεια της κατασκευής και στην ευρύτερη οικονομία της περιοχής κατά τη διάρκεια της χρήσης των κατασκευασθέντων κτιρίων (κατανάλωση κατοίκων, δαπάνες συντήρησης κ.λ.π.).

Όμως η δυναμική αυτή ενέχει και δύο ειδών κινδύνους. Στο βαθμό που πραγματοποιείται εκτός οικισμών οδηγεί στην αστική διάχυση, ενώ στο βαθμό που πραγματοποιείται χωρίς την τήρηση ορισμένων κανόνων μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική αλλοίωση της εικόνας της περιοχής. Αυτό ισχύει τόσο σε ότι αφορά τη σχέση οικιστικού τοπίου, καλλιεργειών και άλλων αγροτικών χρήσεων και φύσης, αλλά και καθεαυτού του οικιστικού, πολιτιστικού και ιστορικού τοπίου, εφ' όσον οι νέες κατασκευές δεν ενσωματώνουν σ' αυτές οργανικά τους ιστορικούς-παραδοσιακούς περιορισμούς που προκύπτουν από τα οικοδομικά υλικά, αλλά και τη θέση, τη μορφή και τους όγκους των νέων κατασκευών, χωρίς αυτή η προβληματική να αποκλείει τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό της όλης κατασκευαστικής διαδικασίας.

Αυτός είναι ο πρώτος κίνδυνος που συνίσταται στην αστική διάχυση και στην υποβάθμιση της εικόνας της περιοχής.

Ο δεύτερος κίνδυνος συνδέεται επιπρόσθετα με την ένταση του οικιστικού φαινομένου είτε συνολικά, είτε σχετικά σε μια συγκεκριμένη περιοχή και συνεπάγεται, σε συνδυασμό με τον πρώτο κίνδυνο, τη σταδιακή υποβάθμιση της εικόνας και της λειτουργικότητας της περιοχής.

Αυτά ακριβώς τα στοιχεία που σε μια περίοδο συνιστούν στοιχεία έλξης προς την περιοχή υποβαθμίζονται λόγω της μεγάλης ανάπτυξης. Όσο λιγότερο οργανωμένα γίνεται η ανάπτυξη αυτή και σε όσο πιο σύντομο χρόνο πραγματοποιείται, τόσο μεγαλύτερη είναι αυτή η υποβάθμιση εφ' όσον η διαδικασία εξελίσσεται εκτός ελέγχων. Η υποβάθμιση αυτή δεν παραμένει μια διαδικασία αισθητικής και λειτουργικής υποβάθμισης, ενδεχόμενα με ιδιαίτερη εποχική έξαρση, αλλά οδηγεί σε υποβάθμιση της ποιότητας ζωής, σε μια κατάσταση η οποία χαρακτηρίζεται από έναν κύκλο τουριστικής κίνησης σε χαμηλότερο οικονομικό επίπεδο με αποτέλεσμα τη σταδιακή απώλεια εσόδων και εισοδημάτων.

Ο δυναμισμός, λοιπόν, της τουριστικής και της οικιστικής δραστηριότητας μετά από μια πρώτη φάση όπου οι τουριστικοί πόροι μοιάζουν, αλλά χωρίς να είναι, ανεξάντλητοι, εισέρχεται, σχετικά σύντομα, σε μια φάση γρήγορης απαξίωσης των πόρων και περιορισμού της απόδοσης σε οικονομικούς όρους.

Οι παρατηρήσεις που προηγούνται ισχύουν γενικά και μοιάζουν ως υπερβολική αναφορά σε ενδεχόμενους κινδύνους σε μια περιοχή όπως ο Δήμος Ανατολικής Μάνης στον οποίο η τουριστική και η οικιστική ανάπτυξη απέχουν πολύ από το σημείο το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι πλησιάζει τα όρια του προβληματικού. Όμως το πρόβλημα δεν είναι μόνο ποσοτικό αλλά και ποιοτικό με την έννοια ότι στις περιπτώσεις όπου η ποσοτική ένταση της οικιστικής και της τουριστικής δραστηριότητας δεν φαίνεται να δημιουργεί προβλήματα, μπορεί εύκολα να δημιουργηθούν αρνητικές επιπτώσεις από την ποιοτική διάσταση των ίδιων δραστηριοτήτων καθώς αυτή δεν καθορίζεται πάντα από τα πρότυπα της περιοχής, αλλά καθορίζεται σημαντικά και από τα κυρίαρχα οικονομικά και αισθητικά πρότυπα με αποτέλεσμα, αν δεν υπάρχει πρόνοια προστασίας, οι σχετικές αναπτυξιακές διαδικασίες να κινδυνεύουν να τεθούν σε εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα εκτός ελέγχου.

Κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων της οικοδομικής και τουριστικής δραστηριότητας θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψη και το καθεστώς προστασίας της περιοχής. Όπως και σε άλλο σημείο της μελέτης αναφέρεται, η περιοχή, λόγω του ιστορικού χαρακτήρα της και της αποτύπωσης του παρελθόντος αυτού στο χώρο κατά ιδιαίτερα ολοκληρωμένο και αυθεντικό τρόπο, αποτελεί μία από τις πλέον προστατευόμενες περιοχές της χώρας.

Το γεγονός αυτό συμβάλλει ιδιαίτερα στη διατήρηση του πλεονεκτήματος που συνιστά η μοναδικότητα του ιστορικού οικιστικού αποθέματος της περιοχής και του τοπίου ως καθοριστικού πόρου για την ανάπτυξή της.

Ταυτόχρονα, όμως, μπορεί να αποτελέσει και στοιχείο απαξίωσης, ειδικά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι κανόνες προστασίας καταλήγουν να αποτελούν τέτοιο βάρος για αυτούς που προτίθενται να αναλάβουν τουριστικές και οικιστικές αναπτυξιακές δραστηριότητες στην περιοχή, ώστε να καταφεύγουν σε εκτός ελέγχου αυθαιρεσίες.

Η οικονομική φυσιογνωμία του δήμου μπορεί, επομένως, να συνοψιστεί ως μια κατάσταση μεταβατική όπου οι παλαιές δραστηριότητες κατοίκησης και παραγωγής και οι με αυτές συνδεδεμένες χρήσεις (γεωργία, κτηνοτροφία) υποχωρούν και εγκαθίστανται νέες (τουριστική και οικοδομική) δραστηριότητες, χωρίς, όμως, να έχει ανασυγκροτηθεί ακόμα ένα εξισορροπημένο παραγωγικό πρότυπο της περιοχής το οποίο να εξασφαλίζει συνεχή δημιουργία εισοδημάτων, αλλά και το οποίο δεν θα θέτει σε κίνδυνο τη φυσική και ιστορική συνέχεια του φυσικού, του καλλιεργούμενου και του δομημένου περιβάλλοντος· με άλλα λόγια τη βιωσιμότητά του, αλλά και τη βιωσιμότητα της περιοχής στο σύνολό της. Η σχέση αυτή παλαιού και νέου προτύπου διαφοροποιείται στις διάφορες ενότητες του δήμου ανάλογα με τη δυναμική των οικισμών και τις δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα, τις σχετικά νέες δραστηριότητες στον οικιστικό και στον τουριστικό κλάδο, αλλά και ανάλογα με τη σχέση των καταγόμενων από την περιοχή με αυτήν και τις δραστηριότητες που αυτοί αναπτύσσουν στα όρια του δήμου.

Δεν έχει εδώ τονιστεί αρκετά ότι, ανάλογους κινδύνους με αυτούς που διατρέχουν σχετικά περιορισμένα η τουριστική και η οικιστική δραστηριότητα, διατρέχουν, τηρουμένων των αναλογιών, και οι γεωργικές-αγροτικές δραστηριότητες στο βαθμό που αυτές δεν εντάσσονται σε μια λογική διαρκούς αναπαραγωγικότητάς τους, όπως κατά το παρελθόν, αλλά στοχεύουν σε γρήγορους και εφήμερους επιχειρηματικούς κύκλους.

Οι δραστηριότητες αυτές συνδέονται άμεσα με το χώρο και τις ενότητές του. Η ένταση όλων των δραστηριοτήτων εμφανίζει τα μέγιστα της στα παράλια, σε άμεση συνάρτηση με την ευκολία πρόσβασης στις ακτές, και υποχωρεί σταδιακά προς τα ορεινά και τα νότια για να φθάσει, σε ότι αφορά στις γεωργικές δραστηριότητες σε ορισμένες περιοχές σε ουσιαστική εγκατάλειψη των καλλιεργειών και των αγρών.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΤΗ ΛΑΚΩΝΙΑ³⁷

Η χωρική κατανομή των τραπεζικών αδειοδοτήσεων κάθε κατηγορίας και ανά τράπεζα που δραστηριοποιείται στην περιοχή είναι στον κατωτέρω πίνακα:

Πίνακας 19 Ποσοστιαία ετήσια απορρόφηση χορηγήσεων για το Γύθειο (2005-2009) Πηγή Βαίτσος-Μισός

	2005	2006	2007	2008	2009	ΜΟ 5ετίας
ΓΥΘΕΙΟ	20,16%	21,61%	21,77%	22,69%	25,11%	22,27%

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ³⁷. Η μακροχρόνια ποσοστιαία συμμετοχή της Λακωνίας στις ετήσιες δημόσιες επενδύσεις (Δ.Ε.) στην ελληνική οικονομία υπολείπεται ουσιαστικά των αντίστοιχων μεγεθών ή του μέσου όρου αυτών για το σύνολο των νομών της Επικράτειας.

2.16.2 Διάρθρωση απασχόλησης

Όσον αφορά διάρθρωση της απασχόλησης στο Νέο Δήμο Ανατολικής Μάνης, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού στο Νέο Δήμο Ανατολικής Μάνης απασχολείται είτε στον πρωτογενή τομέα είτε στον τριτογενή τομέα παραγωγής. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το μέγεθος του πληθυσμού που βρέθηκε οικονομικά μη ενεργό, το οποίο ξεπερνάει κατά πολύ τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό.

Πίνακας 20 Κατανομή πληθυσμού Δήμου Ανατολικής Μάνης ανά Τομέα – Πηγή : Αγγ. Σιόλας⁴²

Σύνολο Ελλάδος, Γεωγραφικές ζώνες (NUTS I), περιφέρειες (NUTS II), νομοί, δήμοι.		ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΣΜΥΝΟΥΣ	ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΟΙΤΥΛΟΥ	ΝΕΟΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	
Οικονομικά ενεργοί	Σύνολο	478	3.015	568	1.381	5.442	
	Απασχολούμενοι	Σύνολο	432	2748	538	1.184	4.902
		Πρωτογενής Τομέας	160	997	400	395	1.952
		Δευτερογενής Τομέας	45	371	27	280	723
		Τριτογενής Τομέας	89	1297	109	455	1.950
		Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	138	83	2	54	277
	Άνεργοι	46	267	30	197	540	

⁴² Άγγελος Σιόλας - Τουρισμός και «Ανάπτυξη Ορεινών Οικισμών» Η περίπτωση της Λακωνικής Μάνης

Οικονομικώς μη ενεργοί	1.085	4418	785	2578	8866
-------------------------------	-------	------	-----	------	-------------

Η ταξινόμηση σε ημιαστικό και αγροτικό πληθυσμό, φαίνεται στον παρακάτω πίνακα (στοιχεία 1991) :

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΕ ΗΜΙΑΣΤΙΚΟ – ΑΓΡΟΤΙΚΟ (1991) ΗΜΙΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	
Επαρχία Γυθείου	4202 - 46	5016 – 54
Επαρχία Οιτύλου	0-0	3973 – 100
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΝΗΣ	4202 - 32	8989 – 64

Αξίζει να σημειωθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού από τη γεωγραφική περιοχή του τέως Δήμου Γυθείου και του τέως Δήμου Οιτύλου απασχολούνται στο τριτογενή τομέα παραγωγής, ενώ το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού από τη γεωγραφική περιοχή του τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης και του τέως Δήμου Σμύνους απασχολούνται στο πρωτογενή τομέα παραγωγής. Στατιστικά σημαντική θα μπορούσε να θεωρηθεί η απασχόληση του πληθυσμού στο τέως Δήμο Οιτύλου στο δευτερογενή τομέα παραγωγής.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ					
Φύλο και Ομάδες ηλικιών	2001 Πραγματικός πληθυσμός				
	Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός	Οικονομικώς ενεργοί			Οικονομικώς μη ενεργός πληθυσμός
		Απασχολούμενοι	Ανεργοί	Ανεργοί νέοι	
Σύνολο	3.205	2.923	158	124	3.996
Αρρενες	2.055	1.890	89	76	1.730
10-19 ετών	66	44	1	21	514
20-24 ετών	207	169	9	29	110
25-29 ετών	274	243	18	13	21
30-44 ετών	809	762	34	13	57
45-64 ετών	621	594	27	0	283
65+ ετών	78	78	0	0	745

Θήλεις	1.150	1.033	69	48	2.266
10-19 ετών	21	9	3	9	409
20-24 ετών	127	95	10	22	88
25-29 ετών	151	129	12	10	95
30-44 ετών	446	430	11	5	288
45-64 ετών	375	340	33	2	522
65+ ετών	30	30	0	0	864

2.16.3 Ποσοστό ανεργίας

Το ποσοστό ανεργίας στο Δήμο Ανατολικής Μάνης για το έτος 2001 είναι 10,27% και ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανέρχεται στο 39,98% του συνόλου του πληθυσμού.

Ποσοστό Ανεργίας	
Δείκτες	Δεδομένα (%)
Ποσοστό ανεργίας	10.27%
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός	39.98 %

2.16.4 Επίπεδο Εισοδημάτων⁴³

Η Λακωνία συγκαταλέγεται σήμερα μεταξύ των συγκριτικά λιγότερο εύπορων-φτωχότερων τοπικών οικονομιών της Επικράτειας με ένα κατά κεφαλήν εισόδημα που την κατατάσσει 43^η μεταξύ των 52 νομών στην προ-Καλλικράτη διοικητική οργάνωση της χώρας.

⁴³ Κ. Βαϊτσός, Β. Μισσός (2011)- Ο Οικονομικός Χώρος της Σύγχρονης Λακωνίας - Αναπτυξιακές Προκλήσεις και Συγκριτική Υστέρηση – Ερευνητικό έργο υπό την αιγίδα του Επιμελητηρίου

Κατά την δεκαετία του 1990, το ανά κεφαλή εισόδημα άρχισε από €8.445 σε σταθερές μονάδες αγοραστικής δύναμης (ΜΑΔ) και αυξανόμενο με έντονες διακυμάνσεις έφτασε σε €10.553 την επόμενη δεκαετία, δηλαδή μια αύξηση της τάξης του 23%. Παρά τη μεγαλύτερη οικονομική μεγέθυνση της τοπικής οικονομίας σε σχέση με το σύνολο της Περιφέρειας Πελοποννήσου η Λακωνία υπολείπεται σε ρυθμούς αύξησης της ανά κάτοικο παραγωγής και των εισοδημάτων που καταγράφει των αντίστοιχων που αναλογούν για την Επικράτεια κατά την τελευταία δεκαετία.

Ως εκ τούτου το ανά κάτοικο ΑΕΠ της Λακωνίας έφθινε από ένα 73,54% του αντίστοιχου μέσου όρου της χώρας στην περίοδο 1991-99 για να πέσει στο 62,13% κατά την περίοδο 2001-2007. Συμπερασματικά, την περασμένη δεκαετία το κατά κεφαλή λακωνικό εισόδημα ήταν σημαντικά κάτω από τα 2/3 της αντίστοιχου μέσης εθνικής επίδοσης και βρισκότανε μια δεκαετία πίσω το 2007 του αντίστοιχου κατά κεφαλή ΑΕΠ της Αρκαδίας.

Η θέση της Λακωνίας και η συγκριτική εσωστρέφεια της προσδίδουν χαρακτηριστικά μιας παραμεθωρίου περιοχής που, σε αντίθεση με την Μακεδονία ή ακόμη και με την Ήπειρο, στερείται μιας ενδοχώρας καθώς και σημαντικών αναπτυξιακών έργων υποδομής. Από πλευράς τακτικών θαλάσσιων συγκοινωνιών η Λακωνία κατέληξε διαχρονικά να είναι σήμερα πρακτικά απομονωμένη αν και περιβάλλεται από την ανατολή, την δύση και το νότο από θάλασσα.

Αντίστοιχα και για ουσιαστικούς λόγους οικονομικής βιωσιμότητας που σχετίζονται με την κλίμακα της προσδοκώμενης ή της ρεαλιστικά αναμενόμενης ετήσιας κίνησης επιβατών σε σύγκριση με τις επενδυτικές και λειτουργικές απαιτήσεις σύγχρονων αεροπορικών υποδομών, η Λακωνία στερείται αεροπορικής σύνδεσης με οποιαδήποτε άλλη περιοχή.

Εναλλακτικό και σημαντικό αντιστάθμισμα αποτελεί η εκτέλεση του οδικού άξονα Τρίπολης-Καλαμάτας σε συνδυασμό με τον οδικό άξονα Λεύκτρο-Σπάρτη.

Ακόμη, εξετάζοντας το επίπεδο εισοδήματος με στοιχεία της EUROSTAT για το 2002, το Κατά Κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανέρχεται σε 10.029,10€ ενώ το αντίστοιχο Κατά Κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Ελλάδα ανέρχεται σε 11.638,70€ το οποίο είναι πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο ανέρχεται σε 22.576,70€.

2.16.5 Πρωτογενής Τομέας

2.16.5.1 Φυτική Παραγωγή

Στην ενότητα αυτή γίνεται αναφορά στο είδος και το μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με βάση τα στοιχεία της Απογραφής Γεωργίας-Κτηνοτροφίας για τα έτη 2001 και 2007, με στόχο να αποτυπωθεί το καλλιεργητικό πρότυπο της περιοχής και τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά γενικότερα, του πρωτογενή τομέα του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Το έδαφος της Μάνης χαρακτηρίζεται κατά κύριο λόγο ως ορεινό και δύσβατο, ενώ οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις είναι πολύ περιορισμένες. Συγκεκριμένα από το σύνολο γης, το 77,5% είναι ορεινό ή ημιορεινό, ενώ μόνο το 22,5% είναι πεδινό. Με βάση και τα στοιχεία της μελέτης ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου συμπεραίνεται ότι στο Δήμο Οιτύλου ο κατακερματισμός του κλήρου είναι μεγάλος και το μέγεθός του μικρό, καθώς η μέση έκταση ανά αγροτεμάχιο ανέρχεται μόλις στα 3,8 στρέμματα, το έτος 2000, έκταση κατά πολύ μικρότερη σε σχέση με το αντίστοιχο μέγεθος για το Νομό, που φθάνει τα 8,1 στρέμματα. Στο Δήμο Οιτύλου η μέση έκταση των μικτών εκμεταλλεύσεων (γεωργικές και κτηνοτροφικές) είναι σχεδόν διπλάσια από αυτήν των αμιγώς γεωργικών, όπως και στο Νομό Λακωνίας. Στις μικτές εκμεταλλεύσεις κυριαρχούν οι αροτραίες καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών, οι οποίες αποτελούν εισροή για την κτηνοτροφία. Ως προς τη μέση έκταση που κατέχουν οι μικτές εκμεταλλεύσεις (γεωργικές και κτηνοτροφικές), παρατηρούνται έντονες διαφορές μεταξύ των δημοτικών διαμερισμάτων. Η μέση έκταση κατά το έτος 2000, σε σχέση με το 1991, μειώνεται κατά 28%. Τα δημοτικά διαμερίσματα τα οποία διαφοροποιούνται σε μεγάλο βαθμό, τόσο σε σχέση με τα άλλα δημοτικά διαμερίσματα, όσο και με το σύνολο του Δήμου, είναι αυτά της Αρεοπόλεως και του Πύργου Διρού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των καλλιεργούμενων εκτάσεων, οι εκμεταλλεύσεις αποτελούνται, ως επί το πλείστον, από ιδιόκτητες εκτάσεις, σε ποσοστό που φθάνει το 98%. Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001-2000 παρατηρείται μείωση των ενοικιαζόμενων καλλιεργούμενων εκτάσεων, γεγονός που συνάδει με τη γενικότερη μείωση της έντασης της γεωργικής δραστηριότητας στην περιοχή και με τον περιορισμό της γεωργίας στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές, αλλά και με τη γήρανση του πληθυσμού.

Από την κατανομή και εξέλιξη του ποσοστού των καλλιεργούμενων εκτάσεων ανά είδος καλλιέργειας των εκμεταλλεύσεων, επιβεβαιώνεται ότι και στο Δήμο Ανατολικής Μάνης το μεγαλύτερο μέρος των γεωργών, καλλιεργεί δενδρώδεις καλλιέργειες –ελιές ως επί το πλείστον-, όπως είναι γνωστό άλλωστε για το Νομό Λακωνίας.

Σε ορισμένα μάλιστα δημοτικά διαμερίσματα, οι δενδρώδεις καλλιέργειες αποτελούν μονοκαλλιέργεια, καθώς φθάνουν το 100% των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Δευτερευόντως και με μεγάλη διαφορά, ακολουθούν οι εκμεταλλεύσεις που καλλιεργούν αροτραίες καλλιέργειες, ενώ αμελητέος είναι ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων που καλλιεργούν αμπέλια.

Στο εσωτερικό του Δήμου παρουσιάζονται έντονες διακυμάνσεις σχετικά με την κατανομή του αριθμού των εκμεταλλεύσεων ανά δημοτικό διαμέρισμα.

ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	2004	2005	2006	2007	ΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ	ΠΟΤΙΣΤΙΚΑ
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ							
Δ.Δ.Κότρωνα	20729	103713	165736	59553	5110	70000	0
Δ.Δ.Δρυμού	10848	63723	6148	0	1200	1700	0
Δ.Δ.Έξω Νυμφίου	0	0	0		650	29300	0
Δ.Δ.Κοκκάλας	11409	16777	13092	272	2500	26500	0
Δ.Δ.Λαγιάς	17429	10250	13042		1200	44000	0
Δ.Δ.Πυρρίχου	0	0	0		785	19600	0
ΣΥΝΟΛΟ	60415	194463	198018	59825	11445	191100	0
ΔΗΜΟΣ ΓΥΘΕΙΟΥ							
Δ.Δ.Γυθείου	398287	70298	377241	321793	11450	205310	690
Δ.Δ.Αγίου Βασιλείου	0	0			1330	26000	0
Δ.Δ.Αιγίων	293950	317421	2245996	146854	5427	62020	80
Δ.Δ.Δροσοπηγής	0	0	0		1250	27000	0
Δ.Δ.Καλυβίων	18793	8344	93759	10415	1110	64000	0
Δ.Δ.Καρβελά	34583	8565	154409	14688	3175	63900	50
Δ.Δ.Καρυουπόλεως	25214	7872	100159		906	22790	0
Δ.Δ.Κονακίων	45068	0	176175	15301	1600	49000	0
Δ.Δ.Κρήνης	51734	0	119077		4360	47300	0
Δ.Δ.Λυγερέα	0	0	0		600	25100	0
Δ.Δ.Μαραθέας	112452	23249	0		1305	33070	0
Δ.Δ.Μυρσίνης	54970	0	0		2895	76477	30
Δ.Δ.Νεοχωρίου	23365	0	158277		1566	38000	685
Δ.Δ.Πλατάνου	46188	8433	174615		3844	62750	500
Δ.Δ.Σιδηροκάστρου	0	0	0		1030	21550	70
Δ.Δ.Σκαμνακίου	0	0	0		1020	31000	0
Δ.Δ.Σκουταρίου	0	0	0		2000	34500	0
Δ.Δ.Χωσιαρίου	0	0	0		1330	37100	70
ΣΥΝΟΛΟ	1104604	444182	3599708	509051	46198	926867	2175
ΔΗΜΟΣ ΟΙΤΥΛΟΥ							
Δ.Δ.Αρεοπόλεως					2900	30800	0
Δ.Δ.Αλίκων					500	10200	0
Δ.Δ.Άνω Μπουλαριών					1000	11500	0
Δ.Δ.Βάθειας					400	19000	0

Δ.Δ.Βάχου					1310	27000	0
Δ.Δ.Γέρμας					476	10000	0
Δ.Δ.Γερολιμένος					265	1000	0
Δ.Δ.Δρυάλου					3600	78000	0
Δ.Δ.Καρέας					120	2100	0
Δ.Δ.Κελεφά					1396	20000	0
Δ.Δ.Κοίτας	74221	100313	160700	77056	4400	124800	0
Δ.Δ.Κούνου	25104	23420	40516	17480	3200	10300	0
Δ.Δ.Κρουονερίου	59856	41061	177198	47430	1090	27000	0
Δ.Δ.Μίνας	24898	45471	66464	18420	4800	120300	0
Δ.Δ.Νέου Οιτύλου					630	6500	0
Δ.Δ.Οιτύλου					5235	162000	0
Δ.Δ.Πύργου Διρού	150000	58248	146113	16066	6400	190000	0
Δ.Δ.Τσιγκαλιών					400	14000	0
ΣΥΝΟΛΟ	334079	268513	590991	176452	38122	864500	0

ΔΗΜΟΣ ΣΜΗΝΟΥΣ

Δ.Δ.Αγίου Νικολάου					1700	51150	0
Δ.Δ.Αρχοντικού					1240	29320	476
Δ.Δ.Καστανιάς					815	10600	0
Δ.Δ.Κόκκινων Λουριών	154498	7580	214472		1630	44120	0
Δ.Δ.Μελίσσης					1320	30500	0
Δ.Δ.Μελιτινής	119564	4272	127084	14781	2630	49900	0
Δ.Δ.Παλαιόβρυσης	69274	2294	69332		2150	51000	0
Δ.Δ.Πετρίνας	118776	69924	402914	104667	8000	150000	195
Δ.Δ.Προσηγίου					2860	46100	0
Δ.Δ.Σελεγουδίου	126096	0	115077		1020	30900	0
ΣΥΝΟΛΟ	588208	84070	813802	119448	23365	493590	671

ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ**ΣΥΝΟΛΑ****119130****2476057****2846**

Πίνακας 21 ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ (ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ & ΠΟΤΙΣΤΙΚΩΝ) ΑΝΑ Δ.Δ. ΕΤΗ 2004-2007 – ΠΗΓΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Εικόνα 9 ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ ΑΝΑ ΤΕΩΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΔΗΜΟ

2.16.5.2 Ζωϊκή Παραγωγή

Σύμφωνα με στοιχεία των Αγροτικών Κτηνιατρείων Γυθείου και Αρεόπολης στον Δήμο Ανατολικής Μάνης το ζωϊκό κεφάλαιο αποτυπώνεται ως εξής:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ			
ΒΟΟΕΙΔΗ	4.850	ΟΝΟΙ	140
ΑΙΓΕΣ	13.600	ΗΜΙΟΝΟΙ	20
ΠΡΟΒΑΤΑ	6.400	ΟΡΝΙΘΟΕΙΔΗ	9000 οικόσιτα
ΧΟΙΡΟΙ	370	ΚΥΨΕΛΕΣ ΜΕΛΙΣΣΩΝ	10.000 περίπου
ΙΠΠΟΙ	25		

Η εξελικτική πορεία του ζωϊκού κεφαλαίου για την περίοδο 1994-2000 είναι σταθερή για τη σημαντικότερη κατηγορία του ζωϊκού κεφαλαίου του Δήμου, τα βοοειδή, ενώ είναι αρνητική για τη δεύτερη σε σημασία, τα αιγοπρόβατα.

Η βοοτροφία αποτελεί την κυρίαρχη κτηνοτροφική δραστηριότητα στο Δήμο, αντιπροσωπεύοντας το 43% περίπου του αντίστοιχου ζωϊκού κεφαλαίου του Νομού Λακωνίας κατά το 2000, παρουσιάζοντας μάλιστα αύξηση σε σχέση με το 1994.

Το μεγαλύτερο μέρος των βοοειδών αποτελείται από εγχώριες αβελτίωτες φυλές, επομένως η κτηνοτροφική δραστηριότητα στο Δήμο δεν φαίνεται να ακολουθεί σύγχρονα παραγωγικά πρότυπα. Η παραγωγή των βοοειδών στρέφεται κυρίως στην κρεατοπαραγωγή, παρά στην ύπαρξη μεγάλου αριθμού εκτρεφόμενων θηλυκών ζώων. Τα δημοτικά διαμερίσματα που εκτρέφουν το μεγαλύτερο αριθμό βοοειδών στο Δήμο είναι ο Κότρωνας, η Κοκκάλα, η Μίνα, ο Δρύαλος, η Λάγεια, η Κοίτα, τα Άλικα, η Αρεόπολη, οι Αιγιές και το Οίτυλο. Με βάση την εξελικτική της πορεία και τη συμμετοχή της στην παραγωγική δραστηριότητα του Δήμου, η βοοτροφία θα μπορούσε να αλλάξει κατεύθυνση και να στραφεί προς τη βιολογική βοοτροφία, ούτως ώστε να αξιοποιηθούν οι αναπτυξιακές δυνατότητες που υπάρχουν. Ήδη μερικοί κτηνοτρόφοι έχουν στραφεί προς τη βιολογική παραγωγή και έχουν λάβει πιστοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας και των προϊόντων τους.

Η αιγοτροφία αποτελεί μικρή κτηνοτροφική δραστηριότητα για το Δήμο, συγκεντρώνοντας μόλις το 2% του ζωϊκού κεφαλαίου του Νομού. Οι περιοχές του Δήμου που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο αριθμό αιγών είναι το Σιδηρόκαστρο, το Σκαμνάκι, η Λάγεια, η Γέρμα, η Καρέα, το Κρυονέρι, ο Βαχός, η Αρεόπολη, ο Πύργος Διρού, το Οίτυλο, ο Κούνος.

Οι υπόλοιπες μορφές κτηνοτροφίας, δηλαδή η εκτροφή προβάτων, χοίρων, κουνελιών και πτηνών, έχουν ελάχιστη παρουσία στην περιοχή του Δήμου Οιτύλου. Όσον αφορά την παραγωγή πρωτογενών κτηνοτροφικών προϊόντων, κυριαρχούν το κρέας αγελάδων και αιγών, το γάλα αιγών και το μέλι. Η συμμετοχή των προϊόντων αυτών στη συνολική παραγωγή του Νομού είναι υψηλή, κυρίως του κρέατος από βοοειδή. Η κτηνοτροφική παραγωγή όσον αφορά τα κύρια για το Δήμο προϊόντα, παρουσιάζει αύξηση, δίχως να ακολουθεί την τάση του Νομού στα αντίστοιχα παραγόμενα προϊόντα. Μεταξύ των δημοτικών διαμερισμάτων, παρατηρείται μεγάλη ανομοιογένεια, τόσο ως προς το είδος και την ποσότητα παραγωγής, όσο και ως προς τις μεταβολές τους, αντίστοιχα.

Από την παραγωγή δευτερογενών κτηνοτροφικών προϊόντων, κυρίαρχα είναι το μαλακό τυρί, η μυζήθρα και τα δέρματα μεγάλων και μικρών ζώων. Η παραγωγή των προϊόντων αυτών, παρουσιάζει αυξητική πορεία, παράγονται όμως, σε μικρές ποσότητες και δεν αποτελούν σημαντικά προϊόντα για το Νομό.

2.16.5.3 Αλιεία

Η περιοχή του Δήμου έχει τα χαρακτηριστικά ψαρότοπου, δίχως όμως να αποτυπώνεται η δραστηριοποίηση στον τομέα της αλιείας με επίσημα διαθέσιμα στοιχεία από τα Δελτία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής.

Η έλλειψη υποδομών αλιευτικών καταφυγίων, αποτελεί ένα από τα σημαντικά προβλήματα που εντοπίζονται στην περιοχή. Έχουν προταθεί κατάλληλες περιοχές για τη δημιουργία αλιευτικών καταφυγίων στο Δήμο, αλλά λόγω απουσίας καθορισμού ζωνών αιγιαλού και παραλίας, τα αιτήματα παραμένουν στάσιμα.

2.16.5.4 Συμπεράσματα – Εντοπισμός προβλημάτων

Στον πρωτογενή τομέα παρατηρείται μια στάσιμη κατάσταση των δραστηριοτήτων του, η οποία γίνεται εμφανής αφενός από τη εξέλιξη των εκτάσεων της γεωργικής γης, αφετέρου από την εξέλιξη της κατανομής των γεωργικών γαιών, δεδομένου ότι οι εκτάσεις με καλλιέργειες μη εντατικές, αυξάνουν συνεχώς τα ποσοστά τους έναντι των άλλων καλλιεργειών, καθώς και από τη μείωση των αρδευόμενων εκτάσεων και την εξέλιξη του ζωϊκού κεφαλαίου.

Όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες ενότητες, η καλλιέργεια της ελιάς αποτελεί σχεδόν μονοκαλλιέργεια για την περιοχή.

Η καλλιέργεια αυτή είναι κατεξοχήν εκτατική, γεγονός που επιτρέπει ταυτόχρονη απασχόληση και σε άλλους παραγωγικούς τομείς, με αποτέλεσμα την συμπληρωματικότητα της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα στη δημιουργία εισοδήματος, ενώ παράλληλα συμβάλλει στη διατήρηση της κτηματικής περιουσίας.

Η άρδευση σε πολύ μικρό ποσοστό, το μικρό μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η μεγάλη διασπορά του γεωργικού κλήρου σε ορισμένα δημοτικά διαμερίσματα, αποτελούν παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Συμπερασματικά, τα προβλήματα του τομέα εντοπίζονται, στον απόλυτα παραδοσιακό του χαρακτήρα ως προς τα είδη των παραγόμενων προϊόντων, στην τάση εγκατάλειψης πολλών ειδών καλλιεργειών και τον προσανατολισμό του σε ένα μόνο είδος καλλιέργειας, τις ελαιοποιήσιμες ελιές και δευτερευόντως στις βρώσιμες ελιές, οι οποίες με τον τρόπο που καλλιεργούνται και χωρίς την απαραίτητη καθετοποίηση σε τυποποίηση και προώθηση, δεν δημιουργούν θετικές αναπτυξιακές προοπτικές. Πρόβλημα αποτελεί επίσης ο μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος. Όσον αφορά την κτηνοτροφία, όπως έχει προαναφερθεί, διαπιστώνεται μια αρκετά σημαντική παρουσία βοοειδών τα οποία προορίζονται για κρεατοπαραγωγή και ως εκ τούτου, εμφανίζεται αρκετά σημαντική η παραγωγή σε βόειο κρέας. Η κτηνοτροφία είναι εκτατικής μορφής, χρησιμοποιούνται κυρίως ελεύθεροι βοσκότοποι και λιγότερο οργανωμένοι δημοτικοί βοσκότοποι. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι εκτεταμένες περιοχές του Δήμου (πάνω από τις πεζούλες) έχουν πιστοποιηθεί ως βοσκότοποι κατάλληλοι για βιολογική κτηνοτροφία.

Όπως αναφέρθηκε ήδη, το παραδοσιακό παραγωγικό πρότυπο που κυριαρχεί στον πρωτογενή τομέα, σε συνδυασμό με τη σημαντική απουσία καθετοποίησης της παραγωγής δεν δημιουργούν θετικές προοπτικές για την ανάπτυξη του τομέα στο Δήμο, η στρόφη στις βιολογικές καλλιέργειες και γενικότερα στη βιολογική παραγωγή, ωστόσο, αποτελεί μια νέα παράμετρο που μπορεί να αλλάξει ριζικά τα δεδομένα. Επίσης, η πιστοποίηση και η καθιέρωση ονομασίας προέλευσης για παραδοσιακά προϊόντα όπως το λάδι, η βρώσιμη ελιά, το μέλι, τα λουκάνικα, το σύγλινο κλπ θα μπορούσαν επίσης να δώσουν αναπτυξιακή προοπτική, ενισχύοντας το αγροτικό εισόδημα στο πλαίσιο ενός προτύπου πολυαπασχόλησης. Σημαντική παράμετρος για την ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής θα ήταν η αξιοποίηση των δυνατοτήτων χρηματοδότησης που δίνονται μέσω του Έγγραφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ανακατασκευή των υφιστάμενων αναβαθμίδων στο Δήμο.

Η δραστηριότητα αυτή θα συντελέσει στη συνέχιση και διατήρηση μιας παραδοσιακής μορφής γεωργικής καλλιεργητικής πρακτικής, παράλληλα με την προστασία του περιβάλλοντος, η οποία προσδίδει αναπτυξιακές προοπτικές με τη παράλληλη καλλιέργεια και διάθεση των προϊόντων ως προϊόντα ποιοτικά με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Στον τομέα της αλιείας παρότι δεν κατέστη δυνατή η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων, είναι γεγονός ότι αποτελεί σημαντικό τομέα και απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις (αλιευτικά καταφύγια κ.λπ.) για την προστασία των αλιευτικών σκαφών.

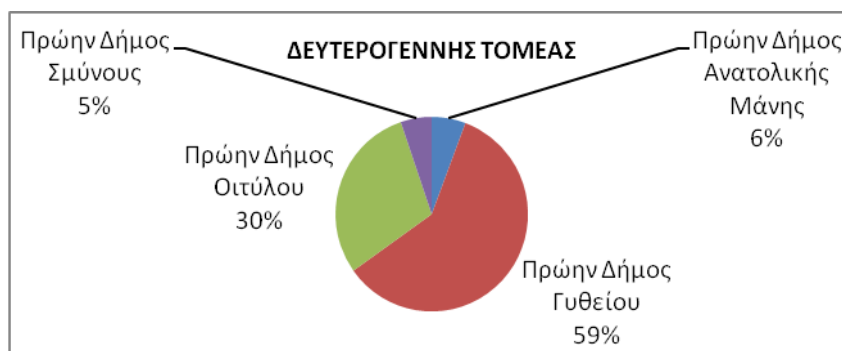
2.16.6 Δευτερογενής Τομέας

Σύμφωνα με στοιχεία του Επιμελητηρίου Λακωνίας οι Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον Δευτερογενή Τομέα είναι :

ΤΟΜΕΑΣ	Πρώην Δήμος Ανατολικής Μάνης	Πρώην Δήμος Γυθείου	Πρώην Δήμος Οιτύλου	Πρώην Δήμος Σμύνους	ΣΥΝΟΛΟ
Δευτερογενής	12	126	63	11	212

Πίνακας 22 Επιχειρήσεις Δευτερογενούς Τομέα ανά τώως Δήμο & Συνολικά – Πηγή Επιμελητήριο Λακωνίας

Ο δευτερογενής τομέας έχει μικρή ανάπτυξη, αφού οι περισσότερες προσπάθειες απασχόλησης στο μεταποιητικό τομέα της περιοχής είναι μικρές επιχειρήσεις οικογενειακού χαρακτήρα, με μικρό αριθμό απασχολούμενων, επομένως και με χαμηλό επίπεδο οργάνωσης και ελλιπή διοίκηση.

Εικόνα 10 Ποσοστιαία Κατανομή Επιχειρήσεων Δευτερογενή Τομέα ανά τώως Δήμο

Ο δευτερογενής τομέας του Δήμου φαίνεται να έχει μια σχετικά σημαντική θέση στον παραγωγικό και κοινωνικοοικονομικό ιστό του Δήμου, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της απασχόλησης αλλά και από τον αριθμό καταστημάτων που καταγράφονται στο Δήμο. Όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία, τα οποία προέρχονται και από την επεξεργασία στατιστικών στοιχείων της ΕΣΥΕ και του Επιμελητηρίου Γυθείου, ο δευτερογενής τομέας του Δήμου Ανατολικής Μάνης, εστιάζεται κατά κύριο λόγο στην κατασκευαστική και δευτερευόντως στη μεταποιητική δραστηριότητα.

Όσον αφορά τις θέσεις απασχόλησης στο δευτερογενή τομέα, παρατηρείται αύξηση μεταξύ 1991 και 2001 σε απόλυτο αριθμό θέσεων, αλλά και ενίσχυση της θέσης του τομέα ως προς τη συμμετοχή του στο συνολικό αριθμό απασχολούμενων του Δήμου. Με βάση τα στοιχεία του Επιμελητηρίου Γυθείου, όσον αφορά τη διάρθρωση των επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα, προκύπτει ότι κυριαρχεί η δραστηριότητα των κατασκευών και δευτερευόντως, μια σχετικά μικρή συμμετοχή έχει η δραστηριότητα της μεταποίησης.

Όπως προαναφέρθηκε, η δραστηριότητα που κυριαρχεί στο δευτερογενή τομέα, είναι η κατασκευαστική, αν μάλιστα ληφθούν υπόψη και οι «επιχειρήσεις μη δυνάμενες να καταταγούν σε κλάδο», οι οποίες και αναφέρονται σε επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Επιμελητήριο, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε περισσότερους του ενός κλάδους (π.χ. εμπόριο και κατασκευές), τότε ο αριθμός των κατασκευαστικών επιχειρήσεων αυξάνεται.

Με βάση τα στοιχεία του Επιμελητηρίου η μεταποιητική δραστηριότητα στο Δήμο Ανατολικής Μάνης είναι ισχνή και περιορίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην ύπαρξη μικρών ελαιουργείων / ελαιοτριβείων (που στατιστικά υπάγονται στον κλάδο «Βιομηχανία τροφίμων και ποτών»), τα οποία λειτουργούν εποχικά, κυρίως στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Γυθείου. Εκτός από τις επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών, υπάρχουν, μία επιχείρηση κατασκευής μεταλλικών προϊόντων και ένα τυπογραφείο, που υπάγονται στους κλάδους των μεταλλικών προϊόντων και των εκδόσεων / εκτυπώσεων, αντίστοιχα.

Στην περιοχή του Δήμου Οιτύλου από τα επίσημα στατιστικά στοιχεία δεν υπάρχει δραστηριότητα εξόρυξης και εμπορίας πέτρας με νόμιμη άδεια λειτουργίας. Ωστόσο, υπάρχει μία επιχείρηση καταγεγραμμένη στο Επιμελητήριο και κατά την επί τόπου έρευνα εντοπίστηκε μία τέτοια θέση.

Ως προς τη χωρική κατανομή των επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα, διαπιστώνεται ότι η κύρια συγκέντρωση παρατηρείται, όπως είναι αναμενόμενο, στην έδρα του Δήμου, δηλαδή στο Γύθειο και στον τέως Δήμο Γυθείου σε ποσοστό 59%, ακολουθεί ο τέως Δήμος Οιτύλου με ποσοστό 30%, ενώ οι Δήμοι τέως Ανατολικής Μάνης και Σμύνους έχουν σημαντικά χαμηλό ποσοστό της τάξεως του 6% και 5% αντίστοιχα.

Συμπερασματικά, ο δευτερογενής τομέας του Δήμου στηρίζεται κατά κύριο λόγο στην κατασκευαστική δραστηριότητα, με ισχυρή την παρουσία μεταποιητικής δραστηριότητας, ενώ υπάρχει μικρή δραστηριοποίηση στην εξορυκτική δραστηριότητα.

Η ισχυρή εξάρτηση που παρουσιάζει ο Δήμος σε σχέση με την Σπάρτη και την Καλαμάτα, τόσο διοικητικά όσο και οικονομικά-εμπορικά, λειτουργεί ως ανασταλτικός παράγοντας για την εγκατάσταση μεταποιητικών μονάδων στο Δήμο.

Με δεδομένο ότι η αγροτική παραγωγή περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά στην παραγωγή ελαιολάδου, χωρίς να υφίστανται αρκετές μονάδες τυποποίησης, τελικά η δραστηριότητα αυτή λειτουργεί ανασταλτικά για την ανάπτυξη της μεταποιητικής δραστηριότητας, η οποία εστιάζεται κυρίως στην ύπαρξη και λειτουργία μικρών ελαιουργείων / ελαιοτριβείων σε κάποιες περιοχές του Δήμου.

Θετικά για τη μεταποιητική δραστηριότητα θα μπορούσε να λειτουργήσει η κτηνοτροφική παραγωγή και κυρίως η παραγωγή βόειου κρέατος, η οποία αποτελεί έναν ιδιαίτερα δυναμικό κλάδο (ο Δήμος Οιτύλου αποτελεί τον πρώτο Δήμο του Νομού Λακωνίας σε παραγωγή βόειου κρέατος), που παραμένει αναξιοποίητος.

Η εντόπια παραγωγή των δύο κύριων γεωργικών δραστηριοτήτων (ελαιόλαδο και βρώσιμες ελιές καθώς και βόειο κρέας) διατίθεται σε αγορές εκτός περιοχής, τόσο προς κατανάλωση αλλά και κυρίως προς τυποποίηση / επεξεργασία.

Ο χαρακτήρας των επιχειρήσεων, οι οποίες στην πλειονότητά τους είναι μικρού μεγέθους οικογενειακές επιχειρήσεις, δεν επιτρέπει την ενσωμάτωση / υιοθέτηση των νέων προτύπων παραγωγής και των νέων τεχνολογιών.

Η προσκόλληση στο παραδοσιακό πρότυπο παραγωγής και η μη αξιοποίηση των οικονομιών κλίμακας, καθιστούν τις, λίγες επιχειρήσεις που υπάρχουν, μη ανταγωνιστικές και περιορίζουν την εμβέλειά τους σε τοπική κλίμακα.

Οι προοπτικές του τομέα όσον αφορά τη μεταποίηση, λαμβανομένων υπόψη των επενδυτικών δυνατοτήτων / ευκαιριών που υπάρχουν στο πλαίσιο των Προγραμμάτων της τρέχουσας Προγραμματικής περιόδου, σχετίζονται κατά κύριο λόγο με την αξιοποίηση / εκμετάλλευση της φυτικής / κτηνοτροφικής παραγωγής, χωρίς όμως να μπορεί να θεωρηθεί ότι ο μεταποιητικός κλάδος μπορεί να αναδειχθεί σε πρωτεύοντα κλάδο για την οικονομία του Δήμου. Με βάση και την ανάλυση που προηγήθηκε σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του πρωτογενούς τομέα, οι προοπτικές εστιάζονται κυρίως στην αξιοποίηση της παραγωγής ελαιολάδου και βρώσιμων ελιών, ενώ προοπτικές διαφαίνονται και σε σχέση με την πολύ σημαντική παραγωγή βοείου κρέατος, αλλά και την παραγωγή άλλων κτηνοτροφικών προϊόντων.

2.16.7 Τριτογενής Τομέας

Ο τριτογενής τομέας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (συμπερασματικά και στην περιοχή της Ανατολικής Μάνης) απασχολεί το 40% των εργαζομένων της Περιφέρειας, με σημαντικές ποσοτικές διαφοροποιήσεις ανά έτος στον αριθμό των απασχολούμενων, φαινόμενο που υποδεικνύει μια «ρευστότητα» στις οικονομικές δραστηριότητες του τριτογενή τομέα, ενώ παράγει το 56% της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας της Περιφέρειας, με πολύ μικρές τάσεις αύξησης της παραγόμενης ΑΠΑ κατ' έτος.

Βασικές οικονομικές δραστηριότητες του τριτογενή τομέα στην Πελοπόννησο είναι η «διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχειρηματικές δραστηριότητες», το «χονδρικό και λιανικό εμπόριο», οι «μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες» και τα «Ξενοδοχεία και εστιατόρια». Οι συγκεκριμένες οικονομικές δραστηριότητες παράγουν το 65% της ΑΠΑ του τριτογενή τομέα στην Περιφέρεια.

Σημαντικό μέρος επίσης, του τομέα των υπηρεσιών αντιπροσωπεύουν οι κλάδοι της «Δημόσιας Διοίκησης, της Άμυνας και της Κοινωνικής Ασφάλισης», και «των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών», οι οποίοι παράγουν το 17%-18% της ΑΠΑ του τριτογενή τομέα, σχεδόν ισομερώς κατανεμημένη μεταξύ τους, ενώ η «εκπαίδευση και η κοινωνική μέριμνα» συμβάλλουν κατά 13%-15% στην παραγωγή της συνολικής Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας του τριτογενή τομέα.

Ο μεγάλος όγκος των επιχειρήσεων και λοιπών λειτουργιών του τριτογενή τομέα, όπως διοικητικές, εκπαιδευτικές, χρηματοπιστωτικές και εμπορικές υπηρεσίες, καθώς και οι υπηρεσίες των μεταφορών, είναι συγκεντρωμένες στα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, ενώ οι τουριστικές υπηρεσίες που εκφράζονται κατά κύριο λόγο από τον κλάδο των «Ξενοδοχείων και εστιατορίων» παρουσιάζουν χωρική διασπορά στην Περιφέρεια.

2.17 Τουρισμός

Η πρώτη παρατήρηση που μπορούμε να κάνουμε για την σχέση οικισμών και τουρισμού είναι ότι η τουριστική δραστηριότητα εμφανίζεται κατά μήκος της ακτογραμμής της χερσονήσου της Μάνης. Αυτό βέβαια ήταν αναμενόμενο μιας και ο τουρισμός σε ολόκληρη την Ελλάδα είναι ιδιαίτερα αυξημένος το καλοκαίρι και στις περιοχές εκείνες που βρίσκονται κοντά σε παραλίες.

Έτσι λοιπόν και στη Μάνη, οι οικισμοί που βρίσκονται κοντά σε ακτές και σε φυσικούς μικρούς κολπίσκους και λιμανάκια, είναι πιο ευνοημένοι από αυτούς που βρίσκονται μακρύτερα. Οι παραθαλάσσιοι οικισμοί ιδιαιτέρως, που βρίσκονται στην Προσηλιακή Μάνη είναι περισσότερο αναπτυγμένοι, αφού οι παραλίες από αυτή την πλευρά είναι με αμμουδιά ή με μικρές κροκάλες και γενικότερα είναι λιγότερο απότομες και δύσβατες από τις παραλίες της Αποσκιερής Μάνης.

Η δεύτερη παρατήρηση που μπορούμε να κάνουμε είναι ότι οι οικισμοί εκείνοι που έχουν ένα ιδιαίτερο παραδοσιακό χρώμα, συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών και επομένως έχουν μια σχετική ανάπτυξη στον τομέα του τουρισμού. Τέτοιο είναι το παράδειγμα του οικισμού της Βάθειας, όπου έχουν γίνει αναστηλώσεις των πύργων που χρησιμεύουν ως ξενώνες.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό που εμφανίζουν οι οικισμοί εκείνοι που έχουν τουριστική ανάπτυξη είναι η γειτνίασή τους με περιοχές οι οποίες έχουν έντονο αρχαιολογικό – τουριστικό ενδιαφέρον.

Παράδειγμα τέτοιου οικισμού είναι ο οικισμός Πύργος Διρού, που βρίσκεται δίπλα από τα σπήλαια του Δυρού και που κάθε χρόνο συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των τουριστών. Το ίδιο ισχύει για κάθε σχεδόν οικισμό της Μάνης που έχει να επιδείξει “αρχαιολογικά” αξιοθέατα, που μπορεί να είναι είτε κάστρα και φρούρια, είτε βυζαντινές εκκλησίες είτε αρχαιολογικοί χώροι.

Αυτά αποτελούν το κίνητρο που προσελκύουν του επισκέπτες στην Μάνη και που παράλληλα με την επίσκεψή τους σε αυτούς τους χώρους, συνδυάζουν και την διαμονή τους στην περιοχή. Πέρα όμως από τα πιο πάνω χαρακτηριστικά, στην περιοχή της Μάνης, απαραίτητη προϋπόθεση για να αναπτυχθεί ένας οικισμός τουριστικά, είναι να βρίσκεται κοντά σε οδικούς άξονες και έτσι η προσπέλαση σε αυτόν να γίνεται όσο το δυνατόν πιο εύκολα παρά τα επιμέρους προβλήματα του οδικού δικτύου.

Πράγματι παρατηρούμε ότι οι οικισμοί που έχουν σήμερα τουριστική υποδομή, βρίσκονται κατά μήκος του κύριου οδικού δικτύου της Μάνης. Σε όλες τις άλλες περιοχές που το οδικό δίκτυο βρίσκεται σε κακή κατάσταση ή είναι ελλιπές, δεν είναι δυνατόν να εμφανιστεί τουριστική δραστηριότητα, μιας και το αυτοκίνητο είναι το μέσον εκείνο που χρησιμοποιείται αποκλειστικά από τους επισκέπτες.

Στη συνέχεια, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι οι οικισμοί που αναπτύσσονται τουριστικά, είτε βρίσκονται κοντά σε κάποια τοπικά κέντρα, δηλαδή σε κάποιους άλλους μεγαλύτερους οικισμούς που να μπορούν να παρέχουν στους επισκέπτες τις βασικές εξυπηρετήσεις, είτε έχουν αυτή την δυνατότητα από μόνοι τους.

Βέβαια πολύ σημαντικό ρόλο παίζει η ύπαρξη νοσοκομείου, Κέντρου Υγείας, ή έστω και αγροτικού ιατρείου, για να μπορούν να αισθάνονται οι επισκέπτες την ασφάλεια ότι θα τους παραχθούν οι πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ανάγκης.

Είναι λοιπόν εύκολο να καταλάβουμε ότι όπως και σε ολόκληρη την Ελλάδα, έτσι και στη Μάνη, δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθεί ένας οικισμός τουριστικά, αν πρώτα δεν εξασφαλίσει στους επισκέπτες του αλλά και στους μόνιμους κατοίκους του, την παροχή όλων εκείνων των απαραίτητων υπηρεσιών που ενδέχεται να χρειαστούν στη διάρκεια της προσωρινής διαμονής τους στον τόπο.

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον τόσο από ιδιώτες, όσο από το δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα του τουρισμού της Μάνης. Από το 1982 μέχρι σήμερα έχουν επενδυθεί αρκετά δισεκατομμύρια δραχμές στην Μάνη που προβλέπουν την δημιουργία καινούριων θέσεων εργασίας, την δημιουργία νέων ξενοδοχειακών κτινών και νέων θέσεων camping.

Οι οικισμοί λοιπόν αυτοί που έχουν επιλεγεί για αυτές τις επενδύσεις, είναι αυτοί που έχουν την οικονομική κυρίως δυνατότητα να εξελιχθούν στον τομέα του τουρισμού και να αναδειχθούν τουριστικά, διατηρώντας όμως την πολιτιστική τους ταυτότητα. Τόσο ο αριθμός των καταλυμάτων όσο και ο βαθμός της τουριστικής αξιοποίησης της περιοχής δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ικανοποιητικοί.

Εκτός από την αναστήλωση των πύργων της Βάθειας δεν έχει γίνει καμία άλλη οργανωμένη κίνηση εκμετάλλευσης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και πολεοδομίας της Μάνης. Επίσης είναι χαρακτηριστικό ότι οι αλλοδαποί επισκέπτες έρχονται ως περιηγητές και συνήθως δεν περνούν τις διακοπές τους στην περιοχή, ενώ μόνο οι επισκέπτες που κατάγονται από την Μάνη είναι αυτοί που παραθερίζουν και μένουν για αρκετό χρονικό διάστημα.

Με βάση τώρα τα στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν και που αφορούν τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις των επισκεπτών στη Μάνη, καθώς και τις εθνικότητές τους, μπορούμε να βγάλουμε τα πιο κάτω συμπεράσματα:

Πρώτα πρώτα, ο μεγαλύτερος αριθμός τουριστών που επισκέπτονται την Μάνη είναι οι Έλληνες, είτε οι μόνιμοι κάτοικοι Ελλάδας, είτε μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού.

Αυτό μας δίνει να καταλάβουμε ότι επειδή η περιοχή έχει μια ιδιαίτερη φυσιογνωμία, δεν ελκύει ιδιαίτερα τους αλλοδαπούς επισκέπτες, οι οποίοι συνδυάζουν τις διακοπές τους στην Ελλάδα με θάλασσα και διασκέδαση και έτσι προτιμούν τα πολυδιαφημισμένα Ελληνικά νησιά.

Γενικότερα παρατηρούμε ότι οι Ευρωπαίοι τουρίστες είναι οι πιο συχνόι επισκέπτες στην περιοχή, λόγω της γειννίας της Ελλάδας με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, που έτσι κάνουν εύκολη την πρόσβαση σε αυτήν ακόμα και με αυτοκίνητο. Έτσι εξηγείται το φαινόμενο των αυξημένων ποσοστών των επισκεπτών από την Ιταλία και την Γαλλία.

Έπειτα, από τα στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν για τις αφίξεις στις περιοχές του Γυθείου, της Αρεόπολης, του Οιτύλου και του Γερολιμένα, για την δεκαετία από το 1990 έως το 2000, παρατηρούμε ότι γενικά υπάρχει μια ανοδική πορεία στον τουρισμό των περιοχών αυτών.

Το Γύθειο, αν και ο αριθμός αύξησης των αφίξεων είναι πολύ μικρός, είναι η δεύτερη πιο τουριστική περιοχή του νομού Λακωνίας, μετά τη Μονεμβασιά. Ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό επί του συνόλου των επισκεπτών στο νομό, παραθερίζουν κάθε χρόνο, είτε στα ξενοδοχειακά καταλύματα, είτε στα camping του Γυθείου.

Παρατηρούμε επίσης μια σημαντική αύξηση, χρόνο με το χρόνο, στις αφίξεις των επισκεπτών στις άλλες λιγότερο γνωστές περιοχές της Μάνης, όπως στην Αρεόπολη, στο Οίτυλο και στο Γερολιμένα. Στις περιοχές αυτές, ο ρυθμός αύξησης της τουριστικής κίνησης είναι έντονος, που σημαίνει ότι οι τόποι αυτοί γίνονται όλο και πιο γνωστοί στους επισκέπτες και έτσι ο αριθμός των αφίξεων αυξάνεται χρόνο με το χρόνο. περιοχές είναι πολύ μικρό, αλλά είναι αισιόδοξο το γεγονός ότι το τουριστικό ενδιαφέρον όλο και αυξάνεται.

Μια άλλη παρατήρηση που μπορεί να γίνει, είναι ότι ο αριθμός των διανυκτερεύσεων σε σχέση με τις αφίξεις των επισκεπτών στη Μάνη, είναι πολύ μικρός. Κατά μέσο όρο οι τουρίστες δεν διαμένουν στην περιοχή περισσότερο από δυο μέρες. Αυτό δηλώνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού τουρισμού της Μάνης μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιηγητικός, δηλαδή οι περισσότεροι επισκέπτες στη Μάνη έρχονται για μια ημέρα και φεύγουν χωρίς να διανυκτερεύσουν ή μένουν πολύ λίγο.

Σε αυτό βέβαια συντελεί το γεγονός ότι στη Μάνη δεν υπάρχουν πλήρως οργανωμένα ξενοδοχειακά συγκροτήματα με όλες τις ανέσεις και ευκολίες, που να επιτρέπουν τη διαμονή των τουριστών για περισσότερες ημέρες.

Το παραπάνω συμπέρασμα επιβεβαιώνεται αν συγκρίνουμε τον αριθμό των τουριστών που επισκέπτονται τα σπήλαια του Δυρού με τον αριθμό των αφίξεων στα ξενοδοχειακά καταλύματα και camping την ίδια χρονιά σε ολόκληρη τη Λακωνική Μάνη.

Σαν παράδειγμα παίρνουμε τη χρονιά του 1990, όπου τα σπήλαια του Δυρού τα επισκέφθηκαν 145186 άνθρωποι, ενώ την ίδια χρονιά, οι αφίξεις σε ξενοδοχεία της Μάνης ήταν μόλις 23987. Η απόκλιση λοιπόν του αριθμού των τουριστών που περνούν απλώς για μια μέρα από την Μάνη με τον αριθμό των τουριστών που παραθερίζουν εκεί, είναι πολύ μεγάλη.

Μελετώντας τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και camping του Γυθείου, της Αρεόπολης, του Οιτύλου και του Γερολιμένα, για κάθε μήνα χωριστά και για τη χρονιά του 1995, διαπιστώνουμε ότι η τουριστική κίνηση στη Μάνη, είναι έντονη τους μήνες του καλοκαιριού. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις τα τουριστικά καταλύματα δεν λειτουργούν όλο το χρόνο, αλλά η λειτουργία τους είναι εποχιακή.

Γενικά μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι η τουριστική κίνηση ξεκινά στις περισσότερες περιοχές από τον μήνα Απρίλιο, που είναι η εποχή των διακοπών του Πάσχα και όπως φαίνεται, η Μάνη είναι ένας τόπος που επιλέγουν οι επισκέπτες για να περάσουν τις ανοιξιάτικες αυτές διακοπές τους, εξαιτίας του έντονου παραδοσιακού χρώματος που σίγουρα διαθέτουν όλοι σχεδόν οι οικισμοί της Λακωνικής Μάνης.

Οι παράγοντες που σήμερα δρουν ανασταλτικά στη περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα του τουρισμού, στην Μάνη είναι αρκετοί:

- A.** Η Μάνη βρίσκεται σε μια θέση γεωγραφικά, που είναι απομονωμένη από την υπόλοιπη Ελλάδα. Αν σε αυτό προσθέσουμε και το χαμηλό επίπεδο της τεχνικής υποδομής στην περιοχή (κυρίως η κακή κατάσταση ή ακόμα και η έλλειψη οδικού δικτύου), καταλαβαίνουμε τις δυσκολίες μετάβασης και προσέγγισης της περιοχής που δικαιολογημένα περιορίζουν αρκετά τον αριθμό επισκεπτών.
- B.** Οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, πέραν του γεγονότος ότι είναι λίγες σε αριθμό, δεν είναι εξοπλισμένες πλήρως και με τα σύγχρονα μέσα, ούτως ώστε να επιτρέπει την μακρά διαμονή των επισκεπτών.
- Γ.** Η έλλειψη μεγάλων αστικών κέντρων στην περιοχή μελέτης, που έχουν την δυνατότητα να παρέχουν στους επισκέπτες υπηρεσίες υψηλής στάθμης, είναι ένα γεγονός που σίγουρα παίζει πολύ μεγάλο ρόλο στην μικρή ανάπτυξη του τουρισμού στην Μάνη.

Από την ανάλυση που κάναμε προηγουμένως για τους τουριστικούς πόρους, το τουριστικό ρεύμα και την τουριστική υποδομή της Λακωνικής Μάνης, μπορούμε να βγάλουμε το συμπέρασμα ότι η περιοχή, παρόλο που έχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα τουριστικά σημεία της Ελλάδας, δεν έχει καταφέρει τουλάχιστον μέχρι σήμερα να δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών.

Επιπλέον, ο τουρισμός της Μάνης διακρίνεται για την έντονη εποχικότητά του, με αποτέλεσμα να υφίσταται μόνο τρεις τέσσερις μήνες τον χρόνο, ενώ τον υπόλοιπο καιρό στην ουσία είναι ανύπαρκτος.

Έτσι είναι εύκολο να καταλάβουμε ότι υπάρχει αρκετό πρόσφορο έδαφος για να αναπτυχθεί ακόμα περισσότερο ο τουριστικός τομέας στην περιοχή.

Οι προτάσεις που μπορούν να γίνουν είναι όσον αφορά την εξέλιξη του τουρισμού της Μάνης είναι πολλές και οι περισσότερες από αυτές είναι εύκολο να πραγματοποιηθούν γρήγορα και άμεσα. ώστε οι συνέπειές τους να μην επηρεάσουν αρνητικά ούτε το φυσικό περιβάλλον της Μάνης, που σίγουρα είναι ανεκτίμητο και αναντικατάστατο, αλλά ούτε και την παραδοσιακή κληρονομιά της, που είναι ξεχωριστή και μοναδική σε ολόκληρο τον Ελλαδικό χώρο.

Επίσης, είναι σημαντικό στις προτάσεις που γίνονται να λάβουμε υπόψη την μέγιστη χωρητικότητα επισκεπτών που μπορεί να έχει η περιοχή αυτή. Αυτή η παράμετρος είναι πολύ ουσιώδης, αφού δεν θα πρέπει να υλοποιηθούν προτάσεις που θα υπερφορτώσουν την περιοχή από τουρίστες και ταυτόχρονα από τουριστικά καταλύματα, που είναι σίγουρο ότι θα αλλοιώσουν τη φυσιογνωμία της.

Οι προτάσεις για την ανάδειξη της Λακωνικής Μάνης, μπορούμε να πούμε ότι περιστρέφονται γύρω από δυο βασικούς άξονες: Ο πρώτος αφορά ένα δίκτυο πολιτισμού σε όλες του τις εκφάνσεις (μουσεία, εκθέσεις, και πολιτιστικές εκδηλώσεις) που μπορεί να πραγματοποιηθεί σε πολλούς οικισμούς της Μάνης. Ο δεύτερος άξονας αφορά τις υποδομές και τα έργα που πρέπει να γίνουν για να ανέβει η στάθμη και η ποιότητα των εξυπηρετήσεων που θα παρέχεται στους επισκέπτες και στους κατοίκους της περιοχής. Η βασική πρόταση γίνεται για τις ήπιες μορφές τουρισμού. Τέτοιες μορφές είναι ο εκπαιδευτικός-επιστημονικός, ο μορφωτικός-πολιτιστικός, ο αγροτουρισμός ή ακόμα ο περιπατητικός-φυσιολατρικός.

Ιδιαίτερα γιατί, αυτά τα είδη του τουρισμού έχουν το βασικό πλεονέκτημα ότι βοηθούν όχι μόνο να διατηρηθεί ο μνημειακός πλούτος της περιοχής, αλλά και να αναδειχθεί η πολιτιστική κληρονομιά της Μάνης.

Σοβαρό ρόλο μπορεί να παίξει ο περιπατητικός φυσιολατρικός τουρισμός. Το τοπίο της Μάνης έχει όλα εκείνα τα στοιχεία για να προσελκύσει επισκέπτες αυτής της ειδικής κατηγορίας τουρισμού. Το έντονο ανάγλυφο με τις πολλές εναλλαγές και την μεγάλη ποικιλία των στοιχείων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, αποτελεί το σημαντικότερο κίνητρο για να αποτελέσει τον τόπο που θα ήθελαν πολλοί περιπατητές να διαβούν. Επιπλέον, θα πρέπει να τονίσουμε ότι στη Μάνη καταλήγει το Ευρωπαϊκό μονοπάτι μακρινών αποστάσεων E4, το οποίο έχει σηματοδοτηθεί μέχρι το Γύθειο.

Το «μονοπάτι E4» είναι ένα ευρωπαϊκό τουριστικό μονοπάτι μεγάλων διαδρομών που ξεκινά από τα Πυρηναία περνά από τις Άλπεις, από την οροσειρά της Πίνδου, τα όρη της Πελοποννήσου και καταλήγει στην Κρήτη.

Διέρχεται από το Δήμο Γυθείου και την Μέσα Μάνη ως τον Ταίναρο, γεγονός που επιτρέπει τη γνωριμία με τα τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, σημαντικούς βιότοπους, μοναδικούς μανιάτικους παραδοσιακούς οικισμούς και με τους ανθρώπους των ορεινών περιοχών μακριά από τις γνωστές παραμορφώσεις των ανεπτυγμένων τουριστικών περιοχών.

Το Ευρωπαϊκό μονοπάτι E4 αφού διασχίσει τη βόρειο Λακωνία διαπερνά τη Μέσα Μάνη κοντά στα χωριά Κρήνη, Αχουμάτου, Πλάτανο, Άγιο Βασίλειο, Γύθειο, Σκουτάρι, Καλύβια, πριν καταλήξει στο ακρωτήριο Ταίναρο (το νοτιότερο ηπειρωτικό σημείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Όποιοι επιλέξουν να το ακολουθήσουν στο εντός της Λακωνίας κομμάτι του έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν κάποιους από τους κρυμμένους θησαυρούς του Ταυγέτου και να βρεθούν κοντά στην άγρια ομορφιά της φύσης.

Οι δυνατότητες τουριστικής εκμετάλλευσης του μονοπατιού που ζητά να επιμηκύνει χρονικά την τουριστική της περίοδο και να προσφέρει εναλλακτικές μορφές τουρισμού είναι μοναδικές και σίγουρα μέχρι σήμερα ελάχιστα έχει αξιοποιηθεί το «Μονοπάτι Ε4».

Άλλη μια σημαντική μορφή τουρισμού που μπορεί να αναπτυχθεί στην Μάνη είναι ο αγροτουρισμός. Αγροτουριστικά καταλύματα μπορούν να αναπτυχθούν σε όλη τη Μάνη και μάλιστα στις περιοχές εκείνες που έχουν έντονο παραγωγικό – αγροτικό χαρακτήρα. Ο αγροτουρισμός σήμερα είναι μια ήπια μορφή τουρισμού που εφαρμόζεται σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και έχει εξαιρετικά αποτελέσματα, τόσο στην αύξηση του τουρισμού της περιοχής, όσο και στην αύξηση της παραγωγής αγροτικών της προϊόντων. Ο αγροτουρισμός μπορεί να αποτελέσει μια ξεχωριστή μορφή παραθεριστικού τουρισμού στη Μάνη και να συνδυαστεί μάλιστα με την ανάπτυξη του περιπατητικού τουρισμού. Το ίδιο σημαντικό είναι και ο εκπαιδευτικός μορφωτικός τουρισμός με την επαναχρησιμοποίηση ελαιολιτριβείων, σαπυνοποιείων και καπνίσματος κρεάτων σε συνδυασμό με την επιτόπου αγορά και την εκπαίδευση νέων ανθρώπων.

Τέλος, είναι πολύ σημαντικό, οι προτάσεις που θα υλοποιηθούν, προκειμένου να υπάρξει μια ολοκληρωμένη ανάπτυξη του ορεινού όγκου της Λακωνικής Μάνης να επηρεάσουν όσο το δυνατόν λιγότερο την ζωή των μόνιμων κατοίκων της περιοχής. Η παράμετρος αυτή που είναι συνήθως αγνοημένη καθιστά κάθε προσπάθεια «ανάπτυξης» ιδιαίτερα κρίσιμη τόσο για την επιτυχία της επέμβασης αυτής καθαυτής όσο και για την διατήρηση του σημαντικότερου παράγοντα του περιβάλλοντος «του ανθρώπου».

Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη που εκπόνησε ο καθηγητής κ. Κούτουλας του Πανεπιστημίου Πατρών, για λογαριασμό του Συλλόγου Ξενοδόχων Ν. Λακωνίας: Υπάρχει ανάγκη συνεργασίας όλων των φορέων και ειδικά των νέων Δήμων για να αναστραφεί το αρνητικό κλίμα που υπάρχει στον Τουρισμό της Λακωνίας.

Κλίμα που διαφαίνεται από το αρνητικό πρόσημο που έχουν οι διανυκτερεύσεις αλλά και οι αφίξεις τουριστών Η Ελλάδα, και η Λακωνία, τόνισε, μπορεί να αποκτήσει το συγκριτικό πλεονέκτημα με την ανάπτυξη του τουρισμού. Πρέπει όμως προηγουμένως να διαφυλάξουμε το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον. Δεν υπάρχουν περιθώρια για άλλες λανθασμένες κινήσεις και Επιτροπές όπως αυτές που έχουμε δει μέχρι σήμερα. «Στη Λακωνία το 2008 είχαμε 125.000 αφίξεις τουριστών και ο μέσος όρος διανυκτέρευσης είναι 2 βράδια (237.000 διανυκτερεύσεις).

Από αυτό το σώμα τουριστών το 80% είναι Έλληνες και το 20% αλλοδαποί. Το 2,7% των ξένων είναι Γάλλοι που κάνουν μόνο μία διανυκτέρευση στη Λακωνία. Μία από τις καλύτερες χρονιές τουριστικά για τη Λακωνία ήταν το 2001. Από τότε σημειώνεται πτώση. Οι επισκέπτες είναι περιηγητές, περνούν και φεύγουν. Ακόμα και ο νεανικός τουρισμός δεν έχει πεισθεί ότι η Λακωνία προσφέρεται για πολυήμερες διακοπές. Παρόλο που η Λακωνία διαθέτει και παραλίες και υποδομές η πληρότητα των ξενοδοχείων βαίνει συνεχώς μειούμενη. Ειδικά στη Σπάρτη και στη Νεάπολη η κατάσταση είναι δραματική. Αντέχει ακόμα η Μονεμβάσια και η Μάνη. Γενικά η Λακωνία είναι ο νομός με την χαμηλότερη πληρότητα στα ξενοδοχεία της σε όλη την Πελοπόννησο». Στη Νεάπολη το 94% των επισκεπτών είναι Έλληνες. Στη Μάνη 3 στους 4 επισκέπτες είναι Έλληνες.

Από το 1998 μέχρι σήμερα η πτώση διανυκτερεύσεων των αλλοδαπών τουριστών έχει μειωθεί δραματικά, περίπου στο 50%. Αξιοσημείωτο είναι ότι όσοι, τελικά, επισκέπτονται τη Λακωνία έχουν θετική εικόνα. Σε ερωτήσεις που τους τέθηκαν απαντούν ότι θα πρότειναν τη Λακωνία για διακοπές σε φίλους και γνωστούς σε ποσοστό 98%. Η Λακωνία «αρέσει». Αρέσουν τα ιστορικά αξιοθέατα, οι ιστορικές πόλεις και χωριά, οι παραλίες, η άγρια φύση και η ευγένεια των κατοίκων. Ιδιαίτερα αρέσουν η Μονεμβάσια, τα Σπήλαια Διρού, ο Μυστράς και η Ελαφόνησος. Υπάρχει όμως και η αρνητική εικόνα, σε μικρότερο βαθμό. Τα σκουπίδια, το οδικό δίκτυο, οι ακριβές τιμές, η σήμανση των δρόμων και ειδικά η εικόνα του Γυθείου και η εικόνα της Σπάρτης δεν ικανοποιούν τους επισκέπτες. Γενικά η Λακωνία θεωρείται τόπος συναρπαστικός με πολλές αντιθέσεις κι ενδιαφέροντες ανθρώπους.

Κάθε περιοχή της απευθύνεται σε διαφορετική τουριστική πελατεία. «Αυτοί που επιλέγουν τη Λακωνία δεν φθάνουν. Χρειαζόμαστε και άλλους». «Προκύπτει, είτε ο κ Κούτουλας, ότι **η Λακωνία είναι ένας τόπος πλούσιος σε ιστορία αλλά δεν υπάρχει κανείς να την αφηγηθεί.** Δεν έχει βρεθεί, ακόμα, ο τρόπος να μαγέψετε τους επισκέπτες σας». Ακόμα και σε ότι αφορά στην κουζίνα όσοι επιλέγουν τη Λακωνία για τουρισμό επισημαίνουν ότι βρίσκουν μεν νόστιμη κουζίνα αλλά όχι τοπική όπως σε άλλες περιοχές. Η Λακωνία δεν έχει προβληθεί ως τόπος για μόνιμες διακοπές. Οι τρόποι που χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν ήταν αναποτελεσματικοί.

Για παράδειγμα **τα έντυπα και η συμμετοχή σε εκθέσεις δεν προσφέρουν τίποτα. Απλά δαπανώνται πόροι. Τον τουρίστα δεν τον επηρεάζει το φυλλάδιο. Το κύριο μέσο σήμερα προσέγγισης τουριστικής πελατείας είναι το διαδίκτυο. Σημαντική είναι επίσης και η δουλειά όσων «πουλάνε» ταξίδια και διακοπές.** Μεταξύ των προτάσεων που κατατέθηκαν είναι αυτή της προσέγγισης των ΜΜΕ και των δημοσιογράφων της χώρας.

Η μελέτη των Ξενοδόχων της Λακωνίας θέτει **τέσσερις στρατηγικούς στόχους με πρώτον** αυτόν της **καθιέρωσης της Λακωνίας ως προορισμό πρώτης επιλογής για πολυήμερες διακοπές.** **Οι Δήμοι θα πρέπει να δράσουν συντονισμένα για την στήριξη υποδομών, προγραμμάτων και ενεργειών προβολής. Για παράδειγμα οι Δήμοι Σπάρτης κι Ευρώτα πρέπει να κινηθούν μαζί. Οι Δήμοι Μονεμβάσιας και Ελαφονήσου επίσης. Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης πρέπει να συνεργαστεί με την Μεσσηνιακή Μάνη.** Η τελική πρόταση των ξενοδόχων, προς τους δημάρχους, ήταν η δημιουργία ενός ενιαίου φορέα για τον Τουρισμό με την συμμετοχή και των 5 Δήμων και σε στενή συνεργασία με τον Σύλλογο Ξενοδοχείων Λακωνίας. Ο φορέας αυτός θα έρθει να καλύψει τις ανάγκες των Δήμων στον συγκεκριμένο τομέα με την πρόσληψη τουλάχιστον πέντε εξειδικευμένων στελεχών. Θα είναι πιο αποτελεσματικός από τα κατακερματισμένα Γραφεία τουρισμού σε κάθε Δήμο. Αυτός ο ενιαίος φορέας θα είναι σε θέση να διεκπεραιώσει με εξειδικευμένο προσωπικό τα προγράμματα προβολής, δημοσίων σχέσεων, πώλησης που θα προωθή η Λακωνία ανάλογα με τις δυνατότητες της και τους στόχους της. Στον συνολικό σχεδιασμό πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι και η Περιφερειακή Ενότητα της Λακωνίας και το Επιμελητήριο Λακωνίας μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην ανάπτυξη του τουρισμού στην Λακωνία.

Ο τουρισμός παίζει σημαντικό ρόλο για την τοπική κοινωνία της Μάνης και παράλληλα ωφελούμενοι είναι και μια σειρά δραστηριοτήτων όπως:

ΟΙΚΟΔΟΜΗ	ΓΕΩΡΓΙΑ	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
Δομικά Υλικά	Κτηνοτροφία	Λιανικό Εμπόριο (Τοπικά)
Έπιπλο	Αλεία	Χονδρικό Εμπόριο
Ηλεκτρικά Είδη	Τρόφιμα	Βιοτεχνικά
Μηχανολογικός	Ποτά-Αναψυκτικά	Δερμάτινα Είδη
Τηλεπικοινωνίες		Κοσμήματα-Αργυροχρυσοχοΐα
		Ένδυση – Υπόδηση

Πίνακας 23 Κλάδοι οι οποίοι ωφελούνται από τον τουρισμό⁴⁴

Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία του Λιμεναρχείου Γυθείου για το έτος 2010 στο Λιμάνι Γυθείου κατέπλευσαν συνολικά 156 πλοία - σκάφη, ενώ διακινήθηκαν συνολικά 10750 επιβάτες από και προς Κύθηρα και Κρήτη, ενώ οι επιβάτες κρουαζιέρας που κατέβηκαν στο λιμάνι ανέρχονται συνολικά σε 4.635.

ΚΑΤΑΠΛΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ
Επιβατηγό – Οχηματαγωγό «Β.Κορνάρος»	43
Κρουαζιερόπλοια	19
Φορτηγά	3
Δεξαμενόπλοια	1
Επιβατηγά - Τουριστικά	5
Θαλαμηγά	85

Πίνακας 24 Κίνηση Λιμένα Γυθείου 2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Περιγραφή του Δήμου και των Νομικών Προσώπων

3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

3.1 Υπηρεσίες του Δήμου

3.1.1 Διάρθρωση Κεντρικών Υπηρεσιών

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

1. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου.
2. Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
3. Νομική Υπηρεσία
4. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
5. Αυτοτελές Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

- α) Γραφείο Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Οργάνωσης
- β) Γραφείο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- γ) Γραφείο Διαφάνειας

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1. Αυτοτελές Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

- α) Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής
- β) Γραφείο Αλιείας
- γ) Γραφείο Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
- δ) Γραφείο Απασχόλησης και Τουρισμού

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

1. Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- α) Τμήμα Πολεοδομίας
- β) Τμήμα Περιβάλλοντος, Πολιτικής Προστασίας, Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Συντήρησης Πρασίνου
- γ) Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

1. Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού που περιλαμβάνει ειδικότερα τα παρακάτω γραφεία:

- α) Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- β) Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας
- γ) Γραφείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Πολιτισμού

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ : ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες:

- α) Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
- β) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών
- γ) Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Μέριμνας
- δ) Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών
- ε) Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας και Ταμείου
- στ) Τμήμα ΚΕΠ

3.1.2 Διάρθρωση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου θα είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΑΡΕΟΠΟΛΗ

1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του Πολίτη που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών
2. Γραφείο Οικονομικών θεμάτων που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας και Ταμείου
3. Γραφείο Συντήρηση υποδομών που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών
4. Γραφείο ΚΕΠ που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα ΚΕΠ

5. Γραφείο καθαριότητας και ανακύκλωσης για οδοκαθαρισμό και αποκομιδή απορριμμάτων που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Περιβάλλοντος, Πολιτικής Προστασίας, Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Συντήρησης Πρασίνου

ΕΝΟΤΗΤΑ Β : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΟΝ ΚΟΤΡΩΝΑ

1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του Πολίτη που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών
2. Γραφείο Οικονομικών θεμάτων που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας και Ταμείου
3. Γραφείο Συντήρηση υποδομών που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών
4. Γραφείο ΚΕΠ που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα ΚΕΠ

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΗΝ ΠΕΤΡΙΝΑ

1. Γραφείο ΚΕΠ που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα ΚΕΠ

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ : ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕ ΕΔΡΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΝΙΚΟΛΑΟ

1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και εξυπηρέτησης του Πολίτη που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών
2. Γραφείο Οικονομικών θεμάτων που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Εσόδων, Περιουσίας και Ταμείου
3. Γραφείο Συντήρηση υποδομών που θα υπάγεται στο κεντρικό Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών

3.1.3 Στελέχωση Υπηρεσιών

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου Ανατολικής Μάνης, ορίζονται οι ακόλουθες **θέσεις ειδικού προσωπικού** (α) Τέσσερις (4) θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών και (β) Δύο (2) θέσεις Δικηγόρων με έμμισθη εντολή.

Οι θέσεις του **μονίμου προσωπικού** του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες :

- A. Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).
- B. Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ).
- Γ. Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ).

Δ. Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).

Τα προσόντα διορισμού περιγράφονται στο Π.Δ. 37α/1987, Π.Δ. 22/1990 και στο Π.Δ. 50/2001, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Στην κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις σε υπάρχον αλλά και νέο προσωπικό:

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ		
	Υπάρχον Προσωπικό	Νέο Προσωπικό	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ (ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ)	1		1
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ (ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ)	1		1
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (ΛΟΓΙΣΤΗΣ)	1		1
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ (ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΩΝ)	1		1
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ	1		1
ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	3	1	4
ΠΕ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ-ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	2		2
ΠΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ - ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1		1
ΠΕ ΓΕΩΠΟΝΩΝ	4		4
ΠΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	1	2	3
ΠΕ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		1	1
ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		1	1
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ		2	2
ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ		1	1
ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ (Α' ΤΑΞΗΣ)		1	1
ΠΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ		1	1
ΠΕ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		1	1
ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		1	1
ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ		1	1
ΠΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		1	1
ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ		1	1
ΠΕ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		1	1
ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		1	1

ΠΕ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		1	1
ΠΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ		1	1
ΠΕ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ		1	1
Σύνολο θέσεων ΠΕ	16	20	36

Στην κατηγορία **Τεχνολογικής Εκπαίδευσης** υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις σε υπάρχον αλλά και νέο προσωπικό:

ΚΛΑΔΟΣ ΤΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ		
	Υπάρχον Προσωπικό	Νέο Προσωπικό	ΣΥΝΟΛΟ
ΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1		1
ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1		1
ΤΕ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	2		2
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	4	2	6
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	2	2	4
ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ		1	1
ΤΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ		1	1
ΤΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ		1	1
ΤΕ ΕΠΟΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ		2	2
ΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		1	1
ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ		1	1
ΤΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ		1	1
ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ		1	1
Σύνολο θέσεων ΤΕ	10	13	23

Στην κατηγορία **Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης** υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις σε υπάρχον αλλά και νέο προσωπικό:

ΚΛΑΔΟΣ ΔΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ		
	Υπάρχον Προσωπικό	Νέο Προσωπικό	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	19		19
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ-ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	1		1
ΔΕ ΕΠΟΠΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	1	1	2
ΔΕ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ	4		4
ΔΕ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	4	1	5

ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΕΡΓΩΝ	1	2	3
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	5		5
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ(ΦΟΡΤΗΓΩΝ)	1		1
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	1	2	3
ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ	1		1
ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ (ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ)	1		1
ΔΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ		2	2
Σύνολο θέσεων ΔΕ	39	8	47

Στην κατηγορία **Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης** υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις σε υπάρχον αλλά και νέο προσωπικό:

ΚΛΑΔΟΣ ΥΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ		
	Υπάρχον Προσωπικό	Νέο Προσωπικό	ΣΥΝΟΛΟ
ΥΕ ΚΛΗΤΗΤΩΝ- ΘΥΡΩΡΩΝ- ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ	1		1
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΕΝΙΚΑ (ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ)	2		2
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	12	5	17
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ (ΥΔΡΟΝΟΜΕΩΝ)	1		1
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	1		1
ΥΕ ΥΔΡΟΝΟΜΕΩΝ	1		1
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ		1	1
ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		1	1
Σύνολο θέσεων ΥΕ	18	7	25

Οι Προσωρινές Θέσεις με Σχέση Εργασίας Δημοσίου Δικαίου, έχουν ως εξής:

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΤΕ5 ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1
ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	2
ΔΕ14 ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ	1
ΔΕ15 ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ	2
ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	1

Οι θέσεις αυτές κενούμενες με οποιονδήποτε τρόπο, καταργούνται.

Προβλέπονται οι παρακάτω θέσεις που καλύπτονται από προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου **(ΙΔΑΧ)** και οι οποίες είναι προσωποπαγείς. Οι θέσεις αυτές καταργούνται όταν κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο.

Ειδικότητες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ ΥΠΆΡΧΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1
ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	1
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑ ΚΤΙΡΙΩΝ	1
ΥΕ ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	1
ΥΕ16 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	1
ΥΕ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (3 πλήρους και 3 μειωμένης απασχόλησης)	6
Σύνολο προσωποπαγών θέσεων ΙΔΑΧ	11

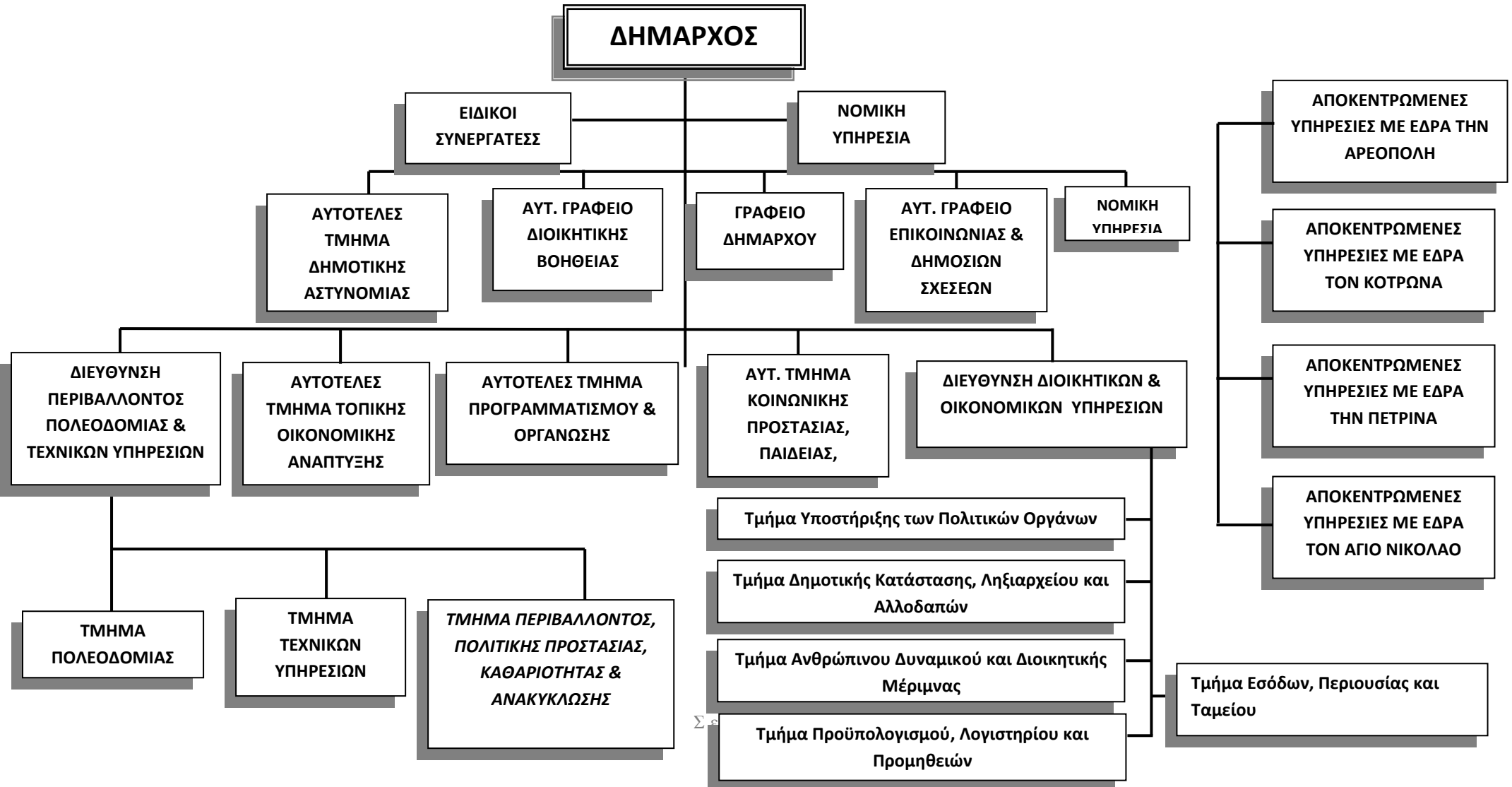
Προβλέπονται επίσης **ΣΑΡΑΝΤΑ (40) θέσεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου**, διαφόρων ειδικοτήτων, για την αντιμετώπιση εποχικών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών καθώς και για κάλυψη αναγκών ανταποδοτικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3.2

3.3 Εσωτερική Οργάνωση του Δήμου – Οργανόγραμμα

3.4 Νομικά Πρόσωπα

Σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 61/2011, 63/2011 αποφάσεις του Δ. Ανατολικής Μάνης, των οποίων ο έλεγχος νομιμότητας εκκρεμεί στο Τμήμα Διοικητικού Οικονομικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, αποφασίστηκε η συγχώνευση των ανωτέρω νομικών προσώπων σε δύο νέα Νομικά Πρόσωπα, τα οποία θα στελεχωθούν από το υπάρχον προσωπικό των νομικών προσώπων που συγχωνεύθηκαν. Επιπρόσθετα με την υπ' αριθμ. 60/2011 Απόφασή του το Δημοτικό Συμβούλιο Ανατολικής Μάνης αποφάσισε τη λύση και εκκαθάριση της 'Δημοτικής Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Οιτύλου' και συνεπώς έγινε και μεταφορά των δραστηριοτήτων της επιχείρησης αυτής, στα παραπάνω νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τις ανωτέρω αποφάσεις.

Τα νέα νομικά πρόσωπα του Δήμου Ανατολικής Μάνης έχουν ως εξής:

3.4.1 ΝΠΔΔ 1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΝΠΔΔ 1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ στο οποίο συγχωνεύονται τα ΝΠΔΔ: «1ο Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (1^ο ΚΑΠΗ) Δήμου Γυθείου», «Παιδικός Σταθμός Δήμου Γυθείου», «Παιδικός Σταθμός Δήμου Οιτύλου», « Δημοτικό Στάδιο Γυθείου Ολυμπιονίκης Χαρίλαος Βασιλάκος», «Δημοτική Βιβλιοθήκη Γυθείου» και « Οργανισμός Νεολαίας & Άθλησης Δ. Γυθείου».

Σκοπός του νομικού προσώπου προτείνεται να είναι:

Α) Η φροντίδα βρεφών και νηπίων

- Η καθημερινή φύλαξη, φροντίδα, ημερήσια διατροφή, διαπαιδαγώγηση & ψυχαγωγία νηπίων & βρεφών των εργαζόμενων γονέων ή γονέων με άλλα κοινωνικά προβλήματα του Δήμου Αν. Μάνης
- Η πολύπλευρη νοητική, συναισθηματική, κοινωνική, ψυχοσωματική ανάπτυξη των παιδιών
- Η μετάβαση των παιδιών από το οικογενειακό περιβάλλον στο σχολικό
- **Η προστασία & υποστήριξη ηλικιωμένων**

- Η εφαρμογή προγραμμάτων εξωιδρυματικής προστασίας υπερηλίκων & ειδικότερα
 - Η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα του Δήμου Αν. Μάνης
 - Η πρόληψη ιατρικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- **Η μέριμνα, υποστήριξη & φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων**
- Η Οργάνωση, διαχείριση & Λειτουργία Κέντρου Προαγωγής Υγείας
- Η ίδρυση & Λειτουργία Κέντρων Νέας Γενιάς
- Η ανάπτυξη εθελοντικού κινήματος
- Η ανάπτυξη συνεργασιών με Κοινοτικούς, Δημόσιους, Πανεπιστημιακούς Οργανισμούς, Ιδιωτικούς Φορείς, Επιχειρήσεις και Φορείς Κοινής Ωφελείας για την προώθηση γενικά προγραμμάτων υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής πολιτικής.
- Η ενεργός συμμετοχή στην υλοποίηση των προγραμμάτων του Δικτύου Υγείων Πόλεων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την Αειφόρο Ανάπτυξη.
- Η Δημιουργία Κέντρου Πρωτοβάθμιας Υγείας Βοήθεια στο Σπίτι
- Η εφαρμογή προγραμμάτων προληπτικής υγιεινής & ιατρικής υποστήριξης
- Η εφαρμογή προγραμμάτων βοήθειας & υποστήριξης διαφόρων ευπαθών ομάδων πληθυσμού του Δήμου ή και μεμονωμένων ατόμων.

Β) Παιδεία

- Δημιουργία Κέντρου Ενημέρωσης των νέων στη χρήση Η/Υ
- Η ίδρυση & Λειτουργία Βιβλιοθηκών
- Η ίδρυση & Λειτουργία Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών
- Η ίδρυση & Λειτουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής
- Η εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης, στο πλαίσιο του αντίστοιχου Εθνικού & Περιφερειακού Σχεδιασμού

Γ) Αθλητισμός

- Η διοργάνωση περιοδικών & ετήσιων ομαδικών ή ατομικών αθλημάτων για τη συμμετοχή των νέων & γενικότερα των κατοίκων της περιοχής
- Η Οργάνωση & Λειτουργία ερασιτεχνικών αθλητικών τμημάτων
- Λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού αυτών
- Η Συνεργασία με Αθλητικά Σωματεία του Δήμου και της ευρύτερης περιοχής
- Το ΝΠΔΔ μπορεί ακόμα να αναπτύσσει και κάθε άλλη δραστηριότητα που ανάγεται στους γενικούς σκοπούς του.

3.4.2 ΝΠΔΔ 2: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΝΠΔΔ 2: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ στο οποίο τροποποιείται η συστατική πράξη του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «**Δημοτική Φιλαρμονική Γυθείου**» που θα έχει τους σκοπούς & τις δραστηριότητες που αυτό ασκούσε καθώς και ευρύτερες δραστηριότητες που ανάγονται στους τομείς πολιτισμού & περιβάλλοντος σύμφωνα με το πλαίσιο του άρθρου 75 του ν. 3463/06.

Σκοπός του νομικού προσώπου προτείνεται να είναι:

Α) Στον Τομέα Πολιτισμού

- Η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.λπ., καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.
- Η προστασία, συντήρηση και διαχείριση μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, μονοπατιών καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.
- Η επισκευή, συντήρηση και αξιοποίηση παραδοσιακών και ιστορικών σχολικών κτιρίων και κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς στο Νομικό Πρόσωπο.

- Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή η συμμετοχή τους σε αυτά.
- Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού.

Β) Στον Τομέα Περιβάλλοντος

- Η προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, μέσω της εκπόνησης μελετών που έχουν σχέση με τη διαχείριση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος.
- Η διοργάνωση εκδηλώσεων με σκοπό την ευαισθητοποίηση των κατοίκων σε αντίστοιχα θέματα.
- Η συμμετοχή σε περιβαλλοντικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η ανάπτυξη και προώθηση συνεργασιών σε θέματα περιβάλλοντος με πανεπιστημιακούς και δημόσιους γενικά οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, καθώς και με άλλους φορείς ή ιδιώτες.
- Η εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
- Η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών και κοινοτικών εργαστηρίων.
- Η παρακολούθηση του Προγράμματος Καθαρές Ακτές - Καθαρές Θάλασσες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Το ΝΠΔΔ μπορεί ακόμα να αναπτύσσει και κάθε άλλη δραστηριότητα που ανάγεται στους γενικούς σκοπούς του.

3.4.3 Στελέχωση Νομικών Προσώπων

A/A	ΝΠΔΔ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
1	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΔΕ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗΣ	ΜΟΝΙΜΟΣ
2	ΚΑΨΑΛΕΙΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΔΕ 1	ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ (4 ΩΡΕΣ/ΗΜΕΡΑ)
3		ΠΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	ΜΟΝΙΜΗ
4	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΓΥΘΕΙΟΥ	ΤΕ9 ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΙΑΣ	ΜΟΝΙΜΗ
5		ΔΕ ΜΑΓΕΙΡΩΝ	ΜΟΝΙΜΟΣ

6		ΥΕ 16 ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑ	ΜΟΝΙΜΗ
7	ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΟΙΤΥΛΟΥ	ΠΕ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ	ΣΥΜΒΑΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΩΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΦΕΚ ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ
8		ΤΕ9 ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΙΑΣ	8ΜΗΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ (ΛΗΞΗ 31-08-2011)
9		ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	ΙΔΑΧ
10	ΔΕΥΑ Γυθείου	ΔΕ 30 ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ	ΜΟΝΙΜΟΣ
11		ΔΕ 30 ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ	ΜΟΝΙΜΟΣ
12		ΥΕ 16 ΕΡΓΑΤΗΣ	ΙΔΑΧ
13		ΔΕ 30 ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ	ΜΟΝΙΜΟΣ (ΕΧΕΙ ΥΠΟΒΑΛΕΙ ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ)
14		ΔΕ 24 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ	ΙΔΑΧ
15		ΔΕΥΑ Οιτύλου	ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ (ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ)
16	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΑΜΕΙΑΣ		ΙΔΟΧ (ΕΚΚΡΕΜΟΥΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα

4 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1 Μεθοδολογία οικονομικής ανάλυσης

Απολογισμοί 2008 έως 2010 και Οικονομικές Καταστάσεις

Ο νέος τύπος προϋπολογισμού / απολογισμού που ισχύει από το 2008 διαιρείται σε δύο μέρη. Το Μέρος Ι περιλαμβάνει τα έσοδα και το Μέρος ΙΙ τις δαπάνες, μαζί με το αποθεματικό.

Τα έσοδα ταξινομούνται σε έξι κύριες ομάδες, με κριτήριο την προέλευσή τους, οι οποίες υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα:

■ Τακτικά έσοδα

Στα Τακτικά έσοδα περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι γενικοί λογαριασμοί.

- 01- Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία.
- 02- Πρόσοδοι από κινητή περιουσία.
- 03- Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα (έσοδα ανά υπηρεσία).
- 04- Έσοδα και λοιπά τέλη δικαιώματα και Π.Υ.
- 05- Φόροι και εισφορές.
- 06- Έσοδα από επιχορηγήσεις και λειτουργικές δαπάνες.
- 07- Λοιπά τακτικά έσοδα.

■ Έκτακτα έσοδα

Στα Έκτακτα έσοδα περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι γενικοί λογαριασμοί.

- 11- Εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας.
- 12- Επιχορηγήσεις έκτακτες και λειτουργικές δαπάνες.
- 13- Επιχορηγήσεις για επενδύσεις.
- 14- Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες.
- 15- Προσαυξήσεις, πρόστιμα, παράβολα.
- 16- Λοιπά έκτακτα έσοδα.

- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά
Στα έσοδα Π.Ο.Ε περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι γενικοί λογαριασμοί.
21- Έσοδα Π.Ο.Ε. τακτικά.
22- Έσοδα Π.Ο.Ε. έκτακτα.
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. (εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά το παρελθόν τακτικά και έκτακτα έσοδα)
Περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι λογαριασμοί.
31- Εισπράξεις από δάνεια.
32- Εισπράξεις απαιτήσεων Π.Ο.Ε.
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων
Περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι γενικοί λογαριασμοί.
41- Εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων.
42- Επιστροφές χρημάτων
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης
Περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι γενικοί λογαριασμοί.
51- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενων χρήσεων.

Οι δαπάνες ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες ομάδες για κάθε μία εκ των υπηρεσιών που προσφέρει ο Δήμος (π.χ οικονομικές διοικητικές υπηρεσίες, υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού και άλλες) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου. Για κάθε υπηρεσία εμφανίζονται οι ακόλουθες δαπάνες.

- Λειτουργικές δαπάνες χρήσης, έξοδα χρήσης (κωδικός 6)
Στις λειτουργικές δαπάνες περιλαμβάνονται.
60- Αμοιβές και έξοδα προσωπικού.
61- Αμοιβές αιρετών και τρίτων.
62- Παροχές τρίτων.
63- Φόροι τέλη.
64- Γενικά έξοδα.
65- Πληρωμές για εξυπηρέτηση δημόσιας πίστης.
66- Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων.
67- Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους, παραχωρήσεις, παροχές, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις, δωρεές.
68- Λοιπά έξοδα

■ Επενδύσεις (κωδικός 7)

71- Κτίρια, απαλλοτριώσεις, πάγια.

73- Έργα.

74- Μελέτες πειραματικές εργασίες και έρευνες.

75- Τίτλοι πάγιας επένδυσης.

Επιπλέον εκτός των εξόδων ανά υπηρεσία η ταξινόμηση των δαπανών περιλαμβάνει και τις ακόλουθες κατηγορίες.

■ Πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε. - λοιπές αποδόσεις - προβλέψεις (κωδικός 8)

81- Πληρωμές ΠΟΕ.

82- Λοιπές αποδόσεις.

85- Προβλέψεις.

■ Αποθεματικό (κωδικός 9)

91- Αποθεματικό.

Οι απολογισμοί αυτοί αποτυπώνουν με ακρίβεια τις οικονομικές δραστηριότητες και συναλλαγές του Δήμου, αφού έχουν ενσωματώσει τις θεσμικές και νομοθετικές αλλαγές που έχουν μεσολαβήσει τα τελευταία χρόνια και επιπλέον έχουν υιοθετήσει σύγχρονες λογιστικές προδιαγραφές. Η ανάλυση τους παρέχει συγκεκριμένη εικόνα των προτεραιοτήτων και λειτουργιών του.

4.2 Ανάλυση Εσόδων

4.2.1 Η πραγματική οικονομική κατάσταση βάση εισπραχθέντων εσόδων

4.2.1.1 Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από τους απολογισμούς εσόδων και εξόδων του **Δήμου Ανατολικής Μάνης** προκύπτει ο ακόλουθος πίνακας εισπραχθέντων εσόδων για τις διαχειριστικές χρήσεις 2008 έως 2010.

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	738.116,57	873.961,27	700.759,02
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	7.589,87	7.505,76	176,04
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	98.647,04	129.172,39	98.666,73
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	95.297,04	102.248,39	98.466,73
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	3.350,00	26.994,00	200,00
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	0,00	0,00	0,00
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	13.015,58	3.565,00	0,00
	041 Έσοδα νεκροταφείων	0,00	0,00	0,00
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	7.680,02	3.464,94	14.763,28
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	0,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	5.326,00	100,06	11.357,16
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00
5	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	4.008,98	0,00	6.229,64
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	496.176,04	596.165,73	467.827,83
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.026,00	4.745,00	3.071,61
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	854.822,58	633.638,73	292.620,36
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	57.244,00	201.249,61	124.299,10
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	791.745,12	348.514,07	168.196,21

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	80.000,00	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	4.953,52	3.047,05	125,05
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	879,94	828,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	108.137,14	88.827,36	35.997,86
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	108.137,14	88.827,36	35.997,86
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	57.759,75	35.337,79	22.685,71
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	57.759,75	35.337,79	22.685,71
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	2.295,50	0,00	2.975,60
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	2.295,50	0,00	2.975,60
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	524.301,95	321.659,59	889.574,30
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	524.301,95	321.659,59	889.574,30
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	2.285.433,49	1.953.424,74	1.944.612,85

Υπάρχει μείωση στα έσοδα του Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης. Η μεγαλύτερη μείωση έγινε το έτος 2010. Η μείωση των εσόδων μεταξύ των ετών 2009 και 2010 προκύπτει από την μείωση όλων των επιμέρους.

Με βάση την ταξινόμηση εισπραχθέντων εσόδων με βάση την αναλογία τους στα συνολικά έσοδα προκύπτουν για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης τα εξής:

- 1) Τα τακτικά έσοδα αποτελούν το 32,30% των εσόδων του 2008, το 44,74% των εσόδων του 2009 και το 36,04% του 2010. Η αυξομείωση των τακτικών εσόδων δεν κρίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκή στο σύνολο εσόδων του Δήμου.

- 2) Τα έκτακτα έσοδα αποτελούν το 37,40 των εσόδων του 2008, το 32,44% των εσόδων του 2009 και το 15,05% του 2010. Η συμμετοχή των εκτάκτων εσόδων στο σύνολο κρίνεται ικανοποιητική δεδομένου ότι μεταξύ των ετών 2008-2010 επηρεάζουν ολοένα και λιγότερο το σύνολο.
- 3) Τα έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) αποτελούν το 1,85% των εσόδων που εισπράχτηκαν το 2010.

Αναλυτικά τα παραπάνω συμπεράσματα γίνονται εμφανή στον ακόλουθο πίνακα. Από τον πίνακα 2 μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να αντιληφθεί η κάθε κατηγορία εσόδου τι ποσοστό επί του συνόλου αντιπροσωπεύει μέσα στην τελευταία τριετία.

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100%	100%	100%
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	32,30	44,74	36,04
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,33	0,38	0,01
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	4,32	6,61	5,07
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	4,17	5,23	5,06
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	0,15	1,38	0,01
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	0,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	0,57	0,18	0,00
	041 Έσοδα νεκροταφείων	0,00	0,00	0,00
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	0,34	0,18	0,76
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	0,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	0,23	0,01	0,58
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	0,18	0,00	0,32
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	21,71	30,52	24,06
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0,31	0,24	0,16
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	37,40	32,44	15,05
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	2,50	10,30	6,39
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	34,64	17,84	8,65
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	4,10	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	0,22	0,16	0,01
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,04	0,04	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	4,73	4,55	1,85
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	4,73	4,55	1,85
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	2,53	1,81	1,17
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	2,53	1,81	1,17
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	0,10	0,00	0,15
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,10	0,00	0,15
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	22,94	16,47	45,75
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	22,94	16,47	45,75

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ: Τακτικά προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερη αυτονομία σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης διαθέτει ένας Ο.Τ.Α.

ΕΤΟΣ		2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		2.285.433,49	1.953.424,74	1.944.612,85
0	738.116,57	873.961,27	700.759,02	700.759,02
2	108.137,14	88.827,36	35.997,86	35.997,86
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		846.253,71	962.788,63	736.756,88
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ		37,03%	49,29%	37,89%

Αν προστεθούν στα τακτικά έσοδα τα τακτικά Π.Ο.Ε., ο δείκτης το 2008 φθάνει στο 37,03%, το 2009 στο 49,29% και το 2010 στο 37,89%.

Ο δείκτης αυτονομίας του Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης αποτυπώνει την ένδειξη ασφάλειας για τη μελλοντική του πορεία αφού σε ποσοστό που αγγίζει το 50% το 2009 τα έσοδα του δήμου προέρχονται από τακτικές πηγές και παροχή υπηρεσιών.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ: Σύνολο επιχορηγήσεων της κεντρικής – περιφερειακής διοίκησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα

Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας Ο.Τ.Α. από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Στον αριθμητή εντάσσονται οι τακτικές και οι έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες και οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ		2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		2.285.433,49	1.953.424,74	1.944.612,85
1	854.822,58	633.638,73	292.620,36	292.620,36
6	496.176,04	596.165,73	467.827,83	467.827,83
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		1.350.998,62	1.229.804,46	760.448,19
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ		59,11%	62,96%	39,11%

Η τιμή του δείκτη ανήλθε στο 59,11% το 2008, στο 62,96% το 2009 και στο 39,11% το 2010.

Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει δύο όψεις. Η πρώτη αφορά την εξάρτηση του Ο.Τ.Α. από επιχορηγήσεις μη ελεγχόμενες, ως προς τα κριτήρια κατανομής ή και την περιοδικότητα τους η οποία ειδικά το 2010 έχει μειωθεί αλλά το 2009 ήταν σε ικανοποιητικά επίπεδα. Η δεύτερη όμως όψη μαρτυρά τη δυναμικότητα του Δήμου ο οποίος θα έπρεπε με τις πρωτοβουλίες του και την συνεργασία του με άλλους φορείς, να επιτυγχάνει την ένταξη του σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα από τα οποία να εξασφαλίζει σημαντικό ύψος επιχορηγήσεων, το οποίο συμβαίνει σε αυτήν την περίπτωση κυρίως για το 2009 και λιγότερο το 2010.

Ποσοστιαία μεταβολή πραγματοποιηθέντων εσόδων 2009 και 2010 σε σχέση με το έτος βάσης 2008: η ποσοστιαία αυτή μεταβολή παρουσιάζει τη σε βάθος χρόνου πορεία των εσόδων και το ρυθμό αύξησης ή μείωσης κάθε κατηγορίας αυτών. Από την πορεία του συνόλου των εισπραχθέντων εσόδων προκύπτει αύξηση μέσα στην τριετία της τάξης του 0,10%.

Στον πίνακα 3 που ακολουθεί παρουσιάζεται διαχρονικά η ποσοστιαία μεταβολή κάθε κατηγορίας εσόδου μέσα στην τριετία σε σχέση με το έτος βάσης.

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	100,18	99,80
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	99,99	99,02
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	100,00	100,31	99,76
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	100,00	100,07	99,96
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	100,00	107,06	99,01
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	100,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100,00	99,27	99,00
	041 Έσοδα νεκροταφείων	100,00	0,00	0,00
	042 Έσοδα από σφαγεία	100,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	100,00	99,45	103,26

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	100,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	100,00	99,02	212,50
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	100,00	0,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	100,00	99,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	100,00	100,20	99,78
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	99,68	99,65
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	99,74	99,46
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	100,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	100,00	102,52	99,62
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	99,44	99,48
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	100,00	0,00	99,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	100,00	99,62	99,04
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	99,94	99,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	100,00	99,82	99,41
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	100,00	99,82	99,41
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	100,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	100,00	99,61	99,64
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	100,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	100,00	99,61	99,64
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	100,00	99,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	100,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	100,00	99,00	#ΔΙΑΙΡ./0!

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	100,00	99,61	101,77
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	99,61	101,77
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100,00	99,85	100,00

4.2.1.2 Τέως Δήμος Γυθείου

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από τις οικονομικές καταστάσεις του **Τέως Δήμου Γυθείου** προκύπτει ο ακόλουθος πίνακας εισπραχθέντων εσόδων για τις διαχειριστικές χρήσεις 2008 έως 2010.

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.642.670,03	2.652.901,94	2.385.126,07
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	91.586,20	57.307,88	71.506,50
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	138.951,54	59.443,38	44.828,92
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	375.762,62	347.909,76	304.342,04
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	375.762,62	347.909,76	304.342,04
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	0,00	0,00	0,00
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	0,00	0,00	0,00
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	92.140,42	64.346,66	120.822,57
	041 Έσοδα νεκροταφείων	11.184,09	11.337,62	12.308,36
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	33.809,33	27.740,40	50.275,24
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	8.472,04	4.096,56	5.170,98

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	38.677,96	21.172,08	53.067,99
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00
5	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	15.051,39	0,00	23.387,86
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.424.593,51	1.700.612,84	1.353.169,08
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	36.678,31	11.025,00	41.904,49
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	746.126,90	1.253.047,91	703.885,16
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	59.243,00	386.857,71	148.844,06
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	641.729,30	796.179,63	519.394,81
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	45.154,60	59.902,03	35.646,29
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	10.108,54	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	245.466,69	259.932,57	142.053,04
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	235.666,90	250.983,35	139.800,32
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	9.799,79	8.949,22	2.252,72
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	25.117,76	15.044,62	77.275,16
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	25.117,76	15.044,62	77.275,16
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	2.660,96	2.000,00	2.729,25
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	2.660,96	2.000,00	2.729,25

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	3.695.524,09	3.901.099,53	4.603.274,78
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	3.695.524,09	3.901.099,53	4.603.274,78
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.357.566,43	8.084.026,57	7.914.343,46

Δεν υπάρχει ιδιαίτερη αύξηση στα έσοδα του Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης. Η μεγαλύτερη αύξηση έγινε το έτος 2010. Η μείωση των εσόδων μεταξύ των ετών 2009 και 2010 προκύπτει κατά κύριο λόγο από την μείωση εισπράξεων από δάνεια και ΠΟΕ, τακτικά και έκτακτα έσοδα.

Σύμφωνα με την ταξινόμηση εισπραχθέντων εσόδων με βάση την αναλογία τους στα συνολικά έσοδα προκύπτουν για τον Τέως Δήμου Γυθείου τα εξής:

- 1) Τα τακτικά έσοδα αποτελούν το 30,39% των εσόδων του 2008, το 31,05% των εσόδων του 2009 και το 25,30% του 2010. Η μείωση των τακτικών εσόδων το 2010 δεν κρίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκή για το Δήμο.
- 2) Τα έκτακτα έσοδα αποτελούν το 8,58% των εσόδων του 2008, το 14,67% των εσόδων του 2009 και το 7,47% του 2010. Η συμμετοχή των εκτάκτων εσόδων στο σύνολο κρίνεται ικανοποιητική δεδομένου ότι καταλήγουν το 2010 να επηρεάζουν ολοένα και λιγότερο το σύνολο.
- 3) Τα έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) αποτελούν το 1,51% των εσόδων που εισπράχτηκαν το 2010 ενώ το μεγαλύτερο μέρος αυτών προέρχεται από τακτικά έσοδα προηγούμενων ετών.

Αναλυτικά τα παραπάνω συμπεράσματα γίνονται εμφανή στον ακόλουθο πίνακα. Από τον πίνακα 2 μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να αντιληφθεί η κάθε κατηγορία εσόδου τι ποσοστό επί του συνόλου αντιπροσωπεύει μέσα στην τελευταία τριετία.

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100%	100%	100%
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	35,92	32,82	30,14
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	1,24	0,71	0,90

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	1,89	0,74	0,57
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	5,11	4,30	3,85
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	5,11	4,30	3,85
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	0,00	0,00	0,00
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	0,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	1,25	0,80	1,53
	041 Έσοδα νεκροταφείων	0,15	0,14	0,16
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	0,46	0,34	0,64
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	0,12	0,05	0,07
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	0,53	0,26	0,67
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	0,20	0,00	0,30
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	19,36	21,04	17,10
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0,50	0,14	0,53
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	10,14	15,50	8,89
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	0,81	4,79	1,88
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	8,72	9,85	6,56
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	0,61	0,74	0,45

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,13	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	3,34	3,22	1,79
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	3,20	3,10	1,77
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,13	0,11	0,03
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	0,34	0,19	0,98
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	0,34	0,19	0,98
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	0,04	0,02	0,03
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,04	0,02	0,03
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	50,23	48,26	58,16
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	50,23	48,26	58,16

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ: Τακτικά προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερη αυτονομία σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης διαθέτει ένας Ο.Τ.Α.

ΕΤΟΣ	2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.357.566,43	8.084.026,57	7.914.343,46
0	2.642.670,03	2.652.901,94	700.759,02
2	245.466,69	259.932,57	35.997,86
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	2.888.136,72	2.912.834,51	2.527.179,11
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	39,25%	36,03%	31,93%

Αν προστεθούν στα τακτικά έσοδα τα τακτικά Π.Ο.Ε., ο δείκτης το 2008 φθάνει στο 39,25%, το 2009 στο 36,03% και το 2010 στο 31,93%. Ο δείκτης αυτονομίας του Τέως Γυθείου αποτυπώνει την ένδειξη μιας μικρής ασφάλειας για τη μελλοντική του πορεία αφού σε μικρό ποσοστό τα έσοδα του δήμου προέρχονται από τακτικές πηγές και παροχή υπηρεσιών.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ: Σύνολο επιχορηγήσεων της κεντρικής – περιφερειακής διοίκησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα

Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας Ο.Τ.Α. από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Στον αριθμητή εντάσσονται οι τακτικές και οι έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες και οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ		2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		7.357.566,43	8.084.026,57	7.914.343,46
1	59.243,00	386.857,71	148.844,06	292.620,36
6	1.424.593,51	1.700.612,84	1.353.169,08	467.827,83
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		1.483.836,51	2.087.470,55	1.502.013,14
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ		20,17%	25,82%	18,98%

Η τιμή του δείκτη ανήλθε στο 20,17% το 2008, στο 25,82% το 2009 και στο 18,98% το 2010.

Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει δύο όψεις. Η πρώτη αφορά την εξάρτηση του Ο.Τ.Α. από επιχορηγήσεις μη ελεγχόμενες, ως προς τα κριτήρια κατανομής ή και την περιοδικότητα τους η οποία ειδικά το 2010 είναι χαμηλή. Η δεύτερη όμως όψη μαρτυρά τη δυναμικότητα του Δήμου ο οποίος θα έπρεπε με τις πρωτοβουλίες του και την συνεργασία του με άλλους φορείς, να επιτυγχάνει την ένταξη του σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα από τα οποία να εξασφαλίζει σημαντικό ύψος επιχορηγήσεων, το οποίο όμως δεν συμβαίνει σε πολύ υψηλό βαθμό σε αυτήν την περίπτωση.

Ποσοστιαία μεταβολή πραγματοποιηθέντων εσόδων 2009 και 2010 σε σχέση με το έτος βάσης 2008: η ποσοστιαία αυτή μεταβολή παρουσιάζει τη σε βάθος χρόνου πορεία των εσόδων και το ρυθμό αύξησης ή μείωσης κάθε κατηγορίας αυτών. Από την πορεία του συνόλου των εισπραχθέντων εσόδων προκύπτει αύξηση μέσα στην τριετία της τάξης του 0,02%.

Στον πίνακα 3 που ακολουθεί παρουσιάζεται διαχρονικά η ποσοστιαία μεταβολή κάθε κατηγορίας εσόδου μέσα στην τριετία σε σχέση με το έτος βάσης.

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	100,00	99,90
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	99,63	100,25
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	100,00	99,93	99,87
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	100,00	99,93	99,87
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	100,00	#ΔΙΑΙΡ./0!	#ΔΙΑΙΡ./0!
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	100,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100,00	99,70	100,88
	041 Έσοδα νεκροταφείων	100,00	0,00	0,00
	042 Έσοδα από σφαγεία	100,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	100,00	99,82	100,81
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	100,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	100,00	99,55	101,51
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	100,00	0,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	100,00	99,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	100,00	100,19	99,80
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	99,30	102,80
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	100,68	99,56
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	100,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	100,00	105,53	99,38

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	100,24	99,65
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	100,00	0,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	100,00	100,33	99,60
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	#ΔΙΑΙΡ./0!	99,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	100,00	100,06	99,55
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	100,00	100,06	99,56
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	100,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	100,00	99,60	104,14
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	100,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	100,00	99,60	104,14
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	100,00	99,75	100,36
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	100,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	100,00	99,75	100,36
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	100,00	100,06	100,18
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	100,06	100,18
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100,00	100,10	99,98

4.2.1.3 Τέως Δήμος Οιτύλου

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από τους απολογισμούς εσόδων και εξόδων του **Τέως Δήμου Οιτύλου** προκύπτει ο ακόλουθος πίνακας εισπραχθέντων εσόδων για τις διαχειριστικές χρήσεις 2008 έως 2010.

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.976.226,97	3.211.950,96	2.741.846,59

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	51.324,63	47.980,12	50.932,29
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	82.883,06	102.855,22	84.600,19
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	359.060,61	364.773,15	269.665,90
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	359.060,01	364.773,15	269.665,90
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	0,00	0,00	0,00
	033 Υπηρεσία αρδύσεως	0,00	0,00	0,00
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	61.280,77	42.857,13	72.924,85
	041 Έσοδα νεκροταφείων	13.610,00	5.521,60	9.040,00
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	22.912,98	23.581,56	40.111,29
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	9.959,41	2.251,60	5.672,15
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	13.598,38	8.642,37	16.221,41
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00
5	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	9.895,00	0,00	15.352,93
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.936.175,32	2.238.975,06	1.862.080,36
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	56.466,80	9.740,00	45.579,32
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.633.805,44	2.071.821,93	785.494,56
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	1.250,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	38.025,00	453.513,18	178.540,70
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.583.406,98	1.605.328,12	593.896,05
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	12.373,46	11.730,63	12.757,81
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	300,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	146.262,62	157.328,40	99.459,40
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	146.262,62	157.328,40	99.459,40
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	29.304,75	109.350,38	259.044,52
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	67.745,56	242.001,81
32	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	29.304,75	41.604,82	17.042,71
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	216.224,57	229.634,44	15.676,85
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	215.688,57	229.391,04	74,17
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	536,00	243,40	15.602,68
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	1.151.933,74	2.926.650,24	4.052.045,27
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	1.151.933,74	2.926.650,24	4.052.045,27
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.153.758,09	8.706.736,35	7.953.567,19

Η μεγαλύτερη αύξηση στα έσοδα του Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης έγινε το έτος 2010. Η αύξηση των εσόδων μεταξύ των ετών 2009 και 2010 προκύπτει κατά κύριο λόγο από την αύξηση των εσόδων από δάνεια και απαιτήσεις ΠΟΕ και την αύξηση του χρηματικού υπολοίπου.

Βάση της ταξινόμησης εισπραχθέντων εσόδων με βάση την αναλογία τους στα συνολικά έσοδα προκύπτουν για τον Τέως Δήμο Οιτύλου τα εξής:

- 1) Τα τακτικά έσοδα αποτελούν το 41,60% των εσόδων του 2008, το 36,89% των εσόδων του 2009 και το 34,47% του 2010. Η μείωση των τακτικών εσόδων το 2010 δεν κρίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκή στο σύνολο εσόδων του Δήμου.

- 2) Τα έκτακτα έσοδα αποτελούν το 36,82% των εσόδων του 2008, το 23,80% των εσόδων του 2009 και το 9,88% του 2010. Η συμμετοχή των εκτάκτων εσόδων στο σύνολο κρίνεται ικανοποιητική δεδομένου ότι μεταξύ των ετών 2008-2010 επηρεάζουν ολοένα και λιγότερο το σύνολο παρουσιάζοντας ιδιαίτερα σημαντική μείωση.
- 3) Τα έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) αποτελούν το 1,25% των εσόδων που εισπράχτηκαν το 2010 ενώ όλο το μέρος αυτών προέρχεται από τακτικά έσοδα προηγούμενων ετών.

Αναλυτικά τα παραπάνω συμπεράσματα γίνονται εμφανή στον ακόλουθο πίνακα. Από τον πίνακα 2 μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να αντιληφθεί η κάθε κατηγορία εσόδου τι ποσοστό επί του συνόλου αντιπροσωπεύει μέσα στην τελευταία τριετία.

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100%	100%	100%
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	41,60	36,89	34,47
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,72	0,55	0,64
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	1,16	1,18	1,06
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	5,02	4,19	3,39
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	5,02	4,19	3,39
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	0,00	0,00	0,00
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	0,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	0,86	0,49	0,92
	041 Έσοδα νεκροταφείων	0,19	0,06	0,11
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	0,32	0,27	0,50
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	0,14	0,03	0,07
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	0,19	0,10	0,20

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	0,14	0,00	0,19
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	27,07	25,72	23,41
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0,79	0,11	0,57
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	36,82	23,80	9,88
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,01	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	0,53	5,21	2,24
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	36,11	18,44	7,47
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	0,17	0,13	0,16
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	2,04	1,81	1,25
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	2,04	1,81	1,25
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	0,41	1,26	3,26
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,78	3,04
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	0,41	0,48	0,21
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	3,02	2,64	0,20
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	3,02	2,63	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,01	0,00	0,20
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	16,10	33,61	50,95

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	16,10	33,61	50,95

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ: Τακτικά προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερη αυτονομία σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης διαθέτει ένας Ο.Τ.Α.

ΕΤΟΣ	2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.153.758,09	8.706.736,35	7.953.567,19
0	2.976.226,97	3.211.950,96	700.759,02
2	146.262,62	157.328,40	35.997,86
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	3.122.489,59	3.369.279,36	2.841.305,99
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	43,65%	38,70%	35,72%

Αν προστεθούν στα τακτικά έσοδα τα τακτικά Π.Ο.Ε., ο δείκτης το 2008 φθάνει στο 43,65%, το 2009 στο 38,70% και το 2010 στο 35,72%.

Ο δείκτης αυτονομίας του Τέως Δήμου Οιτύλου αποτυπώνει την ένδειξη ασφάλειας για τη μελλοντική του πορεία αφού σε μικρό αλλά σημαντικό ποσοστό τα έσοδα του δήμου προέρχονται από τακτικές πηγές και παροχή υπηρεσιών και το 2008 ξεπερνούν το 40,00%.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ: Σύνολο επιχορηγήσεων της κεντρικής – περιφερειακής διοίκησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα

Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας Ο.Τ.Α. από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Στον αριθμητή εντάσσονται οι τακτικές και οι έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες και οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	7.153.758,09	8.706.736,35	7.953.567,19
1	38.025,00	453.513,18	292.620,36
6	1.936.175,32	2.238.975,06	467.827,83
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	1.974.200,32	2.692.488,24	2.040.621,06
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	27,60%	30,92%	25,66%

Η τιμή του δείκτη ανήλθε στο 27,60% το 2008, στο 30,92% το 2009 και στο 25,66% το 2010.

Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει δύο όψεις. Η πρώτη αφορά την εξάρτηση του Ο.Τ.Α. από επιχορηγήσεις μη ελεγχόμενες, ως προς τα κριτήρια κατανομής ή και την περιοδικότητα τους η οποία ειδικά το 2010 έχει μειωθεί, αλλά στο σύνολο της τριετίας είναι σε μέτρια επίπεδα. Η δεύτερη όμως όψη μαρτυρά τη δυναμικότητα του Δήμου ο οποίος θα έπρεπε με τις πρωτοβουλίες του και την συνεργασία του με άλλους φορείς, να επιτυγχάνει την ένταξη του σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα από τα οποία να εξασφαλίζει σημαντικό ύψος επιχορηγήσεων, το οποίο ο δήμος προσπαθεί να επιτύχει.

Ποσοστιαία μεταβολή πραγματοποιηθέντων εσόδων 2009 και 2010 σε σχέση με το έτος βάσης 2008: η ποσοστιαία αυτή μεταβολή παρουσιάζει τη σε βάθος χρόνου πορεία των εσόδων και το ρυθμό αύξησης ή μείωσης κάθε κατηγορίας αυτών. Από την πορεία του συνόλου των εισπραχθέντων εσόδων προκύπτει αύξηση μέσα στην τριετία της τάξης του 0,09%.

Στον πίνακα 3 που ακολουθεί παρουσιάζεται διαχρονικά η ποσοστιαία μεταβολή κάθε κατηγορίας εσόδου μέσα στην τριετία σε σχέση με το έτος βάσης.

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	100,08	99,85
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	99,93	100,06
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	100,00	100,02	99,74
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	100,00	100,02	99,74
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	100,00	#ΔΙΑΙΡ./0!	#ΔΙΑΙΡ./0!
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	100,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100,00	99,70	100,70
	041 Έσοδα νεκροταφείων	100,00	0,00	0,00

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
	042 Έσοδα από σφαγεία	100,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	100,00	100,03	100,70
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	100,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	100,00	99,64	100,88
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	100,00	0,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	100,00	99,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	100,00	100,16	99,83
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	99,17	103,68
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	99,79	99,38
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	100,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	100,00	110,93	99,39
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	99,62	99,37
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	100,00	0,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	100,00	99,95	100,09
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	#ΔΙΑΙΡ./0!	#ΔΙΑΙΡ./0!
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	100,00	100,08	99,63
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	100,00	100,08	99,63
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	100,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	100,00	102,73	101,37
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	100,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	100,00	100,42	99,41
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	100,00	100,06	99,07

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	100,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	100,00	99,45	163,10
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	100,00	101,54	100,38
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	101,54	100,38
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100,00	100,22	99,91

4.2.1.4 Τέως Δήμος Σμύνους

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από τους απολογισμούς εσόδων και εξόδων του **Τέως Δήμου Σμύνους** προκύπτει ο ακόλουθος πίνακας εισπραχθέντων εσόδων για τις διαχειριστικές χρήσεις 2008 έως 2010.

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.519.150,57	1.716.908,31	1.316.369,03
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	3.420,19	313,85	295,77
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	115.372,91	118.362,30	52.602,39
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	64.589,11	69.388,91	52.602,39
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	50.708,70	48.904,15	0,00
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	75,10	69,24	0,00
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6.404,41	1.904,47	21.458,40
	041 Έσοδα νεκροταφείων	1.220,00	660,00	1.130,00
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	5.025,03	1.212,97	10.019,81
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	0,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	159,38	31,50	10.308,59
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00
5	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	3.640,53	0,00	5.656,50
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.255.517,53	1.470.744,18	1.158.953,95
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	13.017,68	5.316,74	3.341,23
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	818.092,63	1.000.809,50	399.568,12
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	16.974,50	298.613,01	17.878,58
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	797.168,66	696.430,80	381.576,85
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	3.949,47	2.265,69	112,69
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	3.500,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	26.068,83	17.694,89	17.444,41
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	0,00	17.694,89	17.444,41
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	26.068,83	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	26.620,71	9.574,64	1.166,86
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	26.620,71	9.574,64	1.166,86

Πίνακας 1: Εισπραχθέντα Έσοδα		2008	2009	2010
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	40,00	1.002,00	2.386,30
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	40,00	1.002,00	2.386,30
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	1.067.440,30	1.383.522,57	1.887.476,23
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	1.067.440,30	1.383.522,57	1.887.476,23
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	3.457.413,04	4.129.511,91	3.624.410,95

Δεν υπάρχει ιδιαίτερη αύξηση στα έσοδα του Τέως Δήμου Σμύνους. Η μεγαλύτερη μείωση έγινε το έτος 2010. Η μείωση των εσόδων μεταξύ των ετών 2009 και 2010 προκύπτει κατά κύριο λόγο από την μείωση των τακτικών και έκτακτων εσόδων.

Βάση της ταξινόμησης εισπραχθέντων εσόδων με βάση την αναλογία τους στα συνολικά έσοδα, προκύπτουν για τον Τέως Δήμο Σμύνους τα εξής:

- 1) Τα τακτικά έσοδα αποτελούν το 43,94% των εσόδων του 2008, το 41,58% των εσόδων του 2009 και το 36,32% του 2010. Η αυξομείωση των τακτικών εσόδων δεν κρίνεται ιδιαίτερα ευνοϊκή στο σύνολο εσόδων του Δήμου.
- 2) Τα έκτακτα έσοδα αποτελούν το 26,66% των εσόδων του 2008, το 24,24% των εσόδων του 2009 και το 11,02% του 2010. Η συμμετοχή των εκτάκτων εσόδων στο σύνολο κρίνεται ικανοποιητική δεδομένου ότι μεταξύ των ετών 2008-2010 επηρεάζουν ολοένα και λιγότερο το σύνολο.
- 3) Τα έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.) αποτελούν το 0,48% των εσόδων που εισπράχτηκαν το 2010.

Αναλυτικά τα παραπάνω συμπεράσματα γίνονται εμφανή στον ακόλουθο πίνακα. Από τον πίνακα 2 μπορεί ο κάθε ενδιαφερόμενος να αντιληφθεί η κάθε κατηγορία εσόδου τι ποσοστό επί του συνόλου αντιπροσωπεύει μέσα στην τελευταία τριετία.

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100%	100%	100%
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	43,94	41,58	36,32

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,10	0,01	0,01
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	3,34	2,87	1,45
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	1,87	1,68	1,45
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	1,47	1,18	0,00
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	0,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	0,19	0,05	0,59
	041 Έσοδα νεκροταφείων	0,04	0,02	0,03
	042 Έσοδα από Σφαγεία	0,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	0,15	0,03	0,28
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	0,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	0,00	0,00	0,28
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	0,00	0,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	0,11	0,00	0,16
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	36,31	35,62	31,98
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	0,38	0,13	0,09
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	23,66	24,24	11,02
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	0,49	7,23	0,49
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	23,06	16,86	10,53

Πίνακας 2: Ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας εσόδων στο σύνολο		2008 (%)	2009 (%)	2010 (%)
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	0,11	0,05	0,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,08	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	0,75	0,43	0,48
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	0,00	0,43	0,48
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,75	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	0,77	0,23	0,03
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ	0,77	0,23	0,03
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	0,00	0,02	0,07
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	0,02	0,07
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	30,87	33,50	52,08
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	30,87	33,50	52,08

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ: Τακτικά προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερη αυτονομία σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης διαθέτει ένας Ο.Τ.Α.

ΕΤΟΣ	2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	3.457.413,04	4.129.511,91	3.624.410,95
0	1.519.150,57	1.716.908,31	700.759,02
2	26.068,83	17.694,89	35.997,86
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ	1.545.219,40	1.734.603,20	1.333.813,44

ΕΣΟΔΩΝ			
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	44,69%	42,01%	36,80%

Αν προστεθούν στα τακτικά έσοδα τα τακτικά Π.Ο.Ε., ο δείκτης το 2008 φθάνει στο 44,69%, το 2009 στο 42,01% και το 2010 στο 36,80%.

Ο δείκτης αυτονομίας του Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης αποτυπώνει την ένδειξη ασφάλειας για τη μελλοντική του πορεία αφού σε μικρό αλλά σημαντικό ποσοστό τα έσοδα του δήμου προέρχονται από τακτικές πηγές και παροχή υπηρεσιών. Ωστόσο ο δείκτης σε βάθος τριετίας είναι μειούμενος.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ: Σύνολο επιχορηγήσεων της κεντρικής – περιφερειακής διοίκησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς συνολικά εισπραχθέντα έσοδα

Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας Ο.Τ.Α. από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Στον αριθμητή εντάσσονται οι τακτικές και οι έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες και οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ		2008	2009	2010
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ		3.457.413,04	4.129.511,91	3.624.410,95
1	16.974,50	298.613,01	17.878,58	292.620,36
6	1.255.517,53	1.470.744,18	1.158.953,95	467.827,83
ΣΥΝΟΛΟ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ		1.272.492,03	1.769.357,19	1.176.832,53
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ		36,80%	42,85%	32,47%

Η τιμή του δείκτη ανήλθε στο 36,80% το 2008, στο 42,85% το 2009 και στο 32,47% το 2010. Ο δείκτης αυτός παρουσιάζει δύο όψεις. Η πρώτη αφορά την εξάρτηση του Ο.Τ.Α. από επιχορηγήσεις μη ελεγχόμενες, ως προς τα κριτήρια κατανομής ή και την περιοδικότητα τους η οποία ειδικά το 2010 είναι σχετικά χαμηλή. Η δεύτερη όμως όψη μαρτυρά τη δυναμικότητα του Δήμου ο οποίος θα έπρεπε με τις πρωτοβουλίες του και την συνεργασία του με άλλους φορείς, να επιτυγχάνει την ένταξη του σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα από τα οποία να εξασφαλίζει σημαντικό ύψος επιχορηγήσεων, το οποίο όμως παρόλο που συμβαίνει σε αυτήν την περίπτωση, δεν συμβαίνει σε παρά πολύ ικανοποιητικό βαθμό.

Ποσοστιαία μεταβολή πραγματοποιηθέντων εσόδων 2009 και 2010 σε σχέση με το έτος βάσης 2008: η ποσοστιαία αυτή μεταβολή παρουσιάζει τη σε βάθος χρόνου πορεία των εσόδων και το ρυθμό αύξησης ή μείωσης κάθε κατηγορίας αυτών. Από την πορεία του συνόλου των εισπραχθέντων εσόδων προκύπτει αύξηση μέσα στην τριετία της τάξης του 0,02%.

Στον πίνακα 3 που ακολουθεί παρουσιάζεται διαχρονικά η ποσοστιαία μεταβολή κάθε κατηγορίας εσόδου μέσα στην τριετία σε σχέση με το έτος βάσης.

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	100,13	99,77
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	99,09	99,94
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	100,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	100,00	100,03	99,44
	031 Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	100,00	100,07	99,76
	032 Υπηρεσία υδρεύσεως	100,00	99,96	99,00
	033 Υπηρεσία αρδεύσεως	100,00	0,00	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	100,00	99,30	110,27
	041 Έσοδα νεκροταφείων	100,00	0,00	0,00
	042 Έσοδα από σφαγεία	100,00	0,00	0,00
	044 Έσοδα από τέλος ακίνητης περιουσίας	100,00	99,24	107,26
	045 Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών	100,00	0,00	0,00
	046 Λοιπά τέλη και δικαιώματα	100,00	99,20	426,26
	047 Δυνητικά ανταποδοτικά τέλη	100,00	0,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	100,00	99,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	100,00	100,17	99,79

Πίνακας 3: Ποσοστιαία μεταβολή εσόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008		2008	2009	2010
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	99,41	99,63
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	100,22	99,40
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	100,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	100,00	116,59	99,06
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	99,87	99,55
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	100,00	0,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	100,00	99,57	99,05
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	100,00	#ΔΙΑΙΡ./0!	99,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	100,00	99,68	99,99
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	100,00	#ΔΙΑΙΡ./0!	99,99
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	100,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	100,00	99,36	99,12
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	100,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	100,00	99,36	99,12
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ	100,00	124,05	101,38
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	100,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	100,00	124,05	101,38
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	100,00	100,30	100,36
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	100,30	100,36
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	100,00	100,19	99,88

4.2.2 Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού και Αποτελεσματική οικονομική διαχείριση

Ο Βαθμός Υλοποίησης του Προϋπολογισμού ορίζεται ως η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ προϋπολογισθέντων (αρχικών και αναμορφωμένων) και βεβαιωθέντων εσόδων και αποτελεί δείκτη της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός.

Η ικανότητα ενός Ο.Τ.Α. να εισπράττει τις απαιτήσεις του που έχουν βεβαιωθεί συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα του εισπρακτικού του μηχανισμού. Ως γνωστών το άθροισμα των εισπραχθέντων εσόδων και των εισπρακτέων υπολοίπων ισούται με το σύνολο των τελικά βεβαιωθέντων για κάθε κατηγορία και υποκατηγορία εσόδων και ο δείκτης για την αποτελεσματική οικονομική διαχείριση ορίζεται ως τα εισπραχθέντα προς τα βεβαιωθέντα έσοδα.

4.2.2.1 Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης

Για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης, με βάση λοιπόν τα στοιχεία των πινάκων που ακολουθούν προκύπτουν, σχετικά με το **βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού**, τα εξής:

1. Σε επίπεδο συνολικών εσόδων το 2008 βεβαιώθηκαν το 79,53% αυτών που είχαν προϋπολογιστεί ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε ποσοστά της τάξης του 115,34% και 62,02% αντίστοιχα. Ο υψηλός βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού γίνεται ιδιαίτερα εμφανής το έτος 2009 στο οποίο ενώ προϋπολογίστηκαν έσοδα 1.456.047,70 ευρώ, ενώ 1.679.360,81 ευρώ βεβαιώθηκαν. Το έτος 2010 ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού κρίνεται ικανοποιητικός λαμβάνοντας υπ' όψιν και τα δύο προηγούμενα έτη.
2. Η εικόνα του βαθμού υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι ικανοποιητικότερη σε σχέση με το σύνολο σε ότι αφορά τα τακτικά έσοδα και τις εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις προηγούμενων οικονομικών ετών. Σε αυτές τις κατηγορίες εσόδων βεβαιώνονται μέσα στο έτος (κατά μέσο όρο την τριετία 2008-2010) το 174,71% και το 100,96% αντίστοιχα αυτών που προϋπολογίστηκαν.

3. Μικρό πρόβλημα στην υλοποίηση του προϋπολογισμού παρουσιάζουν τα έκτακτα έσοδα. Το 2008 σε σχέση με τον τελικό προϋπολογισμό βεβαιώθηκε ποσοστό της τάξης του 62,13%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τα επόμενα έτη είναι της τάξης του 64,24% και 29,76% το 2009 και 2010 αντίστοιχα. Παρουσιάζεται πολύ μεγάλη μείωση στα έκτακτα έσοδα το έτος 2010, η οποία οφείλεται στην απουσία προσωπικού αρμόδιου για τις εισπράξεις.
4. Σε ότι αφορά τις εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων και τα χρηματικά υπόλοιπα αυτά βεβαιώνονται σε ικανοποιητικότατο βαθμό. Το 2010 βεβαιώθηκε το 148,78% των εισπράξεων υπέρ δημοσίου και τρίτων και το 100% των χρηματικών υπολοίπων που προϋπολογίστηκαν. Σημειώνεται ότι δεν έχουν προϋπολογιστεί καθόλου έσοδα για το έτος 2008 και 2009 παρόλο που βεβαιώθηκαν και εισπράχθηκαν έσοδα.

Οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα και όσα παρουσιάζονται οφείλονται κυρίως σε εξωγενείς παράγοντες. Λόγω του νομοθετικού πλαισίου, οι ΟΤΑ οφείλουν να καταγράψουν στα έξοδα τους το σύνολο των προϋπολογισμών των έργων που σχεδιάζουν να υλοποιήσουν, ακόμη και εάν αυτά υλοποιηθούν σε βάθος τετραετίας. Αυτό εξαναγκάζει την αντίστοιχη αύξηση των εκτιμήσεων για τα έσοδα, ώστε να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός.

Τα προβλήματα που παρατηρούνται στη σχέση τελικών προϋπολογισθέντων προς τελικά βεβαιωθέντα έσοδα, συνήθως οφείλονται:

- α) Σε **καθυστερήσεις έργων**, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις
- β) Σε **λάθη εκτιμήσεων** για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής των κεντρικών φορέων
- γ) Σε πιθανές **αδυναμίες τήρησης** των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών **διαδικασιών** που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση

Για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης με βάση λοιπόν τα στοιχεία των πινάκων, σχετικά με **την αποτελεσματική οικονομική διαχείριση**, προκύπτουν τα εξής:

1. Οι απαιτήσεις του Δήμου που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και οι οποίες εισπράχθηκαν, φθάνουν το 93,56% το 2008, το 89,26% το 2009 και το 53,38% το 2010. Το υπόλοιπο ποσοστό που απομένει μέχρι το 100% αποτελεί τα έσοδα εκείνα που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και τα οποία δεν εισπράχθηκαν. Η πορεία του δείκτη εισπράξεις προς βεβαιώσεις σαν ένδειξη της αποτελεσματικότητας του εισπρακτικού μηχανισμού του Δήμου κρίνεται ικανοποιητική παρόλο που είναι ανησυχητική η μειούμενη τάση.
2. Σε επίπεδο τακτικών εσόδων τα αντίστοιχα ποσοστά κυμαίνονται σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά του συνόλου των εσόδων (για τα έτη 2008 και 2010). Το 100,00% των βεβαιωθέντων του 2008, το 92,64% του 2009 και το 99,25% του 2010 εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν.
Από τους λογαριασμούς που συνθέτουν τα τακτικά έσοδα οι περισσότεροι (όπως φόροι-εισφορές, έσοδα από επιχορηγήσεις και λοιπά τακτικά) παρουσιάζουν ποσοστό είσπραξης ως προς τα βεβαιωθέντα της τάξης του 100%, εκτός από το δείκτη έσοδα από κινητή περιουσία, τα οποία για το έτος 2009 και 2010 έχουν πάρα πολύ μεγάλη πτώση και έχουν πέσει στο 3,72%, ποσοστό το οποίο κρίνεται καθόλου ικανοποιητικό.
Παρόμοια πορεία με αυτή των τακτικών εσόδων πραγματοποιεί ο αντίστοιχος δείκτης είσπραξης και των εκτάκτων εσόδων. Μέσα στην τριετία ο μέσος όρος του δείκτη είναι της τάξης του 100,00%.
Η πορεία των εισπράξεων αποτελεί ένδειξη της ασφάλειας που παρέχεται στο Δήμο Τέως Ανατολικής Μάνης στο να υλοποιεί τις εισπράξεις του σε σύντομο χρονικό διάστημα και να προγραμματίζει τη πολιτική εσόδων και εξόδων του. Ωστόσο πρέπει να ληφθεί υπόψη η πλήρως αναποτελεσματική η είσπραξη των εσόδων από ακίνητη περιουσία.
3. Τα έσοδα από εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων εισπράττονται καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν. Το ποσοστό εισπραχθέντων προς βεβαιωθέντα κυμαίνεται σε όλη τη διάρκεια της τριετίας σε επίπεδο της τάξης του 100%.
4. Το χαμηλότερο ποσοστό του δείκτη εισπραχθέντα προς βεβαιωθέντα επιτυγχάνουν οι εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις ΠΟΕ. Σε αυτήν την κατηγορία εσόδων φαίνεται να εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση μόνο το 24,40% κατά μέσο όρο. Το μικρό απόλυτο μέγεθος των εσόδων αυτών σε σχέση με το σύνολο φαίνεται να επηρεάζει σε μικρό βαθμό τη συνολική εισπρακτική πορεία του Δήμου μέσα στην τριετία. Το μικρό ποσοστό είσπραξης για το 2010, οφείλεται στην έλλειψη υπαλλήλου με την ειδικότητα του εισπράκτορα και την έλλειψη αρμόδιας υπηρεσίας στο δήμο.

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	724.750,00	14.853,28	739.603,28	626.464,11	626.464,11	0,00
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	10.800,00	0,00	10.800,00	7.589,87	7.589,87	0,00
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	240.000,00	0,00	240.000,00	98.647,04	98.647,04	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	24.850,00	1.434,00	26.284,00	13.015,58	13.015,58	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.600,00	1.415,00	4.015,00	4.008,98	4.008,98	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	443.000,00	12.004,28	455.004,28	496.176,04	496.176,04	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.500,00	0,00	3.500,00	7.026,60	7.026,60	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.122.620,00	254.300,00	1.375.920,00	854.822,58	854.822,58	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	88.520,00	0,00	88.520,00	57.244,00	57.244,00	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.029.400,00	254.300,00	1.283.700,00	791.745,12	791.745,12	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	3.700,00	0,00	3.700,00	4.953,52	4.953,52	0,00

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.000,00	0,00	0,00	879,94	879,94	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	101.400,00	0,00	101.400,00	156.461,72	108.137,14	48.324,58
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	101.400,00	0,00	101.400,00	156.461,72	108.137,14	48.324,58
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	150.819,20	0,00	0,00	123.002,13	57.759,75	65.242,38
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	150.819,20	0,00	0,00	123.002,13	57.759,75	65.242,38
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	2.285,50	2.285,50	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	2.285,50	2.285,50	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	524.301,95		524.301,95	524.301,95	524.301,95	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	2.099.589,20	269.153,28	2.216.923,28	1.763.036,04	1.649.469,08	113.566,96

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	741.866,00	0,00	234.706,00	800.045,88	741.153,88	58.892,00
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	10.190,00	0,00	10.190,00	7.505,76	7.505,76	0,00
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	196.000,00	0,00	196.000,00	188.064,39	129.172,39	58.892,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	28.516,00	0,00	28.516,00	3.565,00	3.565,00	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	4.010,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	496.120,00	0,00	0,00	596.165,73	596.165,73	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.030,00	0,00	0,00	4.745,00	4.745,00	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	818.963,46	167.336,88	986.300,34	633.638,73	633.638,73	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	76.276,00	97.736,88	174.012,88	201.249,61	201.249,61	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	736.717,46	69.600,00	806.317,46	348.514,07	348.514,07	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	80.000,00	80.000,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	4.970,00	0,00	4.970,00	3.047,05	3.047,05	0,00

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.000,00	0,00	1.000,00	828,00	828,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	103.610,00	0,00	103.610,00	111.715,59	88.827,36	22.888,23
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	103.610,00	0,00	103.610,00	111.715,59	88.827,36	22.888,23
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	131.431,36	0,00	131.431,36	133.960,61	35.337,79	98.622,82
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	131.431,36	0,00	131.431,36	133.960,61	35.337,79	98.622,82
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	321.659,59	0,00	321.659,59	321.659,59	321.659,59	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	1.795.870,82	167.336,88	1.456.047,70	1.679.360,81	1.498.957,76	180.403,05

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	853.950,00	16.944,00	628.894,00	606.652,29	602.092,29	4.560,00
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	8.450,00	0,00	8.450,00	4.736,04	176,04	4.560,00
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	242.000,00	0,00	0,00	98.666,73	98.666,73	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	4.600,00	11.719,00	16.319,00	26.120,44	26.120,44	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	0,00	5.225,00	5.225,00	6.229,64	6.229,64	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	596.150,00	0,00	596.150,00	467.827,83	467.827,83	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.750,00	0,00	2.750,00	3.071,61	3.071,61	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	948.300,51	37.864,43	986.164,94	292.620,36	292.620,36	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	55.060,51	18.400,00	73.460,51	124.299,10	124.299,10	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	890.160,00	19.464,43	909.624,43	168.196,21	168.196,21	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	3.080,00	0,00	3.080,00	125,05	125,05	0,00

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	1.750,00	0,00	1.750,00	35.997,86	35.997,86	0,00
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	1.750,00	0,00	1.750,00	35.997,86	35.997,86	0,00
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	172.972,77	0,00	172.972,77	172.972,58	22.685,71	150.286,87
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	172.972,77	0,00	172.972,77	172.972,58	22.685,71	150.286,87
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	2.000,00	0,00	2.000,00	2.975,60	2.975,60	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	2.000,00	0,00	2.000,00	2.975,60	2.975,60	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	889.574,30		889.574,30	889.574,30	889.574,30	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	1.978.973,28	54.808,43	1.791.781,71	1.111.218,69	956.371,82	154.846,87

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		2008			2009			2010		
		(2)/(1)*	(3)/(1)*	(3)/(2)*	(2)/(1)*	(3)/(1)*	(3)/(2)*	(2)/(1)*	(3)/(1)*	(3)/(2)*
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	84,70%	84,70%	100,00%	340,87%	315,78%	92,64%	96,46%	95,74%	99,25%
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	70,28%	70,28%	100,00%	73,66%	73,66%	100,00%	56,05%	2,08%	3,72%
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ									
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	41,10%	41,10%	100,00%	95,95%	65,90%	68,69%			100,00%
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	49,52%	49,52%	100,00%	12,50%	12,50%	100,00%	160,06%	160,06%	100,00%
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	99,85%	99,85%	100,00%				119,23%	119,23%	100,00%
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	109,05%	109,05%	100,00%			100,00%	78,47%	78,47%	100,00%
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	200,76%	200,76%	100,00%			100,00%	111,69%	111,69%	100,00%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	62,13%	62,13%	100,00%	64,24%	64,24%	100,00%	29,67%	29,67%	100,00%
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ									
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	64,67%	64,67%	100,00%	115,65%	115,65%	100,00%	169,21%	169,21%	100,00%
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	61,68%	61,68%	100,00%	43,22%	43,22%	100,00%	18,49%	18,49%	100,00%
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ									

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		2008			2009			2010		
		(2)/(1)*	(3)/(1)*	(3)/(2)*	(2)/(1)*	(3)/(1)*	(3)/(2)*	(2)/(1)*	(3)/(1)*	(3)/(2)*
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	133,88%	133,88%	100,00%	61,31%	61,31%	100,00%	4,06%	4,06%	100,00%
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	#ΔΙΑΙΡ./0 !	#ΔΙΑΙΡ./0 !	100,00%	82,80%	82,80%	100,00%			
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	154,30%	106,64%	69,11%	107,82%	85,73%	79,51%	2057,02 %	2057,02 %	100,00%
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	154,30%	106,64%	69,11%	107,82%	85,73%	79,51%	2057,02 %	2057,02 %	100,00%
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ									
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ			46,96%	101,92%	26,89%	26,38%	100,00%	13,12%	13,12%
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ									
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ			46,96%	101,92%	26,89%	26,38%	100,00%	13,12%	13,12%
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	148,78%	148,78%	100,00%
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%			
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	148,78%	148,78%	100,00%
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	79,53%	74,40%	93,56%	115,34%	102,95%	89,26%	62,02%	53,38%	86,07%

4.2.2.2 Τέως Δήμος Γυθείου

Α. Για τον Δήμο Γυθείου, σχετικά με τον Βαθμό υλοποίησης προϋπολογισμού προκύπτουν τα εξής:

1. Σε επίπεδο συνολικών εσόδων το 2008 βεβαιώθηκαν το 79,83% αυτών που είχαν προϋπολογιστεί ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε ποσοστά της τάξης του 76,27% και 54,12% αντίστοιχα. Ο χαμηλός βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού γίνεται ιδιαίτερα εμφανής το έτος 2010 στο οποίο ενώ προϋπολογίστηκαν έσοδα 6.011.888,25 ευρώ, μόλις 3.253.710,45 ευρώ βεβαιώθηκαν. Το έτος 2010 ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού κρίνεται σχετικά ικανοποιητικός λαμβάνοντας υπ' όψιν και τα δύο προηγούμενα έτη.
2. Η εικόνα του βαθμού υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι ικανοποιητικότερη σε σχέση με το σύνολο σε ότι αφορά τα τακτικά έσοδα και τις εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις προηγούμενων οικονομικών ετών. Σε αυτές τις κατηγορίες εσόδων βεβαιώνονται μέσα στο έτος (κατά μέσο όρο την τριετία 2008-2010) το 93,86% και το 89,05% αντίστοιχα αυτών που προϋπολογίστηκαν. Στην πρώτη περίπτωση των τακτικών εσόδων ο δείκτης βαίνει μειούμενος μέσα στην τριετία, ενώ στην περίπτωση των εισπράξεων από δάνεια και απαιτήσεις ο δείκτης βαίνει αυξανόμενος μέσα στην τριετία.
3. Σημαντικό πρόβλημα στην υλοποίηση του προϋπολογισμού παρουσιάζουν τα έκτακτα έσοδα. Το 2008 σε σχέση με τον τελικό προϋπολογισμό βεβαιώθηκε ποσοστό της τάξης του 44,90%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τα επόμενα έτη είναι της τάξης του 53,73% και 23,26% το 2009 και 2010 αντίστοιχα.
4. Σε ότι αφορά τις εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων και τα χρηματικά υπόλοιπα αυτά βεβαιώνονται σε ικανοποιητικότατο βαθμό. Το 2010 βεβαιώθηκε το 13,43% των εισπράξεων υπέρ δημοσίου και τρίτων και το 100% των χρηματικών υπολοίπων που προϋπολογίστηκαν.

Οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού παρουσιάζουν προβλήματα που οφείλονται κυρίως σε εξωγενείς παράγοντες. Λόγω του νομοθετικού πλαισίου, οι ΟΤΑ οφείλουν να καταγράψουν στα έξοδα τους το σύνολο των προϋπολογισμών των έργων που σχεδιάζουν να υλοποιήσουν, ακόμη και εάν αυτά υλοποιηθούν σε βάθος τετραετίας. Αυτό εξαναγκάζει την αντίστοιχη αύξηση των εκτιμήσεων για τα έσοδα, ώστε να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός.

Τα προβλήματα που παρατηρούνται στη σχέση τελικών προϋπολογισθέντων προς τελικά βεβαιωθέντα έσοδα, συνήθως οφείλονται:

- α) Σε **καθυστερήσεις έργων**, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις
- β) Σε **λάθη εκτιμήσεων** για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής των κεντρικών φορέων
- γ) Σε πιθανές **αδυναμίες τήρησης** των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών **διαδικασιών** που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση

Β. Για τον Δήμο Γυθείου, σχετικά με την Αποτελεσματική οικονομική διαχείριση προκύπτουν τα εξής:

1. Οι απαιτήσεις του Δήμου που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και οι οποίες εισπράχθηκαν, φθάνουν το 94,57% το 2008, το 89,61% το 2009 και το 88,70% το 2010. Κυμαίνονται δηλαδή κατά μέσο όρο στην τριετία σε 90,65%. Το υπόλοιπο ποσοστό που απομένει μέχρι το 100% αποτελεί τα έσοδα εκείνα που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και τα οποία δεν εισπράχθηκαν. Η πορεία του δείκτη εισπράξεις προς βεβαιώσεις σαν ένδειξη της αποτελεσματικότητας του εισπρακτικού μηχανισμού του Δήμου κρίνεται ικανοποιητική.
2. Σε επίπεδο τακτικών εσόδων τα αντίστοιχα ποσοστά κυμαίνονται σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά του συνόλου των εσόδων (για τα έτη 2008 και 2010). Το 100,00% των βεβαιωθέντων του 2008, το 96,58% του 2009 και το 99,89% του 2010 εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν. Από τους λογαριασμούς που συνθέτουν τα τακτικά έσοδα οι περισσότεροι (όπως έσοδα από κινητή περιουσία, φόροι-εισφορές, έσοδα από επιχορηγήσεις και λοιπά τακτικά) παρουσιάζουν ποσοστό είσπραξης ως προς τα βεβαιωθέντα της τάξης του 100%. Παρόμοια πορεία με αυτή των τακτικών εσόδων πραγματοποιεί ο αντίστοιχος δείκτης είσπραξης και των εκτάκτων εσόδων. Μέσα στην τριετία ο μέσος όρος του δείκτη είναι της τάξης του 100,00%. Η πορεία των εισπράξεων αποτελεί ένδειξη της ασφάλειας που παρέχεται στον Τέως Δήμο Γυθείου στο να υλοποιεί τις εισπράξεις του σε σύντομο χρονικό διάστημα και να προγραμματίζει τη πολιτική εσόδων και εξόδων του.

3. Τα έσοδα από εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων εισπράττονται καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν. Το ποσοστό εισπραχθέντων προς βεβαιωθέντα κυμαίνεται σε όλη τη διάρκεια της τριετίας σε επίπεδο της τάξης του 100%.
4. Το χαμηλότερο ποσοστό του δείκτη εισπραχθέντα προς βεβαιωθέντα επιτυγχάνουν οι εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις ΠΟΕ. Σε αυτήν την κατηγορία εσόδων φαίνεται να εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση μόνο το 14,13% για το 2008, το 17,45% για το 2009 και το 17,75% για το 2010. Το μικρό απόλυτο μέγεθος των εσόδων αυτών σε σχέση με το σύνολο φαίνεται να επηρεάζει σε μικρό βαθμό τη συνολική εισπρακτική πορεία του Δήμου μέσα στην τριετία.

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.081.657,42	351,47	2.082.008,89	2.174.763,99	2.174.763,99	0,00
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	123.260,91	0,00	123.260,91	91.586,20	91.586,20	0,00
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	58.133,00	0,00	58.133,00	138.951,54	138.951,54	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	456.147,88	0,00	456.147,88	375.762,62	375.762,62	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	79.367,45	0,00	79.367,45	92.140,42	92.140,42	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	9.476,33	0,00	9.476,33	15.051,39	15.051,39	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.332.529,95	351,47	1.332.881,42	1.424.593,51	1.424.593,51	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	22.741,90	0,00	22.741,90	36.678,31	36.678,31	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.617.220,00	44.569,94	1.661.789,94	746.126,90	746.126,90	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	156.000,00	0,00	156.000,00	59.243,00	59.243,00	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.357.778,85	44.569,94	1.402.348,79	641.729,30	641.729,30	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	10.000,00	0,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	93.441,15	0,00	93.441,15	45.154,60	45.154,60	0,00

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	212.204,99	0,00	212.204,99	276.131,17	245.466,69	30.664,48
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	205.604,99	0,00	205.604,99	266.331,38	235.666,90	30.664,48
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ						0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	271.742,53	0,00	271.742,53	177.758,19	25.117,76	152.640,43
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	271.742,53	0,00	271.742,53	177.758,19	25.117,76	152.640,43
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	2.866,40	0,00	2.866,40	2.660,96	2.660,96	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	866,40	0,00	866,40	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	2.000,00	0,00	2.000,00	2.660,96	2.660,96	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	3.858.817,21	0,00	3.858.817,21	3.695.524,09	3.695.524,09	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	4.185.691,34	44.921,41	4.230.612,75	3.377.441,21	3.194.136,30	183.304,91

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.539.786,53	0,00	2.539.786,53	2.319.882,48	2.240.645,52	79.236,96
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	131.204,70	0,00	131.204,70	136.544,84	57.307,88	79.236,96
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	138.951,54	0,00	138.951,54	59.443,38	59.443,38	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	696.166,66	0,00	696.166,66	347.909,76	347.909,76	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	97.140,42	0,00	97.140,42	64.346,66	64.346,66	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	15.051,39	0,00	15.051,39	0,00	0,00	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.424.593,51	0,00	1.424.593,51	1.700.612,84	1.700.612,84	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	36.678,31	0,00	36.678,31	11.025,00	11.025,00	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.274.776,19	1.057.177,34	2.331.953,53	1.253.047,91	1.253.047,91	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	178.078,34	0,00	178.078,34	386.857,71	386.857,71	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.051.543,25	1.047.377,34	2.098.920,59	796.179,63	796.179,63	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	45.154,60	0,00	45.154,60	59.902,03	59.902,03	0,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	9.800,00	9.800,00	10.108,54	10.108,54	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	445.819,75	0,00	445.819,75	453.697,26	259.932,57	193.764,69
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	436.019,96	0,00	436.019,96	444.748,04	250.983,35	193.764,69
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	9.799,79	0,00	9.799,79	8.949,22	8.949,22	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	179.403,57	0,00	179.403,57	179.403,57	15.044,62	164.358,95
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	179.403,57	0,00	179.403,57	179.403,57	15.044,62	164.358,95
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	20.326,40	0,00	20.326,40	2.000,00	2.000,00	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	1.326,40	0,00	1.326,40	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	19.000,00	0,00	19.000,00	2.000,00	2.000,00	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	3.901.099,53	0,00	3.901.099,53	3.901.099,53	3.901.099,53	0,00
ΣΥΝΟΛΑ		4.460.112,44	1.057.177,34	5.517.289,78	4.208.031,22	3.770.670,62	437.360,60

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.287.783,06	40,00	2.287.823,06	1.962.162,49	1.959.961,46	2.201,03
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	89.652,96	40,00	89.692,96	73.707,53	71.506,50	2.201,03
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	59.443,38	0,00	59.443,38	44.828,92	44.828,92	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	369.335,37	0,00	369.335,37	304.342,04	304.342,04	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	64.463,51	0,00	64.463,51	120.822,57	120.822,57	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	0,00	0,00	0,00	23.387,86	23.387,86	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.700.612,84	0,00	1.700.612,84	1.353.169,08	1.353.169,08	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	4.275,00	0,00	4.275,00	41.904,49	41.904,49	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.980.057,77	45.515,58	3.025.573,35	703.885,16	703.885,16	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	242.806,27	21.651,43	264.457,70	148.844,06	148.844,06	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.677.349,47	23.864,15	2.701.213,62	519.394,81	519.394,81	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	59.902,03	0,00	59.902,03	35.646,29	35.646,29	0,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	242.830,72	0,00	242.830,72	142.053,04	142.053,04	0,00
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	233.881,50	0,00	233.881,50	139.800,32	139.800,32	0,00
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	8.949,22	0,00	8.949,22	2.252,72	2.252,72	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	435.334,72	0,00	435.334,72	442.880,51	77.275,16	365.605,35
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	435.334,72	0,00	435.334,72	442.880,51	77.275,16	365.605,35
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	20.326,40	0,00	20.326,40	2.729,25	2.729,25	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	1.326,40	0,00	1.326,40	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	19.000,00	0,00	19.000,00	2.729,25	2.729,25	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.603.274,78	0,00	4.603.274,78	4.603.274,78	4.603.274,78	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	5.966.332,67	45.555,58	6.011.888,25	3.253.710,45	2.885.904,07	367.806,38

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Γυθείου		2008			2009			2010		
		(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	104,46%	104,46%	100,00%	91,34%	88,22%	96,58%	85,77%	85,67%	99,89%
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	74,30%	74,30%	100,00%	104,07%	43,68%	41,97%	82,18%	79,72%	97,01%
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	239,02%	239,02%	100,00%	42,78%	42,78%	100,00%	75,41%	75,41%	100,00%
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	82,38%	82,38%	100,00%	49,98%	49,98%	100,00%	82,40%	82,40%	100,00%
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	116,09%	116,09%	100,00%	66,24%	66,24%	100,00%	187,43%	187,43%	100,00%
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	158,83%	158,83%	100,00%	0,00%	0,00%				100,00%
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	106,88%	106,88%	100,00%	119,38%	119,38%	100,00%	79,57%	79,57%	100,00%
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	161,28%	161,28%	100,00%	30,06%	30,06%	100,00%	980,22%	980,22%	100,00%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	44,90%	44,90%	100,00%	53,73%	53,73%	100,00%	23,26%	23,26%	100,00%
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ									
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	37,98%	37,98%	100,00%	217,24%	217,24%	100,00%	56,28%	56,28%	100,00%
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	45,76%	45,76%	100,00%	37,93%	37,93%	100,00%	19,23%	19,23%	100,00%
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-	0,00%	0,00%							

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Γυθείου		2008			2009			2010		
		(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*
	ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΣ									
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ- ΠΑΡΑΒΟΛΑ	48,32%	48,32%	100,00%	132,66%	132,66%	100,00%	59,51%	59,51%	100,00%
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ				103,15%	103,15%	100,00%			
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	130,12%	115,67%	88,89%	101,77%	58,30%	57,29%	58,50%	58,50%	100,00%
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	129,54%	114,62%	88,49%	102,00%	57,56%	56,43%	59,77%	59,77%	100,00%
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ									
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	65,41%	9,24%	14,13%	100,00%	8,39%	8,39%	101,73%	17,75%	17,45%
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ									
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	65,41%	9,24%	14,13%	100,00%	8,39%	8,39%	101,73%	17,75%	17,45%
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	13,43%	13,43%	100,00%
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	14,36%	14,36%	100,00%
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	95,77%	95,77%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	79,83%	75,50%	94,57%	76,27%	68,34%	89,61%	54,12%	48,00%	88,70%

4.2.2.3 Τέως Δήμος Οιτύλου

Α. Για τον Δήμο Οιτύλου, σχετικά με τον Βαθμό υλοποίησης προϋπολογισμού προκύπτουν τα εξής:

1. Σε επίπεδο συνολικών εσόδων το 2008 βεβαιώθηκαν το 71,75% αυτών που είχαν προϋπολογιστεί ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε ποσοστά της τάξης του 72,75% και 61,07% αντίστοιχα. Ο σχετικά χαμηλός βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού γίνεται εμφανής το έτος 2010 στο οποίο ενώ προϋπολογίστηκαν έσοδα 6.490.049,56 ευρώ, μόλις 3.963.623,21 ευρώ βεβαιώθηκαν. Το έτος 2010 ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού κρίνεται σχετικά ικανοποιητικός λαμβάνοντας υπ' όψιν και τα δύο προηγούμενα έτη.
2. Η εικόνα του βαθμού υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι ικανοποιητικότερη σε σχέση με το σύνολο σε ότι αφορά τα τακτικά έσοδα και τις εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις προηγούμενων οικονομικών ετών. Σε αυτές τις κατηγορίες εσόδων βεβαιώνονται μέσα στο έτος (κατά μέσο όρο την τριετία 2008-2010) το 87,94% και το 76,24% αντίστοιχα αυτών που προϋπολογίστηκαν. Στην πρώτη περίπτωση, ο δείκτης βαίνει μειούμενος μέσα στην τριετία, ενώ στη δεύτερη περίπτωση, έχει διακυμάνσεις και καταλήγει αυξανόμενος μέσα στην τριετία.
3. Πρόβλημα στην υλοποίηση του προϋπολογισμού παρουσιάζουν τα έκτακτα έσοδα. Το 2008 σε σχέση με τον τελικό προϋπολογισμό βεβαιώθηκε ποσοστό της τάξης του 62,18%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τα επόμενα έτη είναι της τάξης του 59,00% και 41,69% το 2009 και 2010 αντίστοιχα.
4. Σε ότι αφορά τις εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων και τα χρηματικά υπόλοιπα αυτά δεν βεβαιώνονται για το 2008 και το 2009, ενώ το 2010 βεβαιώνεται μόλις το 5,77%. Το 2010 βεβαιώθηκε το 86,52% των χρηματικών υπολοίπων που προϋπολογίστηκαν και ο αντίστοιχος δείκτης το 2009 ανήλθε σε 101,57% και το 2008 σε 86,01%..

Οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού παρουσιάζουν προβλήματα που οφείλονται κυρίως σε εξωγενείς παράγοντες. Λόγω του νομοθετικού πλαισίου, οι ΟΤΑ οφείλουν να καταγράψουν στα έξοδα τους το σύνολο των προϋπολογισμών των έργων που σχεδιάζουν να υλοποιήσουν, ακόμη και εάν αυτά υλοποιηθούν σε βάθος τετραετίας. Αυτό εξαναγκάζει την αντίστοιχη αύξηση των εκτιμήσεων για τα έσοδα, ώστε να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός.

Τα προβλήματα που παρατηρούνται στη σχέση τελικών προϋπολογισθέντων προς τελικά βεβαιωθέντα έσοδα, συνήθως οφείλονται:

- α) Σε **καθυστερήσεις έργων**, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις
- β) Σε **λάθη εκτιμήσεων** για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής των κεντρικών φορέων
- γ) Σε πιθανές **αδυναμίες τήρησης** των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών **διαδικασιών** που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση

Β. Για τον Δήμο Οιτύλου, σχετικά με την οικονομική αποτελεσματική διαχείριση, προκύπτουν τα εξής:

1. Οι απαιτήσεις του Δήμου που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και οι οποίες εισπράχθηκαν, φθάνουν το 93,99% το 2008, το 92,82% το 2009 και το 89,84% το 2010. Κυμαίνονται δηλαδή κατά μέσο όρο στην τριετία σε 91,22%. Το υπόλοιπο ποσοστό που απομένει μέχρι το 100% αποτελεί τα έσοδα εκείνα που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και τα οποία δεν εισπράχθηκαν. Η πορεία του δείκτη εισπράξεις προς βεβαιώσεις σαν ένδειξη της αποτελεσματικότητας του εισπρακτικού μηχανισμού του Δήμου κρίνεται πολύ ικανοποιητική.
2. Σε επίπεδο τακτικών εσόδων τα αντίστοιχα ποσοστά κυμαίνονται σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά του συνόλου των εσόδων (για τα έτη 2008 και 2010). Το 98,02% των βεβαιωθέντων του 2008, το 98,64% του 2009 και το 99,11% του 2010 εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν. Από τους λογαριασμούς που συνθέτουν τα τακτικά έσοδα οι περισσότεροι (όπως έσοδα από κινητή περιουσία, φόροι-εισφορές, έσοδα από επιχορηγήσεις και λοιπά τακτικά) παρουσιάζουν ποσοστό είσπραξης ως προς τα βεβαιωθέντα της τάξης του 100%. Το 75,84% των εσόδων από ακίνητη περιουσία που βεβαιώθηκαν το 2008, το 69,51% του 2009 και του 2010 εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν.

Παρόμοια πορεία με αυτή των τακτικών εσόδων πραγματοποιεί ο αντίστοιχος δείκτης είσπραξης και των εκτάκτων εσόδων. Η πορεία των εισπράξεων αποτελεί ένδειξη της ασφάλειας που παρέχεται στο Δήμο Ανατολικής Μάνης στο να υλοποιεί τις εισπράξεις του σε σύντομο χρονικό διάστημα και να προγραμματίζει τη πολιτική εσόδων και εξόδων του.

3. Τα έσοδα από εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων εισπράττονται καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν. Το ποσοστό εισπραχθέντων προς βεβαιωθέντα κυμαίνεται σε όλη τη διάρκεια της τριετίας σε επίπεδο της τάξης του 100%.
4. Το χαμηλότερο ποσοστό του δείκτη εισπραχθέντα προς βεβαιωθέντα επιτυγχάνουν οι εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις ΠΟΕ. Σε αυτήν την κατηγορία εσόδων φαίνεται να εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση μόνο το 25,34% κατά μέσο όρο. Το μικρό απόλυτο μέγεθος των εσόδων αυτών σε σχέση με το σύνολο φαίνεται να επηρεάζει σε μικρό βαθμό τη συνολική εισπρακτική πορεία του Δήμου μέσα στην τριετία.

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Οιτύλου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.416.928,60	259.543,57	2.676.472,17	2.608.654,27	2.557.085,59	51.568,68
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	63.971,57	2.350,88	66.322,45	67.676,87	51.324,63	16.352,24
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	7.791,06	80.000,00	87.791,06	82.883,06	82.883,06	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	524.140,35	0,00	524.140,35	394.276,45	359.060,01	35.216,44
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	63.525,90	18.885,29	82.411,19	61.280,77	61.280,77	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	6.230,06	3.650,00	9.880,06	9.895,00	9.895,00	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.723.299,87	128.880,56	1.852.180,43	1.936.175,32	1.936.175,32	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	27.969,79	25.776,84	53.746,63	56.466,80	56.466,80	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	3.199.398,39	1.036.255,68	4.235.654,07	2.633.805,44	2.633.805,44	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	96.000,00	0,00	96.000,00	38.025,00	38.025,00	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	3.075.688,92	1.036.201,88	4.111.890,80	2.583.406,98	2.583.406,98	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	27.709,47	53,80	217.763,27	12.373,46	12.373,46	0,00

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Οιτύλου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	427.598,12	8.322,61	435.920,73	146.262,62	146.262,62	0,00
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	427.598,12	8.322,61	435.920,73	146.262,62	146.262,62	0,00
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	408.183,83	11.405,61	419.589,44	334.559,09	29.304,75	305.254,34
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	400.597,63	11.405,61	412.003,24	326.972,89	29.304,75	297.668,14
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	236.576,66	274.364,89	510.941,55	216.224,57	216.224,57	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	236.576,66	274.000,00	510.576,66	215.688,57	215.688,57	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	364,89	364,89	536,00	536,00	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	1.339.368,81	0,00	1.339.368,81	1.151.933,74	1.151.933,74	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	6.688.685,60	1.589.892,36	8.278.577,96	5.939.505,99	5.582.682,97	356.823,02

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Οιτύλου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.743.014,46	351.125,04	3.094.139,50	2.845.831,31	2.807.180,68	38.650,63
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	68.983,06	1.260,00	70.243,06	69.022,53	47.980,12	21.042,41
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	64.963,00	30.000,00	94.963,00	102.855,22	102.855,22	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	523.554,99	0,00	523.554,99	382.381,37	364.773,15	17.608,22
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	81.244,05	3.455,44	84.699,49	42.857,13	42.857,13	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	9.880,16	0,00	9.880,16	0,00	0,00	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.939.735,70	315.514,60	2.255.250,30	2.238.975,06	2.238.975,06	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	54.653,50	895,00	55.548,50	9.740,00	9.740,00	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.459.788,07	1.064.396,14	3.524.184,21	2.079.176,28	2.071.821,93	7.354,35
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	1.250,00	1.250,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	48.000,00	297.964,09	345.964,09	453.513,18	453.513,18	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.400.007,73	761.437,49	3.161.445,22	1.605.328,12	1.605.328,12	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Οιτύλου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	11.780,34	4.994,56	16.774,90	19.084,98	11.730,63	7.354,35
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	458.063,29	0,00	458.063,29	228.350,57	157.328,40	71.022,17
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	458.063,29	0,00	458.063,29	228.350,57	157.328,40	71.022,17
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	301.686,75	342.000,00	643.686,75	407.910,24	109.350,38	298.559,86
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	342.000,00	342.000,00	67.745,56	67.745,56	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	301.686,75	0,00	301.686,75	340.164,68	41.604,82	298.559,86
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	221.796,80	17.757,76	239.554,56	229.634,44	229.634,44	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	221.796,80	17.757,76	239.554,56	229.391,04	229.391,04	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	243,40	243,40	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	2.881.338,16	0,00	2.881.338,16	2.926.650,24	2.926.650,24	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	6.184.349,37	1.775.278,94	7.959.628,31	5.790.902,84	5.375.315,83	415.587,01

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Οιτύλου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	3.145.744,15	82.779,64	3.228.478,79	2.422.728,10	2.401.135,84	21.592,26
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	68.121,53	4.403,32	72.524,85	72.524,55	50.932,29	21.592,26
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	89.033,84	0,00	89.033,84	84.600,19	84.600,19	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	537.199,51	0,00	537.199,51	269.665,90	269.665,90	0,00
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	64.584,04	30.950,32	95.489,36	72.924,85	72.924,85	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	0,00	12.878,00	12.878,00	15.352,93	15.352,93	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	2.378.010,23	0,00	2.378.010,23	1.862.080,36	1.862.080,36	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	8.795,00	34.548,00	43.343,00	45.579,32	45.579,32	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.847.417,13	57.252,14	1.904.669,27	793.964,56	785.494,56	8.470,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	139.000,00	44.508,54	183.508,54	178.540,70	178.540,70	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.690.170,84	0,00	1.690.170,84	593.896,05	593.896,05	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Οιτύλου		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	18.246,29	12.443,60	30.689,89	21.227,81	12.757,81	8.470,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	300,00	300,00	300,00	300,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	332.938,23	4.408,04	337.346,27	90.978,31	99.459,40	-8.481,09
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	332.938,23	4.408,04	337.346,27	90.978,31	99.459,40	-8.481,09
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	747.715,68	0,01	747.715,69	640.275,39	259.044,52	381.230,87
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	342.000,00	0,00	342.000,00	242.001,81	242.001,81	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	405.715,68	0,01	405.715,69	398.273,58	17.042,71	381.230,87
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	256.095,02	15.744,52	271.839,54	15.676,85	15.676,85	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	255.927,45	0,00	255.927,45	74,17	74,17	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	167,57	15.744,52	15.912,09	15.602,68	15.602,68	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	4.683.431,01	0,00	4.683.431,01	4.052.045,27	4.052.045,27	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	6.329.910,21	160.184,35	6.490.049,56	3.963.623,21	3.560.811,17	402.812,04

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Οιτύλου		2008			2009			2010		
		(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	97,47%	95,54%	98,02%	91,97%	90,73%	98,64%	75,04%	74,37%	99,11%
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	102,04%	77,39%	75,84%	98,26%	68,31%	69,51%	100,00%	70,23%	70,23%
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	94,41%	94,41%	100,00%	108,31%	108,31%	100,00%	95,02%	95,02%	100,00%
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	75,22%	68,50%	91,07%	73,04%	69,67%	95,40%	50,20%	50,20%	100,00%
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	74,36%	74,36%	100,00%	50,60%	50,60%	100,00%	76,37%	76,37%	100,00%
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	100,15%	100,15%	100,00%	0,00%	0,00%		119,22%	119,22%	100,00%
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	104,53%	104,53%	100,00%	99,28%	99,28%	100,00%	78,30%	78,30%	100,00%
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	105,06%	105,06%	100,00%	17,53%	17,53%	100,00%	105,16%	105,16%	100,00%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	62,18%	62,18%	100,00%	59,00%	58,79%	99,65%	41,69%	41,24%	98,93%
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	-	-	-	-	-	100,00%	-	-	-
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	39,61%	39,61%	100,00%	131,09%	131,09%	100,00%	97,29%	97,29%	100,00%
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	62,83%	62,83%	100,00%	50,78%	50,78%	100,00%	35,14%	35,14%	100,00%
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-									

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Οιτύλου		2008			2009			2010		
		(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*
	ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΣ									
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ- ΠΑΡΑΒΟΛΑ	5,68%	5,68%	100,00%	113,77%	69,93%	61,47%	69,17%	41,57%	60,10%
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ							100,00%	100,00%	100,00%
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	33,55%	33,55%	100,00%	49,85%	34,35%	68,90%	26,97%	29,48%	109,32%
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	33,55%	33,55%	100,00%	49,85%	34,35%	68,90%	26,97%	29,48%	109,32%
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ									
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	79,73%	6,98%	8,76%	63,37%	16,99%	26,81%	85,63%	34,64%	40,46%
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ				19,81%	19,81%	100,00%	70,76%	70,76%	100,00%
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	79,36%	7,11%	8,96%	112,75%	13,79%	12,23%	98,17%	4,20%	4,28%
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	5,77%	5,77%	100,00%
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,03%	0,03%	100,00%
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	98,06%	98,06%	100,00%
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	86,01%	86,01%	100,00%	101,57%	101,57%	100,00%	86,52%	86,52%	100,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	71,75%	67,44%	93,99%	72,75%	67,53%	92,82%	61,07%	54,87%	89,84%

4.2.2.4 Τέως Δήμος Σμύνους

Α. Για τον Δήμο Σμύνους, σχετικά με τον Βαθμό υλοποίησης προϋπολογισμού προκύπτουν τα εξής:

1. Σε επίπεδο συνολικών εσόδων το 2008 βεβαιώθηκαν το 66,43% αυτών που είχαν προϋπολογιστεί ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε ποσοστά της τάξης του 88,51% και 60,23% αντίστοιχα. Ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού κρίνεται σχετικά ικανοποιητικός λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα έτη.
2. Η εικόνα του βαθμού υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι ικανοποιητικότερη σε σχέση με το σύνολο σε ότι αφορά τα τακτικά έσοδα και τις εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις προηγούμενων οικονομικών ετών. Σε αυτές τις κατηγορίες εσόδων βεβαιώνονται μέσα στο έτος (κατά μέσο όρο την τριετία 2008-2010) το 93,34% και το 108,68% αντίστοιχα αυτών που προϋπολογίστηκαν. Στην πρώτη περίπτωση, ο δείκτης βαίνει μειούμενος μέσα στην τριετία και στη δεύτερη περίπτωση βαίνει κυμαινόμενος με ιδιαίτερη αύξηση το 2009.
3. Πρόβλημα στην υλοποίηση του προϋπολογισμού παρουσιάζουν τα έκτακτα έσοδα. Το 2008 σε σχέση με τον τελικό προϋπολογισμό βεβαιώθηκε ποσοστό της τάξης του 40,54%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τα επόμενα έτη είναι της τάξης του 77,09% και 40,03% το 2009 και 2010 αντίστοιχα.
4. Σε ότι αφορά τις εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων αυτά βεβαιώνονται σε ικανοποιητικότατο βαθμό. Σε ότι αφορά τα χρηματικά υπόλοιπα, το 2008 βεβαιώθηκε το 84,71%, το 2009 το 78,22% και το 2010 το 85,46%.

Οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού παρουσιάζουν προβλήματα που οφείλονται κυρίως σε εξωγενείς παράγοντες. Λόγω του νομοθετικού πλαισίου, οι ΟΤΑ οφείλουν να καταγράψουν στα έξοδα τους το σύνολο των προϋπολογισμών των έργων που σχεδιάζουν να υλοποιήσουν, ακόμη και εάν αυτά υλοποιηθούν σε βάθος τετραετίας. Αυτό εξαναγκάζει την αντίστοιχη αύξηση των εκτιμήσεων για τα έσοδα, ώστε να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός.

Τα προβλήματα που παρατηρούνται στη σχέση τελικών προϋπολογισθέντων προς τελικά βεβαιωθέντα έσοδα, συνήθως οφείλονται:

- α) Σε **καθυστερήσεις έργων**, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις

β) Σε **λάθη εκτιμήσεων** για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής των κεντρικών φορέων

γ) Σε πιθανές **αδυναμίες τήρησης** των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών **διαδικασιών** που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση

Β. Για τον Δήμο Σμύνους, σχετικά με την αποτελεσματική οικονομική διαχείριση προκύπτουν τα εξής:

1. Οι απαιτήσεις του Δήμου που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και οι οποίες εισπράχθηκαν, φθάνουν το 97,93% το 2008, το 98,00% το 2009 και το 93,87% το 2010. Κυμαίνονται δηλαδή κατά μέσο όρο στην τριετία σε 96,53%. Το υπόλοιπο ποσοστό που απομένει μέχρι το 100% αποτελεί τα έσοδα εκείνα που βεβαιώθηκαν μέσα στο έτος και τα οποία δεν εισπράχθηκαν. Η πορεία του δείκτη εισπράξεις προς βεβαιώσεις σαν ένδειξη της αποτελεσματικότητας του εισπρακτικού μηχανισμού του Δήμου κρίνεται πολύ ικανοποιητική.
2. Σε επίπεδο τακτικών εσόδων τα αντίστοιχα ποσοστά κυμαίνονται σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά του συνόλου των εσόδων (για τα έτη 2008 και 2010). Το 97,34% των βεβαιωθέντων του 2008, το 98,49% του 2009 και το 94,87% του 2010 εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν. Από τους λογαριασμούς που συνθέτουν τα τακτικά έσοδα οι περισσότεροι (φόροι-εισφορές, έσοδα από επιχορηγήσεις και λοιπά τακτικά κτλ) παρουσιάζουν ποσοστό είσπραξης ως προς τα βεβαιωθέντα της τάξης του 100%. Ο λογαριασμός Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία, παρουσιάζει ποσοστό είσπραξης ως προς τα βεβαιωθέντα της τάξης του 19,45% το 2008, του 2,71% το 2009 και της τάξης του 4,33% το 2010, γεγονός που χαρακτηρίζει τον τέως Δήμο Σμύνους ως αναποτελεσματικό ως προς την είσπραξη των προσόδων από ακίνητη περιουσία. Παρόμοια πορεία με αυτή των τακτικών εσόδων πραγματοποιεί ο αντίστοιχος δείκτης είσπραξης και των εκτάκτων εσόδων. Μέσα στην τριετία ο μέσος όρος του δείκτη είναι της τάξης του 100%.
3. Τα έσοδα από εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων εισπράττονται καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας μέσα στην ίδια χρήση στην οποία βεβαιώθηκαν. Το ποσοστό εισπραχθέντων προς βεβαιωθέντα κυμαίνεται σε όλη τη διάρκεια της τριετίας σε επίπεδο της τάξης του 100%.

4. Το χαμηλότερο ποσοστό του δείκτη εισπραχθέντα προς βεβαιωθέντα επιτυγχάνουν οι εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις ΠΟΕ. Σε αυτήν την κατηγορία εσόδων φαίνεται να εισπράττονται μέσα στην ίδια χρήση το 64,75% για το 2008, τοπ 24,79% για το 2009 και το 2,21% για το 2010. Το μικρό μέγεθος των εσόδων αυτών και η μειούμενη πορεία του σε σχέση με το σύνολο φαίνεται να επηρεάζει τη συνολική εισπρακτική πορεία του Δήμου μέσα στην τριετία. Η πολύ μικρή εισπρακτική ικανότητα του Δήμου, οφείλεται στο γεγονός ότι κατά το 2010 η θέση του εισπράκτορα έμεινε κενή και δεδομένου ότι δεν λειτουργούσε αντίστοιχη υπηρεσία στο Δήμο, δεν δύναται να εισπραχθούν τα έσοδα, παρά μόνο μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.316.567,76	0,00	1.316.567,76	1.422.225,98	1.384.355,57	37.870,41
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	17.012,76		17.012,76	17.586,45	3.420,19	14.166,26
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	190.953,00	0,00	190.953,00	126.059,38	115.372,91	10.686,47
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	5.260,00	0,00	5.260,00	6.404,41	6.404,41	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.398,00	0,00	2.398,00	3.640,53	3.640,53	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.084.020,00	0,00	1.084.020,00	1.255.517,53	1.255.517,53	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	16.924,00	0,00	16.924,00	13.017,68	0,00	13.017,68
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.018.190,21	0,00	2.018.190,21	818.092,63	818.092,63	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	42.276,00	0,00	42.276,00	16.974,50	16.974,50	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.973.698,21	0,00	1.973.698,21	797.168,66	797.168,66	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	2.216,00	0,00	2.216,00	3.949,47	3.949,47	0,00

Πίνακας 4: Έσοδα 2008 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	86.430,00	0,00	86.430,00	26.068,83	26.068,83	0,00
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	0,00	0,00	0,00	26.068,83	26.068,83	0,00
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	86.430,00	0,00	86.430,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	52.228,47	0,00	52.228,47	41.111,99	26.620,71	14.491,28
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	52.228,47	0,00	52.228,47	41.111,99	26.620,71	14.491,28
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	40,00	40,00	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	40,00	40,00	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	1.260.152,49		1.260.152,49	1.067.440,30	1.067.440,30	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	3.473.416,44	0,00	3.473.416,44	2.307.539,43	2.255.177,74	52.361,69

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.451.601,58	251.882,18	1.703.483,76	1.621.072,01	1.596.641,54	24.430,47
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	16.950,00		16.950,00	11.568,49	313,85	11.254,64
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	193.480,58		193.480,58	131.538,13	118.362,30	13.175,83
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	5.700,00	0,00	5.700,00	1.904,47	1.904,47	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	3.646,00	0,00	3.646,00	0,00	0,00	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.218.862,00	251.882,18	1.470.744,18	1.470.744,18	1.470.744,18	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	12.963,00	0,00	12.963,00	5.316,74	5.316,74	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.036.996,78	261.289,01	1.298.285,79	1.000.809,50	1.000.809,50	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	37.324,00	261.289,01	298.613,01	298.613,01	298.613,01	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	996.272,78	0,00	996.272,78	696.430,80	696.430,80	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 5: Έσοδα 2009 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	3.400,00	0,00	3.400,00	2.265,69	2.265,69	0,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	3.500,00	3.500,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	0,00	0,00	0,00	17.694,89	17.694,89	0,00
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	0,00	0,00	0,00	17.694,89	17.694,89	0,00
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	25.324,28	0,00	25.324,28	38.622,51	9.574,64	29.047,87
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	25.324,28	0,00	25.324,28	38.622,51	9.574,64	29.047,87
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	1.002,00	1.002,00	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	0,00	0,00	1.002,00	1.002,00	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	1.768.670,74	0,00	1.768.670,74	1.383.522,57	1.383.522,57	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	2.513.922,64	513.171,19	3.027.093,83	2.679.200,91	2.625.722,57	53.478,34

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	1.688.479,47	14.828,22	1.704.307,77	1.309.440,86	1.242.308,24	67.132,62
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	7.710,00	0,00	7.710,00	6.830,82	295,77	6.535,05
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	193.823,50		193.823,50	113.199,96	52.602,39	60.597,57
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2.412,97	13.329,71	15.742,68	21.458,40	21.458,40	0,00
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	3.646,00	1.091,80	4.737,88	5.656,50	5.656,50	0,00
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	1.470.944,00	0,00	1.471.944,00	1.158.953,95	1.158.953,95	0,00
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	9.943,00	406,71	10.349,71	3.341,23	3.341,23	0,00
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	1.244.430,82	155.751,58	1.400.182,40	560.478,12	560.478,12	0,00
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	46.648,00	136.851,58	183.499,58	178.788,58	178.788,58	0,00
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.194.382,82	18.900,00	1.213.282,82	381.576,85	381.576,85	0,00
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Φάση Α΄

Πίνακας 6: Έσοδα 2010 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχικός Προϋπολογισμός	Αναμορφώσεις	(1)* Τελικός Προϋπολογισμός	(2)* Βεβαιωθέντα	(3)* Εισπραχθέντα	Υπόλοιπο (3) σε σχέση με (2)
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	3.400,00	0,00	3.400,00	112,69	112,69	0,00
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	95.710,25	17.444,41	113.154,66	17.933,73	17.444,41	489,32
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	0,00	17.444,41	17.444,41	17.933,73	17.444,41	489,32
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	95.710,25	0,00	95.710,25	0,00	0,00	0,00
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	55.579,10	0,00	5.579,10	52.688,69	1.166,86	51.521,83
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	55.579,10	0,00	5.579,10	52.688,69	1.166,86	51.521,83
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00	2.386,30	2.386,30	2.386,30	2.386,30	0,00
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00	2.386,30	2.386,30	2.386,30	2.386,30	0,00
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	2.207.494,70	1.026,46	2.208.521,16	1.887.476,23	1.887.476,23	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	3.084.199,64	190.410,51	3.225.610,23	1.942.927,70	1.823.783,93	119.143,77

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Σμύνους		2008			2009			2010		
		(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*
0	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	108,03%	105,15%	97,34%	95,16%	93,73%	98,49%	76,83%	72,89%	94,87%
01	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	103,37%	20,10%	19,45%	68,25%	1,85%	2,71%	88,60%	3,84%	4,33%
02	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ									
03	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	66,02%	60,42%	91,52%	67,99%	61,18%	89,98%	58,40%	27,14%	46,47%
04	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	121,76%	121,76%	100,00%	33,41%	33,41%	100,00%	136,31%	136,31%	100,00%
05	ΦΟΡΟΙ-ΕΙΣΦΟΡΕΣ	151,82%	151,82%	100,00%	0,00%	0,00%	#ΔΙΑΙΡ./0!	119,39%	119,39%	100,00%
06	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	115,82%	115,82%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	78,74%	78,74%	100,00%
07	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	76,92%	0,00%	0,00%	41,01%	41,01%	100,00%	32,28%	32,28%	100,00%
1	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	40,54%	40,54%	100,00%	77,09%	77,09%	100,00%	40,03%	40,03%	100,00%
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ									
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	40,15%	40,15%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	97,43%	97,43%	100,00%
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	40,39%	40,39%	100,00%	69,90%	69,90%	100,00%	31,45%	31,45%	100,00%
14	ΔΩΡΕΕΣ-ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ-									

Πίνακας 7: Σχέσεις Εσόδων Τέως Δήμου Σμύνους		2008			2009			2010		
		(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*	(2)*/(1)*	(3)*/(1)*	(3)*/(2)*
	ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΣ									
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΣΤΙΜΑ-ΠΑΡΑΒΟΛΑ	178,23%	178,23%	100,00%	66,64%	66,64%	100,00%	3,31%	3,31%	100,00%
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ						100,00%			
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ	30,16%	30,16%	100,00%			100,00%	15,85%	15,42%	97,27%
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ			100,00%			100,00%	102,81%	100,00%	97,27%
22	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΕΚΤΑΚΤΑ	0,00%	0,00%					0,00%	0,00%	
3	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΕ	78,72%	50,97%	64,75%	152,51%	37,81%	24,79%	944,39%	20,91%	2,21%
31	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ									
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΟΕ	78,72%	50,97%	64,75%	152,51%	37,81%	24,79%	944,39%	20,91%	2,21%
4	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΤΡΙΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%				
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
5	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	84,71%	84,71%	100,00%	78,22%	78,22%	100,00%	85,46%	85,46%	100,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	66,43%	64,93%	97,73%	88,51%	86,74%	98,00%	60,23%	56,54%	93,87%

4.3 Ανάλυση Εξόδων

4.3.1 *Η πραγματική οικονομική κατάσταση του Δήμου βάση πληρωθέντων εξόδων*

Το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας πληρωθέντων εξόδων στα συνολικά έξοδα του Δήμου αποτελεί αφενός μεν δείκτη των **προτεραιοτήτων** του, αφετέρου δε περιγράφει το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται ο **οικονομικός του προγραμματισμός**.

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	720.194,48	38,89	700.331,78	75,22	737.733,48	60,76
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	363.192,32	19,61	402.670,61	43,25	355.333,57	29,27
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	107.352,37	5,80	93.496,00	10,04	97.474,65	8,03
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	108.374,67	5,85	94.011,11	10,10	111.130,20	9,15
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	4.769,00	0,26	1.365,00	0,15	1.829,96	0,15
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	23.032,59	1,24	22.826,01	2,45	27.467,69	2,26
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	581,62	0,03	4,58	0,00	0,00	0,00
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	55.916,80	3,02	24.238,02	2,60	67.110,52	5,53
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	56.975,11	3,08	61.720,45	6,63	77.386,89	6,37
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.013.801,72	54,74	131.453,22	14,12	423.436,92	34,87
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	39.095,07	2,11	58.077,80	6,24	118.579,15	9,77

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
73	ΕΡΓΑ	956.143,00	51,62	73.375,42	7,88	304.857,77	25,11
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	18.563,65	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	118.115,24	6,38	99.258,05	10,66	52.990,15	4,36
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	116.461,01	6,29	94.069,68	10,10	50.790,15	4,18
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	1.654,23	0,09	5.188,37	0,56	2.200,00	0,18
	ΣΥΝΟΛΑ	1.852.111,44	100,00	931.043,05	100,00	1.214.160,55	100,00

Για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης:

- τα έξοδα χρήσης (λειτουργικές δαπάνες) φθάνουν το 51,76% το έτος 2008, το 53,96% το 2009 και το 47,24% το 2010 των πληρωθέντων εξόδων. Οι επενδύσεις το 37,50%, 33,86% και το 39,95% αντίστοιχα και οι πληρωμές Π.Ο.Ε.-αποδόσεις-προβλέψεις το 10,69%, 12,17% και το 12,81% αντίστοιχα.
- Οι κυριότερες υποκατηγορίες εξόδων είναι οι αμοιβές του προσωπικού οι οποίες απορροφούν κατά μέσο όρο το 30,71% των συνολικών πληρωμών του Δήμου, τα έργα που απορροφούν το 28,20% των εξόδων και οι πληρωμές ΠΟΕ που απορροφούν το 6,86% κατά μέσο όρο.

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΓΥΘΕΙΟΥ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.822.717,21	80,56	1.907.040,89	62,15	1.886.697,89	59,25
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	842.334,72	37,23	942.103,12	30,70	860.340,36	27,02
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	180.982,59	8,00	209.398,22	6,82	143.296,82	4,50
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	166.518,26	7,36	335.690,68	10,94	129.734,31	4,07
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	75.189,51	3,32	15.600,42	0,51	275.381,59	8,65
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	27.404,56	0,86
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	63.283,25	2,80	53.961,98	1,76	42.571,67	1,34
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	494.408,88	21,85	350.286,47	11,42	407.968,58	12,81
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	185.823,96	8,21	660.042,95	21,51	485.989,25	15,26

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΓΥΘΕΙΟΥ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	105.386,40	4,66	34.016,70	1,11	123.221,00	3,87
73	ΕΡΓΑ	80.437,56	3,56	626.026,25	20,40	359.768,25	11,30
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,09
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	253.897,33	11,22	501.411,53	16,34	811.705,89	25,49
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	242.319,06	10,71	493.360,40	16,08	808.895,75	25,40
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	11.578,27	0,51	8.051,13	0,26	2.810,14	0,09
	ΣΥΝΟΛΑ	2.262.438,50	100,00	3.068.495,37	100,00	3.184.393,03	100,00

Για τον Τέως Δήμο ΓΥΘΕΙΟΥ:

- τα έξοδα χρήσης (λειτουργικές δαπάνες) φθάνουν το 80,56% το έτος 2008, το 62,15% το 2009 και το 59,25% το 2010 των πληρωθέντων εξόδων. Οι επενδύσεις το 8,21%, 21,51% και το 15,26% αντίστοιχα και οι πληρωμές Π.Ο.Ε.-αποδόσεις-προβλέψεις το 11,22%, 16,34% και το 25,49% αντίστοιχα.
- Οι κυριότερες υποκατηγορίες εξόδων είναι οι αμοιβές του προσωπικού οι οποίες απορροφούν κατά μέσο όρο το 31,65% των συνολικών πληρωμών του Δήμου, τα έργα που απορροφούν το 16,08% των εξόδων και οι πληρωμές ΠΟΕ που απορροφούν το 25,40% κατά μέσο όρο.

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΟΙΤΥΛΟΥ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.723.224,34	45,25	2.132.208,32	50,22	2.212.977,98	37,71
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	794.058,11	20,85	876.315,40	20,64	1.011.116,63	17,23
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	220.520,92	5,79	230.359,46	5,43	171.413,38	2,92
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	132.492,32	3,48	152.684,92	3,60	42.211,26	0,72
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	5.327,32	0,14	5.710,06	0,13	5.256,01	0,09
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	106.723,45	2,80	7.471,00	0,18	29.308,88	0,50
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	872,43	0,02	58.140,33	1,37	88.183,50	1,50
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	88.524,73	2,32	118.171,68	2,78	125.661,73	2,14
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	374.705,06	9,84	683.355,47	16,10	739.826,59	12,61
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.628.252,18	42,76	1.495.196,88	35,22	2.949.442,71	50,26

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΟΙΤΥΛΟΥ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	350.962,77	9,22	32.003,23	0,75	77.504,94	1,32
73	ΕΡΓΑ	1.277.289,41	33,54	1.292.991,41	30,45	2.871.937,77	48,94
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	0,00	0,00	170.202,24	4,01	0,00	0,00
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	456.489,95	11,99	618.287,20	14,56	705.952,61	12,03
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	236.522,87	6,21	388.970,33	9,16	687.187,79	11,71
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	219.967,08	5,78	229.316,87	5,40	18.764,82	0,32
	ΣΥΝΟΛΑ	3.807.966,47	100,00	4.245.692,40	100,00	5.868.373,30	100,00

Για τον Τέως Δήμο Οιτύλου:

- τα έξοδα χρήσης (λειτουργικές δαπάνες) φθάνουν το 45,25% το έτος 2008, το 50,22% το 2009 και το 37,71% το 2010 των πληρωθέντων εξόδων. Οι επενδύσεις το 42,76%, 35,22% και το 50,26% αντίστοιχα και οι πληρωμές Π.Ο.Ε.-αποδόσεις-προβλέψεις το 11,99%, 14,56% και το 12,03% αντίστοιχα.
- Οι κυριότερες υποκατηγορίες εξόδων είναι οι αμοιβές του προσωπικού οι οποίες απορροφούν κατά μέσο όρο το 19,57% των συνολικών πληρωμών του Δήμου, τα έργα που απορροφούν το 37,64% των εξόδων και οι πληρωμές ΠΟΕ που απορροφούν το 9,03% κατά μέσο όρο.

Φάση Α'

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΣΜΥΝΟΥΣ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	844.892,95	43,28	854.962,10	40,29	962.620,60	47,88
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	325.809,64	16,69	388.906,77	18,33	440.456,08	21,91
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	153.163,02	7,85	149.619,50	7,05	105.288,06	5,24
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	155.150,39	7,95	85.132,65	4,01	157.756,40	7,85
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	954,74	0,05	1.284,22	0,06	1.071,81	0,05
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	58.521,93	3,00	24.780,25	1,17	23.068,61	1,15
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	1.181,20	0,06	9,16	0,00	0,00	0,00
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	38.150,82	1,95	54.265,51	2,56	81.829,03	4,07
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	111.961,21	5,74	150.964,04	7,12	153.150,61	7,62
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	880.186,54	45,09	1.223.859,48	57,68	1.045.761,46	52,02

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΣΜΥΝΟΥΣ		2008	2008 (%)	2009	2009 (%)	2010	2010 (%)
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	150.727,58	7,72	182.397,98	8,60	93.027,24	4,63
73	ΕΡΓΑ	482.301,52	24,71	941.191,60	44,36	910.270,00	45,28
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	244.157,44	12,51	100.269,90	4,73	42.464,22	2,11
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	3.000,00	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	227.033,66	11,63	42.947,33	2,02	1.908,46	0,09
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	227.033,66	11,63	42.347,33	2,00	1.908,46	0,09
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	0,00	0,00	600,00	0,03	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	1.952.113,15	100,00	2.121.768,91	100,00	2.010.290,52	100,00

Για τον Τέως Δήμο Σμύνους:

- τα έξοδα χρήσης (λειτουργικές δαπάνες) φθάνουν το 43,28% το έτος 2008, το 40,29% το 2009 και το 47,88% το 2010 των πληρωθέντων εξόδων. Οι επενδύσεις το 45,09%, 57,68% και το 52,02% αντίστοιχα και οι πληρωμές Π.Ο.Ε.-αποδόσεις-προβλέψεις το 11,63%, 2,02% και το 0,09% αντίστοιχα.
- Οι κυριότερες υποκατηγορίες εξόδων είναι οι αμοιβές του προσωπικού οι οποίες απορροφούν κατά μέσο όρο το 18,98% των συνολικών πληρωμών του Δήμου, τα έργα που απορροφούν το 31,17% των εξόδων και οι πληρωμές ΠΟΕ που απορροφούν το 4,57% κατά μέσο όρο.

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα για το ΣΥΝΟΛΟ των Τέως Δήμων		2008	2008 (%)	2009	2009(%)	2010	2010 (%)
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	5.111.028,98	51,76	5.594.543,09	53,96	5.800.029,95	47,24
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.325.394,79	23,55	2.609.995,90	25,18	2.667.246,64	21,73
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	662.018,90	6,70	682.873,18	6,59	517.472,91	4,21
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	562.535,64	5,70	667.519,36	6,44	440.832,17	3,59
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	11.051,06	0,11	8.359,28	0,08	8.157,78	0,07
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	263.467,48	2,67	70.677,68	0,68	355.226,77	2,89
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	2.635,25	0,03	58.154,07	0,56	115.588,06	0,94
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	245.875,60	2,49	250.637,19	2,42	317.172,95	2,58
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	1.038.050,26	10,51	1.246.326,43	12,02	1.378.332,67	11,23
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	3.708.064,40	37,55	3.510.552,53	33,86	4.904.630,34	39,95
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	646.171,82	6,54	306.495,71	2,96	412.332,33	3,36

Πίνακας 8: Πληρωθέντα Έξοδα για το ΣΥΝΟΛΟ των Τέως Δήμων		2008	2008 (%)	2009	2009(%)	2010	2010 (%)
73	ΕΡΓΑ	2.796.171,49	28,32	2.933.584,68	28,30	4.446.833,79	36,22
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	262.721,09	2,66	270.472,14	2,61	45.464,22	0,37
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	3.000,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.055.536,18	10,69	1.261.904,11	12,17	1.572.557,11	12,81
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	822.336,60	8,33	1.018.747,74	9,83	1.548.782,15	12,62
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	233.199,58	2,36	243.156,37	2,35	23.774,96	0,19
	ΣΥΝΟΛΑ	9.874.629,56	100,00	10.366.999,73	100,00	12.277.217,40	100,00

Για το ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΤΕΩΣ ΔΗΜΩΝ:

- τα έξοδα χρήσης (λειτουργικές δαπάνες) φθάνουν το 51,76% το έτος 2008, το 53,96% το 2009 και το 47,24% το 2010 των πληρωθέντων εξόδων. Οι επενδύσεις το 37,55%, 33,86% και το 39,95% αντίστοιχα και οι πληρωμές Π.Ο.Ε.-αποδόσεις-προβλέψεις το 10,69%, 12,17% και το 12,81% αντίστοιχα.
- Οι κυριότερες υποκατηγορίες εξόδων είναι οι αμοιβές του προσωπικού οι οποίες απορροφούν κατά μέσο όρο το 30,71% των συνολικών πληρωμών του Δήμου, τα έργα που απορροφούν το 30,95% των εξόδων και οι πληρωμές ΠΟΕ που απορροφούν το 10,26% κατά μέσο όρο.

4.3.2 Δείκτης Κόστους Ανθρώπινου Δυναμικού

Ως ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ορίζεται το συνολικό κόστος απασχόλησης προς συνολικά πληρωθέντα έξοδα. Το κόστος αυτό περιλαμβάνει τις αμοιβές και έξοδα προσωπικού και τις αμοιβές αιρετών και τρίτων. Με τον δείκτη αυτό συσχετίζεται το συνολικό κόστος απασχόλησης με το σύνολο των εξόδων.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	2008	2009	2010
ΣΥΝΟΛΟ ΤΕΩΣ ΔΗΜΩΝ	30,25%	31,76%	25,94%
ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	25,40%	53,29%	37,29%
ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΓΥΘΕΙΟΥ	45,23%	37,53%	31,52%
ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΟΙΤΥΛΟΥ	26,64%	26,06%	20,15%
ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΣ ΣΜΥΝΟΥΣ	24,53%	25,38%	27,15%

Η ποσοστιαία σύνθεση κόστους ανθρώπινου δυναμικού/συνολικά έξοδα ήταν για το σύνολο των Τέως Δήμων 30,25% για το 2008, 31,76% για το 2009 και 25,94% για το 2010.

Ο δείκτης κινείται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Η Δημοτική Αρχή προσπαθεί και επιτυγχάνει να συγκρατήσει το σχετικό κόστος στα επίπεδα αρκετά κάτω του 35%. Το αντίστοιχο ποσοστό σε πολλούς Δήμους κυμαίνεται μεταξύ 40-45%.

4.3.3 Οι δραστηριότητες του Δήμου : κατανομή εξόδων ανά υπηρεσία

Στους παρακάτω πίνακες «Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία» καταγράφονται οι σχετικές δαπάνες εξόδων ανά υπηρεσία και η ποσοστιαία κατανομή τους, για το σύνολο των τέως δήμων.

Πίνακας 9: Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ		2008	% 2008	2009	% 2009	2010	% 2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	350.827,39	18,94	318.036,70	34,16	288.310,38	23,75
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	276.712,69	14,94	238.626,98	25,63	182.311,62	15,02
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	51.198,23	2,76	85.699,49	9,20	94.163,31	7,76
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	68.120,90	3,68	55.564,19	5,97	98.391,96	8,10
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	91.450,51	4,94	101.662,47	10,92	127.546,36	10,50
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	1.013.801,72	54,74	131.453,22	14,12	423.436,92	34,87
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	0,00	0,00	0	0,00	0	0,00
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΑ	1.852.111,44	100,00	931.043,05	100,00	1.214.160,55	100,00

Για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης:

1. Η υπηρεσία τεχνικών έργων απορρόφησε το 54,74% του συνόλου των υπηρεσιών το 2008 ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 14,12% και 34,87%.
2. Οι οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 14,94% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 25,63% και 15,02%.
3. Οι γενικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 18,94% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 34,16% και 23,75%..
4. Οι υπηρεσίες πολιτισμού – αθλητισμού – κοιν. πολιτ., καθαριότητας – ηλεκτροφωτισμού και ύδρευσης – άρδευσης - αποχέτευσης απορροφούν σημαντικότερα χαμηλότερα κονδύλια σε σχέση με τις υπόλοιπες.
5. Οι υπηρεσίες πρασίνου, νεκροταφείων και δημοτικής αστυνομίας δεν απορροφούν καθόλου κονδύλια για τον τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης.

Πίνακας 9: Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΓΥΘΕΙΟΥ		2008	% 2008	2009	% 2009	2010	% 2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	730.995,40	26,73	573.525,72	22,34	640.665,69	26,16
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	509.445,43	18,63	696.810,03	27,14	561.044,72	22,91
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	58.757,43	2,15	0,00	0,00	31.895,68	1,30
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	591.119,10	21,62	650.872,62	25,35	623.330,27	25,45

Πίνακας 9: Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΓΥΘΕΙΟΥ		2008	% 2008	2009	% 2009	2010	% 2010
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	818.464,72	29,93	609.366,25	23,74	473.486,52	19,33
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	0,00	0,00	0,00	0,00	8.813,09	0,36
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000,00	0,41
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	0,00	0,00	9.360,57	0,36	72.051,92	2,94
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	25.881,45	0,95	27.148,65	1,06	28.070,17	1,15
ΣΥΝΟΛΑ		2.734.663,53	100,00	2.567.083,84	100,00	2.449.358,06	100,00

Για τον Τέως Δήμο Γυθείου:

1. Η υπηρεσία τεχνικών έργων απορρόφησε το 29,93% του συνόλου των υπηρεσιών το 2008 ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 23,74% και 19,33%.
2. Οι γενικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν πολύ σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 26,73% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 22,34% και 26,16%.

3. Οι οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 18,63% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 27,14% και 22,91%.
4. Οι υπηρεσίες πολιτισμού – αθλητισμού – κοιν. πολιτ., και δημοτικής αστυνομίας, απορροφούν σημαντικότερα χαμηλότερα κονδύλια σε σχέση με τις υπόλοιπες.
5. Οι υπηρεσίες πρασίνου, νεκροταφείων και καθαριότητας – ηλεκτροφωτισμού και ύδρευσης – άρδευσης - αποχέτευσης, δεν απορροφούν καθόλου κονδύλια για τον τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης.

Πίνακας 9: Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΟΙΤΥΛΟΥ		2008	% 2008	2009	% 2009	2010	% 2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	776.343,18	23,16	1.085.221,12	30,56	1.114.345,20	21,55
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	532.766,59	15,90	459.334,98	12,94	481.557,67	9,31
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	17.117,57	0,51	278,18	0,01	20.170,18	0,39
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	727.777,36	21,72	472.477,40	13,31	378.161,98	7,31
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	1.223.779,56	36,51	1.207.745,11	34,01	2.602.233,50	50,32
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	0,00	0,00	0	0,00	0	0,00

Πίνακας 9: Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΟΙΤΥΛΟΥ		2008	% 2008	2009	% 2009	2010	% 2010
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	0,00	0,00	8.600,00	0,24	16.985,23	0,33
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	0,00	0,00	6.682,32	0,19	24.364,79	0,47
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	73.692,26	2,20	310.538,28	8,75	533.370,48	10,31
ΣΥΝΟΛΑ		3.351.476,52	100,00	3.550.877,39	100,00	5.171.189,03	100,00

Για τον Τέως Δήμο Οιτύλου:

1. Η υπηρεσία τεχνικών έργων απορρόφησε το 50,32% του συνόλου των υπηρεσιών το 2010 ενώ το 2009 και 2008 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 34,01% και 36,51%.
2. Οι γενικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν πολύ σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 23,16% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 30,56% και 21,55%.
3. Οι υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού δείχνουν να απορροφούν επίσης πολύ σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 21,72% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 13,31% και 7,31%.
4. Οι οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 15,90% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 12,94% και 9,31%.
5. Οι υπηρεσίες πολιτισμού – αθλητισμού – κοιν. πολιτ., νεκροταφείων και δημοτικής αστυνομίας, απορροφούν σημαντικότερα χαμηλότερα κονδύλια σε σχέση με τις υπόλοιπες.

6. Οι υπηρεσίες ύδρευσης –άρδευσης - αποχέτευσης και πρασίνου, δεν απορροφούν καθόλου κονδύλια για τον τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης.

Πίνακας 9: Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΣΜΥΝΟΥΣ		2008	% 2008	2009	% 2009	2010	% 2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	645.775,67	33,08	434.415,79	20,47	344.097,42	16,84
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	327.555,22	16,78	446.268,20	21,03	415.698,57	20,35
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	20.218,06	1,04	27.215,35	1,28	34.841,88	1,71
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	216.653,82	11,10	183.977,69	8,67	112.189,18	5,49
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	86.088,27	4,41	252.514,37	11,90	144.459,01	7,07
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	648.922,11	33,24	766.327,51	36,12	984.756,56	48,20
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	0,00	0,00	0	0,00	0	0,00
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	0,00	0,00	0	0,00	0	0,00
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	6.900,00	0,35	11.050,00	0,52	6.900,00	0,34
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πίνακας 9: Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία ΤΕΩΣ ΔΗΜΟΥ ΣΜΥΝΟΥΣ		2008	% 2008	2009	% 2009	2010	% 2010
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΑ		1.952.113,15	100,00	2.121.768,91	100,00	2.042.942,62	100,00

Για τον Τέως Δήμο Σμύνους:

1. Η υπηρεσία τεχνικών έργων απορρόφησε το 48,20% του συνόλου των υπηρεσιών το 2010 ενώ το 2009 και 2008 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 36,12% και 33,24%.
2. Οι γενικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν πολύ σημαντικό ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 33,08% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 20,47% και 16,84%.
3. Οι οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες δείχνουν να απορροφούν μεγάλο ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 16,78% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 21,03% και 20,35%.
4. Οι υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού δείχνουν να απορροφούν αρκετά μεγάλο ποσοστό επί των συνολικών εξόδων του Δήμου. Μάλιστα το 2008 απορρόφησαν το 11,10% του συνόλου των εξόδων όλων των υπηρεσιών, ενώ το 2009 και 2010 το αντίστοιχο ποσοστό ανήλθε σε 8,67% και 5,49%.
5. Οι υπηρεσίες πολιτισμού – αθλητισμού – κοιν. πολιτ., καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού, ύδρευσης – άρδευσης – αποχέτευσης και νεκροταφείων, απορροφούν σημαντικότερα χαμηλότερα κονδύλια σε σχέση με τις υπόλοιπες.
6. Οι υπηρεσίες πρασίνου, πολεοδομίας, δημοτικής αστυνομίας και οι λοιπές υπηρεσίες δεν απορροφούν καθόλου κονδύλια για τον τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης.

4.3.4 Ποσοστιαία μεταβολή πραγματοποιηθέντων εξόδων 2009 και 2010 σε σχέση με το έτος βάσης 2008

Η ποσοστιαία αυτή μεταβολή, πραγματοποιηθέντων εξόδων 2009 και 2010 σε σχέση με το έτος βάσης 2008, παρουσιάζει τη σε βάθος χρόνου πορεία κάθε κατηγορίας εξόδου και κάθε υπηρεσίας σαν σύνολο και το ρυθμό αύξησης ή μείωσης αυτών σε σχέση με το έτος βάσης που έχει οριστεί το 2008. Από τους πίνακες που ακολουθούν προκύπτουν όλες οι ποσοστιαίες αυξομειώσεις τόσο για κάθε κατηγορία εξόδου, όσο και για κάθε υπηρεσία σαν σύνολο.

4.3.4.1 Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης

Το πρώτο γενικό συμπέρασμα που εξάγεται από τον πίνακα παρακάτω είναι ότι σε επίπεδο συνόλου των εξόδων παρατηρείται μικρή μείωση. Τα έξοδα του 2009 ανέρχονται σε ποσοστό της τάξης του 99,50% επί των αντίστοιχων του 2008 ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το έτος 2010 ανέρχεται σε 99,66%.

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης		2008	2009	2010
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	99,97	100,02
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	100,00	100,11	99,98
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	100,00	99,87	99,91
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	100,00	99,87	100,03
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	100,00	99,29	99,38
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	100,00	99,99	100,19
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	100,00	99,01	99,00
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	100,00	99,43	100,20
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	100,00	100,08	100,36
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ			

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης		2008	2009	2010
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	99,13	99,42
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	100,00	100,49	102,03
73	ΕΡΓΑ	100,00	99,08	99,32
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	99,00	99,00
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)			
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	100,00	99,84	99,45
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	100,00	99,81	99,44
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	100,00	102,14	100,33
	ΣΥΝΟΛΑ	100,00	99,50	99,66

Καμία ιδιαίτερη μεταβολή δεν παρατηρείται βάση του παραπάνω πίνακα. Σαν γενική τάση δεν παρατηρείται ιδιαίτερη αυξομείωση των εξόδων κατά τη διάρκεια της τριετίας.

Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης		2008	2009	2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	99,91	99,82	99,91
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	99,86	99,66	99,86
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	100,67	100,84	100,67
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	99,82	100,44	99,82
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	100,11	100,39	100,11
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	99,13	99,42	99,13

Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης		2008	2009	2010
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ			
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ			
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ			
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			
ΣΥΝΟΛΑ		100	99,50	99,66

Από τη συστηματική ανάλυση ανά υπηρεσία του παραπάνω πίνακα προκύπτουν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

1. Τα έξοδα των γενικών υπηρεσιών μειώνονται κατά τη διάρκεια της τριετίας ελάχιστα, όπως και τα της υπηρεσίας τεχνικών έργων και των οικονομικών – διοικητικών υπηρεσιών.
2. Τα έξοδα για υπηρεσίες πολιτισμού – αθλητισμού – κοινωνικής πολιτικής και οι υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού, ύδρευσης - αποχέτευσης είναι οι μόνες υπηρεσίες του Δήμου που σε σχέση με το 2008 παρουσιάζουν τα επόμενα έτη, μικρή μεν, αλλά αύξηση των εξόδων τους.
3. Όπως προέκυψε και από την ανάλυση ανά κατηγορία εξόδου και στην ανάλυση ανά υπηρεσία δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αυξομειώσεις.

4.3.4.2 Τέως Δήμος Γυθείου

Το πρώτο γενικό συμπέρασμα που εξάγεται από τον πίνακα παρακάτω είναι ότι σε επίπεδο συνόλου των εξόδων παρατηρείται μικρή αύξηση. Τα έξοδα του 2009 ανέρχονται σε ποσοστό της τάξης του 100,36% επί των αντίστοιχων του 2008 ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το έτος 2010 ανέρχεται σε 100,41%.

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Γυθείου		2008	2009	2010
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	100,05	100,04
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	100,00	100,12	100,02
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	100,00	100,16	99,79

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Γυθείου		2008	2009	2010
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	100,00	101,02	99,78
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	100,00	-	-
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	100,00	99,21	102,66
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	100,00	-	-
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	100,00	99,85	99,67
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	100,00	99,71	99,83
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ		-	-
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	102,55	101,62
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	100,00	99,32	100,17
73	ΕΡΓΑ	100,00	106,78	103,47
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	-	-
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	-	-	-
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	100,00	100,97	102,20
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	100,00	101,04	102,34
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	100,00	99,70	99,24
	ΣΥΝΟΛΑ	100,00	100,36	100,41

Καμία ιδιαίτερη μεταβολή δεν παρατηρείται βάση του παραπάνω πίνακα. Σαν γενική τάση δεν παρατηρείται ιδιαίτερη αυξομείωση των εξόδων κατά τη διάρκεια της τριετίας.

Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία για τον Τέως Δήμο Γυθείου		2008	2009	2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	99,78	99,88
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	100,37	100,10
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	100	99,00	99,54
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	100	100,10	100,05
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	-	-	-
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	100	99,74	99,58
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	-	-	-
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	-	-	-
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	-	-	-
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	100,05	100,08
ΣΥΝΟΛΑ		100	99,94	99,90

Από τη συστηματική ανάλυση ανά υπηρεσία του παραπάνω πίνακα προκύπτουν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

1. Τα έξοδα των γενικών υπηρεσιών μειώνονται κατά τη διάρκεια της τριετίας ελάχιστα, όπως και τα της υπηρεσίας τεχνικών έργων και των υπηρεσιών πολιτισμού – αθλητισμού – κοινωνικής πολιτικής.
2. Τα έξοδα για υπηρεσίες ηλεκτροφωτισμού και οικονομικές - διοικητικές είναι οι μόνες υπηρεσίες του Δήμου που σε σχέση με το 2008 παρουσιάζουν τα επόμενα έτη, μικρή μεν, αλλά αύξηση των εξόδων τους.
3. Όπως προέκυψε και από την ανάλυση ανά κατηγορία εξόδου και στην ανάλυση ανά υπηρεσία δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αυξομειώσεις.

4.3.4.3 Τέως Δήμος Οιτύλου

Το πρώτο γενικό συμπέρασμα που εξάγεται από τον πίνακα παρακάτω είναι ότι σε επίπεδο συνόλου των εξόδων παρατηρείται μικρή αύξηση.

Τα έξοδα του 2009 ανέρχονται σε ποσοστό της τάξης του 100,11% επί των αντίστοιχων του 2008 ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το έτος 2010 ανέρχεται σε 100,54%.

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Οιτύλου		2008	2009	2010
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	100,24	100,28
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	100,00	100,10	100,27
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	100,00	100,04	99,78
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	100,00	100,15	99,32
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	-	-	-
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	100,00	99,07	99,27
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	-	-	-
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	100,00	100,33	100,42
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	100,00	100,82	100,97
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	-	-	-
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	99,92	100,81
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	100,00	99,09	99,22
73	ΕΡΓΑ	100,00	100,01	101,25
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	-	-
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	-	-	-
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	100,00	100,35	100,55
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	100,00	100,64	101,91

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Οιτύλου		2008	2009	2010
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	100,00	100,04	99,09
	ΣΥΝΟΛΑ	100,00	100,11	100,54

Καμία ιδιαίτερη μεταβολή δεν παρατηρείται βάση του παραπάνω πίνακα. Σαν γενική τάση δεν παρατηρείται ιδιαίτερη αυξομείωση των εξόδων κατά τη διάρκεια της τριετίας.

Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία για τον Τέως Δήμο Οιτύλου		2008	2009	2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	100,40	100,44
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	99,86	99,90
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	100	99,02	100,18
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	100	99,65	99,52
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	-	-	-
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	100	99,99	101,13
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	-	-	-
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	-	-	-
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	-	-	-
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	103,21	106,24
	ΣΥΝΟΛΑ	100	100,06	100,54

Από τη συστηματική ανάλυση ανά υπηρεσία του παραπάνω πίνακα προκύπτουν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

1. Τα έξοδα των γενικών υπηρεσιών αυξάνονται κατά τη διάρκεια της τριετίας ελάχιστα, όπως και τα της υπηρεσίας τεχνικών έργων και των λοιπών υπηρεσιών.
2. Τα έξοδα για υπηρεσίες ηλεκτροφωτισμού και οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες είναι οι μόνες υπηρεσίες του Δήμου που σε σχέση με το 2008 παρουσιάζουν τα επόμενα έτη, μικρή μεν, αλλά μείωση των εξόδων τους.
3. Όπως προέκυψε και από την ανάλυση ανά κατηγορία εξόδου και στην ανάλυση ανά υπηρεσία δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αυξομειώσεις.

4.3.4.4 Τέως Δήμος Σμύνους

Το πρώτο γενικό συμπέρασμα που εξάγεται από τον πίνακα παρακάτω είναι ότι σε επίπεδο συνόλου των εξόδων παρατηρείται μικρή αύξηση. Τα έξοδα του 2009 ανέρχονται σε ποσοστό της τάξης του 100,09% επί των αντίστοιχων του 2008 ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το έτος 2010 ανέρχεται σε 100,03%.

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Σμύνους		2008	2009	2010
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	100,00	100,01	100,14
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	100,00	100,19	100,35
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	100,00	99,98	99,69
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	100,00	99,55	100,02
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	-	-	-
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	100,00	99,42	99,39
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	-	-	-
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	100,00	100,42	101,14
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	100,00	100,35	100,37
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	-	-	-

Ποσοστιαία μεταβολή εξόδων σε σχέση με το έτος βάσης 2008 για τον Τέως Δήμο Σμύνους		2008	2009	2010
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	100,39	100,19
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	100,00	100,21	99,62
73	ΕΡΓΑ	100,00	100,95	100,89
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	100,00	99,41	99,17
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	-	-	-
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	100,00	99,19	99,01
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	100,00	99,19	99,01
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	100,00	-	-
	ΣΥΝΟΛΑ	100,00	100,09	100,03

Καμία ιδιαίτερη μεταβολή δεν παρατηρείται βάση του παραπάνω πίνακα. Σαν γενική τάση δεν παρατηρείται ιδιαίτερη αυξομείωση των εξόδων κατά τη διάρκεια της τριετίας.

Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία για τον Τέως Δήμο Σμύνους		2008	2009	2010
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	99,67	99,53
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	100	100,36	100,27
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝ. ΠΟΛΙΤ.	100	100,35	100,72
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	100	99,85	99,52
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	100	101,93	100,68
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	100	100,18	100,52

Πληρωθέντα Έξοδα ανά Υπηρεσία για τον Τέως Δήμο Σμύνους		2008	2009	2010
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	-	-	-
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	-	--	-
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	100	100,60	100,00
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	-	-	-
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	-	-	-
ΣΥΝΟΛΑ		100	100,09	100,05

Από τη συστηματική ανάλυση ανά υπηρεσία του παραπάνω πίνακα προκύπτουν τα ακόλουθα αποτελέσματα:

1. Τα έξοδα των γενικών υπηρεσιών μειώνονται κατά τη διάρκεια της τριετίας ελάχιστα, όπως και τα της υπηρεσίας καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού.
2. Τα έξοδα για υπηρεσίες νεκροταφείων, τεχνικών έργων, ύδρευσης-άρδευσης – αποχέτευσης, πολιτισμού – αθλητισμού – κοινωνικής πολιτικής και οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες είναι οι μόνες υπηρεσίες του Δήμου που σε σχέση με το 2008 παρουσιάζουν τα επόμενα έτη, μικρή μεν, αλλά αύξηση των εξόδων τους.
3. Όπως προέκυψε και από την ανάλυση ανά κατηγορία εξόδου και στην ανάλυση ανά υπηρεσία δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αυξομειώσεις.

4.3.5 Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού: πληρωθέντα / προϋπολογισθέντα έξοδα

Οι σχέσεις που διαμορφώνονται απολογιστικά μεταξύ πληρωθέντων εξόδων με τα προϋπολογισθέντα έξοδα αποτελούν δείκτες της ακρίβειας με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός, της διαχειριστικής προσπάθειας που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του και της ύπαρξης ρευστότητας, όσον αφορά την πληρωμή των υποχρεώσεων του.

4.3.5.1 Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης

Για τον Τέως Δήμο Ανατολικής Μάνης, με βάση τα στοιχεία των πινάκων, προκύπτουν τα εξής:

1. Οι αδιάθετες πιστώσεις εκφράζουν την διαφορά μεταξύ των τελικά προϋπολογισθέντων εξόδων και αυτών που τελικά πληρώθηκαν. Μέσα στην τριετία οι αδιάθετες πιστώσεις αποτελούν κατά μέσο όρο το 50,74% του προϋπολογισμού αφού κατά μέσο όρο το ποσοστό πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα ανέρχεται στο 48,71%. Το έτος 2008 ο προϋπολογισμός επιτεύχθηκε σε ποσοστό της τάξης του 64,02%, το 2009 σε ποσοστό 40,75% και το 2010 σε ποσοστό 41,53%.
2. Διαχρονικά (μέσα στην τριετία) τον καλύτερο βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού επιτυγχάνουν όπως είναι φυσικό τα έξοδα χρήσης για τα οποία το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 83,62%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 75,56% και 64,92% αντίστοιχα.
3. Ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού για τις επενδύσεις έχει μεγάλες διακυμάνσεις και καταλήγει να κυμαίνεται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 53,37%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 11,34% και 26,61% αντίστοιχα. Πρόκειται για μέσο όρο επίτευξης προϋπολογισμού της τάξης του 30,44%. Οι αδιάθετες πιστώσεις για επενδύσεις είναι αντίστοιχα ιδιαίτερα υψηλές.
4. Σε επίπεδο πληρωμών ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ο προϋπολογισμός υλοποιείται κατά 89,41% το έτος 2008, κατά 50,04% το 2009 και κατά 27,09% το 2010.

5. Σε γενικές γραμμές ο Τέως Δήμος Ανατολικής Μάνης επιτυγχάνει χαμηλό βαθμό υλοποίησης προϋπολογισμού και αντίστοιχα ιδιαίτερα υψηλές αδιάθετες πιστώσεις οι οποίες ξεπερνούν ακόμα και το 50% του αρχικού προϋπολογισμού του Δήμου. Ιδιαίτερα το 2010 το αντίστοιχο ποσοστό πλησιάζει το 60%

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	752.157,00	109.147,28	861.304,28	720.194,48	141.109,80	83,62%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	355.368,00	51.659,28	407.027,28	363.192,32	43.834,96	89,23%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	138.000,00	-10.037,00	127.963,00	107.352,37	20.610,63	83,89%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	134.600,00	21.220,00	155.820,00	108.374,67	47.445,33	69,55%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	1.000,00	3.800,00	4.800,00	4.769,00	31,00	99,35%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	9.700,00	21.730,00	31.430,00	23.032,59	8.397,41	73,28%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	0,00	600,00	600,00	581,62	18,38	96,94%
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	47.500,00	17.100,00	64.600,00	55.916,80	8.683,20	86,56%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	65.989,00	3.075,00	69.064,00	56.975,11	12.088,89	82,50%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0	0	0	0	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.724.352,10	175.280,00	1.899.632,10	1.013.801,72	885.830,38	53,37%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘ. ΠΑΓΙΩΝ	29.000,00	86.230,00	115.230,00	39.095,07	76.134,93	33,93%
73	ΕΡΓΑ	1.559.380,10	85.585,00	1.644.965,10	956.143,00	688.822,10	58,13%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	135.972,00	3.465,00	139.437,00	18.563,65	120.873,35	13,31%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	0	0	0	0	0,00%

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	147.382,05	-15.274,00	132.108,05	118.115,24	13.906,31	89,41%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	109.324,55	20.877,00	130.201,55	116.461,01	13.740,54	89,45%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	1.820,00	0,00	1.820,00	1.654,23	165,77	90,89%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	36.237,50	-36.151,00	86,50		0,00	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	2.623.891,15	269.153,28	2.893.044,43	1.852.111,44	1.040.846,49	64,02%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	828.989,00	97.924,51	926.913,51	700.331,78	226.581,73	75,56%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	453.171,00	35.556,08	488.727,08	402.670,61	86.056,47	82,39%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	114.000,00	26.365,43	140.365,43	93.496,00	46.869,43	66,61%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	113.370,00	9.600,00	122.970,00	94.011,11	28.958,89	76,45%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	1.500,00	0,00	1.500,00	1.365,00	135,00	91,00%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	11.695,00	26.398,00	38.093,00	22.826,01	15.266,99	59,92%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	0,00	5,00	5,00	4,58	0,42	91,60%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	57.000,00	0,00	57.000,00	24.238,02	32.761,98	42,52%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	78.253,00	0,00	78.253,00	61.720,45	16.532,55	78,87%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0	0	0	0	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.083.470,67	5.304.372,00	1.159.616,04	131.453,22	1.028.162,82	11,34%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	95.218,98	5.281.037,00	148.029,35	58.077,80	89.951,55	39,23%
73	ΕΡΓΑ	844.097,32	24.645,00	868.742,32	73.375,42	795.366,90	8,45%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	144.154,37	-1.310,00	142.844,37	0,00	142.844,37	0,00%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	0	0	0	0	0,00%
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	205.070,74	-6.733,00	198.337,74	99.258,05	99.079,69	50,04%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	121.789,07	-14.833,00	106.956,07	94.069,68	12.886,39	87,95%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	3.188,37	2.000,00	5.188,37	5.188,37	0,00	100,00%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	43.000,00	0,00	43.000,00	0,00	43.000,00	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	37.093,30	6.100,00	43.193,30	0,00	43.193,30	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	2.117.530,41	5.395.563,51	2.284.867,29	931.043,05	1.353.824,24	40,75%

Πίνακας 14: Έξοδα 2010 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.117.000,99	19.344,00	1.136.344,99	737.733,48	398.281,51	64,92%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	610.614,89	-20.035,00	590.579,89	355.333,57	235.246,32	60,17%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	149.300,00	0,00	149.300,00	97.474,65	51.825,35	65,29%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	149.242,00	-660,00	148.582,00	111.130,20	37.121,80	74,79%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	4.000,00	0,00	4.000,00	1.829,96	2.170,04	45,75%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	49.090,00	16.994,00	66.084,00	27.467,69	38.616,31	41,56%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	160,00	0,00	160,00	0,00	160,00	0,00%
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	72.715,10	18.000,00	90.715,10	67.110,52	23.604,58	73,98%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	81.879,00	5.045,00	86.924,00	77.386,89	9.537,11	89,03%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0	0	0	0	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	1.555.952,98	35.464,43	1.591.417,41	423.436,92	1.167.980,49	26,61%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	183.391,50	11.000,00	194.391,50	118.579,15	75.812,35	61,00%
73	ΕΡΓΑ	1.262.057,78	24.464,43	1.286.522,21	304.857,77	981.664,44	23,70%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	110.503,70	0,00	110.503,70	0,00	110.503,70	0,00%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	0	0	0	0	0	0,00%

Πίνακας 14:Έξοδα 2010 Τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
	ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)						
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	195.593,61	0,00	195.593,61	52.990,15	99.905,96	27,09%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	63.542,92	0,00	63.542,92	50.790,15	12.752,77	79,93%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	3.200,00	0,00	3.200,00	2.200,00	1.000,00	68,75%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	86.153,19	0,00	86.153,19	0,00	86.153,19	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	42.697,50		42.697,50	0,00		0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	2.868.547,58	54.808,43	2.923.356,01	1.214.160,55	1.666.167,96	41,53%

4.3.5.2 Τέως Δήμος Γυθείου

Για τον Τέως Δήμο Γυθείου, με βάση τα στοιχεία των πινάκων, προκύπτουν τα εξής:

1. Οι αδιάθετες πιστώσεις εκφράζουν την διαφορά μεταξύ των τελικά προϋπολογισθέντων εξόδων και αυτών που τελικά πληρώθηκαν. Μέσα στην τριετία οι αδιάθετες πιστώσεις αποτελούν κατά μέσο όρο το 70,76% του προϋπολογισμού αφού κατά μέσο όρο το ποσοστό πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα ανέρχεται στο 30,00%. Το έτος 2008 ο προϋπολογισμός επιτεύχθηκε σε ποσοστό της τάξης του 27,66%, το 2009 σε ποσοστό 32,58% και το 2010 σε ποσοστό 30,00%.
2. Διαχρονικά (μέσα στην τριετία) τον καλύτερο βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού επιτυγχάνουν όπως είναι φυσικό τα έξοδα χρήσης για τα οποία το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 48,74%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 48,73% και 44,74% αντίστοιχα.
3. Ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού για τις επενδύσεις έχει μεγάλες διακυμάνσεις και καταλήγει να κυμαίνεται σε πάρα πολύ χαμηλά επίπεδα, το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 5,08%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 17,15% και 10,59% αντίστοιχα. Πρόκειται για μέσο όρο επίτευξης προϋπολογισμού της τάξης του 11,00%, το οποίο είναι εξαιρετικά χαμηλό. Οι αδιάθετες πιστώσεις για επενδύσεις είναι αντίστοιχα εξαιρετικά υψηλές.
4. Σε επίπεδο πληρωμών ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ο προϋπολογισμός υλοποιείται κατά 32,39% το έτος 2008, κατά 30,29% το 2009 και κατά 44,86% το 2010.
5. Σε γενικές γραμμές ο Τέως Δήμος Γυθείου επιτυγχάνει πάρα πολύ χαμηλό βαθμό υλοποίησης προϋπολογισμού και αντίστοιχα ιδιαίτερα υψηλές αδιάθετες πιστώσεις οι οποίες ξεπερνούν κάθε έτος το 60% του αρχικού προϋπολογισμού του Δήμου. Ιδιαίτερα το 2010 το αντίστοιχο ποσοστό βρέθηκε να είναι 70%.

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	3.943.885,78	-178.355,42	3.740.030,36	1.822.717,21	1.917.313,15	48,74%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1.383.195,82	-128.022,11	1.255.173,71	842.334,72	412.838,99	67,11%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	357.920,96	14.991,04	372.912,00	180.982,59	191.929,41	48,53%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	950.714,93	-60.372,90	890.342,03	166.518,26	723.823,77	18,70%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	28.902,11	-34,50	18.367,61	0,00	18.367,61	0,00%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	207.888,13	-44.173,50	163.714,63	75.189,51	88.525,12	45,93%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	31.000,00	0,00	31.000,00	0,00	31.000,00	0,00%
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	190.936,50	3.314,23	194.250,73	63.283,25	130.967,48	32,58%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	785.327,33	35.942,32	806.269,65	494.408,88	311.860,77	61,32%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	8000	0	8000	0	8000	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	3.677.979,29	-33.540,80	3.654.903,19	185.823,96	3.469.079,23	5,08%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘ ΠΑΓΙΩΝ	550.992,54	32.569,94	601.562,48	105.386,40	496.176,08	17,52%
73	ΕΡΓΑ	2.740.966,03	-41.126,57	2.692.304,16	80.437,56	2.611.866,60	2,99%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	346.020,72	-8.000,00	338.020,72	0,00	338.020,72	0,00%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	40000	-16984,17	23015,83	0,00	23.015,83	0,00%

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	540.379,98	243.407,00	783.786,98	253.897,33	529.889,65	32,39%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	440.569,15	271.066,67	711.635,82	242.319,06	469.316,76	34,05%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	10.596,17	2.385,10	12.981,27	11.578,27	1.403,00	89,19%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	89.214,66	-30.044,77	59.169,89	0,00	0,00	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	8.162.245,05	31.510,78	8.178.720,53	2.262.438,50	5.916.282,03	27,66%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	3.962.069,44	-48.261,47	3.913.807,97	1.907.040,89	2.378.565,58	48,73%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1.325.663,87	7.700,00	1.333.363,87	942.103,12	391.260,75	70,66%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	390.307,03	36.609,21	426.916,24	209.398,22	217.518,02	49,05%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	662.376,59	-47.679,50	614.697,09	335.690,68	279.006,41	54,61%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	20.602,11	0,00	20.602,11	0,00	20.602,11	0,00%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	229.336,65	9.800,00	239.136,65	15.600,42	223.536,23	6,52%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	32.000,00	0,00	32.000,00	0,00	32.000,00	0,00%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	284.984,51	0,00	284.984,51	53.961,98	602.821,03	18,94%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	1.007.798,68	-54.691,18	953.107,50	350.286,47	602.821,03	36,75%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	9000	0	9000	0	9000	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.817.756,92	1.031.497,26	3.849.254,18	660.042,95	3.189.211,23	17,15%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	583.000,00	49.077,26	632.077,26	34.016,70	598.060,56	5,38%
73	ΕΡΓΑ	1.880.124,20	1.004.739,12	2.884.863,32	626.026,25	2.258.837,07	21,70%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	334.122,72	-22.319,12	311.803,60	0,00	311.803,60	0,00%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	20.510,00	0	20.510,00	0	20.510,00	0,00%
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.581.385,61	73.941,55	1.655.327,16	501.411,53	1.020.160,37	30,29%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	1.475.970,30	19.397,34	1.495.367,64	493.360,40	1.002.007,24	32,99%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	25.778,36	425,90	26.204,26	8.051,13	18.153,13	30,72%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	79.636,95	54.118,31	133.755,26	0,00		0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	8.361.211,97	1.057.177,34	9.418.389,31	3.068.495,37	6.587.937,18	32,58%

Πίνακας 14: Έξοδα 2010 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	3.942.940,16	274.321,03	4.217.261,19	1.886.697,89	2.330.563,30	44,74%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1.458.446,27	-43.500,00	1.414.946,27	860.340,36	554.605,91	60,80%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	543.168,00	0,00	543.168,00	143.296,82	399.871,18	26,38%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	248.500,00	285.200,00	533.700,00	129.734,31	403.965,69	24,31%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	33.082,11	-5.000,00	28.082,11	0,00	28.082,11	0,00%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	400.784,62	16.431,03	417.215,65	275.381,59	141.834,06	66,00%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	30.000,00	0,00	30.000,00	27.404,56	2.595,44	91,35%
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	268.122,00	13.500,00	281.622,00	42.571,67	239.050,33	15,12%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	951.837,16	0,00	951.837,16	407.968,58	543.868,58	42,86%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	9.000,00	7.690,00	16.690,00	0	16.690,00	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	4.709.464,54	-121.084,42	4.588.380,12	485.989,25	4.102.390,87	10,59%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	984.917,70	-86.984,42	897.933,28	123.221,00	774.712,28	13,72%
73	ΕΡΓΑ	3.427.914,12	-34.100,00	3.393.814,12	359.768,25	3.034.045,87	10,60%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	276.122,72	0,00	276.122,72	3.000,00	273.122,72	1,09%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	20.510,00	0	20.510,00	0	20.510,00	0,00%

Φάση Α'

Πίνακας 14: Ξεοδα 2010 Τέως Δήμου Γυθείου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.917.202,75	-	1.809.524,31	811.705,89	997.818,42	44,86%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	1.758.724,38	16.099,32	1.774.823,37	808.895,75	965.927,62	45,58%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	22.632,14	0,00	22.632,14	2.810,14	19.822,00	12,42%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	135.846,23	-123.780,35	12.068,80	0,00	12.068,80	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	10.569.607,45	153.236,61	10.615.165,62	3.184.393,03	7.430.772,59	30,00%

4.3.5.3 Τέως Δήμος Οιτύλου

Για τον Τέως Δήμο Οιτύλου, με βάση τα στοιχεία των πινάκων, προκύπτουν τα εξής:

1. Οι αδιάθετες πιστώσεις εκφράζουν την διαφορά μεταξύ των τελικά προϋπολογισθέντων εξόδων και αυτών που τελικά πληρώθηκαν. Μέσα στην τριετία οι αδιάθετες πιστώσεις αποτελούν κατά μέσο όρο το 56,01% του προϋπολογισμού αφού κατά μέσο όρο το ποσοστό πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα ανέρχεται στο 44,00%. Το έτος 2008 ο προϋπολογισμός επιτεύχθηκε σε ποσοστό της τάξης του 39,59%, το 2009 σε ποσοστό 38,95% και το 2010 σε ποσοστό 52,45%.
2. Διαχρονικά (μέσα στην τριετία) τον καλύτερο βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού επιτυγχάνουν όπως είναι φυσικό τα έξοδα χρήσης για τα οποία το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 62,10%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 71,51% και 73,01% αντίστοιχα.
3. Ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού για τις επενδύσεις έχει μεγάλες διακυμάνσεις και καταλήγει να κυμαίνεται σε ικανοποιητικά επίπεδα, το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 29,30%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 22,64% και 48,93% αντίστοιχα. Πρόκειται για μέσο όρο επίτευξης προϋπολογισμού της τάξης του 34,00%, το οποίο είναι σχετικά χαμηλό. Οι αδιάθετες πιστώσεις για επενδύσεις είναι αντίστοιχα υψηλές.
4. Σε επίπεδο πληρωμών ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ο προϋπολογισμός υλοποιείται κατά 35,51% το έτος 2008, κατά 47,05% το 2009 και κατά 33,14% το 2010.
5. Σε γενικές γραμμές ο Τέως Δήμος Οιτύλου επιτυγχάνει ικανοποιητικό βαθμό υλοποίησης προϋπολογισμού και αντίστοιχα μερικές αδιάθετες πιστώσεις οι οποίες δεν ξεπερνούν κατά μέσο όρο το 60% του αρχικού προϋπολογισμού του Δήμου. Ιδιαίτερα το 2009 το αντίστοιχο ποσοστό βρέθηκε να είναι 61,05%.

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμος Οιτύλου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	2.235.104,52	539.600,63	2.774.705,15	1.723.224,34	1.051.480,81	62,10%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	870.821,02	50.158,32	920.979,34	794.058,11	126.921,23	86,22%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	257.424,85	66.893,01	324.317,86	220.520,92	103.796,94	68,00%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	255.266,30	21.560,75	276.827,05	132.492,32	144.334,73	47,86%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	5.100,00	4.100,00	9.200,00	5.327,32	3.872,68	57,91%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	168.648,79	20.690,00	189.338,79	106.723,45	82.615,34	56,37%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	48.739,09	0,00	48.739,09	872,43	47.866,66	1,79%
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	169.570,00	46.000,00	215.570,00	88.524,73	127.045,27	41,07%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	459.534,47	330.198,55	789.733,02	374.705,06	415.027,96	47,45%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0		0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	4.807.904,67	749.747,19	5.557.651,86	1.628.252,18	3.927.035,61	29,30%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘ. ΠΑΓΙΩΝ	334.000,00	120.718,00	454.718,00	350.962,77	103.755,23	77,18%
73	ΕΡΓΑ	3.979.665,12	626.665,12	4.606.330,24	1.277.289,41	3.329.040,83	27,73%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	494.239,55	0,00	494.239,55	0,00	494.239,55	0,00%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	0	0	0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμος Οιτύλου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	985.045,22	300.544,54	1.285.589,76	456.489,95	747.483,31	35,51%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	621.133,49	31.487,82	652.621,31	236.522,87	416.098,44	36,24%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	256.576,66	278.440,00	535.016,66	219.967,08	315.049,58	41,11%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	16.335,29	0,00	16.335,29	0,00	16.335,29	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	90.999,78	-9.383,28	81.616,50	0,00		0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	8.028.054,41	1.589.892,36	9.617.946,77	3.807.966,47	5.725.999,73	39,59%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμος Οιτύλου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	2.745.856,82	177.133,46	2.981.726,46	2.132.208,32	849.518,14	71,51%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	957.235,43	113.817,71	1.071.053,14	876.315,40	194.737,74	81,82%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	260.007,33	11.293,26	271.300,59	230.359,46	40.941,13	84,91%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	246.766,86	8.018,48	254.785,34	152.684,92	102.100,42	59,93%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	9.350,00	380,00	9.730,00	5.710,06	4.019,94	58,69%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	34.136,18	12.300,00	46.436,18	7.471,00	38.965,18	16,09%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	58.126,25	7.385,40	124.247,83	58.140,33	66.107,50	46,79%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμος Οιτύλου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	187.200,00	4.800,00	192.000,00	118.171,68	73.828,32	61,55%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	993.034,77	19.138,61	1.012.173,38	683.355,47	328.817,91	67,51%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0	0	0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	5.109.919,11	1.493.876,97	6.603.796,08	1.495.196,88	5.108.599,20	22,64%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	51.000,00	29.900,00	80.900,00	32.003,23	48.896,77	39,56%
73	ΕΡΓΑ	4.636.569,56	1.426.976,97	6.063.546,53	1.292.991,41	4.770.555,12	21,32%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	422.349,55	37.000,00	459.349,55	170.202,24	289.147,31	37,05%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	0	0	0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	1.209.911,60	104.268,51	1.314.180,11	618.287,20	695.892,91	47,05%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	818.966,93	266.129,60	1.085.096,53	388.970,33	696.126,20	35,85%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	239.730,02	17.757,76	257.487,78	229.316,87	28.170,00	89,06%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	14.975,86	0,00	14.975,86	0,00	28.170,91	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	136.238,79	-179.618,85	-43.380,06	0,00	0,00	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	9.065.687,53	1.775.278,94	10.899.702,65	4.245.692,40	6.654.010,25	38,95%

Πίνακας 14: Έξοδα 2010 Τέως Δήμος Οιτύλου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	2.855.705,77	175.153,18	3.030.858,95	2.212.977,98	817.880,97	73,01%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	1.119.962,00	58.619,28	1.178.581,28	1.011.116,63	167.464,65	85,79%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	267.110,95	35.799,67	302.910,62	171.413,38	131.497,24	56,59%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	236.842,97	7.391,94	244.234,91	42.211,26	202.023,65	17,28%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	8.830,00	9.000,00	17.830,00	5.256,01	12.573,99	29,48%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	40.500,00	6.400,00	46.900,00	29.308,88	17.591,12	62,49%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	99.751,87	0,00	99.751,87	88.183,50	11.568,37	88,40%
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	197.700,00	1.536,38	199.236,38	125.661,73	73.574,65	63,07%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	885.007,98	56.405,91	941.413,89	739.826,59	201.587,30	78,59%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0	0	0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	5.970.172,88	36.358,50	6.027.732,32	2.949.442,71	3.078.289,61	48,93%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	137.600,00	36.358,50	173.958,50	77.504,94	96.453,56	44,55%
73	ΕΡΓΑ	5.602.425,57	21.200,94	5.623.626,51	2.871.937,77	2.751.688,74	51,07%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	230.147,31	0,00	230.147,31	0,00	230.147,31	0,00%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	0	0	0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!

Πίνακας 14: Έξοδα 2010 Τέως Δήμος Οιτύλου		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	2.195.048,77	-65.056,92	2.129.991,75	705.952,61	1.412.632,73	33,14%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	1.804.476,66	5.431,91	1.809.908,57	687.187,79	1.122.720,78	37,97%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	274.853,82	17.495,15	292.348,87	18.764,82	273.584,05	6,42%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	16.327,90	0,00	16.327,90	0,00	16.327,90	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	99.390,39	-87.983,98	11.406,41	0,00		0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	11.020.927,42	146.454,76	11.188.583,02	5.868.373,30	5.308.803,31	52,45%

4.3.5.4 Τέως Δήμος Σμύνους

Για τον Τέως Δήμο Σμύνους, με βάση τα στοιχεία των πινάκων, προκύπτουν τα εξής:

1. Οι αδιάθετες πιστώσεις εκφράζουν την διαφορά μεταξύ των τελικά προϋπολογισθέντων εξόδων και αυτών που τελικά πληρώθηκαν. Μέσα στην τριετία οι αδιάθετες πιστώσεις αποτελούν κατά μέσο όρο το 57,13% του προϋπολογισμού αφού κατά μέσο όρο το ποσοστό πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα ανέρχεται στο 41,00%. Το έτος 2008 ο προϋπολογισμός επιτεύχθηκε σε ποσοστό της τάξης του 38,28%, το 2009 σε ποσοστό 47,19% και το 2010 σε ποσοστό 36,66%.
2. Διαχρονικά (μέσα στην τριετία) τον καλύτερο βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού επιτυγχάνουν όπως είναι φυσικό τα έξοδα χρήσης για τα οποία το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 73,12%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 66,69% και 65,11% αντίστοιχα.
3. Ο βαθμός υλοποίησης του προϋπολογισμού για τις επενδύσεις έχει δεν μεγάλες διακυμάνσεις και καταλήγει να κυμαίνεται σε μέτρια επίπεδα, το 2008 ο δείκτης πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα είναι της τάξης του 24,11%. Αντίστοιχα τα έτη 2009 και 2010 κυμαίνεται σε 38,95% και 26,83% αντίστοιχα. Πρόκειται για μέσο όρο επίτευξης προϋπολογισμού της τάξης του 30,00%, το οποίο είναι χαμηλό. Οι αδιάθετες πιστώσεις για επενδύσεις είναι αντίστοιχα υψηλές.
4. Σε επίπεδο πληρωμών ΠΟΕ, ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ο προϋπολογισμός υλοποιείται κατά 77,10% το έτος 2008, κατά 59,55% το 2009 και κατά 1,78% το 2010.
5. Σε γενικές γραμμές ο Τέως Δήμος Σμύνους επιτυγχάνει ικανοποιητικό βαθμό υλοποίησης προϋπολογισμού και αντίστοιχα μερικές αδιάθετες πιστώσεις οι οποίες δεν ξεπερνούν σε γενικές γραμμές το 61% του αρχικού προϋπολογισμού του Δήμου.

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.159.112,35	-3.625,00	1.155.487,35	844.892,95	311.775,60	73,12%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	552.706,22	-29.000,00	523.706,22	325.809,64	197.896,58	62,21%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	161.160,00	0,00	161.160,00	153.163,02	7.996,98	95,04%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	175.235,00	20.000,00	195.235,00	155.150,39	40.084,61	79,47%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	2.800,00	0,00	2.800,00	954,74	1.845,26	34,10%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	78.231,81	0,00	78.231,81	58.521,93	19.709,88	74,81%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	0,00	0,00	0,00	1.181,20	0,00	#ΔΙΑΙΡ./0!
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	60.900,00	3.500,00	64.400,00	38.150,82	26.249,18	59,24%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	128.079,32	1.875,00	129.954,32	111.961,21	17.993,11	86,15%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0	0	0	0	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	3.476.654,32	176.397,08	3.650.051,40	880.186,54	2.772.864,86	24,11%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘ. ΠΑΓΙΩΝ	190.000,18	40.000,00	230.000,18	150.727,58	79.272,60	65,53%
73	ΕΡΓΑ	2.654.200,00	73.303,08	2.727.503,08	482.301,52	2.245.201,56	17,68%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	632.454,14	60.094,00	692.548,14	244.157,44	448.390,70	35,25%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	3000	0	3000	0	#ΔΙΑΙΡ./0!

Πίνακας 12: Έξοδα 2008 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	97.802,26	196.680,94	294.483,20	227.033,66	2.449,54	77,10%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	32.802,26	196.680,94	229.483,20	227.033,66	2.449,54	98,93%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	65.000,00	0,00	65.000,00	0,00	0,00	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	4.733.568,93	369.453,02	5.100.021,95	1.952.113,15	3.087.090,00	38,28%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.268.202,80	13.855,00	1.282.057,80	854.962,10	427.095,70	66,69%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	603.443,67	0,00	603.443,67	388.906,77	214.536,90	64,45%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	203.844,50	0,00	203.844,50	149.619,50	54.225,00	73,40%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	162.988,00	7.855,00	170.843,00	85.132,65	85.710,35	49,83%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	2.600,00	0,00	2.600,00	1.284,22	1.315,78	49,39%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	42.258,84	6.000,00	48.258,84	24.780,25	23.478,59	51,35%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	1.200,00	0,00	1.200,00	9,16	1.190,84	0,76%

Πίνακας 13: Έξοδα 2009 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	79.787,00	0,00	79.787,00	54.265,51	25.521,49	68,01%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	172.080,79	0,00	172.080,79	150.964,04	21.116,75	87,73%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	0	0	0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	2.931.425,10	210.615,78	3.142.040,88	1.223.859,48	1.918.181,40	38,95%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	190.046,78	49.000,00	239.046,78	182.397,98	56.648,80	76,30%
73	ΕΡΓΑ	2.510.138,08	161.615,78	2.671.753,86	941.191,60	1.730.562,26	35,23%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	231.240,24	0,00	231.240,24	100.269,90	130.970,34	43,36%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	0	0	0		#ΔΙΑΙΡ./0!
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	99.115,48	0,00	72.115,48	42.947,33	29.168,15	59,55%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	68.516,00	0,00	68.516,00	42.347,33	26.168,67	61,81%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	600,00	0,00	600,00	600,00	0,00	100,00%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	29.999,48	0,00	2.999,48	0,00	0,00	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	4.298.743,38	224.470,78	4.496.214,16	2.121.768,91	2.374.445,25	47,19%

Πίνακας 14: Έξοδα 2010 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.422.846,11	55.598,46	1.478.444,57	962.620,60	471.595,94	65,11%
60	ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	601.649,20	17.000,00	618.649,20	440.456,08	178.193,12	71,20%
61	ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ & ΤΡΙΤΩΝ	206.344,50	0,00	206.344,50	105.288,06	81.996,38	51,03%
62	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	260.069,34	36.614,66	296.684,00	157.756,40	117.739,60	53,17%
63	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	4.000,00	0,00	4.000,00	1.071,81	2.928,19	26,80%
64	ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	49.397,37	0,00	49.397,37	23.068,61	26.328,76	46,70%
65	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	1.200,00	0,00	1.200,00	0,00	1.200,00	0,00%
66	ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	119.584,56	-1.297,56	118.287,00	81.829,03	35.478,00	69,18%
67	ΠΛΗΡΩΜΕΣ-ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	180.601,14	69,00	180.670,14	153.150,61	24.519,53	84,77%
68	ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	0	3212,36	3212,36	0	3212,36	0,00%
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	3.827.567,06	69.645,03	3.897.212,09	1.045.761,46	2.605.571,64	26,83%
71	ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	242.000,00	4.891,43	246.891,43	93.027,24	153.864,19	37,68%
73	ΕΡΓΑ	3.071.886,00	30.856,00	3.102.742,00	910.270,00	2.023.617,79	29,34%
74	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ & ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔ.	513.681,06	33.897,60	547.578,66	42.464,22	428.089,66	7,75%
75	ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ)	0	0	0	0	0	#ΔΙΑΙΡ./0!

Πίνακας 14: Έξοδα 2010 Τέως Δήμου Σμύνους		Αρχ. Προϋπ.	Αναμορφ.	Τελικ. Προϋπ.	Πληρωθέντα	Αδ. Πιστ.	Πληρωθέντα / προϋπολογ.
8	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ & ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	41.281,17	66.193,56	107.474,73	1.908,46	105.566,27	1,78%
81	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΟΕ	21.290,19	1.026,46	22.316,65	1.908,46	20.408,19	8,55%
82	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
85	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΜΗ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	19.990,98	65.167,10	85.158,08	0,00	85.158,08	0,00%
	ΣΥΝΟΛΑ	5.291.694,34	191.437,05	5.483.131,39	2.010.290,52	3.182.733,85	36,66%

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης

5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

5.1 Ανάλυση Συγκριτικών Πλεονεκτημάτων και Μειονεκτημάτων της Περιοχής Εφαρμογής (S.W.O.T. Analysis)

Μετά την περιγραφή και την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Ανατολικής Μάνης, είναι αναγκαίο να χρησιμοποιήσουμε την ανάλυση SWOT, που είναι μια διεθνώς αποδεκτή και διαδεδομένη τεχνική σχεδιασμού και οργάνωσης ενός πλαισίου λήψης αποφάσεων, που μπορεί να αφορά έναν οργανισμό, μια επιχείρηση, μια γεωγραφική περιοχή κ.λπ. Η συντομογραφία SWOT προέρχεται από τα αρχικά των αγγλικών λέξεων Strengths (Πλεονεκτήματα), Weaknesses (Αδυναμίες), Opportunities (Ευκαιρίες) και Threats (Απειλές).

Μια πρώτη απόπειρα διατύπωσης SWOT για το Δήμο Ανατολικής Μάνης καταγράφεται κατωτέρω :

Ι) Παρουσίαση Strengths-Πλεονεκτημάτων (**δυνατών σημείων**) Δήμου Ανατολικής Μάνης :

- Αναγνωσιμότητα – Όνομα ΜΑΝΗ
- Γεωγραφική θέση με κυρίαρχο στοιχείο την άμεση γειτνίαση με την Αθήνα και την Αττική
- Θαλάσσια διέξοδο μέσω του λιμένα Γυθείου προς Κρήτη (Καστέλι), Κύθηρα και Πειραιά
- Αξιόλογοι / περιώνυμοι φυσικοί και αρχαιολογικοί / πολιτιστικοί πόροι
- Εκτεταμένο δίκτυο Παραδοσιακών Οικισμών, Εκκλησιών και Κάστρων
- Πλούσιο Φυσικό Περιβάλλον
- Ύπαρξη προστατευόμενων Περιοχών Natura
- Πλούσιο Πολιτιστικό Περιβάλλον
- Σημαντική Πάγια Περιουσία που πρέπει να αξιοποιείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο

- Εκτεταμένο Παραλιακό Μέτωπο
- Σπήλαια Διρού, αλλά και πολλά άλλα σπήλαια λιγότερο γνωστά
- Δίκτυο Πεζοπορικών Διαδρομών
- Καλλιέργειες με παραγωγή υψηλής Ποιότητας Τοπικών Προϊόντων – Βιολογική Γεωργία
- Παραγωγή Παραδοσιακών Προϊόντων
- Ήπιες κλιματικές συνθήκες
- Ιδιαίτερη Κουλτούρα και Ηθική
- Ύπαρξη ελκυστικού, από φυσική ομορφιά, περιβάλλοντος για επενδύσεις στον τριτογενή τομέα (τουρισμό) και την δημιουργία θέσεων εργασίας
- Έναρξη διαδικασιών λήψης Πιστοποιητικού Διαχειριστικής Επάρκειας

II) Παρουσίαση Weaknesses -Αδυναμιών (**αδύνατων σημείων**) Δήμου Ανατολικής Μάνης :

A) Των Υπηρεσιών του Δήμου

- Με την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α/7-6-2010) μεταβιβάστηκαν στους ΟΤΑ Α' βαθμού μια σειρά αρμοδιοτήτων χωρίς την αντίστοιχη μεταφορά προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής. Μόνο στην περίπτωση του πολεοδομικού γραφείου Γυθείου είχαμε μεταφορά προσωπικού. Με δεδομένο τον περιορισμό που υπάρχει στις προσλήψεις η οργάνωση των υπηρεσιών του νεοσύστατου δήμου αποτελεί πρόκληση.
- Διαπιστώνεται έλλειψη εξειδικευμένου, έμπειρου προσωπικού, κατάλληλων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων
- Ανυπαρξία Συστήματος Πιστοποίησης Ποιότητας π.χ. ISO ή Συστήματος Διοίκησης Ολικής Ποιότητας
- Δυσλειτουργίες στα προϋπάρχοντα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου. Πιο συγκεκριμένα το ΝΠΔΔ Παιδικός Σταθμός Δήμου Γυθείου παρότι είχε προσωπικό δεν λειτουργούσε λόγω έλλειψης κτιρίου, ενώ τα ΝΠΔΔ ΟΝΑ & ΚΑΠΗ Δήμου Γυθείου δεν είχαν δραστηριοποιηθεί, το ΝΠΔΔ Παιδικός Σταθμός Δήμου Οιτύλου είχε ελλείψεις σε προσωπικό, το ΝΠΔΔ Δημοτικό Στάδιο Δήμου Γυθείου «Χαρίλαος Βασιλάκος» έχει ελλείψεις σε προσωπικό, το ΝΠΔΔ Καψάλειος Δημοτική Βιβλιοθήκη έχει ένα υπάλληλο και το ΝΠΔΔ Φιλαρμονική Γυθείου υπολειτουργούσε.
- Ο Δήμος δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία
- Ελλιπής υλικοτεχνικά υποδομή

- Περιορισμένοι Πόροι (Υλικοί-άυλοι - Οικονομικοί)
- Ανεπαρκής σε κάποιες περιπτώσεις αξιοποίηση της Πάγιας Περιουσίας
- Μειωμένη είσπραξη εσόδων
- Έλλειψη Γραφείου Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής καθώς και κατάλληλου προσωπικού για την στελέχωσή του
- *Ανεπαρκής Υποδομή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και παράλληλα έλλειψη προσωπικού Πληροφορικής, υπάρχει αδυναμία στελέχωσης του γραφείου ΤΠΕ*
- *Έλλειψη διαδραστικής Ιστοσελίδας (Portal)*
- *Ανεπάρκεια Χώρων στην Έδρα και ανυπαρξία κτιρίων για την στέγαση Υπηρεσιών Δήμου και Νομικών Προσώπων. Σήμερα στεγάζονται σε μισθωμένο οίκημα το πολεοδομικό γραφείο, το 1^ο, 2^ο και 3^ο νηπιαγωγείο Γυθείου, δύο αίθουσες στο 1^ο Δημοτικό Σχολείο Γυθείου. Για όλα τα ανωτέρω απαιτείται μια μηνιαία δαπάνη ύψους 4.000€ περίπου.*

Β) Εξωγενείς Αδυναμίες

- Γεωγραφική Απομόνωση – Είναι ο νοτιότερος ηπειρωτικός Δήμος, της νοτιότερης Περιφέρειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Έλλειψη ικανοποιητικού Οδικού Δικτύου
- Χαμηλό Επίπεδο Εκπαίδευση του Πληθυσμού. Το 76% του πληθυσμού είναι απόφοιτοι στοιχειώδους ή μέσης εκπαίδευσης, αγράμματοι είναι το 4% περίπου του πληθυσμού, ενώ κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού είναι μόλις το 0,4% του πληθυσμού. Υπάρχει «εξαγωγή» ανθρώπινου δυναμικού προς την υπόλοιπη Ελλάδα και κυρίως προς τα αστικά κέντρα.
- Υψηλό Επίπεδο Ανεργίας (10,3% το έτος 2001)
- Υψηλό Επίπεδο του Μη Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (60% περίπου) που υποδηλώνει και το υψηλό ποσοστό συνταξιούχων.
- Μικρός και πολυτεμαχισμένος γεωργικός κλήρος. Αδυναμία επίτευξης οικονομικών κλίμακας και περιορισμένη διάθεση προϊόντων με ένδειξη ποιότητας «ΠΓΕ Λακωνία»
- Περιορισμένος Τομέας Μεταποίησης
- Μη Ύπαρξη και Λειτουργία Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας

- Μικρή δυνατότητα προσέλκυσης και διατήρησης τουρισμού από το εξωτερικό, λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης, του υψηλού κόστους και της έλλειψης τουριστικών υποδομών (αεροδρόμιο), λιμάνι που να εξυπηρετεί κρουαζιερόπλοια, μαρίνα, αυτοκινητόδρομοι, τρένο). Το οδικό δίκτυο παρότι έχει βελτιωθεί σημαντικά την τελευταία δεκαετία υπολείπεται άλλων.
- Μικρή αξιοποίηση του παραλιακού μέτωπου
- Συγκέντρωση του τουρισμού στο παραλιακό μέτωπο
- Πολύ περιορισμένοι Υδάτινοι Πόροι με αναποτελεσματική διαχείριση
- Έλλειψη προγραμματισμού προώθησης Τοπικών προϊόντων
- Έλλειψη Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας
- Έλλειψη Χωροταξικού Σχεδιασμού
- Έλλειψη θεσμοθέτησης ζωνών χρήσεων γης
- Λειτουργία μη βιώσιμων Νομικών Προσώπων
- Σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες στο τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας (διαχείριση στερεών αποβλήτων, Αποχέτευση και επεξεργασία αστικών λυμάτων)
- Έλλειψη ικανοποιητικών δομών και υποδομών στους τομείς της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας, του πολιτισμού και της ψυχαγωγίας των κατοίκων
- Μεγάλη εξάρτηση των κατοίκων πρωτίστως από τον πρωτογενή τομέα και απουσία εναλλακτικών.

III) Παρουσίαση **Opportunities (Ευκαιριών)** Δήμου Ανατολικής Μάνης :

- Επέκταση λιμένος Γυθείου και δημιουργία Μαρίνας
- Ολοκλήρωση του Νέου Χωροταξικού Σχεδιασμού-Θεσμοθέτηση μελέτης ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου
- Προγραμματική Περίοδος 2007 – 2013 (Ε.Σ.Π.Α. – Ε.Π.Α.Α.)
- Εφαρμογή Νέας Αγροτικής Πολιτικής
- Συνένωση Ο.Τ.Α. - Με την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α/7-6-2010) μεταβιβάστηκαν στους ΟΤΑ Α' βαθμού μια σειρά αρμοδιοτήτων.
- Αξιοποίηση του θεσμικού πλαισίου των Σ.Δ.Ι.Τ.
- Ύπαρξη Όμορων Δήμων με Τουριστικό Ενδιαφέρον
- Βελτίωση των οδικών αξόνων Λεύκτρο-Σπάρτη, Σπάρτη-Γύθειο-Ταίναρο, Καλαμάτα-Αρεόπολη, Γύθειο-Μολάοι-Μονεμβάσια
- Δημιουργία αξιοποιημένων, οργανωμένων παραλιών

- Μικρή Απόσταση από Ελαφόνησο, Κύθηρα, Μονεμβάσια, Σπάρτη, Μυστρά, Δυτική Μάνη
- Δημιουργία Διαύλων Επικοινωνίας με Φορείς του Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα. Ανάπτυξη συνεργασιών με τους αρμόδιους φορείς (Εμπορικό Επιμελητήριο, Εμπορικοί Σύλλογοι, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, ενεργοί πολίτες), δημόσια διαβούλευση κλπ, με στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής και την προβολή του προϊόντος (τουριστικού, αγροτικού κ.λπ.) της περιοχής
- Αξιοποίηση του θεσμού των Αδελφοποιήσεων με Δήμους του εξωτερικού & την μεταφορά εμπειριών
- Δημιουργία και εφαρμογή Συστημάτων Διαχειριστικής Επάρκειας, ISO και Διοίκησης Ολικής Ποιότητας

IV) Παρουσίαση **Threats (Απειλών)** Δήμου Ανατολικής Μάνης :

Απειλές από εξωγενείς παράγοντες (όπως θεσμικό πλαίσιο, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις) και ενδογενείς παράγοντες είναι οι εξής :

- Περιορισμός εσόδων λόγω οικονομικής κρίσης, μείωση των Κ.Α.Π. και του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μείωση των εμπορικών δραστηριοτήτων, λόγω της εφαρμογής του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής της χώρας.
- Υψηλό Ποσοστό Γήρανσης του Πληθυσμού και αστυφιλία νέων
- Υψηλό Ποσοστό Εξαρτώμενου Πληθυσμού
- Τάση Μείωσης του Πληθυσμού
- Έλλειψη σχεδίου προστασίας και διαχείρισης περιβάλλοντος
- Μεγάλη απόσταση από τα μεγάλα έργα στην Αττική και την υπόλοιπη Περιφέρεια Πελοποννήσου (αεροδρόμια, λιμάνια κλπ)
- Κλιματική αλλαγή σε συνδυασμό με τους περιορισμένους υδάτινους πόρους
- Αρνητικές συνέπειες στην γεωργία από την επικείμενη αναθεώρηση της ΚΑΠ και την εφαρμογή νέων δυσμενών για την τοπική γεωργική παραγωγή πολιτικών στα πλαίσια της Παγκόσμιας Οργάνωσης Εμπορίου
- Αδυναμία εξεύρεσης επαρκών οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των στόχων του.

5.2 PESTEL ANALYSIS

Πολιτικός (Political)

- Πολιτική Σταθερότητα στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια
- Η Ελλάδα ως Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απολαμβάνει το Ευρωπαϊκό κεκτημένο και αποτελεί ασφαλή προορισμό
- Βελτιώνονται οι σχέσεις με τα Κράτη της περιοχής

Οικονομικός (Economic)

- Οικονομική Κρίση – Κρίση Ελληνικού Χρέους
- Μείωση ΑΕΠ
- Αύξηση Τιμών-Πληθωριστικές Τάσεις
- Αύξηση Φόρων (άμεσων- έμμεσων)
- Μείωση προσφοράς (κυκλοφορίας) χρήματος
- Μείωση Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)
- Μείωση μεταφοράς πόρων προς τους ΟΤΑ α' βαθμού
- Αυξανόμενο κόστος πόρων (υλικών - άυλων)

Τεχνολογικός (Technological)

- Ραγδαία Εξέλιξη της τεχνολογίας (Απαιτήση για την παροχή on-line υπηρεσιών μέσα από το Portal του Δήμου)
- Μεγάλη σύνδεση και εξάρτηση των τεχνολογικών πόρων με τα «προϊόντα - υπηρεσίες» του Δήμου
- Βελτίωση της παραγωγικότητας του Δήμου με την αξιοποίηση της τεχνολογίας και αυτοματισμών

Κοινωνικός (Social/Culture)

- Υψηλός Δείκτης Γήρανσης πληθυσμού
- Μεγάλο Ποσοστό Εξαρτώμενου Πληθυσμού
- Ενεργοποίηση-Ενημέρωση-Συμμετοχή των πολιτών (Κινήσεις ενεργών πολιτών – Επιτροπή Διαβούλευσης)
- Αλλαγές στον τρόπο ζωής

Περιβάλλον (Environmental)

- Μοναδικό Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον (Μάνη)
- Κλιματική Αλλαγή
- Μεγάλες Αλλαγές στον Δημόσιο Τομέα
- Νέες Τάσεις στην Διοίκηση (Διοίκηση Ολικής Ποιότητας, Διοίκηση μέσω Στόχων, Επιχειρησιακά Προγράμματα, Διαχειριστική Επάρκεια, Πιστοποίηση Ποιότητας κατά ISO)
- Αναδυόμενες νέες αγορές προώθησης τουριστικού προϊόντος (Ρωσία, Κίνα κ.α.)

Νομικό (Legal)

- *Ειδικό Νομικό Καθεστώς λειτουργίας για τους ΟΤΑ α' βαθμού- Δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και δυνατότητες που απορρέουν από αυτό*
- *Ειδικό Οικονομικό καθεστώς που ισχύει για τους ΟΤΑ α' βαθμού*
- *Περιοριστικό καθεστώς για τις προσλήψεις*
- *Προβλήματα Ιδιοκτησιακού καθεστώτος Κράτους-Δήμου-Ιδιωτών*
- *Ειδικό Νομικό Πλαίσιο προστασίας περιοχών Natura, Σπηλαίων Διρού, αρχαιολογίας, παραδοσιακών οικισμών, χαρακτηρισμένων μνημείων της φύσης κλπ*
- *Ειδικά αναπτυξιακά κίνητρα*

5.3 Επιμέρους Διαπιστώσεις της SWOT Analysis

Η περιγραφή της Υφιστάμενης Κατάστασης, σε συνδυασμό με την Ανάλυση S.W.O.T. και την Ανάλυση PESTEL, μπορούν να μας οδηγήσουν σε ορισμένα κρίσιμα συμπεράσματα σχετικά με την πορεία και τις προοπτικές ανάπτυξης του Δήμου Ανατολικής Μάνης. Η τάση μείωσης του πληθυσμού σε συνδυασμό με το χαμηλό ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και το υψηλό ποσοστό ανεργίας, ειδικά σε σχέση με το Νομό Λακωνίας, κάνει φανερό τόσο την αδυναμία του υφιστάμενου αναπτυξιακού μοντέλου που επικρατεί στο Δήμο Ανατολικής Μάνης, όσο και την αδυναμία αξιοποίησης των πολλών και διαφορετικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων του Δήμου.

Από τα παραπάνω μπορούμε να πούμε πως η ανάπτυξη του Τουρισμού που άρχισε να εμφανίζεται πολύ περισσότερο τα τελευταία χρόνια, κινείται προς την κατεύθυνση αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του Δήμου. Η ενίσχυση και προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος είναι ζήτημα κρίσιμης σημασίας αναφορικά με την ανάπτυξη.

Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης, έχει μέχρι σήμερα στηριχθεί σε δυσανάλογα μεγάλο βαθμό σε παραγωγικές δραστηριότητες με φθίνουσα πορεία και συγκεκριμένα στην γεωργία και δευτερευόντως στην κτηνοτροφία. Η προσπάθεια αξιοποίησης σημαντικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, όπως το πλούσιο φυσικό περιβάλλον, τα εκτεταμένο παραλιακό του μέτωπο και πολύ περισσότερο τα παγκόσμιας εμβέλειας Σπήλαια του Διρού, η Βάθεια, το Γύθειο και οι παραδοσιακοί οικισμοί, θα έχουν ως αποτέλεσμα την ενδυνάμωση και διεύρυνση των αναπτυξιακών του δυνατοτήτων.

Είναι κρίσιμης σημασίας οι ενέργειες αξιοποίησης των πιο πάνω πλεονεκτημάτων του Δήμου να λειτουργούν συνδυαστικά και προς την κατεύθυνση της Δημιουργίας ενός ολοκληρωμένου Τουριστικού Προϊόντος. Ειδικότερα μάλιστα για τα Σπήλαια Διρού, θα πρέπει να εξετασθούν ολοκληρωμένα προγράμματα marketing για την προώθησή τους, καθώς η ιστορική και γεωλογική τους αξία είναι δεδομένη.

Στα πλαίσια της συγκεκριμένης κατεύθυνσης, ο Δήμος θα πρέπει να εξετάσει δυνατότητες που μπορούν να προκύψουν από την συνεργασία με όμορους Δήμους με σημαντικές Τουριστικές Δυνατότητες, όπως ο Δυτικής Μάνης, ο Δήμος Σπάρτης και ο Δήμος Μονεμβάσιας. Η αναζήτηση συνεργειακών αποτελεσμάτων μέσα από την διεύρυνση του Τουριστικού Προϊόντος της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Ανατολικής Μάνης και των Όμορων Δήμων μπορεί να αποτελέσει μια στρατηγική αμοιβαίου οφέλους (win-win strategy).

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αποτραπεί η ανεξέλεγκτη εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου και του περιβάλλοντος της περιοχής, καθώς κάτι τέτοιο θα υπονομεύσει τις μελλοντικές αναπτυξιακές προοπτικές του Δήμου.

Ένα από τα κρίσιμότερα ζητήματα που προέκυψαν από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και την ανάλυση S.W.O.T. ήταν το πολύ υψηλό ποσοστό ανεργίας σε συνδυασμό με ένα υψηλό ποσοστό μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Από τα παραπάνω γίνεται φανερή η ανάγκη για ενίσχυση της τοπικής οικονομίας. Βασικά στοιχεία προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να είναι η ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας καθώς επίσης και της Ανταγωνιστικότητας των Τοπικών Προϊόντων. Η ενίσχυση του Τουριστικού Προϊόντος είναι σίγουρο πως θα συνεισφέρει θετικά και προς αυτή τη κατεύθυνση.

Σε κάθε περίπτωση ο πρωτογενής τομέας της οικονομίας του Δήμου Ανατολικής Μάνης αποτελεί βασική πηγή εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής του Δήμου. Ως αποτέλεσμα, δεν θα πρέπει να εγκαταλειφθεί. Αντίθετα, ο πρωτογενής τομέας, μέσα από την επίλυση σημαντικών προβλημάτων, κυρίως σε θέματα υποδομών που υφίστανται σήμερα, θα μπορέσει να εκσυγχρονισθεί, με άμεσο αποτέλεσμα την ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος και έμμεσο αποτέλεσμα την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού του Δήμου. Σημαντικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να αποτελέσει η περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση του αγροτικού πληθυσμού.

Η Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων αποτελεί κρίσιμο ζήτημα για το Δήμο.

Βασικό στοιχείο και μέσο επίτευξης των πιο πάνω στόχων θα πρέπει να είναι η καλύτερη αξιοποίηση της περιουσίας του Δήμου και κατά κύριο λόγο της πάγιας περιουσίας. Η εξέταση δυνατοτήτων αξιοποίηση του θεσμικού πλαισίου των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα μπορεί να αποτελέσει βασικό εργαλείο προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση.

Τέλος, βασικός σκοπός της λειτουργίας του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων ως Οργανισμών είναι η ικανοποίηση των απαιτήσεων των Δημοτών. Στα πλαίσια της συγκεκριμένης κατεύθυνσης είναι απαραίτητη η εξέταση δυνατοτήτων ανασυγκρότηση και λήψης βελτιωτικών ενεργειών αναφορικά με τη σημερινή οργάνωση του Δήμου.

Η αξιοσημείωτη αδυναμία κάλυψης των οργανικών θέσεων με το ανάλογο στελεχιακό δυναμικό, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα που μαρτυρά μια αδυναμία αποτελεσματικής και αποδοτικής εκτέλεσης κρίσιμων λειτουργιών του Δήμου ως Οργανισμού.

Επιπρόσθετα και προς την ίδια κατεύθυνση, θα πρέπει να εξετασθεί η ανασυγκρότηση των Νομικών Προσώπων του Δήμου που παρουσιάζουν αδυναμίες αναφορικά με την επίτευξη του σκοπού τους και την βιωσιμότητά τους.

Ως αποτέλεσμα όλων των στοιχείων που παρουσιάστηκαν πιο πάνω, μπορούν να προκύψουν ορισμένα Κρίσιμα Ζητήματα Ανάπτυξης του Δήμου Ανατολικής Μάνης:

Κρίσιμα Ζητήματα Ανάπτυξης :

- Προώθηση των Τοπικών Γεωργικών Προϊόντων
- Προστασία και Ενίσχυση του Αγροτικού Εισοδήματος
- Εκπαίδευση και Κατάρτιση Αγροτικού Πληθυσμού
- Προώθηση Τουριστικού Προϊόντος
- Αξιοποίηση του Παραλιακού Μετώπου
- Ανάδειξη του Φυσικού Πλούτου
- Ανάδειξη των Σπηλαίων Διρού
- Διαχείριση Απορριμμάτων
- Επιλογή Μεθόδων Ορθολογικής Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων
- Επέκταση και Ολοκλήρωση Χωροταξικού Σχεδιασμού
- Αναβάθμιση Επιπέδου Εκπαίδευσης του Πληθυσμού
- Αναβάθμιση Εσωτερικής Λειτουργίας του Δήμου
- Ανασυγκρότηση των Νομικών Προσώπων του Δήμου
- Αναζήτηση Συνεργασιών με Όμορους Δήμους

- Αξιοποίηση Θεσμικού Πλαισίου των Σ.Δ.Ι.Τ.
- Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας

5.4 Ιεράρχηση κρίσιμων ζητημάτων ανάπτυξης

Στα πλαίσια της Ανάλυσης των Κρίσιμων Ζητημάτων Ανάπτυξης, όπως αυτά προέκυψαν, τόσο από την Ανάλυση της Υφιστάμενης Κατάστασης, όσο και από την ανάλυση S.W.O.T., ακολουθεί μια ιεράρχηση των πιο πάνω Κρίσιμων Ζητημάτων. Ως κριτήριο της Ιεράρχησης επιλέχθηκε η αξιολόγηση του συνεργειακού αποτελέσματος (synergy effect), που μπορεί να επιφέρει η διευθέτηση ενός κρίσιμου ζητήματος στην επίλυση ενός δεύτερου κρίσιμου ζητήματος ανάπτυξης (Συνέργεια⁴⁵).

Όπως γίνεται φανερό η Ιεράρχηση των Κρίσιμων Ζητημάτων Ανάπτυξης (ως προς τον επίπεδο του συνεργειακού τους αποτελέσματος) έχει ως εξής:

1. Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος
2. Ανάδειξη των Σπηλαίων Διρού
3. Αξιοποίηση του Παραλιακού Μετώπου
4. Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας
5. Ανάδειξη του Φυσικού Πλούτου
6. Αναζήτηση Συνεργασιών με Όμορους Δήμους
7. Αξιοποίηση Θεσμικού Πλαισίου των Σ.Δ.Ι.Τ.
8. Εκπαίδευση και Κατάρτιση Αγροτών
9. Ανασυγκρότηση των Νομικών Προσώπων
10. Αναβάθμιση του Επιπέδου Εκπαίδευσης
11. Ολοκλήρωση Χωροταξικού Σχεδιασμού
12. Αναζήτηση Μεθόδων Ορθολογικής Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων
13. Προώθηση Γεωργικών Προϊόντων
14. Διαχείριση Απορριμμάτων
15. Προστασία και Ενίσχυση Αγροτικού Εισοδήματος

⁴⁵ Συνέργεια: Η κατάσταση κατά την οποία δύο ή περισσότερες δραστηριότητες, συμπληρώνουν η μία την άλλη, σε τέτοιο βαθμό, ώστε το συνδυασμένο αποτέλεσμα είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα των επιμέρους δραστηριοτήτων. (Ansoff, 1994).

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει πως την μεγαλύτερη θετική επίδραση στην πορεία των υπολοίπων κρίσιμων ζητημάτων την προσφέρει η προώθηση του τουριστικού προϊόντος, η ανάδειξη των Σπηλαίων Διρού. Ακολουθούν η αξιοποίηση του παραλιακού μετώπου και η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Σημαντική επίδραση επίσης έχουν ζητήματα όπως η ανάδειξη του φυσικού πλούτου και η αναζήτηση συνεργασιών με όμορους δήμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Αξιολόγηση Δεδομένων και Τάσεων

6 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣΕΩΝ

Ο τρόπος παρουσίασης των επί μέρους κεφαλαίων της μελέτης εμπεριέχει τα στοιχεία αξιολόγησης των δυνατοτήτων, των προοπτικών και των προβλημάτων που εντοπίζονται στους επί μέρους τομείς. Συνοπτικά, όσον αφορά το αναπτυξιακό πρότυπο, αυτό προσανατολίζεται προς τις ήπιες μορφές τουρισμού και πολιτιστικών δραστηριοτήτων για τις οποίες το οικιστικό δίκτυο και το φυσικό περιβάλλον της Μάνης αποτελούν μοναδικά πλεονεκτήματα. Η πρωτογενής παραγωγή θα εξακολουθήσει να αποτελεί συμπληρωματική δραστηριότητα, κατά το δυνατόν επαναπροσδιοριζόμενη προς την κατεύθυνση της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων. Η πληθυσμιακή συρρίκνωση και η απομόνωση της περιοχής σε σχέση με το κύριο οδικό δίκτυο αποτελούν τους κύριους περιοριστικούς παράγοντες από αυτήν την άποψη.

Οι εναλλακτικές προοπτικές που εξετάζονται στη συνέχεια και η προκαταρκτική πρόταση που διατυπώνεται κινούνται με γνώμονα αφ' ενός τη διασφάλιση των όρων ανάπτυξης σ' αυτό το πλαίσιο, αφετέρου τη διατήρηση των πολιτιστικών πόρων και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις πιέσεις που μπορούν να ασκηθούν, ιδιαίτερα στον εκτός των οικισμών χώρο. Στα ζητήματα αυτά γίνεται εδώ ειδική αναφορά.

6.1 Θέση του Δήμου στην Ευρώπη και την Μεσόγειο

Η θέση της περιοχής στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο και στο χώρο της Μεσογείου προσδιορίζεται από τη γεωγραφική της θέση κατ' απόλυτο έννοια καθώς και από την προσπελασιμότητά της. Η γεωγραφική της θέση την καθιστά μια απομακρυσμένη περιοχή στον απώτατο σχεδόν νότο του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου.

Η προσπελασιμότητά της είναι συνάρτηση των οδικών αξόνων που συνδέουν τις πύλες εισόδου της χώρας, με διάφορα μέσα μεταφοράς, με το Γύθειο και τη Σπάρτη, την Καλαμάτα που αποτελούν και τους καθοριστικούς κόμβους πρόσβασης προς την περιοχή του δήμου Οιτύλου.

Η απόσταση αυτή, υπολογίζεται, κατά προσέγγιση, σήμερα από 30' Γύθειο-Αρεόπολη, ενώ είναι μεγαλύτερη των 80' για τη Καλαμάτα και τη Σπάρτη ανάλογα με την εποχή και την ώρα της ημέρας κατά την οποία πραγματοποιούνται οι μετακινήσεις.

Εκτός από το τελευταίο αυτό τμήμα το οποίο θα πρέπει να διανύεται επί της εθνικής οδού (από Σπάρτη και από Καλαμάτα) η προσπελασιμότητα της περιοχής συναρτάται με την προσπελασιμότητα της Καλαμάτας από την Αθήνα στο άμεσο μέλλον, μέσω του αυτοκινητοδρόμου Αθήνα-Τρίπολη-Καλαμάτα, και από την Πάτρα, μέσω του άξονα Πάτρα-Πύργος-Καλαμάτα. Στην ίδια λογική τίθεται και το ζήτημα της προσπελασιμότητας της Σπάρτης. Αν και οι άξονες αυτοί έχουν βελτιωθεί τελευταία, σημαντική αναμένεται να είναι η βελτίωση της προσπελασιμότητας της περιοχής μετά την ολοκλήρωση του τμήματος Τρίπολη-Μεγαλόπολη-Καλαμάτα και την κατασκευή του άξονα Πάτρα-Πύργος-Καλαμάτα, που αποτελεί τμήμα του Δυτικού Άξονα της χώρας, μέχρι το 2020. Η ολοκλήρωση του πρώτου άξονα μπορεί να θεωρηθεί βέβαιη εντός του χρονικού ορίζοντα της μελέτης αυτής, ενώ η κατασκευή εντός του ίδιου χρόνου και του δεύτερου άξονα μπορεί να θεωρηθεί κι αυτή πιθανή.

Οι δύο αυτοί άξονες θα επιτρέψουν, ο μεν πρώτος την πληρέστερη ένταξη της περιοχής του Δήμο Οιτύλου ή τουλάχιστον μέρους του στο σύστημα Σαββατοκύριακου της πληθυσμιακής μητροπολιτικής συγκέντρωσης της Αθήνας-Αττικής, ο δε δεύτερος τη σύνδεση του Δήμου με μια από τις πύλες της χώρας, την Πάτρα, από την οποία μετακινείται συνδυασμένα, οδικά και με πλοία, μεγάλος αριθμός τουριστών από και προς την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω λιμανιών της Αδριατικής της Ιταλίας.

Η ανάπτυξη των γραμμών που συνδέουν την Καλαμάτα με οχηματαγωγά πλοία με την Κρήτη αποτελεί έναν πρόσθετο παράγοντα δυνητικής βελτίωσης της προσπελασιμότητας της περιοχής.

Τέλος, οι αεροπορικές συγκοινωνίες, μέσω έκτατων και, μελλοντικά, τακτικών πτήσεων προς και από το αεροδρόμιο Καλαμάτας, με τις οποίες μπορούν να διακινούνται τουρίστες προς διάφορους προορισμούς του νομού Μεσσηνίας, αλλά και προς το Δήμο Οιτύλου, προσφέρουν μια πρόσθετη δυνατότητα η οποία μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της προσπελασιμότητας της περιοχής του δήμου, περιορίζοντας σημαντικά τον απομακρυσμένο χαρακτήρα σε Ευρωπαϊκό κυρίως επίπεδο.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τα παραπάνω συνίσταται στη διαπίστωση ότι η περιοχή, παρά τη γεωγραφικά απομακρυσμένη θέση της ως προς τις μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις της χώρας και της Ευρώπης, καθίσταται όλο και πιο εύκολα προσπελάσιμη ακόμα και μέσα από τις ήδη υπάρχουσες υποδομές μεταφορών.

6.2 Θεσμικό Πλαίσιο Εξωαστικού Χώρου

Για την Μάνη υφίσταται ένα πλούσιο ιστορικό ρυθμίσεων της περιοχής που άλλοτε αφορά μεμονωμένα κτίρια (κήρυξη «διατηρητέων»), άλλοτε ολόκληρους οικισμούς (χαρακτηρισμός τους ως «παραδοσιακοί») ή ευρύτερες περιοχές (ζώνες προστασίας Α ή Β του ΥΠΠΟ), ακόμα και ανθρωπογεωγραφικές ενότητες όπως η «Λακωνική Μάνη» (ΥΠΕΧΩΔΕ).

Την εικόνα του ισχύοντος θεσμικού καθεστώτος συμπληρώνουν γενικότερες ρυθμίσεις που ισχύουν για όλη τη χώρα, όπως αυτές που αφορούν την εκτός σχεδίου δόμηση, αλλά και τους οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων.

Μόνο μεγάλα αστικά κέντρα και περιοχές ιστορικών κέντρων διακρίνονται από τόσο «πλούσιο» θεσμικό υπόβαθρο ρυθμίσεων σε βάθος χρόνου, πράγμα που φανερώνει ένα διαρκές ενδιαφέρον της πολιτείας για την περιοχή, πλην όμως αποσπασματικό και γενικά ατελές ως προς τη συντονισμένη μέριμνα, πόσο μάλλον τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό. Κύριοι φορείς άσκησης προστασίας στην περιοχή είναι το ΥΠΠΟ και το ΥΠΕΧΩΔΕ, με παράλληλες πρωτοβουλίες συνδυασμού μέτρων και περιορισμών, κυρίως στην οικοδόμηση (χρήσεις, μεγέθη, μορφολογικοί περιορισμοί κλπ).

Το πλαίσιο αυτό ελάχιστα συμπληρώνεται ή εξισορροπείται από αντίστοιχα αναπτυξιακά μέτρα ή κίνητρα για τη συγκεκριμένη περιοχή της Μάνης.

Το ιστορικό των σύγχρονων τουλάχιστον ρυθμίσεων αρχίζει χαρακτηριστικά με την κήρυξη (ΦΕΚ 156 Β' / 1958, ΥΠΠΟ) –ομολογουμένως με κάποια ασάφεια- των ιστορικών πύργων ενός συνόλου 13 οικισμών ως «ιστορικών διατηρητέων μνημείων». Αν και ομαδική και σε μεγάλη έκταση, η κήρυξη αφορά ουσιαστικά μεμονωμένα κτίρια, πλην όμως εμμέσως αξιολογεί ένα σύνολο συγκεκριμένων οικισμών.

Στη συνέχεια, πάλι με κάποια ασάφεια, τέσσερις οικισμοί της Μάνης (Βάθεια, Αρεόπολη, Κοίτα, Μίνα) σε σύνολο έξι σε ολόκληρη τη χώρα, χαρακτηρίζονται ως «χρήζοντες ειδικής κρατικής προστασίας» (ΦΕΚ 612 Β' / 1976, ΥΠΠΟ). Με τις ρυθμίσεις του ΦΕΚ 49 Β' / 1987 του ΥΠΠΟ, καθορίζεται και οριοθετείται «ζώνη βραχοσκεπών Απηδήματος».

Το 1978, μεταξύ των οικισμών όλης της χώρας που χαρακτηρίζονται από το ΥΧΟΠ ως παραδοσιακοί, περιλαμβάνονται 42 οικισμοί της περιοχής μελέτης (ΦΕΚ 594 Δ'/78), ενώ το 1998 χαρακτηρίζονται από το ΥΠΕΧΩΔΕ ως παραδοσιακοί άλλοι 23 οικισμοί του Δήμου Οιτύλου (ΦΕΚ 912 Δ'/98). Οι πράξεις αυτές αποτελούν σημαντικό σταθμό στη εξέλιξη των ρυθμίσεων για την περιοχή που καθιερώνεται τελικά ως μια από τις σημαντικότερες και πυκνότερες σε αριθμό παραδοσιακών οικισμών περιοχές της χώρας. Το ανθρωπογενές πολιτιστικό αυτό απόθεμα, με τους 65 παραδοσιακούς οικισμούς αναγνωρίζεται πλέον ως το βασικό στοιχείο οργάνωσης της περιοχής.

Σε μια περιοχή με ιστορικό ρυθμίσεων του ΥΠΠΟ, εμφανίζεται, το 1993, μια σημαντική ρύθμιση του εξωαστικού χώρου, από τον ΥΠΕΧΩΔΕ αυτή τη φορά, η οποία τροποποιεί τη μέχρι τότε εκτός σχεδίου ισχύουσα κατάσταση θέτοντας περιορισμούς όσον αφορά τις χρήσεις, τους όρους δομήσεως αλλά και εκτεταμένου μορφολογικού χαρακτήρα ρυθμίσεις αναθέτοντας τον έλεγχο στην αρμόδια ΕΠΑΕ (ΦΕΚ 1218 Δ' / 1993, ΥΠΕΧΩΔΕ).

6.3 Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος

Οι κυριότερες πιέσεις στο περιβάλλον της περιοχής μελέτης συνδέονται με την ανεξέλεγκτη διάθεση των παραγόμενων λυμάτων, καθώς οι οικισμοί του Δήμου Οιτύλου δεν τηρούν τα προβλεπόμενα από την Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία, ούτε ως προς τα δίκτυα αποχέτευσης, ούτε ως προς τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Δίκτυο ακαθάρτων δεν υπάρχει και η αποχέτευση των λυμάτων γίνεται σε βόθρους απορροφητικούς. Το πρόβλημα αυτό καταγράφεται ως ιδιαίτερα σημαντικό στους παραλιακούς οικισμούς, κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου, εξαιτίας της μεγάλης πληθυσμιακής αύξησης που σημειώνεται.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι θα πρέπει να ολοκληρωθούν οι μελέτες για την αποχέτευση του δήμου και για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και να δρομολογηθεί η υλοποίηση των έργων, με προτεραιότητα στα έργα που αφορούν τους παραλιακούς οικισμούς.

Η υλοποίηση των μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, θα είναι καθοριστική για την προστασία τόσο των επιφανειακών υδάτων (ρέματα, θάλασσα), όσο κυρίως των υπόγειων υδροφορέων που επηρεάζονται μέσω της διαδικασίας της κατείσδυσης, που μάλιστα εμφανίζεται και ιδιαίτερα μεγάλη, λόγω της έντονης καρστικοποίησης των ασβεστολιθικών σχηματισμών που δομούν την περιοχή.

Η επεξεργασία των μη αστικών λυμάτων (κυρίως λύματα από ελαιοτριβεία και από γεωργικές δραστηριότητες) κρίνεται επίσης απαραίτητη πριν τη τελική διάθεση τους στους υδάτινους αποδέκτες, καθώς τα απόβλητα αυτά είναι ιδιαίτερα επιβαρυνμένα. Ειδικότερα, τα απόβλητα των ελαιοτριβείων έχουν υψηλό φορτίο BOD₅, χαμηλό pH, ισχυρές χρωστικές ουσίες, πολλά αιωρούμενα στοιχεία και υψηλή θερμοκρασία και καθώς η λειτουργία των μονάδων αυτών συμπίπτει με το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου των βροχοπτώσεων, διευκολύνεται η έκπλυση σημαντικών ποσοτήτων τους και η μεταφορά τους. Σε ότι αφορά τα λύματα που οφείλονται σε γεωργικές δραστηριότητες, λόγω του ότι είναι επιφορτισμένα με φυτοφάρμακα και λιπάσματα επιβαρύνουν σημαντικά τα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα αλλά και τους ζώντες σε αυτά οργανισμούς. Επίσης, εκτός των τελικών αποδεκτών επιβαρύνουν και το έδαφος. Στην περίπτωση δε του Οιτύλου, επειδή οι καλλιεργούμενες εκτάσεις βρίσκονται πλησίον της παράκτιας ζώνης, θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα, ώστε να μην παρατηρηθούν φαινόμενα τοξικότητας και ευτροφισμού.

Όσον αφορά τη διαχείριση των οικιακών απορριμμάτων του δήμου, αυτή παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα, κυρίως ως προς τη διάθεση και επεξεργασία, καθώς δεν τηρούνται οι απαραίτητες συνθήκες υγιεινής. Θα πρέπει να υπάρξει ενιαία αντιμετώπιση του προβλήματος των στερεών αποβλήτων σε επίπεδο νομού, με την κατασκευή ενός ή περισσότερων χώρων υγειονομικής ταφής σε κεντροβαρική θέση και σταθμών μεταφόρτωσης σε κατάλληλες θέσεις, για την εξυπηρέτηση των δήμων. Η υλοποίηση του χώρου υγειονομικής ταφής θα συνοδευτεί από την παύση λειτουργίας του χώρου ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, στην περιοχή μελέτης (θέση Σπαρτέα), που επιβαρύνει σημαντικά και με πολλαπλούς τρόπους το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.

Σε ότι αφορά την ύδρευση, θα πρέπει να επισημανθεί η αναγκαιότητα εξεύρεσης τρόπων για την επίλυση του προβλήματος της επάρκειας νερού του Δήμου και κυρίως για τις νοτιότερες περιοχές του, που είναι και οι τελευταίες που εξυπηρετούνται από το δίκτυο ύδρευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Εναλλακτικές Προτάσεις

7 ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

7.1 Σκοπός της Διατύπωσης Εναλλακτικών Προτάσεων

Οι εναλλακτικές προτάσεις (σενάρια) που αναπτύσσονται στη συγκεκριμένη φάση της μελέτης αποσκοπούν σε μια πρώτη περιγραφή της αναπτυξιακής εικόνας του Δήμου Ανατολικής Μάνης, έτσι ώστε μέσα από το συνδυασμό της οικονομικής-κοινωνικής και δημογραφικής ανάπτυξης, από τη μια, και των επιπτώσεων των ασκούμενων πολιτικών, από την άλλη, να διαγραφεί η μελλοντική εικόνα του Δήμου μέχρι το έτος 2014 (έτος στόχος της μελέτης).

Τα σενάρια αυτά αναπτύσσονται σε μια πρώτη προσέγγιση για το σύνολο της περιοχής του Δήμου και στη συνέχεια επιχειρείται η χωρική εξειδίκευσή τους σε πρόσφορα χωρικά σύνολα.

Σχετικά με την προσέγγιση αυτή πρέπει να σημειωθούν δύο ζητήματα. Το πρώτο συνδέεται με τον αριθμό των προς ανάπτυξη σεναρίων σε σχέση με το κύριο στοιχείο καθορισμού τους και το δεύτερο σχετίζεται άμεσα με την παρουσίαση των σεναρίων αυτών στη συγκεκριμένη πρώτη φάση της μελέτης.

Στο θέμα αυτό θα επανέλθουμε λόγω του καθεστώτος προστασίας της περιοχής, το οποίο ισχύει ήδη σήμερα.

Ως προς τον αριθμό των σεναρίων μπορεί να αναφερθεί ότι αυτός καθορίζεται από τις προδιαγραφές της όλης προσέγγισης, Μάλιστα, οι ίδιες προδιαγραφές καθορίζουν και τον κύριο μηχανισμό διαφοροποίησης των σεναρίων που δεν είναι άλλος από την ένταση και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής προστασίας του ΥΠΕΧΩΔΕ (βλ. σχετικά τις Προδιαγραφές).

Ως προς το δεύτερο σημείο, πρέπει να σημειωθεί ότι αν και από τη μια η ανάλυση της περιοχής και ο εντοπισμός των προβλημάτων, του δυναμικού και των δυνατοτήτων της ως προς τους στόχους της συγκεκριμένης προσέγγισης και των ζητημάτων που συνδέονται καθοριστικά με την οργάνωση του Δήμου έχει προχωρήσει σημαντικά, δεν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι διαδικασίες (παρουσίαση, συζητήσεις κατά τη διαβούλευση, έλεγχος και αξιολόγηση της ανάλυσης μέσα από τις συγκεκριμένες διαβουλεύσεις) που προβλέπονται και θεωρούνται χρήσιμες από τη μελετητική ομάδα.

Με την έννοια αυτή τα σενάρια που παρουσιάζονται στη συνέχεια αδρομερώς δεν αποτελούν παρά μια πρώτη πρόταση η οποία και θα πρέπει να εκτεθεί σε ελέγχους. Μόνο σενάρια τα οποία συνδυάζουν από τη μια τη ρητή και συγκεκριμένη σύνδεσή τους κατά τον πληρέστερο δυνατό τρόπο με την πραγματικότητα εκφράζοντας τις πιθανότερες εξελίξεις, ενώ, ταυτόχρονα, γίνονται και αποδεκτά από την πλειοψηφία όλων όσοι συμμετέχουν στις καθοριστικές για την εξέλιξη της περιοχής διαδικασίες, είτε από την πλευρά των κοινών, είτε από την πλευρά των ιδιωτών έχουν πιθανότητες να υλοποιηθούν κατά ικανοποιητικό τρόπο. Με την έννοια αυτή τα σενάρια που παρουσιάζονται στη συνέχεια θα πρέπει να θεωρηθούν ως πρόταση για προβληματισμό και συζήτηση, έτσι ώστε αυτά -ιδιαίτερα το σενάριο που θα κριθεί ως το επιθυμητό και το πλέον πιθανό- στη συνέχεια να αποτελέσουν αντικείμενο σε βάθος επεξεργασιών και να οριστικοποιηθούν τροφοδοτώντας με προτάσεις και τους φορείς άσκησης πολιτικής.

7.2 Ποιότητα και Ποσοτική Προσέγγιση

Οι προσεγγίσεις που ακολουθούν είναι κατά κύριο λόγο ποιοτικές. Κι αυτό γιατί δεν είναι ρεαλιστικά πρόσφορο οι σύνθετες οικονομικές εξελίξεις που αναμένονται στο μέλλον να «εγκλωβιστούν» σε συγκεκριμένα ποσοτικά μεγέθη. Άλλωστε, σε μεγάλο βαθμό, πολλά από τα ποσοτικά μεγέθη που χρησιμεύουν για την προσέγγιση της υπάρχουσας κατάστασης δεν είναι παρά συμβατικά μεγέθη, ενώ καθώς από τις φυσικές κατηγορίες κινούμεθα προς τις οικονομικές τα μεγέθη αυτά, ουσιαστικά, και για πολλές από τις συγκεκριμένες συλλογικότητες που εξετάζονται, δεν υπάρχουν ούτε κατά συμβατικό τρόπο. Όμως, τελικά, ποσοτικά μεγέθη πρέπει να διατυπωθούν για τη συγκεκριμενοποίηση ορισμένων ζωτικών για την εξέλιξη της περιοχής ρυθμίσεων που συνδέονται κατά κύριο λόγο με τον αναπτυξιακό υποδοχέα δηλ. τις χρήσεις γης για αστική ανάπτυξη. Εδώ οι ποσοτικοποιήσεις, έστω και ως προτάσεις για συζήτηση, είναι αναγκαίες. Αυτές, όμως, γίνονται με τη βοήθεια μεγεθών που μπορούν εύκολα να γίνουν κατανοητά (πληθυσμός, τουριστικά καταλύματα, οικοδομική δραστηριότητα) έτσι ώστε στη συνέχεια με τη βοήθεια δεικτών να προκύψουν οι αναγκαίες εκτάσεις.

7.3 Παράγοντες που Επιδρούν στη Διαμόρφωση Σεναρίων

Στο σημείο αυτό παρουσιάζονται οι παράγοντες που θεωρούνται βασικοί για τη διαμόρφωση των σεναρίων και περιγράφεται το εύρος μεταβολής τους.

7.3.1 Πληθυσμός

Ο πληθυσμός της περιοχής απαρτίζεται από τα εξής υποσύνολα:

- Μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής
 1. Καταγόμενοι απ' αυτήν,
 2. Εργαζόμενοι σ' αυτήν και καταγόμενοι από αλλού,
 3. Καταγόμενοι από άλλες περιοχές της χώρας ή του εξωτερικού που κατοικούν στην περιοχή χωρίς να εργάζονται σ' αυτήν (δεύτερη κατοικία)
- Εποχικοί κάτοικοι (με διάφορες συχνότητες)
 1. Καταγόμενοι από την περιοχή αλλά κατοικούντες αλλού το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου
 2. Κάτοικοι δευτέρων κατοικιών.
- Τουρίστες σε τουριστικά καταλύματα.

Είναι προφανές ότι ο πραγματικός πληθυσμός της ΕΣΥΕ αποδίδει μέρος του συνολικού πληθυσμού της περιοχής. Ο πληθυσμός αυτός είναι συνάρτηση της ημερομηνίας διεξαγωγής της απογραφής, που γίνεται συνήθως άνοιξη, και των ηθελημένων μετακινήσεων την ημέρα της απογραφής προς την περιοχή του Δήμου.

Ως προς τις μεταβολές του πληθυσμού μπορεί να τεθεί ως ρεαλιστικός στόχος η συγκράτηση του πληθυσμού και η σταδιακή ανασυγκρότησή του ως προς την ηλικιακή σύνθεση σε μια πυραμίδα περισσότερο εξισορροπημένη. Ο στόχος αυτός μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην περιοχή και την προσέλκυση ατόμων νέων σε ηλικία να εργαστούν στις θέσεις αυτές και να μένουν στην περιοχή μεγάλο χρονικό διάστημα. Εάν οι νέοι αυτοί κατάγονται από την περιοχή μπορεί να θεωρηθεί ακόμα περισσότερο πιθανή η μόνιμη εγκατάστασή τους στην περιοχή. Όμως μια μόνιμη εγκατάσταση εργαζομένων στην περιοχή είναι περισσότερη συνάρτηση της συνολικής της ανάπτυξης και της ποιότητας ζωής που προσφέρει σε συνδυασμό με τις δυνατότητες απασχόλησης και όχι τόσο ζήτημα καταγωγής.

Η ανασυγκρότηση πάντως του ηλικιακού προτύπου του πληθυσμού αποτελεί μακροχρόνια διαδικασία. Μέχρι την ολοκλήρωσή της θα διατηρηθεί το σημερινό πρότυπο εποχικής και περιορισμένης κατοίκησης. Ο πληθυσμός αυτής της κατηγορίας μπορεί να αυξάνεται σε συνδυασμό με την οικιστική δραστηριότητα, σε σχέση, δηλαδή, με τον αριθμό των διαθέσιμων καταλυμάτων.

7.3.2 Απασχόληση και αναπτυξιακό πρότυπο

Η απασχόληση στην περιοχή θα εξακολουθήσει να κινείται γύρω από τρεις άξονες, τον πρωτογενή τομέα, την οικιστική δραστηριότητα και τον τουρισμό. Στην πρώτη κατηγορία μπορεί να θεωρηθεί μια παράλληλη απασχόληση σύμφωνα με το παραδοσιακό πρότυπο στην παραγωγή και μεταποίηση παραδοσιακών προϊόντων (ελιά, κτηνοτροφία, μελισσοκομία) ενώ σταδιακά τη θέση παραδοσιακών πρακτικών στην παραγωγή και μεταποίηση των προϊόντων αυτών μπορούν να αναλάβουν σύγχρονες πρακτικές οι οποίες και θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων και στη διάθεσή τους στην αγορά. Η διαδικασία αυτή πάντως περιορίζεται από τους διαθέσιμους φυσικούς πόρους και πρέπει κατά κύριο λόγο να στοχεύει σε ποιότητα και όχι σε ποσότητα. Η οικιστική δραστηριότητα θα αναπτύσσεται κι αυτή κινούμενη από το παραδοσιακό προς το σύγχρονο πρότυπο διαφυλάσσοντας, όμως, εκείνα τα μορφολογικά χαρακτηριστικά που συντελούν στη διαμόρφωση του οικιστικού τοπίου της περιοχής σε συνδυασμό με τη συνετή χρήση των υλικών που αντιστοιχούν σ' αυτήν την ιστορική εικόνα, όπως άλλωστε διασφαλίζουν και οι ισχύοντες κανόνες προστασίας.

Ο τουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί ακολουθώντας το μέχρι σήμερα πρότυπο ανάπτυξής του, ενώ η δημιουργία ξενοδοχειακών μονάδων σε συμβατό με την αντοχή της περιοχής παρεχομένων υπηρεσιών. Στον κλάδο αυτό θα πρέπει να καταταγούν και όλες οι υπηρεσίες εστίασης, αναψυχής και εξειδικευμένου εμπορίου που συνδέονται με τον τουρισμό.

Τέλος, παράλληλα με τις δραστηριότητες αιχμής που εκτίθενται από τους κλάδους, οι οποίοι περιγράφονται προηγουμένα, θα εξακολουθήσουν ασκούμενες και οι περιορισμένες εκτός Αρεοπόλεως και της άμεσης περιοχής της, δραστηριότητες που ασκούνται και σήμερα στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.

Το υπό διαμόρφωση αναπτυξιακό πρότυπο και το πρότυπο απασχόλησης, αν και ποτέ δεν θα αποβάλει ολοκληρωτικά τον εποχικό χαρακτήρα, θα πρέπει να έχει τάσεις περιορισμού της εποχικότητας, έτσι ώστε να αξιοποιούνται πληρέστερα οι επενδυμένοι χρηματικοί πόροι. Η απασχόληση των κατοίκων μπορεί να αναπτυχθεί σε ένα πρότυπο πολυ-απασχόλησης σε συμπληρωματικούς μεταξύ τους κλάδους ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί η μεγιστοποίηση του εισοδήματος των απασχολουμένων καθώς αυτοί μπορούν να αναλαμβάνουν, ταυτόχρονα, και περισσότερες δραστηριότητες αλλά και διαφορετικούς ρόλους σ' αυτές (εκτελεστικό, διευθυντικό, βοηθητικό κ.λ.π.).

7.3.3 Δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας –Πελοποννήσου-Ιονίων νήσων και πιο ειδικά η Πελοπόννησος αποτελεί επιλέξιμη Περιφέρεια, και για το ΕΣΠΑ άρα μπορεί να θεωρηθεί δεδομένη η, ως ένα βαθμό, ροή κοινοτικών και εθνικών πόρων προς την περιοχή του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Οι πόροι αυτοί θα πρέπει να υπηρετήσουν, ταυτόχρονα, το στόχο της λειτουργικής ολοκλήρωσης του Δήμου σε μια ενότητα μέσα από τη βελτίωση του συστήματος (δικτύου) επικοινωνίας και κυκλοφορίας, να συμβάλουν στην ανάπτυξη εκείνων των κοινωνικών υποδομών που διασφαλίζουν μια επιθυμητή ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών, να συντελούν στην προστασία του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και, τέλος, να λειτουργήσουν προς την κατεύθυνση της κινητοποίησης παραγωγικών επενδύσεων από την πλευρά των ιδιωτών.

Οι ιδιωτικές επενδύσεις με τη σειρά τους αναμένεται να κινηθούν, συμπληρωματικά προς τις δημόσιες, στην κατεύθυνση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και στον οικιστικό τομέα. Η προοπτική, πάντως, θα πρέπει να συγκεντρώνεται στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων στην περιοχή.

Σε ό,τι αφορά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, σημαντικό μέρος θα καταλάβουν οι δραστηριότητες που συνδέονται, είτε άμεσα, είτε έμμεσα, με τον τουρισμό συντελώντας στη βελτίωση, ολοκλήρωση, αλλά και στη διαφοροποίηση του σημερινού προτύπου διασφαλίζοντας, έτσι, παράταση της τουριστικής περιόδου, καλύτερη κατανομή των τουριστών στους μήνες που χαρακτηρίζονται από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, ανάπτυξη άλλων τουριστικών δραστηριοτήτων οι οποίες υπερβαίνουν τη σχέση με τη θάλασσα και μόνο, ανάπτυξη άλλων συμπληρωματικών μορφών τουρισμού (πολιτιστικός, φυσιολατρικός, αγροτουρισμός).

Στην ίδια λογική θα πρέπει να εξετάζονται και ιδιωτικές επενδύσεις σε συμπληρωματικές προς τον τουρισμό δραστηριότητες, πολλές από τις οποίες απευθύνονται και στους κατοίκους της περιοχής, όπως η αναψυχή και η εστίαση, το λιανικό εμπόριο και οι βελτιωμένες προσωπικές υπηρεσίες.

Είναι προφανές ότι, ενώ οι δημόσιες επενδύσεις μπορούν να προσδιοριστούν στο πλαίσιο του εκπονουμένου Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης και των Προγραμμάτων του ΚΠΣ της νέας διαχειριστικής περιόδου, οι ιδιωτικές επενδύσεις εκφράζοντας τα σχέδια ιδιωτών επιχειρηματιών δεν είναι εκ των προτέρων προβλέψιμες. Μπορεί, όμως, να θεωρηθεί ότι αυτές συνδέονται ευθέως ανάλογα με το σχεδιασμό και την υλοποίηση των δημοσίων επενδύσεων, αλλά και με τον χωροταξικό, πολεοδομικό και αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιοχής. Όσο μέσα από το σχεδιασμό αυτό διασφαλίζεται μια στενή ένταξη των εν γένει δραστηριοτήτων στο χώρο και μέσα από αυτήν ο περιορισμός των συγκρούσεων μεταξύ αυτών των δραστηριοτήτων, τόσο θα διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις αξιοποίησης των επιχειρηματικών κεφαλαίων και, άρα, και η πραγματοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων στην περιοχή του Δήμου.

7.3.4 Φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον

Το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον αποτελεί σημαντικό πόρο της περιοχής. Αν και υπόκειται σε αλλαγές και μετασχηματισμούς οι μεταβολές αυτές πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες προστασίας. Κατά κανόνα οι μεταβολές αυτές πραγματοποιούνται αργά με αποτέλεσμα οι επιπτώσεις τους, με την εξαίρεση ορισμένων κραυγαλέων στις οικοδομές, να μην γίνονται άμεσα αντιληπτές. Όμως, υπάρχει ένα όριο αντοχής το οποίο μετά την υπέρβασή του διαμορφώνει μη αναστρέψιμες καταστάσεις με αποτέλεσμα την τάση υποβάθμισης του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος. Η κατάσταση αυτή επιβάλλει ιδιαίτερη προσοχή για το σύνολο της αναπτυξιακής διαδικασίας ώστε αυτή να πραγματοποιείται χωρίς να προσβάλλονται οι φυσικοί και ανθρωπογενείς πόροι της περιοχής.

Είναι προφανές ότι η μελλοντική εξέλιξη της περιοχής θα πρέπει να λαμβάνει πρόνοιες αντιμετώπισης αυτού του κινδύνου ακόμα και αν αυτός σήμερα δεν φαίνεται να είναι ορατός σε πολλές περιπτώσεις, στο βαθμό που αυτός δεν αντιμετωπίζεται επαρκώς από τις ισχύουσες ρυθμίσεις.

Η λειτουργική προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος κινείται προς δύο κατευθύνσεις την «ενεργητική» της ανάδειξης και την «παθητική» της προστασίας.

Με τον όρο «ενεργητική» προστασία νοείται η προστασία συγκεκριμένων μνημείων, συγκεκριμένων σημείων αλλά και συνόλων που είναι χαρακτηριστικά για το φυσικό και για το ανθρωπογενές περιβάλλον. Η προστασία αυτή συνδέεται περισσότερο με την ανάδειξη των συγκεκριμένων στοιχείων και τη δημιουργία συνθηκών επίσκεψής τους με τέτοιο τρόπο, ώστε αυτά να μην εκτίθενται σε κινδύνους αλλοίωσης και καταστροφής.

Με τον όρο «παθητική» προστασία νοείται ένα πλέγμα ρυθμίσεων και κανονισμών το οποίο περιορίζει την υπερβολική εκμετάλλευση ορισμένων σημείων και χωρικών συνόλων του Δήμου που οδηγεί σε μια κατάσταση κατά την οποία κινδυνεύουν τα στοιχεία και τα σύνολα αυτά. Εκτός, όμως, από τους κινδύνους υπερεκμετάλλευσης και των συνεπειών στο χώρο της αλλαγής των χρήσεών του, ιδιαίτερα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί και το φαινόμενο της υποχώρησης των παραδοσιακών δραστηριοτήτων του πρωτογενή τομέα και των επιπτώσεων που έχει αυτή η υποχώρηση στο τοπίο. Το φαινόμενο αυτό παρατηρείται σε συνδυασμό με την τουριστική και οικιστική ανάπτυξη στα παραθαλάσσια και πεδινά μέρη του δήμου, ενώ καθώς κινούμεθα προς τα ορεινά συνδέεται με τη γήρανση του πληθυσμού και την αλλαγή του παραδοσιακού παραγωγικού προτύπου της περιοχής. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι οι καλλιεργούμενοι αγροί κι ελαιώνες να αποβάλουν τη συνήθη μορφή τους και να αποκτούν μια εικόνα οικοσυστημάτων σε μετακαλλιεργητική φάση που δεν συνάδουν με το τοπίο της περιοχής και αυξάνουν τους κινδύνους καταστροφής από πυρκαγιά. Τελικά, και στις δύο περιπτώσεις δημιουργούνται σημαντικοί κίνδυνοι αλλοίωσης του τοπίου οι οποίοι είναι πιθανόν να εκτείνονται και μέχρι της καταστροφής του είτε από τυχαία είτε, όμως, και από συμπτωματικά αίτια.

Η προστασία και του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στην περίπτωση του Δήμου είναι θεσμική και κανονιστική με σχετικά διατάγματα και δράσεις των αρμοδίων υπηρεσιών (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπ. Γεωργίας, Δασαρχείο, Υπ. Πολιτισμού κ.λπ) σε καμία, όμως περίπτωση αυτή δεν φθάνει την αποτελεσματικότητα της λειτουργικής προστασίας η οποία ασκείται κατά κύριο λόγο από αυτούς που αναπτύσσουν δραστηριότητα (παραγωγική και οικιστική) στην περιοχή προς την οποία λειτουργούν συμπληρωματικά οι επιταγές της διοίκησης.

Η συμπεριφορά αυτή μπορεί να αναπτυχθεί και να παγιωθεί μέσα από ανάπτυξη και αποδοχή της αντίληψης ότι τα οικιστικά σύνολα και η φύση της περιοχής, δηλ. το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον της, αποτελούν τον κύριο πόρο της, ο μετασχηματισμός του οποίου θα πρέπει να γίνεται αποδεκτός σε περιορισμένη κλίμακα και σύμφωνα με συγκεκριμένους κανόνες.

Σε ότι αφορά, τέλος, τις αργούσες καλλιέργειες θα πρέπει να αναζητηθούν αρμοδιότητες των συλλογικοτήτων της περιοχής (σύλλογοι, συνεταιρισμοί κ.λπ) οι οποίοι να μπορούν να αναλαμβάνουν δράση προστασίας ή περιορισμού των κινδύνων στη λογική ότι η ιδιοκτησία εκτός από δικαίωμα συνεπάγεται και υποχρέωση, τουλάχιστον, μέχρι του σημείου περιορισμού των συνεπειών τις οποίες συνεπάγεται η εγκατάλειψή της, έστω και προσωρινά.

Η προστασία της μορφής και του τύπου που αναφέρθηκε προηγούμενα αποτελείται από δύο στοιχεία: τη λειτουργική προστασία την οποία σταδιακά αναμένεται να αναπτύξουν και να ασκήσουν οι κάτοικοι της περιοχής, και τη θεσμική προστασία την οποία θα ασκήσει το δημόσιο. Για την πρώτη μπορεί να γίνει αποδεκτό ότι θα βαίνει αυξανόμενη ενώ η ευστοχία της δεύτερης συναρτάται, όχι μόνο από τη διοικητική της διατύπωση, αλλά και από τις διαδικασίες εφαρμογής της οι οποίες θα είναι τόσο αποτελεσματικότερες όσο αυτή θα συνδέεται με την προστασία του πρώτου τύπου.

7.3.5 Οικοδομική δραστηριότητα

Η καθαυτή οικοδομική δραστηριότητα εντάσσεται, όπως είναι προφανές, στο αναπτυξιακό πρότυπο της περιοχής. Με την έννοια αυτή όσα έχουν αναπτυχθεί στο σχετικό σημείο του κεφαλαίου αυτού εξακολουθούν να ισχύουν. Αν, στο σημείο αυτό, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην οικοδομική δραστηριότητα αυτό μπορεί να αποδοθεί σε δύο παράγοντες. Στην ιδιαίτερη σημασία που η δραστηριότητα αυτή έχει αποκτήσει για την ανάπτυξη της περιοχής κατά τα τελευταία χρόνια, αλλά και στους κινδύνους που συνεπάγεται για την αλλοίωση έως και καταστροφή του οικιστικού περιβάλλοντος και του τοπίου της περιοχής σε ορισμένα χωρικά σύνολα τα οποία, όμως, είναι καθοριστικά για το Δήμο συνολικά.

Μπορεί να θεωρηθεί ότι η οικοδομική δραστηριότητα θα συνεχισθεί με τους ρυθμούς που έχει αποκτήσει κατά τα τελευταία χρόνια.

Όμως, ακριβώς αυτός ο δυναμισμός συνεπάγεται ελέγχους και περιορισμούς στο μέγεθος, στη μορφή και στα υλικά, ώστε να διατηρηθεί η εικόνα της περιοχής, αλλά και στις θέσεις κατασκευής και νέων κτιρίων, ώστε να περιοριστούν τα φαινόμενα αστικής διάχυσης κατά αυθόρμητο και ανοργάνωτο τρόπο φαινόμενα που, κατά κανόνα, οδηγούν στην εκ των υστέρων ανάπτυξη των αναγκαίων υποδομών αυξάνοντας σημαντικά το κόστος τους.

7.3.6 Οι ρυθμίσεις προστασίας

Η περιοχή του Δήμου Ανατολικής Μάνης αποτελεί μία από τις προστατευόμενες περιοχές της χώρας. Με την έννοια αυτή η σημερινή εικόνα του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, έως ένα σημείο, μπορεί να αποδοθεί και στις συγκεκριμένες ρυθμίσεις οι οποίες εν πολλοίς έχουν δράσει αποτελεσματικά.

Από την άλλη μεριά η αναπτυξιακή της κατάσταση συνδέεται περισσότερο με την απομακρυσμένη θέση της και τα σχετικά προβλήματα προσπελασιμότητας που αυτή αντιμετωπίζει, αλλά και με το πρόσφατο ιστορικό παρελθόν που συνδέεται με την αγροτική έξοδο και τη μετακίνηση του πληθυσμού στις πόλεις, επί του προκειμένου κυρίως στον Πειραιά, και τις ειδικές μορφές που προσέλαβε η διαδικασία αυτή στην περιοχή του Δήμου και γενικότερα στη Μάνη.

Αυτό που θα πρέπει να διερευνηθεί είναι η σχέση της προστασίας με μια όλο και περισσότερο δυναμική αναπτυξιακή διαδικασία. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον της περιοχής αποτελεί σημαντικότερο αναπτυξιακό πόρο. Με την έννοια αυτή η προστασία θα πρέπει να θεωρηθεί ότι μακροπρόθεσμα συμβάλλει στη βιωσιμότητα της αναπτυξιακής διαδικασίας διαφυλάσσοντας τους πόρους και προσδιορίζοντας τους τρόπους που θα πρέπει να κινηθεί η ανάπτυξη.

7.4 ΣΕΝΑΡΙΑ

Τα σενάρια που ακολουθούν αναπτύσσονται ως συνδυασμοί της εξέλιξης των συγκεκριμένων παραγόντων. Στη λογική αυτή, από τη μια βρίσκονται οι συνέπειες των δραστηριοτήτων των ιδιωτών για τους οποίους γίνεται αποδεκτό ότι όλο και περισσότερο θα αναγνωρίζουν την «αξία» της περιοχής και θα αναπτύξουν δραστηριότητες σε έναν μεσοχρόνιο ορίζοντα, που ταυτίζεται με το έτος στόχο της μελέτης, αντί να προχωρούν στην υλοποίηση εφήμερων οικονομικών δράσεων, ενώ από την άλλη μεριά βρίσκεται η λογική της προστασίας του δημοσίου.

Αυτή η προστασία γίνεται κατανοητή με την έννοια αφ'ενός των ρυθμίσεων και της αντίστοιχης ακύρωσής τους, και αφ' ετέρου με την έννοια της λειτουργικής διαχείρισης (εφαρμογής) των ρυθμίσεων αυτών. Όσο πιο κοντά βρίσκονται οι ρυθμίσεις αυτές στη λειτουργική προστασία της περιοχής, όπως αυτή έχει περιγραφεί προηγούμενα, τόσο μεγαλύτερη θα είναι και η αποτελεσματικότητά της. Στην αντίθετη περίπτωση η αποτυχία της πολιτικής αποτυπώνεται με ακόμα μεγαλύτερη ένταση απ' ότι η επιτυχία της και μπορεί να οδηγήσει έως και στην πλήρη αποδιάρθρωση της πολιτικής αυτής με σημαντικές συνέπειες για την αναπτυξιακή διαδικασία.

Η γενική αυτή διατύπωση, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της συγκεκριμένης προσέγγισης από το ΥΠΕΚΑ προφανώς και υπολείπεται της πραγματικότητας σε ότι αφορά τα σχετικά ζητήματα του Δήμου Ανατολικής Μάνης μια και εδώ η προστασία είναι ήδη συγκεκριμένο καθεστώς.

Άρα, λοιπόν, η προστασία σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις θα πρέπει να θεωρηθεί ως δεδομένη ήδη στην περίπτωση των τάσεων. Συνεπώς, στην περίπτωση των σεναρίων παρέμβασης η προστασία μπορεί να θεωρηθεί ότι διαφοροποιείται κατά τρόπο που να την καθιστά λειτουργικότερη και αποτελεσματικότερη σε σχέση με τους αναπτυξιακούς στόχους με μερικές και «σημειακές» βελτιώσεις. Αν τα σενάρια αυτά εξεταστούν με αυτή τη λογική ο σχετικός με την προστασία προβληματισμός ουσιαστικά ανατρέπεται, αν αυτά συγκριθούν με την λογική άλλων Αναπτυξιακών Προγραμμάτων άλλων περιοχών όπου δεν ισχύουν εξειδικευμένες ρυθμίσεις προστασίας, καθώς στα παρεμβατικά σενάρια μπορεί να ενσωματωθούν πρακτικές προστασίας, οι οποίες χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο τα προς προστασία αντικείμενα, να λειτουργούν αποτελεσματικότερα σε σχέση με τις αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής.

1. Οι τάσεις:

Πρόκειται για την προβολή των τάσεων που παρατηρούνται σήμερα στο έτος στόχο, στη λογική ότι δεν συνάγεται κανένα πρακτικό αποτέλεσμα από τη συγκεκριμένη μελέτη και τα πράγματα εξελίσσονται ως έχουν σήμερα.

Ο πληθυσμός. θα παρουσιάσει περιορισμένη αύξηση κυρίως λόγω εγκαταστάσεων στην περιοχή εργαζομένων και κατοικούντων σε δεύτερη κατοικία (σε μικρό βαθμό).

Απασχόληση και αναπτυξιακό πρότυπο. Διατηρείται ο μεταβατικός του χαρακτήρας από μια παραδοσιακή εξωστρεφή οικονομία παραδοσιακής γεωργίας σε μια οικονομία τουριστικών υπηρεσιών χωρίς, όμως, να ολοκληρωθεί η διαδικασία μετάβασης. Το αναπτυξιακό πρότυπο παραμένει ασταθές και ευέλικτο στις εξελίξεις των συνιστωσών του.

Επενδύσεις. Οι δημόσιες επενδύσεις εξακολουθούν να είναι σημαντικές. Το ίδιο και οι ιδιωτικές, χωρίς όμως, να υπάρχει στενή σύνδεση των δεύτερων με τις πρώτες.

Φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Η προστασία ασκείται σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις. Παρά τις «αντοχές» της περιοχής οι κίνδυνοι αλλοίωσης εξακολουθούν να υφίστανται.

Οικοδομική δραστηριότητα. Παρουσιάζει δυναμισμό δημιουργώντας κινδύνους αστικής διάχυσης και τραυματισμού του δομημένου περιβάλλοντος.

Προστασία. Το καθεστώς παραμένει ως έχει.

2. Η έντονη παρέμβαση:

Ως έντονη παρέμβαση νοείται η άσκηση από τη διοίκηση κατασταλτικής πολιτικής σε ότι αφορά την τουριστική και οικοδομική ανάπτυξη με στόχο τη συγκράτηση της οικιστικής επέκτασης και την προστασία των οικισμών και του τοπίου. Η πολιτική αυτή για να γίνει αποτελεσματική απαιτεί έντονες παρεμβάσεις διοικητικού τύπου και οδηγεί, στο βαθμό που η οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να βρει διεξόδους οι οποίες αντισταθμίζουν τους περιορισμούς που υφίσταται, σε στρεβλώσεις με σημαντικές συνέπειες στην περιοχή του Δήμου.

Ο πληθυσμός. Παρατηρείται αύξηση, αλλά μικρότερη από την αύξηση του προηγούμενου σεναρίου, καθώς λιγότερος πληθυσμός θα μπορεί να απασχολείται στην περιοχή.

Αναπτυξιακό πρότυπο – Απασχόληση. Η μεταβατική διαδικασία (βλ. προηγούμενα) επιβραδύνεται με αποτέλεσμα την αποδιάρθρωση των στοιχείων της, τόσο στο εσωτερικό τους όσο και συνολικά.

Επενδύσεις. Οι δημόσιες επενδύσεις συνεχίζονται σε μικρότερη κλίμακα σε σχέση με το προηγούμενο σενάριο, ενώ οι ιδιωτικές επενδύσεις περιορίζονται σημαντικά.

Φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Η κανονιστική προστασία στο βαθμό που επιτυγχάνεται η λειτουργική της ολοκλήρωση καθίσταται αποτελεσματικότερη. Όπου αυτή ασκείται λειτουργικά ή επιβάλλεται κανονιστικά οδηγεί σε αποτελέσματα, ενώ εκτός της πρακτικής εμβέλειας της περιοχής προστασίας προκαλούνται αποτελέσματα αντίθετα από τα επιθυμητά.

Οικοδομική δραστηριότητα. Η οικοδομική δραστηριότητα περιορίζεται ως αποτέλεσμα της έντονης προστασίας, όμως οι πιέσεις προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης οδηγούν σε εκτός θεσμικού πλαισίου διαδικασίες, με συνολικά αρνητικές επιπτώσεις.

Προστασία. Το καθεστώς δυσκολεύεται να επιτύχει τη λειτουργική του ολοκλήρωση. Τα αποτελέσματα είναι διαφορετικά και αντιφατικά σε διάφορες περιοχές του Δήμου ανάλογα με τις πιέσεις που αυτά δέχονται από τις νέες δραστηριότητες και ανάλογα με την αντοχή των παραδοσιακών δραστηριοτήτων.

3. Ήπια παρέμβαση ή ρεαλιστικό σενάριο:

Το σενάριο αυτό προκύπτει ύστερα από συνδυασμό των δύο προηγούμενων σεναρίων. Οι τάσεις ενισχύονται ως προς τα θετικά τους ενώ οι ασκούμενες πολιτικές, στοχεύοντας στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής με σεβασμό στο ανθρωπογενές, ιστορικό και φυσικό περιβάλλον, επεμβαίνουν λειτουργικά στις οικονομικές και κοινωνικές διαδικασίες επιτυγχάνοντας θετικά αποτελέσματα.

Ο πληθυσμός. Παρουσιάζει αύξηση η οποία μπορεί να ξεπερνάει και την αύξηση του πληθυσμού στο σενάριο των τάσεων, καθώς βελτιώνονται οι προϋποθέσεις που προσδιορίζουν την ποιότητα ζωής και οι ευκαιρίες απασχόλησης στο Δήμο.

Αναπτυξιακό πρότυπο – Απασχόληση. Οι ευκαιρίες απασχόλησης βελτιώνονται, καθώς το μεταβατικό αναπτυξιακό πρότυπο της περιοχής ολοκληρώνεται προς την πλευρά του εκσυγχρονισμού και αποκτά λειτουργική βιωσιμότητα.

Επενδύσεις. Οι δημόσιες επενδύσεις συνεχίζονται ενώ αυξάνονται και οι ιδιωτικές επενδύσεις. Δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις ολοκληρώνονται λειτουργικά και αυξάνεται, έτσι, η αποτελεσματικότητά τους.

Φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Η προστασία ασκείται στο σύνολο του περιβάλλοντος λειτουργικά, το κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο αυτή στηρίζεται βελτιώνεται, ενώ τα αποτελέσματά της αυξάνονται καθώς καθίστανται προφανείς οι θετικές επιπτώσεις της ασκούμενης πολιτικής στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, προκαλώντας αντιδράσεις όλων των εμπλεκόμενων συμβατές και με την ανάπτυξη και με την προστασία.

Οικοδομική δραστηριότητα. Αναπτύσσεται δυναμικά αλλά και συντεταγμένα στα προβλεπόμενα πλαίσια και μορφές.

Προστασία. Το καθεστώς ολοκληρώνεται κατά τρόπο που όχι μόνο να μην διακυβεύεται η λειτουργική βιωσιμότητα της περιοχής, αλλά να ενισχύεται. Οι κανονιστικές ρυθμίσεις εντάσσονται λειτουργικά στο αναπτυξιακό πρότυπο της περιοχής διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα των οικονομικών δράσεων, ενώ ταυτόχρονα το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον εξακολουθούν να αποτελούν τον κύριο αναπτυξιακό πόρο.

Πίνακας 25 : Σχηματική Παρουσίαση Σεναρίων

Σενάρια Παράγοντες	Οι τάσεις	Έντονη παρέμβαση	Ήπια παρέμβαση Ρεαλιστικό σενάριο
Πληθυσμός	Μικρή αύξηση	Αύξηση αλλά μικρότερη από τα προηγούμενα σενάρια	Σχετική αύξηση (μεγαλύτερη από τα δύο προηγούμενα σενάρια)
Απασχόληση και αναπτυξιακό πρότυπο	Μεταβατικό μη σταθεροποιημένο αναπτυξιακό πρότυπο	Αργά εξελισσόμενο μεταβατικό πρότυπο με τάσεις αποδιάρθρωσης	Τάσεις ολοκλήρωσης μεταβατικής διαδικασίας και σταθεροποίησης ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου
Δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις	Σημαντικές δημόσιες επενδύσεις. Σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις ανεξάρτητες από την πρώτη.	Περιορισμένες δημόσιες επενδύσεις. Περιορισμός ιδιωτικών επενδύσεων.	Σημαντικές και αποτελεσματικές δημόσιες επενδύσεις. Σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις, συμπληρωματικές προς τις πρώτες).
Φυσικό και ανθρωπογενές	Περιορισμένες θέσεις.	Αυστηρή κανονιστική προστασία με	Λειτουργική προστασία με ολοένα

περιβάλλον	Σχετική προστασία	περιορισμένα αποτελέσματα.	και αυξανόμενο αποτελέσματα
Οικοδομική δραστηριότητα	Δυναμική ανάπτυξη	Περιορισμός της ανάπτυξης αλλά και ανάπτυξη εκτός των θεσμικών σχημάτων	Δυναμική ανάπτυξης εντός των προβλεπομένων πλαισίων
Προστασία	Ως έχει	Σημαντικές αλλαγές που δύσκολα συμβιβάζονται με μία λειτουργική βιωσιμότητα της περιοχής	Λειτουργικές βελτιώσεις συμβατές με τους μετόχους της και με την ανάπτυξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Αναπτυξιακοί στόχοι και Προτεραιότητες κατά την Δ' Προγραμματική Περίοδο (2007-2013)

8 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ Δ΄ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (2007-2013)

Όπως είναι φανερό η διάρθρωση του προγραμματισμού για την τέταρτη προγραμματική περίοδο, σε επίπεδο Δήμου, ακολουθεί τα επίπεδα κοινοτικό, εθνικό, περιφερειακό και νομαρχιακό. Η ανάλυση και παρουσίαση των προγραμμάτων της Δ΄ προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013 έχει ως βασικούς στόχους:

- Την παρουσίαση των εθνικών στρατηγικών επιλογών και των δυνατοτήτων και χρηματοδοτικών εργαλείων για την εκπλήρωση των στρατηγικών στόχων του Δημοτικού - Τοπικού Επιχειρησιακού Προγράμματος
- Τη δυνατότητα προσδιορισμού χρηματοδοτικών εργαλείων για το επιχειρησιακό πρόγραμμα
- Τον προσδιορισμό μέτρων που ικανοποιούν τους στρατηγικούς στόχους των αξόνων προτεραιότητας του τοπικού προγράμματος

8.1 Βασικές Προτεραιότητες Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς ΕΣΠΑ 2007 – 2013

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) είναι το βασικό κείμενο πολιτικής στο οποίο αποτυπώνεται η αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας για την περίοδο 2007-13. Περιλαμβάνει ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και των μεσοπρόθεσμων αναγκών και δυνατοτήτων της χώρας, την συνολική στρατηγική θεώρηση και τις επιμέρους αναπτυξιακές παρεμβάσεις (για χρηματοδότηση είτε από αμιγώς Εθνικούς είτε από Εθνικούς και Κοινοτικούς πόρους). Το ΕΣΠΑ διαμορφώνεται στο πλαίσιο των οριζόντιων Στρατηγικών Κατευθύνσεων της ΕΕ για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και τις αντίστοιχες Κατευθυντήριες Γραμμές για την προώθηση των στόχων της Στρατηγικής της Λισσαβόνας και προσδιορίζει τις σχέσεις μεταξύ αφενός των Κοινοτικών και αφετέρου των Εθνικών και Περιφερειακών προτεραιοτήτων.

Ειδικότερα, το ΕΣΠΑ αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον προγραμματισμό των Διαρθρωτικών Ταμείων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 σε εθνικό επίπεδο, εκπονήθηκε δε στο πλαίσιο της νέας Στρατηγικής προσέγγισης για την Πολιτική Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την οποία το ΕΣΠΑ «..εξασφαλίζει ότι η συνδρομή από τα Ταμεία συμβαδίζει με τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για την συνοχή και προσδιορίζει το σύνδεσμο μεταξύ των Κοινοτικών Προτεραιοτήτων αφενός και του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων αφετέρου».

Το ΕΣΠΑ αποτελείται από δύο βασικά μέρη: το Στρατηγικό και το Επιχειρησιακό. Το Στρατηγικό μέρος αναφέρεται στη πολιτική σύγκλισης που θα εφαρμόσει η χώρα, ενώ στο επιχειρησιακό αναφέρονται τα μεμονωμένα προγράμματα ως προς τις προτεραιότητες και τις κατανομές των χρηματοδοτικών πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Κεντρικό στοιχείο της νέας προσέγγισης αποτελεί η απαραίτητη στροφή της χώρας προς την υλοποίηση της Πολιτικής της Λισσαβόνας, χωρίς, ωστόσο, να παραγνωρίζεται η ανάγκη συνέχισης της στήριξης των πλέον μειονεκτικών Περιφερειών, μέσω της Πολιτικής Συνοχής. Με βάση τα παραπάνω, η Ελλάδα κατά την νέα προγραμματική περίοδο 2007-2013 στοχεύει στην ανάδειξή της ως μιας εξωστρεφούς χώρας με ισχυρή διεθνή παρουσία, μια Ελλάδα παραγωγική και ανταγωνιστική με έμφαση στην ποιότητα.

Η στοχοθεσία του ΕΣΠΑ 2007-13 αποτυπώνεται σε 5 θεματικές ενότητες, ως εξής:

- Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας.
- Κοινωνία της γνώσης και Καινοτομία.
- Απασχόληση και κοινωνική συνοχή.
- Θεσμικό περιβάλλον.
- Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης.

Στο πλαίσιο αυτών των 5 θεματικών ενοτήτων έχουν διαμορφωθεί οι 17 Γενικοί Στόχοι του ΕΣΠΑ, οι οποίοι προσδιορίζουν τις βασικές προτεραιότητες και τις κυριότερες κατηγορίες παρεμβάσεων που θα προωθηθούν για την εξυπηρέτηση του αναπτυξιακού οράματος της χώρας κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο και οι οποίοι παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί.

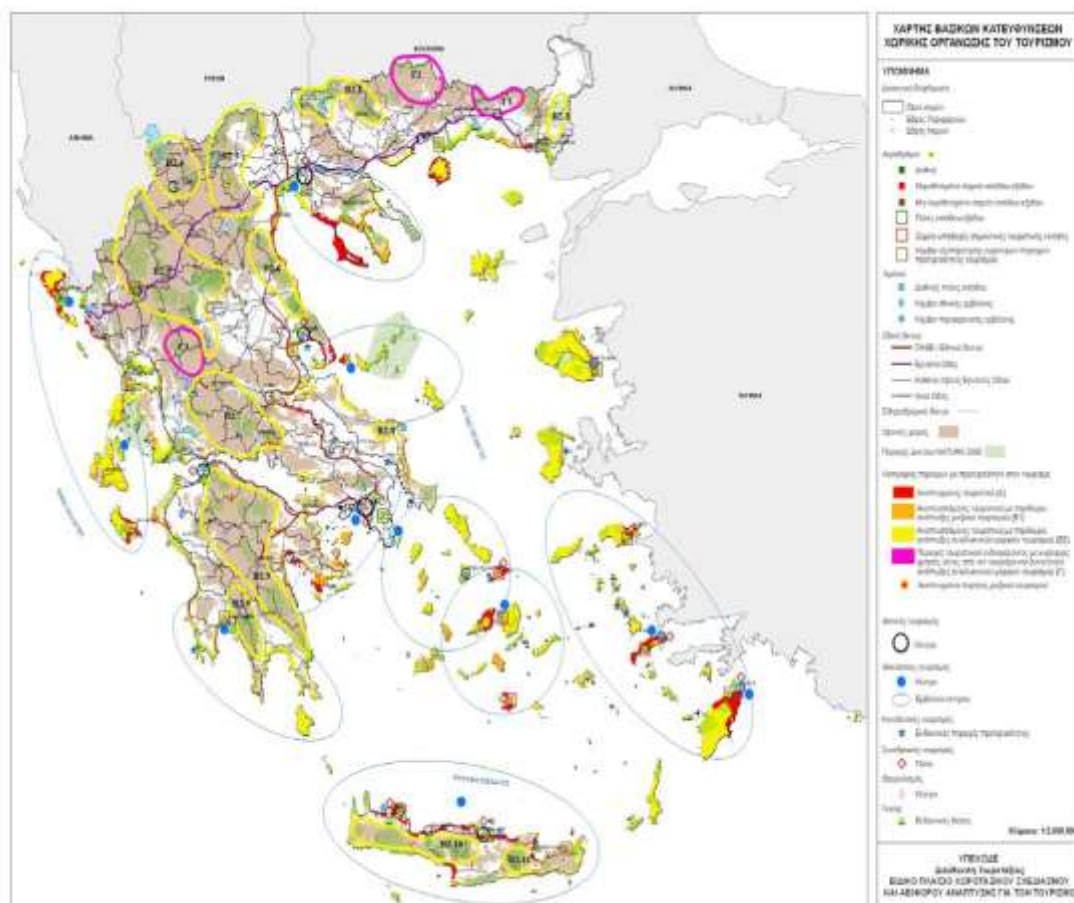
**Θεματικές
προτεραιότητες**

Γενικοί Στόχοι

1. Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας	1.	Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών ξένων άμεσων επενδύσεων
	2.	Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας
	3.	Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας
2. Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία	4.	Η βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.
	5.	Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικού παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης.
	6.	Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς του κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας
3. Απασχόληση και κοινωνική συνοχή	7.	Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων.
	8.	Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση
	9.	Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης
	10.	Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας
4. Θεσμικό περιβάλλον	11.	Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή).
	12.	Η βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης
5. Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των Περιφερειών ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης	13.	Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας.
	14.	Ο ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία
	15.	Η αειφορική διαχείριση του Περιβάλλοντος
	16.	Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής
	17.	Η ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας

Πίνακας 26: Θεματικές Προτεραιότητες και Γενικοί Στόχοι ΕΣΠΑ

Εικόνα 11 Χάρτης βασικών κατευθύνσεων χωρικής οργάνωσης του τουρισμού ()

8.2 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Για την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας κατά την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013, στο επίπεδο των πέντε χωρικών ενοτήτων σχεδιάζονται πέντε Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ως εξής:

- ΠΕΠ Μακεδονίας - Θράκης
- ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας – Πελοποννήσου - Ιονίων Νήσων (ΠΕΠ ΔΕΠΙΝ)
- ΠΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου
- ΠΕΠ Θεσσαλίας -Στερεάς Ελλάδας – Ηπείρου
- ΠΕΠ Αττικής

Τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα θα συμβάλλουν στην κάλυψη των εθνικών στρατηγικών στόχων, όπως προαναφέρθηκαν, συμπληρωματικά με τα τομεακά προγράμματα και με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε χωρικής ενότητας / περιφέρειας, όπως αυτά εξειδικεύονται στο σχετικό τμήμα της περιφερειακής στρατηγικής.

Λόγω του ότι τα πέντε ΠΕΠ καλύπτουν Περιφέρειες που ανήκουν σε διαφορετική κατηγορία (αμιγής στόχος σύγκλισης, phasing out, phasing in), θα υπάρξει διαφοροποίηση του εύρους των παρεμβάσεων που θα υλοποιηθούν σε κάθε τέτοια κατηγορία.

Σε κάθε περίπτωση, τα ΠΕΠ για όλες τις Περιφέρειες θα καλύψουν έναν κοινό κορμό παρεμβάσεων ως εξής:

- Κοινωνικές υποδομές,
- Υγεία και Κοινωνική αλληλεγγύη (υποδομές νοσοκομείων και δομών κοινωνικής φροντίδας, ειδικών μονάδων, κέντρων υγείας και ανοιχτής φροντίδας, εξειδικευμένος εξοπλισμός, μέτρα ανάπτυξης και προστασίας της Δημόσιας Υγείας),
- Πολιτισμός (ενίσχυση των βασικών πολιτιστικών υποδομών, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς),
- Έργα προσπελασιμότητας και περιβάλλοντος τοπικής κλίμακας,
- Πολιτικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης,
- Πολιτικές ενίσχυσης ορεινών, μειονεκτικών, νησιωτικών περιοχών.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας αποτελεί σύμφωνα με τα κριτήρια της απασχόλησης και της ανεργίας, μια από τις Περιφέρειες της χώρας, που κατατάσσεται στο τελευταίο ένα τρίτο σε ότι αφορά την έκταση των προβλημάτων. Το ίδιο ισχύει και για την έκθεση στον κίνδυνο της φτώχειας.

Οι λόγοι που οδηγούν στην συγκεκριμένη κατάσταση συνδέονται με την καθυστέρηση του μετασχηματισμού του παραγωγικού προτύπου κυριαρχίας του πρωτογενή τομέα και με τα προβλήματα αποβιομηχάνισης που αντιμετωπίζουν τα αστικά της κέντρα.

Καθοριστική για την κατάσταση αυτή είναι και η σχετικά απομακρυσμένη χωρικά θέση της σε σχέση με τον υφιστάμενο άξονα ανάπτυξης, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα μεγάλα έργα στην Περιφέρεια άρχισαν να πραγματοποιούνται με σχετική καθυστέρηση.

Πρέπει πάντως να σημειωθεί ότι στην Περιφέρεια προγραμματίζονται σημαντικά έργα έτσι ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί ότι αυτή σχετικά σύντομα θα αποτελέσει κεντρικό τμήμα του αναδυόμενου δυτικού άξονα ανάπτυξης της χώρας.

Έμφαση θα δοθεί στην ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού των αστικών κέντρων της Περιφέρειας στον εκσυγχρονισμό του πρωτογενή τομέα της Περιφέρειας με νέες ανταγωνιστικές καλλιέργειες και στην καθετοποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα καθώς και στην τουριστική ανάπτυξη στις παραθαλάσσιες περιοχές και στις περιοχές της ορεινής ενδοχώρας.

8.2.1 Οι Αναπτυξιακοί Στόχοι στη Χωρική Ενότητα Προγραμματισμού της Περιφέρειας

Οι αναπτυξιακοί στόχοι στη χωρική ενότητα προγραμματισμού για τις **Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου – Ιόνιων Νησιών**, όπως αυτοί περιγράφονται στο ΕΣΠΑ είναι:

«Επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης για πραγματική σύγκλιση με αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης, ενίσχυση της τουριστικής ανάπτυξης ανάδειξη και προώθηση υψηλής ποιότητας αγροτικών προϊόντων, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, έτσι ώστε να ενισχυθεί ο αναπτυξιακός άξονας που συγκροτείται γύρω από τα κύρια αστικά κέντρα της».

Η ολοκλήρωση των σχεδιαζόμενων υποδομών μεταφορών και επικοινωνιών συνιστά καθοριστική παράμετρο στη διαμόρφωση της αναπτυξιακής στρατηγικής. Έτσι:

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας θα εστιάσει στην ανάπτυξη των υποδομών και των υπηρεσιών που θα συμβάλουν στη βελτίωση του επιπέδου μεταφορών και θα δράσουν ως αναπτυξιακό εργαλείο οικονομικής αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού για το σύνολο της χωρικής ενότητας.

Έμφαση θα δοθεί στην αύξηση των επενδύσεων σε τομείς έντασης γνώσης και τον αναπροσανατολισμό του παραγωγικού δυναμικού σε υπηρεσίες και προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Δεδομένων των συγκριτικών πλεονεκτημάτων από πλευράς κλίματος, γεωγραφικής θέσης, φυσικών και αρχαιολογικών – πολιτιστικών πόρων, σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής θα αποτελέσει η ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη με έμφαση στις ειδικές μορφές τουρισμού και την ανάδειξη του πολιτιστικού περιβάλλοντος. Έμφαση θα δοθεί, επίσης, στην προσαρμογή της Περιφέρειας στο ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα στοχεύσει στη βελτίωση της ελκυστικότητάς της με την ενίσχυση υποδομών για τη λειτουργική διασύνδεση των περιοχών της ενδοχώρας μεταξύ τους αλλά και με τα αστικά και ημιαστικά κέντρα της Περιφέρειας, που συγκεντρώνουν σημαντικές υπηρεσίες περιφερειακής και τοπικής κλίμακας. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και προϊόντων στις επιχειρήσεις και την εφαρμογή καινοτομιών, για τη βελτίωση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, ενώ έμφαση θα δοθεί στην αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και τη βελτίωση των συνθηκών προστασίας του περιβάλλοντος, προκειμένου να δημιουργήσει συνθήκες βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών και προσέλκυσης επισκεπτών.

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων θα εστιάσει στη βελτίωση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος με νέες και εναλλακτικές δυνατότητες προσαρμοσμένες στην τοπική ταυτότητα, σε συνδυασμό με τη διαφοροποίηση και τον αναπροσανατολισμό της οικονομίας του αγροτικού χώρου και τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης του δευτερογενή τομέα.

8.2.2 Εξειδίκευση της στρατηγικής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και προβλήματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου τεκμηριώνουν την ανάγκη επαναπροσέγγισης της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής, λαμβάνοντας υπόψη όσα προκύπτουν από τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, με στόχο την είσοδο της Περιφέρειας σε τροχιά ανάπτυξης, η οποία θα συμβάλλει στη μεγέθυνση του συνόλου της οικονομίας και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της, έτσι ώστε να οδηγηθεί η Περιφέρεια στην πραγματική σύγκλιση με τις ανεπτυγμένες περιφέρειες της Χώρας και της Ε.Ε.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, η νέα στρατηγική στόχευση της Περιφέρειας Πελοποννήσου απαιτεί το κατάλληλο μίγμα Πολιτικής για τη Συνοχή και τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, που θα συμβάλλει στην επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης, στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, στην αύξηση της παραγωγικότητας, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, στον εξωστρεφή προσανατολισμό της οικονομίας και στη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης, με παράλληλη άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων.

Ο Γενικός Στρατηγικός Αναπτυξιακός Στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η διεύρυνση της παραγωγικής της βάσης στο σύνολο της Περιφέρειας με την ενίσχυση της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειάς της, για την ανάδειξη και προώθηση κυρίως υψηλής ποιότητας τουριστικών υπηρεσιών και αγροτικών προϊόντων, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, και την εφαρμογή καινοτομιών.

Η επίτευξη του Γενικού Στρατηγικού Αναπτυξιακού Στόχου θα πραγματοποιηθεί με την εφαρμογή των παρακάτω βασικών αναπτυξιακών προτεραιοτήτων, κατά σειρά ιεράρχησης, σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες της Περιφέρειας:

- Ενίσχυση και βελτίωση της Προσπελασιμότητας
- Προστασία του Περιβάλλοντος – Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα ζωής
- Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και της Ανταγωνιστικότητας
- Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού / βελτίωση της διοικητικής ικανότητας της Δημόσιας Διοίκησης
- Αγροτική Ανάπτυξη – Ανάπτυξη της Αλιείας
- Ψηφιακή σύγκλιση
- Χωρική Συνεργασία

Για την επίτευξη της συνέργιας τόσο μεταξύ τους, οι δράσεις του ΠΕΠ Πελοποννήσου, όσο και με τις υπόλοιπες παρεμβάσεις και την εξυπηρέτηση του Γενικού Στρατηγικού, Αναπτυξιακού στόχου της Περιφέρειας, εστιάζονται στους εξής τρεις Στρατηγικούς Στόχους:

- Αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας
- Άμβλυση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών - χωρικών ανισοτήτων

Οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής, υπό την έννοια των γενικών στόχων, για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, είναι οι παρακάτω

- **Αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας.** Για την επίτευξη αυτού του στρατηγικού στόχου, οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής είναι:
 - Ενίσχυση των υποδομών και υπηρεσιών προσπελασιμότητας, με τη βελτίωση και επέκταση των οδικών και λιμενικών μεταφορικών υποδομών
 - Βελτίωση / ανάδειξη υποδομών επιπέδου διαβίωσης, με τη δημιουργία υποδομών υγείας, εκπαίδευσης, την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και την αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων και των αγροτικών / μειονεκτικών περιοχών
- **Ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας.** Για την αύξηση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής είναι:
 - Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στον παραγωγικό εξοπλισμό, και στις λοιπές λειτουργίες των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας
 - Ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης, στηριζόμενη στην προστασία και αξιοποίηση των ιδιαίτερων και πλούσιων φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας, προς την κατεύθυνση παροχής υψηλού επιπέδου τουριστικών υπηρεσιών, με παράλληλη αποτελεσματική προβολή του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος, στο εσωτερικό της Χώρας και στο εξωτερικό.
- **Άμβλυση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών ανισοτήτων.** Για την άμβλυση των ενδοπεριφερειακών & τοπικών ανισοτήτων οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής είναι:
 - Η ενίσχυση των υποδομών και υπηρεσιών προσπελασιμότητας, με τη βελτίωση και επέκταση των οδικών και λιμενικών μεταφορικών υποδομών.

- Η εξειδίκευση αυτού του γενικού στόχου, στο επίπεδο των Αξόνων Προτεραιότητας προς την κατεύθυνση της άμβλυνσης των ενδοπεριφερειακών / τοπικών ανισοτήτων θα αποτυπωθεί με την αναφορά επί της σκοπιμότητας, των υποδομών αυτών, η οδική σύνδεση των εσωτερικών ζωνών και των αγροτικών / μειονεκτικών περιοχών με μεγάλους οδικούς άξονες ή / και λιμάνια, καθώς και με διοικητικά και παραγωγικά κέντρα.
- Η ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής, με εξειδίκευση σε ειδικούς στόχους που άπτονται των παρεμβάσεων στην χαμηλής ανάπτυξης περιοχές όπου σήμερα υφίστανται αναξιοποίητοι φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι και υπάρχει έλλειμμα κοινωνικών υποδομών.
- Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στο παραγωγικό εξοπλισμό και στις λοιπές λειτουργίες των επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας.

8.2.3 Οι Χωρικές Προτεραιότητες της Αναπτυξιακής Στρατηγικής του ΠΕΠ

Οι τεθείσες χωρικές προτεραιότητες της αναπτυξιακής στρατηγικής, αναφέρονται σε:

8.2.3.1 Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη επικεντρώνεται στο σύνολο των αστικών κέντρων της χώρας και στους οικισμούς με αστικές λειτουργίες, όπως οι πρωτεύουσες των νομών και τα αστικά κέντρα της υπαίθρου.

Χαρακτηριστικά στοιχεία της αστικής πολιτικής στη νέα περίοδο είναι η πρόσβαση των πολιτών στην εργασία, στην εκπαίδευση, στις υπηρεσίες και στην ψυχαγωγία, το αναβαθμισμένο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, η δυναμική και ανταγωνιστική οικονομική ανάπτυξη, οι καινοτόμες επιχειρηματικές δραστηριότητες και η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών μέσω μιας εκσυγχρονισμένης δημόσιας διοίκησης.

Η στρατηγική ανάπτυξης των αστικών κέντρων αναπτύσσεται ως συνδυασμός των παρακάτω στοιχείων:

- Πολυκεντρικότητα
- Ενίσχυση των τάσεων δικτύωσης μεταξύ αστικών κέντρων
- Βελτίωση και ανάπτυξη των υποδομών και περιορισμός της αστικής διάχυσης
- Αειφορική ανάπτυξη των πόλεων (αύξηση πρασίνου και κοινοχρήστων χώρων, ολοκληρωμένες υποδομές αστικών εξυπηρετήσεων, αστικές αναπλάσεις, δίκτυα πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων, μείωση των οικιακών αποβλήτων)
- Αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων στα αστικά κέντρα
- Βελτίωση των πληροφοριών σχετικά με τις εξελίξεις στα αστικά κέντρα (παρατηρητήριο)

Με βάση τα προηγούμενα, η βιώσιμη αστική ανάπτυξη συγκεντρώνεται γύρω από συγκεκριμένα αστικά κέντρα της χώρας μητροπολιτικού και περιφερειακού επιπέδου. Η ανάπτυξη των κέντρων αυτών θα κινητοποιήσει μέσα από τις αναδυόμενες δικτύώσεις, και την ανάπτυξη των περιοχών αμέσου επιρροής και συγκεκριμένων αστικών κέντρων, δηλ. την ύπαιθρο που τα περιβάλλει, αλλά και την ανάπτυξη μικρότερων αστικών κέντρων που βρίσκονται στην ακτίνα επιρροής τους.

8.2.3.2 Ανάπτυξη του Ορεινού Χώρου

Η ανάπτυξη του ορεινού χώρου θα επιδιωχθεί κατά τρόπο συνετό, ώστε να μη διακυβεύεται η ευρύτερη οικολογική και πολιτιστική του σημασία, αλλά να διασφαλίζεται η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, συνδυάζοντας παραδοσιακές με σύγχρονες επιχειρηματικές δραστηριότητες, σε συμβατά με το περιβάλλον και το τοπίο όρια, αλλά και με τους κανόνες της αγοράς.

Η στρατηγική ανάπτυξης του ορεινού χώρου θα είναι κοινή για τη χώρα αφού τα προβλήματα του ορεινού χώρου είναι κοινά σε όλες τις Περιφέρειες, παρά την επιλεξιμότητα των Περιφερειών αυτών σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες.

Στον ορεινό χώρο με ελάχιστες σημειακές εξαιρέσεις διαμορφώνονται και οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες των περισσότερων Περιφερειών.

Η στρατηγική ανάπτυξης του ορεινού χώρου αποσκοπεί στην ανασυγκρότηση των δραστηριοτήτων παραγωγής και κατοίκησης, οι οποίες παρουσιάζουν σημαντική εποχικότητα και υποχώρηση κατά βιώσιμο οικονομικά και περιβαλλοντικά πρότυπο. Τα κέντρα αυτά μπορούν να αποτελέσουν ολοκληρωμένα σημεία υποστήριξης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στον ορεινό χώρο.

Η ανασυγκρότηση αυτή μπορεί να αναπτυχθεί μέσα από την στήριξη της ποιοτικής και βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας σε μακροχρόνια προοπτική, μέσα από μορφές ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, οι οποίες μπορούν να αναπτύσσονται κατά μεγάλα χρονικά διαστήματα ενός ημερολογιακού έτους και μέσα από μία ελεγχόμενη μέσα από το σχεδιασμό οικιστική ανάπτυξη.

Άρα είναι επιθυμητή η συγκρότηση ενός πολυλειτουργικού προτύπου ανάπτυξης σε ιδιωτική επιχειρηματική βάση.

Η προοπτική αυτή σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση και τις πιέσεις που ασκούνται στον ορεινό χώρο παραπέμπει στην ανάγκη άσκησης πολιτικής, η οποία θα περιορίζει τις επιπτώσεις από:

- τις χωρίς μακροχρόνιο ορίζοντα οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες οι οποίες τελικά, επιδρούν αρνητικά στους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους
- τις πιέσεις της τουριστικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένες περιοχές του ορεινού χώρου όπου αυτές έχουν εγκατασταθεί (περιοχές χειμερινού τουρισμού, περιοχές με γνωστά ονόματα ως περιοχές προορισμού ενταγμένες στο κυρίαρχο τουριστικό πρότυπο της χώρας, αναδυόμενες τουριστικές περιοχές

Παραδοσιακοί οικισμοί⁴⁶

- Δημιουργία μηχανισμού ελέγχου των χρήσεων γης και της έντασης της τουριστικής δραστηριότητας βάσει των εξής κριτηρίων: επιφάνεια δομημένου χώρου, συνολικός αριθμός τουριστικών επιχειρήσεων με έδρα ή πραγματική λειτουργία στον οικισμό, αριθμός υφιστάμενων κλινών. Στόχος είναι η διαφύλαξη της αξίας του πόρου και η προστασία του παραδοσιακού χαρακτήρα.
- Διαμόρφωση αυστηρότερων κανόνων για τη μορφολογία των νέων κτισμάτων, ενίσχυση δράσεων αποκατάστασης κελυφών και ειδικότερα για τους εγκαταλελειμμένους και φθίνοντες προώθηση πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση αναζωογόνησής τους.
- Ελαχιστοποίηση των επεκτάσεων των οικισμών.

⁴⁶ Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της Εφαρμογής του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό
<http://www.minenv.gr/4/42/00/SMPE.tourismos.iounios.pdf>

- Άμεσος έλεγχος της δόμησης εκτός σχεδίου πόλης και ορίων οικισμών. Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων ορεινών οικισμών που παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, με τη μετατροπή κτιρίων σε καταλύματα ή και με νέες μεγαλύτερου μεγέθους επενδύσεις (αύξηση μέχρι και 40% της υφισταμένης δομημένης επιφάνειας), με κίνητρα είτε προς τους σημερινούς ιδιοκτήτες είτε προς ενδιαφερόμενους επενδυτές.
- Η ανάπτυξη δράσεων τοπικών συμφώνων ποιότητας (πέρα από τους κατά περίπτωση ισχύοντες κτιριολογικούς κανονισμούς), που αφορούν στη διατήρηση και ανάδειξη αξιόλογων μορφολογικών στοιχείων και την ιδιαίτερη τοπική αρχιτεκτονική παραδοσιακών οικισμών.

8.2.3.3 Ανάπτυξη των Αγροτικών Περιοχών

Όσον αφορά στην Ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που συνδέονται με την αλιεία, η νέα προγραμματική περίοδος συμπίπτει χρονικά με την έναρξη εφαρμογής της αναθεωρημένης Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (ΚΓΠ) και το γεγονός αυτό σηματοδοτεί ευρύτατες αλλαγές και μετασχηματισμούς στις αγροτικές περιοχές, δημιουργώντας γι' αυτές σημαντικές ευκαιρίες αλλά και κινδύνους.

Η αναπτυξιακή στρατηγική για τις αγροτικές περιοχές σε επίπεδο χώρας εστιάζεται στην ενίσχυση και των τριών πυλώνων που συνθέτουν την αειφόρο ανάπτυξη, δηλαδή την οικονομική, την κοινωνική και την περιβαλλοντική. Ο σχεδιασμός βασίζεται σε ένα μικτό σχήμα «εκ των άνω προς τα κάτω» με ευρεία συμμετοχή στη φάση της κατάρτισης των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων σε επίπεδο Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και «εκ κάτω προς τα άνω» στη βάση ολοκληρωμένων στρατηγικών για τις ορεινές περιοχές (μικροπεριφέρειες προγραμματισμού) που αποτελούν διακριτές γεωγραφικές ενότητες για την υλοποίηση του Άξονα 3 «Ποιότητα Ζωής στις Αγροτικές Περιοχές και Διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας» του ΠΑΑ και με την προσέγγιση LEADER σε επιλεγμένες, στη βάση ανταγωνιστικής διαδικασίας, πεδινές, αγροτικές και παράκτιες ηπειρωτικές και νησιωτικές περιοχές.

Η στρατηγική για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία στοχεύει:

- Βραχυπρόθεσμα στη διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών.

- Στη διασφάλιση της ευρύτερης οικολογικής και πολιτιστικής σημασίας των αγροτικών περιοχών, καθώς και μιας βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, που συνδυάζει παραδοσιακές με σύγχρονες επιχειρηματικές δραστηριότητες σε συμβατά με το περιβάλλον και το τοπίο όρια.
- Στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή τομέα μέσω της οργάνωσής του σε σύγχρονα επιχειρηματικά πρότυπα, με περαιτέρω ενδυνάμωση της εξωστρέφειας του, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχει σε μια σειρά προϊόντων, αλλά και μεθόδων παραγωγής.
- Στην ανάδειξη του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της γεωργίας και του ρόλου της ως σημαντικού «διαχειριστή» των φυσικών πόρων, αλλά και διατήρησης του αγροτικού τοπίου, φυσικού και ανθρωπογενούς.
- Στη διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών, μέσω της περαιτέρω ενίσχυσης των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και της συμβολής τους στη διαφοροποίηση /εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος.
- Στη διάδοση της χρήσης των ΤΠΕ στις επιχειρήσεις, αλλά και στη βελτίωση των προσφερομένων υπηρεσιών στον πολίτη.
- Στην αναβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου των κατοίκων των αγροτικών περιοχών.
- Στην αύξηση της ελκυστικότητας τους, ως περιοχές πρώτης, αλλά και δεύτερης κατοικίας.
- Στην ανασυγκρότηση βιώσιμων προτύπων παραγωγής και κατοίκησης.
- Στη δημιουργία δικτύων με τα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα με τα επιλεγμένα ημιαστικά και αστικά κέντρα που θα αποτελέσουν τους πόλους ανάπτυξης των ευρύτερων γεωγραφικών ενοτήτων και αποτυπώνονται στον εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό.
- Στην αιεφόρο ανάπτυξη επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών, μέσω της δημιουργίας ενός προτύπου πολυαπασχόλησης και διασύνδεσης των διαφόρων τομέων μεταξύ τους (π.χ. τουρισμός – πρωτογενής τομέας, τουρισμός - πολιτισμός, κλπ) που συνδυάζεται με εξειδικεύσεις στην κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας και της επιχειρηματικότητας.

- Στη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών, στη διατήρηση και δημιουργία θέσεων απασχόλησης, μέσω της στήριξης που παρέχεται για τη διαφοροποίηση ή την οικονομική και κοινωνική αναδιάρθρωση των περιοχών αυτών και στη διατήρηση και προαγωγή της ποιότητας του παράκτιου περιβάλλοντος.

Στην επίτευξη των στόχων αυτών θα συμβάλλουν από κοινού :

- Οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση του Α' και Β' βαθμού αυτοδιοίκησης και η περαιτέρω αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων στην Περιφέρεια, όπως αποτυπώνονται στο Εθνικό Σχέδιο Μεταρρυθμίσεων.
- Οι πόροι των Διαρθρωτικών Ταμείων, του Ταμείου Συνοχής, του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΑ.
- Οι εθνικοί πόροι που θα διατεθούν από το αναμορφωμένο, σε όρους σχεδιασμού και διαχείρισης, ΠΔΕ.
- Σύγχρονα χρηματοδοτικά μέσα.

Η ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων για τη δημιουργία πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος και τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας θα επιτευχθεί μέσω της διάκρισης «τομέων και πεδίων παρέμβασης», ανά Ταμείο και της επιμέρους στοχοθέτησης σε όρους επιχειρησιακών στόχων, αλλά με δεδομένη την ταύτιση των στρατηγικών στόχων και την ενιαία αντιμετώπιση.

8.3 Βασικές Προτεραιότητες Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων Περιόδου 2007 – 2013

Στην παρούσα ενότητα αναφέρονται συνοπτικά οι βασικές προτεραιότητες ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κατά Άξονα Ανάπτυξης, όπως αυτές διατυπώθηκαν από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων κατά τις διαδικασίες σχεδιασμού της Δ' Προγραμματικής Περιόδου, αφορούν τον στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης της Περιφέρειας και αποτελούν το ευρύτερο πλαίσιο ανάπτυξης του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Ο προγραμματισμός και η υλοποίηση προγράμματος για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, πραγματοποιείται μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων, κατατάσσοντας και τις τρεις διοικητικές περιφέρειες στο στόχο Σύγκλιση.

8.3.1 Οι Βασικές Προτεραιότητες Ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την Περίοδο 2007-2013

Γενικός Στρατηγικός Αναπτυξιακός Στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η διεύρυνση της παραγωγικής της βάσης στο σύνολο της Περιφέρειας με την ενίσχυση της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειάς της, για την ανάδειξη και προώθηση κυρίως υψηλής ποιότητας τουριστικών υπηρεσιών και αγροτικών προϊόντων, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, και την εφαρμογή καινοτομιών.

Ο Γενικός Στρατηγικός Αναπτυξιακός Στόχος της Περιφέρειας βασίζεται στους παρακάτω τρεις πυλώνες:

- α) Ελκυστικότητα για επιχειρηματική δραστηριότητα και εξωστρέφεια.
- β) Βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- γ) Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού για την ενίσχυση της απασχόλησης, της παραγωγικότητας και της κοινωνικής συνοχής.

Οι πυλώνες αυτοί με τις επιμέρους θεματικές / τομεακές παρεμβάσεις και με έντονη τη χωρική / τοπική διάσταση, εξασφαλίζουν την αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη της Περιφέρειας, με βασικό συστατικό της στόχο την άμβλυση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών ανισοτήτων. Η επίτευξη του Γενικού Στρατηγικού Αναπτυξιακού Στόχου, στο πλαίσιο των τριών πυλώνων που αυτός βασίζεται, θα πραγματοποιηθεί με την εφαρμογή δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν:

- Από το Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου, 2007-2013, το οποίο συγχρηματοδοτείται μόνο από το ΕΤΠΑ και το οποίο αποτελεί μέρος του ενιαίου Περιφερειακού Προγράμματος της Χωρικής Ενότητας ΔΕΠΙΝ.
- Από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία της Ε.Ε. κατά την περίοδο 2007-2013, ήτοι:
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
 - Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.)
 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
 - Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)
- Από τα, με αμιγώς εθνικούς πόρους, χρηματοδοτούμενα έργα, εντασσόμενα στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, 2007-2013.

Όσον αφορά στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΔΕΠΙΝ, βασικός κορμός του Στρατηγικού Σχεδιασμού του συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΤΠΑ Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου, είναι η ανάδειξη και η βιώσιμη αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών της πόρων, οι οποίοι είναι διάσπαρτοι σε όλη την έκταση της Περιφέρειας, με συγκεκριμένα, διεθνούς φήμης και πολιτιστικής αξίας, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους. Οι πόροι αυτοί, σε συνδυασμό με τη γεωγραφική θέση της Περιφέρειας, αποτελούν στρατηγικής σημασίας παράγοντα για τη βιώσιμη ανάπτυξή της, στο πλαίσιο ενός νέου αναπτυξιακού και παραγωγικού προτύπου. Στηριζόμενη σε μεγάλο βαθμό η Περιφέρεια σε αυτό τον παράγοντα, στοχεύει να καταστεί ένας σημαντικός τουριστικός και πολιτιστικός πόλος για την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής

Μεσογείου, αξιοποιώντας όχι μόνο τους πλούσιους και ιδιαίτερης αξίας φυσικούς της πόρους, αλλά και την ιστορική της παράδοση και κληρονομιά, καθώς και τις δυνατότητες ανάπτυξης του σύγχρονου πολιτισμού.

Για τους λόγους αυτούς, ο πολιτισμός, ως αναπτυξιακή παράμετρος της Περιφέρειας Πελοποννήσου, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, εστιαζόμενος στις εξής κατευθύνσεις:

Ανάδειξη και αξιοποίηση των επώνυμων μνημείων και αρχαιολογικών χώρων για αύξηση της επισκεψιμότητας, με παράλληλη δημιουργία παρεμφερών / συμπληρωματικών υποστηρικτικών δραστηριοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

- Εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών για την αναβάθμιση των υποδομών και των δραστηριοτήτων ανάδειξης και προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς και του σύγχρονου πολιτισμού.
- Ανάδειξη του πλούτου του λαϊκού πολιτισμού που προσδιορίζει και τον ιδιαίτερο εθνικό / τοπικό χαρακτήρα, με την παράλληλη παραγωγή σύγχρονων πολιτιστικών προϊόντων, διαμορφώνοντας μια σχέση ανοικτή συνεργασίας μεταξύ πολιτείας, πνευματικού κόσμου και όλων όσων εργάζονται για τον πολιτισμό.
- Δημιουργία νέων τουριστικών και πολιτιστικών προϊόντων με τη σύνδεση της αξιοποίησης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων με την τοπική οικονομία.

Για τη λειτουργία του τουρισμού και του πολιτισμού, ως παράγοντα της βιώσιμης ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου, προϋποθέσεις είναι η προστασία του περιβάλλοντος με τις ανάλογες υποδομές και δραστηριότητες, καθώς και η αναβάθμιση των υποδομών και υπηρεσιών προσπελασιμότητας, σε όλη την έκταση της Περιφέρειας, με παράλληλη διεύρυνση και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, με ορθολογική και δίκαιη χωροταξική κατανομή στο σύνολο της Περιφέρειας, για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου τουριστικών υπηρεσιών και αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων.

Ως εκ τούτου, Κεντρικός Στρατηγικός Στόχος του Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι:

«Η εξασφάλιση της συνέχειας του χώρου, της ισόρροπης χωρικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και της αναβάθμισης του επιπέδου ζωής των πολιτών της.»

Με αυτόν τον Κεντρικό Στρατηγικό Στόχο του Προγράμματος και τις δράσεις με τις οποίες αυτός θα επιτευχθεί, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σκοπεύει να καλύψει κατά ένα σημαντικό βαθμό τις ανάγκες των εξής αναπτυξιακών πυλώνων / προτεραιοτήτων:

- Αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας
- Άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών - χωρικών ανισοτήτων.

Οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής, των τριών αναπτυξιακών πυλώνων / προτεραιοτήτων, για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, είναι οι παρακάτω:

- Αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας. Για την επίτευξη αυτού του στρατηγικού στόχου, οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής είναι:
 - Ενίσχυση των υποδομών και υπηρεσιών προσπελασιμότητας, με τη βελτίωση και επέκταση των οδικών και λιμενικών μεταφορικών υποδομών
 - Βελτίωση / ανάδειξη υποδομών επιπέδου διαβίωσης, με τη δημιουργία υποδομών υγείας, εκπαίδευσης, την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και την αύξηση της λειτουργικότητας των αστικών κέντρων και των αγροτικών / μειονεκτικών περιοχών
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας. Για την αύξηση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής είναι:
 - Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στον παραγωγικό εξοπλισμό, και στις λοιπές λειτουργίες των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας
 - Ενίσχυση της αιχμής ανάπτυξης, στηριζόμενη στην προστασία και αξιοποίηση των ιδιαίτερων και πλούσιων φυσικών και πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας, προς την κατεύθυνση παροχής υψηλού επιπέδου τουριστικών υπηρεσιών, με παράλληλη αποτελεσματική προβολή του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος, στο εσωτερικό της Χώρας και στο εξωτερικό.

- Άμβλυση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών ανισοτήτων. Για την άμβλυση των ενδοπεριφερειακών & τοπικών ανισοτήτων οι βασικές κατευθύνσεις πολιτικής είναι:
 - Η ενίσχυση των υποδομών και υπηρεσιών προσπελασιμότητας, με τη βελτίωση και επέκταση των οδικών και λιμενικών μεταφορικών υποδομών.
 - Η εξειδίκευση αυτού του γενικού στόχου, στο επίπεδο των Αξόνων Προτεραιότητας προς την κατεύθυνση της άμβλυσης των ενδοπεριφερειακών / τοπικών ανισοτήτων θα αποτυπωθεί με την αναφορά επί της σκοπιμότητας, των υποδομών αυτών, η οδική σύνδεση των εσωτερικών ζωνών και των αγροτικών / μειονεκτικών περιοχών με μεγάλους οδικούς άξονες ή / και λιμάνια, καθώς και με διοικητικά και παραγωγικά κέντρα.
 - Η ενίσχυση της αειφόρου ανάπτυξης και βελτίωσης της ποιότητας ζωής, με εξειδίκευση σε ειδικούς στόχους που άπτονται των παρεμβάσεων στην χαμηλής ανάπτυξης περιοχές όπου σήμερα υφίστανται αναξιοποίητοι φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι και υπάρχει έλλειμμα κοινωνικών υποδομών.
 - Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας με την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στο παραγωγικό εξοπλισμό και στις λοιπές λειτουργίες των επιχειρήσεων σε σχετικά μικρή κλίμακα και σύμφωνα με τα τοπικά χαρακτηριστικά του επιχειρηματικού ιστού.

Με δεδομένο ότι, η προώθηση της ισότητας των φύλων και ευκαιριών αποτελεί μια οριζόντια πολιτική της ΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο του Άρθρου 16 του Καν. 1083/2006 αναφορικά με την Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση, καθώς και την προσέγγιση του Γενικού Στόχου του ΕΣΠΑ, το Πρόγραμμα της Πελοποννήσου 2007-2013 διασφαλίζει:

- την προώθηση της ισότητας των φύλων με συγκεκριμένες δράσεις τις οποίες περιλαμβάνει.
- καθώς και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στο σύνολο των παρεμβάσεων του.

Για την προαγωγή της ισότητας των φύλων και την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος στον τομέα αυτό πρόκειται να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα με τον προσφορότερο δυνατό τρόπο, προκειμένου να αποτραπεί κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου και να καθοριστούν συγκεκριμένες δράσεις για το σκοπό αυτό. Οι δράσεις αυτές θα καθορισθούν με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2007-2013.

Στο πλαίσιο δε, της Στρατηγικής της Περιφέρειας Πελοποννήσου, για τη διαμόρφωση των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος λήφθηκαν υπόψη και οι εισηγήσεις της εκ των προτέρων αξιολόγησης, καθώς και τα συμπεράσματα και προτάσεις της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

8.3.2 Εξειδίκευση της στρατηγικής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και προβλήματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου τεκμηριώνουν την ανάγκη επαναπροσέγγισης της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής, λαμβάνοντας υπόψη όσα προκύπτουν από τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, με στόχο την είσοδο της Περιφέρειας σε τροχιά ανάπτυξης, η οποία θα συμβάλλει στη μεγέθυνση του συνόλου της οικονομίας και στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της, έτσι ώστε να οδηγηθεί η Περιφέρεια στην πραγματική σύγκλιση με τις ανεπτυγμένες περιφέρειες της Χώρας και της Ε.Ε.

Με βάση αυτά τα δεδομένα, η νέα συνολική στρατηγική στόχευση της Περιφέρειας Πελοποννήσου απαιτεί το κατάλληλο μίγμα Πολιτικής για τη Συνοχή και τη Στρατηγική της Λισσαβόνας, που θα συμβάλλει στην επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης, στη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, στην αύξηση της παραγωγικότητας, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας, στον εξωστρεφή προσανατολισμό της οικονομίας και στη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης, με παράλληλη άμβλυση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων.

Ως εκ τούτου, Γενικός Στρατηγικός Αναπτυξιακός Στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η διεύρυνση της παραγωγικής της βάσης στο σύνολο της Περιφέρειας με την ενίσχυση της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειάς της, για την ανάδειξη και προώθηση κυρίως υψηλής ποιότητας τουριστικών υπηρεσιών και αγροτικών προϊόντων, σε συνδυασμό με την προστασία του περιβάλλοντος, την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, και την εφαρμογή καινοτομιών.

Ο Γενικός Στρατηγικός Αναπτυξιακός Στόχος της Περιφέρειας βασίζεται στους παρακάτω τρεις πυλώνες:

- α) Ελκυστικότητα για επιχειρηματική δραστηριότητα και εξωστρέφεια.
- β) Βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- γ) Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού για την ενίσχυση της απασχόλησης, της παραγωγικότητας και της κοινωνικής συνοχής.

Οι πυλώνες αυτοί με τις επιμέρους θεματικές / τομεακές παρεμβάσεις και με έντονη τη χωρική / τοπική διάσταση, εξασφαλίζουν την αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη της Περιφέρειας, με βασικό συστατικό της στόχο την άμβλυση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών ανισοτήτων. Η επίτευξη του Γενικού Στρατηγικού Αναπτυξιακού Στόχου, στο πλαίσιο των τριών πυλώνων που αυτός βασίζεται, θα πραγματοποιηθεί με την εφαρμογή δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν:

- Από το Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοποννήσου, 2007-2013, το οποίο συγχρηματοδοτείται μόνο από το ΕΤΠΑ και το οποίο αποτελεί μέρος του ενιαίου Περιφερειακού Προγράμματος της Χωρικής Ενότητας ΔΕΠΙΝ.
- Από τα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία της Ε.Ε. κατά την περίοδο 2007-2013, ήτοι:
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
 - Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.)
 - Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
 - Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
 - Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ)
- Από τα, με αμιγώς εθνικούς πόρους, χρηματοδοτούμενα έργα, εντασσόμενα στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, 2007-2013.

Όσον αφορά στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΔΕΠΙΝ, βασικός κορμός του Στρατηγικού Σχεδιασμού του συγχρηματοδοτούμενου από το ΕΤΠΑ Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου, είναι η ανάδειξη και η βιώσιμη αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών της πόρων, οι οποίοι είναι διάσπαρτοι σε όλη την έκταση της Περιφέρειας, με συγκεκριμένα, διεθνούς φήμης και και πολιτιστικής αξίας, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους. Οι πόροι αυτοί, σε συνδυασμό με τη γεωγραφική θέση της Περιφέρειας, αποτελούν στρατηγικής σημασίας παράγοντα για τη βιώσιμη ανάπτυξή της, στο πλαίσιο ενός νέου αναπτυξιακού και παραγωγικού προτύπου. Στηριζόμενη σε μεγάλο βαθμό η Περιφέρεια σε αυτό τον παράγοντα, στοχεύει να καταστεί ένας σημαντικός τουριστικός και πολιτιστικός πόλος για την περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου, αξιοποιώντας όχι μόνο τους πλούσιους και ιδιαίτερης αξίας φυσικούς της πόρους, αλλά και την ιστορική της παράδοση και κληρονομιά, καθώς και τις δυνατότητες ανάπτυξης του σύγχρονου πολιτισμού.

Για τους λόγους αυτούς, ο πολιτισμός, ως αναπτυξιακή παράμετρος της Περιφέρειας Πελοποννήσου, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, εστιαζόμενος στις εξής κατευθύνσεις:

- Ανάδειξη και αξιοποίηση των επώνυμων μνημείων και αρχαιολογικών χώρων για αύξηση της επισκεψιμότητας, με παράλληλη δημιουργία παρεμφερών / συμπληρωματικών υποστηρικτικών δραστηριοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών για την αναβάθμιση των υποδομών και των δραστηριοτήτων ανάδειξης και προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς και του σύγχρονου πολιτισμού.
- Ανάδειξη του πλούτου του λαϊκού πολιτισμού που προσδιορίζει και τον ιδιαίτερο εθνικό / τοπικό χαρακτήρα, με την παράλληλη παραγωγή σύγχρονων πολιτιστικών προϊόντων, διαμορφώνοντας μια σχέση ανοικτή συνεργασίας μεταξύ πολιτείας, πνευματικού κόσμου και όλων όσως εργάζονται για τον πολιτισμό.
- Δημιουργία νέων τουριστικών και πολιτιστικών προϊόντων με τη σύνδεση της αξιοποίησης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων με την τοπική οικονομία.

Για τη λειτουργία του τουρισμού και του πολιτισμού, ως παράγοντα της βιώσιμης ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου, προϋποθέσεις είναι η προστασία του περιβάλλοντος με τις ανάλογες υποδομές και δραστηριότητες, καθώς και η αναβάθμιση των υποδομών και υπηρεσιων προσπελασιμότητας, σε όλη την έκταση της Περιφέρειας, με παράλληλη διεύρυνση και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, με ορθολογική και δίκαιη χωροταξική κατανομή στο σύνολο της Περιφέρειας, για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου τουριστικών υπηρεσιών και αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων.

Ως εκ τούτου, **Κεντρικός Στρατηγικός Στόχος** του Προγράμματος της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι:

«Η εξασφάλιση της συνέχειας του χώρου, της ισόρροπης χωρικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και της αναβάθμισης του επιπέδου ζωής των πολιτών της.»

Με αυτόν τον Κεντρικό Στρατηγικό Στόχο του Προγράμματος και τις δράσεις με τις οποίες αυτός θα επιτευχθεί, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σκοπεύει να καλύψει κατά ένα σημαντικό βαθμό τις ανάγκες των εξής αναπτυξιακών πυλώνων / προτεραιοτήτων:

- Αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας
- Ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας
- Άμβλυση των ενδοπεριφερειακών / τοπικών - χωρικών ανισοτήτων.

8.3.3 Άξονες Προτεραιότητας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων 2007-2013

Άξονας 1: Υποδομές και υπηρεσίες προσπελασιμότητας Δυτικής Ελλάδας

- Οδικές Μεταφορές – Οδικό δίκτυο
- Σιδηροδρομικές – Αεροπορικές Μεταφορές
- Θαλάσσιες Μεταφορές

Άξονας 2: Ψηφιακή Σύγκλιση & Επιχειρηματικότητα Δυτικής Ελλάδας

- Προώθηση και Ενίσχυση της συνεργασίας ΑΕΙ, ΤΕΙ, ερευνητικών ινστιτούτων και επιχειρήσεων και ενίσχυση δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης
- Ενίσχυση υποδομών έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας.
- Ενίσχυση της συνεργασίας των ερευνητικών φορέων με επιχειρήσεις και παραγωγικούς φορείς.
- Ίδρυση νέων και εκσυγχρονισμός υφιστάμενων επιχειρήσεων με έμφαση στην καινοτομία και νέες τεχνολογίες
- Δράσεις ενίσχυσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους παραγωγικούς τομείς της μεταποίησης, του τουρισμού, του εμπορίου και των υπηρεσιών. Ενίσχυση επιχειρήσεων για έργα προστασίας του περιβάλλοντος
- Ανάπτυξη υποδομών αρχικής εγκατάστασης επιχειρήσεων που αξιοποιούν αποτελέσματα Έρευνας και Τεχνολογικής ανάπτυξης
- Διάδοση και επίδειξη καινοτόμων έργων.
- Αξιοποίηση των νέων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την προώθηση και προβολή υπηρεσιών και εφαρμογών προς βελτίωση της ποιότητας ζωής του πολίτη.

Άξονας 3: Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής Δυτικής Ελλάδας

- Περιβαλλοντική Προστασία και Πρόληψη Κινδύνων
- Κοινωνικές Υποδομές
- Αστική & Αγροτική Αναγέννηση
- Πολιτισμός
- Τουρισμός

Άξονας 4: Συμβολή στην Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής

- Προετοιμασία , επιλογή, παρακολούθηση του προγράμματος και των έργων
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης των φορέων υλοποίησης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες
- Δράσεις για την δημιουργία νέων δομών διαχείρισης και υλοποίησης
- Μελέτες προπαρασκευαστικές, οργανωτικές, αναπτυξιακές, περιβαλλοντικές, τεχνικές κλπ.

8.3.4 Οι Βασικές Προτεραιότητες Ανάπτυξης της Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων για την Περίοδο 2007-2013

Σύμφωνα με το Ε.Σ.Π.Α. ο γενικός αναπτυξιακός στόχος για τη Χωρική Ενότητα Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων ως προς την προγραμματική περίοδο 2007-2013 προσδιορίζεται ως εξής: Διεύρυνση των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της χωρικής ενότητας, επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ανάπτυξης και αύξηση της παραγωγικότητας για την επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης, και βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών. Ο στόχος αυτός εξειδικεύεται σε τρεις προτεραιότητες: Ελκυστικότητα της περιοχής ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης, Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας και Άμβλυση ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών ανισοτήτων. Βασικό χαρακτηριστικό της Χωρικής Ενότητας είναι ότι διατρέχεται στο σύνολό της από τον υπό ανάδυση μεταφορικό / αναπτυξιακό δυτικό άξονα της χώρας.

Οι στόχοι για αύξηση της παραγωγικότητας και επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας αφορούν άμεσα και τη βιομηχανία, αλλά το επίπεδό ανάπτυξής της είναι χαμηλό, ποσοτικά και ποιοτικά, και πλήττεται και από αποβιομηχάνιση. Συνολικά, δεν αντιπροσωπεύει κύριο τομέα του αναπτυξιακού προτύπου της Χωρικής Ενότητας.

8.3.4.1 Κατευθύνσεις για την Περιφέρεια Πελοποννήσου

Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και στόχοι: Η αναπτυξιακή στρατηγική εστιάζεται στην ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών αξόνων, στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και την εφαρμογή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, στην ανάπτυξη οικοτεχνίας βιολογικών-παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων, στην αντιμετώπιση της ρύπανσης από μονάδες βιομηχανίας και ενέργειας, και στην προστασία του περιβάλλοντος. Η κατάσταση και οι προοπτικές χαρακτηρίζονται από πολύ έντονο δυϊσμό: το ηπειρωτικό, κυρίως, τμήμα του Νομού Κορινθίας είναι λειτουργικά ενσωματωμένο στη Μητροπολιτική Περιοχή της Αθήνας και συγκεντρώνει μεγάλες βιομηχανικές μονάδες μητροπολιτικής χωροθέτησης, ενώ στο υπόλοιπο (κατά πολύ μεγαλύτερο (τμήμα της Περιφέρειας η βιομηχανία παραμένει σε σαφώς χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης. Οι προοπτικές του πρώτου τμήματος συνδέονται με αυτές της Μ.Π.Α., ενώ στην υπόλοιπη περιφέρεια η βιομηχανία θα εξακολουθήσει να παίζει γενικά δευτερεύοντα ρόλο. Η διαφοροποίηση αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη και από τον αναπτυξιακό νόμο με αντίστοιχη γεωγραφική προσαρμογή.

Προτεραιότητες σε επίπεδο κλάδων ή κατηγοριών βιομηχανίας: Η κλαδική φυσιογνωμία της περιφέρειας δεν είναι σαφής, αλλά αυτό συνδέεται εν πολλοίς με την εσωτερική της ανομοιογένεια. Εξάιρεση αποτελούν η μεταποίηση – τυποποίηση αγροτικών προϊόντων σε ολόκληρη την Περιφέρεια, με ιδιαίτερες προοπτικές στην οινοποιία στους νομούς Αρκαδίας, Αργολίδας και Κορινθίας και η εξόρυξη – επεξεργασία μαρμάρου σε Αργολίδα και Κορινθία. Εκτός των προαναφερόμενων κλάδων, δεν φαίνεται να υπάρχουν περιθώρια διατύπωσης μιας κλαδικής στρατηγικής σε επίπεδο περιφέρειας, αλλά η ολοκλήρωση του συμπλέγματος 1 στο ΒΑ τμήμα της είναι σκόπιμη και πρέπει να στηριχθεί. Η ανάπτυξη δορυφορικών μονάδων μεταποίησης στη ζώνη Μεγαλόπολης (πολύ σημαντική ειδίκευση στον κλάδο 40-ηλεκτροπαραγωγή, και μερικώς στον κλάδο 10-άνθρακας) αποτελούν συγκεκριμένες κλαδικές προτεραιότητες που πρέπει να στηριχθούν.

Χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας: Στο ισχυρό στοιχείο της χωρικής ανάπτυξης της βιομηχανίας, τη ζώνη Κορίνθου-ηπειρωτικό τμήμα Ν. Κορίνθου (περιοχή ποιοτικής αναδιάρθρωσης και εντατικοποίησης), που εντάσσεται λειτουργικά στη Μ.Π.Α., η δυνατότητα αυξημένου ρόλου στο πλαίσιο μιας ενδομητροπολιτικής αποκέντρωσης είναι υπαρκτές και πρέπει να στηριχθούν. Στην υπόλοιπη Περιφέρεια, συγκριτικά ισχυρά στοιχεία της χωρικής οργάνωσης της μεταποίησης θα είναι η ευρύτερη περιοχή Καλαμάτας-Μεσσήνης (περιοχή στήριξης) και η ευρύτερη περιοχή Άργους (περιοχή επέκτασης).

Οργανωμένη χωροθέτηση της βιομηχανίας: Παρά την ύπαρξη των οργανωμένων υποδοχέων στην Τρίπολη και το Μελιγαλά, υπάρχει ανάγκη νέων οργανωμένων υποδοχέων, υψηλή με σχετικούς όρους και αρκετά υψηλή με απόλυτους, με έμφαση στο τμήμα που εντάσσεται στη Μ.Π.Α. (συμπεριλαμβανόμενων και των ειδικών τύπων για τις μεγάλες μονάδες ή για την εξυγίανση άτυπων συγκεντρώσεων).

Πολιτική για τις χρήσεις γης και τη διάσπαρτη χωροθέτηση της βιομηχανίας: (α) Αποτροπή της παρόδιας ανάπτυξης μονάδων μεταποίησης στους μη-κλειστούς αυτοκινητόδρομους και το λοιπό βασικό οδικό δίκτυο των ισχυρών στοιχείων της χωρικής οργάνωσης της βιομηχανίας. (β) Η χωροθέτηση νέων μονάδων με βάση τις γενικές διατάξεις της νομοθεσίας περί εκτός σχεδίου δόμησης είναι μη αποδεκτή στη Μ.Π.Α., όπου πρέπει να προβλεφθούν ειδικές κατάλληλες ζώνες. (γ) Η στήριξη της επιβίωσης / μετασχηματισμού των υπαρχουσών μονάδων, εκτός των περιοχών των σημείων (α) και (β) στις σημερινές τους θέσεις είναι σκόπιμη, ιδιαίτερα σε όσες παρουσιάζουν κάποια ασθενή αλλά άνω του χαμηλού μέσου όρου βιομηχανική βάση.

Οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες ως προς τη μεταποίηση είναι ιδιαίτερα έντονες, κυρίως μεταξύ του τμήματος της περιφέρειας που εντάσσεται λειτουργικά στη Μ.Π.Α. και των υπόλοιπων περιοχών. Δεν τίθεται ζήτημα ομογενοποίησης των δύο αυτών επιμέρους τμημάτων της περιφέρειας, δεδομένου του πολύ διαφορετικού ρόλου της στη χωροταξική οργάνωση. Από την άλλη πλευρά, μεταξύ των υπόλοιπων περιοχών οι ανισότητες είναι μέσης έντασης (η χωρική μορφή τους είναι κυρίως αυτή μεταξύ ορεινών και πεδινών περιοχών), δεν αποτελούν πρόβλημα πρώτης προτεραιότητας αλλά πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δράσεων για τη μείωσή τους.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της βιομηχανίας: Λόγω της περιορισμένης παρουσίας βιομηχανικών μονάδων δεν παρατηρούνται σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον, με εξαίρεση τις περιοχές ηλεκτροπαραγωγής. Ωστόσο, θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια για την προστασία των υδροφορέων, ειδικά στα παραλιακά τμήματα Αργολίδας, Λακωνίας, Κορινθίας.

8.3.4.1.1 Νομός Λακωνίας

Γενική προτεραιότητα άσκησης χωρικής πολιτικής για τη μεταποίηση: Χαμηλή (0,5).

Κλαδικές προτεραιότητες: Με εξαίρεση τον προσανατολισμό στην τυποποίηση των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων (ελαιοπαραγωγή και εσπεριδοειδή) δεν υπάρχει σαφής κλαδική φυσιογνωμία, ούτε συγκεκριμένα συγκριτικά πλεονεκτήματα στη μεταποίηση, ούτε έδαφος για τη διατύπωση κλαδικών προτεραιοτήτων, πλην της υποστήριξης της διασύνδεσης πρωτογενή – δευτερογενή (μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και ιδιαίτερα των επώνυμων ποιοτικών αγροτο-διατροφικών).

Χωροταξικό πρότυπο της βιομηχανίας: Η μεταποίηση εστιάζεται στη Σπάρτη και είναι περισσότερο τοπικής σημασίας. Δεν υπάρχουν προοπτικές διαφοροποίησης αυτού του χωρικού σχήματος. Ωστόσο, προκειμένου να προστατευθεί η γεωργική γη από τη διασπορά μικρών βιομηχανικών μονάδων θα πρέπει να προβλεφθούν από τον πολεοδομικό σχεδιασμό κατάλληλες θέσεις για Β.Ε.ΠΕ. μέσης και χαμηλής όχλησης.

Πολιτική για τις περιοχές με ιδιαίτερα χαμηλή παρουσία βιομηχανίας (ενδονομαρχιακές ανισότητες): Πολιτική τύπου 11.

8.4 Βασικές Προτεραιότητες και Μέτρα Ανάπτυξης στον Τομέα της Αγροτικής Ανάπτυξης Περιόδου 2007 - 2013

Οι παρεμβάσεις για την Ανάπτυξη της Υπαίθρου και την Αλιεία, προωθούνται από διακριτό Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Αλιεία.

Το νέο Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Καν. 1698/2005) επικεντρώνεται ειδικότερα στη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές, προστατεύοντας και ενισχύοντας, παράλληλα, τους φυσικούς πόρους. Οι πόροι θα επικεντρωθούν στις μακρόπνοες επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό, καινοτομία, τεχνογνωσία και κεφάλαια στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας, στην εφαρμογή Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στις αγροτικές περιοχές και στη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας μέσω της αγροτικής διαφοροποίησης, ιδίως για γυναίκες και νέους.

Οι κατευθυντήριες γραμμές επιδιώκουν να ευθυγραμμίσουν την πολιτική συνοχής και αγροτικής ανάπτυξης με την ατζέντα της Λισσαβόνας και να καθορίσουν ένα πλαίσιο προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι προτεραιότητες - ελκυστικότητα της Ευρώπης ως τόπου επενδύσεων και εργασίας, γνώση και καινοτομία, και περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους – αντικατοπτρίζονται σε λειτουργικά προγράμματα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Όσον αφορά το Εθνικό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, και σύμφωνα με τον κανονισμό για την αγροτική ανάπτυξη 1698/2005 και τις κατευθυντήριες γραμμές, στο πρόγραμμα αυτό η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί προτεραιότητα και προβλέπεται η δυνατότητα προγραμματισμού και υλοποίησης των παρακάτω αξόνων, μέτρων και δράσεων στο πρόγραμμα:

Άξονας	Μέτρο	Δράσεις
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας	Παραγωγή γνώσης και βελτίωση ανθρώπινου δυναμικού	Επαγγελματικής κατάρτισης και δράσεων ενημέρωσης
		Εγκατάσταση νέων γεωργών
		Πρόωρη συνταξιοδότηση γεωργών και γεωργικών εργατών
		Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών από τους γεωργούς και τους δασοκαλλιεργητές
		Σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης εκμεταλλεύσεων, γεωργών αντικατάστασης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στην εκμετάλλευση, καθώς και δασοκομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών
	Αναδιάρθρωση και ανάπτυξη φυσικού δυναμικού και προαγωγή της καινοτομίας	Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων
		Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών
		Αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων (Μεταποίηση ή /και εμπορία προϊόντων, ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών, συμμόρφωση προς κοινοτικά πρότυπα)
		Συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων και στον τομέα της δασοκομίας
		Βελτίωση και ανάπτυξη της υποδομής που σχετίζεται με την ανάπτυξη και προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας (πρόσβαση σε γεωργική και δασική γη, αναδασμός και έγγειες βελτιώσεις, εφοδιασμός με ενέργεια, διαχείριση υδάτων)
		Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και εισαγωγής των κατάλληλων δράσεων πρόληψης

Βελτίωσης της ποιότητας της γεωργικής παραγωγής και των προϊόντων	Παροχής βοήθειας σε γεωργούς για να προσαρμοστούν σε απαιτητικά πρότυπα βασιζόμενα στην κοινοτική νομοθεσία (εφαρμογή προτύπων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος, υγιεινής των ζώων, συνθηκών καλής διαβίωσης των ζώων κ.λπ.)
	Στήριξη γεωργών που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων
	Στήριξη ομάδων παραγωγών για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα τροφίμων

Άξονας	Μέτρο	Δράσεις
Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου	Αειφορική χρήση γεωργικής γης	Ενισχύσεων για φυσικά μειονεκτήματα στους γεωργούς ορεινών περιοχών
		Ενισχύσεων στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα εκτός των ορεινών περιοχών
		Ενισχύσεων NATURA 2000 και ενισχύσεων που συνδέονται με την οδηγία 2000/60 ⁴⁷ /ΕΚ (Διαχείριση υδάτινων πόρων)
		Γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων (π.χ. επίτευξη γεωργοπεριβαλλοντικών στόχων)
		Ενισχύσεων για την καλή διαβίωση των ζώων (υπέρβαση σχετικών προτύπων)
		Στήριξης για μη παραγωγικές επενδύσεις (αύξηση αξίας τέρψης κοινού, περιοχής NATURA 2000 κ.λπ.)
	Αειφόρος χρήση δασικής γης	Πρώτης δάσωσης γεωργικών γαιών
		Πρώτης εγκατάστασης γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη (εκτατική γεωργία και δασοκομία)
		Πρώτης δάσωσης μη γεωργικών γαιών
		Ενισχύσεων Natura 2000
		Δασοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων
		Αποκατάστασης του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγής δράσεων πρόληψης
		Στήριξης για μη παραγωγικές επενδύσεις (αύξησης αξίας δασών κ.λπ.)

Άξονας	Μέτρο	Δράσεις
και διαφοροποίησης της αγρ. οτικ		Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες

⁴⁷ Οδηγία για τη Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων

		Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων με στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την ανάπτυξη του οικονομικού ιστού
		Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων (μικρής κλίμακας υποδομή, πινακίδες ενημέρωσης, κέντρα πληροφοριών, καταλύματα μικρής δυναμικότητας, υποδομή αναψυχής σε φυσικές περιοχές, ανάπτυξη και διάθεση στην αγορά τουριστικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τον αγροτικό τουρισμό)
	Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές	Βασικές υπηρεσίες για την αγροτική οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό (δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής για ένα χωριό ή ομάδα χωριών και τη συναφή μικρής κλίμακας υποδομή)
		Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών
		Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς (κατάρτιση σχεδίων προστασίας και διαχείρισης για τις τοποθεσίες NATURA 2000 και άλλους τόπους υψηλής φυσικής αξίας, δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και επενδύσεις σχετικές με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της φυσικής κληρονομιάς και την ανάπτυξη τοποθεσιών υψηλής αξίας, μελέτες και επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά των χωριών και το τοπίο της υπαίθρου)
	Κατάρτιση, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση	Απόκτηση δεξιοτήτων, εμπύχωση και εφαρμογή
		Μελέτες της συγκεκριμένης περιοχής παροχής πληροφοριών για την περιοχή και την στρατηγική τοπικής ανάπτυξης
		Κατάρτιση προσωπικού που συμμετέχει στην προπαρασκευή και την εφαρμογή μίας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης
		Διοργάνωση εκδηλώσεων προβολής και κατάρτιση ατόμων με ηγετικό ρόλο
		Εφαρμογή από εταιρικά σχήματα δημοσίου και ιδιωτικού τομέα της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης

Άξονας	Μέτρα
ΟΠΑΑΧ	Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης επίτευξης στόχων ενός ή περισσότερων από τους τρεις άλλους άξονες
	Τοπικές εταιρικές σχέσεις δημοσίου – ιδιωτικού τομέα (ΟΤΔ)
	Προσέγγιση εκ των κάτω προς τα πάνω με εξουσία λήψης αποφάσεων για τις ΟΤΔ, σχετικά με την εκπόνηση και εφαρμογή μίας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης

Πολυτομεακός σχεδιασμός και υλοποίηση της στρατηγικής, με βάση την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων και έργων διαφόρων τομέων της οικονομίας
Εφαρμογή καινοτόμων προσεγγίσεων
Εφαρμογή έργων συνεργασίας
Δικτύωση των τοπικών εταιρικών σχέσεων

8.4.1 Βασικές Προτεραιότητες και Μέτρα Ανάπτυξης στον Τομέα της Αλιείας Περιόδου 2007 – 2013

Στο παρόν κεφάλαιο αναφέρονται συνοπτικά οι βασικές προτεραιότητες και τα προτεινόμενα μέτρα ανάπτυξης στον Τομέα της Αλιείας όπως αυτές διατυπώνονται στο Σχέδιο του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης της Αλιείας 2007-2013.

Οι άξονες προτεραιότητας του προγράμματος Αλιεία

Άξονας 1: Θαλάσσια αλιεία

Άξονας 2: Υδατοκαλλιέργειες – μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων

Άξονας 3: Διάρθρωση του κλάδου & οικονομικό περιβάλλον – μέτρα συλλογικού ενδιαφέροντος

Άξονας 4: Αειφόρος ανάπτυξης αλιευτικών περιοχών

Άξονας 5: Ανθρώπινο κεφάλαιο & κοινοτικές πολιτικές

Άξονας 6: Χρηστή διαχείριση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής ΚΑΠ

Πιο αναλυτικά για κάθε άξονα προβλέπονται τα παρακάτω μέτρα:

Άξονας	Μέτρα
Άξονας 1: Θαλάσσια αλιεία	Μείωση της αλιευτικής ικανότητας του στόλου βάσει εθνικών σχεδίων, με ή χωρίς οικονομική ενίσχυση
	Επενδύσεις στον αλιευτικό στόλο με ή χωρίς οικονομική ενίσχυση στα πλαίσια των κοινοτικών κανονισμών
	Κοινωνικοοικονομικά μέτρα υπέρ των αλιέων για συγκεκριμένους λόγους
	Ενίσχυση νέων αλιέων για την πρώτη αγορά ενεργού αλιευτικού σκάφους, καθώς και για την εκπαίδευσή τους
	Μέτρα ενίσχυσης της παράκτιας αλιείας μικρής κλίμακας
	Επενδύσεις στην εμπορία
	Επενδύσεις σε αλιευτικούς λιμένες και ιχθυόσκαλες
	Ανάπτυξη παράκτιων περιοχών με την εφαρμογή προγραμμάτων τουριστικής αλιείας, οικότουρισμού κ.λπ.
	Προώθηση της έρευνας προκειμένου να υποστηριχθεί η λήψη διαχειριστικών μέτρων αλιείας σε διάφορες περιοχές.
Άξονας 2: Υδατοκαλλιέργειες – μεταποίηση και εμπορία αλιευτικών προϊόντων	Υδατοκαλλιέργειες
	Μεταποίηση και Εμπορία Αλιευτικών Προϊόντων
Άξονας 3: Διάρθρωση του κλάδου και οικονομικό περιβάλλον – Μέτρα Συλλογικού Ενδιαφέροντος	Μέτρα κοινού ενδιαφέροντος
	Μέτρα για την προστασία και ανάπτυξη της υδρόβιας πανίδας & χλωρίδας
	Μέτρα για την βελτίωση της υποδομής των αλιευτικών λιμένων & καταφύγια
	Μέτρα για ανάπτυξη νέων αγορών & εκστρατείες προώθησης
	Μέτρα για την καινοτομία, πιλοτικά σχέδια
Άξονας προτεραιότητας 4: Αειφόρος ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών	Αναδιάρθρωση και αναπροσανατολισμός των οικονομικών δραστηριοτήτων, ιδίως με την προώθηση του οικότουρισμού
	Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων μέσω της προώθησης της πολλαπλής απασχόλησης για αλιείς μέσω της δημιουργίας πρόσθετων θέσεων απασχόλησης εκτός αλιευτικού τομέα
	Εκσυγχρονισμός ή δημιουργία μικρών εγκαταστάσεων υποδομής που σχετίζονται με την αλιεία και τον τουρισμό και στήριξη υπηρεσιών που παρέχονται προς όφελος των μικρών κοινοτήτων αλιέων
	Προστασία περιβάλλοντος με στόχο τη διατήρηση της ελκυστικότητάς του, την αναβίωση και ανάπτυξη οικισμών και χωριών στις περιοχές παρέμβασης και την προστασία - αναβάθμιση της φυσικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς

	<p>Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του αλιευτικού τομέα και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των αλιευτικών προϊόντων</p> <p>Ανασύσταση του παραγωγικού δυναμικού του αλιευτικού κλάδου σε περίπτωση που έχει πληγεί από φυσικές ή βιομηχανικές καταστροφές</p> <p>Απόκτηση δεξιοτήτων και διευκόλυνση της κατάρτισης και της εφαρμογής της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής</p> <p>Προαγωγή της διαπεριφερειακής / διακρατικής συνεργασίας μεταξύ των παραγόντων σε περιοχές αλιευτικών δραστηριοτήτων, μέσω της δικτύωσης και της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών.</p>
<p>Άξονας 5: Ανθρώπινο κεφάλαιο & κοινοτικές πολιτικές</p>	<p>Υδάτινο Περιβάλλον και Αλιεία</p> <p>Αλιευτικός τομέας και τομέας Ανθρώπινου Δυναμικού – Ίσες Ευκαιρίες</p>
<p>Άξονας 6: Χρηστή διαχείριση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Επιθεώρηση και Έλεγχος των Αλιευτικών Δραστηριοτήτων 2. Αλιευτικά Στοιχεία-Δεδομένα 3. Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Υπερπόντιας Αλιείας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Καθορισμός της Στρατηγικής και των Αναπτυξιακών Προτεραιοτήτων του Δήμου

9 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

9.1 Σκοπός

Στα προηγούμενα κεφάλαια ολοκληρώθηκε ο εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης που θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος Ανατολικής Μάνης την επόμενη περίοδο.

Στη συνέχεια θα γίνει προσέγγιση της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος για την αντιμετώπιση των κρίσιμων ζητημάτων που έχουν εντοπιστεί.

Η στρατηγική που θα ακολουθήσει ο Δήμος θα γίνει μέσω του καθορισμού των γενικών στόχων και πολιτικών δράσης οι οποίοι θα ομαδοποιηθούν σε άξονες και μέτρα.

Σε γενικές γραμμές τα κρίσιμα σημεία τοπικής ανάπτυξης αφορούν τους θεματικούς τομείς:

- του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των κατοίκων αλλά και των επισκεπτών, με έμφαση σε θέματα της ρύπανσης αλλά και ύδρευσης
- της κοινωνικής πολιτικής, παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού με έμφαση στα θέματα πρόνοιας και παιδείας
- της τοπικής οικονομίας και απασχόλησης με έμφαση στο τουριστικό προϊόν αλλά και στα γενικότερα θέματα απασχόλησης

Παράλληλα η ανάλυση της εσωτερική οργάνωσης του Δήμου ανέδειξε κρίσιμα σημεία στην εσωτερική λειτουργία του Δήμου τα οποία καλείται να επιλύσει, ώστε να δρομολογήσει τις βάσεις για την επιτυχή προσέγγιση των γενικών στόχων τοπικής ανάπτυξης που θα θέσει. Τέλος σε ειδικό κεφάλαιο θα διατυπωθεί το όραμα και η αρχή λειτουργίας και διακυβέρνησης του Δήμου Ανατολικής Μάνης σαν συνοπτική διατύπωση του πως βλέπει η πολιτική ηγεσία τον Δήμο τα επόμενα χρόνια. Επίσης στο ίδιο κεφάλαιο θα διατυπωθούν οι κατευθυντήριες αρχές, με την μορφή γενικότερης φιλοσοφίας για τον τρόπο διαχείρισης των σχέσεων με τους πολίτες, για τον τρόπο διοίκησης και εκτέλεσης των δραστηριοτήτων και για τον τρόπο διαχείρισης των πόρων του Δήμου.

9.2 Καθορισμός της Στρατηγικής

Η στρατηγική του Δήμου Ανατολικής Μάνης διαμορφώνεται μέσα από τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης που θα κληθεί να αντιμετωπίσει, σε συνδυασμό με την διαμόρφωση κατάλληλων εσωτερικών στρατηγικών επιλογών για την επιτυχή προσέγγιση των γενικών στόχων τοπικής ανάπτυξης.

Τα κρίσιμα ζητήματα που θα κληθεί να αντιμετωπίσει ο Δήμος την επόμενη περίοδο έχουν διαγνωστεί σε προηγούμενες παραγράφους. Στον πίνακα που ακολουθεί θα παρουσιάζονται συστηματικά τα κρίσιμα ζητήματα που θα απασχολήσουν το Δήμο Ανατολικής Μάνης τα επόμενα χρόνια.

Αναπτυξιακοί βασικοί στρατηγικοί στόχοι για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης μπορεί να είναι:

1. Οργάνωση της λειτουργίας του νεοσύστατου «Καλλικρατικού» Δήμου Ανατολικής Μάνης
2. Ολοκλήρωση των βασικών υποδομών και δικτύων
3. Ισόρροπη βιώσιμη ανάπτυξη, οργάνωση των θεσμικών διαδικασιών του δήμου
4. Δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης
5. Βελτίωση του επιπέδου και της ποιότητας ζωής στην περιοχή
6. Εκσυγχρονισμός των οργάνων και των μηχανισμών διοίκησης και παροχής υπηρεσιών του Δήμου

Θεματικός Τομέας	Θέματα Τοπικής Ανάπτυξης	Κρίσιμα Ζητήματα	Τρόποι αντιμετώπισης
Υποδομές, Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων και καθαριότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Ελλείψεις στη Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων και καθαριότητα • Ρύπανση υδάτινων πόρων από υγρά απόβλητα από τις οικίες και ξενοδοχεία. 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαχείριση, επιτήρηση και προστασία των υδάτινων πόρων από την μόλυνση • Προώθηση της ανακύκλωσης • Επέκταση των εγκαταστάσεων βιολογικού καθαρισμού και των αποχετευτικών

			<p>δικτύων με ταυτόχρονο διαχωρισμό του αποχετευτικού δικτύου από το δίκτυο ομβρίων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιτήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του ζωικού και φυτικού κεφαλαίου από υποβάθμιση λόγω πυρκαγιών, εκχερσώσεων, καταπατήσεων κλπ.
	Θεσμοθέτηση χωρικού σχεδιασμού χρήσεων γης	<ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη αυθαιρέτων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιμετώπιση του θέματος των αυθαιρέτων. • Προσέλκυση νέων επενδύσεων στον Τουρισμό και την Οικονομία
	Παραδοσιακή αρχιτεκτονική οικισμών	<ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη αυθαιρέτων, ελλιπής αξιοποίηση 	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή κανονιστικού πλαισίου και δράσεων αξιοποίησης και προβολής
	Διαχείριση παραλιακού μετώπου του Δήμου	<ul style="list-style-type: none"> • Παραμέληση βασικών υποδομών των Δημοτικών Ακτών • Αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος από αυθαίρετες τουριστικές ή ιδιωτικές υποδομές 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση Παραλιακού Μετώπου • Προστασία του Περιβάλλοντος
	Βελτίωση της προσβασιμότητας και των υποδομών	<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη χώρων στάθμευσης • Ανεπαρκές και προβληματικό οδικό δίκτυο • Ανεπαρκής αξιοποίηση λιμανιού 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία νέων υποδομών • Έργα αποκατάστασης, βατότητας, βελτίωσης και επέκτασης

		<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη υποδομών εναέριων μέσων μεταφοράς 	
	Ορθολογική διαχείριση υδατίνων πόρων	<ul style="list-style-type: none"> Ανεπάρκεια πόσιμου και αρδεύσιμου ύδατος 	<ul style="list-style-type: none"> Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση πληθυσμού Έργα εξοικονόμησης υδάτων Αφαλάτωση
	Προστασία φυσικού περιβάλλοντος	<ul style="list-style-type: none"> Υποβάθμιση φυσικού περιβάλλοντος Αύξηση του αριθμού των πυργκαγιών 	<ul style="list-style-type: none"> Ενέργειες προστασίας και αποκατάστασης Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση πληθυσμού Δράσεις πολιτικής προστασίας
Β. Κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός	Βελτίωση κοινωνικών δομών	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη σημαντικών υποδομών κοινωνικής πολιτικής 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη Δημοτικών δραστηριοτήτων σε κοινωνικά θέματα και κοινωνικές υποδομές
	Κοινωνικός αποκλεισμός	<ul style="list-style-type: none"> Ύπαρξη μεγάλου αριθμού μεταναστών και ευπαθών ομάδων 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης Ενίσχυση ευπαθών ομάδων
	Εκσυγχρονισμός κι εμπλουτισμός υποδομών και υπηρεσιών εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> Παλαιότητα σχολικών κτιρίων Έλλειψη αιθουσών Ανεπάρκεια προγραμμάτων εκπαίδευσης 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση και κατασκευή σχολικών υποδομών Αναβάθμιση προγραμμάτων και υπηρεσιών εκπαίδευσης
	Εκσυγχρονισμός κι εμπλουτισμός υποδομών αθλητισμού	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη υποδομών άθλησης Μείωση αθλητικών δραστηριοτήτων 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση και κατασκευή νέων αθλητικών υποδομών Ενίσχυση του θεσμού των αθλητικών δραστηριοτήτων και

			εκδηλώσεων
	Διασύνδεση με άλλους οργανισμούς	<ul style="list-style-type: none"> Εσωστρέφεια 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη δικτύου συνεργασιών
	Διασφάλιση και προαγωγή της Ισότητας	<ul style="list-style-type: none"> Εσωστρεφής τοπική κουλτούρα και ισχυρή παραδοσιακή κουλτούρα 	<ul style="list-style-type: none"> Δράσης προώθησης της ισότητας
	Πολιτισμός	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη υποδομών διεξαγωγής πολιτιστικών δραστηριοτήτων Ανεπαρκής αξιοποίηση πολιτιστικού αποθέματος 	<ul style="list-style-type: none"> Αναβάθμιση και κατασκευή νέων πολιτιστικών υποδομών Μηχανισμός ολοκληρωμένης αξιοποίησης πολιτιστικού αποθέματος
Γ. Τοπική οικονομία & απασχόληση	Ευκαιρίες απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none"> Εποχικότητα προσφερομένων θέσεων εργασίας στο τουρισμό και τον αγροτικό τομέα και μεταποίηση 	<ul style="list-style-type: none"> Μείωση του αριθμού ανέργων
	Ενίσχυση επιχειρηματικής δραστηριότητας.	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειψη υποδομών Απουσία υποστηρικτικών μηχανισμών 	<ul style="list-style-type: none"> Προσέλκυση νέων επενδύσεων Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας του τοπικού πληθυσμού Μηχανισμός στήριξης τομέων παραγωγής
Δ. Τουρισμός	Αξιοποίηση τουριστικής δραστηριότητας	<ul style="list-style-type: none"> Χαμηλού επιπέδου τουριστικές υπηρεσίες Περιορισμένες τουριστικές υπηρεσίες 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάπτυξη της τουριστικής ταυτότητας του Δήμου Ανατολικής Μάνης και σύνδεση με τον πολιτισμό Ανάπτυξη θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού
Ε. Οργάνωση του Δήμου	Ανθρώπινο Δυναμικό και υλικοτεχνική υποδομή	<ul style="list-style-type: none"> Το προσωπικό του Δήμου σε αρκετούς τομείς δεν επαρκεί οριακά για τη 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάγκη στελέχωσης με προσωπικό ΠΕ και ΤΕ αλλά και κάλυψη κρίσιμων κενών σε

		διεκπεραίωση των βασικών / καθημερινών λειτουργιών του.	προσωπικό
	Οργάνωση και Συνεργασίες	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κάλυψη δραστηριοτήτων από τις υπηρεσίες του Δήμου ▪ Βετίωση παρεχόμενων Υπηρεσιών ▪ Βελτίωση Οικονομικής Διαχείρισης ▪ Αξιοποίηση Δημοτικής Ακίνητης Περιουσίας ▪ Μερική αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Εφαρμογή συστημάτων ποιότητας και διαχείρισης έργων ▪ Συγχώνευση και αναδιοργάνωση Νομικών Προσώπων. ▪ Εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων διοίκησης με στόχο την βελτίωση - αναβάθμιση των διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της λειτουργίας του Δήμου ▪ Ενσωμάτωση ΤΠΕ και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ▪ Βελτίωση της διοικητικής εξυπηρέτησης των πολιτών ▪ Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων τους ▪ Δημιουργία και οργάνωση κατάλληλης δομής για την άσκηση δραστηριοτήτων του Δήμου στον κοινωνικό τομέα ▪ Αξιοποίηση δημοτικής περιουσίας, αύξηση των εσόδων ▪ Βελτίωση και συντήρηση υφισταμένων κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς

			και απόκτηση νέων
	Τεχνική Στήριξη του Προγράμματος	<ul style="list-style-type: none"> • Υλοποίηση του προγράμματος σε μεγάλο βαθμό • Οικονομική κρίση και ασταθές εξωτερικό περιβάλλον 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία μηχανισμού υλοποίησης του Προγράμματος • Υποστήριξη των υπηρεσιών παρακολούθησης ελέγχου και επανασχεδιασμού του Προγράμματος • Διάχυση των αποτελεσμάτων του Προγράμματος • Μηχανισμός ωρίμανσης, ανάληψης και υλοποίησης έργων

Πίνακας 27: Κρίσιμα Ζητήματα Δήμου Ανατολικής Μάνης

9.3 Καθορισμός των Προτεραιοτήτων

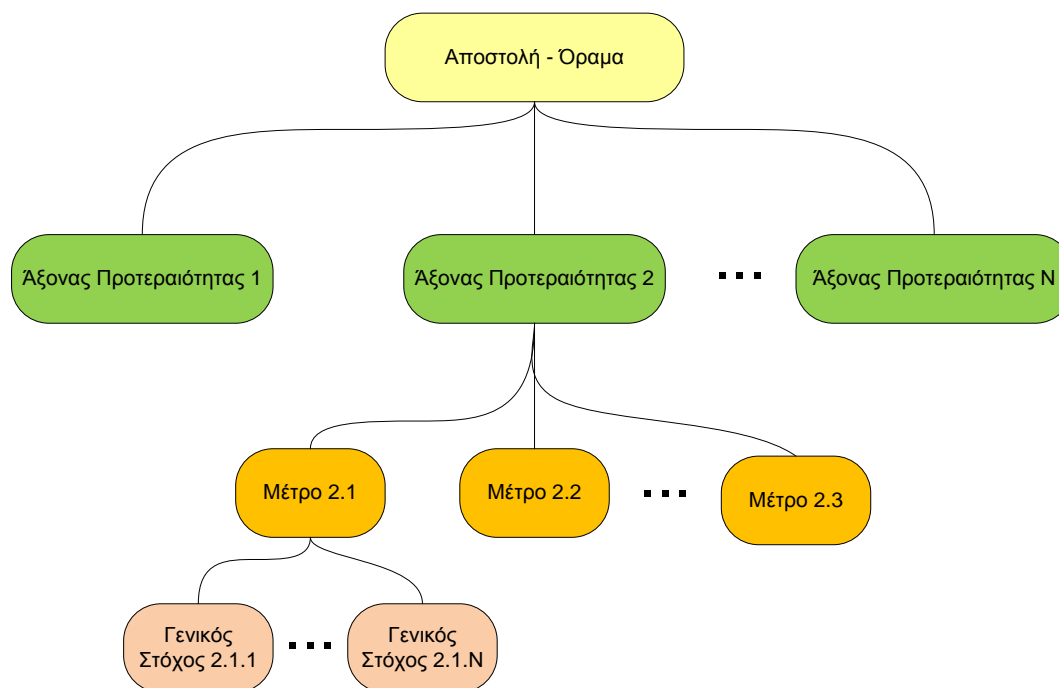
9.3.1 Ομαδοποίηση των Γενικών Στόχων σε Μέτρα και Άξονες

Στα προηγούμενα κεφάλαια καθορίστηκαν οι γενικοί στόχοι πάνω της οποίου βασίζεται η στρατηγική του Δήμου Ανατολικής Μάνης για την επόμενη περίοδο.

Οι συναφείς γενικοί στόχοι ομαδοποιούνται σε προτεραιότητες - Μέτρα και τα συναφή Μέτρα ομαδοποιούνται σε ευρύτερες προτεραιότητες - Άξονες. Της φαίνεται στο επόμενο σχήμα, οι γενικοί στόχοι, οι Άξονες και τα Μέτρα συγκροτούν ιεραρχικό διάγραμμα (δένδρο), στο οποίο γίνεται σταδιακή εξειδίκευση της αποστολής και του οράματος του Δήμου.

Κατεβαίνοντας στα επίπεδα του δένδρου γίνεται σταδιακή εξειδίκευση των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων. Στην κορυφή της πυραμίδας βρίσκεται η αποστολή και το όραμα του Δήμου, που αναλύεται σε γενικές προτεραιότητες (Άξονες), οι οποίες σταδιακά αναλύονται σε ειδικότερες προτεραιότητες (Μέτρα και γενικοί στόχοι των Μέτρων).

Με γνώμονα τα παραπάνω η σχηματική παράσταση του Στρατηγικού πλάνου της Δήμου φαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί.

Σχήμα 12: Στρατηγικό Πλάνο Δήμου

Το όραμα του Δήμου Ανατολικής Μάνης αναλύεται σε πέντε (5) Άξονες Προτεραιότητας. Τα μέτρα και οι γενικοί στόχοι αποτυπώνονται στη συνέχεια.

ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΥΠΟΔΟΜΕΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Μέτρο 1.1 : Οικιστικό περιβάλλον

Μέτρο 1.2 : Μεταφορική υποδομή / Κυκλοφορία / Στάθμευση / Συγκοινωνία / ΤΠΕ

Μέτρο 1.3 : Ύδρευση / Αποχέτευση & Αντιπλημμυρικά

Μέτρο 1.4 : Καθαριότητα και Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Μέτρο 1.5: Φυσικό Περιβάλλον

ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Μέτρο 2.1 : Τουριστικό Προϊόν Δήμου Ανατολικής Μάνης

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Μέτρο 3.1 : Υποδομές Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης

Μέτρο 3.2: Ενίσχυση Απασχόλησης και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού

Μέτρο 3.3 Παραγωγικοί Τομείς

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Μέτρο 4.1 : Υγεία και Κοινωνική μέριμνα

Μέτρο 4.2 : Παιδεία / Νεολαία

Μέτρο 4.3 : Αθλητισμός

Μέτρο 4.4 : Πολιτισμός

Μέτρο 4.5 : Εξωστρέφεια και Συνεργασίες

Μέτρο 4.6: Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση

ΑΞΟΝΑΣ 5: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Μέτρο 5.1: Εσωτερική Οργάνωση, Διοίκηση και Ποιότητα των Υπηρεσιών του Δήμου

Μέτρο 5.2: Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικοτεχνική Υποδομή

Μέτρο 5.3: Εκσυγχρονισμός και τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Μέτρο 5.4: Υλικοτεχνική Υποδομή

Μέτρο 5.5: Τεχνική στήριξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Μέτρο 5.6: Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση

Οι Άξονες αντιστοιχούν της θεματικούς τομείς και τα Μέτρα αντιστοιχούν στα θέματα τοπικής ανάπτυξης που οριοθετήθηκαν στη φάση της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου.

Η προηγούμενη διάρθρωση αποτελεί την αρχιτεκτονική του ΕΠ και την προγραμματική δομή του Δήμου Ανατολικής Μάνης, που αντανακλά της αναπτυξιακές προτεραιότητες της δημοτικής πολιτικής και διαφέρει από την οργανωτική διάρθρωση των υπηρεσιών του Δήμου και των νομικών του προσώπων.

Κατ' αυτόν τον τρόπο επιχειρείται να διαμορφωθεί η εικόνα της ενιαίου και συνεκτικού προγράμματος, που βασίζεται σε ιεραρχημένες συνολικές προτεραιότητες με βάση την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και τα κρίσιμα ζητήματα. Οι γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης εντάσσονται σε ειδικό Άξονα, ο οποίος μπορεί να έχει ως τίτλο «Ανάπτυξη του Δήμου ως οργανισμού και βελτίωση των σχέσεων του με της πολίτες, την πολιτεία και της τοπικούς φορείς» ή απλούστερα «Εσωτερική ανάπτυξη» ή «Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου».

Η ιεραρχική διάρθρωση των Αξόνων, Μέτρων και των γενικών στόχων του ΕΠ Δήμου Ανατολικής Μάνης, παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα:

Άξονες	Μέτρα	Γενικοί Στόχοι
1'Άξονας 1: Υποδομές, Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	1.1: Οικιστικό περιβάλλον	1.1.1: Εξασφάλιση πρόσβασης σε δημόσια κτίρια και κοινόχρηστους χώρους από ΑΜΕΑ
		1.1.2: Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού και προώθηση οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών

	<p>παρεμβάσεων</p> <p>1.1.3: Αναβάθμιση του Παραθαλάσσιου Μετώπου του Δήμου Ανατολικής Μάνης</p> <p>1.1.4: Προστασία, Αναβάθμιση και Ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής των οικισμών</p>
1.2: Μεταφορική υποδομή / Κυκλοφορία / Στάθμευση / Συγκοινωνία / ΤΠΕ	<p>1.2.1: Βελτίωση και Επέκταση του οδικού δικτύου τοπικής και υπεριοδικής εμβέλειας, βελτίωση υποδομών μεταφορών & προσπελασιμότητας, θαλάσσιων μεταφορών, λιμενικών υποδομών, εναέριων μεταφορών και σχετικών υποδομών</p> <p>1.2.2: Αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφορίας και στάθμευσης</p> <p>1.2.3: Ανάπτυξη Υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)</p> <p>1.2.4: Μεταφορά μαθητών</p>
1.3: Ύδρευση / Αποχέτευση & Αντιπλημμυρικά	<p>1.3.1: Προστασία και ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων</p> <p>1.3.2: Κατασκευή/επέκταση/βελτίωση δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και ομβρίων υδάτων και βιολογικών καθαρισμών – Ολοκληρωμένη διαχείριση υγρών αποβλήτων</p>
1.4: Καθαριότητα και Διαχείριση στερεών αποβλήτων	1.4.1: Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης και μείωση της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων - Ανακύκλωση
1.5: Φυσικό Περιβάλλον	<p>1.5.1: Προώθηση ενεργειών βελτίωσης, προστασίας και αποκατάστασης φυσικού περιβάλλοντος και ανάδειξη φυσικών πόρων και ανάπτυξη συνεργασιών</p> <p>1.5.2: Αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας και εφαρμογή μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας</p> <p>1.5.3: Ευαισθητοποίηση – πληροφόρηση κατοίκων σε θέματα προστασίας και αναβάθμισης περιβάλλοντος</p> <p>1.5.4: Διαχείριση, Προστασία, Αναβάθμιση και Ανάδειξη των ακτών του Δήμου</p> <p>1.5.6: Ανάπτυξη Υποδομών Πολιτικής Προστασίας – Βελτίωση της ικανότητας Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών και άλλων κινδύνων</p>

Άξονας 2: Τουριστική Ανάπτυξη	2.1: Τουριστικό Προϊόν Δήμου Ανατολικής Μάνης	2.1.1: Ανάπτυξη και Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Ανατολικής Μάνης, σύνδεση του με τον Πολιτισμό και Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού
		2.1.2: Εμπλουτισμός και Αναβάθμιση Τουριστικών Υποδομών και Υπηρεσιών
Άξονας 3: Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση	3.1: Υποδομές Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης	3.1.1: Ανάπτυξη Υποδομών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, παραγωγής παραδοσιακών και βιολογικών προϊόντων
	3.2: Ενίσχυση Απασχόλησης και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	3.2.1: Συμβολή και ενίσχυση πρωτοβουλιών για την αποφυγή του κινδύνου της μείωσης θέσεων εργασίας και αύξηση της ανεργίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων (ειδικότερα νέων και γυναικών)
	3.3 Παραγωγικοί Τομείς	3.3.1: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του πρωτογενή τομέα 3.3.2: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του δευτερογενή τομέα 3.3.3: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του τριτογενή τομέα
Άξονας 4: κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός	4.1: Υγεία και Κοινωνική μέριμνα	4.1.1: Δημιουργία νέων, βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών, δομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας καθώς και παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες
		4.1.3: Ενίσχυση οικονομικά ασθενών πληθυσμιακών ομάδων
		4.1.4: βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών προσχολικής και σχολικής αγωγής
	4.2: Παιδεία / Νεολαία	4.1.5: Κοινωνική Ένταξη Μεταναστών και άλλων κοινωνικών ομάδων
		4.2.1: Βελτίωση, επέκταση και δημιουργία νέων υποδομών και υπηρεσιών και προγραμμάτων εκπαίδευσης
	4.3: Αθλητισμός	4.2.2: Εξασφάλιση της ισότιμης και ενεργούς συμμετοχής της νεολαίας και εφαρμογή προγραμμάτων εθελοντισμού
		4.3.1: Βελτίωση, επέκταση και δημιουργία νέων αθλητικών υποδομών και υπηρεσιών
4.3.2: Ανάπτυξη, Προβολή, ενίσχυση και ανάδειξη αθλητικών δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων και θεσμών		

		τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας
		4.3.3: Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς, σωματεία και συλλόγους
	4.4: Πολιτισμός	4.4.1: Ολοκλήρωση και ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών
		4.4.2: Διοργάνωση εκδηλώσεων πολιτισμού, θρησκευτικές και ιστορικές εκδηλώσεις τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας
		4.4.3: Προστασία, Ανάδειξη, Αξιοποίηση και προβολή ιστορικής, πολιτιστικής, πολιτισμικής κληρονομιάς, αρχαιολογικών μνημείων και περιβάλλοντων χώρων, πολιτιστικών πόρων και υποδομών, σύγχρονων πολιτιστικών έργων καθώς και ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητας και πολιτιστικού αποθέματος
		4.4.4: Ανάπτυξη Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων
		4.4.5: Ενίσχυση υφιστάμενων πολιτιστικών δομών και υποδομών και δημιουργία νέων
		4.4.6: Προστασία, συντήρηση και διαχείριση μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, μονοπατιών καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών
	4.5: Εξωστρέφεια και Συνεργασίες	4.5.1: Ενίσχυση διαδημοτικών συνεργασιών και της εξωστρέφειας του δήμου
		4.5.2: Ανάπτυξη συνεργειών με τοπικούς φορείς και πολίτες
4.5.3: Ανάπτυξη του θεσμού των αδελφοποιήσεων και των πολιτιστικών ανταλλαγών		
4.6: Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση	4.6.1: Υποστηρικτικές δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης των ευπαθών κοινωνικών ομάδων	
Άξονας 5: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου	5.1: Εσωτερική Οργάνωση, Διοίκηση και Ποιότητα των Υπηρεσιών του Δήμου	5.1.1: Αναδιοργάνωση διαδικασιών του Δήμου, βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων 5.1.2: Ανάπτυξη και Εφαρμογή Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας
	5.2 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικοτεχνική	5.2.1: Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων του στελεχιακού δυναμικού του δήμου και των νομικών προσώπων

	Υποδομή	
	5.3: Εκσυγχρονισμός και τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών	5.3.1: Ενσωμάτωση Νέων Τεχνολογιών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στη Λειτουργία του Δήμου
		5.3.2: Βελτίωση δεξιοτήτων των υπαλλήλων
	5.4: Υλικοτεχνική Υποδομή	5.4.1: Επισκευή, βελτίωση και συντήρηση υφισταμένων κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και απόκτηση νέων
		5.4.2: Προμήθεια και Εκσυγχρονισμός για την αναβάθμιση - συμπλήρωση υλικοτεχνικών υποδομών και μηχανολογικού εξοπλισμού
	5.5: Τεχνική στήριξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος	5.5.1: Δημιουργία μηχανισμού υλοποίησης του Προγράμματος, Υποστήριξη των υπηρεσιών παρακολούθησης, ελέγχου, αξιολόγησης και επανασχεδιασμού του Προγράμματος
		5.5.2: Διάχυση των αποτελεσμάτων του Προγράμματος
		5.5.3: Ενδυνάμωση του μηχανισμού ανάληψης και υλοποίησης προγραμμάτων και του μηχανισμού ωρίμανσης των έργων
	5.6: Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση	5.6.1: Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας, Βελτίωση των Οικονομικών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του
		5.6.2: Βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού

Πίνακας 28: Ιεραρχική Διάρθρωση Αξόνων, Μέτρων & Γενικών Στόχων

9.3.2 Καθορισμός Αρμοδίων Υπηρεσιών για κάθε Γενικό Στόχο

Για κάθε γενικό στόχο, ορίζεται από την ομάδα έργου, η αρμόδια υπηρεσία που θα έχει την ευθύνη για την επίτευξή του και συμπληρώνεται ο επόμενος πίνακας.

Άξονες	Μέτρα	Γενικοί Στόχοι	Αρμόδια Υπηρεσία
1Άξονας 1: Υποδομές, Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	1.1: Οικιστικό περιβάλλον	1.1.1: Εξασφάλιση πρόσβασης σε δημόσια κτίρια και κοινόχρηστους χώρους από ΑΜΕΑ	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.1.2: Ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού και προώθηση οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών

		παρεμβάσεων	
		1.1.3: Αναβάθμιση του Παραθαλάσσιου Μετώπου του Δήμου Ανατολικής Μάνης	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
		1.1.4: Προστασία, Αναβάθμιση και Ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής των οικισμών	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
1.2: Μεταφορική υποδομή / Κυκλοφορία / Στάθμευση / Συγκοινωνία / ΤΠΕ		1.2.1: Βελτίωση και Επέκταση του οδικού δικτύου τοπικής και υπεριοδικής εμβέλειας, βελτίωση υποδομών μεταφορών και προσπελασιμότητας, θαλάσσιων μεταφορών, λιμενικών υποδομών, εναέριων μεταφορών και σχετικών υποδομών	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.2.2: Αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφορίας και στάθμευσης	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Τμήμα Δημοτικής Αστυνομίας
		1.2.3: Ανάπτυξη Υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας
		1.2.4: Μεταφορά μαθητών	Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών
1.3: Ύδρευση / Αποχέτευση & Αντιπλημμυρικά		1.3.1: Προστασία και ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων	ΔΕΥΑ, Νομικά Πρόσωπα & Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.3.2: Κατασκευή/επέκταση/βελτίωση δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και ομβρίων υδάτων και βιολογικών καθαρισμών – Ολοκληρωμένη διαχείριση υγρών αποβλήτων	ΔΕΥΑ & Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών

	1.4: Καθαριότητα και Διαχείριση στερεών αποβλήτων	1.4.1: Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης και μείωση της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων - Ανακύκλωση	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
	1.5: Φυσικό Περιβάλλον	1.5.1: Προώθηση ενεργειών βελτίωσης, προστασίας και αποκατάστασης φυσικού περιβάλλοντος και ανάδειξη φυσικών πόρων και ανάπτυξη συνεργασιών	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
		1.5.2: Αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας και εφαρμογή μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
		1.5.3: Ευαισθητοποίηση – πληροφόρηση κατοίκων σε θέματα προστασίας και αναβάθμισης περιβάλλοντος	Νομικά Πρόσωπα & Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.5.4: Διαχείριση, Προστασία, Αναβάθμιση και Ανάδειξη των ακτών του Δήμου	Νομικά Πρόσωπα & Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών
		1.5.6: Ανάπτυξη Υποδομών Πολιτικής Προστασίας – Βελτίωση της ικανότητας Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών και άλλων κινδύνων	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
Άξονας 2: Τουριστική Ανάπτυξη	2.1: Τουριστικό Προϊόν Δήμου Ανατολικής Μάνης	2.1.1: Ανάπτυξη και Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Ανατολικής Μάνης, σύνδεση του με τον Πολιτισμό και Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού	Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών Νομικά Πρόσωπα Τμήμα Οικονομικής Ανάπτυξης
		2.1.2: Εμπλουτισμός και Αναβάθμιση Τουριστικών	Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης

		Υποδομών και Υπηρεσιών	
Άξονας 3: Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση	3.1: Υποδομές Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης	3.1.1: Ανάπτυξη Υποδομών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, παραγωγής παραδοσιακών και βιολογικών προϊόντων	Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
	3.2: Ενίσχυση Απασχόλησης και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	3.2.1: Συμβολή και ενίσχυση πρωτοβουλιών για την αποφυγή του κινδύνου της μείωσης θέσεων εργασίας και αύξηση της ανεργίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων (ειδικότερα νέων και γυναικών)	Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
	3.3 Παραγωγικοί Τομείς	3.3.1: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του πρωτογενή τομέα 3.3.2: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του δευτερογενή τομέα 3.3.3: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του τριτογενή τομέα	Τμήμα Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης
Άξονας 4: κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός	4.1: Υγεία και Κοινωνική μέριμνα	4.1.1: Δημιουργία νέων, βελτίωση, εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών, δομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας καθώς και παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
		4.1.3: Ενίσχυση οικονομικά ασθενών πληθυσμιακών ομάδων	Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού & Νομικά Πρόσωπα
		4.1.4: βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών προσχολικής και σχολικής αγωγής	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών
		4.1.5: Κοινωνική Ένταξη Μεταναστών και άλλων κοινωνικών ομάδων	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
	4.2: Παιδεία /	4.2.1: Βελτίωση, επέκταση και	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα

	Νεολαία	δημιουργία νέων υποδομών και υπηρεσιών και προγραμμάτων εκπαίδευσης	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
		4.2.2: Εξασφάλιση της ισότιμης και ενεργούς συμμετοχής της νεολαίας και εφαρμογή προγραμμάτων εθελοντισμού	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
	4.3: Αθλητισμός	4.3.1: Βελτίωση, επέκταση και δημιουργία νέων αθλητικών υποδομών και υπηρεσιών	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
		4.3.2: Ανάπτυξη, Προβολή, ενίσχυση και ανάδειξη αθλητικών δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων και θεσμών τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
		4.3.3: Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς, σωματεία και συλλόγους	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
	4.4: Πολιτισμός	4.4.1: Ολοκλήρωση και ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
		4.4.2: Διοργάνωση εκδηλώσεων πολιτισμού, θρησκευτικές και ιστορικές εκδηλώσεις τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού
		4.4.3: Προστασία, Ανάδειξη, Αξιοποίηση και προβολή ιστορικής, πολιτιστικής, πολιτισμικής κληρονομιάς, αρχαιολογικών μνημείων και περιβάλλοντων χώρων, πολιτιστικών πόρων και υποδομών, σύγχρονων πολιτιστικών έργων καθώς και ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητας και πολιτιστικού αποθέματος	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών
		4.4.4: Ανάπτυξη Πολιτιστικών	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα

		Δραστηριοτήτων	Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	
		4.4.5: Ενίσχυση υφιστάμενων πολιτιστικών δομών και υποδομών και δημιουργία νέων	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού	
		4.4.6: Προστασία, συντήρηση και διαχείριση μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, μονοπατιών καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών	Νομικά Πρόσωπα & Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών	
	4.5: Εξωστρέφεια και Συνεργασίες	4.5.1: Ενίσχυση διαδημοτικών συνεργασιών και της εξωστρέφειας του δήμου	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας	
		4.5.2: Ανάπτυξη συνεργειών με τοπικούς φορείς και πολίτες	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	
		4.5.3: Ανάπτυξη του θεσμού των αδελφοποιήσεων και των πολιτιστικών ανταλλαγών	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	
	4.6: Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση	4.6.1: Υποστηρικτικές δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης των ευπαθών κοινωνικών ομάδων	Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας	
	Άξονας 5: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου	5.1: Εσωτερική Οργάνωση, Διοίκηση και Ποιότητα των Υπηρεσιών του Δήμου	5.1.1: Αναδιοργάνωση διαδικασιών του Δήμου, βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας
			5.1.2: Ανάπτυξη και Εφαρμογή Συστημάτων Διασφάλισης	

		Ποιότητας	
	5.2 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικοτεχνική Υποδομή	5.2.1: Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων του στελεχιακού δυναμικού του δήμου και των νομικών προσώπων	Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών
	5.3: Εκσυγχρονισμός και τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών	5.3.1: Ενσωμάτωση Νέων Τεχνολογιών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στη Λειτουργία του Δήμου	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας
		5.3.2: Βελτίωση δεξιοτήτων των υπαλλήλων	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας
	5.4: Υλικοτεχνική Υποδομή	5.4.1: Επισκευή, βελτίωση και συντήρηση υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και απόκτηση νέων	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα
		5.4.2: Προμήθεια και Εκσυγχρονισμός για την αναβάθμιση - συμπλήρωση υλικοτεχνικών υποδομών και μηχανολογικού εξοπλισμού	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών & Νομικά Πρόσωπα - Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών
	5.5: Τεχνική στήριξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος	5.5.1: Δημιουργία μηχανισμού υλοποίησης του Προγράμματος, Υποστήριξη των υπηρεσιών παρακολούθησης, ελέγχου, αξιολόγησης και επανασχεδιασμού του Προγράμματος	Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας
		5.5.2: Διάχυση των αποτελεσμάτων του Προγράμματος	Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων σχέσεων
		5.5.3: Ενδυνάμωση του μηχανισμού ανάληψης και υλοποίησης προγραμμάτων και του μηχανισμού ωρίμανσης των έργων	Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών - Τμήμα Προγραμματισμού, Οργάνωσης, Πληροφορικής και Διαφάνειας

	5.6: Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση	5.6.1: Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας, Βελτίωση των Οικονομικών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του	Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών
		5.6.2: Βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού	Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών - Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Πολεοδομίας και Τεχνικών Υπηρεσιών

Πίνακας 29: Καθορισμός Αρμόδιων Υπηρεσιών για κάθε Γενικό Στόχο

9.4 Διατύπωση του Οράματος και των Αρχών Λειτουργίας και Διακυβέρνησης

Αποστολή του Δήμου είναι «η **Διεύθυνση και Ρύθμιση όλων των Τοπικών Υποθέσεων, σύμφωνα με τις αρχές της Επικουρικότητας και της Εγγύτητας, με στόχο την προστασία του Περιβάλλοντος, την Ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της Ποιότητας Ζωής της Τοπικής Κοινωνίας**».

Αξίες μας είναι ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος, ο σεβασμός στους δημότες και στους πολίτες καθώς και διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας.

Όραμα μας είναι η Ανάδειξη του Δήμου της Ανατολικής Μάνης σε Οικονομικό, Πολιτιστικό και Τουριστικό Κέντρο της Περιοχής με σκοπό την ευημερία των πολιτών, με σεβασμό στον άνθρωπο, το περιβάλλον.

Η Ανάπτυξη του Δήμου, και η υλοποίηση του οράματός του βασίζεται στους πεντε (5) άξονες ανάπτυξης που παρουσιάστηκαν και είναι:

Άξονας 1: Υποδομές, Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

Άξονας 2: Τουριστική Ανάπτυξη

Άξονας 3: Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση

Άξονας 4: Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός

Άξονας 5: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Η Διεύθυνση και ρύθμιση όλων των τοπικών υποθέσεων, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της Ποιότητας Ζωής της Τοπικής Οικονομίας.

ΟΡΑΜΑ

Όραμά μας είναι η Ανάδειξη του Δήμου Ανατολικής Μάνης σε Οικονομικό, Τουριστικό και Πολιτιστικό Κέντρο της Περιοχής με σκοπό την ευημερία των πολιτών, με σεβασμό στον άνθρωπο και το Περιβάλλον.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΔΙΑΡΚΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΗΡΥΓΜΕΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΙΑΡΚΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΗΡΥΓΜΕΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Αρχαιολογικοί Χώροι-Μνημεία⁴⁸
 (<http://listedmonuments.culture.gr/>)

α/α	Όνομασία Μνημείου	Νομός	Δήμος	Διαμέρισμα	Οικισμός	Θέση	Είδος Μνημείου
1	Ι. Ναός Αγίου Θεοδώρου του Στρατηλάτη	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Δρυμού	Αργιλιά		Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
2	Πύργοι	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Έξω Νυμφίου	Έξω Νύμφιον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
3	Αρχαιολογικός Χώρος στις θέσεις Κουρνός, Κιόνια, Χαλόπυργος, Ποτάμια	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Έξω Νυμφίου	Έξω Νύμφιον	Κουρνός, Κιόνια, Χαλόπυργος, Ποτάμια	Αρχαιολογικές Θέσεις
4	Ι. Ναός Προφήτη Ζαχαρία	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κοκκάλας		Κορακιάνικα	Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
5	Πύργοι	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κοκκάλας	Κοκκάλα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
6	Ι. Μονή Μεταμορφώσεως του Σωτήρος	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Γονέα		Θρησκευτικοί Χώροι, Μοναστηριακά Συγκροτήματα
7	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Γονέα		Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
8	Ι. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Γονέα		Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
9	Πύργοι	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Κότρωνας		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
10	Ι. Ναός Υπαπαντής	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Κότρωνας		Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
11	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Κότρωνας	Σκοπά	Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
12	Πύργοι	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Φλομοχώριον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
13	Ι. Ναός Αγίων Ασωμάτων	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Φλομοχώριον		Ιερόι Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι

⁴⁸ Πηγή Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού στο <http://listedmonuments.culture.gr/>)

14	Πύργος ιδιοκτησίας Ι.Α. Μανιατάκου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Φλομοχώριον	Καυκί	Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
15	Ι. Ναός Αγίας Βαρβάρας	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Κότρωνα	Χαλικιά Βάττα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
16	Μονή Μεταμορφώσεως	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Ακρογιάλιον		Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Θρησκευτικοί Χώροι
17	Παραδοσιακός Οικισμός Αχιλλείου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Αχιλλειον		Οικιστικά Σύνολα
18	Βυζαντινό Κάστρο	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Αχιλλειον		Κάστρα / Φρουρία, Αμυντικά Συγκροτήματα
19	Ι. Ναός Αγίας Τριάδας	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Αχιλλειον	Στην είσοδο του οικισμού	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
20	Κτηριακό Συγκρότημα	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Διμαρίστικα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
21	Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Διμαρίστικα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
22	Αρχαιολογικός χώρος Αρχαίων Λατομείων στον Προφήτη Ηλία	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Διμαρίστικα	Προφήτη Ηλία	Εγκαταστάσεις Εξόρυξης, Αρχαιολογικές Θέσεις, Εγκαταστάσεις Υποδομής / Παραγωγής, Οικιστικά Σύνολα
23	Πύργοι	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Λάγια		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
24	Ι. Ναός Αγίας Τριάδας	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Λάγια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
25	Ι. Ναός Φανερωμένης	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Λάγια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
26	Κτηριακό Συγκρότημα (πύργου - ελαιοτριβείου)	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Λάγια	Χωραφάκια	Αγροτική Οικονομία, Αμυντικά Συγκροτήματα, Βιοτεχνία / Βιομηχανία, Πύργοι
27	Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου στη θέση "Χωραφάκια", ιδ. οικογένειας Δεκουλάκου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Λάγια	Χωραφάκια	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
28	Πύργος	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Πάλιρος		Αμυντικά Συγκροτήματα, Βοηθητικοί Χώροι, Πύργοι
29	Ι. Ναός Κοίμησης	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Πάλιρος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί,

	Θεοτόκου ή Παναγίας Φανερωμένης		Μάνης				Θρησκευτικοί Χώροι
30	Πύργος και Βοηθητικό κτίσμα, Ιδ. Κάσση	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Πάλιρος	Κορφάκι	Αμυντικά Συγκροτήματα, Βοηθητικοί Χώροι, Πύργοι
31	Φάρος	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Πόρτο Κάγιο	Ακρωτήριο Ταίναρο	Φάροι, Λιμενικές Εγκαταστάσεις
32	Ιερό Ποσειδώνος Ταιναρίου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Πόρτο Κάγιο	Ακτές Πόρτο Στέρνες, όρμου Ασωμάτων και Αριάς στο Ταίναρο.	Αρχαιολογικές Θέσεις, Αρχαία Ιερά, Θρησκευτικοί Χώροι
33	Πόλις Ταιναρίων	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Λαγίας	Πόρτο Κάγιο	Ακτές Πόρτο Στέρνες, όρμου Ασωμάτων και Αριάς στο Ταίναρο.	Αρχαιολογικές Θέσεις, Αρχαία Ιερά, Θρησκευτικοί Χώροι
34	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
35	Πύργοι	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου	Πύρριχος		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
36	Ερείπια Μεσαιωνικού Φρουρίου - Ρωμαϊκά Οικοδομήματα	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου	Πύρριχος		Αρχαιολογικές Θέσεις
37	Ι. Ναός Παναγίας	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου	Πύρριχος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
38	Ι. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου	Χιμάρα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
39	Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου	Χιμάρα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
40	Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου στη Χιμάρα Λακωνίας	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου	Χιμάρα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
41	Ι. Ναός Μεταμόρφωσης του Σωτήρος	Λακωνίας	Ανατολικής Μάνης	Πυρρίχου	Χιμάρα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
42	Φρουριακή Κατασκευή	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου		Λόφος δυτικά της θέσης "Βαλτάκι"	Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα / Φρούρια

43	Αρχαιολογικός χώρος ευρύτερης περιοχής Μαυροβουνίου Γυθείου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου		Μαυροβούνι	Νεκρικοί Χώροι και Μνημεία, Αρχαιολογικές Θέσεις
44	Ι. Ναός Αγίου Σπυρίδωνος	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου		Μαυροβούνιον	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
45	Αρχαιολογικός χώρος νησίδας Κρανάη	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου		νησίδα Κρανάη	Αρχαιολογικές Θέσεις
46	Πύργος του Μπέη της Μάνης Τζανέτου - Γρηγοράκη στη νησίδα Κρανάη	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου		νησίδα Κρανάη	Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
47	Φάρος στη νησίδα Κρανάη	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου		νησίδα Κρανάη	Φάροι, Λιμενικές Εγκαταστάσεις
48	Αποδέσμευση θαλάσσιας περιοχής Γυθείου Λακωνίας	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου		νότια της νήσου Κρανάης έως και το ακρωτήριο Μουντά	Ενάλιοι Χώροι
49	Αρχαιολογικός Χώρος της περιοχής Αγίου Κωνσταντίνου, Σελινίτσας, Βαλτακίου, Γλώσσας Βαλτακίου, Μαυρομαντηλούς και Τρινήσων	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Άγιος Κωνσταντίνος		Ενάλιοι Χώροι, Αρχαιολογικές Θέσεις
51	Ξενοδοχείο "Ακταίο"	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον		Καταλύματα, Αστικά Κτίρια
52	Δημαρχείο Γυθείου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον		Αστικά Κτίρια, Κέντρα Διοίκησης
53	Κτίριο Παλαιού Παρθεναγωγείου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον		Αστικά Κτίρια, Κτίσματα Κοινής Ωφελείας
54	Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον		Κωδωνοστάσια, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι

55	Χώρος Αρχαίου Θεάτρου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	Δ.της σημερινής συνοικίας Παλαιόπολης Γυθείου (Στρατώνες)	Αρχαιολογικές Θέσεις, Θέατρα / Ωδεία
56	Ιερόν "Διός Καππώτου" ή "Αργος Λίθος"	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	εντός της πόλεως του Γυθείου	Αρχαιολογικές Θέσεις, Αρχαία Ιερά, Θρησκευτικοί Χώροι
57	Κάστρο "Γουλάδες"	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	Μαυροβούνι	Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα / Φρούρια
58	Ναός Τριών Ιεραρχών του Τζανήμπεη	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	Μαυροβούνι	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
59	Κτίριο ιδιοκτησίας Σ. Κοψαύτη, Π. Φιλιππάκου και άλλων	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	οδοί Τζανήμπεη Γρηγοράκη και Λαρυσσίου	Αστικά Κτίρια
60	Κτίριο ιδιοκτησίας Κ. Ανδριανόπουλου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	οδός Αρχαίου Θεάτρου	Αστικά Κτίρια
61	Κτίριο ιδιοκτησίας Β. Στρατάκου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	οδός Βασιλέως Παύλου	Αστικά Κτίρια
62	Κτίριο ιδιοκτησίας Μ. Γεωργοπούλου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	οδός Ορέστου και Ερμού	Αστικά Κτίρια
63	Πόλις Γυθείου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	Προς Ν - ΝΑ της Σπάρτης και σε απόσταση 45,5 χλμ. από αυτή	Ιστορικοί Τόποι, Αρχαιολογικές Θέσεις, Οικιστικά Σύνολα
64	Αρχαία Πόλις Γυθείου	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Γύθειον	Προς Ν-ΝΑ Σπάρτης και σε απόσταση 45,5χλμ. από αυτή	Αμυντικά Συγκροτήματα, Ενάλλιοι Χώροι, Λιμενικές Εγκαταστάσεις, Αρχαιολογικές Θέσεις, Εγκαταστάσεις Υποδομής / Παραγωγής, Οικιστικά Σύνολα
65	Κάστρον	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Πασσαβάς	10 χλμ. ΝΔ του Γυθείου πάνω από την δημόσια οδό Γυθείου - Αρεοπόλεως	Αμυντικά Συγκροτήματα, Αρχαιολογικές Θέσεις, Κάστρα / Φρούρια

66	Αρχαιολογικός Χώρος της περιοχής Αγίου Κωνσταντίνου, Σελινίτσας, Βαλτακίου, Γλώσσας Βαλτακίου, Μαυρομαντηλούς και Τρινήσων	Λακωνίας	Γυθείου	Γυθείου	Σελινίτσα		Ενάλιοι Χώροι, Αρχαιολογικές Θέσεις
67	Πύργοι	Λακωνίας	Γυθείου	Δροσοπηγής	Δροσοπηγή		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
68	Εκκλησία Παναγίας	Λακωνίας	Γυθείου	Δροσοπηγής	Δροσοπηγή		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
69	Ελαιοτριβείο μαζί με τον εξοπλισμό του, ιδ. Π. Βαγιακάκου	Λακωνίας	Γυθείου	Δροσοπηγής	Δροσοπηγή		Αγροτική Οικονομία, Βιοτεχνία / Βιομηχανία
70	Ι. Ναός Παναγίας	Λακωνίας	Γυθείου	Καλυβίων	Καλύβια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
71	Οχυρωματική Κατοικία	Λακωνίας	Γυθείου	Καρβελά			Αμυντικά Συγκροτήματα
72	Πύργοι	Λακωνίας	Γυθείου	Καρουυπόλεως			Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
73	Ι. Ναός Εισοδίων Θεοτόκου	Λακωνίας	Γυθείου	Καρουυπόλεως			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
74	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Γυθείου	Καρουυπόλεως	Καρυούπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
75	Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου	Λακωνίας	Γυθείου	Καρουυπόλεως	Καρυούπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
76	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Γυθείου	Καρουυπόλεως	Καρυούπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
77	Ι. Μονή Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Γυθείου	Κονακίων	Κονάκια		Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Θρησκευτικοί Χώροι
78	Κτίριο στα Κονάκια, ιδ. οικογένειας Ξανθάκου	Λακωνίας	Γυθείου	Κονακίων	Κονάκια		Αστικά Κτίρια
79	Πύργος οικογενείας Χατζάκου	Λακωνίας	Γυθείου	Κονακίων	Πιλάλα		Πύργοι, Αμυντικά Συγκροτήματα
80	Ι. Ναός Κοίμησης Θεοτόκου (Παναγία Πασσαβά)	Λακωνίας	Γυθείου	Μαραθέας	Μαραθέα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι

81	Εκκλησία Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Γυθείου	Μυρσίνης	Μυρσίνη		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
82	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννη	Λακωνίας	Γυθείου	Μυρσίνης	Μυρσίνη		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
83	Ι. Ναός Αγίου Σπυρίδωνος	Λακωνίας	Γυθείου	Μυρσίνης	Μυρσίνη		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
84	Κέλυφος τριώροφου κτιρίου (Μανιάτικο Πυργόσπιτο), ιδιοκτ. Ειρήνης Πιερρουτσάκου - Καραυτόγλου Ν. Λακωνίας.	Λακωνίας	Γυθείου	Μυρσίνης	Μυρσίνη		Πύργοι
85	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
86	Κτηριακό Συγκρότημα	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου		Ζούδα	Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
87	Κτίριο στο Καυκί, ιδ. Βασιλείου και Αθηνάς Λεκάτου	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου		Καυκί	Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
88	Κτιριακό Συγκρότημα ιδιοκτ. Π. Πατρικάκου	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου		Καυκί	Αστικά Κτίρια
89	Πύργος Γρηγοράκη	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Αγερανός		Αμυντικά Συγκροτήματα, Βοηθητικοί Χώροι, Πύργοι
90	Ι. Ναός Ταξιάρχη	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Αγερανός		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
91	Γέφυρες (3)	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Αγερανός		Γέφυρες
92	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Αγερανός		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
93	Κτιριακό Συγκρότημα (πύργος και αποθήκη)	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Βαθύ		Αμυντικά Συγκροτήματα, Βοηθητικοί Χώροι, Πύργοι
94	Ερείπια Ιερού Αφροδίτης και Ρωμαϊκά Οικοδομήματα	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Δίχοβα		Αρχαιολογικές Θέσεις, Αρχαία Ιερά, Θρησκευτικοί Χώροι
95	Πύργοι	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Νεοχώριον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι

96	Ι. Ναός Ζωοδόχου Πηγής	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Νεοχώριον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
97	Πυργόσπιτο	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Νεοχώριον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Βοηθητικοί Χώροι, Πύργοι
98	Πύργος ιδ. κοινότητας Νεοχωρίου	Λακωνίας	Γυθείου	Νεοχωρίου	Νεοχώριον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
99	Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου	Λακωνίας	Γυθείου	Πλατάνου	Πλάτανος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
100	Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου	Λακωνίας	Γυθείου	Σιδηροκάστρου	Σκυφιάνικα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
101	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Γυθείου	Σιδηροκάστρου	Σκυφιάνικα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
102	Ι. Ναός Σωτήρος	Λακωνίας	Γυθείου	Σκαμνακίου	Σκαμνάκιον		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
103	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννου Ριγανιά	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
104	Ι. Ναός Αγίας Τριάδας	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου			Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
105	Ι. Ναός Αγίου Αντωνίου	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
106	Ι. Ναός Αγίου Χαραλάμπους	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
107	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννου Χρυσστόμου	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου			Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
108	Ι. Ναός Παναγίας	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
109	Ι. Ναός Κοίμησης Θεοτόκου	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
110	Πύργοι	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου	Σκουτάριον		Πύργοι, Αμυντικά Συγκροτήματα
111	Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου	Σκουτάριον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
112	Ι. Ναός Αγίας Βαρβάρας	Λακωνίας	Γυθείου	Σκουταρίου	Σκουτάριον	Στην παραλία	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
113	Πύργοι	Λακωνίας	Γυθείου	Χωσιαρίου	Χωσιάριον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι

114	Κτίριο στο Χωσιάριον, ιδ. Ξ. Πατρικάκου - Λαγωνικάκου	Λακωνίας	Γυθείου	Χωσιαρίου	Χωσιάριον		Αστικά Κτίρια
115	Εκκλησία Αγίου Παντελεήμονος	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
116	Ι. Ναός Κοίμησης Θεοτόκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
117	Πύργος	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών	Άνω Μπουλαριοί		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
118	Άη - Στρατήγος	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών	Άνω Μπουλαριοί		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
119	Ι. Ναός Παναγίας	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών	Άνω Μπουλαριοί		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
120	Ναΐσκος Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών	Άνω Μπουλαριοί		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
121	Εκκλησία Αγίου Σπυρίδωνος	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών	Κάτω Μπουλαριοί		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
122	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Άνω Μπουλαριών	Κάτω Μπουλαριοί		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
123	Ι. Ναός Ευαγγελίστριας	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων			Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
124	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Άλικά		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
125	Ακρόπολις Καινηπόλεως	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Άλικά		Ακροπόλεις, Αμυντικά Συγκροτήματα, Αρχαιολογικές Θέσεις
126	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Άλικά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
127	Ι. Ναός Αγίου Χαραλάμπους	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Άλικά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
128	Ναΐδριον Αη - Στρατήγου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Άλικά	Σκεντρίνες	Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
129	Ακρόπολις Καινηπόλεως	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Κυπάρισσος		Ακροπόλεις, Αμυντικά Συγκροτήματα, Αρχαιολογικές Θέσεις
130	Ι. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Κυπάρισσος		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί

131	Πύργος του Μπέη στη θέση "Μοναστήρι"	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Κυπάρισσος	Μοναστήρι	Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
132	Παλαιοχριστιανική Βασιλική	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Κυπάρισσος	Παραπλεύρως στον Ι. Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
133	Πύργος	Λακωνίας	Οιτύλου	Αλίκων	Μάραθος		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
134	Βραχοσκεπή Απηδήματος	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως			Φυσικοί Χώροι, Ενάλιοι Χώροι, Σπήλαια, Αρχαιολογικές Θέσεις
135	Ι. Ναός Αγίων Πάντων	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως		Στα Ν.Α. της Κοινότητας Αρεοπόλεως	Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
136	Ι. Ναός Παναγίας Τσιπιώτισσας	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως		Στην περιφέρεια του χωριού Τσίπα	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
137	Εκκλησία Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
138	Εκκλησία Προδρόμου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
139	Ι. Ναός Ταξιαρχών *	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
140	Πύργος Καπετανάκη	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Πύργοι, Αμυντικά Συγκροτήματα
141	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννου Μαυρομιχαλέων	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
142	Ι. Ναός Θεοτόκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
143	Πύργος ιδιοκτησίας Μπαρελάκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
144	Πύργος οικογ. Μαυρομιχάλη (Παλιό Γυμνάσιο)	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
145	Πύργος ιδ. Ν. Αντωνοπούλου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
146	Ι. Ναός Αγίας Κυριακής	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι

147	Παραδοσιακός Οικισμός Αρεοπόλεως	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Οικιστικά Σύνολα
148	Κτιριακό Συγκρότημα στην Αρεόπολη, ιδ. ΥΠΠΟ (πρώην ιδ. Πικουλάκη)	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις		Αμυντικά Συγκροτήματα, Βοηθητικοί Χώροι, Πύργοι
149	Τμήμα του οικισμού της Αρεόπολης	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Αρεόπολις	πλατεία 17ης Μαρτίου	Οικιστικά Σύνολα
150	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Δρυάλια		Πύργοι, Αμυντικά Συγκροτήματα
151	Κάστρον Κελεφά. Καθορισμός ζώνης προστασίας	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Κελεφά		Αμυντικά Συγκροτήματα, Κάστρα / Φρούρια
152	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Κελεφά		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
153	Εκκλησία Αγίου Βασιλείου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Κελεφά		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
154	Εκκλησία Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Κελεφά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
155	Ι. Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Κελεφά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
156	Ι. Μονή Παναγίας Ευρέτριας	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Λιμένιον		Θρησκευτικοί Χώροι, Μοναστηριακά Συγκροτήματα
157	Ανάκτορον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη , Ιστορικός Πύργος	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Λιμένιον		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
158	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Λιμένιον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
159	Ι. Ναός Παναγίας	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Ομαλαί		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
160	Ι. Ναός Αγίου Πολυκάρπου	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Ομαλαί		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
161	Εκκλησία Παναγίας	Λακωνίας	Οιτύλου	Αρεοπόλεως	Σωτήρας		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
162	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Βάθειας	Βάθεια		Αμυντικά Συγκροτήματα,

							Πύργοι
163	Οικισμός Βάθεια Μάνης	Λακωνίας	Οιτύλου	Βάθειας	Βάθεια		Οικιστικά Σύνολα
164	Ι. Ναός Αγίου Σπυρίδωνα	Λακωνίας	Οιτύλου	Βάθειας	Βάθεια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
165	Ι. Ναός Υπαπαντής	Λακωνίας	Οιτύλου	Βάθειας	Βάθεια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
166	Ασκητάριο Παναγίας Ελεούσας	Λακωνίας	Οιτύλου	Γερολιμένος		Σε πλαγιά βουνού στο ακρωτήριο Ταίναρο	Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Θρησκευτικοί Χώροι
167	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Γερολιμένος	Γερολιμνή		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
168	Εκκλησία Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Γερολιμένος	Οχιά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
169	Ι. Ναός Αγίου Πέτρου και Κοιμήσεως Θεοτόκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Γερολιμένος	Οχιά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
170	Ι. Ναός Ταξιαρχών	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
171	Ι. Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού		Άκια (Κουμουδιάνικα)	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
172	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού		Φουρνιάτα	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
173	Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού		Φουρνιάτα	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
174	Ι. Ναός Επισκοπής	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Άγιος Γεώργιος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
175	Εκκλησία Αγίου Θεοδώρου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Βάμβακα		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
176	Πύργος ιδιοκτησίας οικογ. Νικολινάκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Βάμβακα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι, Τμήματα Κτιρίου
177	Εκκλησία Ταξιαρχών	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Γκλέζι		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
178	Ι. Ναός Αγίας Βαρβάρας	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Γκλέζι	Γλέζου	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
179	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Δρύαλος		Αμυντικά Συγκροτήματα,

							Πύργοι
180	Εκκλησία Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Δρύαλος		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
181	Ναΰδριον Αϊ - Πετράκη	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Δρύαλος	Ξεμόνι (έξω του συνοικισμού, παρά την αμαξιτήν οδόν)	Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
182	Εκκλησία Φανερωμένης	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Δρύαλος	Ξεμόνι (έξω του συνοικισμού, παρά την αμαξιτήν οδόν)	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
183	Εκκλησία Αγίας Βαρβάρας	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Έρημος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
184	Δίδυμος Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Καρύνια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
185	Ι. Ναός Αγίου Χαλαλάμπους	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Καρύνια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
186	Εκκλησία Αγίου Θεοδώρου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Καφιόνα		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
187	Ι. Ναός Ασωμάτων	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Κουλούμιον	Κουλούμι	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
188	Πύργος ιδιοκτησίας Παναγιώτη Κατσαφάδου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Λάκκος		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
189	Εκκλησία Βλαχέρνας	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μέζαπος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
190	Ναΐδριον Αγίου Προκοπίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μέζαπος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
191	Κάστρο (Μαΐνης)	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μέζαπος	Όρμος Μεζάπου - Μεσσηνιακός κόλπος	Αμυντικά Συγκροτήματα, Αρχαιολογικές Θέσεις, Κάστρα / Φρούρια
192	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μίνα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
193	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννη	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μίνα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
194	Οικισμός Μίνα Μάνης	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μίνα		Οικιστικά Σύνολα
195	Εκκλησία Αϊ - Λέου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μπρίκιον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι

196	Εκκλησία Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μπρίκιον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
197	Καθολικόν διαλελυμένης Μονής Αγίας Τριάδος	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μπρίκιον		Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
198	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Μπρίκιον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
199	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πολεμίτας		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
200	Ι. Ναός Αρχαγγέλου Μιχαήλ	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πολεμίτας		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
201	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πύργος Διρού		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
202	Εκκλησία Αγίου Πέτρου Γλέζου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πύργος Διρού		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
203	Σχολικό Κτίριο	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πύργος Διρού		Αστικά Κτίρια, Κτίσματα Κοινής Ωφελείας
204	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πύργος Διρού		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
205	Αρχαιολογικός χώρος Σπηλαίων Πύργου Διρού	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πύργος Διρού		Φυσικοί Χώροι, Σπήλαια, Αρχαιολογικές Θέσεις
206	Ι. Ναός Αγίων Θεοδώρων στο συνοικισμό "στου Καλού" στον Πύργο Διρού Λακωνίας	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Πύργος Διρού	συνοικισμός "στου Καλού"	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
207	Ηρειωμένη Εκκλησία	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Τσόπακας	Λάκκος	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
208	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Χαριά		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
209	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Χαριά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
210	Ι. Ναός Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Χαριά		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
211	Εκκλησία Ταξιαρχών	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Χαρούδα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
212	Ι. Ναός Σωτήρα	Λακωνίας	Οιτύλου	Διρού	Χαρούδα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι

213	Ηρειπωμένη Εκκλησία Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
214	Ι. Ναός Αγίου Θεράποντος	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
215	Ι. Ναός Προφήτη Ηλία	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
216	Ερειπωμένος Ναός	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας		Κοντά στη Γαρδένισσα, δεξιά του δρόμου που οδηγεί από την Αρεόπολη στο Γερολιμένα	Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
217	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Άγιος Γεώργιος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
218	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννη	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Ανω Γαρδενίτσα	Κωσταράκα	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
219	Ναΰδριον Αγίου Πέτρου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Ανω Γαρδενίτσα	Έξω από το χωριό στη ράχη Κοσταριάνικα	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
220	Πύργος ιδ. Κων/νου Μαστρογιαννάκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Καλονιοί		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
221	Εκκλησία Σωτήρος	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κάτω Γαρδενίτσα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
222	Συγκρότημα Πύργων, ιδ. Αφών Σερεμέτη	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κάτω Γαρδενίτσα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Βοηθητικοί Χώροι, Πύργοι
223	Ι. Ναός Αγίου Ανδρέα	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κεχριάνικα		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
224	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κοίτα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
225	Εκκλησία Αγίων Σεργίου και Βάκχου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κοίτα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
226	Εκκλησία Ασωμάτων	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κοίτα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
227	Εκκλησία Ταξιαρχών	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κοίτα		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
228	Οικισμός Κοίτα Μάνης	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κοίτα		Οικιστικά Σύνολα

229	Πύργος ιδιοκτησίας Παν. Χονδροκούκη	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Κοίτα		Πύργοι, Αμυντικά Συγκροτήματα
230	Πολεμόπυργος	Λακωνίας	Οιτύλου	Κοίτας	Νόμα		Συστήματα Ύδρευσης, Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
231	Ναός Α	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
232	Ι. Ναός Αγίας Κυριακής	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου			Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
233	Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Άγιος Αθανάσιος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
234	Ι. Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος (Αγία Σωτήρα)	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Δρυ	Καλόπυργος	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
235	Ι. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Καραβάς		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
236	Εκκλησία Αγίου Ιωάννου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κέρια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
237	Ι. Ναός Αγίων Ασωμάτων	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κέρια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
238	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κέρια		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
239	Ι. Ναός Αγίου Δημητρίου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κηπούλα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
240	Ι. Ναός Αγίου Φιλίππου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κηπούλα	Άνω "Πούλα"	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
241	Ι. Ναός Αγίου Νικήτα	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κηπούλα	Άνω "Πούλα"	Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
242	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κούνος		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
243	Ερείπια Εκκλησίας Μεταμορφώσεως Σωτήρος	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κούνος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
244	Ι. Ναός Αγίου Βασιλείου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κούνος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
245	Ι. Ναός Αγίου Ιωάννου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Κούνος		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι

246	Ι. Ναός Αγίων Ασωμάτων	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Πάγκια		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
247	Ι. Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Πάγκια	Νεκροταφείο του χωριού Πάγκια	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
248	Εκκλησία επονομαζομένη Αγήτρια	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Σταυρίον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
249	Πύργος Α. Κανακάκη	Λακωνίας	Οιτύλου	Κούνου	Σταυρίον		Πύργοι, Αμυντικά Συγκροτήματα
250	Εκκλησία Αγίου Νικολάου	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Γέρμα		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
251	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον		Πύργοι, Αμυντικά Συγκροτήματα
252	Εκκλησία Αγίου Νικολάου, οικογ. Αλευρά	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
253	Καθολικόν διαλελυμένης Μονής Ντεκούλου	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον		Μοναστηριακά Συγκροτήματα, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
254	Κτίριο "Παλατάκι"	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον		Αμυντικά Συγκροτήματα
255	Κτίριο ιδιοκτησίας Ι. Καραμουσαλή	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον		Αστικά Κτίρια
256	Εκκλησία Σωτήρος	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον	Δεξιά τω εισερχομένω εις Οίτυλον	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
257	Ναΐδριον Παναγίας (Κοίμησις της Θεοτόκου)	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον	Νιάρμιτσα	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
258	Ι. Ναός Αγίου Γεωργίου (των Στεφανοπουλιάνων)	Λακωνίας	Οιτύλου	Οιτύλου	Οίτυλον	Τυλιγοί	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
259	Εκκλησία Αγίου Παντελεήμονος	Λακωνίας	Οιτύλου	Τσικκαλιών	Κοτράφιον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
260	Εκκλησία Σωτήρος	Λακωνίας	Οιτύλου	Τσικκαλιών	Κοτράφιον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
261	Πύργος στα Μουντανίστικα, ιδ. Καλλιανής	Λακωνίας	Οιτύλου	Τσικκαλιών	Μουντανίστικα		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι

	Κουτσουβέλη						
262	Πύργοι	Λακωνίας	Οιτύλου	Τσιγκαλιών	Τσιγκαλιά		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
263	Εκκλησία Αγίου Γεωργίου	Λακωνίας	Σμόνους	Αγίου Νικολάου		Βοσινιάτικα	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
264	Ιστορικός Πύργος Αγίου Νικολάου Μελιτίνης	Λακωνίας	Σμόνους	Αγίου Νικολάου	Άγιος Νικόλαος		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι
265	Εκκλησία Σωτήρος	Λακωνίας	Σμόνους	Αγίου Νικολάου	Καστάνια		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
266	Πύργος ιδιοκτησίας Αρφάνη (πρώην Βενετσανάκη)	Λακωνίας	Σμόνους	Αγίου Νικολάου	Καστάνια		Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι, Τμήματα Κτιρίου, Κτίσματα Κοινής Ωφελείας
267	Εκκλησία Αγίου Δημητρίου	Λακωνίας	Σμόνους	Αγίου Νικολάου	Κόκκινα Λουριά		Θρησκευτικοί Χώροι, Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί
268	Ι. Ν. Αγίων Θεοδώρων	Λακωνίας	Σμόνους	Αγίου Νικολάου	Σελεγουδίον		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
269	Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου	Λακωνίας	Σμόνους	Μελιτίνης	Αγία Μαρίνα		Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί, Θρησκευτικοί Χώροι
270	Πύργος ιδιοκτησίας Ελισσάβητ Κητή	Λακωνίας	Σμόνους	Πετρίνας			Αμυντικά Συγκροτήματα, Πύργοι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

A/A	ΟΝΟΜ/ΝΥΜΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ HARDWARE & SOFTWARE	ΤΕΜΑΧΙΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ - ΤΜΗΜΑ - ΓΡΑΦΕΙΟ
1	ΑΔΑΜΙΔΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑ	Intel Pentium 4 CPU 3,06GHz 1GB RAM Windows Vista business 2007 Service pack 2 Office 2010	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
		HP LaserJet 1010	1	
2	ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ	Intel Pentium Dual CPU E220 2,2GHz 0,99GB RAM Windows XP PRO 2002 SP2 QPrime Unisystems Ver. 4.0	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
		HP LaserJet 3005d	1	

3	ΑΡΒΑΝΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ	<p>Intel Core Duo CPU E7500 2GBRAM Windows 7 Professional Office 2010</p> <p>QPrime Unisystems Ver. 4.0 McAfee Antivirus</p> <p>HP LaserJet 1020</p>	<p>1</p> <p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ, ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ & ΤΑΜΕΙΟΥ, ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΑΜΕΙΟΥ</p>
4	ΒΑΛΒΗ ΕΛΕΝΗ	<p>Intel Atom CPUD 410 1,67GHz 0,99GB RAM WIN XP Home Edition Ver. 2002 SP3 Office 2003</p> <p>QPrime Unisystems Ver. 4.0</p>	<p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ</p>
5	ΒΕΡΟΥΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	<p>Win XP Ver. 2002 SP3 Intel Core 2 DUO CPU E7500 2,93GHz 1,98GB RAM Win XP Pro Version 2002 SP3 AUTOCAD 2009 Office 2003</p>	<p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</p>

6	ΒΟΡΒΟΛΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Intel Core Duo CPU E7500 2GBRAM Windows 7 Professional Office 2010 QPrime Unisystems Ver. 4.0 McAfee Antivirus HP LaserJet 1010	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
7	ΔΑΜΙΑΝΑΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	Win XP PRO Ver. 2002 SP3 pentium Dual-Core CPU E5200 2.6GHz 3GB RAM Office 2003	1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
8	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ 1	Win XP Home Edition Version 2002 Celeron E1500 2.20GHz 0,99GB RAM Office 2003	1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
9	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ 2	Win XP Home Edition Version 2002 Celeron E1500 2.20GHz 0,99GB RAM Office 2003	1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

10	ΕΧΤΡΑ	Win XP PRO Ver 2002 SP2 Intel Celeron CPU 440 2GHz 0,99GB RAM Office 2007 Πρωτόκολλο	1	
11	ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Intel Core 2 Duo CPU 3,66GHz 3,00GB RAM Microsoft Windows XP Pro Ver. 2002 SP2 Office 2003 GGCAD ERGA NG TAXYMETRIA HP 1020 HP1312 CANON 1160	1 1 1 1	Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

12	ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ	Intel Core i5 CPU 2,67GHz 4GB RAM Windows 7 Professional 2009 Office 2010 AUTOCAD 2009	1	Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
13	ΚΑΘΟΛΟΥ ΣΜΑΡΑΓΔΑ	Intel Celeron CPU 2,8GHz 1GB RAM WIN XP Home Edition Ver 2002 SP2 Πρωτόκολλο	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
14	ΚΑΡΑΜΠΑΣΗ ΕΛΕΝΗ	Intel Core Duo CPU E7500 2GBRAM Windows 7 Professional Office 2010 QPrime Unisystems Ver. 4.0 McAfee Antivirus	1	ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ – ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

15	ΚΑΡΝΙΑΤΗ ΦΩΤΕΙΝΗ	<p>Coleron CPU 2.66GHz 480 MB RAM Windows XP Home Edition 2002 SP3 Office 2003</p> <p>HP LaserJet 1010</p>	<p>1</p> <p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ</p>
16	ΚΑΤΣΑΡΗ ΕΛΕΝΗ	<p>Intel Core Duo CPU E7500 2GBRAM Windows 7 Professional Office 2010</p> <p>McAfee Antivirus</p>	<p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</p>
17	ΚΑΤΣΙΑΔΡΑΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ			<p>Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ</p>
18	ΚΕΠ 1	<p>Win XP PRO Ver 2002 SP2 Intel Pentium D CPU 3.00GHz 0,99MB RAM Office 2003</p> <p>Printer Minolta PagePro 1350 EN</p>	<p>1</p> <p>1</p>	<p>ΚΕΠ</p>

19	ΚΕΠ 2	Win XP PRO Ver 2002 SP2 Intel Pentium D CPU 3.00GHz 0,99MB RAM Office 2003	1	ΚΕΠ
20	ΚΕΠ 3	Intel Core Duo CPU E7500 2GB RAM Windows 7 Professional Office 2010	1	ΚΕΠ
21	ΚΕΠ 4 (ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΛΕΙΩΤΑΣ)	Win XP PRO Ver. 2002 SP2 Intel Core DUO 2 CPU E7300 2.66GHz 3GB RAM Office 2003	1	ΚΕΠ
22	ΚΕΠ 5	Printer Win XP Pro Ver.2002 SP2 Pentium 4 CPU 2GHz 128MB Ram	1	ΚΕΠ
23	ΚΕΠ 6	Printer Win XP Pro Ver.2002 SP2 Pentium 4 CPU 2GHz 130MB Ram	1	ΚΕΠ

27	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΑΚΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ	Win XP Pro Ver. 2002 SP3 Intel Celeron CPU E1500 2,2GHz 1GB RAM Office 2003	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ, ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ & ΤΑΜΕΙΟΥ, ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΑΜΕΙΟΥ
		QPrime Unisystems Ver. 4.0 (Ταμείο) Printer HP LZ 1000	1	
28	ΛΑΜΠΡΙΝΑΚΟΥ ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΡΙΑ	Microsoft Windows XP Professional Ver. 2002 SP2 Intel® Celeron® CPU 2,30GHz 384MB RAM Office 2003	1	Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
		Fax Panasonic KX FL401	1	

29	ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΟ (ΓΙΩΤΑ ΠΑΛΙΑ)	<p>Win XP Pro Ver. 2002 SP3 Intel Celeron CPU E3200 2,4GHz 0,99MB RAM Office 2003</p> <p>QPrime Unisystems Ver. 4.0 (Οικονομική, Πρωτόκολλο, Δημοτολόγια-Μητρώα Αρρένων)</p>	1	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών</p>
30	ΛΥΡΟΦΩΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	<p>Intel Core Duo CPU E7500 2GBRAM Windows 7 Professional Office 2010</p> <p>McAfee Antivirus</p>	1	<p>ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ</p>
31	ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	<p>Win XP Pro Ver 2002 SP3 Intel Pentium Dual CPU E2.2GHz 0,99MB RAM Office 2003</p> <p>Printer HP LaserJet 1005</p>	1 1	<p>ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p>

32	ΜΠΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	<p>Win XP Pro Ver. 2002 SP2 Intel Celeron CPU 2,4GHz 504MB RAM Office 2003</p> <p>QPrime Unisystems Ver. 4.0 (Πρωτόκολλο, Δημοτολογία-Μητρώα Αρρένων)</p>	1	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών</p>
33	ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ	<p>Win XP Pro Ver. 2002 SP2 Intel Celeron CPU 2,66GHz 448MB RAM Office 2003</p> <p>QPrime Unisystems Ver. 4.0 (Πρωτόκολλο, Δημοτολογία-Μητρώα Αρρένων)</p>	1	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών</p>

34	ΜΠΟΓΕΑ ΦΩΤΕΙΝΗ	Intel Celeron CPU 2,8GHz 448MB RAM WIN XP Pro SP1 Office 2003	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Τμήμα Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων
		QPrime Unisystems πρωτόκολλο HP LaserJet 1020	1	
35	ΜΠΟΥΝΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	Intel® Xeon® CPU X3210 2,13GHz 1 GB RAM WIN XP Professional Version 2002 SP3	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
		QPrime Unisystems Ver. 4.0 HP OfficeJet 7000 WideFormat	1	

36	ΠΑΝΑΓΟΥΛΕΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	Model Intel Pedium CPU E 5300 2,60GHz 1,98 GB RAM WIN XP PRO 2002 SP3	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
		QPrime Unisystems Ver. 4.0 Printer Tally 9022 LASER	1	
37	ΠΑΤΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ			Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
38	ΠΑΤΣΟΥΡΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Intel Core Duo CPU E8400 3GHz 2,96 GB RAM Windows XP Professional 2002 SP3 Office 2007	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ
		HP LaserJet 1010	1	

39	ΠΕΤΡΑΚΟΥ ΜΑΡΘΑ	Win XP Pro Ver. 2002 SP3 Pentium Dual-Core CPU E5300 2.6GHz 1,966GB RAM Office 2003	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ, ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ & ΤΑΜΕΙΟΥ, ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΑΜΕΙΟΥ
40	ΠΛΑΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΟΛΓΑ	Intel Core 2 Duo CPU E8200, 2GHz 896MB RAM Office 2003 DVD S33 DVD/CD PLAYER	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Τμήμα Υποστήριξης των Πολιτικών Οργάνων
41	ΠΟΛΥΜΕΝΑΚΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ	Intel® Core™ 2 DUO CPU 1 GB RAM Microsoft Windows XP Professional Version 2002 Service Pack 3 Office 2007 QPrime Unisystems Ver. 4.0 Πρωτόκολλο Δημοτολόγιο Printer OK1 C3400 Fax Samsung SF-560 Laser	1 1 1	ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

42	ΠΟΥΛΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Win XP Pro Ver 2002 SP3 Intel Celeron CPU 2.8GHz 1GB RAM Office 2003 Printer HP DeskJet 940C		ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
43	ΡΟΥΜΠΑΚΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ	Intel Core Duo CPU E7500 2GBRAM Windows 7 Professional Office 2010 McAfee Antivirus	1	Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ)
44	ΣΑΜΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	Intel Core™ Duo CPU E7300 2GBRAM Windows XP Ver 2002 SP3 Office 2007 HP LaserJet P300501	1 1	ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ – ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

<p>48</p>	<p>ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ</p>	<p>Win XP PRO Ver 2002 SP3 Intel Core 2Duo CPU E7300 2.66GHz 3,18GB RAM Office 2007</p> <p>Πρωτόκολλο</p> <p>Printer KX-MB 2025 Printer HP LaserJet P300501</p>	<p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ</p>
<p>49</p>	<p>ΣΩΤΗΡΑΚΟΥ ΕΛΕΝΗ</p>	<p>Win XP Pro Ver. 2002 SP3 Intel Core 2DUO CPU E7500 2,93GHz 1,96GB RAM Office 2003</p> <p>QPrime Unisystems Ver. 4.0 (Πρωτόκολλο, Δημοτολόγια-Μητρώα Αρρένων)</p>	<p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών</p>

50	ΤΣΙΡΙΒΑΚΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	<p>Microsoft Win XP Pro Ver. 2002 SP3 Intel Pentium 4 CPU 3.2 512MB RAM</p> <p>Έργο XP PSystems</p> <p>Printer HP Colour LaserJet 2600n Printer HP PSC 1510</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ</p>
51	ΧΑΛΟΥΛΑΚΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	<p>Win XP Pro Ver 2002 SP2 Intel Pentium 4CPU 2.66GHz 504MB RAM Office 2003</p> <p>Printer OfficeJet 6310 Printer LaserJet 1010</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης, Ληξιαρχείου και Αλλοδαπών</p>
52	ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΟ	<p>Panasonic WORK10 8020E</p>	<p>3</p>	<p>Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ & ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ - δημοτολόγιο - ταμείο</p>

53	ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΟ	NGR A041 L2990100011	1	Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
54	ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΟ	Panasonic DP WORK10 8045	1	Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
55	ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΟ	Panasonic DP 1520P	1	γεωπόντοι
56	ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΟ	Panasonic DP 3030	1	πρωτόκολλο
57	ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ	Printer HP Laserjet CP1215	1	ΚΕΠ
58	ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ	Printer Samsung CLP 300	1	ΚΕΠ
59	ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ	Printer HP OfficeJet 5610	1	ΚΕΠ

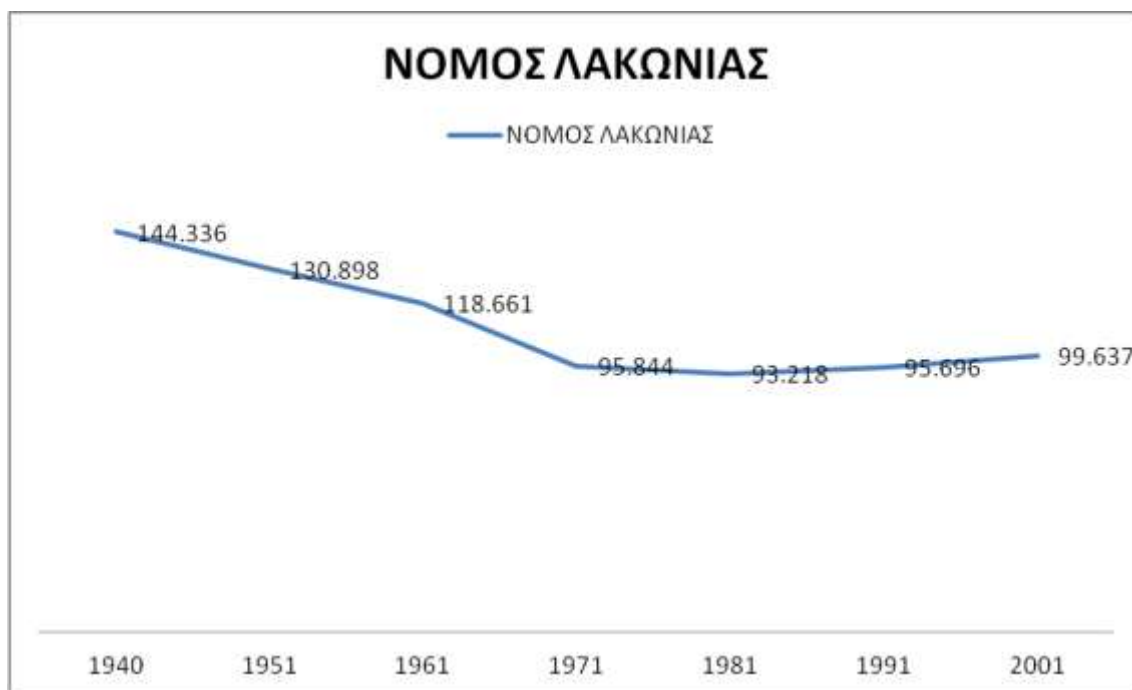

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ

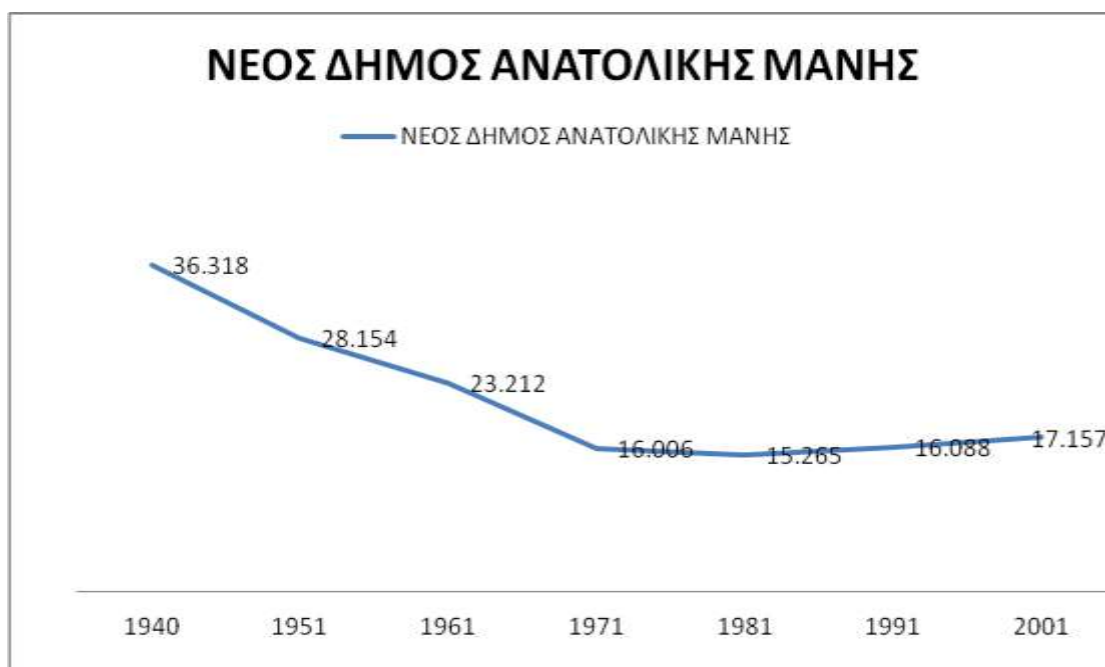

9.5

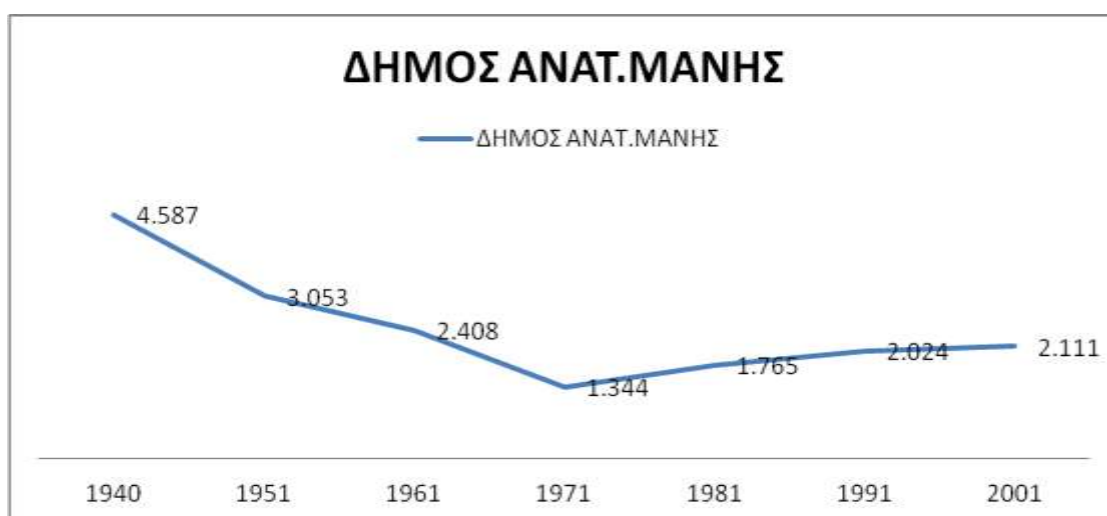
Εικόνα 13 Διαχρονική Πληθυσμιακή Εξέλιξη Νομού Λακωνίας

Εικόνα 14 Διαχρονική Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Ανατολικής Μάνης

Εικόνα 15 Διαχρονική Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Γυθείου

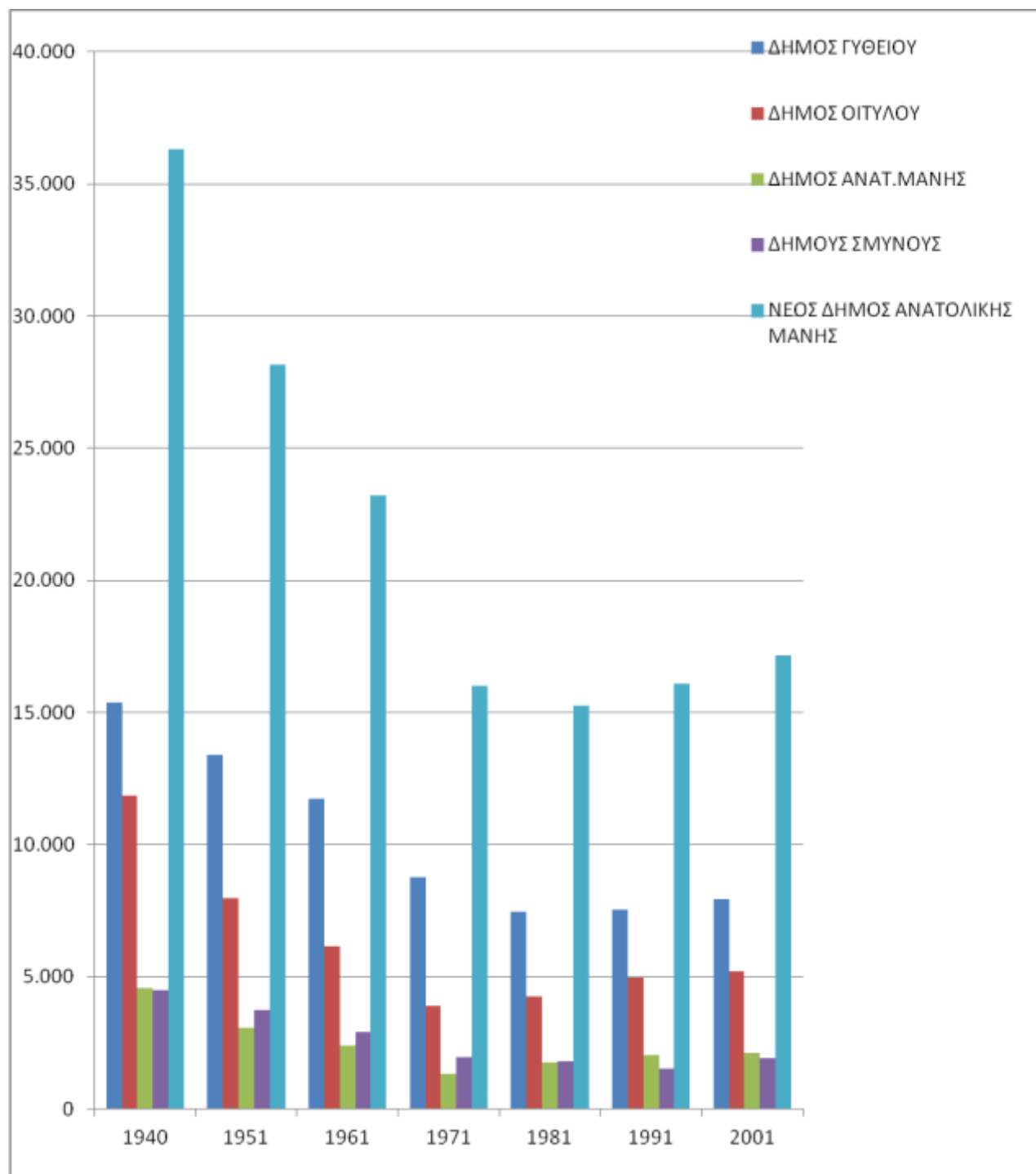
Εικόνα 16 Διαχρονική Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Ανατολικής Μάνης

Εικόνα 17 Διαχρονική Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Οιτύλου

Εικόνα 18 Διαχρονική Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Σμήνου

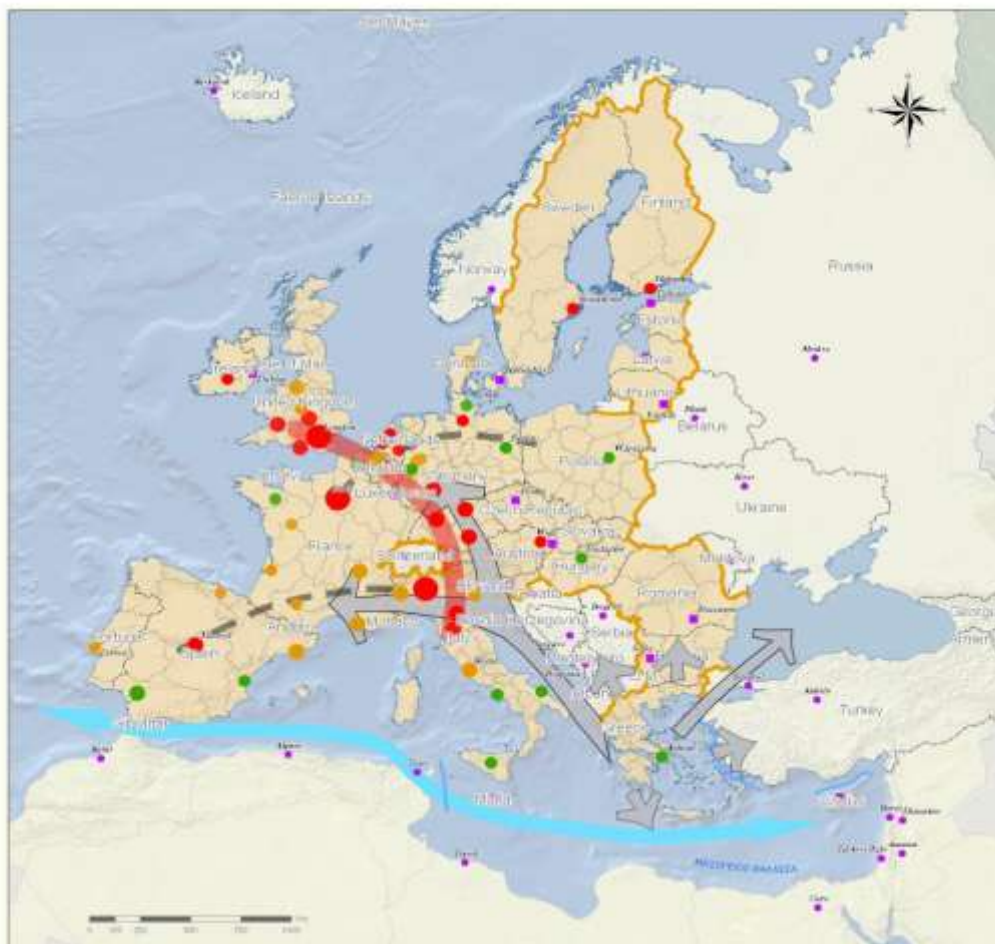

Εικόνα 19 Ο πληθυσμός των Δήμων Ανατολικής Μάνης, Γυθείου, Σμήνου και Οιτύλου καθώς και του Καλλικρατικού Δήμου Ανατολικής Μάνης (άθροισμα των παραπάνω)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

Χάρτης 3.1: Ένταξη της Χώρας στον Ευρωπαϊκό και ευρύτερο της χώρα.

ΧΑΡΤΗΣ 25 ΥΠΕΧΩΔΕ – ΧΑΡΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ-ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΧΩΡΟ

Χάρτης 3.2: Η Ελλάδα στο Βαλκανικό χώρο.

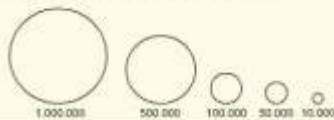
Χάρτης 5: Πύλες - Πόλοι και Άξονες Ανάπτυξης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΟΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Μητροπόλεις
- Πρωτεύουσες εθνικοί πόλοι
- Δευτερεύουσες εθνικοί πόλοι
- Λοιποί εθνικοί πόλοι

**ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ 2001**

ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Κόρια χερσαίοι άξονες ανάπτυξης
- Θαλάσσιοι άξονες σύνδεσης

**ΠΟΛΥΠΟΛΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ
ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

- Περιοχή νησιωτικού πολυπολικού συμπλέγματος
- Κύριες αναπτυξιακές ενότητες
- Εξωπ.: κύριες λειτουργικές συνδέσεις με ηπειρωτική χώρα & Κρήτη

Πηγή: ΕΣΥΕ - Απογραφή 2001

ΧΑΡΤΗΣ 27 ΥΠΕΧΩΔΕ – ΧΑΡΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ/ ΠΥΛΕΣ-ΠΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χάρτης 6 : Μεταφορικές Υποδομές

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
 — Οδικό δίκτυο

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ
 — Πρωτεύον και ηλεκτροκίνητο δίκτυο
 — Δευτερεύον δίκτυο
 - - - - Υπό μελέτη

☐ Κόμβοι - κέντρα εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών (logistics)

✈ Διεθνείς αεροπορικοί κόμβοι

🏖 Κύριες διεθνείς θαλάσσιες πόλες-λίμνες

✈ Κύριοι διεθνείς αερολιμένες

🏖 Λίμνες διεθνούς ενδιαφέροντος και εθνικής σημασίας

🏖 Λίμνες περιφερειακής σημασίας

🏖 Εξειδικευμένοι λιμένες εμπορευματοκιβωτίων

✈ Ειδικός εμπορευματικός ή και επιβατικός αερολιμένας εξυπηρέτησης αεροσκαφών χαμηλού κόστους

ΚΥΡΙΑ ΠΟΛΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

🔴 Μητροπόλεις

🔴 Πρωτεύοντες εθνικοί πόλεις

🔴 Δευτερεύοντες εθνικοί πόλεις

🔴 Λοιποί εθνικοί πόλεις

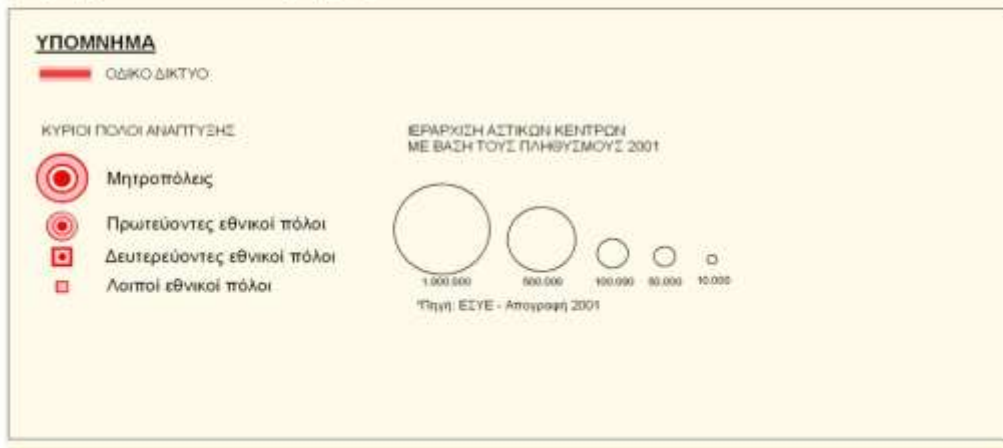
ΙΕΡΑΡΧΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΙΜΟΥΣ 2001

1.000.000 500.000 100.000 50.000 10.000

Πηγή: ΕΣΥΕ - Απογραφή 2001

Χάρτης 6.1 : Νέο και Αναβαθμιζόμενο Οδικό Δίκτυο

ΧΑΡΤΗΣ 29 ΥΠΕΧΩΔΕ – ΧΑΡΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ/ ΝΕΟ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΖΟΜΕΝΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Χάρτης 6.2: Αερολιμενικές Υποδομές Διεθνούς Σημασίας - Λιμενικές Υποδομές Διεθνούς, Εθνικής και Περιφερειακής Σημασίας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Διεθνείς αεροπορικοί κόμβοι
- Κύριες διεθνείς θαλάσσιες πόλεις-λιμένες
- Κύριοι διεθνείς αερολιμένες
- Λιμένες διεθνούς ενδιαφέροντος και εθνικής σημασίας
- Λιμένες περιφερειακής σημασίας
- Εξειδικευμένοι λιμένες εμπορευματοκιβωτίων
- Ειδικός εμπορευματοκιβωτίων ή/και επιβατικός αερολιμένας εξυπηρέτησης αεροσκαφών χαμηλού κόστους

ΧΑΡΤΗΣ 30 ΥΠΕΧΩΔΕ – ΧΑΡΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ/ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ – ΛΙΜΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ, ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

Χάρτης 6.3: Σιδηροδρομικές υποδομές και υπηρεσίες

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

- Πρωτεύον και ηλεκτροκίνητο δίκτυο
- Δευτερεύον δίκτυο
- Υπό μελέτη
- Κόμβος - κέντρα εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών (logistics)

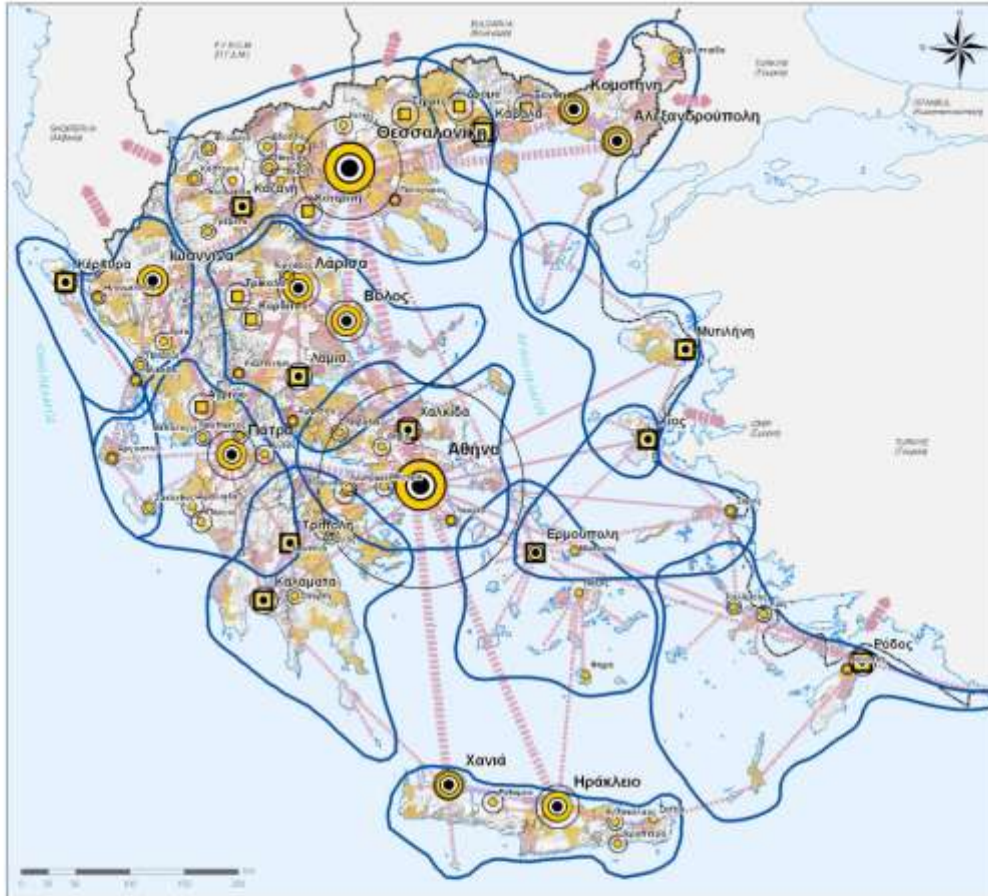
ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

- Μητροπόλις
- Πρωτεύοντες εθνικοί πόλοι
- Δευτερεύοντες εθνικοί πόλοι
- Λοιποί εθνικοί πόλοι
- Λοιπά νομαρχιακά κέντρα και αστικά κέντρα με πληθυσμό > 10.000κτα

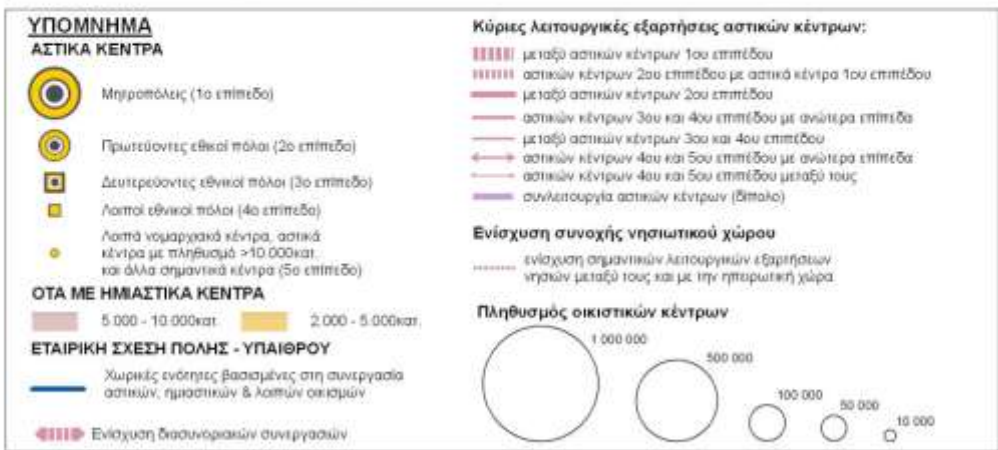

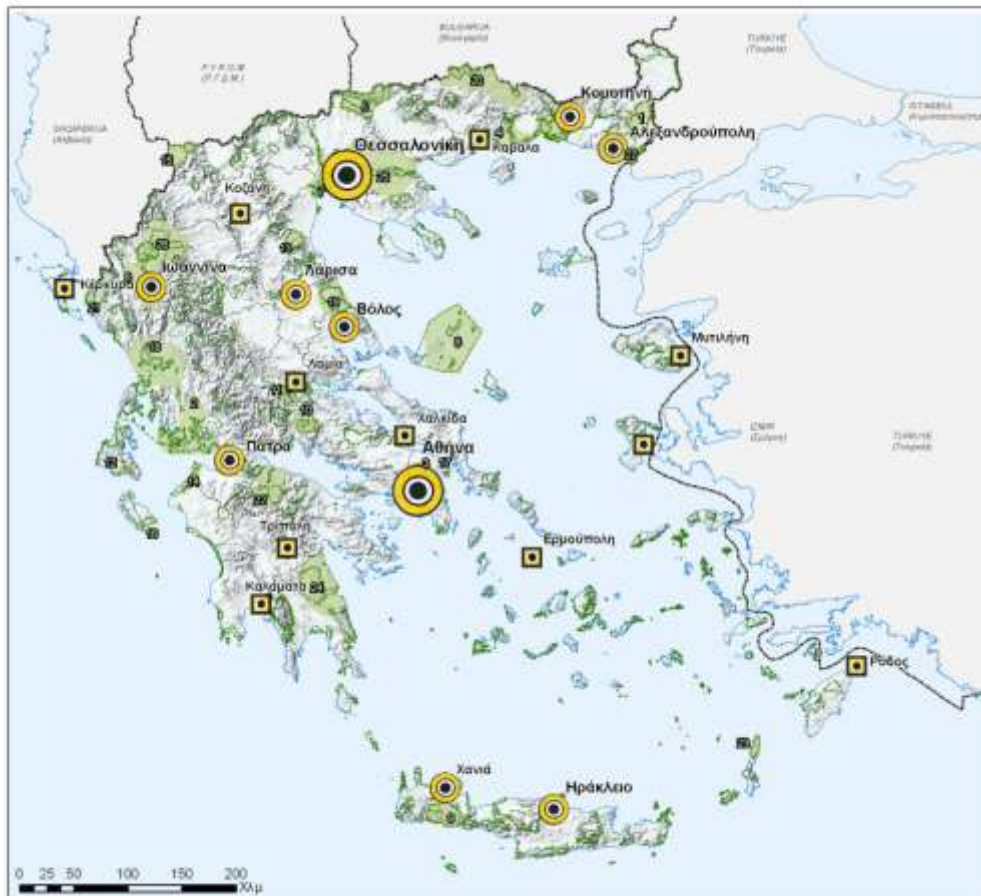
Χάρτης Β.1: Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη

Χάρτης 8.2: Εταιρική σχέση πόλης - υπαίθρου

Χάρτης 10: Περιοχές φυσικού πλούτου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

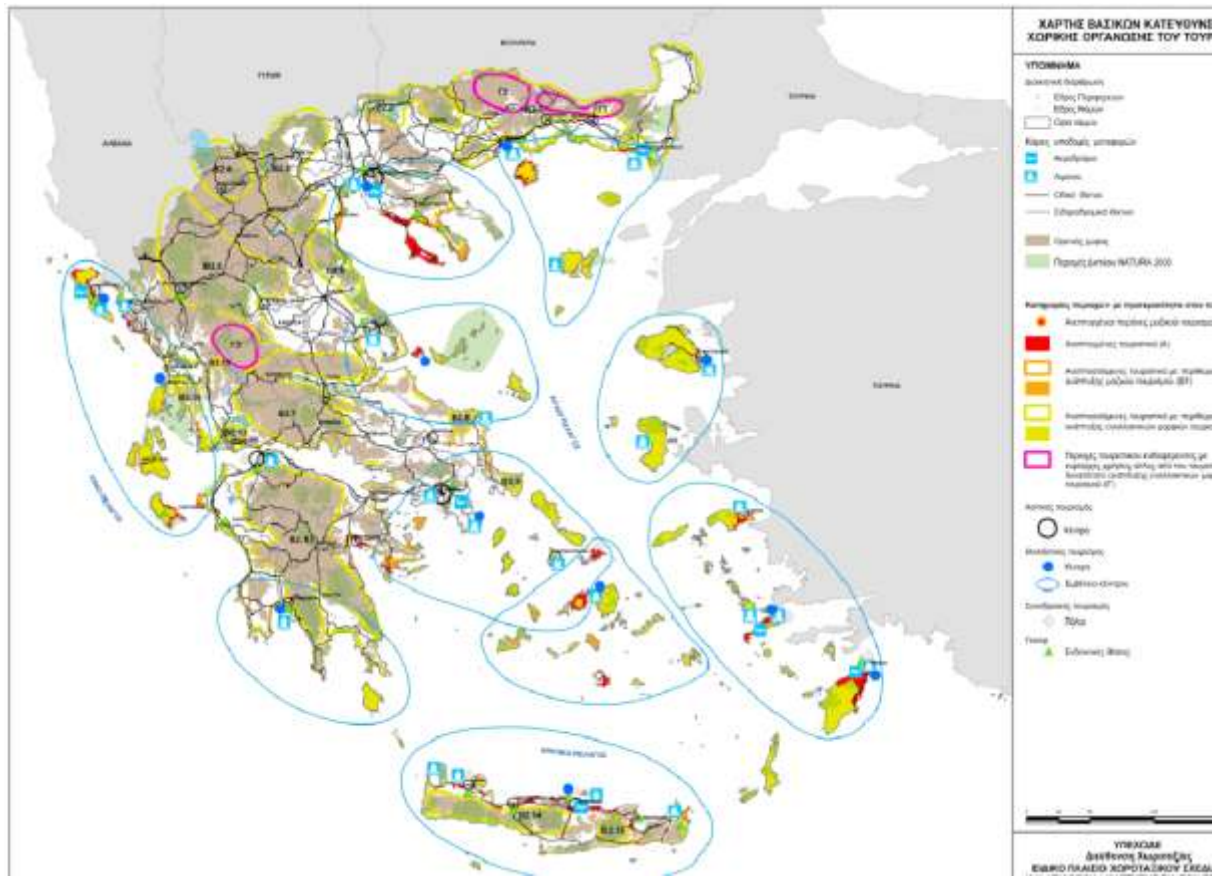
- Μητροπόλεις
- Πρωτεύουσες εθνικοί πόλεις
- Δευτερεύουσες εθνικοί πόλεις

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- φυσική περιοχή με Φορέα Διαχείρισης
- Natura 2000

Περιοχές Φορέων Διαχείρισης

1. Δαδιά	10. Παρνασσός	19. Κάρλα, Μαυροβούνι
2. Αχελώος, Μεσαλόγγι	11. Οίτη	20. Ροδόπη
3. Πάρνηθα	12. Αίνας	21. Καλαμάς
4. Νέστος, Βιστωνίδα	13. Ολύμπος	22. Χελμός, Βουραϊκός
5. Κερκίνη	14. Κοτύφη	23. Κάρπαθος, Σαρία
6. Παμβώτιδα	15. Πρέσπες	24. Πάρνηθος
7. Αζός	16. Ζάκυνθος	25. Βόλφη, Λαγκαδάς
8. Σποράδες	17. Σχινιάς	26. Βι. Πίνδος
9. Σαμαριά	18. Αμβρακικός	27. Εβρος

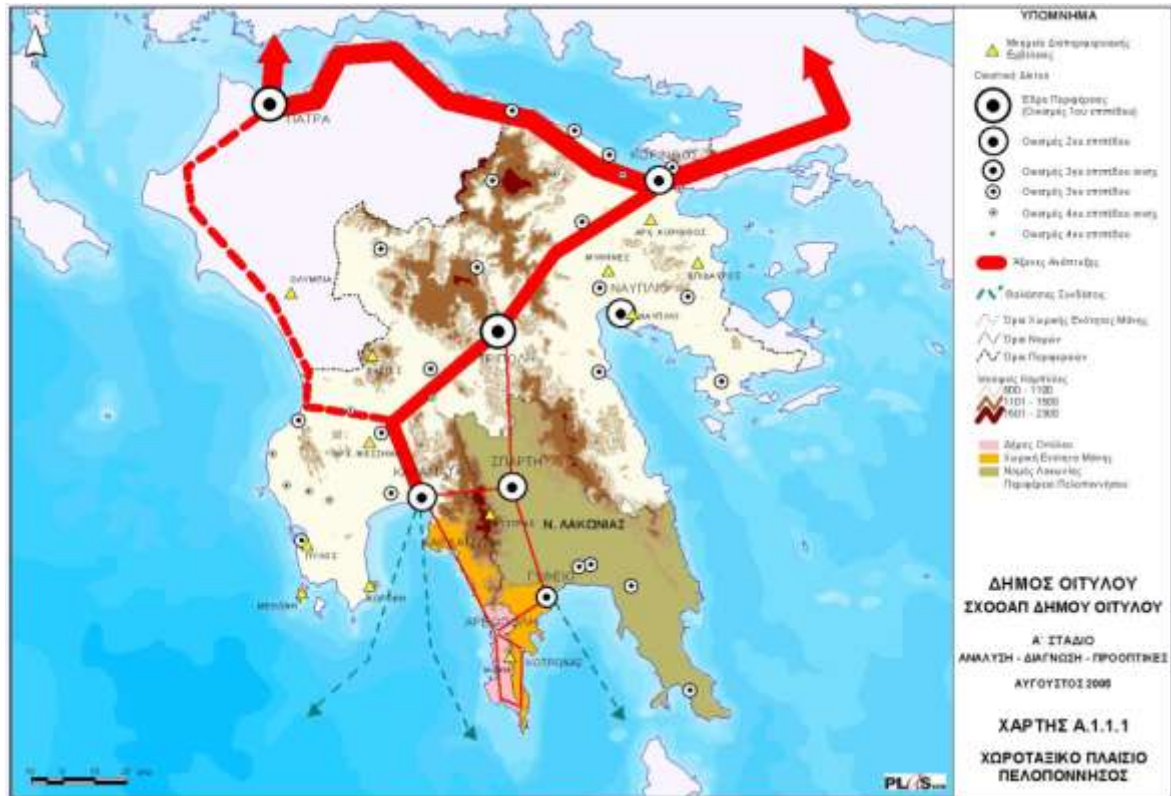

ΧΑΡΤΗΣ 35 ΥΠΕΧΩΔΕ –ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ-ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-ΧΑΡΤΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

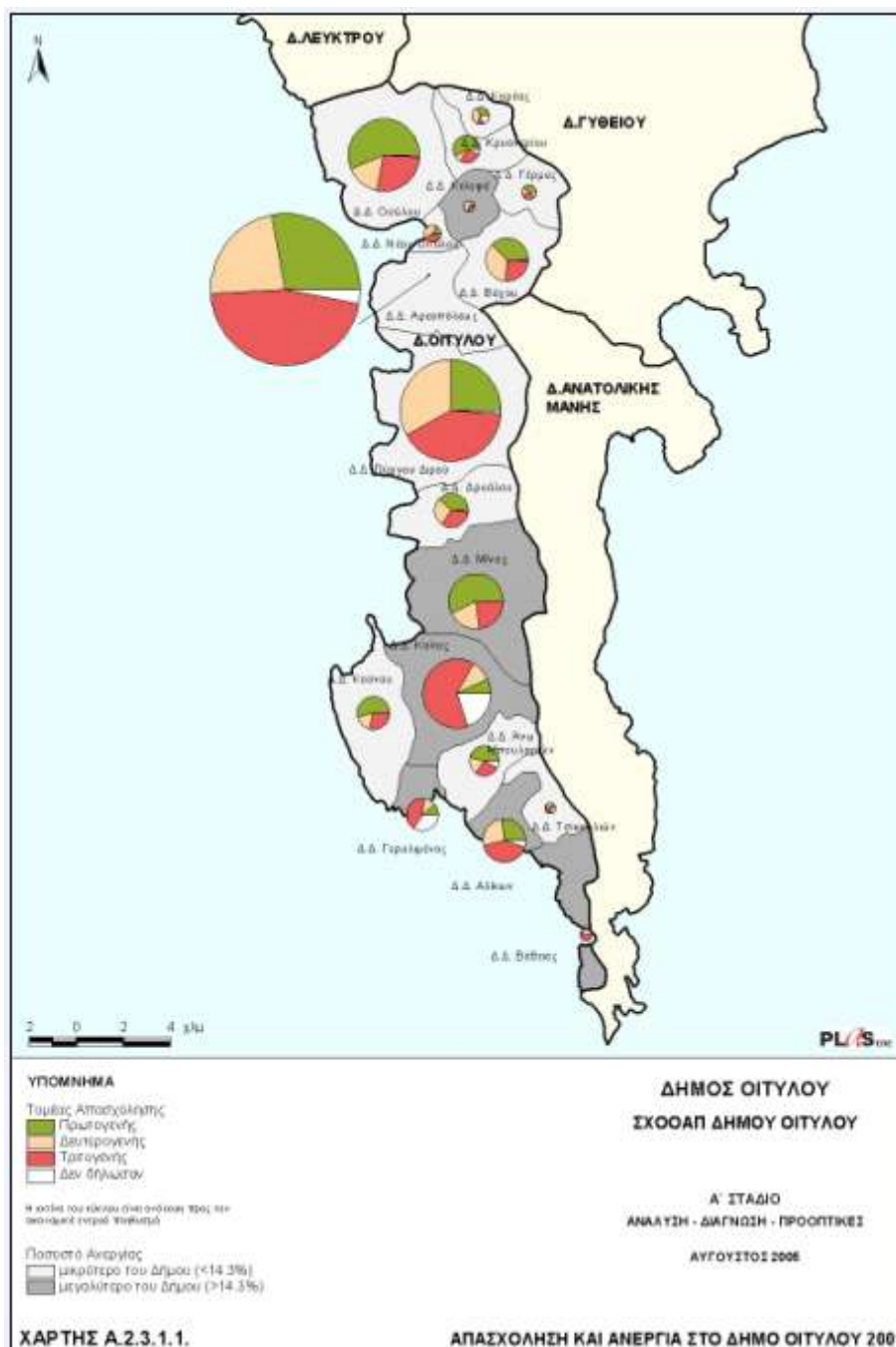

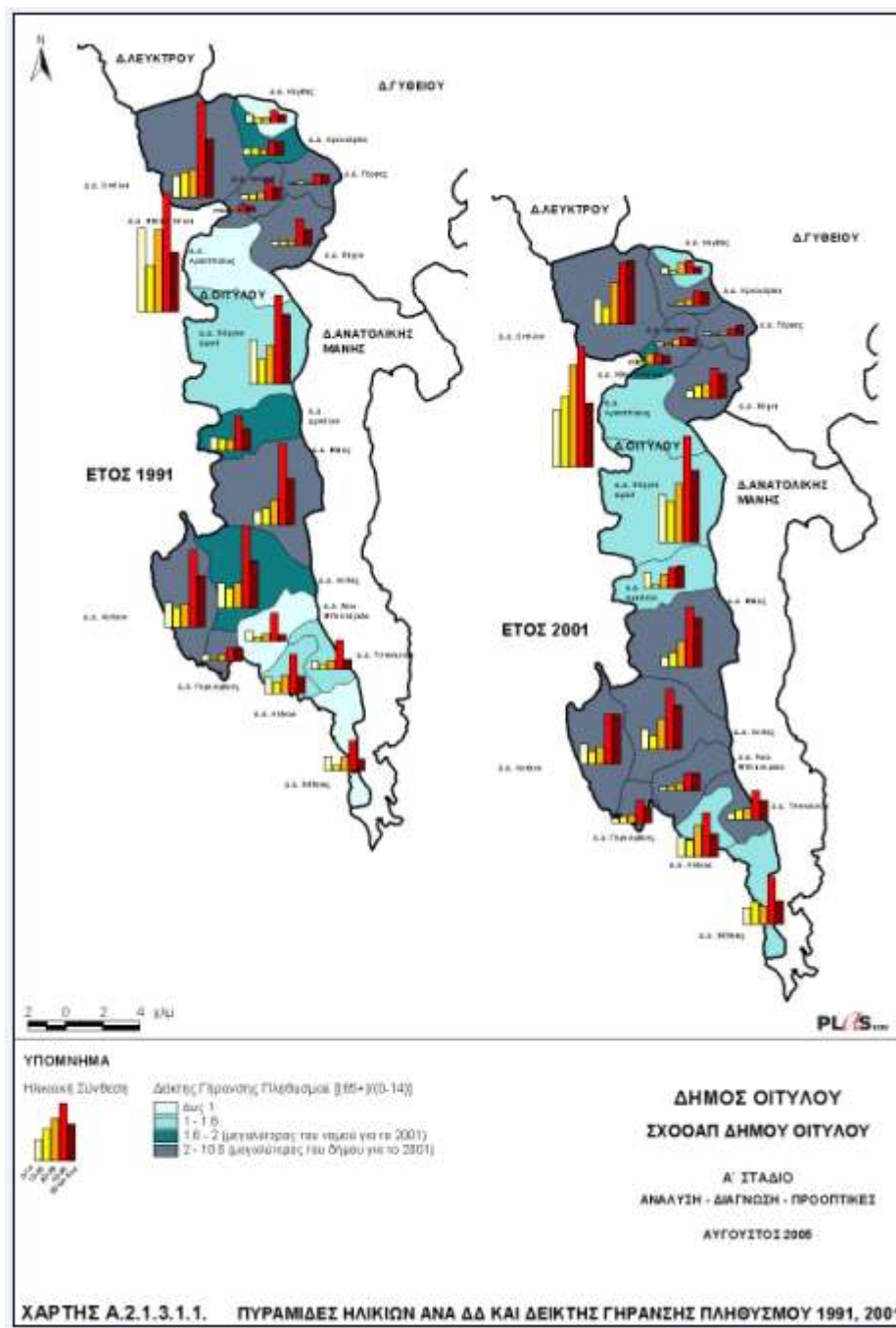
ΧΑΡΤΗΣ 36 Χάρτης Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Πελοποννήσου Πηγή ΥΠΕΚΑ στο http://itia.ntua.gr/~zarris/Water%20Resources%20Management/ARTICLE5/wd03/WD03_%D3%D5%CD%CF%CB%C9%CA%C7_%C5%CA%C8%C5%D3%C7_%C1%D1%C8%D1%CF%D5_5.pdf

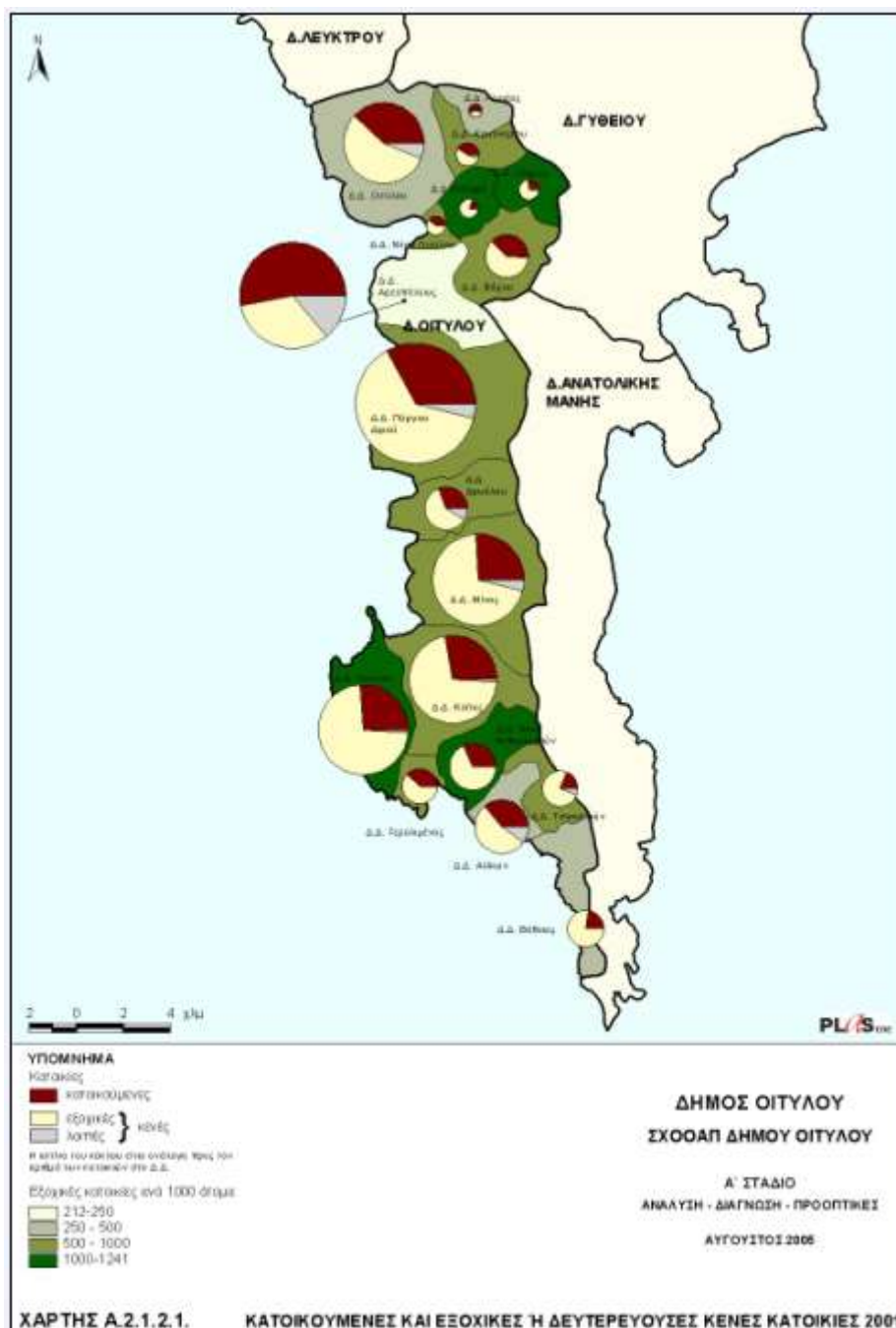
ΧΑΡΤΗΣ 37 Χάρτης απεικόνισης Οικιστικού Δικτύου και Επιπέδων οικισμών, βασικών οδικών αξόνων και αξόνων ανάπτυξης, Μνημείων διαπεριφερειακής εμβέλειας (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου)

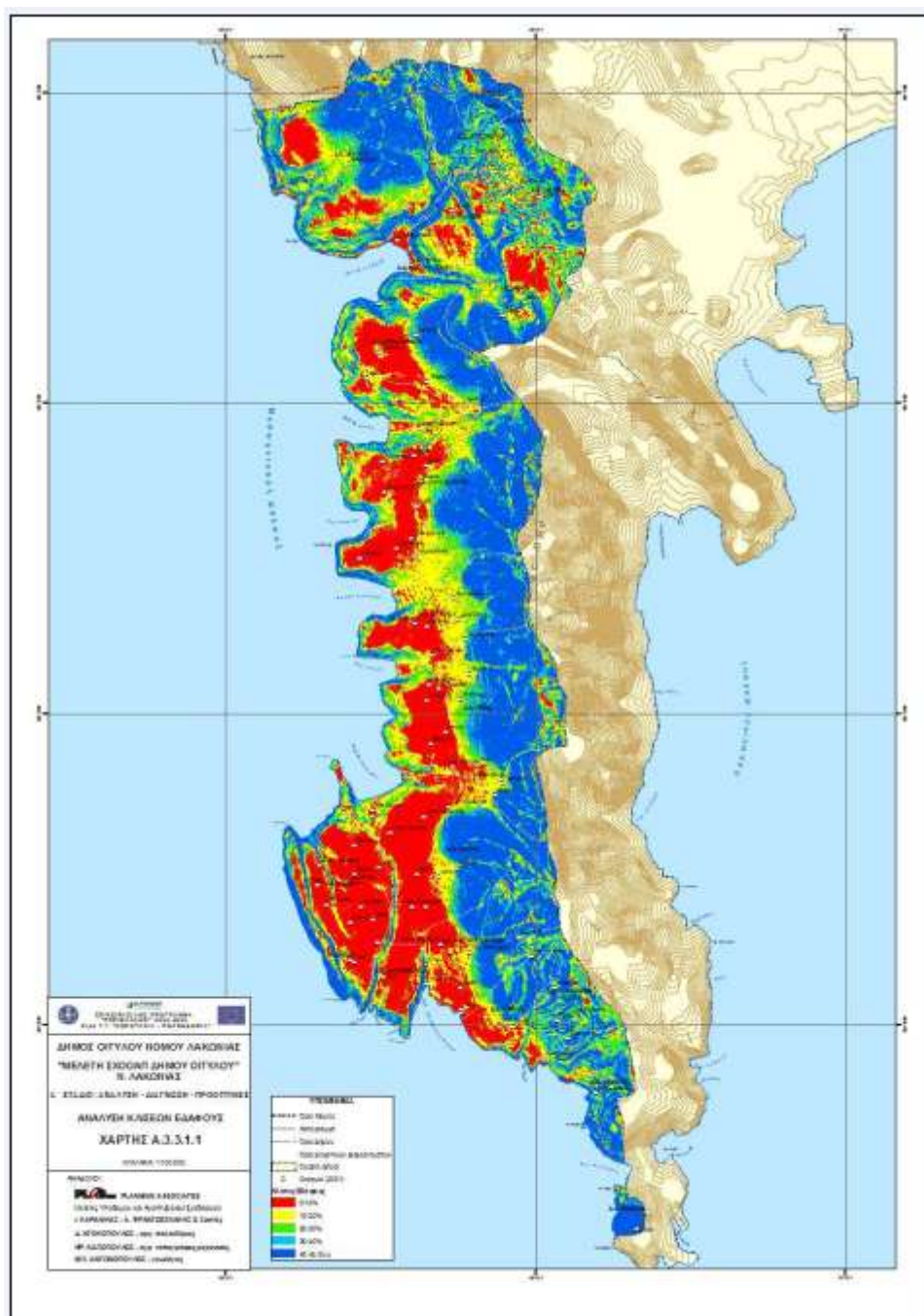
ΧΑΡΤΗΣ 38 Χάρτης Απασχόλησης και Ανεργίας Δήμου Οιτύλου 2001 (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου)

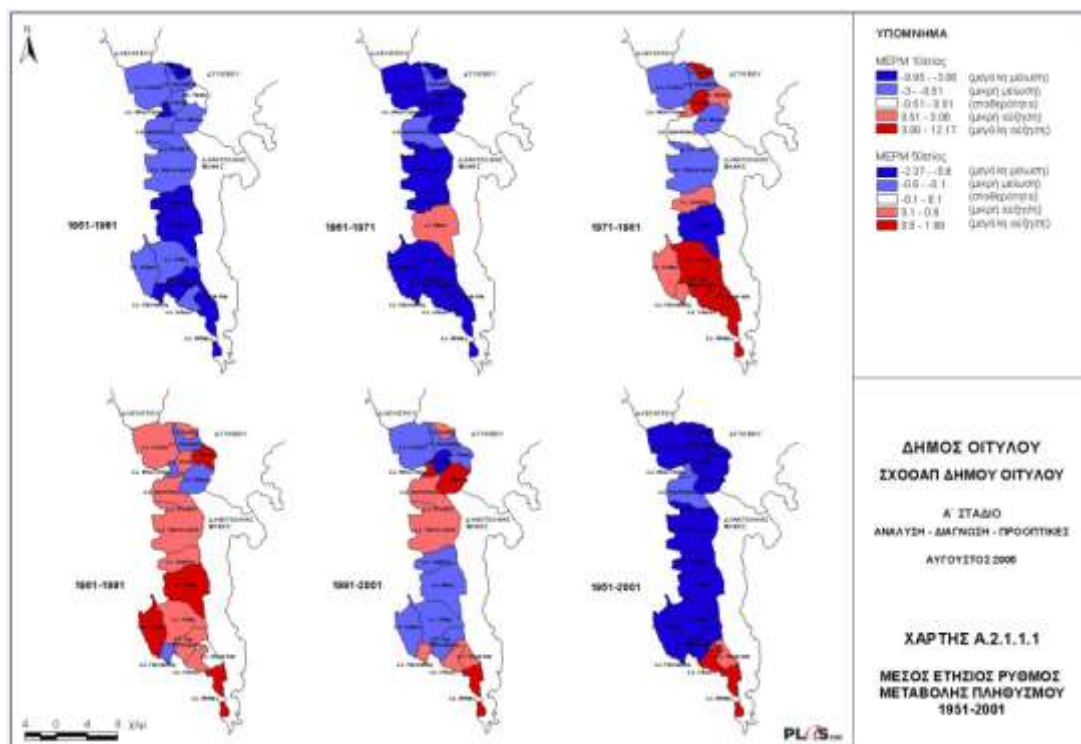
ΧΑΡΤΗΣ 39 Χάρτης Πυραμίδες Ηλικιών ανά ΔΔ και δείκτης γήρανσης πληθυσμού 1991, 2001 (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου)

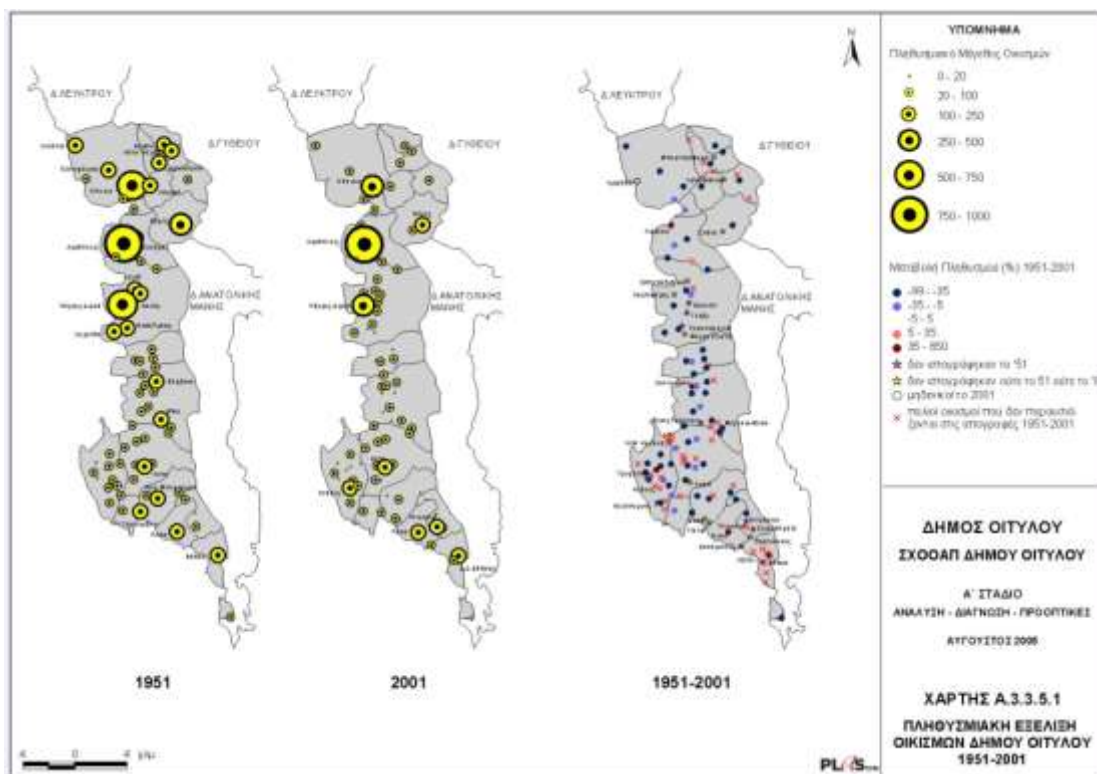
ΧΑΡΤΗΣ 40 Κατοικούμενες και Εξοχικές ή Δευτερεύουσες κενές Κατοικίες 2001 (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου)

ΧΑΡΤΗΣ 41 Χάρτης Κλίσεων Δήμου Ουτύλου (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Ουτύλου)

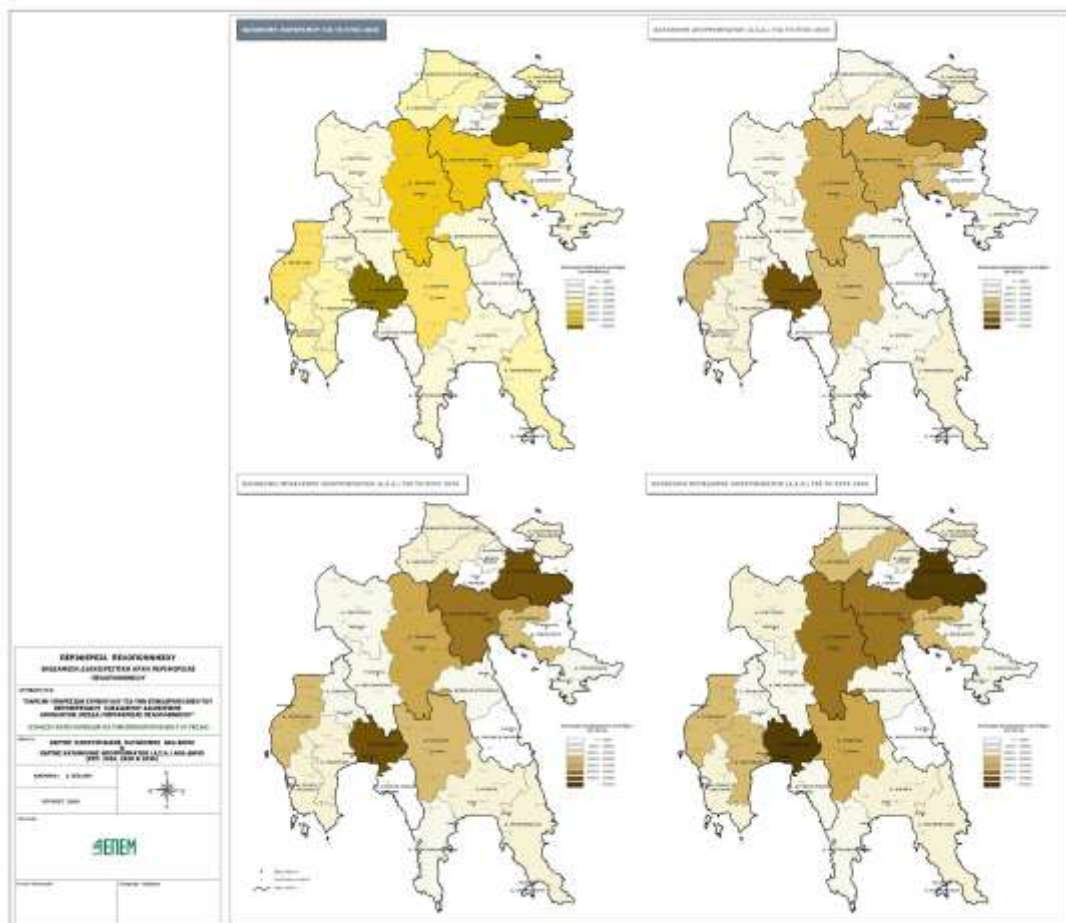
ΧΑΡΤΗΣ 42 Χάρτης που απεικονίζει το Μέσο Ετήσιο Ρυθμό Μεταβολής Πληθυσμού 1951-2001 (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου)

ΧΑΡΤΗΣ 43 Χάρτης Απεικόνισης Οικισμών Δήμου Οιτύλου (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου)

ΧΑΡΤΗΣ 44 Χάρτης Πολιτιστικό, Ιστορικό, Αρχιτεκτονικό Απόθεμα ΟΤΑ (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου)

ΧΑΡΤΗΣ 45 - ΧΑΡΤΗΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΑΝΑ ΔΗΜΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (Α.Σ.Α.) ΑΝΑ ΔΗΜΟ (ΕΤΗ 2010,2020,2030) (ΠΗΓΗ <http://perifereia-peloponnisou.gr/images/stories/pdf/mypdf/apovlita/xartesola.pdf>)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΓΥΘΕΙΟ 12 Μαΐου 2011

Ταχ. Δ/ση: ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ
Ταχ. Κώδικας: 23200 - ΓΥΘΕΙΟ
Πληροφορίες : Κων/νος Σαμιώτης
e-mail: ksam@1315.syzefxis.gov.gr
Τηλ.: 27333-60313
Fax. : 27330-29011

Αριθμ. Πρωτ.: 8057

ΘΕΜΑ: Συμπλήρωση «Ερωτηματολογίου περιγραφής & αξιολόγησης Υπηρεσιών Δήμου Ανατολικής Μάνης» για την κατάρτιση σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης, δημοτικής περιόδου 2011-2014»

Σας γνωρίζω ότι ο Δήμος μας, με βάση:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 203-207 του Ν. 3463/2006 «Κύρωση Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114/Α)
2. Τις διατάξεις του άρθρου 266 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/7-6-2010) Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης

ξεκινά τις διαδικασίες για την κατάρτιση Επιχειρησιακού Προγράμματος. Βασικός στόχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι να σχεδιαστεί και να προωθηθεί για την περίοδο 2011-2014 είναι να σχεδιαστεί και να προωθηθεί για την επόμενη τετραετία η τοπική και εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Ειδικότερα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα:

- Θα προσδιορίσει τις νέες δραστηριότητες που πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος, στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του, ώστε να προωθηθεί η τοπική ανάπτυξη την προσεχή τετραετία, με απώτερους σκοπούς: α) Την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος του Δήμου και β) Την βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων του Δήμου.
- Θα προσδιορίσει την εσωτερική ανάπτυξη όλων των υπηρεσιών του Δήμου προκειμένου να βελτιωθεί η διοικητική ικανότητα του Δήμου ως Δημόσιου Οργανισμού, δηλαδή ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως πολιτικού και κοινωνικού θεσμού), με σκοπούς την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του, μέσω δράσεων που αποσκοπούν:

- Α. Στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δημοτικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του Πολίτη-Δημότη
- Β. Στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας του Δήμου μέσω του μακροπρόθεσμου προγραμματισμού προσλήψεων (στο μέτρο που αυτές επιτρέπονται από την κεντρική διοίκηση), της επιμόρφωσης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού, της εξασφάλισης και συντήρησης κτηριακών εγκαταστάσεων, κ.λπ. και
- Γ. Στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού του, παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών του και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισής του.
- Θα προσδιορίσει τα πλαίσια ανάπτυξης των συνεργασιών του Δήμου με τοπικούς φορείς και άλλους γειτονικούς Δήμους, με την επισήμανση της συμβολής που μπορούν να έχουν στην ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου : α. Οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι, κ.λπ.), β. Οι όμοροι ΟΤΑ και γ. οι λοιποί φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας (Κεντρικοί φορείς, Περιφέρεια).

Αναμένεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, που συντάσσεται για πρώτη φορά, να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού ρόλου του Δήμου Ανατολικής Μάνης, και πιο συγκεκριμένα να αποτελέσει:

- Ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου
- Το τετραετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και όλων των Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του, επιμεριζόμενο σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε επιμέρους υπηρεσίας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του
- Οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου

Επειδή το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου θα αποτελέσει το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων της Διοίκησης και όλων των Δημοτικών Υπηρεσιών στην προσεχή δημοτική περίοδο (2011-2014), πρέπει να είναι προϊόν συλλογικής εργασίας και ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του. Γι' αυτό, στη διαδικασία σύνταξής του θα εμπλακούν και θα συμμετάσχουν το σύνολο του πολιτικού και υπηρεσιακού μηχανισμού του Δήμου, δηλαδή τα αιρετά όργανα (Δημοτικό Συμβούλιο, Αντιδήμαρχοι, Διοικητικά Συμβούλια Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου, Τοπικά Συμβούλια, Δημοτική Κοινότητα Γυθείου, Συμβούλια Νέων Δήμου Ανατολικής Μάνης) και τα υπηρεσιακά στελέχη (προϊστάμενοι υπηρεσιών, διοικητικό προσωπικό Δήμων και Νομικών Προσώπων).

Ήδη για το σκοπό αυτό, συγκρότησα Ομάδα Έργου για την σύνταξη του Σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης, με την 266/6836/28/04/2011 Απόφαση, αποτελούμενη από:

Την Αντιδήμαρχο Λυροφώνη Γεωργία του Αναστασίου, ως Πρόεδρο και Μέλη :

1. Τον Δημοτικό Σύμβουλο Καλαντώνη Αντώνιο
2. Τον δημοτικό υπάλληλο Σαμιώτη Κωνσταντίνο του Νικολάου, του κλάδου ΠΕ Γεωπόνων
3. Την δημοτική υπάλληλο Καραμπάση Ελένη του Δημητρίου, του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού
4. Την δημοτική υπάλληλο Ανδρεάκου Σταματίνα του Γρηγορίου, τακτικό υπάλληλο του κλάδου ΔΕ Διοικητικών.
5. Τον δημοτικό υπάλληλο Τσιριβάκο Πέτρο του Κωνσταντίνου, τακτικό υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών και τον ειδικό συνεργάτη:
6. Ρουμπάκο Γεώργιο του Δημητρίου, ΠΕ Α ειδικό συνεργάτη Δημάρχου Ανατολικής Μάνης σε τεχνικά θέματα

Στην πρώτη φάση, η ανωτέρω Ομάδα Έργου, θα συντάξει το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου, αφού προηγουμένως αποτυπώσει και αξιολογήσει την υφιστάμενη κατάσταση του συνόλου των Δημοτικών Υπηρεσιών.

Για να διεκπεραιωθεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο η εργασία αυτή, έκρινα σκόπιμο, λαμβάνοντας υπόψη και τον «Οδηγό κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ο.Τ.Α.» (Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης) και σας διαβιβάζω συνημμένα

1. «Ερωτηματολόγιο Περιγραφής και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Δήμου Ανατολικής Μάνης»
2. «2^ο Ερωτηματολόγιο» για να απαντηθεί από τους Προϊσταμένους των υπηρεσιών

προκειμένου αφού τα μελετήσετε και το συμπληρώσετε με την δέουσα προσοχή και υπευθυνότητα, να τα επιστρέψετε στο γραφείο μου και στο e-mail : ksam@1315.syzefxis.gov.gr , το αργότερο μέχρι και την Παρασκευή 20 Μαΐου 2011. Το ερωτηματολόγιο θα αποσταλεί και σε όλους τους υπαλλήλους με ηλεκτρονική μορφή (για αυτούς που έχουν e-mail, ενώ οι υπόλοιποι παρακαλούνται να επικοινωνήσουν στο 2733360313 ή 2733360314).

Το ερωτηματολόγιο θα πρέπει να συμπληρωθεί έντυπα και σε ηλεκτρονική μορφή - και στον κενό εντός πλαισίων χώρο που παρεμβάλλεται μεταξύ των ερωτήσεων (και να αποστολεί στο e-mail : ksam@1315.syzefxis.gov.gr).

Επισημαίνω δε ότι για την καλύτερη συμπλήρωση του Ερωτηματολογίου, θα πρέπει να ασχοληθείτε συλλογικά, όλα τα στελέχη και τα αιρετά υπερκείμενα όργανα της υπηρεσίας σας, όπου συντρέχει περίπτωση. Είναι αυτονόητο ότι έχετε την απόλυτη ελευθερία να διατυπώσετε , κατά την γνώμη σας, τα σημεία εκείνα που αφορούν στις αξιολογήσεις .

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΠΙΕΤΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΚΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Προϊστάμενοι υπηρεσιών Δήμου Ανατολικής Μάνης
2. Διοικητικό Προσωπικό Δήμου Ανατολικής Μάνης
3. Διοικητικό Προσωπικό Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών Δήμου Ανατολικής Μάνης
4. Πρόεδρο και Μέλη Ομάδας Έργου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

5. Πρόεδροι Διοικητικών Συμβουλίων Νομικών Προσώπων Δήμου Ανατολικής Μάνης
6. Δημοτικοί Σύμβουλοι Δήμου Ανατολικής Μάνης
7. Πρόεδρος Δημοτικής Κοινότητας Γυθείου
8. Πρόεδροι και Εκπρόσωποι Τοπικών Κοινοτήτων
9. Πρόεδροι Συμβουλίων Νέων Δήμου Ανατολικής Μάνης

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Δημάρχου
2. Αντιδήμαρχοι Δήμου Ανατολικής Μάνης
3. Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

2011-2014

1° ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
(ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΛΗ
ΤΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ & ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ)

ΑΠ. ΔΗΜΑΡΧΟΥ 266/28-04-2011.

Ημερομηνία
Υπηρεσία/Νομικό Πρόσωπο
Όνοματεπώνυμο

1. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

1.1. Υφιστάμενη κατάσταση

1.1.1 : Βασικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας – νομικού προσώπου στο οποίο εργάζεστε

Ερώτηση

1 Ποιος είναι ο αριθμός και οι ειδικότητες του απασχολούμενου προσωπικού στην υπηρεσία σας

Μόνιμοι Υπάλληλοι

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε πίνακα με ίδια μορφοποίηση

Αορίστου Χρόνου

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
.....	

.....	
.....	

Ορισμένου Χρόνου

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
.....	
.....	
.....	

Σύμβαση Έργου

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
.....	
.....	
.....	

Μερική Απασχόληση

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
.....	
.....	
.....	

Με άλλη σχέση εργασίας (ποιά;).....

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
.....	
.....	
.....	
.....	

2 Επαρκεί το προσωπικό αυτό για τη λειτουργία της υπηρεσίας τα επόμενα 3 χρόνια;

ΝΑΙ ΟΧΙ

Εάν απαντήσατε ΌΧΙ ποιες είναι οι ειδικότητες και το πλήθος των εργαζομένων που λείπουν; Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα (και την επιθυμητή σχέση εργασίας)

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΟΣ	ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε πίνακα με ίδια μορφοποίηση

- 4 Ποιος είναι ο προϋπολογισμός που σχεδιάστηκε από την υπηρεσία σας τα τρία τελευταία χρόνια (Συνοπτικά - Απαντούν μόνο η οικονομική υπηρεσία και τα Νομικά Πρόσωπα)

ΕΤΟΣ	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (Φόροι/Τέλη/Εισφορές /Συνδρομές)	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΛΑ τα υπόλοιπα τακτικά έσοδα, π.χ από ακίνητη περιουσία, θεσμοθετημένοι πόροι κλπ)	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡ. ΕΤΟΥΣ	ΣΥΝΟΛΟ
2009					
2010					
2011					

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ ΕΤΩΝ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	ΣΥΝΟΛΟ
2009					
2010					
2011					

- 5 Ποιος είναι ο προϋπολογισμός που εκτελέστηκε από την υπηρεσία σας τα τρία τελευταία χρόνια (Απολογισμός - απαντούν μόνο η οικονομική υπηρεσία και τα Νομικά Πρόσωπα)

ΕΣΟΔΑ (ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ)

ΕΤΟΣ	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (Φόροι/Τέλη/Εισφορές)	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΛΑ τα υπόλοιπα τακτικά έσοδα, π.χ από	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡ. ΕΤΟΥΣ	ΣΥΝΟΛΟ

	/Συνδρομές)	ακίνητη περιουσία, θεομοθετημένοι πόροι κλπ)			
2009					
2010					
2011					

ΕΞΟΔΑ (ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ)

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	ΣΥΝΟΛΟ
2009					
2010					
2011					

ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ (ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
2009		
2010		
2011		

- 6 Αναφέρετε τα στοιχεία της Δημοτικής Περιουσίας – όσα αναφέρονται στο Πάγιο Ενεργητικό

(Απαντούν μόνο η οικονομική υπηρεσία και τα Νομικά Πρόσωπα που διαχειρίζονται δημοτική περιουσία η οποία αφορά κτίρια, εγκαταστάσεις, τεχνικά έργα, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, οχήματα, εξοπλισμό, έπιπλα κλπ)

Επισυνάψτε κατάλογο με την παρακάτω μορφοποίηση

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ

--	--

1.1.2 : Ισχυρά και Ασθενή σημεία της υπηρεσίας – νομικού προσώπου στο οποίο εργάζεστε

Ερώτηση

7 Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα ισχυρά σημεία της υπηρεσίας σας σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών προς τον πολίτη;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

	Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε συμπληρωματική σελίδα
10	<p>Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα ασθενή σημεία της υπηρεσίας σας σε σχέση με το ανθρώπινο δυναμικό, με την υλικοτεχνική υποδομή και με την οικονομική της κατάσταση;</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

.....
.....

Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε συμπληρωματική σελίδα

1.2: Προτάσεις για τη στρατηγική του Δήμου Ανατολικής Μάνης και αναπτυξιακές προτεραιότητες

1.2.1 Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον – Τεχνικές Υποδομές

(Απαντούν μόνο η Τεχνική Υπηρεσία και η Δ/ση Περιβάλλοντος)

11 Ποια κατά τη γνώμη σας πρέπει να είναι η διαδικασία

- A) γνωστοποίησης των στόχων της ηγεσίας
- B) ανάλυσης των αναγκών των δημοτών
- Γ) διασύνδεσης αυτών με τις υπηρεσίες του Δήμου
- Δ) οριζόντιας επικοινωνίας των υπηρεσιών μεταξύ τους

σε σχέση με τα έργα και τη εν γένει λειτουργία των υπηρεσιών που αφορούν στις Τεχνικές Υποδομές, στα Δίκτυα Εξυπηρέτησης (π.χ. Όμβρια – Αποχέτευση – Η/Φ- Τηλεπικοινωνίες κλπ), στη Διαχείριση του Φυσικού Περιβάλλοντος και τη Χωροταξία και Πολεοδομία;

(Απαντούν μόνο η Τεχνική Υπηρεσία και η Δ/ση Περιβάλλοντος)

.....

.....

.....

.....

	Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε συμπληρωματική σελίδα	
12	<p>Προτείνουμε παρακάτω ένα σύνολο δεικτών. Παρακαλούμε εάν συμφωνείτε με κάθε έναν δείκτη, σημειώστε ΝΑΙ και προτείνετε μονάδα μέτρησης. Σε διαφορετική περίπτωση σημειώστε ΟΧΙ.</p> <p>(Απαντούν μόνο η Τεχνική Υπηρεσία και η Δ/ση Περιβάλλοντος)</p>	
	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΔΕΙΚΤΗ
	Ποσοστό πρασίνου & Κοινόχρηστων χώρων στο σύνολο της Πόλης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Μήκος πεζόδρομων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Αριθμός κοινόχρηστων χώρων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Έκταση κοινόχρηστων χώρων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Συχνότητα Αποκομιδής Οικιακών απορριμμάτων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Συχνότητα αποκομιδής Ογκωδών Απορριμμάτων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Ικανοποίηση Πολιτών από την εν γένει καθαριότητα στο Δήμο	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Αποκατάσταση Βλαβών Οδών / Πεζοδρομίων - Αριθμός	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Αποκατάσταση Βλαβών Οδών / Πεζοδρομίων - Χρόνος	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Μέτρηση Ρύπων – Εξειδικεύστε	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

.....		
Οδοσήμανση – Ποσοστό κάλυψης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Δημοτικό Δίκτυο Η/Φ – Παρακολούθηση λειτουργίας	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Μήκος Πεζοδρόμων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αριθμός σχολικών κτιρίων που συντηρούνται	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Επιφάνεια σχολικών κτιρίων που συντηρούνται	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Ετήσιος Προϋπολογισμός συντήρησης σχολικών κτιρίων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Ποσοστό Κάλυψης Δικτύου Ακαθάρτων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Ποσοστό Κάλυψης Δικτύου Ομβρίων	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Θέσεις Στάθμευσης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αριθμός Χρηστών Ευρυζωνικού Δικτύου	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	

ΑΛΛΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ	ΜΟΝΑΔΑ ΔΕΙΚΤΗ

Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε συμπληρωματική σελίδα

1.2.2 Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμός, Αθλητισμός

(Απαντούν μόνο η Δ/νση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Ανατολικής Μάνης (Παιδικοί Σταθμοί, το ΚΑΠΗ, η Δομή Βοήθεια στο Σπίτι, ο ΟΝΑ και η Δημοτική Βιβλιοθήκη,)

13 Ποια κατά τη γνώμη σας πρέπει να είναι η διαδικασία

- A) γνωστοποίησης των στόχων της ηγεσίας
- B) ανάλυσης των αναγκών των δημοτών
- Γ) διασύνδεσης αυτών με τις υπηρεσίες του Δήμου
- Δ) οριζόντιας επικοινωνίας των υπηρεσιών μεταξύ τους

σε σχέση με τα έργα και τη εν γένει λειτουργία των υπηρεσιών που αφορούν στον Τομέα Πρόνοιας, στις υποδομές και τις Δομές της Εκπαίδευσης στις υποδομές και τις Δομές του Πολιτισμού και του Αθλητισμού;

(Απαντούν μόνο η Δ/νση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών, τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Ανατολικής Μάνης (Παιδικοί Σταθμοί, το ΚΑΠΗ, η Δομή Βοήθεια στο Σπίτι, ο ΟΝΑ και η Δημοτική Βιβλιοθήκη,)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΔΕΙΚΤΕΣ		ΜΟΝΑΔΑ ΔΕΙΚΤΗ
Μαθητές προσχολικής αγωγής	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Σχολεία προσχολικής αγωγής	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αίθουσες σχολείων προσχολικής αγωγής	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αίθουσες σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αίθουσες σχολείων δευτεροβάθμιας	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Δυναμικότητα Παιδικού Σταθμού	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Ποσοστό Ικανοποίησης Αιτήσεων προς τον Παιδικό Σταθμό (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Δυναμικότητα ΚΑΠΗ	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Ποσοστό Ικανοποίησης Αιτήσεων προς το ΚΑΠΗ	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	

(Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)		
Δυναμικότητα Προγράμματος «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ»	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Ποσοστό Ικανοποίησης Αιτήσεων προς το «ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ» (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αριθμός Αθλητικών Προγραμμάτων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Χρήστες Αθλητικών Προγραμμάτων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αριθμός Πολιτιστικών Προγραμμάτων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Χρήστες Πολιτιστικών Προγραμμάτων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αριθμός Πολιτιστικών Εκδηλώσεων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Θεατές Πολιτιστικών Εκδηλώσεων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αριθμός Κοινωνικών/Ψυχαγωγικών Εκδηλώσεων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Συμμετέχοντες Κοινωνικών/Ψυχαγωγικών Εκδηλώσεων (Μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	

2 τελευταίων ετών)		
Αριθμός ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και εξυπηρετούνται με συμβουλευτική, ψυχολογική υποστήριξη, βοήθεια για εξεύρεση εργασίας κλπ (μέσος όρος των 2 τελευταίων ετών)	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Αριθμός ΑΜΕΑ που τοποθετούνται σε εργασία μέσω του Δήμου	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
Δημοτική Αστυνομία – Συχνότητα Περιπολιών	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	
	ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐	

ΑΛΛΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ	ΜΟΝΑΔΑ ΔΕΙΚΤΗ

Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε συμπληρωματική σελίδα

1.2.4 Ο Δήμος Ανατολικής Μάνης ως οργανισμός και οι σχέσεις του με τους πολίτες, την πολιτεία, την Περιφέρεια και άλλους φορείς

15

Αναφέρετε τα σημαντικότερα βήματα που πρέπει να γίνουν για την καλύτερη οργάνωση ή αναδιοργάνωση της υπηρεσίας σας

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

	<p>Εάν ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε συμπληρωματική σελίδα</p>
16	<p>Αναφέρετε τους σημαντικότερους παράγοντες που διαμορφώνουν το κόστος των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους κατοίκους της Ανατολικής Μάνης (εκτός της μισθοδοσίας του προσωπικού της υπηρεσίας σας)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
17	<p>Η θεσμική συνεργασία με φορείς όπως είναι το ΥΠΕΣΔΔΑ και άλλα Υπουργεία, η Περιφέρεια Πελοποννήσου και η Αντιπεριφέρεια Λακωνίας πως κατά τη γνώμη σας μπορεί να γίνει καλύτερη;</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

18	<p>Με ποια κατά τη γνώμη σας μέτρα μπορεί ο Δήμος υποκινήσει τους υπαλλήλους του στη χρήση - αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας; Τι προτείνετε για την περαιτέρω μηχανοργάνωση της υπηρεσίας σας;</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
19	<p>Πως θα θέλατε η υπηρεσία σας να συμμετέχει στην παρακολούθηση του οικονομικού προγραμματισμού , του βαθμού επίτευξης των στόχων και των γενικότερων δράσεων του Δήμου;</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--	---

23	<p>Με ποια κατά τη γνώμη σας μέτρα μπορεί ο Δήμος να ενισχύσει την συνεργασία του με άλλους φορείς (Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Επιχειρήσεις, Οργανισμούς) σε εθνικό ή διακρατικό επίπεδο</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
----	---

	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--	---

24	<p>Πως μπορεί να αυξηθεί η παραγωγική ικανότητα του προσωπικού της υπηρεσίας σας; Σχολιάστε διαδικασίες και ενέργειες που πρέπει κατά τη γνώμη σας να γίνουν ή να μη γίνουν σε σχέση με τα παρακάτω</p> <p>Συστηματική αξιολόγηση των εργαζομένων της υπηρεσίας σας</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
----	---

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Σύστημα επιβράβευσης των υπαλλήλων σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Βελτίωση περιβάλλοντος εργασίας (κτιριακές εγκαταστάσεις-εξοπλισμός)

.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άλλοι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν θετικά την παραγωγική ικανότητα του προσωπικού (προσδιορίστε)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(Σε περίπτωση που ο χώρος δεν επαρκεί επισυνάψτε συμπληρωματική σελίδα)

21 Πως νομίζετε ότι πρέπει να ερευνηθεί η ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών της τοπικής κοινωνίας; Σχολιάστε διαδικασίες και ενέργειες που πρέπει κατά τη γνώμη σας να γίνουν ή να μη γίνουν σε σχέση με τα παρακάτω

Οργάνωση υπηρεσίας διαχείρισης παραπόνων / προτάσεων των Δημοτών

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

Αναδιοργάνωση υπηρεσιών με στόχο την λιγότερη ταλαιπωρία των πολιτών -
Οργάνωση υπηρεσιών “μιας στάσης” (κατά το πρότυπο του ΚΕΠ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....

Διεξαγωγή έρευνας σε σχέση με τους πολίτες σε συστηματική βάση. Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα σημαντικότερα ζητήματα που πρέπει ο Δήμος να ερευνήσει; Ποιους δείκτες πρέπει να υιοθετήσει έτσι ώστε να υπάρχουν δεδομένα συγκριτικής επίδοσης

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--	---

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
2011-2014**

2° ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
(ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΥΣ ΤΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ)
ΑΠ. ΔΗΜΑΡΧΟΥ 266/6836/28-04-2011

Ημερομηνία/..../2011
Υπηρεσία/Νομικό Πρόσωπο	
Όνοματεπώνυμο	

1. Ποιο είναι το πρόγραμμα δράσεων που πρόκειται να υλοποιήσει η Υπηρεσία σας τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα κατ' έτος και με σειρά προτεραιότητας.

Ως δράσεις νοούνται μεγάλα έργα ή κατηγορίες έργων, μελέτες, ενέργειες δημοσιότητας, δραστηριότητες προστασίας περιβάλλοντος, κοινωνικές, πολιτιστικές, αθλητισμού, διαχείριση θεμάτων προσωπικού, προμήθειες, διοικητική και νομική υποστήριξη, υποστήριξη προγραμματισμού κ.ά.

ΕΤΟΣ	ΔΡΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΧΡΟΝ/ΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

2.	<p>Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες εκφράζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα με τη μορφή αξόνων. Ενδεικτικά, οι άξονες αυτοί μπορεί να είναι:</p> <p>A. «Φυσικό και Οικιστικό Περιβάλλον – Τεχνικές υποδομές».</p> <p>B. «Κοινωνική Πολιτική, Παιδεία και Πολιτισμός».</p> <p>Γ. «Τοπική Οικονομία και Απασχόληση».</p> <p>Δ. «Ο Ο.Τ.Α. ως οργανισμός και οι σχέσεις τους με τους πολίτες, την Πολιτεία και τους τοπικούς φορείς».</p> <p>Ποιον ή ποιους από τους παραπάνω άξονες πρόκειται να αναπτύξετε στην Υπηρεσία σας με τα μέτρα και τις δράσεις που προγραμματίζετε για τα επόμενα τέσσερα χρόνια.</p> <p>Εφόσον υπάρχει κάποιος άλλος άξονας ενδιαφέροντος σας, να τον αναφέρετε.</p>
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
3.	<p>Αναφέρετε συγκεκριμένους τομείς του άξονα ή των αξόνων που επιλέξατε, που θα βελτιωθούν μέσα από τις δράσεις της Υπηρεσίας σας (π.χ. Ύδρευση και Αποχέτευση, Διαχείριση απορριμμάτων, Κοινωνική φροντίδα, Πολιτισμός και Αθλητισμός, Απασχόληση, Τουριστική ανάπτυξη, Οικονομικά του Ο.Τ.Α., καθώς και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Ο.Τ.Α. και των Νομικών προσώπων του)</p>

	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>4.</p>	<p>Ποια θα είναι τα λειτουργικά έξοδα της Υπηρεσίας σας ανά έτος και κατηγορία (Μισθοδοσίες προσωπικού, Λειτουργικές δαπάνες, επενδύσεις της Υπηρεσίας σας) με βάση το παραπάνω πρόγραμμα δράσης.</p>
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>5.</p>	<p>Μέσα από τις προγραμματικές δράσεις της Υπηρεσίας σας, ποιους από τους δείκτες του πρώτου</p>

	<p>ερωτηματολογίου σκοπεύετε να βελτιώσετε τα επόμενα τέσσερα χρόνια (αναφερθείτε όχι μόνο σε ποσοτική βελτίωση, αλλά και σε οικονομικά μεγέθη).</p> <p>Απαντά μόνο η Τεχνική Δ/ση και η Δ/ση Περιβάλλοντος.</p>
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>6.</p>	<p>Από την υλοποίηση ποιων από τις παραπάνω δράσεις θα παραχθούν τυχόν έσοδα για το Δήμο και τι ύψους θα είναι αυτά.</p>
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
7.	<p>Ποια εκτιμάτε ότι θα είναι τα έσοδα του Δήμου για κάθε έτος της επόμενης τριετίας (2011-2012-2013-2014) και πώς διαμορφώθηκαν τα έσοδα του 2010;</p> <p>Απαντά μόνο η Οικονομική Υπηρεσία. Παρακαλούμε η απάντηση να διακρίνει τις πηγές χρηματοδότησης</p>
	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ 1/11-5-2011 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

Σήμερα, την 11^η Μαΐου 2011 και ώρα 14:00 μ.μ. συνήλθε στο Δημαρχείο Ανατολικής Μάνης σε συνεδρίαση η Ομάδα Έργου σύνταξης σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος που συγκροτήθηκε με την 266/6836/28-04-2011 απόφαση Δημάρχου Ανατολικής Μάνης, ύστερα από την υπ' αριθμ. 7530/6-5-2011 έγγραφη Πρόσκληση της Προέδρου αυτής, Αντιδημάρχου Λυροφώνη Γεωργίας, που επιδόθηκε στα μέλη. Αφού διαπιστώθηκε η ύπαρξη νόμιμης απαρτίας, δεδομένου ότι στο σύνολο των επτά (7) μελών βρέθηκαν παρόντα τα πέντε (5) μέλη και απόντα δύο (2) μέλη, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ
1. ΛΥΡΟΦΩΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	1. ΤΣΙΡΙΒΑΚΟΣ ΠΕΤΡΟΣ
2. ΚΑΛΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	2. ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ
3. ΣΑΜΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	
4. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗ ΕΛΕΝΗ	
5. ΡΟΥΜΠΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	

ΘΕΜΑ 1^ο Διατύπωση γενικών αρχικών κατευθύνσεων για την Τοπική και Εσωτερική Ανάπτυξη του Δήμου Ανατολικής Μάνης στα πλαίσια εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Η Ομάδα Έργου εκτιμώντας ότι είναι αναγκαία η διατύπωση ενός αρχικού πλαισίου κατευθύνσεων του Δήμου ως προς την τοπική και εσωτερική του ανάπτυξη, μετά από συλλογική συζήτηση, ενέκρινε ομόφωνα και προτείνει την αποδοχή του ακόλουθου κειμένου, ως εισαγωγικού προοιμίου για συζήτηση και διάλογο, στα πλαίσια της Α' φάσης (Στρατηγικός Σχεδιασμός) του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου :

ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΡΧΙΚΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

Η χώρα βρίσκεται σε πολύ δύσκολη οικονομική περίοδο και εν μέσω δεινής οικονομικής εσωτερικής και διεθνούς κρίσης. Παράλληλα καλείται να υλοποιήσει το ΕΣΠΑ, προγραμματική περίοδος 2007-2013, να προβεί σε απαιτούμενες διαρθρωτικές αλλαγές, σε διοικητική ανασυγκρότηση λόγω και της υλοποίησης του προγράμματος «Καλλικράτης». Μέσα σε αυτή την δυσχερή συγκυρία οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης καλούνται να αντιμετωπίσουν πληθώρα νέων προκλήσεων και ευκαιριών, όπως :

- Να αποδείξουν την διαχειριστική τους επάρκεια και να προετοιμαστούν για την εκμετάλλευση και υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων από τα Ευρωπαϊκά ταμεία έργων.
- Να εισάγουν μεθόδους σύγχρονης διοικητικής οργάνωσης των υπηρεσιών τους, επιχειρησιακού σχεδιασμού και εσωτερικής αξιολόγησης στη λειτουργία τους.
- Να εκμεταλλευτούν δυνατότητες συνεργασιών τους με τον ιδιωτικό τομέα, με σκοπό την υλοποίηση ανταποδοτικού χαρακτήρα έργων προς όφελος του πολίτη.
- Να βελτιώσουν συνολικά την ικανότητά τους προκειμένου να παράσχουν ποιοτικές υπηρεσίες προς τους δημότες.
- Να αξιοποιήσουν αποτελεσματικά πόρους από οριζόντια εθνικά προγράμματα και χρηματοδοτήσεις για την ανάπτυξη τοπικών υποδομών και έργων.
- Να αξιοποιήσουν τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών, κάνοντας τες χρήσιμο εργαλείο στην καθημερινή λειτουργία τους.

Σύμφωνα με τα άρθρα 203-207 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α) «Κύρωση Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» και τις διατάξεις του άρθρου 266 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/7-6-2010) Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης, ο Δήμος Ανατολικής Μάνης ξεκινά την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου επιδιώκει να αποτελέσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εσωτερικής αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του Ν. 3852/2010, σε συνδυασμό με τον υπό κατάρτιση Οργανισμό Εσωτερικών Υπηρεσιών του, την βιώσιμη ανάπτυξή του και την προώθηση συνεργασιών, και στοχεύοντας στην προώθηση των αναπτυξιακών υποδομών και των τοπικών επενδύσεων, στην βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών, των Νομικών Προσώπων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων καθώς και στην ανάπτυξη των συνεργασιών με άλλους ΟΤΑ, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα θα εκπονηθεί σε δύο φάσεις που περιλαμβάνουν η πρώτη τον στρατηγικό σχεδιασμό και η δεύτερη τον επιχειρησιακό προγραμματισμό του Δήμου.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου πρέπει να απαντά με τεκμηριωμένο και σαφή τρόπο στα ερωτήματα :

1. Ποια είναι η φυσιογνωμία του και που βρίσκεται σήμερα ;
2. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά του; Ποια είναι τα ισχυρά και τα αδύνατα σημεία του; Ποιες οι ευκαιρίες και ποιοι οι περιορισμοί στην αναπτυξιακή του διαδικασία και προοπτική;
3. Ποιες είναι οι αξίες μας; Ποιοι είναι οι στόχοι μας; Που θέλουμε να πάμε;
4. Ποιο είναι το όραμά μας και με ποιο τρόπο θα επιτευχθεί;
5. Ποιες είναι οι προτεραιότητές μας; Σε ποιους τομείς θα δοθεί βαρύτητα; Ποια μέσα (χρηματοδοτικά, λειτουργικά, οργανωτικά, επιχειρησιακά) έχουμε στην διάθεσή μας;

6. Ποιους δείκτες θα εφαρμόσουμε για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, για την παρακολούθηση και αποτίμηση υλοποίησης των στόχων μας;

Στην πρώτη φάση του στρατηγικού σχεδιασμού, κρίνεται απαραίτητο να προχωρήσουμε συστηματικά και ολοκληρωμένα:

- Στην περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου
- Στην αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
- Στην διατύπωση των γενικών στρατηγικών στόχων μας
- Στον προσδιορισμό των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και της γενικής στρατηγικής του Δήμου

Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης :

Για την περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στον Δήμο Ανατολικής Μάνης είναι απαραίτητο να χρησιμοποιηθεί κάθε διαθέσιμο πρωτογενές στοιχείο και πληροφορία (μελέτες, εκθέσεις, αναφορές, στατιστικά δεδομένα, χρήση αρχείων και ερωτηματολογίων, κλπ.) προκειμένου να εξάγουμε τα αναγκαία συμπεράσματα σε μια σειρά από τομείς, όπως η εσωτερική οργάνωση του Δήμου και τα χρηματοοικονομικά του αποτελέσματα, η τοπική δημογραφία, το φυσικό περιβάλλον, η εκπαίδευση, η τοπική οικονομική δραστηριότητα, η χωροταξία και η πολεοδομία, οι υφιστάμενες τεχνικές υποδομές, οι υποδομές υγείας, εκπαίδευσης, οι τομείς της υγείας, εκπαίδευσης, οι τομείς μεταφορών, επικοινωνιών, ενέργειας, ο πολιτισμός, αθλητισμός κλπ. και τέλος οι εξελίξεις του θεσμικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Καθορισμός της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Δήμου:

Μετά την περιγραφή και την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Ανατολικής Μάνης, είναι αναγκαίο να χρησιμοποιήσουμε την ανάλυση SWOT, που είναι μια διεθνώς αποδεκτή και διαδεδομένη τεχνική σχεδιασμού και οργάνωσης ενός πλαισίου λήψης αποφάσεων, που μπορεί να αφορά έναν οργανισμό, μια επιχείρηση, μια γεωγραφική περιοχή κλπ. Η συντομογραφία SWOT προέρχεται από τα αρχικά των αγγλικών λέξεων Strengths (Πλεονεκτήματα), Weaknesses (Αδυναμίες), Opportunities (Ευκαιρίες) και Threats (Απειλές).

Μια πρώτη απόπειρα διατύπωσης SWOT για το Δήμο Ανατολικής Μάνης καταγράφεται κατωτέρω :

Ι) Παρουσίαση Strengths-Πλεονεκτημάτων (**δυνατών σημείων**) Δήμου Ανατολικής Μάνης :

- Αναγνωρισιμότητα – Όνομα ΜΑΝΗ
- Γεωγραφική θέση με κυρίαρχο στοιχείο την άμεση γειτνίαση με την Αθήνα και την Αττική
- Θαλάσσια διέξοδο μέσω του λιμένα Γυθείου προς Κρήτη (Καστέλι), Κύθηρα και Πειραιά
- Αξιόλογοι / περιώνυμοι φυσικοί και αρχαιολογικοί / πολιτιστικοί πόροι
- Εκτεταμένο δίκτυο Παραδοσιακών Οικισμών, Εκκλησιών και Κάστρων
- Πλούσιο Φυσικό Περιβάλλον

- Ύπαρξη προστατευόμενων Περιοχών Natura
- Πλούσιο Πολιτιστικό Περιβάλλον
- Σημαντική Πάγια Περιουσία που πρέπει να αξιοποιείται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο
- Εκτεταμένο Παραλιακό Μέτωπο
- Σπήλαια Διρού, αλλά και πολλά άλλα σπήλαια λιγότερο γνωστά
- Δίκτυο Πεζοπορικών Διαδρομών
- Καλλιέργειες με παραγωγή υψηλής Ποιότητας Τοπικών Προϊόντων – Βιολογική Γεωργία-Αλιεία
- Παραγωγή Παραδοσιακών Προϊόντων
- Ήπιες κλιματικές συνθήκες
- Ιδιαίτερη Κουλτούρα και Ηθική
- Ύπαρξη ελκυστικού, από φυσική ομορφιά, περιβάλλοντος για επενδύσεις στον τριτογενή τομέα (τουρισμό) και την δημιουργία θέσεων εργασίας

II) Παρουσίαση Weaknesses -Αδυναμιών (αδύνατων σημείων) Δήμου Ανατολικής Μάνης :

A) Των Υπηρεσιών του Δήμου

- Με την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α/7-6-2010) μεταβιβάστηκαν στους ΟΤΑ Α' βαθμού μια σειρά αρμοδιοτήτων χωρίς την αντίστοιχη μεταφορά προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής. Μόνο στην περίπτωση του πολεοδομικού γραφείου Γυθείου είχαμε μεταφορά προσωπικού. Με δεδομένο τον περιορισμό που υπάρχει στις προσλήψεις η οργάνωση των υπηρεσιών του νεοσύστατου δήμου αποτελεί πρόκληση.
- Διαπιστώνεται έλλειψη εξειδικευμένου, έμπειρου προσωπικού, κατάλληλων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων
- Ανεπαρκής Διαχειριστικής Επάρκειας
- Ανεπαρκής Συστήματος Πιστοποίησης Ποιότητας π.χ. ISO ή Συστήματος Διοίκησης Ολικής Ποιότητας
- Δυσλειτουργίες στα προϋπάρχοντα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου. Πιο συγκεκριμένα το ΝΠΔΔ Παιδικός Σταθμός Δήμου Γυθείου παρότι είχε προσωπικό δεν λειτουργούσε λόγω έλλειψης κτιρίου, ενώ τα ΝΠΔΔ ΟΝΑ & ΚΑΠΗ Δήμου Γυθείου δεν είχαν δραστηριοποιηθεί, το ΝΠΔΔ Παιδικός Σταθμός Δήμου Οιτύλου είχε ελλείψεις σε προσωπικό, το ΝΠΔΔ Δημοτικό Στάδιο Δήμου Γυθείου «Χαρίλαος Βασιλάκος» έχει ελλείψεις σε προσωπικό, το ΝΠΔΔ Καψάλειος Δημοτική Βιβλιοθήκη έχει ένα υπάλληλο και το ΝΠΔΔ Φιλαρμονική Γυθείου υπολειτουργούσε.
- Ο Δήμος δεν διαθέτει Νομική Υπηρεσία
- Ελλιπής υλικοτεχνικά υποδομή
- Περιορισμένοι Πόροι (Υλικοί-άυλοι - Οικονομικοί)
- Ανεπαρκής σε κάποιες περιπτώσεις αξιοποίηση της Πάγιας Περιουσίας
- Αναποτελεσματική είσπραξη εσόδων

- Έλλειψη Γραφείου Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής καθώς και κατάλληλου προσωπικού για την στελέχωσή του
- *Ανεπαρκής Υποδομή Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και παράλληλα έλλειψη προσωπικού Πληροφορικής, υπάρχει αδυναμία στελέχωσης του γραφείου ΤΠΕ*
- *Έλλειψη διαδραστικής Ιστοσελίδας (Portal)*
- *Ανεπάρκεια Χώρων στην Έδρα και ανυπαρξία κτιρίων για την στέγαση Υπηρεσιών Δήμου και Νομικών Προσώπων. Σήμερα στεγάζονται σε μισθωμένο οίκημα το πολεοδομικό γραφείο, το 1^ο, 2^ο και 3^ο νηπιαγωγείο Γυθείου, δύο αίθουσες στο 1^ο Δημοτικό Σχολείο Γυθείου. Για όλα τα ανωτέρω απαιτείται μια μηνιαία δαπάνη ύψους 4.000€ περίπου.*

Β) Εξωγενείς Αδυναμίες

- Γεωγραφική Απομόνωση – Είναι ο νοτιότερος ηπειρωτικός Δήμος, της νοτιότερης Περιφέρειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Έλλειψη ικανοποιητικού Οδικού Δικτύου
- Χαμηλό Επίπεδο Εκπαίδευση του Πληθυσμού. Το 76% του πληθυσμού είναι απόφοιτοι στοιχειώδους ή μέσης εκπαίδευσης, αγράμματοι είναι το 4% περίπου του πληθυσμού, ενώ κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού είναι μόλις το 0,4% του πληθυσμού. Υπάρχει «εξαγωγή» ανθρώπινου δυναμικού προς την υπόλοιπη Ελλάδα και κυρίως προς τα αστικά κέντρα.
- Υψηλό Επίπεδο Ανεργίας (10,3% το έτος 2001)
- Υψηλό Επίπεδο του Μη Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (60% περίπου) που υποδηλώνει και το υψηλό ποσοστό συνταξιούχων.
- Μικρός και πολυτεμαχισμένος γεωργικός κλήρος. Αδυναμία επίτευξης οικονομικών κλίμακας και περιορισμένη διάθεση προϊόντων με ένδειξη ποιότητας «ΠΓΕ Λακωνία»
- Περιορισμένος Τομέας Μεταποίησης
- Μη Υπαρξη και Λειτουργία Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας
- Μικρή αξιοποίηση του παραλιακού μέτωπου
- Συγκέντρωση του τουρισμού στο παραλιακό μέτωπο
- Πολύ περιορισμένοι Υδάτινοι Πόροι με αναποτελεσματική διαχείριση
- Έλλειψη προγραμματισμού προώθησης Τοπικών προϊόντων
- Έλλειψη Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας
- Έλλειψη Χωροταξικού Σχεδιασμού
- Έλλειψη θεσμοθέτησης ζωνών χρήσεων γης
- Σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες στο τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας (διαχείριση στερεών αποβλήτων, Αποχέτευση και επεξεργασία αστικών λυμάτων)
- Βελτίωση λιμένος Γυθείου (εκβαθύνσεις)
- Έλλειψη ικανοποιητικών δομών και υποδομών στους τομείς της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας, του πολιτισμού και της ψυχαγωγίας των κατοίκων
- Μεγάλη εξάρτηση των κατοίκων πρωτίστως από τον πρωτογενή τομέα και απουσία εναλλακτικών.

Παρουσίαση **Opportunities (Ευκαιριών)** Δήμου Ανατολικής Μάνης :

1. Επέκταση λιμένος Γυθείου.
2. Ολοκλήρωση του Νέου Χωροταξικού Σχεδιασμού-Θεσμοθέτηση μελέτης ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου
3. Προγραμματική Περίοδος 2007 – 2013 (Ε.Σ.Π.Α. – Ε.Π.Α.Α.)
4. Εφαρμογή Νέας Αγροτικής Πολιτικής
5. Συνένωση Ο.Τ.Α. - Με την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87Α/7-6-2010) μεταβιβάστηκαν στους ΟΤΑ Α' βαθμού μια σειρά αρμοδιοτήτων.
6. Αξιοποίηση του θεσμικού πλαισίου των Σ.Δ.Ι.Τ.
7. Ύπαρξη Όμορων Δήμων με Τουριστικό Ενδιαφέρον
8. Βελτίωση των οδικών αξόνων Λεύκτρο-Σπάρτη, Σπάρτη-Γύθειο-Ταίναρο, Καλαμάτα-Αρεόπολη, Γύθειο-Μολάοι-Μονεμβάσια
9. Δημιουργία αξιοποιημένων, οργανωμένων παραλιών
10. Μικρή Απόσταση από Ελαφόνησο, Κύθηρα, Μονεμβάσια, Σπάρτη, Μυστρά, Δυτική Μάνη
11. Δημιουργία Διαύλων Επικοινωνίας με Φορείς του Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα. Ανάπτυξη συνεργασιών με τους αρμόδιους φορείς (Εμπορικό Επιμελητήριο, Εμπορικοί Σύλλογοι, Πολιτιστικοί Σύλλογοι, ενεργοί πολίτες), δημόσια διαβούλευση κλπ, με στόχο την βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής και την προβολή του προϊόντος (τουριστικού, αγροτικού κ.λπ.) της περιοχής
12. Αξιοποίηση του θεσμού των Αδελφοποιήσεων με Δήμους του εξωτερικού & την μεταφορά εμπειριών
13. Δημιουργία και εφαρμογή Συστημάτων Διαχειριστικής Επάρκειας, ISO και Διοίκησης Ολικής Ποιότητας

Παρουσίαση **Threats (Απειλών)** Δήμου Ανατολικής Μάνης :

Απειλές από εξωγενείς παράγοντες (όπως θεσμικό πλαίσιο, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις) και ενδογενείς παράγοντες είναι οι εξής :

1. Περιορισμός εσόδων λόγω οικονομικής κρίσης, μείωση των Κ.Α.Π. και του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μείωση των εμπορικών δραστηριοτήτων, λόγω της εφαρμογής του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής της χώρας.
2. Υψηλό Ποσοστό Γήρανσης του Πληθυσμού και αστυφιλία νέων
3. Υψηλό Ποσοστό Εξαρτώμενου Πληθυσμού
4. Τάση Μείωσης του Πληθυσμού
5. Έλλειψη σχεδίου προστασίας και διαχείρισης περιβάλλοντος
6. Κλιματική αλλαγή σε συνδυασμό με τους περιορισμένους υδάτινους πόρους
7. Αρνητικές συνέπειες στην γεωργία από την επικείμενη αναθεώρηση της ΚΑΠ και την εφαρμογή νέων δυσμενών για την τοπική γεωργική παραγωγή πολιτικών στα πλαίσια της Παγκόσμιας Οργάνωσης Εμπορίου
8. Αδυναμία εξεύρεσης επαρκών οικονομικών πόρων για την υλοποίηση των στόχων του.

Διατύπωση αναπτυξιακού οράματος, βασικών στρατηγικών στόχων, αξόνων προτεραιότητας και μέτρων δράσης για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης :

Το αναπτυξιακό όραμα για το Δήμο Ανατολικής Μάνης μπορεί να διατυπωθεί ως εξής:

«Όραμα μας είναι η Ανάδειξη του Δήμου της Ανατολικής Μάνης σε Οικονομικό, Πολιτιστικό και Τουριστικό Κέντρο της Περιοχής με σκοπό την ευημερία των πολιτών, με σεβασμό στον άνθρωπο, το περιβάλλον.»

Αναπτυξιακοί βασικοί στρατηγικοί στόχοι για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης μπορεί να είναι :

1. Οργάνωση της λειτουργίας του νεοσύστατου «Καλλικρατικού» Δήμου Ανατολικής Μάνης
2. Ολοκλήρωση των βασικών υποδομών και δικτύων
3. Ισόρροπη βιώσιμη ανάπτυξη, οργάνωση των θεσμικών διαδικασιών του δήμου
4. Δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης
5. Βελτίωση του επιπέδου και της ποιότητας ζωής στην περιοχή
6. Εκσυγχρονισμός των οργάνων και των μηχανισμών διοίκησης και παροχής υπηρεσιών του Δήμου

Ορισμένοι άξονες προτεραιότητας και μέτρα ανά άξονα προτεραιότητας για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Δήμου Ανατολικής Μάνης μπορεί να είναι (ενδεικτικά) :

ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	
ΜΕΤΡΟ 1.1 - ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ & ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Επέκταση οικιστικού σχεδίου 2. Πολεοδομικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις 3. Έγκριση ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Οιτύλου 4. Σύνταξη ΣΧΟΟΑΠ για τους υπόλοιπους Δήμους 5. Επέκταση του Σχεδίου Πόλης του Γυθείου 6. Αναβάθμιση του παραθαλάσσιου μετώπου του Δήμου Ανατολικής Μάνης 7. Προώθηση οικιστικών αναπλάσεων 8. Αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφορίας και στάθμευσης στο κέντρο της πόλης
ΜΕΤΡΟ 1.2 - ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ-ΣΤΑΥΘΜΕΥΣΗ-ΤΠΕ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ασφαλτόστρωση νέου δρόμου από Μίνα προς Κοκάλα 2. Παρεμβάσεις βελτίωσης στους δρόμους από Αιγίες προς την Ι.Μ. Παναγίας Γιάτρισσας 3. Παράκαμψη πλατείας Πετρίνας 4. Συντήρηση εσωτερικού δημοτικού οδικού δικτύου 5. Ρυθμίσεις κυκλοφορίας, στάθμευσης και σήμανσης οδών 6. Ανάπτυξη Υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
ΜΕΤΡΟ 1.3 - ΥΔΡΕΥΣΗ-ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ & ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σύσταση νέας Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης 2. Κατασκευή βιολογικού καθαρισμού Γυθείου 3. Ωρίμανση και ένταξη στο ΕΣΠΑ των έργων των βιολογικών καθαρισμών για τον κόλπο του Νέου

	<p>Οιτύλου και του Γερολιμένα</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Ολοκλήρωση δικτύων ύδρευσης με έμφαση στους οικισμούς του τέως Δήμου Ανατολικής Μάνης 5. Αγωγός Αγία Μαρίνα-Σκαμνάκι και Σκαμνάκι-κλάδος Ανατολικής Μάνης 6. Αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης που είναι από αμιαντοσωλήνες 7. Προστασία και ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων - Εγκατάσταση και λειτουργία αυτοματισμών για την ορθολογικότερη διαχείριση των ποσοτήτων του νερού 8. Ποιοτικός Έλεγχος Υδάτων Ύδρευσης
<p>ΜΕΤΡΟ 1.4 - ΟΙΚΙΑΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΑ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αποκατάσταση χωματερών 2. Σύνταξη και έγκριση κανονισμού καθαριότητας 3. Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης και κομποστοποίησης (πilotικά) 4. Περισυλλογή και προώθηση προς ανακύκλωση εγκαταλειμμένων οχημάτων 5. Καθαρισμός και ευπρεπισμός Κοιμητηρίων 6. Καθαρισμός κοινοχρήστων χώρων (παραλιών, πλατειών, οδών κ.λπ.) 7. Συχνή απολύμανση των κάδων 8. Ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής της Υπηρεσίας Καθαριότητας
ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΥΠΟΔΟΜΕΣ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	
<p>ΜΕΤΡΟ 1.5 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Εφαρμογή Προγράμματος «Γαλάζιες Σημαίες» 2. Ενίσχυση της Πολιτικής Προστασίας 3. Συνεργασία με εθελοντικές οργανώσεις για την προστασία της Careta-careta
<p>ΜΕΤΡΟ 1.6 ΥΓΕΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Λειτουργία νέου Νομικού Προσώπου, λειτουργία δομών κοινωνικής φροντίδας (βρεφονηπιακοί-παιδικοί σταθμοί, δομών «Βοήθεια στο Σπίτι», ΚΑΠΗ) 2. Συνεργασία με τα Κέντρα Υγείας Αρεόπολης και Γυθείου
ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
<p>ΜΕΤΡΟ 2.1 - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΔΗΜΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Δημιουργία Επιτροπής Τουρισμού Δημοτικού Συμβουλίου 2. Ανάπτυξη του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Ανατολικής Μάνης 3. Ένταξη των σπουδαιότερων μνημείων της περιοχής σε ένα οδοιπορικό 4. Παραχώρηση της χρήσης των Σπηλαίων Διρού στον Δήμο 5. Συντονισμένες ενέργειες προώθησης του τουριστικού προϊόντος 6. Λειτουργία γραφείου προώθησης τουρισμού 7. Συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς και τους επαγγελματίες
<p>ΜΕΤΡΟ 2.2 - ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η Μάνη προσφέρεται για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού (Περιπατητικού, αγροτουρισμού, θρησκευτικού, φυσιολατρικού,

	καταδυτικού, ιππικού, σπηλαιολογικού, κ.λπ.)
ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
ΜΕΤΡΟ 3.1 - ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη των υποδομών και του κλίματος για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας 2. Συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, τους επαγγελματίες και τους ανέργους 3. Υλοποίηση προγραμμάτων προώθησης της απασχόλησης (μερική απασχόληση, συμβάσεις Ο.Χ., κ.λπ.)
ΜΕΤΡΟ 3.2 - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ενίσχυση και ανάπτυξη δεξιοτήτων τοπικού παραγωγικού δυναμικού 2. Ανάδειξη, προβολή και προώθηση τοπικών προϊόντων και λαϊκής παράδοσης (π.χ. υφαντουργία κ.λπ.)-Συνεργασία με πολίτες και φορείς
ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
ΜΕΤΡΟ 4.1 - ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση και επέκταση των κοινωνικών υποδομών καθώς και παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες
ΜΕΤΡΟ 4.2 - ΠΑΙΔΕΙΑ/ΝΕΟΛΑΙΑ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση και επέκταση των υποδομών και υπηρεσιών εκπαίδευσης 2. Συντήρηση και βελτίωση Σχολικών Κτιρίων 3. Κατασκευή-λειτουργία -ενθάρρυνση δομών εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης ενηλίκων 4. Υποστήριξη Δημοτικού Συμβουλίου Νέων
ΜΕΤΡΟ 4.3 - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών υποδομών και υπηρεσιών (ενδεικτικά αναφέρουμε γήπεδο Αρεόπολης, κλειστό γυμναστήριο Αρεόπολης, μεταφορά του γηπέδου Γυθείου και ανάπλαση του χώρου) 2. Υποστήριξη αθλητικών σωματείων
ΜΕΤΡΟ 4.4 - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ολοκλήρωση και ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών 2. Συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προβολή του πολιτιστικού αποθέματος 3. Κατασκευή Μουσείου Λαογραφικής Παράδοσης 4. Καθαριότητα και ευπρεπισμός των χώρων (αρχαίο θέατρο, Καισάρειο, Ακρόπολη Γυθείου, παλαιοχριστιανικών Βασιλικών και Ρωμαϊκών Λουτρών, κάστρων και εν γένει όλων των αρχαιολογικών χώρων) 5. Αναβάθμιση εορτών 6. Σήμανση για την ενημέρωση για τους αρχαιολογικούς χώρους, info points, έκδοση ενημερωτικών σε 3 γλώσσες
ΑΞΟΝΑΣ 5 : ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	
ΜΕΤΡΟ 5.1 - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΣΧΕΣΕΩΝ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάπτυξη διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών 2. Ενίσχυση της διαφάνειας στις διαδικασίες προσλήψεων, προμηθειών, δημοπρασιών και

	οικονομικής διαχείρισης 3. Βελτίωση της διοικητικής εξυπηρέτησης των πολιτών
ΜΕΤΡΟ 5.2 – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	1. Σύνταξη νέου ΟΕΥ Δήμου, σύσταση και ενοποίηση ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ του Δήμου, σύνταξη ΟΕΥ ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ 2. Επιχειρησιακός Σχεδιασμός του Δήμου και όλων των Νομικών Προσώπων του 3. Πιστοποίηση της Διαχειριστικής Επάρκειας του Δήμου 4. Ανάπτυξη διαδραστικής ιστοσελίδας του Δήμου (Portal) και των πληροφοριακών συστημάτων του Δήμου 5. Αξιοποίηση της ευρυζωνικότητας και των δυνατοτήτων των ΤΠΕ 6. Ανάπτυξη δικτύου Wi-Fi
ΜΕΤΡΟ 5.3 – ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1. Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας 2. Εκπαίδευση και βελτίωση συνθηκών εργασίας του προσωπικού

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. ΛΥΡΟΦΩΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
2. ΚΑΛΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
3. ΣΑΜΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
4. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗ ΕΛΕΝΗ
5. ΡΟΥΜΠΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΘΕΜΑ 2^ο Καθορισμός Χρονοδιαγράμματος και κατανομή εργασιών στα μέλη της Ομάδας Έργου για την υλοποίηση του έργου.

Η Ομάδα Έργου, λαμβάνοντας υπόψη αφενός την προθεσμία που τίθεται από τον νόμο για την έγκριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Δήμων (το αργότερο μέχρι 30/09/2011) και αφετέρου τις καθορισθείσες από την 266/6836/28-04-2011 απόφαση Δημάρχου, καταληκτικές ημερομηνίες περαίωσης από αυτήν των παραδοτέων των δύο φάσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου, ήτοι την 30^η Μαΐου 2011 για το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού και την 31^η Αυγούστου 2011 για το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, συνεκτιμώντας και τον όγκο της εργασίας, που απαιτεί συλλογή πολλών στοιχείων, την αναζήτηση από υπηρεσίες και φορείς μελετών, την συλλογή των προτάσεων από το σύνολο των δημοτικών υπηρεσιών, των νομικών προσώπων και των τοπικών φορέων, και την ανάγκη για κριτική αξιολόγηση όλων των ανωτέρω για την σύνταξη του σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος, εκτιμά με ΣΥΜΦΩΝΗ ΓΝΩΜΗ των παρόντων μελών της, ότι καθίσταται δύσκολη αν όχι αδύνατη η αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων. Καθοριστικός παράγοντας δε είναι και ο χρόνος που η ΕΕΤΑΑ θα δημοσιοποιήσει τον προσαρμοσμένο Οδηγό Εκπόνησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ 1^{ου} βαθμού. Παρόλα αυτά, στο μέτρο της δυνατότητας και του διαθέσιμου χρόνου των μελών της, η Ομάδα Έργου θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την διεκπεραίωση του έργου που της αντέθεσε. Οι υπάλληλοι του Δήμου αλλά και όλα τα μέλη της Ομάδας Έργου, θα μεριμνήσουν για την συλλογή και επεξεργασία των απαραίτητων στοιχείων. Ειδικότερα η υπάλληλος του της οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου, **Ανδρεάκου Σταματίνα** θα ασχοληθεί με τα οικονομικά στοιχεία (προϋπολογισμούς-απολογισμούς Δήμου και Νομικών Προσώπων, έσοδα και πηγές εσόδων, κ.λπ.), ο υπάλληλος της τεχνικής υπηρεσίας **Τσιριβάκος Πέτρος** και ο ειδικός συνεργάτης **Ρουμπάκος Γεώργιος** θα ασχοληθούν με την συλλογή και επεξεργασία στοιχείων από διαθέσιμες τεχνικές μελέτες, στοιχείων που αφορούν την πολεοδομία και χωροταξία, τις χρήσεις γης, τις τεχνικές υποδομές, τις υποδομές για τον πολιτισμό, τον αθλητισμό, την παιδεία και τον ιεραρχημένο τετραετή προγραμματισμό δράσεων αντικειμένου της τεχνικής υπηρεσίας, ενώ οι υπάλληλοι του γραφείου προγραμματισμού **Σαμιώτης Κων/νος** και **Καραμπάση Ελένη** θα επιφορτιστούν με την συναρμογή και κριτική αξιολόγηση όλων των επιμέρους στοιχείων και προτάσεων που θα συλλεγούν και σε συνεργασία με την πρόεδρο της ΟΔΕ Λυροφώνη Γεωργία θα επιφορτιστούν με την τελική σύνταξη και διατύπωση των σχεδίων που θα υποβληθούν στον Δήμαρχο. Σε όλες τις παραπάνω διαδικασίες, τα αιρετά μέλη της Διοίκησης Λυροφώνη Γεωργία και Καλαντώνης Αντώνιος που συμμετέχουν στην Ομάδα Έργου θα συμβάλλουν ενεργά με κάθε τρόπο και κυρίως με τις παρατηρήσεις και τις απόψεις τους.

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. ΛΥΡΟΦΩΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
2. ΚΑΛΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
3. ΣΑΜΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
4. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗ ΕΛΕΝΗ
5. ΡΟΥΜΠΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ
Τηλ.: 27333-60308
Fax : 27330-23813

ΓΥΘΕΙΟ 06 ΜΑΪΟΥ 2011

Αριθμ. Πρωτ.: 7530

ΠΡΟΣ: Τα μέλη της Ομάδας Έργου

- 1.κ. Λυροφώνη Γεωργία
2. κ. Καλαντώνη Αντώνιο
3. κ. Σαμιώτη Κων/νο
4. κ. Καραμπάση Ελένη
5. κ. Ανδρεάκου Σταματίνα
6. κ. Τσιριβάκο Πέτρο
7. κ. Ρουμπάκο Γεώργιο

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σας καλούμε να προσέλθετε σε συνεδρίαση της Ομάδας Έργου σύνταξης σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος της οποίας οριστήκατε μέλος σύμφωνα με την 266/6836/28-04/2011 Απόφαση Δημάρχου, που θα διεξαχθεί στο Δημοτικό Κατάστημα του Δήμου Ανατολικής Μάνης, την 11^η του μηνός Μαΐου 2011, ημέρα Τετάρτη και ώρα 14:00 μ.μ. για συζήτηση και λήψη αποφάσεων, στα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Διατύπωση γενικών αρχικών κατευθύνσεων για την Τοπική και Εσωτερική Ανάπτυξη του Δήμου Ανατολικής Μάνης στα πλαίσια εκπόνησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης
2. Καθορισμός Χρονοδιαγράμματος και κατανομή εργασιών στα μέλη της Ομάδας Έργου για την υλοποίηση του έργου

Η ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΟΕ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΑΝ. ΛΥΡΟΦΩΝΗ

ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΤΗΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟ 3/21-07-2011 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

Σήμερα, την 21^η Ιουλίου 2011 και ώρα 11:00 π.μ. συνήλθε στο Δημαρχείο Ανατολικής Μάνης σε συνεδρίαση η Ομάδα Έργου σύνταξης σχεδίου του Επιχειρησιακού Προγράμματος που συγκροτήθηκε με την 266/6836/28-04-2011 απόφαση Δημάρχου Ανατολικής Μάνης, ύστερα από την υπ' αριθμ. 15422/21-7-2011 έγγραφη Πρόσκληση της Προέδρου αυτής, Αντιδημάρχου Λυροφώνη Γεωργίας, που επιδόθηκε στα μέλη. Αφού διαπιστώθηκε η ύπαρξη νόμιμης απαρτίας, δεδομένου ότι στο σύνολο των επτά (7) μελών βρέθηκαν παρόντα τα 7 μέλη και απόντα 0 μέλη, ήτοι:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ	ΑΠΟΝΤΕΣ
1. ΛΥΡΟΦΩΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ	
2. ΚΑΛΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	
3. ΣΑΜΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	
4. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗ ΕΛΕΝΗ	
5. ΡΟΥΜΠΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	
6. ΤΣΙΡΙΒΑΚΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	
7. ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ	

1. ΘΕΜΑ 1^ο Έγκριση Σχεδίου Α' Φάσης Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης

Σε συνέχεια των προηγούμενων συναντήσεων μας και των αποφάσεων που λήφθηκαν σε αυτές ο Δήμαρχος Ανατολικής Μάνης με το αρ. πρωτ. 8057/12-5-2011 έγγραφό του διαβίβασε στις Υπηρεσίες του Δήμου «Ερωτηματολόγιο Περιγραφής και Αξιολόγησης Υπηρεσιών Δήμου Ανατολικής Μάνης» για να απαντηθεί από όλους τους υπαλλήλους και «2^ο Ερωτηματολόγιο» για να απαντηθεί από τους Προϊσταμένους των Υπηρεσιών.

Κατά την σύνταξη του Σχεδίου Στρατηγικού Σχεδιασμού λήφθηκαν υπόψη και τα απαντημένα ερωτηματολόγια των υπηρεσιών του Δήμου.

Αντιμετωπίστηκαν δυσκολίες στην συλλογή των οικονομικών στοιχείων λόγω του γεγονότος ότι οι τέως Δήμοι Ανατολικής Μάνης και Σμύνους τηρούσαν χειρόγραφα αρχεία στην οικονομική διαχείριση και ως εκ τούτου θα έπρεπε να γίνει επεξεργασία και συλλογή στοιχείων.

Αυτό οδήγησε στην καθυστέρηση περάτωσης της Α΄ Φάσης Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης.

Στην πρώτη φάση του στρατηγικού σχεδιασμού, προχωρήσαμε συστηματικά και ολοκληρωμένα:

- Στην περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου
- Στην αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
- Στην διατύπωση των γενικών στρατηγικών στόχων μας
- Στον προσδιορισμό των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και της γενικής στρατηγικής του Δήμου

Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης :

Για την περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης στον Δήμο Ανατολικής Μάνης χρησιμοποιήθηκε κάθε διαθέσιμο πρωτογενές στοιχείο και πληροφορία (μελέτες, εκθέσεις, αναφορές, στατιστικά δεδομένα, χρήση αρχείων και ερωτηματολογίων, κλπ.) προκειμένου να εξάγουμε τα αναγκαία συμπεράσματα σε μια σειρά από τομείς, όπως η εσωτερική οργάνωση του Δήμου και τα χρηματοοικονομικά του αποτελέσματα, η τοπική δημογραφία, το φυσικό περιβάλλον, η εκπαίδευση, η τοπική οικονομική δραστηριότητα, η χωροταξία και η πολεοδομία, οι υφιστάμενες τεχνικές υποδομές, οι υποδομές υγείας, εκπαίδευσης, οι τομείς της υγείας, εκπαίδευσης, οι τομείς μεταφορών, επικοινωνιών, ενέργειας, ο πολιτισμός, αθλητισμός κ.λπ. και τέλος οι εξελίξεις του θεσμικού πλαισίου που διέπει την λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Καθορισμός της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του Δήμου:

Μετά την περιγραφή και την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Ανατολικής Μάνης, χρησιμοποιήσαμε την ανάλυση SWOT και την ανάλυση PESTEL, που είναι διεθνώς αποδεκτές και διαδεδομένες τεχνικές σχεδιασμού και οργάνωσης ενός πλαισίου λήψης αποφάσεων, που μπορεί να αφορούν έναν οργανισμό, μια επιχείρηση, μια γεωγραφική περιοχή κ.λπ. Η συντομογραφία SWOT προέρχεται από τα αρχικά των αγγλικών λέξεων Strengths (Πλεονεκτήματα), Weaknesses (Αδυναμίες), Opportunities (Ευκαιρίες) και Threats (Απειλές).

Διατυπώθηκαν το αναπτυξιακό όραμα, βασικών στρατηγικών στόχων, αξόνων προτεραιότητας και μέτρων δράσης για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης :

«Όραμα μας είναι η Ανάδειξη του Δήμου της Ανατολικής Μάνης σε Οικονομικό, Πολιτιστικό και Τουριστικό Κέντρο της Περιοχής με σκοπό την ευημερία των πολιτών, με σεβασμό στον άνθρωπο, το περιβάλλον.»

Αναπτυξιακοί βασικοί στρατηγικοί στόχοι για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης μπορεί να είναι :

1. Οργάνωση της λειτουργίας του νεοσύστατου «Καλλικρατικού» Δήμου Ανατολικής Μάνης
2. Ολοκλήρωση των βασικών υποδομών και δικτύων
3. Ισορροπη βιώσιμη ανάπτυξη, οργάνωση των θεσμικών διαδικασιών του δήμου
4. Δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης
5. Βελτίωση του επιπέδου και της ποιότητας ζωής στην περιοχή
6. Εκσυγχρονισμός των οργάνων και των μηχανισμών διοίκησης και παροχής υπηρεσιών του Δήμου

Οι άξονες προτεραιότητας και μέτρα ανά άξονα προτεραιότητας για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Δήμου Ανατολικής Μάνης είναι:

Άξονες	Μέτρα	Γενικοί Στόχοι
1 Άξονας 1: Υποδομές, Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής	1.1: Οικιστικό περιβάλλον	1.1.1: Εξασφάλιση πρόσβασης σε δημόσια κτίρια και κοινόχρηστους χώρους από ΑΜΕΑ
		1.1.2: Ολοκλήρωση χωροταξικού σχεδιασμού και προώθηση οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων
		1.1.3: Αναβάθμιση του Παραθαλάσσιου Μετώπου του Δήμου Ανατολικής Μάνης
		1.1.4: Προστασία, Αναβάθμιση και Ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής των οικισμών
	1.2: Μεταφορική υποδομή / Κυκλοφορία / Στάθμευση / Συγκοινωνία / ΤΠΕ	1.2.1: Βελτίωση και Επέκταση του οδικού δικτύου τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας, βελτίωση υποδομών μεταφορών και προσπελασιμότητας
		1.2.2: Αντιμετώπιση των προβλημάτων κυκλοφορίας και στάθμευσης
		1.2.3: Ανάπτυξη Υποδομών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
		1.2.4: Μεταφορά μαθητών
	1.3: Ύδρευση / Αποχέτευση & Αντιπλημμυρικά	1.3.1: Προστασία και ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων
		1.3.2: Κατασκευή/επέκταση/βελτίωση δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και ομβρίων υδάτων και βιολογικών καθαρισμών - Ολοκληρωμένη διαχείριση υγρών αποβλήτων

	1.4: Καθαριότητα και Διαχείριση στερεών αποβλήτων	1.4.1: Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης και μείωση της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων - Ανακύκλωση
	1.5: Φυσικό Περιβάλλον	<p>1.5.1: Προώθηση ενεργειών βελτίωσης, προστασίας και αποκατάστασης φυσικού περιβάλλοντος και ανάδειξη φυσικών πόρων και ανάπτυξη συνεργασιών</p> <p>1.5.2: Αξιοποίηση των εναλλακτικών πηγών ενέργειας και εφαρμογή μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας</p> <p>1.5.3: Ευαισθητοποίηση – πληροφόρηση κατοίκων σε θέματα προστασίας και αναβάθμισης περιβάλλοντος</p> <p>1.5.4: Διαχείριση, Προστασία, Αναβάθμιση και Ανάδειξη των ακτών του Δήμου</p> <p>1.5.6: Ανάπτυξη Υποδομών Πολιτικής Προστασίας – Βελτίωση της ικανότητας Διαχείρισης Φυσικών Καταστροφών και άλλων κινδύνων</p>
Άξονας 2: Τουριστική Ανάπτυξη	2.1: Τουριστικό Προϊόν Δήμου Ανατολικής Μάνης	2.1.1: Ανάπτυξη και Προώθηση του Τουριστικού Προϊόντος του Δήμου Ανατολικής Μάνης, σύνδεση του με τον Πολιτισμό και Ανάπτυξη Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού
		2.1.2: Εμπλουτισμός και Αναβάθμιση Τουριστικών Υποδομών και Υπηρεσιών
Άξονας 3: Οικονομική Ανάπτυξη και Απασχόληση	3.1: Υποδομές Οικονομικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης	3.1.1: Ανάπτυξη Υποδομών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, παραγωγής παραδοσιακών και βιολογικών προϊόντων
	3.2: Ενίσχυση Απασχόλησης και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	3.2.1: Συμβολή και ενίσχυση πρωτοβουλιών για την αποφυγή του κινδύνου της μείωσης θέσεων εργασίας και αύξηση της ανεργίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων (ειδικότερα νέων και γυναικών)
	3.3 Παραγωγικοί Τομείς	<p>3.3.1: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του πρωτογενή τομέα</p> <p>3.3.2: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του δευτερογενή τομέα</p> <p>3.3.3: Αναδιάρθρωση και ενίσχυση του τριτογενή τομέα</p>
Υ ε ί α , Π	4.1: Υγεία και	4.1.1: Δημιουργία νέων, βελτίωση, εκσυγχρονισμός και

	Κοινωνική μέριμνα	αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών, δομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας καθώς και παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους πολίτες
		4.1.3: Ενίσχυση οικονομικά ασθενών πληθυσμιακών ομάδων
		4.1.4: βελτίωση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών προσχολικής και σχολικής αγωγής
		4.1.5: Κοινωνική Ένταξη Μεταναστών και άλλων κοινωνικών ομάδων
	4.2: Παιδεία / Νεολαία	4.2.1: Βελτίωση, επέκταση και δημιουργία νέων υποδομών και υπηρεσιών και προγραμμάτων εκπαίδευσης
		4.2.2: Εξασφάλιση της ισότιμης και ενεργούς συμμετοχής της νεολαίας και εφαρμογή προγραμμάτων εθελοντισμού
	4.3: Αθλητισμός	4.3.1: Βελτίωση, επέκταση και δημιουργία νέων αθλητικών υποδομών και υπηρεσιών
		4.3.2: Ανάπτυξη, Προβολή, ενίσχυση και ανάδειξη αθλητικών δραστηριοτήτων, εκδηλώσεων και θεσμών τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας
		4.3.3: Ανάπτυξη συνεργασιών με φορείς, σωματεία και συλλόγους
	4.4: Πολιτισμός	4.4.1: Ολοκλήρωση και ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών
		4.4.2: Διοργάνωση εκδηλώσεων πολιτισμού, θρησκευτικές και ιστορικές εκδηλώσεις τοπικής και υπερτοπικής εμβέλειας
		4.4.3: Προστασία, Ανάδειξη, Αξιοποίηση και προβολή ιστορικής, πολιτιστικής, πολιτισμικής κληρονομιάς, αρχαιολογικών μνημείων και περιβάλλοντων χώρων, πολιτιστικών πόρων και υποδομών, σύγχρονων πολιτιστικών έργων καθώς και ιστορικής και πολιτιστικής ταυτότητας και πολιτιστικού αποθέματος
		4.4.4: Ανάπτυξη Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων
		4.4.5: Ενίσχυση υφιστάμενων πολιτιστικών δομών και υποδομών και δημιουργία νέων

		4.4.6: Προστασία, συντήρηση και διαχείριση μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, μονοπατιών καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών
	4.5: Εξωστρέφεια και Συνεργασίες	4.5.1: Ενίσχυση διαδημοτικών συνεργασιών και της εξωστρέφειας του δήμου
		4.5.2: Ανάπτυξη συνεργειών με τοπικούς φορείς και πολίτες
		4.5.3: Ανάπτυξη του θεσμού των αδελφοποιήσεων και των πολιτιστικών ανταλλαγών
4.6: Ισότητα και Κοινωνική Ενσωμάτωση	4.6.1: Υποστηρικτικές δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης των ευπαθών κοινωνικών ομάδων	
Άξονας 5: Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας του Δήμου	5.1: Εσωτερική Οργάνωση, Διοίκηση και Ποιότητα των Υπηρεσιών του Δήμου	5.1.1: Αναδιοργάνωση διαδικασιών του Δήμου, βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων 5.1.2: Ανάπτυξη και Εφαρμογή Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας
	5.2 Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικοτεχνική Υποδομή	5.2.1: Εκπαίδευση και ανάπτυξη δεξιοτήτων του στελεχιακού δυναμικού του δήμου και των νομικών προσώπων
	5.3: Εκσυγχρονισμός και τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών	5.3.1: Ενσωμάτωση Νέων Τεχνολογιών και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στη Λειτουργία του Δήμου
		5.3.2: Βελτίωση δεξιοτήτων των υπαλλήλων
	5.4: Υλικοτεχνική Υποδομή	5.4.1: Επισκευή, βελτίωση και συντήρηση υφισταμένων κτιριακών εγκαταστάσεων καθώς και απόκτηση νέων
		5.4.2: Προμήθεια και Εκσυγχρονισμός για την αναβάθμιση - συμπλήρωση υλικοτεχνικών υποδομών και μηχανολογικού εξοπλισμού
5.5: Τεχνική στήριξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος	5.5.1: Δημιουργία μηχανισμού υλοποίησης του Προγράμματος, Υποστήριξη των υπηρεσιών παρακολούθησης, ελέγχου, αξιολόγησης και επανασχεδιασμού του Προγράμματος	
	5.5.2: Διάχυση των αποτελεσμάτων του Προγράμματος	
	5.5.3: Ενδυνάμωση του μηχανισμού ανάληψης και	

		υλοποίησης προγραμμάτων και του μηχανισμού ωρίμανσης των έργων
	5.6: Οικονομική Λειτουργία και Διαχείριση	5.6.1: Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας, Βελτίωση των Οικονομικών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του
		5.6.2: Βελτίωση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού

Σήμερα καλούμαστε να εγκρίνουμε το **Σχέδιο Α' Φάσης Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης**, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας και να το υποβάλουμε αρμοδίως στο Δήμαρχο Ανατολικής Μάνης για τις δικές του ενέργειες.

Η Ομάδα Έργου σύνταξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ανατολικής Μάνης που ορίστηκε με την 266/6836/28-04-2011 απόφαση Δημάρχου

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Εγκρίνει το **Σχέδιο Α' Φάσης Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Ανατολικής Μάνης**, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας και να υποβληθεί αρμοδίως στο Δήμαρχο Ανατολικής Μάνης για τις δικές του ενέργειες

ΤΑ ΜΕΛΗ

1. ΛΥΡΟΦΩΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
2. ΚΑΛΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
3. ΣΑΜΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
4. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗ ΕΛΕΝΗ
5. ΡΟΥΜΠΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
6. ΑΝΔΡΕΑΚΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ
7. ΤΣΙΡΙΒΑΚΟΣ ΠΕΤΡΟΣ

Τα μέλη της ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΟΥ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ για την έγκριση και υποβολή του σχεδίου:

**Η Πρόεδρος της Ομάδας Έργου Σύνταξης Σχεδίου
Επιχειρησιακού Προγράμματος**

Γεωργία Αν. Λυροφώνη
Αντιδήμαρχος Διοικητικών

Ο Δημοτικός Σύμβουλος

Καλαντώνης Αντώνιος

Μέλος της Ομάδας Έργου Σύνταξης
Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος

**Ο Αρμόδιος σε θέματα Οργάνωσης
και Προγραμματισμού**

Σαμιώτης Κωνσταντίνος

Μέλος της Ομάδας Έργου Σύνταξης
Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος

**Η Αρμόδια Υπάλληλος της
Οικονομικής Υπηρεσίας**

Ανδρεάκου Ματίνα

Μέλος της Ομάδας Έργου Σύνταξης
Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος

**Η Αρμόδια σε θέματα Οργάνωσης
και Προγραμματισμού**

Καραμπάση Ελένη

Μέλος της Ομάδας Έργου Σύνταξης
Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος

**Ο Αρμόδιος Υπάλληλος της
Τεχνικής Υπηρεσίας**

Τσιριβάκος Πέτρος

Μέλος της Ομάδας Έργου Σύνταξης
Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος

Ο Ειδικός Συνεργάτης του Δημάρχου

Ρουμπάκος Γιώργος

Μέλος της Ομάδας Έργου Σύνταξης
Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος